॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯੇ

ਜਾਤਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

(ਤਤਿਯੋ ਭਾਗੋ)

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਕਾਲਿਙ੍ਗਵਗ੍ਗੋ

[੩੦੧] ੧. ਚੂਲ਼ਕਾਲਿਙ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਿਵਰਥਿਮਾਸਂ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਨਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਕਿਰ ਲਿਚ੍ਛਵਿਰਾਜੂਨਂ ਸਤ੍ਤ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਸਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਚ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਵਸਿਂਸੁ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਚਿਤ੍ਤਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥੇਕੋ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾਦਸਤੇਸੁ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ, ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਅਕਂਸੁ। ਅਪਰਾਪਿ ਏਵਰੂਪਾ ਨਿਗਣ੍ਠੀ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ । ਰਾਜਾਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਜਨਾਨਂ ਵਾਦਂ ਕਾਰੇਸੁਂ, ਉਭੋਪਿ ਸਦਿਸਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਇਮੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇਸਂ ਵਿਵਾਹਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਏਕਤੋ ਵਾਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਸਂਵਾਸਮਨ੍ਵਾਯ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਾਰਿਕਾਯੋ ਏਕੋ ਚ ਦਾਰਕੋ ਜਾਯਿ। ਦਾਰਿਕਾਨਂ ''ਸਚ੍ਚਾ, ਲੋਲਾ, ਅਵਧਾਰਿਕਾ, ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਾ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਦਾਰਕਸ੍ਸ ''ਸਚ੍ਚਕੋ''ਤਿ। ਤੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਜਨਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤਾ ਮਾਤਿਤੋ ਪਞ੍ਚ ਵਾਦਸਤਾਨਿ, ਪਿਤਿਤੋ ਪਞ੍ਚ ਵਾਦਸਤਾਨੀਤਿ ਵਾਦਸਹਸ੍ਸਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਦਾਰਿਕਾਨਂ ਏਵਂ ਓਵਦਿਂਸੁ ''ਸਚੇ ਕੋਚਿ ਗਿਹੀ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਾਦਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਥ। ਸਚੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਕਾਲਕਤੇਸੁ ਸਚ੍ਚਕਨਿਗਣ੍ਠੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਲਿਚ੍ਛਵੀਨਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਸਿ। ਭਗਿਨਿਯੋ ਜਮ੍ਬੁਸਾਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਦਤ੍ਥਾਯ ਨਗਰਾ ਨਗਰਂ ਚਰਮਾਨਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਖਂ ਨਿਖਣਿਤ੍ਵਾ ''ਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਗਿਹੀ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਾ, ਸੋ ਏਤਂ ਪਂਸੁਪੁਞ੍ਜਂ ਪਾਦੇਹਿ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਹੇਵ ਸਾਖਂ ਮਦ੍ਦਤੂ''ਤਿ ਦਾਰਕਾਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਸਮ੍ਮਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਿਤ੍ਤਘਟੇਸੁ ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨੇ ਚ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾਤਰਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਤਂ ਸਾਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਾਰਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਦਾਰਕਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਦਾਰਕੇਹੇਵ ਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਯੇਹਿ ਅਯਂ ਸਾਖਾ ਠਪਿਤਾ, ਤੇ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਮਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਦਾਰਕਾਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਵਿਹਾਰਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਾਪਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ ਸਾਖਂ ਮਦ੍ਦਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੇਨਾਯਂ ਮਦ੍ਦਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ, ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਾਦਤ੍ਥਿਕਾ, ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਦਾਰਕੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪੁਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਾਦਸਹਸ੍ਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਜਾਨਾਮ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਪਨ ਵੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ। ''ਪੁਚ੍ਛ, ਸਾਮਿ, ਜਾਨਨ੍ਤਿਯੋ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਥੇਰੋ ‘‘ਏਕੰ ਨਾਮ ਕਿ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾ ਨ ਜਾਨਿੰਸੁ। ਥੇਰੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕੰ, ਸਾਮਿ, ਪਰਾਜਯੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਜਯੋ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਅਯੰ ਓਵਾਦੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ‘ਸਚੇ ਵੋ ਗਿਹੀ ਵਾਦੰ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿਯੋ ਭਵੇਯਜਾਥ। ਸਚੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜੇਯਜਾਥਾ’ਤਿ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਨੋ ਦੇਥਾ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾਯ ਥੇਰਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਨੰ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੇਸੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਏਤਾਸੰ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਭਿਸੇਕੰ ਦਾਪੇਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਦਨ੍ਤਪੁਰਨਗਰੇ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਾਜੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਅਸ੍ਸਕਰਟ੍ਠੇ ਪਾਟਲਿਨਗਰੇ ਅਸ੍ਸਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਬਲਵਾਹਨੋ ਸਯਮ੍ਪਿ ਨਾਗਬਲੋ ਪਟਿਯੋਧੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ ‘‘ਅਹੰ ਯੁਦ੍ਧਤ੍ਥਿਕੋ, ਪਟਿਯੋਧੰ ਪਨ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਿੰ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ‘‘ਅਤ੍ਥੇਕੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਉਪਾਯੋ, ਧੀਤਰੋ ਤੇ ਚਤਸ੍ਸੋ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ, ਤਾ ਪਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਲਪਰਿਵੁਤਾ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨਿਯੋ ਚਰਾਪੇਥ। ਯੋ ਰਾਜਾ ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਦ੍ਧੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਾਹਿ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਰਾਜਾਨੋ ਭਯੇਨ ਤਾਸੰ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਨਗਰੇਯੇਵ ਵਸਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਕਰਟ੍ਠੇ ਪਾਟਲਿਨਗਰੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਅਸ੍ਸਕੋਪਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਪਿਦਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੋ ਨਾਮ ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਮਾ ਕਿਰ ਰਾਜਧੀਤਰੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਯੋਧੰ ਨ ਲਭਿੰਸੁ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਤੁਚ੍ਛੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਅਹੰ ਕਾਲਿਙ੍ਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਸੰ ਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਾਪੇਤੁੰ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. ‘‘ਵਿਵਰਥਿਮਾਸੰ ਦ੍ਵਾਰੰ, ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੁ ਅਰੁਣਰਾਜਸ੍ਸ।
ਸੀਹੇਨ ਸੁਸਿਟ੍ਠੇਨ, ਸੁਰਕ੍ਖਿਤੰ ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੇਨਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਰੁਣਰਾਜਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੋ ਹਿ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਕਾਲੇ ਰਟ੍ਠਨਾਮਵਸੇਨ ਅਸ੍ਸਕੋ ਨਾਮ ਜਾਤੋ, ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਯੰ ਪਨਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਅਰੁਣੋਤਿ । ਤੇਨਾਹ ‘‘ਅਰੁਣਰਾਜਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। **ਸੀਹੇਨਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਸੀਹੇਨ। **ਸੁਸਿਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਨੁਸਾਸਿਤੇਨ। **ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੇਨਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੇਨ ਨਾਮ।

ਸੋ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਕਰਞ੍ਞੋ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਯੁਦ੍ਧੇ ਸਤਿ ਅਹੰ ਜਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਾ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ ਰਾਜਧੀਤਰੋ ਮਹੇਸਿਯੋ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਤਾਸੰ ਅਭਿਸੇਕੰ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਆਗਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਰਾਜਧੀਤੂਨੰ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜੇਨ ਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪਿਤਭਾਵੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ‘‘ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਸੋ ਮਯ੍ਹੰ ਬਲੰ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਵਦੇਵ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੋ ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਰ ਰਜ੍ਜਸੀਮਾਯਮੇਵ ਹੋਤੁ, ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਞ੍ਞੋ ਰਜ੍ਜਸੀਮੰ ਓਕ੍ਕਮਤੁ, ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਰਜ੍ਜਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਯੁਦ੍ਧੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਾਸਨੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਸਾਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਸ੍ਸਕੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਰਜ੍ਜਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯੰ ਵਸਤਿ। ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਮਣਾ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਕਿੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਸ੍ਸ ਜਯੋ ਵਾ ਪਰਾਜਯੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਾਪਸੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਚ ਅਸ੍ਸਕੋ ਚ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜਸੀਮਾਯਮੇਵ ਠਿਤਾ, ਏਤੇਸੁ ਕਸ੍ਸ ਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਸ੍ਸ

ਪਰਾਜਯੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਅਹਂ ‘‘ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਜਯੋ, ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਪਰਾਜਯੋ’’ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਦੇਵਰਾਜਾ ਇਧਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਮਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸ੍ਵੇ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ, ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਜਿਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਸ੍ਸਕੋ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ‘‘ਕਿਂ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਅਹਂ ਕਿਰ ਜਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਕਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਕੋ ਨਨ੍ਦਿਸੇਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਕਿਰ ਜਿਨਿਸ੍ਸਤਿਂ , ਮਯਂ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਾਮ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਕੋ ਏਤਂ ਜਾਨਾਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਕਸ੍ਸ ਜਯੋ ਵਾ ਪਰਾਜਯੋ ਵਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਕੋ ਜਿਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੋ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਜਿਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਸ੍ਸਕੋ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਜਿਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਪਰਾਜਿਨਨ੍ਤਸ੍ਸਾ’’ਤਿ? ‘‘ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਜਿਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਉਸਭੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਤਰਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕਾਲ਼ਕੋ, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਜਯਪਰਾਜਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਹਾਯੇ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤੇ ਮਹਾਯੋਧੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਪਬ੍ਬਤਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਜੀਵਿਤਂ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਪਾਤੇ ਪਤਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਪਤਿਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਲਂ ਏਤ੍ਥ ਪਤਨੇਨ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਜੀਵਿਤਂ ਦਾਤੁਂ ਸੁਹਦਯਾ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂਸੁ।

ਅਥ ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਉਪਟ੍ਠਿਤੇ ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ‘‘ਅਹਂ ਕਿਰ ਜਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੋਸਾਨਂ ਆਪਜ੍ਜਿ, ਬਲਕਾਯਾਪਿਸ੍ਸ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਰ ਜਯੋ’’ਤਿ ਵੋਸਾਨਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵਗ੍ਗਵਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਵੀਰਿਯਕਰਣਕਾਲੇ ਵੀਰਿਯਂ ਨ ਕਰਿਂਸੁ। ਉਭੋਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਅਸ੍ਸਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਞ੍ਞੋ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਉਸਭੋ ਅਹੋਸਿ, ਇਤਰਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕਾਲ਼ਕੋ। ਤਾ ਦੇਵਤਾਪਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਯੁਜ੍ਝਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਤੇ ਪਨ ਉਸਭਾ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਰਾਜੂਨਂਯੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ। ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੋ ਅਸ੍ਸਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕੇਨਾਕਾਰੇਨਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਞ੍ਞੋ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਉਸਭੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲ਼ਕੋ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਥ, ਮਯਂ ਜਿਨਿਸ੍ਸਾਮ, ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਸ੍ਸਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਤ੍ਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਨ੍ਧਵਂ ਉਦਰਪਸ੍ਸੇ ਵਾਮਹਤ੍ਥੇਨ ਉਪ੍ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਞ੍ਞੋ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਂ ਸਤ੍ਤਿਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਪਾਤੇਥ, ਤਤੋ ਮਯਂ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਿਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮ , ਏਵਂ ਕਾਲਿਙ੍ਗਸ੍ਸ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਂ ਜਿਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੇਨ ਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਪਹਰਿ, ਸੂਰਯੋਧਸਹਸ੍ਸਾਪਿ ਅਮਚ੍ਚਾ ਸਤ੍ਤਿਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਹਰਿਂਸੁ। ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਪਰਾਜਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਤਂ ਪਲਾਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ‘‘ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਪਲਾਯਤੀ’’ਤਿ ਉਨ੍ਨਦਿਂਸੁ। ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਪਲਾਯਮਾਨੋ ਤਂ ਤਾਪਸਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨. ‘‘ਜਯੋ ਕਲਿਙ੍ਗਾਨਮਸਯ੍ਹਸਾਹਿਨਂ, ਪਰਾਜਯੋ ਅਨਯੋ ਅਸ੍ਸਕਾਨਂ।
ਇਚ੍ਚੇਵ ਤੇ ਭਾਸਿਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿ, ਨ ਉਜ੍ਜੁਭੂਤਾ ਵਿਤਥਂ ਭਣਨ੍ਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਯ੍ਹਸਾਹਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਸਯ੍ਹਂ ਦੁਸ੍ਸਹਂ ਸਹਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਨਂ। **ਇਚ੍ਚੇਵ ਤੇ ਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤਯਾ ਕੂਟਤਾਪਸ ਲਞ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਾਜਿਨਕਰਾਜਾਨਂ ਜਿਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਜਿਨਨਰਾਜਾਨਞ੍ਚ ਪਰਾਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਭਾਸਿਤਂ। **ਨ ਉਜ੍ਜੁਭੂਤਾ**ਤਿ ਯੇ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ ਮਨਸਾ ਚ

ਉਜੁਭੂਤਾ, ਨ ਤੇ ਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਸੋ ਤਾਪਸੰ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਮੇਵ ਗਤੋ, ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਸਕ੍ਕੋ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩. "ਦੇਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦਮੁਪਾਤਿਵਤ੍ਤਾ, ਸਚ੍ਚੰ ਧਨੰ ਪਰਮੰ ਤੇਸੁ ਸਕ੍ਕ।
ਤੰ ਤੇ ਮੁਸਾ ਭਾਸਿਤੰ ਦੇਵਰਾਜ, ਕਿੰ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਘਵਾ ਮਹਿਨ੍ਦਾ"ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੰ ਤੇ ਮੁਸਾ ਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਤਯਾ ਮਯ੍ਹੰ ਭਾਸਿਤੰ, ਤੰ ਅਤ੍ਥਭਞ੍ਜਨਕਮੁਸਾਵਾਦੰ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਤਯਾ ਮੁਸਾ ਭਾਸਿਤੰ, ਤਯਾ ਕਿੰ ਕਾਰਣੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਵੰ ਭਾਸਿਤਨ੍ਤਿ?

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪. "ਨਨੁ ਤੇ ਸੁਤੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਭਞ੍ਞਮਾਨੇ, ਦੇਵਾ ਨ ਇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮਸ੍ਸ।
ਦਮੋ ਸਮਾਧਿ ਮਨਸੋ ਅਭੇਜ੍ਜੋ, ਅਬ੍ਯਗ੍ਗਤਾ ਨਿਕ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਕਾਲੇ।
ਦਲ੍ਹਞ੍ਚ ਵਿਰਿਯੰ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮੋ ਚ, ਤੇਨੇਵ ਆਸਿ ਵਿਜਯੋ ਅਸ੍ਸਕਾਨ"ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਕਿੰ ਤਯਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਚਨੇ ਭਞ੍ਞਮਾਨੇ ਇਦੰ ਨ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬੰ, ਯੰ ਦੇਵਾ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮਸ੍ਸ ਨ ਇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਉਸੂਯਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਕਰਞ੍ਞੋ ਵੀਰਿਯਕਰਣਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਦਮਨਸਙ੍ਖਾਤੋ **ਦਮੋ,** ਸਮਗ੍ਗਭਾਵੇਨ **ਮਨਸੋ ਅਭੇਜ੍ਜੋ,** ਅਭੇਜ੍ਜ**ਸਮਾਧਿ,** ਅਸ੍ਸਕਰਞ੍ਞੋ ਸਹਾਯਾਨੰ ਵੀਰਿਯਕਰਣਕਾਲੇ **ਅਬ੍ਯਗ੍ਗਤਾ** ਯਥਾ ਕਾਲਿਙ੍ਗਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਗ੍ਗਵਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਓਸਕ੍ਕਿੰਸੁ, ਏਵੰ ਅਨੋਸਕ੍ਕਨੰ ਸਮਗ੍ਗਭਾਵੇਨ ਅਭੇਜ੍ਜਚਿਤ੍ਤਾਨੰ **ਵੀਰਿਯਞ੍ਚ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮੋ** ਚ ਥਿਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਅਸ੍ਸਕਾਨੰ ਜਯੋ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਪਲਾਤੇ ਚ ਪਨ ਕਾਲਿਙ੍ਗੇ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਾ ਵਿਲੋਪੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰੰ ਗਤੋ। ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੋ ਕਾਲਿਙ੍ਗਸ੍ਸ ਸਾਸਨੰ ਪੇਸੇਸਿ "ਇਮਾਸੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਰਾਜਕਞ੍ਞਾਨੰ ਦਾਯਜ੍ਜਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਪੇਸੇਤੁ, ਸਚੇ ਨ ਪੇਸੇਤਿ, ਕਾਤਬ੍ਬਮੇਤ੍ਥ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ"ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਸਾਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਤਾਹਿ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਦਾਯਜ੍ਜੰ ਪੇਸੇਸਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ "ਤਦਾ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਰੋ ਇਮਾ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਹੇਸੁੰ, ਨਨ੍ਦਿਸੇਨੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ"ਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਕਾਲਿਙ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੦੨] ੨. ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਦੇਯ੍ਯੇਸੁ ਦਦੰ **ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਮੇਵ। ਸਤ੍ਥਾ "ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਕਾਰਵਸੇਨੇਵ ਕਿਰਿੰਸੂ"ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਧਾਪਿ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤਿ, ਦਾਨੰ ਦੇਤਿ, ਸੀਲੰ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸੋ "ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਕੁਪਿਤੰ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮੀ"ਤਿ ਬਲਵਾਹਨਪਰਿਵੁਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਾਜਿਤੋ ਅਸ੍ਸੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਮਾਨੋ ਏਕੰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਿੰਸ ਜਨਾ ਰਾਜਸੇਵਕਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਾਤੋਵ ਗਾਮਮਜ੍ਝੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਕਿਚ੍ਚੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਰਾਜਾ ਵਮ੍ਮਿਤੰ ਅਸ੍ਸੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇ "ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਇਦ"ਨ੍ਤਿ ਭੀਤਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ

ਸਕਸਕਗੇਹਾਨਿ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਏਕੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਤੋ''ਤਿ ਸੁਯਜਤਿ, ਕੋਸਿ ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਪੁਰਿਸੋ ਚੋਰਪੁਰਿਸੋਤਿ? ''ਰਾਜਪੁਰਿਸੋ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਥਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਗੇਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੀਠਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਭਦ੍ਦੇ, ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਧੋਵਾ''ਤਿ ਭਰਿਯਂ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਧੋਵਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਾਨੁਰੂਪੇਨ ਆਹਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਮਥਾ''ਤਿ ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸਿ, ਰਾਜਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਇਤਰੋ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਤੇਲੇਨ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਿਣਂ ਅਦਾਸਿ। ਏਵਂ ਤਯੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਿਵਸੇ ਰਾਜਾਨਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਨ ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਸਬ੍ਬਮਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਅਹਂ, ਸਮ੍ਮ, ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋ ਨਾਮ, ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹਂ, ਸਚੇ ਕੇਨਚਿ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਨਗਰਂ ਆਗਚ੍ਛਸਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਂ 'ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋ ਕਤਰਗੇਹੇ ਵਸਤੀ'ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹਂ ਆਗਚ੍ਛੇਯਜਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਬਲਕਾਯੋਪਿ ਰਾਜਾਨਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਬਹਿਨਗਰੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਏਕੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਵਾਸੀ ਮਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਕਹ'ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਦਸ੍ਸੇਯਜਾਸਿ, ਤਦਾ ਤ੍ਵਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਗਾਮੇ ਬਲਿਂ ਵਡ੍ਢਾਪੇਸਿ, ਬਲਿਮ੍ਹਿ ਵਡ੍ਢਿਤੇ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਂ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਬਲਿਂ ਵਡ੍ਢਾਪੇਸਿ, ਨੇਵ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਆਹਂਸੁ ''ਅਯਜ, ਤਵ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਂ ਬਲਿਨਾ ਪੀਲਿਯਮਾਨਾ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਗਚ੍ਛ ਤਵ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸ ਵਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬਲਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾਧੁ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਸਞ੍ਚ ਭਰਿਯਾਯ ਚਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਚ ਮੇ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਪਿਲਨ੍ਧਨਾਦੀਨਿ ਸਜ੍ਜੇਥਾਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਸਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤੇ ਸਬ੍ਬਂ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਸਜ੍ਜਯਿਂਸੁ।

ਸੋ ਤਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਪਕ੍ਕਪੂਵਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਹਂ, ਸਮ੍ਮ, ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸ ਗੇਹ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਏਹਿ ਦਸ੍ਸੇਮਿ ਤੇ''ਤਿ ਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਵਾਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਪਟਿਵੇਦੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ ਚ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਤਾ ਚ ਪਵਿਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਨਂ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯਿਕਾ ਚ ਦਾਰਕਾ ਚ ਅਰੋਗਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਰਾਜਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮੇ ਪਾਦੇ ਧੋਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿ, ਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਕਾਰੇਨ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿ। ਦੇਵੀਪਿ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਤੇਲੇਨ ਮਕ੍ਖੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ, ਸਮ੍ਮ, ਅਤ੍ਥਿ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਖਾਦਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪਸਿਬ੍ਬਕਤੋ ਪੂਵੇ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਮਮ ਸਹਾਯੇਨ ਆਨੀਤਂ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਦੇਵਿਯਾ ਚ ਅਮਚ੍ਚਾਨਞ੍ਚ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿ। ਇਤਰੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਤ੍ਥਂ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਾਨਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਆਭਤਵਤ੍ਥਯੁਗਂ ਨਿਵਾਸੇਸਿ । ਦੇਵੀਪਿ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਞ੍ਚੇਵ ਆਭਰਣਾਨਿ ਚ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਆਭਤਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਿ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਰਾਜਾਰਹਂ ਭੋਜਨਂ ਭੋਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛ ਇਮਸ੍ਸ ਮਮ ਕਰਣਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਮਸ੍ਸੁਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਕਸੁਤ੍ਤਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ ਸਯਨ੍ਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਥਿਰੋ ਅਹੋਸਿ

ਕੇਨਚਿ ਅਭੇਜ੍ਜੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਨਿਵੇਸਨਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਅਮਚ੍ਚਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਂ ਆਹਂਸੁ ''ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜਾ ਏਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਪਿਵਤਿ ਸਯਤਿ, ਦਾਰਕੇ ਚ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਰਞ੍ਞਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਕਿਂ ਕਰੋਤਿ ਰਾਜਾ, ਮਯਂ ਲਜ੍ਜਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਕਥਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾ ਏਵਂ ਕਰੋਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ, ਅਹਂ ਯੁਦ੍ਧਪਰਾਜਿਤੋ ਕਹਂ ਵਸਿਂ, ਅਪਿ ਨੁ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ। ''ਨ ਜਾਨਾਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਰੋਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿਂ, ਏਵਂ ਮਮ ਉਪਕਾਰਿਨੋ ਕਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤਾਤ, ਯੋ ਹਿ ਅਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਨ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਆਪਦਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਪਕਾਰਂ ਨ ਲਭਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੫. ''ਅਦੇਯ੍ਯੇਸੁ ਦਦਂ ਦਾਨਂ, ਦੇਯ੍ਯੇਸੁ ਨਪ੍ਪਵੇਚ੍ਛਤਿ।
ਆਪਾਸੁ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਸਹਾਯਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ॥

੬. ''ਨਾਦੇਯ੍ਯੇਸੁ ਦਦਂ ਦਾਨਂ, ਦੇਯ੍ਯੇਸੁ ਯੋ ਪਵੇਚ੍ਛਤਿ।
ਆਪਾਸੁ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਸਹਾਯਮਧਿਗਚ੍ਛਤਿ॥

੭. ''ਸਞ੍ਞੋਗਸਮ੍ਭੋਗਵਿਸੇਸਦਸ੍ਸਨਂ , ਅਨਰਿਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਠੇਸੁ ਨਸ੍ਸਤਿ।
ਕਤਞ੍ਚ ਅਰਿਯੇਸੁ ਚ ਅਜ੍ਜਵੇਸੁ, ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ ਅਣੁਮ੍ਪਿ ਤਾਦਿਸੁ॥

੮. ''ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣੋ, ਅਕਾ ਲੋਕੇ ਸੁਦੁਕ੍ਕਰਂ।
ਪਚ੍ਛਾ ਕਯਿਰਾ ਨ ਵਾ ਕਯਿਰਾ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਪੂਜਨਾਰਹੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਦੇਯ੍ਯੇਸੂ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਕਤੂਪਕਾਰੇਸੁ। **ਦੇਯ੍ਯੇਸੂ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤੂਪਕਾਰੇਸੁ। **ਨਪ੍ਪਵੇਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਨ ਪਵੇਸੇਤਿ ਨ ਦੇਤਿ। **ਆਪਾਸੂ**ਤਿ ਆਪਦਾਸੁ। **ਬ੍ਯਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਂ। **ਸਞ੍ਞੋਗਸਮ੍ਭੋਗਵਿਸੇਸਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਮਿਤ੍ਤੇਨ ਕਤੋ ਸਞ੍ਞੋਗੋ ਚੇਵ ਸਮ੍ਭੋਗੋ ਚ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸਦਸ੍ਸਨਂ ਗੁਣਦਸ੍ਸਨਂ ਸੁਕਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਿਨਾਤਿ ਏਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਅਨਰਿਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕੇਰਾਟਿਕਤ੍ਤਾ ਸਠੇਸੁ ਨਸ੍ਸਤਿ। **ਅਰਿਯੇਸੂ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਗੁਣਜਾਨਨੇਨ ਅਰਿਯੇਸੁ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਸੁ। **ਅਜ੍ਜਵੇਸੂ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਉਜੁਕੇਸੁ ਅਕੁਟਿਲੇਸੁ। **ਅਣੁਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ। **ਤਾਦਿਸੂ**ਤਿ ਯੇ ਤਾਦਿਸਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਾ ਉਜੁਭੂਤਾ, ਤੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਕਤਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ ਮਹਾਜੁਤਿਕਂ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰਂ, ਸੁਖੇਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਬੀਜਮਿਵ ਨ ਨਸ੍ਸਤਿ , ਇਤਰਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਪਾਪੇ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਕਤਂ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਖਿਤ੍ਤਬੀਜਮਿਵ ਨਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

''ਯਥਾਪਿ ਬੀਜਮਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ, ਡਯ੍ਹਤਿ ਨ ਵਿਰੂਹਤਿ।
ਏਵਂ ਕਤਂ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇ, ਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵਿਰੂਹਤਿ॥

''ਕਤਞ੍ਞੁਮ੍ਹਿ ਚ ਪੋਸਮ੍ਹਿ, ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਅਰਿਯਵੁਤ੍ਤਿਨੇ।
ਸੁਖੇਤ੍ਤੇ ਵਿਯ ਬੀਜਾਨਿ, ਕਤਂ ਤਮ੍ਹਿ ਨ ਨਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੦.੭੭-੭੮)।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣੋਤਿ ਪਠਮਤਰਂ ਉਪਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। **ਅਕਾ**ਤਿ ਅਕਰਿ, ਅਯਂ ਲੋਕੇ ਸੁਦੁਕ੍ਕਰਂ ਨਾਮ ਅਕਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਚ੍ਛਾ ਕਯਿਰਾ**ਤਿ ਸੋ ਪਚ੍ਛਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗੁਣਂ ਕਰੋਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਤੇਨੇਵ ਪਠਮਕਤੇਨ ਗੁਣੇਨ **ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਪੂਜਨਾਰਹੋ** ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ

ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਅਰਹਤੀਤਿ।

ਇਦਂ ਪਨ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਅਮਚ੍ਚਾ, ਨ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਸੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਵਾਸੀ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਅਸ੍ਸਾਰੋਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੦੩] ੩. ਏਕਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਕਾਮਗੁਣੇ ਸਮਿਦ੍ਧੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੋਸਲਰਾਜਸੇਵਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਸੇਯ੍ਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੩.੯੪ ਆਦਯੋ) ਕਥਿਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਆਹਰਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਆਹਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਦੁਬ੍ਭਿ। ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋਵ ਤਸ੍ਸ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸੋ ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨਂ ਨਾਮ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋਤਿ ਸਬ੍ਬਂ **ਮਹਾਸੀਲਵਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੫੧) ਕਥਿਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨੋ ਮਹਾਤਲੇ ਅਮਚ੍ਚਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਨਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੁਮ੍ਮਾਰੇ ਹੇਟ੍ਠਾਸੀਸਕਂ ਓਲਮ੍ਬਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਚੋਰਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ, ਬਨ੍ਧਨਂ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਤਤੋ ਰਾਜਾ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ। ਚੋਰਰਾਜਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਦਾਹੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ''ਡਯ੍ਹਾਮਿ ਡਯ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ ਅਪਰਾਪਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ। ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵਰੂਪਂ ਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾਨਂ ਨਿਰਪਰਾਧਂ ਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰੁਮ੍ਮਾਰੇ ਹੇਟ੍ਠਾਸੀਸਕਂ ਓਲਮ੍ਬਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਹਿ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੋਚੇਥ ਨਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਿਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੋ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤੁਂ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯. ''ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਕਾਮਗੁਣੇ ਸਮਿਦ੍ਧੇ, ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਸਿ ਏਕਰਾਜ।
ਸੋਦਾਨਿ ਦੁਗ੍ਗੇ ਨਰਕਮ੍ਹਿ ਖਿਤ੍ਤੋ, ਨਪ੍ਪਜ੍ਜਹੇ ਵਣ੍ਣਬਲਂ ਪੁਰਾਣ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਸੀ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਥੋ। **ਏਕਰਾਜਾ**ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਸੋਦਾਨੀ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਇਦਾਨਿ। **ਦੁਗ੍ਗੇ**ਤਿ ਵਿਸਮੇ। **ਨਰਕਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਆਵਾਟੇ। ਓਲਮ੍ਬਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਨਪ੍ਪਜ੍ਜਹੇ ਵਣ੍ਣਬਲਂ ਪੁਰਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪੇ ਵਿਸਮਟ੍ਠਾਨੇ ਖਿਤ੍ਤੋਪਿ ਪੋਰਾਣਕਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਬਲਞ੍ਚ ਨਪ੍ਪਜਹਸੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੦. ''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਖਨ੍ਤੀ ਚ ਤਪੋ ਚ ਮਯ੍ਹਂ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਥਿਤਾ ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨ ਅਹੋਸਿ।
ਤਂਦਾਨਿ ਲਦ੍ਧਾਨ ਕਥਂ ਨੁ ਰਾਜ, ਜਹੇ ਅਹਂ ਵਣ੍ਣਬਲਂ ਪੁਰਾਣਂ॥

੧੧. ''ਸਬ੍ਬਾ ਕਿਰੇਵਂ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ, ਯਸਸ੍ਸਿਨਂ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤਂ ਵਿਸਯ੍ਹ।
ਯਸੋ ਚ ਲਦ੍ਧਾ ਪੁਰਿਮਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਨਪ੍ਪਜ੍ਜਹੇ ਵਣ੍ਣਬਲਂ ਪੁਰਾਣਂ॥

੧੨. ''ਪਨੁਜ੍ਜ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸੁਖਂ ਜਨਿਨ੍ਦ, ਸੁਖੇਨ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਮਸਯ੍ਹਸਾਹਿ।
ਉਭਯਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤੋ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬੁਤਤ੍ਤਾ, ਸੁਖੇ ਚ ਦੁਕ੍ਖੇ ਚ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੁਲ੍ਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿ। **ਤਪੋ**ਤਿ ਤਪਚਰਣੰ। **ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਤਾ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਾ ਅਭਿਕਙ੍ਖਿਤਾ । **ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨਾ**ਤਿ ਤੰ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਤੰਦਾਨਿ ਲਦ੍ਧਾਨਾ**ਤਿ ਤੰ ਪਤ੍ਤਨੰ ਇਦਾਨਾਹੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ। **ਜਹੇ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਹੰ ਜਹੇਯ੍ਯੰ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਤੰ ਜਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

"ਸਬ੍ਬਾ ਕਿਰੇਵੰ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਾਨੀ"ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ । ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਮਮ ਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਦਾਨਸੀਲਭਾਵਨਾਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਨੀਤਿ। **ਯਸਸ੍ਸਿਨੰ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੰ ਵਿਸਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ତਿਯਾ ਯਸਸ੍ਸਿ, ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਦਾਯ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੁ, ਅਸਯ੍ਹਸਾਹਿਤਾਯ ਵਿਸਯ੍ਹ। ਏਵੰ ਤੀਣਿਪੇਤਾਨਿ ਆਲਪਨਾਨੇਵ। **ਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨਿਪਾਤੋ । ਬਜਞ੍ਜਨਸਿਲਿਟ੍ਠਤਾਵਸੇਨਨ੍ਤੁਕਾਰਸ੍ਸ ਸਾਨੁਨਾਸਿਕਤਾ ਕਤਾਤਿ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਾ। **ਯਸੋ ਚਾ**ਤਿ ਯਸਞ੍ਚ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਲਦ੍ਧਾ ਪੁਰਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬੰ। **ਉਲ਼ਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੰ। ਕਿਲੇਸਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਝਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਨਪ੍ਪਜ੍ਜਹੇ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੰ ਯਸੰ ਲਦ੍ਧਾ ਕਿੰਕਾਰਣਾ ਪੁਰਾਣਵਣ੍ਣਬਲੰ ਜਹਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਦੁਕ੍ਖੇਨਾਤਿ ਤਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤੇਨ ਨਰਕਮ੍ਹਿ ਖਿਪਨਦੁਕ੍ਖੇਨ ਮਮ ਰਜ੍ਜਸੁਖੰ ਪਨੁਦਿਤ੍ਵਾ। **ਸੁਖੇਨ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵਾ ਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਪਨੁਦਿਤ੍ਵਾ। **ਉਭਯਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਯੇ ਸਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮਾਦਿਸਾ, ਤੇ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਏਤੇਸੁ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬੁਤਸਭਾਵਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾ **ਸੁਖੇ ਚ ਦੁਕ੍ਖੇ ਚ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੁਲ੍ਯਾ,** ਏਕਸਦਿਸਾ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਰਜ੍ਜੰ ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਕਾਰੇਥ, ਅਹੰ ਵੋ ਚੋਰੇ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠਾਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰਜ੍ਜੰ ਅਮਚ੍ਚਾਨੰ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦੁਬ੍ਭਿਸੇਨੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਕਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੦੪] ੪. ਦਦ੍ਦਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਮਾਨਿ ਮਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੋਧਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਮੇਵ। ਤਦਾ ਹਿ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਤਸ੍ਸ ਕੋਧਨਭਾਵਕਥਾਯ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਧਨੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਕੋਧਨੋਯੇਵ, ਕੋਧਨਭਾਵੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਨਾਗਰਾਜਭਾਵੇ ਠਿਤਾਪਿ ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਗੂਥਪੂਰਿਤਾਯ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯੰ ਵਸਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਦਦ੍ਦਰਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਦਦ੍ਦਰਨਾਗਭਵਨੰ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਦ੍ਦਰਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਦਦ੍ਦਰੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਦਦ੍ਦਰੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਕੋਧਨੋ ਫਰੁਸੋ ਨਾਗਮਾਣਵਕੇ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤੋ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਫਰੁਸਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਨਾਗਭਵਨਤੋ ਤੰ ਨੀਹਰਾਪੇਤੁੰ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਮਹਾਦਦ੍ਦਰੋ ਪਨ ਪਿਤਰੰ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਪਨ ''ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਇਮੰ ਅਨਾਚਾਰੰ ਨੀਹਰਾਪੇਨ੍ਤੰ ਨਿਵਾਰੇਸਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਇਮਮ੍ਹਾ ਨਾਗਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯੰ ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਨਾਗਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯੰ

ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਗੋਚਰਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੇ ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਾਦਯੋ ਖਿਪਨ੍ਤਾ ‘‘ਕੇ ਇਮੇ ਪੁਥੁਲਸੀਸਾ ਸੂਚਿਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਾ ਉਦਕਦੇਡ੍ਡੁਭਾ ਮਣ੍ਡੂਕਭਕ੍ਖਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਦਦ੍ਦੂਰੋ ਚਣ੍ਡਫਰੁਸਤਾਯ ਤੇਸਂ ਤਂ ਅਵਮਾਨਂ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ‘‘ਭਾਤਿਕ, ਇਮੇ ਦਾਰਕਾ ਅਮ੍ਹੇ ਪਰਿਭਵਨ੍ਤਿ, ਆਸੀਵਿਸਭਾਵਂ ਨੋ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਤੇਸਂ ਅਵਮਾਨਂ ਸਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਨਾਸਾਵਾਤੇਨ ਤੇ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਭਾਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩. ‘‘ਇਮਾਨਿ ਮਂ ਦਦ੍ਦੂਰ ਤਾਪਯਨ੍ਤਿ, ਵਾਚਾਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਮਣ੍ਡੂਕਭਕ੍ਖਾ ਉਦਕਨ੍ਤਸੇਵੀ, ਆਸੀਵਿਸਂ ਮਂ ਅਵਿਸਾ ਸਪਨ੍ਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਾਪਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਿ। **ਮਣ੍ਡੂਕਭਕ੍ਖਾ ਉਦਕਨ੍ਤਸੇ**ਵੀਤਿ ‘‘ਮਣ੍ਡੂਕਭਕ੍ਖਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਉਦਕਨ੍ਤਸੇਵੀ’’ਤਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤਾ ਏਤੇ ਅਵਿਸਾ ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਮਂ ਆਸੀਵਿਸਂ ਸਮਾਨਂ ਸਪਨ੍ਤਿ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਦ੍ਦੂਰੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੪. ‘‘ਸਕਾ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜਿਤੋ, ਅਞ੍ਞਂ ਜਨਪਦਂ ਗਤੋ।
ਮਹਨ੍ਤਂ ਕੋਟ੍ਠਂ ਕਯਿਰਾਥ, ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਧੇਤਵੇ॥

੧੫. ‘‘ਯਤ੍ਥ ਪੋਸਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਜਾਤਿਯਾ ਵਿਨਯੇਨ ਵਾ।
ਨ ਤਤ੍ਥ ਮਾਨਂ ਕਯਿਰਾਥ, ਵਸਮਞ੍ਞਾਤਕੇ ਜਨੇ॥

੧੬. ‘‘ਵਿਦੇਸਵਾਸਂ ਵਸਤੋ, ਜਾਤਵੇਦਸਮੇਨਪਿ।
ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ ਸਪਞ੍ਞੇਨ, ਅਪਿ ਦਾਸਸ੍ਸ ਤਜ੍ਜਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਧੇਤ**ਵੇਤਿ ਯਥਾ ਧਞ੍ਞਨਿਧਾਨਤ੍ਥਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕੋਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਚੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਧਞ੍ਞਂ ਵਲਞ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਵਿਦੇਸਂ ਗਤੋ ਅਨ੍ਤੋਹਦਯੇ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੋਸੋ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਧਾਨਤ੍ਥਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕੋਟ੍ਠਂ ਕਯਿਰਾਥ। ਤਤ੍ਥ ਤਾਨਿ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨਿ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਹੋਨਕਕਾਲੇ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। **ਜਾਤਿਯਾ ਵਿਨਯੇਨ** ਵਾਤਿ ‘‘ਅਯਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ’’ਤਿ ਵਾ ‘‘ਸੀਲਵਾ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਯਤ੍ਥ ਜਾਤਿਯਾ ਵਿਨਯੇਨ ਵਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਮਂ ਲਾਮਕਵੋਹਾਰੇਨ ਵੋਹਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਨ ਗਰੁਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਮਾਨਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਵ**ਸਮਞ੍ਞਾਤਕੇ ਜਨੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਜਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਨ੍ਤੋ। ਵ**ਸਤੋ**ਤਿ ਵਸਤਾ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਏਵਂ ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਪਿਤਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਹਤਮਾਨਾ ਜਾਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੋਧਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਚੂਲ਼ਦਦ੍ਦੂਰੋ ਕੋਧਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਮਹਾਦਦ੍ਦੂਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦਦ੍ਦੂਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੦੫] ੫. ਸੀਲਵੀਮਂਸਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਰਹੋ ਨਾਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਨਿਗ੍ਗਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਏਕਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਪਾਨੀਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੫੯ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨ੍ਤੋਜੇਤਵਨੇ ਵਸਨ੍ਤਾ

ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਛਸੁਪਿ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਾਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਯਥਾ ਏਕਚਕ੍ਖੁਕੋ ਚਕ੍ਖੁਂ, ਏਕਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਂ, ਚਾਮਰੀ ਵਾਲਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਏਵਂ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਲੋਕੇਤਿ। ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਜੇਤਵਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਚੋਰੇ ਵਿਯ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਆਨਨ੍ਦ, ਅਨ੍ਤੋਜੇਤਵਨੇ ਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਵਸਨਕਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਪਟਿਵੇਦੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਵਸੇਨ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ 'ਪਾਪਕਰਣੇ ਰਹੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਨ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਧੀਤਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮੇਸਂ ਮਾਣਵਕਾਨਂ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਧੀਤਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਾਣਵਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਧੀਤਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਵਿਵਾਹਮਸ੍ਸਾ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਕਾਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਥੇਨੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰੇ ਆਹਰਥ, ਕੇਨਚਿ ਅਦਿਟ੍ਠਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਮਿ, ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਆਭਤਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਞਾਤਕਾਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਥੇਨੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਦੀਨਿ ਆਹਰਨ੍ਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਆਭਤਾਭਤਂ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਠਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੋ ਆਹ ''ਤ੍ਵਂ ਪਨ, ਤਾਤ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹਰਸੀ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ। ''ਕਸ੍ਮਾ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਭਤਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਅਹਂ ਪਨ ਪਾਪਕਰਣੇ ਰਹੋ ਨਾਮ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੧੭. ''ਨਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਰਹੋ ਨਾਮ, ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਪਕੁਬ੍ਬਤੋ।
ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਨਭੂਤਾਨਿ, ਤਂ ਬਾਲੋ ਮਞ੍ਞਤੀ ਰਹੋ॥

੧੮. ''ਅਹਂ ਰਹੋ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੁਞ੍ਞਂ ਵਾਪਿ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਯਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਸੁਞ੍ਞਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਹੋ**ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ। **ਵਨਭੂਤਾਨੀ**ਤਿ ਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭੂਤਾਨਿ। **ਤਂ ਬਾਲੋ**ਤਿ ਤਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਰਹੋ ਮਯਾ ਕਤਨ੍ਤਿ ਬਾਲੋ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਸੁਞ੍ਞਂ** **ਵਾਪੀ**ਤਿ ਯਂ ਵਾ ਠਾਨਂ ਸਤ੍ਤੇਹਿ ਸੁਞ੍ਞਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਤਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਆਹ।

ਆਚਰਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਗੇਹੇ ਧਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧੀਤਰਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਇਮੇ ਮਾਣਵਕੇ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਏਵਮਕਾਸਿਂ, ਮਮ ਧੀਤਾ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ''ਤਿ ਧੀਤਰਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸੇਸਮਾਣਵਕੇ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਆਭਤਾਭਤਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹਮੇਵ ਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਮਾਣਵਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲਤਾਯ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਨ ਲਭਿਂਸੁ, ਇਤਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਣਵੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਲਭੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੯. ''ਦੁਜ੍ਜਚ੍ਚੋ ਚ ਸੁਜਚ੍ਚੋ ਚ, ਨਨ੍ਦੋ ਚ ਸੁਖਵਡ੍ਢਿਤੋ।
ਵਜ੍ਜੋ ਚ ਅਦ੍ਧੁਵਸੀਲੋ ਚ, ਤੇ ਧਮ੍ਮਂ ਜਹੁਮਤ੍ਥਿਕਾ॥

੨੦. ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਕਥਂ ਜਹੇ, ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨ ਪਾਰਗੂ।
ਯੋ ਧਮ੍ਮਮਨੁਪਾਲੇਤਿ, ਧਿਤਿਮਾ ਸਚ੍ਚਨਿਕ੍ਕਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਜ੍ਜਚ੍ਚੋ**ਤਿਆਦਯੋ ਛ ਜੇਟ੍ਠਕਮਾਣਵਾ, ਤੇਸਂ ਨਾਮਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਨਾਮਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਵਸੇਨੇਵ **"ਤੇ ਧਮ੍ਮਂ ਜਹੁਮਤ੍ਥਿਕਾ**"ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਤੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਮਾਣਵਾ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਪਟਿਲਾਭਸਭਾਵਂ । **ਜਹੁਮਤ੍ਥਿਕਾ**ਤਿ ਜਹੁਂ ਅਤ੍ਥਿਕਾ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਮਕਾਰੋ ਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਮਾਣਵਾ ਤਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਅਤ੍ਥਿਕਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲਤਾਯ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਪਟਿਲਾਭਸਭਾਵਂ ਜਹਿਂਸੁ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਾਤਿ ਇਤਰੋ ਪਨ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ। **ਕਥਂ ਜਹੇ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਪਟਿਲਾਭਸਭਾਵਂ ਜਹਿਸ੍ਸਤਿ। **ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਲੋਕਿਯਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ, ਦਸ ਸੀਲਾਨਿ, ਤੀਣਿ ਸੁਚਰਿਤਾਨਿ ਚ, ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ, ਤੇਸਂ ਸੋ ਪਾਰਂ ਗਤੋਤਿ **ਪਾਰਗੂ। ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਮੇਵ ਧਮ੍ਮਂ **ਯੋ ਅਨੁਪਾਲੇਤਿ** ਰਕ੍ਖਤਿ। **ਧਿਤਿਮਾ**ਤਿ ਸੀਲਰਕ੍ਖਨਧਿਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਸਚ੍ਚਨਿਕ੍ਕਮੋ**ਤਿ ਸਚ੍ਚੇ ਸਭਾਵਭੂਤੇ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇ ਸੀਲਧਮ੍ਮੇ ਨਿਕ੍ਕਮੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ।

ਤਦਾ ਆਚਰਿਯੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਣਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵੀਮਂਸਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੦੬] ੬. ਸੁਜਾਤਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਿਮਣ੍ਡਕਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਲ੍ਲਿਕਂ ਦੇਵਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਿਰਿਵਿਵਾਦੋ ਅਹੋਸਿ, ''ਸਯਨਕਲਹੋ''ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦੇਵੀਪਿ ''ਸਤ੍ਥਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਯਿ ਕੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਂ ਸਮਗ੍ਗਭਾਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਪਞ੍ਚਭਿਕ੍ਖੁਸਤਪਰਿਵਾਰੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਂ ਆਹਰਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਕਹਂ ਦੇਵੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਸੇਨ ਮਤ੍ਤਾਯਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸਯਮੇਵ ਯਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਤਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਸ੍ਸ ਅਸਹਨਂ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ, ਸਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਰਿਵਿਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸਾਮਗ੍ਗਿਰਸਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਭੋ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਉਭੋ ਸਮਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹਂ ਏਤੇ ਏਕਵਾਦੇਨੇਵ ਸਮਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਵਾਤਪਾਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕਾ ਪਣ੍ਣਿਕਧੀਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਪਠਮਵਯੇ ਠਿਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਬਦਰਪਚ੍ਛਿਂ ਸੀਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ''ਬਦਰਾਨਿ ਗਣ੍ਹਥ, ਬਦਰਾਨਿ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਦਮਾਨਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਸਾਮਿਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇ ਬਦਰਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਦਾ ਸੁਜਾਤਾ ਦੇਵੀ ਰਾਜਾਨਂ ਬਦਰਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਕਿਂ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੧. ''ਕਿਮਣ੍ਡਕਾ ਇਮੇ ਦੇਵ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਕੰਸਮਲ੍ਲਕੇ।
ਉਪਲੋਹਿਤਕਾ ਵਗ੍ਗੂ, ਤੰ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿਮਣ੍ਡਕਾ**ਤਿ ਕਿੰਫਲਾਨਿ ਨਾਮੇਤਾਨਿ, ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਵਸੇਨ ਪਨ ਅਣ੍ਡਕਾਤਿ ਆਹ। **ਕੰਸਮਲ੍ਲਕੇ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇ। **ਉਪਲੋਹਿਤਕਾ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾ। ਵ**ਗ੍ਗੂ**ਤਿ ਚੋਕ੍ਖਾ ਨਿਮ੍ਮਲਾ।

ਰਾਜਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਬਦਰਵਾਣਿਜਕੇ ਪਣ੍ਣਿਕਗਹਪਤਿਕਸ੍ਸ ਧੀਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਬਦਰਾਨਿਪਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੨. ''ਯਾਨਿ ਪੁਰੇ ਤੁਵੰ ਦੇਵਿ, ਭਣ੍ਡੁ ਨਨ੍ਤਕਵਾਸਿਨੀ।
ਉਚ੍ਛਙ੍ਗਹਤ੍ਥਾ ਪਚਿਨਾਸਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਕੋਲਿਯੰ ਫਲੰ॥

੨੩. ''ਉਡ੍ਡਯ੍ਹਤੇ ਨ ਰਮਤਿ, ਭੋਗਾ ਵਿਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਤੰ।
ਤਤ੍ਥੇਵਿਮੰ ਪਟਿਨੇਥ, ਯਤ੍ਥ ਕੋਲੰ ਪਚਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਣ੍ਡੂ**ਤਿ ਮੁਣ੍ਡਸੀਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਨਨ੍ਤਕਵਾਸਿਨੀ**ਤਿ ਜਿਣ੍ਣਪਿਲੋਤਿਕਨਿਵਤ੍ਥਾ। **ਉਚ੍ਛਙ੍ਗਹਤ੍ਥਾ ਪਚਿਨਾਸੀ**ਤਿ ਅਟਵਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਕੁਸਕੇਨ ਸਾਖੰ ਓਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਓਚਿਤੋਚਿਤੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨਵਸੇਨ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗਹਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਚਿਨਾਸਿ ਓਚਿਨਾਸਿ। **ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਕੋਲਿਯੰ ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਤਵ ਏਵੰ ਪਚਿਨਨ੍ਤਿਯਾ ਓਚਿਨਨ੍ਤਿਯਾ ਯਮਹੰ ਇਦਾਨਿ ਖਾਦਾਮਿ, ਇਦੰ ਕੋਲਿਯੰ ਕੁਲਦਤ੍ତਿਯੰ ਫਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਉਡ੍ਡਯ੍ਹਤੇ ਨ ਰਮਤੀਤਿ ਅਯੰ ਜਮ੍ਮੀ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਰਾਜਕੁਲੇ ਵਸਮਾਨਾ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਯੰ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਡਯ੍ਹਤਿ ਨਾਭਿਰਮਤਿ। **ਭੋਗਾ**ਤਿ ਰਾਜਭੋਗਾ ਇਮੰ ਅਲਕ੍ਖਿਕੰ ਵਿਪ੍ਪਜਹਨ੍ਤਿ। **ਯਤ੍ਥ ਕੋਲੰ ਪਚਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਬਦਰਮੇਵ ਪਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੀ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਨੰ ਨੇਥਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੰ ਅਞ੍ਞੋ ਇਮੇ ਸਮਗ੍ਗੇ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੪. ''ਹੋਨ੍ਤਿ ਹੇਤੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯ ਨਾਰਿਯਾ।
ਖਮ ਦੇਵ ਸੁਜਾਤਾਯ, ਮਾਸ੍ਸਾ ਕੁਜ੍ਝ ਰਥੇਸਭਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤੇ ਏਵਰੂਪਾ ਪਮਾਦਦੋਸਾ ਯਸੰ ਪਤ੍ਤਾਯ ਨਾਰਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਏਤੰ ਏਵਰੂਪੇ ਉਚ੍ਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ''ਏਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਸ੍ਸ ਅਸਹਨੰ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਖਮ, ਦੇਵ, ਸੁਜਾਤਾਯ, ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਮਾ ਕੁਜ੍ਝ **ਰਥੇਸਭ** ਰਥਜੇਟ੍ਠਕਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਦੇਵਿਯਾ ਤੰ ਅਪਰਾਧੰ ਸਹਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਨੰ ਠਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਭੋ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੂਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਜਾਤਾ ਮਲ੍ਲਿਕਾ, ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਜਾਤਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੦੭] ੭. ਪਲਾਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਚੇਤਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਅਸ੍ਸੁਣਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋਹਾਯਸ੍ਮਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਞ੍ਚਮ੍ਹਿ ਸੇਕ੍ਖੋ ਸਕਰਣੀਯੋ, ਸਤ੍ਥੁ ਚ ਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਥੁ ਕਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਓਵਰਕੇ ਕਪਿਸੀਸਂ ਆਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਨਨ੍ਦੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਤਪੁਞ੍ਞੋਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਹੋਹਿਸਿ ਅਨਾਸਵੋ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਇਦਾਨਿ ਤਯਾ ਮਮ ਕਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਨਿਪ੍ਫਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਾਗਾਦਿਕਾਲੇਪਿ ਮਮ ਕਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਲਂ ਨਾਹੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਪਲਾਸਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਬਲਿਕਰਣਾਦੀਸੁ ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਥੇਕੋ ਦੁਗ੍ਗਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਦੇਵਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਨ੍ਨਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਮਹਤੋ ਪਲਾਸਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਂ ਸਮਂ ਨਿਤ੍ਤਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕਂ ਓਕਿਰਿਤ੍ਵਾਵ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਧੂਮੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਖਂ ਸਯਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਤਿਵਿਯ ਮਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ, ਇਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਮਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਮਹਲ੍ਲਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵੇਸੇਨ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੫. ‘‘ਅਚੇਤਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਅਸ੍ਸੁਣਨ੍ਤਂ, ਜਾਨੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤਮਿਮਂ ਪਲਾਸਂ।
ਆਰਦ੍ਧਵਿਰਿਯੋ ਧੁਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ, ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਂ ਪੁਚ੍ਛਸਿ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸੁਣਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਚੇਤਨਤ੍ਤਾਵ ਅਸੁਣਨ੍ਤਂ। **ਜਾਨੋ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਜਾਨਮਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ **ਧੁਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੬. ‘‘ਦੂਰੇ ਸੁਤੋ ਚੇਵ ਬ੍ਰਹਾ ਚ ਰੁਕ੍ਖੋ, ਦੇਸੇ ਠਿਤੋ ਭੂਤਨਿਵਾਸਰੂਪੋ।
ਤਸ੍ਮਾ ਨਮਸ੍ਸਾਮਿ ਇਮਂ ਪਲਾਸਂ, ਯੇ ਚੇਤ੍ਥ ਭੂਤਾ ਤੇ ਧਨਸ੍ਸ ਹੇਤੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੂਰੇ ਸੁਤੋ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਅਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਦੂਰੇ ਸੁਤੋ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ, ਨ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਪਾਕਟੋ। **ਬ੍ਰਹਾ ਚਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੋ ਚ। **ਦੇਸੇ ਠਿਤੋ**ਤਿ ਉਨ੍ਨਤੇ ਸਮੇ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੇ ਠਿਤੋ। **ਭੂਤਨਿਵਾਸਰੂਪੋ**ਤਿ ਦੇਵਤਾਨਿਵਾਸਸਭਾਵੋ, ਅਦ੍ਧਾ ਏਤ੍ਥ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਦੇਵਤਾ ਨਿਵੁਤ੍ਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਤੇ ਧਨਸ੍ਸ ਹੇਤੂ**ਤਿ ਇਮਞ੍ਚ ਰੁਕ੍ਖਂ ਯੇ ਚੇਤ੍ਥ ਨਿਵੁਤ੍ਥਾ ਭੂਤਾ, ਤੇ ਧਨਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਨਮਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਨਿਕ੍ਕਾਰਣਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਸਨ੍ਨਾ ‘‘ਅਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾ, ਮਾ ਭਾਯਿ, ਧਨਂ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੭. ‘‘ਸੋ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾਨੁਭਾਵਂ, ਕਤਞ੍ਞੁਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ।
ਕਥਞ੍ਹਿ ਆਗਮ੍ਮ ਸਤਂ ਸਕਾਸੇ, ਮੋਘਾਨਿ ਤੇ ਅਸ੍ਸੁ ਪਰਿਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ॥

੨੮. ''ਯੋ ਤਿਨ੍ਦੁਕਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰੋ ਪਿਲਕ੍ਖੋ, ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬਯਵ੍ਵੋ ਉਲ਼ਾਰੋ।
ਤਸ੍ਸੇਸ ਮੂਲਸ੍ਮਿਂ ਨਿਧਿ ਨਿਖਾਤੋ, ਅਦਾਯਾਦੋ ਗਚ੍ਛ ਤਂ ਉਦ੍ਧਰਾਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਨੁਭਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਸਤ੍ਤਿ ਯਥਾਬਲਂ। **ਕਤਞ੍ਞੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਤਗੁਣਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਕਤਞ੍ਞੁਤਂ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ। **ਆਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਸਤਂ ਸਕਾਸੇ**ਤਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। **ਮੋਘਾਨਿ ਤੇ ਅਸ੍ਸੁ ਪਰਿਫਨ੍ਦਿਤਾਨੀ**ਤਿ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਪੁਚ੍ਛਨਵਸੇਨ ਵਾਚਾਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਾਦਿਕਰਣੇਨ ਕਾਯਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ ਚ ਤਵ ਕਥਂ ਅਫਲਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਯੋ ਤਿਨ੍ਦੁਕਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰੋ ਪਿਲਕ੍ਖੋਤਿ ਯੋ ਏਸ ਤਿਨ੍ਦੁਕਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰਤੋ ਪਿਲਕ੍ਖਰੁਕ੍ਖੋ ਠਿਤੋਤਿ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤਾਵ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਤਸ੍ਸ ਪਿਲਕ੍ਖਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਏਸ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਹਿਤਤਾਯ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਯਿਟ੍ਠਯਞ੍ਞਵਸੇਨ ਪੁਰਿਮਸਾਮਿਕਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ **ਪੁਬ੍ਬਯਞ੍ਞੋ,** ਅਨੇਕਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿ ਭਾਵੇਨ ਮਹਨ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਉਲ਼ਾਰੋ,** ਭੂਮਿਂ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਤ੍ਤਾ **ਨਿਖਾਤੋ,** ਇਦਾਨਿ ਦਾਯਾਦਾਨਂ ਅਭਾਵਤੋ **ਅਦਾਯਾਦੋ**। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਏਸ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯ ਗੀਵਂ ਪਹਰਨ੍ਤੀਨਂ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭੀਨਂ ਵਸੇਨ ਮਹਾਨਿਧਿ ਨਿਖਾਤੋ ਅਸਾਮਿਕੋ, ਗਚ੍ਛ ਤਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਅਹਮੇਵ ਤਂ ਤਵ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਠਾਨੇ ਨਿਦਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਧਨਂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਦਾਨਂ ਦੇਹਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਾਹੀ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਧਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਲਾਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੦੮] ੮. ਸਕੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਕਰਮ੍ਹਸ ਤੇ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਤਞ੍ਞੁਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਕਤਞ੍ਞੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਰੁਕ੍ਖਕੋਟ੍ਟਕਸਕੁਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਸ ਸੀਹਸ੍ਸ ਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿ ਗਲੇ ਲਗ੍ਗਿ, ਗਲੋ ਉਦ੍ਧੁਮਾਯਿ, ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਖਰਾ ਵੇਦਨਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਸਕੁਣੋ ਗੋਚਰਪ੍ਪਸੁਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾਖਾਯ ਨਿਲੀਨੋ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਦੁਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ''ਅਹਂ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਏਤਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਅਪਨੇਯ੍ਯਂ, ਭਯੇਨ ਪਨ ਤੇ ਮੁਖਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਾਮਿ, ਖਾਦੇਯ੍ਯਾਸਿਪਿ ਮ''ਨ੍ਤਿ। ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਸਮ੍ਮ, ਨਾਹਂ ਤਂ ਖਾਦਾਮਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤਂ ਵਾਮਪਸ੍ਸੇਨ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਕਿਮ੍ਪੇਸ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਮੁਖਂ ਪਿਦਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਥਾ ਤਸ੍ਸ ਅਧਰੋਟ੍ਠੇ ਚ ਉਤ੍ਤਰੋਟ੍ਠੇ ਚ ਦਣ੍ਡਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਕੋਟਿਂ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿ, ਅਟ੍ਠਿ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਤਂ। ਸੋ ਅਟ੍ਠਿਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਸ੍ਸ ਮੁਖਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਦਣ੍ਡਕਂ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਨ੍ਤੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਗ੍ਗੇ ਨਿਲੀਯਿ। ਸੀਹੋ ਨਿਰੋਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਏਕਂ ਵਨਮਹਿਂਸਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ। ਸਕੁਣੋ ''ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਸਾਖਾਯ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੯. ''ਅਕਰਮ੍ਹਸ ਤੇ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਯਂ ਬਲਂ ਅਹੁਵਮ੍ਹਸੇ।
ਮਿਗਰਾਜ ਨਮੋ ਤ੍ਯਤ੍ਥੁ, ਅਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਲਭਾਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਰਮ੍ਹਸ ਤੇ ਕਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਭੋ, ਸੀਹ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਵ ਏਕੰ ਕਿਚ੍ਚੰ ਅਕਰਿਮ੍ਹ। **ਯੰ ਬਲੰ ਅਹੁਵਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਯੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬਲੰ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨ ਬਲੇਨ ਤਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਕਰਿਮ੍ਹਯੇਵ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੦. ‘‘ਮਮ ਲੋਹਿਤਭਕ੍ਖਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚੰ ਲੁਦ੍ਦਾਨਿ ਕੁਬ੍ਬਤੋ।
ਦਨ੍ਤਨ੍ਤਰਗਤੋ ਸਨ੍ਤੋ, ਤੰ ਬਹੁੰ ਯਮ੍ਪਿ ਜੀਵਸੀ’’ਤਿ॥

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣੋ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੧. ‘‘ਅਕਤਞ੍ਞੁਮਕਤ੍ਤਾਰੰ, ਕਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰਕੰ।
ਯਸ੍ਮਿੰ ਕਤਞ੍ਞੁਤਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਰਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਸੇਵਨਾ॥

੩੨. ‘‘ਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਚਿਣ੍ਣੇਨ, ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੋ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ।
ਅਨੁਸੂਯਮਨਕ੍ਕੋਸੰ, ਸਣਿਕੰ ਤਮ੍ਹਾ ਅਪਕ੍ਕਮੇ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਤਞ੍ਞੁ**ਨ੍ਤਿ ਕਤਗੁਣੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੰ। **ਅਕਤ੍ਤਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਰੋਨ੍ਤੰ। **ਸਮ੍ਮੁਖਚਿਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਕਤੇਨ ਗੁਣੇਨ। **ਅਨੁਸੂਯਮਨਕ੍ਕੋਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਨ ਉਸੂਯਨ੍ਤੋ ਨ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਸਣਿਕੰ ਤਮ੍ਹਾ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਸੋ ਸਕੁਣੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸੀਹੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕੁਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਕੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੦੯] ੯. ਛਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬਮਿਦੰ ਚਰਿਮੰ ਕਤਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਵਿਨਯੇ** (ਪਾਚਿ॰ ੬੪੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਆਗਤਮੇਵ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ਸਤ੍ਥਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵੰ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੁਤ੍ਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਮਮ ਧਮ੍ਮੇ ਅਗਾਰਵਕਰਣੰ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬਾਹਿਰਕਮਨ੍ਤੇਪਿ ਵਾਚੇਨ੍ਤੇ ਗਰਹਿੰਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਣ੍ਡਾਲਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬੰ ਸਣ੍ਠਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਅਮ੍ਬਦੋਹਲ਼ਿਨੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਹ ‘‘ਸਾਮਿ, ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ ਅਮ੍ਬੰ ਖਾਦਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਅਮ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਮ੍ਬਿਲਫਲੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਅਮ੍ਬਫਲੰ ਲਭਮਾਨਾਵ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਭਮਾਨਾਯ ਮੇ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ‘‘ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਅਮ੍ਬਫਲੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਅਮ੍ਬੋ ਧੁਵਫਲੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ‘‘ਤਤੋ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦੋਹਲ਼ੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਨੋ ਸਾਖਾਯ ਸਾਖੰ ਅਮ੍ਬੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਰਤ੍ਤਿ ਵਿਭਾਯਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਚੇ ਇਦਾਨਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੰ ‘ਚੋਰੋ’ਤਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥੇਕੰ ਵਿਟਪੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਨੋ ਅਚ੍ਛਿ।

ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ''ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮਨ੍ਤੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਪਰਿ ਨਿਲੀਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਯਾਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਅਯਂ ਰਾਜਾ, ਯੋ ਉਚ੍ਚਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਯੋ ਨੀਚਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਤਿ। ਅਹਮ੍ਪਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਯੋ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਂ ਆਹਰਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਓਲਮ੍ਬਨਸਾਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਨਟ੍ਠੋ, ਤ੍ਵਂ ਮੂਲ੍ਹੋ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਮਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਰਞ੍ਞਾ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੩. ''ਸਬ੍ਬਮਿਦਂ ਚਰਿਮਂ ਕਤਂ, ਉਭੋ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਪਸ੍ਸਰੇ।
ਉਭੋ ਪਕਤਿਯਾ ਚੁਤਾ, ਯੋ ਚਾਯਂ ਮਨ੍ਤੇਜ੍ਝਾਪੇਤਿ।
ਯੋ ਚ ਮਨ੍ਤਂ ਅਧੀਯਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਮਿਦਂ ਚਰਿਮਂ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਤੀਹਿ ਜਨੇਹਿ ਕਤਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਇਦਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਲਾਮਕਂ ਨਿਮ੍ਮਰਿਯਾਦਂ ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ। ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚੋਰਭਾਵਂ ਤੇਸਞ੍ਚ ਮਨ੍ਤੇਸੁ ਅਗਾਰਵਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇਯੇਵ ਗਰਹਨ੍ਤੋ **''ਉਭੋ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਪਸ੍ਸਰੇ''**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਉਭੋ**ਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਗਰੁਕਾਰਾਰਹਂ ਪੋਰਾਣਕਧਮ੍ਮਂ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਧਮ੍ਮਪਕਤਿਤੋ ਚੁਤਾ। ਧਮ੍ਮੋ ਹਿ ਪਠਮੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਕਤਿ ਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

''ਧਮ੍ਮੋ ਹਵੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ ਪੁਬ੍ਬੇ।
ਪਚ੍ਛਾ ਅਧਮ੍ਮੋ ਉਦਪਾਦਿ ਲੋਕੇ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੨੮)।

ਯੋ ਚਾਯਨ੍ਤਿ ਯੋ ਚ ਅਯਂ ਨੀਚਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇ ਅਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਯੋ ਚ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਧੀਯਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੪. ''ਸਾਲੀਨਂ ਓਦਨਂ ਭੁਞ੍ਜੇ, ਸੁਚਿਂ ਮਂਸੂਪਸੇਚਨਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨ ਸੇਵਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਇਸੀਹਿ ਸੇਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਞ੍ਹਿ ਭੋ ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਸਾਲੀਨਂ ਓਦਨਂ **ਸੁਚਿਂ** ਪਣ੍ਡਰਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਯ ਮਂਸਵਿਕਤਿਯਾ ਸਿਤ੍ਤਂ **ਮਂਸੂਪਸੇਚਨਂ** ਭੁਞ੍ਜਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਦਰੇ ਬਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਏਸਿਤਗੁਣੇਹਿ ਇਸੀਹਿ ਸੇਵਿਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਸੇਵਾਮੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੫. ''ਪਰਿਬ੍ਬਜ ਮਹਾ ਲੋਕੋ, ਪਚਨ੍ਤਞ੍ਞੇਪਿ ਪਾਣਿਨੋ।
ਮਾ ਤਂ ਅਧਮ੍ਮੋ ਆਚਰਿਤੋ, ਅਸ੍ਮਾ ਕੁਮ੍ਭਮਿਵਾਭਿਦਾ॥

੩੬. ''ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਯਸਲਾਭਂ, ਧਨਲਾਭਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ, ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਰਿਬ੍ਬਜਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛ। **ਮਹਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਲੋਕੋ ਨਾਮ ਮਹਾ। **ਪਚਨ੍ਤਞ੍ਞੇਪਿ ਪਾਣਿਨੋ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਪਾਣਿਨੋ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਨਾਯਮੇਵੇਕੋ ਰਾਜਾ। **ਅਸ੍ਮਾ ਕੁਮ੍ਭਮਿਵਾਭਿਦਾ**ਤਿ ਪਾਸਾਣੋ ਘਟਂ ਵਿਯ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਂ ਤ੍ਵਂ

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਧ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਧਮ੍ਮੰ ਆਚਰਸਿ, ਸੋ ਅਧਮ੍ਮੋ ਏਵੰ ਆਚਰਿਤੋ ਪਾਸਾਣੋ ਘਟੰ ਵਿਯ ਮਾ ਤੰ ਭਿਨ੍ਦਿ।

"ਧਿਰਤ੍ਥੁ"ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਯੋ ਏਸ ਏਵੰ ਤਵ ਯਸਲਾਭੋ ਚ ਧਨਲਾਭੋ ਚ ਧਿਰਤ੍ਥੁ, ਤੰ ਗਰਹਾਮ ਮਯੰ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ ਅਯੰ ਤਯਾ ਲਦ੍ਧਲਾਭੋ ਆਯਤਿੰ ਅਪਾਯੇਸੁ ਵਿਨਿਪਾਤਨਹੇਤੁਨਾ ਸਮ੍ਪਤਿ ਚ ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਯਾ ਚੇਸਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਆਯਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ ਇਧ ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ ਨਿਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਿੰ ਤਾਯ, ਤੇਨ ਤੰ ਏਵੰ ਵਦਾਮੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਰਾਜਾ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ, ਪੁਰਿਸ, ਕਿੰਜਾਤਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਅਹੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਭੋ ''ਸਚੇ ਤ੍ਵੰ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਰਜ੍ਜੰ ਤੇ ਅਹੰ ਅਦਸ੍ਸੰ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਅਹੰ ਦਿਵਾ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਰਤ੍ਤਿੰ ਰਾਜਾ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਣ੍ਠੇ ਪਿਲਨ੍ਧਨੰ ਪੁਪ੍ਫਦਾਮੰ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵਾਯੰ ਪਿਲਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੰ ਅਕਾਸਿ। ਅਯੰ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਾਨੰ ਕਣ੍ਠੇ ਰਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਦਾਮਪਿਲਨ੍ਧਨਵੰਸੋ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸੋਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇ ਗਾਰਵੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਨ੍ਤੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਛਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੧੦] ੧੦. ਸੇਯ੍ਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਅਭਿਰੂਪੰ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਸਾਸਨੇ ਨਾਭਿਰਮਿ। ਅਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸੋ ਭਗਵਤਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਤੰ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਲਭਨ੍ਤਾਪਿ ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਦਿਵਸੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਕੋਚਿ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਦਿਵਸੇ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਾਤੀਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਤੋਵ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਸਿ। ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਆਭਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਪਾਨਭੋਜਨਾਦੀਨਿ ਚ ਏਕਸਦਿਸਾਨੇਵ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਏਕਤੋਵ ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਪਰਜ੍ਜੰ ਅਦਾਸਿ, ਮਹਾਯਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਤੋਵ ਖਾਦਤਿ ਪਿਵਤਿ ਸਯਤਿ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਥਿਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹੰ ਸਹਾਯੋ ਰਜ੍ਜਮਨੁਸਾਸਤਿ, ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਖੋ ਪਨ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਕਿੰ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਨੋਰਮੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲੰ ਕੀਲਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਤੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹੰ ਸਹਾਯੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਹੰ ਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਰਮਣੀਯੇ ਕਿਰ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ

ਵਸਨੋਕਾਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸੇਯਜਂ ਨਾਮ ਅਮਚ੍ਚਂ ''ਗਚ੍ਛ ਸਹਾਯਂ ਮੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿ, ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਨੋਕਾਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਂ ਵਿਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਆਗਮਨਂ ਤੇ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਹਂ ਸਕਲਂ ਕਾਸਿਕੋਸਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਰਜ੍ਜਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਿਰਿਮੇਵ ਵਾ ਲਭਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਸਕਿਂ ਜਹਿਤਕਿਲੇਸੇ ਪੁਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸਕਿਂ ਜਹਿਤਞ੍ਹਿ ਨਿਟ੍ਠੁਭਖੇਲ਼ਸਦਿਸਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੭. ''ਸਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯਂ, ਮਹਿਂ ਸਾਗਰਕੁਣ੍ਡਲਂ।
ਨ ਇਚ੍ਛੇ ਸਹ ਨਿਨ੍ਦਾਯ, ਏਵਂ ਸੇਯ੍ਯ ਵਿਜਾਨਹਿ॥

੩੮. ''ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਯਸਲਾਭਂ, ਧਨਲਾਭਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ, ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ॥

੩੯. ''ਅਪਿ ਚੇ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ, ਅਨਗਾਰੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ।
ਸਾਯੇਵ ਜੀਵਿਕਾ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਯਾ ਚਾਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ॥

੪੦. ''ਅਪਿ ਚੇ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ, ਅਨਗਾਰੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ।
ਅਞ੍ਞਂ ਅਹਿਂਸਯਂ ਲੋਕੇ, ਅਪਿ ਰਜ੍ਜੇਨ ਤਂ ਵਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਾਯੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਰਿਵਾਰੋ, ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਬ੍ਬਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਸਮੁਦ੍ਦਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਾਗਰਕੁਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਗਰਮਜ੍ਝੇ ਦੀਪਵਸੇਨ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਕੁਣ੍ਡਲਭੂਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਨ੍ਦਾਯਾ**ਤਿ ਝਾਨਸੁਖਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਗਣ੍ਹੀਤਿ ਇਮਾਯ ਨਿਨ੍ਦਾਯ। **ਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਂ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਵਿਜਾਨਹੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਜਾਨਾਹਿ। **ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਾ ਯਸਲਾਭਧਨਲਾਭਵੁਤ੍ਤਿ ਝਾਨਸੁਖਤੋ ਅਤ੍ਤਵਿਨਿਪਾਤਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਮਦਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਿਂ ਧਿਰਤ੍ਥੁ।

ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਅਨਗਾਰੋ**ਤਿ ਅਪਿ ਅਹਂ ਅਗਾਰਵਿਰਹਿਤੋ ਪਰਕੁਲੇਸੁ ਚਰੇਯ੍ਯਂ। **ਸਾਯੇਵ ਜੀਵਿਕਾ**ਤਿ ਸਾ ਏਵ ਮੇ ਜੀਵਿਕਾ ਸੇਯ੍ਯੋ ਵਰਤਰਾ। **ਯਾ ਚਾਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਚ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ, ਤਤੋ ਏਸਾਵ ਜੀਵਿਕਾ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਾਤਿ। **ਅਹਿਂਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੋ। **ਅਪਿ ਰਜ੍ਜੇਨਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਂ ਅਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੋ ਕਪਾਲਹਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਮ ਜੀਵਿਕਕਪ੍ਪਨਂ ਰਜ੍ਜੇਨਾਪਿ ਵਰਂ ਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਸੇਯ੍ਯੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਮਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਅਪਰੇਪਿ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਂਸੁ।

ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੇਯਜੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੇਯਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕਾਲਿਙ੍ਗਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਵਗ੍ਗੋ

[੩੧੧] ੧. ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਚੋਰਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਥੇਰੇ ਕਿਰ ਰਾਜਗਹੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞਕੁਟਿਕਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਚੋਰੋ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਗਾਮੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗੇਹੇ ਸਨ੍ਧਿੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਸਾਰੰ ਆਦਾਯ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਇਧ ਮਯ੍ਹੰ ਆਰਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਪਮੁਖੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਪਮੁਖੇ ਸਯਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਆਸਙ੍ਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਚੋਰਸੰਸਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਮਾ ਇਧ ਸਯੀ''ਤਿ ਨੀਹਰਿ। ਸੋ ਚੋਰੋ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਦੰ ਮੋਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਕ੍ਕੰ ਆਦਾਯ ਚੋਰਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨਠਿਤਟ੍ਠਾਨਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਸਯਿਤਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਚੋਰੋ ਇਤੋ ਆਗਤੋ, ਇਧ ਠਿਤੋ, ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਇਮਿਨਾ ਠਾਨੇਨ ਅਪਗਤੋ, ਨ ਦਿਟ੍ਠੋ ਨੋ''ਤਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਟਿਗਤਾ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਥੇਰੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਵੇਲੁਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਆਸਙ੍ਕਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਆਸਙ੍ਕਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਗਰਸ੍ਸ ਸੁਸਾਨਵਨੇ ਨਿਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਗਾਮੇ ਕਤਕਮ੍ਮਚੋਰੋ ਤੰ ਸੁਸਾਨਵਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਦਾ ਚ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਨਿਮ੍ਬੋ ਚ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਜੇਟ੍ਠਕਰੁਕ੍ਖਾ। ਚੋਰੋ ਨਿਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਭਣ੍ਡਿਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਕਾਲੇ ਚੋਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਬਸੂਲੇ ਉਤ੍ਤਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਚੋਰੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਨਿਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੂਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤੰ ਉਤ੍ਤਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਰੁਕ੍ਖੋ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਹਨ੍ਦ ਨੰ ਇਤੋ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੀ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੧. ''ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਚੋਰ ਕਿੰ ਸੇਸਿ, ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਸੁਪਨੇਨ ਤੇ।
ਮਾ ਤੰ ਗਹੇਸੁੰ ਰਾਜਾਨੋ, ਗਾਮੇ ਕਿਬ੍ਬਿਸਕਾਰਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਾਜਾਨੋ**ਤਿ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਕਿਬ੍ਬਿਸਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਰੁਣਸਾਹਸਿਕਚੋਰਕਮ੍ਮਕਾਰਕੰ।

ਇਤਿ ਨੰ ਵਤ੍ਵਾ ''ਯਾਵ ਤੰ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਭਾਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਲਾਤੇ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਦੇਵਤਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੨. ''ਯੰ ਨੁ ਚੋਰੰ ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗਾਮੇ ਕਿਬ੍ਬਿਸਕਾਰਕੰ।
ਕਿੰ ਤਤ੍ਥ ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਸ੍ਸ, ਵਨੇ ਜਾਤਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵ**ਨੇ ਜਾਤਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੋ**ਤਿ ਨਿਮ੍ਬੋ ਵਨੇ ਜਾਤੋ ਚੇਵ ਠਿਤੋ ਚ। ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਤ੍ਤਾ ਰੁਕ੍ਖਸਮੁਦਾਚਾਰੇਨੇਵ ਸਮੁਦਾਚਰਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਬਦੇਵਤਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥ ਜਾਨਾਸਿ, ਮਮ ਚੋਰਸ੍ਸ ਚਨ੍ਤਰਂ।
ਚੋਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੋ, ਗਾਮੇ ਕਿਬ੍ਬਿਸਕਾਰਕਂ।
ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਮ੍ਬਸੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇ ਸਙ੍ਕਤੇ ਮਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਂ ਸਮੁਦਾਚਰਤਿ। **ਮਮ ਚੋਰਸ੍ਸ ਚਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਚ ਚੋਰਸ੍ਸ ਚ ਏਕਤੋ ਅਵਸਨਕਾਰਣਂ। **ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਮ੍ਬਸੂਲਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਰਾਜਾਨੋ ਚੋਰਂ ਨਿਮ੍ਬਸੂਲੇ ਆਵੁਣਨ੍ਤਿ। **ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇ ਸਙ੍ਕਤੇ ਮਨੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਰਣੇ ਮਮ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਕਤਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਇਮਂ ਸੂਲੇ ਆਵੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਮਾਨਂ ਮੇ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਸਾਖਾਯ ਓਲਮ੍ਬੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਮਾਨੇ ਮੇ ਕੁਣਪਗਨ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨਾਹਂ ਏਤਂ ਪਲਾਪੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਤਾਸਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਭਣ੍ਡਸਾਮਿਕਾ ਉਕ੍ਕਾਹਤ੍ਥਾ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰਸ੍ਸ ਸਯਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਇਦਾਨੇਵ ਚੋਰੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲਾਤੋ, ਨ ਲਦ੍ਧੋ ਨੋ ਚੋਰੋ, ਸਚੇ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ, ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਨਂ ਨਿਮ੍ਬਸ੍ਸ ਸੂਲੇ ਵਾ ਆਵੁਣਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਯ ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚੋਰਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਗਤਾ।

ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਦੇਵਤਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ''ਸਙ੍ਕੇਯ੍ਯ ਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਨਾਗਤਂ ਭਯਂ।
ਅਨਾਗਤਭਯਾ ਧੀਰੋ, ਉਭੋ ਲੋਕੇ ਅਵੇਕ੍ਖਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਨਾਗਤਂ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਨਾਗਤਭਯਾਨਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਞ੍ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਞ੍ਚਾਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤੇ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। **ਅਨਾਗਤਭਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤਭਯਹੇਤੁਤਂ ਭਯਂ ਭਾਯਮਾਨੋ **ਧੀਰੋ** ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਸਂਸਗ੍ਗਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤੀਹਿਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਨ ਚਰਤਿ। **ਉਭੋ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਏਵਂ ਭਾਯਨ੍ਤੋ ਹੇਸ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕਸਙ੍ਖਾਤੇ ਉਭੋ ਲੋਕੇ ਅਵੇਕ੍ਖਤਿ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਇਧਲੋਕਭਯੇਨ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤੇ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤਿ, ਪਰਲੋਕਭਯੇਨ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਦੇਵਤਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਿਮ੍ਬਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੧੨] ੨. ਕਸ੍ਸਪਮਨ੍ਦਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਕਸ੍ਸਪ ਮਨ੍ਦਿਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਹਲ੍ਲਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਾਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਮਾਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਿਤਰਞ੍ਚ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰਞ੍ਚ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਸਮਯੇ

ਚੀਵਰਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਸੁਲਭਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਗਾਮਕਾਵਾਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਯੋਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸਾ ਜੇਤਵਨਮੇਵ ਆਗਮਂਸੁ। ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ ਜੇਤਵਨਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ''ਸਾਮਣੇਰ ਤ੍ਵਂ ਥੇਰਂ ਵਿਸ੍ਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਹਂ ਪੁਰੇਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਜੇਤਵਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੋ ਸਣਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸੀਸੇਨ ਉਪ੍ਪੀਲੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ''ਗਚ੍ਛ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਚ੍ਛ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਤਂ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਨੇਤਿ। ਥੇਰੋ ''ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਆਨੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੇਸਂ ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਜਾਤੋ।

ਇਤਰੋਪਿ ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਆਗਮਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਚਿਰਾਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਣਿਕਂ ਆਨੇਸਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਦਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਹਿਯ੍ਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਹਿਯ੍ਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ? ਸੋ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਨ ਏਸ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇਨ ਤ੍ਵਂ ਕਿਲਮਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਕਿਲਮੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਨਿਗਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਮਾਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਮਾਤੁ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਸਦ੍ਧਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਘਰੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਧਨਂ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਞ੍ਚ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਿਯਂ ਵਕ੍ਕਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਞ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਵਨਮੂਲਫਲਾਫਲੇਹਿ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਰਮਣੀਯੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਿ। ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਪਨ ਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਧਾਰੇ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਕਨ੍ਦਮੂਲਂ ਖਣਿਤੁਂ, ਫਲਾਨਿ ਚ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਚ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਤਾਪਸਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰਞ੍ਚ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਪੁਪ੍ਫਿਤਫਲਿਤੇ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਮਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਸੂਰਿਯੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਣਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਹਂ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਓਹਾਯ ਗਤੋ। ਖੁਦ੍ਦਕਤਾਪਸੋ ਪਿਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਣਿਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕਟਿਪ੍ਪਦੇਸੇ ਸੀਸੇਨ ਉਪ੍ਪੀਲੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਗਚ੍ਛ ਗਚ੍ਛਾਤਿ ਤਂ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਨੇਤਿ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ''ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਆਨੇਸੀ''ਤਿ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਂ ਤੇਸਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਮਾਦਾਯ ਪਟਿਪਥਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਕਿਂ ਕਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਖੁਦ੍ਦਕਤਾਪਸੋ ਪਿਤਰਾ ਕਤਕਾਰਣਂ ਕਥੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਸਣਿਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਧੋਵਨਪਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਬਾਹਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਕਿਲਮਥਂ ਪਿਤਰਂ ਉਪਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤਰੁਣਦਾਰਕਾ ਨਾਮ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਾਜਨਸਦਿਸਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ , ਸਕਿਂ ਭਿਨ੍ਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਘਟੇਤੁਂ, ਤੇ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਾਪਿ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਾਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕੇਹਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੪੫. ''ਅਪਿ ਕਸ੍ਸਪ ਮਨ੍ਦਿਯਾ, ਯੁਵਾ ਸਪਤਿ ਹਨ੍ਤਿ ਵਾ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਖਮਤੇ ਧੀਰੋ, ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਤਂ ਤਿਤਿਕ੍ਖਤਿ॥

੪੬. ''ਸਚੇਪਿ ਸਨ੍ਤੋ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਧੀਯਰੇ ਪੁਨ।
ਬਾਲਾ ਪਤ੍ਤਾਵ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇ ਸਮਥਮਜ੍ਝਗੂ॥

੪੭. ''ਏਤੇ ਭਿਯ੍ਯੋ ਸਮਾਯਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਧਿ ਤੇਸਂ ਨ ਜੀਰਤਿ।

ਯੋ ਚਾਧਿਪਨ੍ਨੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਯੋ ਚ ਜਾਨਾਤਿ ਦੇਸਨੰ॥

੪੮. ''ਏਸੋ ਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ, ਭਾਰਵਹੋ ਧੁਰਦ੍ਧਰੋ।
ਯੋ ਪਰੇਸਾਧਿਪਨ੍ਨਾਨੰ, ਸਯੰ ਸਨ੍ਧਾਤੁਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਸ੍ਸਪਾ**ਤਿ ਪਿਤਰੰ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਮਨ੍ਦਿਯਾ**ਤਿ ਮਨ੍ਦੀਭਾਵੇਨ ਤਰੁਣਤਾਯ। **ਯੁਵਾ ਸਪਤਿ ਹਨ੍ਤਿ** ਵਾਤਿ ਤਰੁਣਦਾਰਕੋ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿਪਿ ਪਹਰਤਿਪਿ। **ਧੀਰੋ**ਤਿ ਧਿਕ੍ਕਤਪਾਪੋ, ਧੀ ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਞਾ, ਤਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਰੰ ਪਨ ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨੰ। ਉਭਯੇਨਾਪਿ ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਬਾਲਦਾਰਕੇਹਿ ਕਤੰ ਅਪਰਾਧੰ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਧੀਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸਹਤਿ ਤਿਤਿਕ੍ਖਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਸਨ੍ਧੀਯਰੇਤਿ ਪੁਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਸਨ੍ਧੀਯਨ੍ਤਿ ਘਟੀਯਨ੍ਤਿ। **ਬਾਲਾ ਪਤ੍ਤਾਵ**ਾਤਿ ਬਾਲਕਾ ਪਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਾਵ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਨ ਤੇ ਸਮਥਮਜ੍ਝਗੂ**ਤਿ ਤੇ ਬਾਲਕਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਵਿਵਾਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੇਰੂਪਸਮਨੰ ਨ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਏਤੇ ਭਿਯਜੋ**ਤਿ ਏਤੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਭਿਨ੍ਨਾਪਿ ਪੁਨ ਸਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਸਨ੍ਧੀ**ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਧਿ। **ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਨ੍ਧਿ ਨ ਜੀਰਤਿ। **ਯੋ ਚਾਧਿਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਚ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਪਨ੍ਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਕਤਦੋਸੰ ਜਾਨਾਤਿ। **ਦੇਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਚ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੋਸੰ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਦੇਸਿਤੰ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਜਾਨਾਤਿ।

ਯੋ ਪਰੇਸਾਧਿਪਨ੍ਨਾਨਨ੍ਤਿ ਯੋ ਪਰੇਸੰ ਅਧਿਪਨ੍ਨਾਨੰ ਦੋਸੇਨ ਅਭਿਭੂਤਾਨੰ ਅਪਰਾਧਕਾਰਕਾਨੰ। **ਸਯੰ ਸਨ੍ਧਾਤੁਮਰਹਤੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਅਖਮਾਪੇਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ''ਏਹਿ, ਭਦ੍ਦਮੁਖ, ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਗਣ੍ਹ, ਅਟ੍ਠਕਥੰ ਸੁਣ, ਭਾਵਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜ, ਕਸ੍ਮਾ ਪਰਿਬਾਹਿਰੋ ਹੋਸੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਯੰ ਸਨ੍ਧਾਤੁੰ ਅਰਹਤਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੰ ਘਟੇਤਿ, ਏਸੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੀ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ ਮਿਤ੍ਤਭਾਰਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਧੁਰਸ੍ਸ ਚ ਵਹਨਤੋ "**ਭਾਰਵਹੋ**"ਤਿ "**ਧੁਰਦ੍ਧਰੋ**"ਤਿ ਚ ਸਙ੍ਖੰ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਓਵਾਦੰ ਅਦਾਸਿ, ਸੋਪਿ ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਦਨ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ ਸੁਦਨ੍ਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਿਤਾ ਤਾਪਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਖੁਦ੍ਦਕਤਾਪਸੋ ਸਾਮਣੇਰੋ, ਪਿਤੁ ਓਵਾਦਦਾਯਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਸ੍ਸਪਮਨ੍ਦਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੧੩] ੩. ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਤੇ ਹਤ੍ਥੇ ਚ ਪਾਦੇ ਚਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੋਧਨਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਮੇਵ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਕ੍ਕੋਧਨਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕੋਧੰ ਕਰੋਸਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਸਰੀਰੇ ਪਹਾਰਸਹਸ੍ਸੇ ਪਤਨ੍ਤੇ ਹਤ੍ਥਪਾਦਕਣ੍ਣਨਾਸਾਸੁ ਛਿਜ੍ਜਮਾਨਾਸੁ ਪਰਸ੍ਸ ਕੋਧੰ ਨ ਕਰਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਕਲਾਬੁ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕੁਣ੍ਡਲਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬੰ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਧਨਰਾਸਿੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਧਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਞਾਤਕਾ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਗਤਾ, ਮਯਾ ਪਨੇਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਧਨੰ ਵਿਚੇਯ੍ਯਦਾਨਵਸੇਨ ਯੋ ਯੰ ਆਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਦਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰੇ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਨਦ੍ਵਾਰੰ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸੇਨਾਪਤਿ

ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਘਰੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਯਾਦਿਤਭੋਜਨੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਰਾਜੁਯਜਾਨੇ ਵਸਾਪੇਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਕਲਾਬੁਰਾਜਾ ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤੋ ਛੇਕਨਾਟਕਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਉਯਜਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਸਯਨੰ ਅਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਪਿਯਮਨਾਪਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਅਙ੍ਕੇ ਸਯਿ। ਗੀਤਵਾਦਿਤਨਚ੍ਚੇਸੁ ਛੇਕਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਗੀਤਾਦੀਨਿ ਪਯੋਜੇਸੁੰ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਵਿਯ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਨਿਦ੍ਦੰ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ''ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਮਯੰ ਗੀਤਾਦੀਨਿ ਪਯੋਜਯਾਮ, ਸੋ ਨਿਦ੍ਦੰ ਉਪਗਤੋ, ਕਿੰ ਨੋ ਗੀਤਾਦੀਹੀ''ਤਿ ਵੀਣਾਦੀਨਿ ਤੂਰਿਯਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਉਯਜਾਨੰ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਪੁਪ੍ਫਫਲਪਲ੍ਲਵਾਦੀਹਿ ਪਲੋਭਿਯਮਾਨਾ ਉਯਜਾਨੇ ਅਭਿਰਮਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਉਯਜਾਨੇ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਸਾਲਮੂਲੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੋ ਵਿਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਉਯਜਾਨੇ ਚਰਮਾਨਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਥ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਯਾਵ ਰਾਜਾ ਨ ਪਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸੁਣਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਥੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਾਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਙ੍ਕੰ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਪਬੋਧੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਤਾ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਕਹੰ ਗਤਾ ਵਸਲਿਯੋ''ਤਿ ਆਹ। ਏਤਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਤਾਪਸੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੂਤਿ। ਰਾਜਾ ਕੁਪਿਤੋ ਖਗ੍ਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨੰ ਕੂਟਜਟਿਲ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਥ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਰਾਜਾਨੰ ਕੁਦ੍ਧੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਸੁ ਵਲ੍ਲਭਤਰਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥਾ ਅਸਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਵੂਪਸਮੇਸੁੰ। ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰਵਾਦੀ ਤ੍ਵੰ, ਸਮਣਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਾ ਏਸਾ ਖਨ੍ਤਿ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੇਸੁ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤੇਸੁ ਪਹਰਨ੍ਤੇਸੁ ਅਕੁਜ੍ਝਨਭਾਵੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦਾਨਿ ਤੇ ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ ਚੋਰਘਾਤਕੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਾਰਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਸੁਞ੍ਚ ਕਣ੍ਟਕਕਸਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਕਾਸਾਯਨਿਵਸਨੋ ਰਤ੍ਤਮਾਲਾਧਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਇਮੰ ਚੋਰੰ ਦੁਟ੍ਠਤਾਪਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਟਕਕਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਚਾਤਿ ਚਤੂਸੁਪਿ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਦ੍ਵੇਪਹਾਰਸਹਸ੍ਸਮਸ੍ਸ ਦੇਹੀਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਛਵਿ ਭਿਜ੍ਜਿ। ਚਮ੍ਮੰ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਮੰਸੰ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਲੋਹਿਤੰ ਪਗ੍ਘਰਤਿ।

ਪੁਨ ਰਾਜਾ ''ਕਿੰਵਾਦੀ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ ਆਹ। ''ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀ, ਮਹਾਰਾਜ''। ''ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਮਯ੍ਹੰ ਚਮ੍ਮਨ੍ਤਰੇ ਖਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਮਯ੍ਹੰ ਚਮ੍ਮਨ੍ਤਰੇ ਖਨ੍ਤਿ, ਤਯਾ ਪਨ ਦਟ੍ਠੁੰ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇ ਹਦਯਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਮਮ ਖਨ੍ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ''ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਪੁਨ ਚੋਰਘਾਤਕੋ ''ਕਿੰ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਇਮਸ੍ਸ ਕੂਟਜਟਿਲਸ੍ਸ ਉਭੋ ਹਤ੍ਥੇ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ਸੋ ਫਰਸੁੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਡਿਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਅਥ ਨੰ ''ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਹ, ਪਾਦੇਪਿ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਹਤ੍ਥਪਾਦਕੋਟੀਹਿ ਘਟਛਿਦ੍ਦੇਹਿ ਲਾਖਾਰਸੋ ਵਿਯ ਲੋਹਿਤੰ ਪਗ੍ਘਰਤਿ। ਪੁਨ ਰਾਜਾ ''ਕਿੰਵਾਦੀਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀ, ਮਹਾਰਾਜ''। ''ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਮਯ੍ਹੰ ਹਤ੍ਥਪਾਦਕੋਟੀਸੁ 'ਖਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਨਤ੍ਥੇਸਾ ਏਤ੍ਥ, ਮਯ੍ਹੰ ਖਨ੍ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਕਣ੍ਣਨਾਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ਕਣ੍ਣਨਾਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਲੋਹਿਤੰ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਨੰ ''ਕਿੰਵਾਦੀ ਨਾਮ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀ ਨਾਮ''। ''ਮਾ ਖੋ ਪਨ ਤ੍ਵੰ 'ਕਣ੍ਣਨਾਸਿਕਕੋਟੀਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਖਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਮਮ ਖਨ੍ਤਿ ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਹਦਯਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਕੂਟਜਟਿਲ ਤਵ ਖਨ੍ਤਿੰ ਤ੍ਵਮੇਵ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਦਯੰ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਤੇ ਸੇਨਾਪਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਲੋਹਿਤੰ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਕਣ੍ਣਨਾਸਕੋਟਿਯੋ ਸਾਟਕਕਣ੍ਣੇ ਕਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਸਣਿਕੰ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੁਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮਾ, ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਕਤਾਪਰਾਧਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋਵ ਕੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯਾਥ, ਮਾ ਅਞ੍ਞੇਸ''ਨ੍ਤਿ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ''ਯੋ ਤੇ ਹਤ੍ਥੇ ਚ ਪਾਦੇ ਚ, ਕਣ੍ਣਨਾਸਞ੍ਚ ਛੇਦਯਿ।
ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝ ਮਹਾਵੀਰ, ਮਾ ਰਟ੍ਠੰ ਵਿਨਸਾ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਹਾਵੀਰਾ**ਤਿ ਮਹਾਵੀਰਿਯ। **ਮਾ ਰਟ੍ਠੰ ਵਿਨਸਾ ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਨਿਰਪਰਾਧੰ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੰ ਮਾ ਵਿਨਾਸੇਹਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ''ਯੋ ਮੇ ਹਤ੍ਥੇ ਚ ਪਾਦੇ ਚ, ਕਣ੍ਣਨਾਸਞ੍ਚ ਛੇਦਯਿ।
ਚਿਰੰ ਜੀਵਤੁ ਸੋ ਰਾਜਾ, ਨ ਹਿ ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਮਾਦਿਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾਦਿਸਾ**ਤਿ ਮਮ ਸਦਿਸਾ ਖਨ੍ਤਿਬਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ''ਅਯੰ ਮੰ ਅਕ੍ਕੋਸਿ ਪਰਿਭਾਸਿ ਪਹਰਿ, ਛਿਨ੍ਦਿ ਭਿਨ੍ਦੀ''ਤਿ ਤੰ ਨ ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ।

ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਪਥੰ ਵਿਜਹਨਕਾਲੇਯੇਵ ਅਯੰ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਾ ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਮਹਾਪਥਵੀ ਖਲਿਬਦ੍ਧਸਾਟਕੋ ਵਿਯ ਫਲਿਤਾ, ਅਵੀਚਿਤੋ ਜਾਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਯੇਨ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇਨ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇਯੇਵ ਪਥਵਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤੰ ਦਿਵਸਮੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਰਾਜਪਰਿਸਾ ਚ ਨਾਗਰਾ ਚ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਧੂਮਹਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚੰ ਅਕੰਸੁ। ਕੇਚਿ ਪਨਾਹੁ ''ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤੋ''ਤਿ, ਤੰ ਅਭੂਤੰ।

੫੧. ''ਅਹੂ ਅਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨੰ, ਸਮਣੋ ਖਨ੍ਤਿਦੀਪਨੋ।
ਤੰ ਖਨ੍ਤਿਯਾਯੇਵ ਠਿਤੰ, ਕਾਸਿਰਾਜਾ ਅਛੇਦਯਿ॥

੫੨. ''ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਫਰੁਸਸ੍ਸ, ਵਿਪਾਕੋ ਕਟੁਕੋ ਅਹੁ।
ਯੰ ਕਾਸਿਰਾਜਾ ਵੇਦੇਸਿ, ਨਿਰਯਮ੍ਹਿ ਸਮਪ੍ਪਿਤੋ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੀਤੇ ਅਦ੍ਧਾਨੇ। **ਖਨ੍ਤਿਦੀਪਨੋ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਸੰਵਣ੍ਣਨੋ। **ਅਛੇਦਯੀ**ਤਿ ਮਾਰਾਪੇਸਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਨ ''ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਨ ਹਤ੍ਥਪਾਦਕਣ੍ਣਨਾਸਾ ਘਟਿਤਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਅਭੂਤਮੇਵ। **ਸਮਪ੍ਪਿਤੋ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੋਧਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ।

ਤਦਾ ਕਲਾਬੁਰਾਜਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੇਨਾਪਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀ ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੧੪] ੪. ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਮਜੀਵਿਮ੍ਹਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਣਿ। ਏਕੋ **ਦੁ**-ਕਾਰਮੇਵ ਭਣਿ, ਏਕੋ **ਸ**-ਕਾਰੰ, ਏਕੋ **ਨ**-ਕਾਰੰ, ਏਕੋ **ਸੋ**-ਕਾਰਮੇਵਾਤਿ। ਤੇ ਕਿਰ

ਅਤੀਤਭਵੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰਯੇਵ ਪਾਰਦਾਰਿਕਾ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇ ਪਰੇਸੰ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤਮਾਤੁਗਾਮੇਸੁ ਅਪਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕੇਲਿੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਬਹੁੰ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਰਣਚਕ੍ਕੇਨ ਛਿਨ੍ਨਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਸਾਮਨ੍ਤੇ ਚਤੂਸੁ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਟ੍ਠਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਗਤਾ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਮੁਖਵਟ੍ਟਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨੁਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਿਰਵਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੇਸੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੋਵ ਅਰੁਣੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਸੁਖਸਯਿਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਕੁਤੋ ਮੇ ਆਚਰਿਯਾ ਸੁਖਸਯਿਤੰ, ਅਜ੍ਜਾਹੰ ਏਵਰੂਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿੰਸਨਕਸਦ੍ਦੇ ਸੁਣਿ''ਨ੍ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਹਤ੍ਥੇ ਵਿਧੁਨਿੰਸੁ। ''ਕਿੰ ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ? ''ਸਾਹਸਿਕਸਦ੍ਦਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਸਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ''ਕਾਮੰ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ, ਮਯੰ ਪਨ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਪਟਿਕਮ੍ਮੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁੰ, ਮਯੰ ਪਨ ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕੰ ਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਹਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਖਿਪ੍ਪੰ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹਤ੍ਥੀ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਸ੍ਸੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਉਸਭੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਤਿ ਲਟੁਕਿਕਸਕੁਣਿਕਾ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨਤ੍ਥੋ, ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਾਵਾਟੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਸੁੰ, ਬਹੁਪਾਣੇ ਥੂਣੂਪਨੀਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸੁੰ। ''ਬਹੁੰ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮ, ਬਹੁੰ ਧਨੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਅਪਰਾਪਰੰ ਚਰਨ੍ਤਿ।

ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦੇਵੀ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਤਿਵਿਯ ਉਸ੍ਸਾਹਯਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦੇਵਿ ਕਿੰ ਤੁਯ੍ਹਿਮਿਨਾ, ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਸੇਨੇਵ ਮਤ੍ਤਾ ਪਮਤ੍ਤਾ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ''ਕਿੰ , ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਦੇਵਿ, ਅਹੰ ਏਵਰੂਪੰ ਨਾਮ ਅਸੋਤਬ੍ਬੰ ਸੁਣਿੰ, ਤਤੋ ਇਮੇਸੰ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਸੁਤਤ੍ਤਾ ''ਕਿੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਮਹਾਰਾਜ ਰਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਾ ਭੋਗਾਨੰ ਵਾ ਜੀਵਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕੇਨ ਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ, ਤੇ ਮਯ੍ਹੰ ਵਚਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਾਵਾਟੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਯੇਨਤ੍ਥੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਦੇਵ, ਇਮੇਸੰ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿੰ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਕੋ ਏਸ ਦੇਵਿ, ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਗੋਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ। ''ਦੇਵਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਮੇ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ? ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਰਥਵਰਮਾਰੁਯ੍ਹ ਜੇਤਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਦ੍ਦੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿੰ, ਤੇ 'ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਾਵਾਟੇ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਸੁਤਤ੍ਤਾ ਮਯ੍ਹੰ ਕਿੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਮਨੁਭਵਨ੍ਤਾ ਏਵੰ ਵਿਰਵਿੰਸੁ, ਨ ਇਮੇ ਸਦ੍ਦਾ ਇਦਾਨਿ ਤਯਾ ਏਵ ਸੁਤਾ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜੂਹਿਪਿ ਸੁਤਾਯੇਵ, ਤੇਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਸੁਘਾਤਯਞ੍ਞੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਕਰਿੰਸੁ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਤੇਸੰ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਮਕੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਕਾਸਿਗਾਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਰਮਣੀਯੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ ਇਮੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਦ੍ਦੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ''ਤਿਣ੍ਣੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕਯਞ੍ਞੇਨ ਤੰ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯਞ੍ਞਾਵਾਟੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਥੂਣੂਪਨੀਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨੰ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਲੋਕੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਕਾਰਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ, ਮਯਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ

ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਵੇਹਾਸਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਕਂ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਦਾ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਆਚਰਿਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਨਨੁ, ਆਚਰਿਯ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵੇਦੇਸੁ ਪਰਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਕਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ''ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਧਨਂ ਰਕ੍ਖਸਿ, ਬਹੁਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮ, ਧਨਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਟਿਬਾਹਿ।

ਸੋ ''ਨਾਹਂ ਏਤ੍ਥ ਸਹਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਿਂ, ਮਾਣਵ, ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਦ੍ਦੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ 'ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਸੁਘਾਤਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਮਹਾਜਨੋ ਥੂਣੂਪਨੀਤੋ, ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਤੇਸਂ ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਮਰਣਮੁਖਾ ਮੋਚੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਮਾਣਵ, ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਹੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਇਮੇਸਂ ਪਨ ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਮ, ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਹੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਇਧੇਵ ਹੋਥ, ਅਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਮਾਣਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਨੇਸਿ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯਾ ਸੁਤਸਦ੍ਦਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਥੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤੇ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਪਰੇਸਂ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤੇਸੁ ਦਾਰੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸਾਮਨ੍ਤੇ ਚਤੂਸੁ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਕ੍ਕੁਥਿਤੇ ਖਾਰਲੋਹੋਦਕੇ ਫੇਣੁਦ੍ਦੇਹਕਂ ਪਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਿਂਸ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਧੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭਿਤਲਂ ਆਹਚ੍ਚ ਉਦ੍ਧਂ ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੇਨੇਵ ਕਾਲੇਨ ਕੁਮ੍ਭਿਮੁਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬਹਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਾਪਿ ਤਥਾ ਕਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਏਕੇਕਮੇਵ ਅਕ੍ਖਰਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀਸੁਯੇਵ ਨਿਮੁਗ੍ਗਾ। ਤੇਸੁ **ਦੁ**-ਕਾਰਂ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਮੁਗ੍ਗਸਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ –

੫੩. 'ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਮਜੀਵਿਮ੍ਹ , ਯੇ ਸਨ੍ਤੇ ਨ ਦਦਮ੍ਹਸੇ।
ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਭੋਗੇਸੁ, ਦੀਪਂ ਨਾਕਮ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ'ਤਿ॥ –

ਤਂ ਗਾਥਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣੇਨ ਤਂ ਗਾਥਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਸੇਸਾਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਤੇਸੁ **ਸ**-ਕਾਰਂ ਵਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਅਯਂ ਗਾਥਾ –

੫੪. ''ਸਟ੍ਠਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨਾਨਂ, ਕਦਾ ਅਨ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਨ-ਕਾਰਂ ਵਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਅਯਂ ਗਾਥਾ –

੫੫. ''ਨਤ੍ਥਿ ਅਨ੍ਤੋ ਕੁਤੋ ਅਨ੍ਤੋ, ਨ ਅਨ੍ਤੋ ਪਟਿਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤਦਾ ਹਿ ਪਕਤਂ ਪਾਪਂ, ਮਮ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਮਾਰਿਸਾ''ਤਿ॥

ਸੋ-ਕਾਰਂ ਵਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਅਯਂ ਗਾਥਾ –

੫੬. ''ਸੋਹਂ ਨੂਨ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਯੋਨਿਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਮਾਨੁਸਿਂ।
ਵਦਞ੍ਞੂ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਾਹਾਮਿ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਿ** ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਚਰਨ੍ਤੋ ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਂ ਲਾਮਕਜੀਵਿਤਂ ਜੀਵਤਿ ਨਾਮ, ਸੋਪਿ ਤਦੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ ''ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਮਜੀਵਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ। **ਯੇ ਸਨ੍ਤੇ ਨ ਦਦਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਯੇ ਮਯਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੇ ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੇ ਚ ਸਂਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਯੇਵ ਨ ਦਾਨਂ ਦਦਿਮ੍ਹ। **ਦੀਪਂ ਨਾਕਮ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਨ ਕਰਿਮ੍ਹ। **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨੀ**ਤਿ ਅਨੂਨਾਨਿ ਅਨਧਿਕਾਨਿ। **ਸਬ੍ਬਸੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ। **ਪਚ੍ਚਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨਾਨਂ।

ਨਤ੍ਥਿ ਅਨ੍ਤੋਤਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਸੁਕਕਾਲੇ ਨਾਮ ਮੋਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਕਾਲਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਕੁਤੋ ਅਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ। **ਨ ਅਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾਨਮ੍ਪਿ ਨੋ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਨ ਪਟਿਦਿਸ੍ਸਤਿ। **ਤਦਾ ਹਿ ਪਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਾਰਿਸਾ ਮਮ ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਪਕਤਂ ਪਾਪਂ ਪਕਟ੍ਠਂ ਕਤਂ ਅਤਿਬਹੁਮੇਵ ਕਤਂ। ''ਤਥਾ ਹਿ ਪਕਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਕਤਂ, ਯੇਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਦਟ੍ਠੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਰਿਸਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਸਦਿਸਾ, ਪਿਯਾਲਪਨਮੇਤਂ ਏਤੇਸਂ। **ਨੂਨਾ**ਤਿ ਏਕਂਸਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਸੋ ਅਹਂ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੋਨਿਂ ਮਾਨੁਸਿਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਵਦਞ੍ਞੂ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਬਹੁਂ ਕੁਸਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਮੇਕਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਪਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਤਥਾ ਕਥੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਤਿ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਵਿਰਵਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਸਵਨਪਚ੍ਚਯਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਜਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਾਵਾਟਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਮਾਣਵੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੧੫] ੫. ਸਬ੍ਬਮਂਸਲਾਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਫਰੁਸਾ ਵਤ ਤੇ ਵਾਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪੀਤਵਿਰੇਚਨਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਰਸਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਜੇਤਵਨੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸ੍ਨੇਹਵਿਰੇਚਨਂ ਪਿਵਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਰਸਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਗਿਲਾਨੁਪਟ੍ਠਾਕਾ ''ਰਸਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਓਦਨਿਕਘਰਵੀਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾਪਿ ਰਸਭਤ੍ਤਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਦਿਵਾਤਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਮਾਨੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਆਵੁਸੋ, ਅਤਿਪਗੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਥੇਰੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਥਾ''ਤਿ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਵੀਥਿਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਰਸਭਤ੍ਤਂ ਅਦਂਸੁ। ਗਿਲਾਨੁਪਟ੍ਠਾਕਾ ਰਸਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਅਦਂਸੁ, ਤੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ । ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਪੀਤਵਿਰੇਚਨਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਰਸਭਤ੍ਤਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਦਨਿਕਘਰਵੀਥਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਰਸਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪੇਸੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋਵ ਮਂਸਂ ਲਭਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮੁਦੁਵਾਚਾ ਪਿਯਵਚਨਾ ਵਤ੍ਤੁਂ ਛੇਕਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਲਭਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੱਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸੱਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁੱਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਮਿਗਲੁੱਦਕੋ ਬਹੁਂ ਮਂਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ''ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਗਰਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਕਾ ਚੱਤਾਰੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁੱਤਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਮੱਗਸਭਾਗਟ੍ਠਾਨੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੁਤਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਤੇਸੁ ਏਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁੱਤੋ ਤਂ ਮਂਸਯਾਨਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਤਂ ਲੁੱਦਕਂ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਆਹਰਾਪੇਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਗਚ੍ਛ ਆਹਰਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ, ਲੁੱਦਕ, ਦੇਹਿ ਮੇ ਮਂਸਖਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਲੁੱਦਕੋ ''ਮਾਰਿਸ, ਪਰਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਚਨ੍ਤੇਨ ਨਾਮ ਪਿਯਵਚਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਯਾ ਕਥਿਤਵਾਚਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੭. ''ਫਰੁਸਾ ਵਤ ਤੇ ਵਾਚਾ, ਮਂਸਂ ਯਾਚਨਕੋ ਅਸਿ।
ਕਿਲੋਮਸਦਿਸੀ ਵਾਚਾ, ਕਿਲੋਮਂ ਸਮ੍ਮ ਦਮ੍ਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤੱਥ **ਕਿਲੋਮਸਦਿਸੀ**ਤਿ ਫਰੁਸਤਾਯ ਕਿਲੋਮਸਦਿਸੀ। **ਕਿਲੋਮਂ ਸਮ੍ਮ ਦਮ੍ਮਿ ਤੇ**ਤਿ ਹਨ੍ਦ ਗਣ੍ਹ, ਇਦਂ ਤੇ ਵਾਚਾਯ ਸਦਿਸਂ ਕਿਲੋਮਂ ਦਮ੍ਮੀਤਿ ਨਿਰਸਂ ਨਿਮਂਸਲੋਹਿਤਂ ਕਿਲੋਮਕਖਣ੍ਡਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਅਪਰੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁੱਤੋ ''ਕਿਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯਾਚਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਰੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਤਿ। ਸੋ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਨਂ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕ, ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ''ਤਵ ਵਚਨਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੮. ''ਅਙ੍ਗਮੇਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਭਾਤਾ ਲੋਕੇ ਪਵੁੱਚਤਿ।
ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਸਦਿਸੀ ਵਾਚਾ, ਅਙ੍ਗਂ ਸਮ੍ਮ ਦਦਾਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸੱਥੋ – ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਙ੍ਗਸਦਿਸੱਤਾ ਅਙ੍ਗਮੇਤਂ ਯਦਿਦਂ ਭਾਤਾ ਭਗਿਨੀਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਵੇਸਾ ਅਙ੍ਗਸਦਿਸੀ ਵਾਚਾਤਿ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਅਙ੍ਗਮੇਵ ਦਦਾਮਿ ਤੇਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਮਂਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਤਮ੍ਪਿ ਅਪਰੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁੱਤੋ ''ਕਿਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯਾਚਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਾਤਿਕਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਤਿ। ਸੋ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਨਂ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਲੁੱਦਕੋ ਤਵ ਵਚਨਾਨੁਰੂਪਂ ਲਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੯. ''ਤਾਤਾਤਿ ਪੁੱਤੋ ਵਦਮਾਨੋ, ਕਮ੍ਪੇਤਿ ਹਦਯਂ ਪਿਤੁ।
ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਦਿਸੀ ਵਾਚਾ, ਹਦਯਂ ਸਮ੍ਮ ਦਮ੍ਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਹਦਯਮਂਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਧੁਰਮਂਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਤਂ ਚਤੁੱਥੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁੱਤੋ ''ਕਿਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯਾਚਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਤਿ। ਸੋ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਹਾਯ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਲੁੱਦਕੋ ''ਤਵ ਵਚਨਾਨੁਰੂਪਂ ਲਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁੱਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ''ਯਸ੍ਸ ਗਾਮੇ ਸਖਾ ਨੱਥਿ, ਯਥਾਰਞ੍ਞਂ ਤਥੇਵ ਤਂ।
ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਦਿਸੀ ਵਾਚਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਸਮ੍ਮ ਦਦਾਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਗਾਮੇ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਸਹ ਅਯਨਤੋ ਸਹਾਯਸਙ੍ਖਾਤੋ **ਸਖਾ** ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਠਾਨਂ ਯਥਾ ਅਮਨੁਸ੍ਸਂ **ਅਰਞ੍ਞਂ** ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਇਤਿ ਅਯਂ ਤਵ ਵਾਚਾ **ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਦਿਸੀ,** ਸਬ੍ਬੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕੇਨ ਵਿਭਵੇਨ ਸਦਿਸੀ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਇਮਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਮਂਸਯਾਨਕਂ ਦਦਾਮਿ ਤੇਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਇਦਂ ਮਂਸਯਾਨਕਂ ਤਵ ਗੇਹਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਯਾਨਕਂ ਪਾਜਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਓਤਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਕਮ੍ਮਤੋ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਮਜ੍ਝੇ ਵਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭੇਜ੍ਜਸਹਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਮਂਸਲਾਭੀ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਬ੍ਬਮਂਸਲਾਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੧੬] ੬. ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤ ਮੇ ਰੋਹਿਤਾ ਮਚ੍ਛਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਏਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਮਣ੍ਡਪੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਂ ਪਣੀਤਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯਾਤਿ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਉਪਾਸਕ, ਤਯਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦਞ੍ਹਿ ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਂਸੋ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਯਾਚਕਾਨਂ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਂਸਮ੍ਪਿ ਅਦਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਏਕਤੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੋ ਏਕਤੋ ਨਦੀ ਏਕਤੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰੇਪਿਸ੍ਸ ਤਯੋ ਸਹਾਯਾ ਅਹੇਸੁਂ ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਚ ਉਦ੍ਦੋ ਚਾਤਿ। ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਏਕਤੋਵ ਵਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਟ੍ਠਾਨੇ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਏਕਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਸਸਪਣ੍ਡਿਤੋ ''ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਜਨਾਨਂ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਕਾਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਇਤਰੇ ਤਯੋ ਆਹ ''ਸ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਤਯੋ ਜਨਾ ਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਿਕਾ ਹੋਥ, ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਾਚਕੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਾਹਾਰਤੋ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਵਸਿਂਸੁ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤੇਸੁ ਉਦ੍ਦੋ ਪਾਤੋਵ ''ਗੋਚਰਂ ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰਂ ਗਤੋ। ਅਥੇਕੋ ਬਾਲਿਸਿਕੋ ਸਤ੍ਤ ਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛੇ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਆਵੁਣਿਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਵਾਲੁਕਂ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾਲਿਕਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਮਚ੍ਛੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਅਧੋਗਙ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਿ। ਉਦ੍ਦੋ ਮਚ੍ਛਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕਂ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇਸਂ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਘੋਸੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਵਲ੍ਲਿਕੋਟਿਂ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਗੁਮ੍ਬੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਵੇਲਾਯਮੇਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋਪਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਸ ਖੇਤ੍ਤਗੋਪਕਸ੍ਸ ਕੁਟਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਮਂਸਸੂਲਾਨਿ ਏਕਂ ਗੋਧਂ ਏਕਞ੍ਚ ਦਧਿਵਾਰਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇਸਂ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਘੋਸੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਦਧਿਵਾਰਕਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਹਣਰਜ੍ਜੁਕਂ ਗੀਵਾਯ

ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਮੰਸਸੂਲੇ ਚ ਗੋਧਞ੍ਚ ਮੁਖੇਨ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਗੁਮ੍ਬੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਵੇਲਾਯਮੇਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲੰ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਕ੍ਕਟੋਪਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਗੁਮ੍ਬੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਵੇਲਾਯਮੇਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲੰ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ''ਵੇਲਾਯਮੇਵ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਬ੍ਬਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਗੁਮ੍ਬੇਯੇਵ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਤਾਨੰ ਯਾਚਕਾਨੰ ਤਿਣਾਨਿ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦਯੋਪਿ ਮਯ੍ਹੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਚੇ ਮੇ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਯਾਚਕੋ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਮੰਸੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੀਲਤੇਜੇਨ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨੰ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਇਦੰ ਕਾਰਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਸਰਾਜਾਨੰ ਵੀਮੰਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਠਮੰ ਉਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵੇਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤ ਸਚੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹਾਰੰ ਲਭੇਯ੍ਯੰ, ਉਪੋਸਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਆਹਾਰ''ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੧. ''ਸਤ੍ਤ ਮੇ ਰੋਹਿਤਾ ਮਚ੍ਛਾ, ਉਦਕਾ ਥਲਮੁਬ੍ਭਤਾ।
ਇਦੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਤੰ ਭੁਤ੍ਵਾ ਵਨੇ ਵਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਥਲਮੁਬ੍ਭਤਾ**ਤਿ ਉਦਕਤੋ ਥਲੇ ਠਪਿਤਾ, ਕੇਵਟ੍ਟੇਨ ਵਾ ਉਦ੍ਧਟਾ। **ਏਤੰ ਭੁਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤੰ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕੰ ਮਚ੍ਛਾਹਾਰੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਰਮਣੀਯੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਨੇ ਵਸਾਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਪਗੇਵ ਤਾਵ ਹੋਤੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਤੋ। ਤੇਨਾਪਿ ''ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਤਥੇਵਾਹ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ''ਸਾਧੁ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੨. ''ਦੁਸ੍ਸ ਮੇ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲਸ੍ਸ, ਰਤ੍ਤਿਭਤ੍ਤੰ ਅਪਾਭਤੰ।
ਮੰਸਸੂਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਗੋਧਾ, ਏਕਞ੍ਚ ਦਧਿਵਾਰਕੰ।
ਇਦੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਤੰ ਭੁਤ੍ਵਾ ਵਨੇ ਵਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਸ੍ਸ ਮੇ**ਤਿ ਯੋ ਏਸ ਮਮ ਅਵਿਦੂਰੇ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੋ ਵਸਤਿ, ਦੁਸ੍ਸ ਅਮੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪਾਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਭਤੰ ਆਨੀਤੰ। **ਮੰਸਸੂਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਗੋਧਾ**ਤਿ ਅਙ੍ਗਾਰਪਕ੍ਕਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਮੰਸਸੂਲਾਨਿ ਚ ਏਕਾ ਚ ਗੋਧਾ। **ਦਧਿਵਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਦਧਿਵਾਰਕੋ। **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਮਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਤੰ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਯਥਾਭਿਰੁਚਿਤੇਨ ਪਾਕੇਨ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਮਣੀਯੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਪਗੇਵ ਤਾਵ ਹੋਤੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਤੋ। ਤੇਨਾਪਿ ''ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਤਥੇਵਾਹ। ਮਕ੍ਕਟੋ ''ਸਾਧੁ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੩. ''ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕੰ ਦਕੰ ਸੀਤੰ, ਸੀਤਚ੍ਛਾਯਾ ਮਨੋਰਮਾ।
ਇਦੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਤੰ ਭੁਤ੍ਵਾ ਵਨੇ ਵਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਧੁਰਅਮ੍ਬਫਲੰ। **ਦਕੰ ਸੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਙ੍ਗਾਯ ਉਦਕੰ ਸੀਤਲੰ। **ਏਤੰ ਭੁਤ੍ਵਾ ਵਨੇ ਵਸਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਏਤੰ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੀਤਲੰ ਉਦਕੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭਿਰੁਚਿਤੇ ਰਮਣੀਯੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਾਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਪਗੇਵ ਤਾਵ ਹੋਤੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਤੋ। ਤੇਨਾਪਿ ''ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਤਥੇਵਾਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸੁਟ੍ਠੁ ਤੇ ਕਤਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ, ਅਜ੍ਜਾਹਂ ਅਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ । ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਸੀਲਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਗਚ੍ਛ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਨਾਨਾਦਾਰੂਨਿ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਹਿ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਪਤਿਸ੍ਸਾਮਿ । ਮਮ ਸਰੀਰੇ ਪਕ੍ਕੇ ਤ੍ਵਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੪. ''ਨ ਸਸਸ੍ਸ ਤਿਲਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਮੁਗ੍ਗਾ ਨਪਿ ਤਣ੍ਡੁਲਾ।
ਇਮਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਪਕ੍ਕਂ, ਮਮਂ ਭੁਤ੍ਵਾ ਵਨੇ ਵਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਮਂ ਭੁਤ੍**ਵਾਤਿ ਯਂ ਤਂ ਅਹਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਪਕ੍ਕਂ ਮਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਨੇ ਵਸ, ਏਕਸ੍ਸ ਸਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਨਾਮ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਾਰਰਾਸਿਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਦਬ੍ਬਤਿਣਸਯਨਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਮੇ ਲੋਮਨ੍ਤਰੇਸੁ ਪਾਣਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਮਾ ਮਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਰੀਰਂ ਵਿਧੁਨਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਦਾਨਮੁਖੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਸਰੇ ਰਾਜਹਂਸੋ ਵਿਯ ਪਮੁਦਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗਾਰਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਅਗ੍ਗਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਲੋਮਕੂਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਣ੍ਹਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਹਿਮਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਸਕ੍ਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਯਾ ਕਤੋ ਅਗ੍ਗਿ ਅਤਿਸੀਤਲੋ, ਮਮ ਸਰੀਰੇ ਲੋਮਕੂਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਣ੍ਹਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਸਸਪਣ੍ਡਿਤ, ਨਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮਿ, ਤਵ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ''ਸਕ੍ਕ, ਤ੍ਵਂ ਤਾਵ ਤਿਟ੍ਠ, ਸਕਲੋਪਿ ਚੇ ਲੋਕਸਨ੍ਨਿਵਾਸੋ ਮਂ ਦਾਨੇਨ ਵੀਮਂਸੇਯ੍ਯ, ਨੇਵ ਮੇ ਅਦਾਤੁਕਾਮਤਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ''ਸਸਪਣ੍ਡਿਤ, ਤਵ ਗੁਣੋ ਸਕਲਕਪ੍ਪਂ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਂ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਰਸਂ ਆਦਾਯ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੇ ਸਸਲਕ੍ਖਣਂ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਨਗੁਮ੍ਬੇ ਤਰੁਣਦਬ੍ਬਤਿਣਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਤੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਸੀਲਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨਦਾਯਕੋ ਗਹਪਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਉਦ੍ਦੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ, ਸਸਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੧੭] ੭. ਮਤਰੋਦਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਤਂ ਮਤਂ ਏਵ ਰੋਦਥਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਭਾਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਨ ਨ੍ਹਾਯਤਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਨ ਵਿਲਿਮ੍ਪਤਿ, ਪਾਤੋਵ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੋਕਸਮਪ੍ਪਿਤੋ ਰੋਦਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੂਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਅਤੀਤਕਾਰਣਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੋਕਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਦਾਤੁਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਮਯਾ ਅਵਸ੍ਸਯੇਨ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣਂ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ''ਪਵੇਸੇਥਾ''ਤਿ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਿਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕ ਚਿਨ੍ਤੇਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਭਾਤੁ ਮਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਿਨ੍ਤੇਮੀ''ਤਿ। ''ਆਵੁਸੋ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ, ਭਿਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬਂ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਭਾਤਰਿ ਮਤੇਪਿ 'ਭਿਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਭਿਜ੍ਜਤੀ'ਤਿ ਨ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੇ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਕਾਲਕਤੇਸੁ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਤਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਵਿਚਾਰੇਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਤਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਬ੍ਯਾਧਿਨਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾ ਸੁਹਜ੍ਜਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਏਕੋਪਿ ਸਕਭਾਵੇਨ ਸਣ੍ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਨੇਵ ਕਨ੍ਦਤਿ ਨ ਰੋਦਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਪਸ੍ਸਥ ਭੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਭਾਤਰਿ ਮਤੇ ਮੁਖਸਙ੍ਕੋਚਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਥਦ੍ਧਹਦਯੋ, 'ਦ੍ਵੇਪਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਹਮੇਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਭਾਤੁ ਮਰਣਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਗਰਹਿਂਸੁ। ਞਾਤਕਾਪਿ ਨਂ ''ਤ੍ਵਂ ਭਾਤਰਿ ਮਤੇ ਨ ਰੋਦਸੀ''ਤਿ ਗਰਹਿਂਸੁਯੇਵ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲਭਾਵੇਨ ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ 'ਮਮ ਭਾਤਾ ਮਤੋ'ਤਿ ਰੋਦਥ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਮਰਿਸ੍ਸਥ, ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ 'ਮਯਮ੍ਪਿ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਥ। ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਸਭਾਵੇਨ ਸਣ੍ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਏਕਸਙ੍ਖਾਰੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾ ਅਞ੍ਞਾਣਤਾਯ ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਥ, ਅਹਂ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਰੋਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੫. ''ਮਤਂ ਮਤਂ ਏਵ ਰੋਦਥ, ਨ ਹਿ ਤਂ ਰੋਦਥ ਯੋ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ।
ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਰੀਰਧਾਰਿਨੋ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਂ॥

੬੬. ''ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ, ਪਕ੍ਖਿਗਣਾ ਉਰਗਾ ਚ ਭੋਗਿਨੋ।
ਸਮ੍ਹਿ ਸਰੀਰੇ ਅਨਿਸ੍ਸਰਾ, ਰਮਮਾਨਾਵ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਂ॥

੬੭. ''ਏਵਂ ਚਲਿਤਂ ਅਸਣ੍ਠਿਤਂ, ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ ਮਨੁਜੇਸ੍ਵਪੇਕ੍ਖਿਯ।
ਕਨ੍ਦਿਤਰੁਦਿਤਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ, ਕਿਂ ਵੋ ਸੋਕਗਣਾਭਿਕੀਰਰੇ॥

੬੮. ''ਧੁਤ੍ਤਾ ਚ ਸੋਣ੍ਡਾ ਅਕਤਾ, ਬਾਲਾ ਸੂਰਾ ਅਯੋਗਿਨੋ।
ਧੀਰਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਬਾਲੋਤਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਤਂ ਮਤਂ ਏਵ**ਾਤਿ ਮਤਂ ਮਤਂਯੇਵ। **ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਰਣਵਾਰੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਂ, ਨ ਏਕਤੋਵ ਸਬ੍ਬੇ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਯਦਿ ਏਵਂ ਮਰੇਯ੍ਯੁਂ, ਲੋਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। **ਭੋਗਿਨੋ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਰੀਰਭੋਗੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਰਮਮਾਨਾਵ**ਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਏਤੇ ਦੇਵਾਦਯੋ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਭਿਰਮਮਾਨਾਵ ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਵ ਜੀਵਿਤਂ ਜਹਨ੍ਤਿ। **ਏਵਂ ਚਲਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਨਿਚ੍ਚਲਭਾਵਸ੍ਸ ਚ ਸਣ੍ਠਿਤਭਾਵਸ੍ਸ ਚ ਅਭਾਵਾ ਚਲਿਤਂ ਅਸਣ੍ਠਿਤਂ। **ਕਿਂ ਵੋ ਸੋਕਗਣਾਭਿਕੀਰਰੇ**ਤਿ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੋਕਰਾਸੀ ਅਭਿਕਿਰਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ।

ਧੁਤ੍ਤਾ ਚ ਸੋਣ੍ਡਾ ਅਕਤਾਤਿ ਇਤ੍ਥਿਧੁਤ੍ਤਾ ਸੁਰਾਧੁਤ੍ਤਾ ਅਕ੍ਖਧੁਤ੍ਤਾ ਚ ਸੁਰਾਸੋਣ੍ਡਾਦਯੋ ਸੋਣ੍ਡਾ ਚ ਅਕਤਬੁਦ੍ਧਿਨੋ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਕਾ ਚ। **ਬਾਲਾ**ਤਿ ਬਾਲ੍ਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਵਿਦ੍ਦਸੁਨੋ। **ਸੂਰਾ ਅਯੋਗਿਨੋ**ਤਿ ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੇਨ ਸੂਰਾ, ਯੋਗੇਸੁ ਅਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਅਯੋਗਿਨੋ। ''ਅਯੋਧਿਨੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਕਿਲੇਸਮਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧੀਰਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਬਾਲੋਤਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਯੇ ਏਵਰੂਪਾ ਧੁਤ੍ਤਾਦਯੋ ਅਟ੍ਠਵਿਧਸ੍ਸ ਲੋਕਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦਾ, ਤੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਪਿ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਤ੍ਤਨਾ

ਕਨ੍ਦਮਾਨਾ ਰੋਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇ ਕਥਤੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਮਰਣਾਦੀਸੁ ਅਕਨ੍ਦਨ੍ਤੰ ਅਰੋਦਨ੍ਤੰ ਮਾਦਿਸੰ ਧੀਰੰ ਪਣ੍ਡਿਤੰ ''ਬਾਲੋ ਅਯੰ ਨ ਰੋਦਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਨਿਸ੍ਸੋਕੇ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੋਕਭਾਵਕਰਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਮਤਰੋਦਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੧੮] ੮. ਕਣਵੇਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੰ ਤੰ ਵਸਨ੍ਤ ਸਮਯੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੮.੬੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸਚ੍ਛੇਦੰ ਪਟਿਲਭੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਏਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਚੋਰਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਜਾਤੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਚੋਰਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਲੋਕੇ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ ਸੂਰੋ ਨਾਗਬਲੋ, ਕੋਚਿ ਨੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਸੇਟ੍ਠਿਘਰੇ ਸਨ੍ਧਿੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁੰ ਧਨੰ ਅਵਹਰਿ। ਨਾਗਰਾ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਏਕੋ ਮਹਾਚੋਰੋ ਨਗਰੰ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿ, ਤੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੰ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਗ੍ਗਬਨ੍ਧਨੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਸਹੋਡ੍ਢੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਞ੍ਞੇਵ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੋ ਤੰ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹੰ ਗਾਲ੍ਹਬਨ੍ਧਨੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਕਣਵੀਰਮਾਲੰ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਇਟ੍ਠਕਚੁਣ੍ਣੰ ਓਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਕਸਾਹਿ ਤਾਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਖਰਸ੍ਸਰੇਨ ਪਣਵੇਨ ਆਘਾਤਨੰ ਨੇਤਿ। ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਨਗਰੇ ਵਿਲੋਪਕਾਰਕੋ ਚੋਰੋ ਗਹਿਤੋ''ਤਿ ਸਕਲਨਗਰੰ ਸਙ੍ਖੁਭਿ।

ਤਦਾ ਚ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਸਾਮਾ ਨਾਮ ਗਣਿਕਾ ਹੋਤਿ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭਾ ਪਞ੍ਚਸਤਵਣ੍ਣਦਾਸੀਪਰਿਵਾਰਾ। ਸਾ ਪਾਸਾਦਤਲੇ ਵਾਤਪਾਨੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਤੰ ਨੀਯਮਾਨੰ ਪਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਅਭਿਰੂਪੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਦੇਵਵਣ੍ਣੋ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਮਤ੍ਥਕਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਾਮਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨਾਹੰ ਇਮੰ ਪੁਰਿਸੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕੰ ਕਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤੀ ''ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਚਰਿਕਾਯ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥੇ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸੰ ਪੇਸੇਸਿ ''ਅਯੰ ਚੋਰੋ ਸਾਮਾਯ ਭਾਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਾਮਾਯ ਅਞ੍ਞੋ ਏਤਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਰ ਇਦੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥਾ''ਤਿ । ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕੋ ''ਅਯੰ ਚੋਰੋ ਪਾਕਟੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁੰ, ਅਞ੍ਞੰ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਤਦਾ ਪਨੇਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਮਾਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਸਿਕੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਸਹਸ੍ਸੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਘਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾਮਾਪਿ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਊਰੂਸੁ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰੋਦਨ੍ਤੀ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ''ਕਿੰ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਸਾਮਿ, ਅਯੰ ਚੋਰੋ ਮਮ ਭਾਤਾ, 'ਅਹੰ ਨੀਚਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਮੀ'ਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨ ਏਤਿ, ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਪਹਿਤੰ 'ਸਹਸ੍ਸੰ ਲਭਮਾਨੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ'ਨ੍ਤਿ ਸਾਸਨੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਇਦਾਨਿ ਇਮੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਆਦਾਯ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਨ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ''ਅਹੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤਯਾ ਆਭਤਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੰ ਗਞ੍ਛਿ। ਸੋ ਤੰ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨਕੇ

ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਾਯ ਪਹਿਣਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਚੋਰੋ ਰਟ੍ਠੇ ਪਾਕਟੋ, ਤਮਨ੍ਧਕਾਰਂ ਤਾਵ ਹੋਤੁ, ਅਥ ਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਵੇਲਾਯ ਘਾਤਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਪਦੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨੇਸੁ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤੇਨਾਰਕ੍ਖੇਨ ਆਘਾਤਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਸੂਲੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਾਮਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਮਾਨਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਅਯਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਮ੍ਪਿ ਮਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਨੀ ਏਸਾ, ਮਯਾ ਇਧ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ਪਨ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੋ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਆਭਰਣਭਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਤਂ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯਂ ਪਞ੍ਜਰੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੁਕ੍ਕੁਟਾ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਂ ਘਰੇਯੇਵ ਹੋਮ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਾਦਿਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ''ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਲੇਸਰਤਿਯਾ ਰਮਿਤੁਕਾਮੋ ਵਿਯ ਏਕਂ ਕਣਵੀਰਗਚ੍ਛਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਲਿਙ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਖਨ੍ਧੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਵਤਿਂ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਾਪਿ ਪਟਿਲਦ੍ਧਸਞ੍ਞਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਜਾਨਾਮ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ''ਮਂ ਮਤਾਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋਯੇਵ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਮਮ ਪਿਯਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੇਵ ਅਲਙ੍ਕਤਸਯਨੇ ਨ ਸਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਨਾਪਂ ਸਾਟਕਂ ਨ ਨਿਵਾਸੇਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਿ ਨ ਪਟਿਸੇਵਤਿ, ''ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਟੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਦਾਸਿ। ''ਕਿਂ ਕਰੋਮ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਗਮਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨਿਯੋ ਚਰਨ੍ਤਾ ਸਮਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਜ੍ਜਮਣ੍ਡਲੇ ਪਠਮਮੇਵ ਇਮਂ ਗੀਤਂ ਗਾਯੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਨਟੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੀਤਕੇ ਗੀਤੇ ਸਚੇ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਸਨ੍ਤਰੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਮਮ ਅਰੋਗਭਾਵਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥ, ਨੋ ਚੇ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਟੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਮਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕਂ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਚੋਰੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਤਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਮਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪਠਮਮੇਵ ਇਮਂ ਗੀਤਕਂ ਗਾਯਿਂਸੁ –

੬੯. ''ਯਂ ਤਂ ਵਸਨ੍ਤਸਮਯੇ, ਕਣਵੇਰੇਸੁ ਭਾਣੁਸੁ।
ਸਾਮਂ ਬਾਹਾਯ ਪੀਲ਼ੇਸਿ, ਸਾ ਤਂ ਆਰੋਗ੍ਯਮਬ੍ਰਵੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਣਵੇਰੇਸੂ**ਤਿ ਕਰਵੀਰੇਸੁ। **ਭਾਣੁਸੂ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਪਭਾਯ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ। **ਸਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਿਕਂ। **ਪੀਲ਼ੇਸੀ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਰਤਿਯਾ ਰਮਿਤੁਕਾਮੋ ਵਿਯ ਆਲਿਙ੍ਗਨ੍ਤੋ ਪੀਲ਼ੇਸਿ। **ਸਾ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾ ਸਾਮਾ ਅਰੋਗਾ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ''ਸਾ ਮਤਾ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਸਿ, ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰੋਗ੍ਯਂ **ਅਬ੍ਰਵਿ** ਕਥੇਸਿ, ਆਰੋਚੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਚੋਰੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਟਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ 'ਸਾਮਾ ਜੀਵਤੀ'ਤਿ ਵਦਸਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਨ ਸਦ੍ਦਹਾਮੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੦. ''ਅਮ੍ਭੋ ਨ ਕਿਰ ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯਂ, ਯਂ ਵਾਤੋ ਪਬ੍ਬਤਂ ਵਹੇ।
ਪਬ੍ਬਤਞ੍ਚੇ ਵਹੇ ਵਾਤੋ, ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਪਥਵਿਂ ਵਹੇ।
ਯਤ੍ਥ ਸਾਮਾ ਕਾਲਕਤਾ, ਸਾ ਮਂ ਆਰੋਗ੍ਯਮਬ੍ਰਵੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਮ੍ਭੋ ਨਟ, ਇਦਂ ਕਿਰ ਨ ਸਦ੍ਦੂਹੇਯਜਂ ਨ ਸਦ੍ਦੂਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਂ ਵਾਤੋ ਤਿਣਪਣ੍ਣਾਨਿ ਵਿਯ ਪਬ੍ਬਤਂ ਵਹੇਯਜ, ਸਚੇਪਿ ਸੋ ਪਬ੍ਬਤਂ ਵਹੇਯਜ, ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਪਥਵਿਂ ਵਹੇਯਜ, ਯਥਾ ਚੇਤਂ ਅਸਦ੍ਦੂਹੇਯਜਂ, ਤਥਾ ਇਦਨ੍ਤਿ। **ਯਤ੍ਥ ਸਾਮਾ ਕਾਲਕਤਾ**ਤਿ ਯਾ ਨਾਮ ਸਾਮਾ ਕਾਲਕਤਾ, **ਸਾ ਮਂ ਆਰੋਗਜਂ ਅਬ੍ਰਵੀ**ਤਿ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਸਦ੍ਦੂਹੇਯਜਂ। ਮਤਾ ਨਾਮ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤੀਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਟੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੧. ''ਨ ਚੇਵ ਸਾ ਕਾਲਕਤਾ, ਨ ਚ ਸਾ ਅਞ੍ਞਮਿਚ੍ਛਤਿ।
ਏਕਭਤ੍ਤਿਕਿਨੀ ਸਾਮਾ, ਤਮੇਵ ਅਭਿਕਙ੍ਖਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਮੇ**ਵ **ਅਭਿਕਙ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਕਙ੍ਖਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ ਪਤ੍ਥੇਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੋਰੋ ''ਸਾ ਜੀਵਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਨ ਤਾਯ ਮਯ੍ਹਂ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੨. ''ਅਸਨ੍ਥੁਤਂ ਮਂ ਚਿਰਸਨ੍ਥੁਤੇਨ, ਨਿਮੀਨਿ ਸਾਮਾ ਅਧੁਵਂ ਧੁਵੇਨ।
ਮਯਾਪਿ ਸਾਮਾ ਨਿਮਿਨੇਯਜ ਅਞ੍ਞਂ, ਇਤੋ ਅਹਂ ਦੂਰਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਨ੍ਥੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਕਤਸਂਸਗ੍ਗਂ। **ਚਿਰਸਨ੍ਥੁਤੇਨਾ**ਤਿ ਚਿਰਕਤਸਂਸਗ੍ਗੇਨ। **ਨਿਮੀਨੀ**ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਸਿ। **ਅਧੁਵਂ ਧੁਵੇਨਾ**ਤਿ ਮਂ ਅਧੁਵਂ ਤੇਨ ਧੁਵਸਾਮਿਕੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਂ ਗਣ੍ਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਯਾਪਿ ਸਾਮਾ ਨਿਮਿਨੇਯਜ ਅਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਮਾ ਮਯਾਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਸਾਮਿਕਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹੇਯਜ। **ਇਤੋ ਅਹਂ ਦੂਰਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਸਨਂ ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਵਾ ਸੋਤੁਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਦੂਰਤਰਂ ਠਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਮ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤਭਾਵਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਥਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਗਾਲ੍ਹਤਰਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿ।

ਨਟਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਤਕਿਰਿਯਂ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਸਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕਤਿਯਾ ਏਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸਾਮਾ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ, ਚੋਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕਣਵੇਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੧੯] ੯. ਤਿਤ੍ਤਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਸੁਖਂ ਵਤ ਜੀਵਾਮੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਦਰਿਕਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਰਾਹੁਲੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਓਵਾਦਕ੍ਖਮੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਗੁਣਕਥਾਯ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਤਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਰਾਹੁਲੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਓਵਾਦਕ੍ਖਮੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ

ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਰਮਣੀਯੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲ਼ੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾ ਵਾਸਾਪੇਸੁੰ। ਤਦਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਕੇ ਏਕੋ ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਏਕੰ ਦੀਪਕਤਿਤ੍ਤਿਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਅਰਞ੍ਞੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੇਨ ਆਗਤਾਗਤੇ ਤਿਤ੍ਤਿਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ''ਮੰ ਏਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਹੂ ਮਮ ਞਾਤਕਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਯ੍ਹਮੇਤੰ ਪਾਪ''ਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯ ਨੰ ਸੀਸੇ ਪਹਰਤਿ। ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਦੁਕ੍ਖਾਤੁਰਤਾਯ ਸਦ੍ਦੰ ਕਰੋਤਿ। ਏਵੰ ਸੋ ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਿਤ੍ਤਿਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਅਥ ਸੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮੇ ਮਰਨ੍ਤੂਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਚੇਤਨਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਟਿਚ੍ਚਕਮ੍ਮੰ ਪਨ ਮੰ ਫੁਸਤਿ, ਮਯਿ ਸਦ੍ਦੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤੇ ਏਤੇ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੇਯੇਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਆਗਤਾਗਤੇ ਅਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਮਯ੍ਹੰ ਪਾਪੰ, ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਇਮੰ ਕਙ੍ਖੰ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੰ ਪਣ੍ਡਿਤੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸੋ ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਬਹੂ ਤਿਤ੍ਤਿਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ''ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਞ੍ਜਰੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕਾਤਲੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦੰ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੋਕ੍ਕਨ੍ਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਮ ਕਙ੍ਖੰ ਇਮੰ ਤਾਪਸੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਮੇ ਕਥੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਞ੍ਜਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਯੇਵ ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩. ''ਸੁਸੁਖੰ ਵਤ ਜੀਵਾਮਿ, ਲਭਾਮਿ ਚੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ।
ਪਰਿਪਨ੍ਥੇ ਚ ਤਿਟ੍ਠਾਮਿ, ਕਾ ਨੁ ਭਨ੍ਤੇ ਗਤੀ ਮਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਸੁਖੰ ਵਤ ਜੀਵਾਮੀ**ਤਿ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਸਾਕੁਣਿਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੁਖੰ ਜੀਵਾਮਿ। **ਲਭਾਮੀ**ਤਿ ਯਥਾਰੁਚਿਤੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਮ੍ਪਿ ਲਭਾਮਿ। **ਪਰਿਪਨ੍ਥੇ ਚ ਤਿਟ੍ਠਾਮੀ**ਤਿ ਅਪਿਚ ਖੋ ਯਤ੍ਥ ਮਮ ਞਾਤਕਾ ਮਮ ਸਦ੍ਦੇਨ ਆਗਤਾਗਤਾ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਰਿਪਨ੍ਥੇ ਤਿਟ੍ਠਾਮਿ। **ਕਾ ਨੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਤੀ ਮਮਾ**ਤਿ ਕਾ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਗਤਿ, ਕਾ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪. ''ਮਨੋ ਚੇ ਤੇ ਨਪ੍ਪਣਮਤਿ, ਪਕ੍ਖਿ ਪਾਪਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੁਨੋ।
ਅਬ੍ਯਾਵਟਸ੍ਸ ਭਦ੍ਰਸ੍ਸ, ਨ ਪਾਪਮੁਪਲਿਮ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਾਪਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੁਨੋ**ਤਿ ਯਦਿ ਤਵ ਮਨੋ ਪਾਪਕਮ੍ਮਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਣਮਤਿ, ਪਾਪਕਰਣੇ ਤਨ੍ਨਿਨ੍ਨੋ ਤਪ੍ਪੋਣੋ ਤਪ੍ਪਬ੍ਭਾਰੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਅਬ੍ਯਾਵਟਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਪਾਪਕਮ੍ਮਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਅਬ੍ਯਾਵਟਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਅਨਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਤਵ ਭਦ੍ਰਸ੍ਸ ਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸੇਵ ਸਤੋ ਪਾਪੰ ਨ ਉਪਲਿਮ੍ਪਤਿ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫. ''ਞਾਤਕੋ ਨੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਤਿ, ਬਹੁ ਆਗਚ੍ਛਤੇ ਜਨੋ।
ਪਟਿਚ੍ਚਕਮ੍ਮੰ ਫੁਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਮੇ ਸਙ੍ਕਤੇ ਮਨੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਨ੍ਤੇ, ਸਚਾਹੰ ਸਦ੍ਦੰ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯੰ, ਅਯੰ ਤਿਤ੍ਤਿਰਜਨੋ ਨ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਮਯਿ ਪਨ ਸਦ੍ਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ''ਞਾਤਕੋ ਨੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਅਯੰ ਬਹੁ ਜਨੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ , ਤੰ ਆਗਤਾਗਤੰ ਲੁਦ੍ਦੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਨ੍ਤੋ ਮੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਤੰ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਮ੍ਮੰ ਫੁਸਤਿ ਪਟਿਲਭਤਿ ਵਿਨ੍ਦਤਿ , ਤਸ੍ਮਿੰ ਮੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਤੇ ਪਾਪੇ ਮਮ ਨੁ ਖੋ ਏਤੰ ਪਾਪਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਮੇ ਮਨੋ ਸਙ੍ਕਤੇ ਪਰਿਸਙ੍ਕਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

तं सुत्वा बोधिसत्तो चतुत्थं गाथमाह –

१६. ''न पटिच्चकम्मं फुसति, मनो चे नप्पदुस्सति।
अप्पोस्सुक्कस्स भद्रस्स, न पापमुपलिम्पती''ति॥

तस्सत्थो – यदि तव पापकिरियाय मनो न पदुस्सति, तन्निन्नो तप्पोनो तप्पब्भारो न होति, एवं सन्ते लुद्देन आयस्मन्तं पटिच्च कतम्पि पापकम्मं तं न फुसति न अल्लीयति, पापकिरियाय हि अप्पोस्सुक्कस्स निरालयस्स भद्रस्स परिसुद्धस्सेव सतो तव पाणातिपातचेतनाय अभावा तं पापं न उपलिम्पति, तव चित्तं न अल्लीयतीति।

एवं महासत्तो तित्तिरं सञ्ञापेसि, सोपि तं निस्साय निक्कुक्कुच्चो अहोसि। लुद्दो पबुद्धो बोधिसत्तं वन्दित्वा पञ्जरं आदाय पक्कामि।

सत्था इमं धम्मदेसनं आहरित्वा जातकं समोधानेसि – ''तदा तित्तिरो राहुलो अहोसि, तापसो पन अहमेव अहोसि''न्ति।

तित्तिरजातकवण्णना नवमा।

[३२०] १०. सुच्चजजातकवण्णना

सुच्चजं वत नच्चजीति इदं सत्था जेतवने विहरन्तो एकं कुटुम्बिकं आरब्भ कथेसि। सो किर ''गामके उद्धारं साधेस्सामी''ति भरियाय सद्धिं तत्थ गन्त्वा साधेत्वा धनं आहरित्वा ''पच्छा नेस्सामी''ति एकस्मिं कुले ठपेत्वा पुन सावत्थिं गच्छन्तो अन्तरामग्गे एकं पब्बतं अद्दस। अथ नं भरिया आह ''सचे, सामि, अयं पब्बतो सुवण्णमयो भवेय्य, ददेय्यासि पन मे किञ्ची''ति। ''कासि त्वं, न किञ्चि दस्सामी''ति। सा ''याव थद्धहदयो वतायं, पब्बते सुवण्णमये जातेपि मय्हं किञ्चि न दस्सती''ति अनत्तमना अहोसि। ते जेतवनसमीपं आगन्त्वा ''पानीयं पिविस्सामा''ति विहारं पविसित्वा पानीयं पिविंसु। सत्थापि पच्चूसकालेयेव तेसं सोतापत्तिफलस्स उपनिस्सयं दिस्वा आगमनं ओलोकयमाने गन्धकुटिपरिवेणे निसीदि छब्बण्णरस्मियो विस्सज्जेन्तो। तेपि पानीयं पिवित्वा आगन्त्वा सत्थारं वन्दित्वा निसीदिंसु। सत्था तेहि सद्धिं पटिसन्थारं कत्वा ''कहं गतात्था''ति पुच्छि। ''अम्हाकं गामके उद्धारं साधनत्थाय, भन्ते''ति। ''किं, उपासिके तव सामिको तुय्हं हितं पटिकङ्खति, उपकारं ते करोती''ति। भन्ते, अहं इमस्मिं ससिनेहा, अयं पन मयि निस्सिनेहो, अज्ज मया पब्बतं दिस्वा ''सचायं पब्बतो सुवण्णमयो अस्स, किञ्चि मे ददेय्यासी''ति वुत्तो ''कासि त्वं, न किञ्चि दस्सामी''ति आह, एवं थद्धहदयो अयन्ति। ''उपासिके, एवं नामेस वदति, यदा पन तव गुणं सरति, तदा सब्बिस्सरियं ते देती''ति वत्वा ''कथेथ, भन्ते''ति तेहि याचितो अतीतं आहरि।

अतीते बाराणसियं ब्रह्मदत्ते रज्जं कारेन्ते बोधिसत्तो तस्स सब्बकिच्चकारको अमच्चो अहोसि। अथेकदिवसं राजा पुत्तं उपराजानं उपट्ठानं आगच्छन्तं दिस्वा ''अयं मम अन्तेपुरे दुब्भेय्या''ति तं पक्कोसापेत्वा ''तात, यावाहं जीवामि, ताव नगरे वसितुं न लच्छसि, अञ्ञत्थ वसित्वा ममच्चयेन रज्जं कारेही''ति आह। सो ''साधू''ति पितरं वन्दित्वा जेट्ठभरियाय सद्धिं नगरा निक्खमित्वा पच्चन्तं गन्त्वा अरञ्ञं पविसित्वा पण्णसालं मापेत्वा वनमूलफलाफलेहि यापेन्तो वसि। अपरभागे राजा कालमकासि। उपराजा नक्खत्तं ओलोकेन्तो तस्स कालकतभावं ञत्वा बाराणसिं आगच्छन्तो अन्तरामग्गे एकं पब्बतं अद्दस। अथ नं भरिया आह ''सचे, देव, अयं पब्बतो सुवण्णमयो अस्स, ददेय्यासि मे किञ्ची''ति। ''कासि त्वं, न किञ्चि दस्सामी''ति। सा ''अहं इमस्मिं सिनेहं छिन्दितुं असक्कोन्ती अरञ्ञं पाविसिं, अयञ्च एवं वदति,

ਅਤਿਵਿਯ ਥਦ੍ਧਹਦਯੋ , ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਏਸ ਮਯ੍ਹੰ ਕਿੰ ਕਲ੍ਯਾਣੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਤੰ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ , ਇਦੰ ਯਸਮਤ੍ਤਕਮੇਵ ਅਦਾਸਿ। ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਯੰ ਦੇਵੀ ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਕਾਰਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੰ ਵਸਿ। ਅਯੰ ਪਨੇਤੰ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਯਥਾ ਏਸਾ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯੰ ਲਭਤਿ, ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਦੇਵਿ ਮਯੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਾਮ, ਕਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਥ, ਅਤਿਵਿਯ ਥਦ੍ਧਹਦਯਾ ਅਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ, ਸਚਾਹੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਭੇਯ੍ਯੰ, ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਦਦੇਯ੍ਯੰ, ਅਲਭਮਾਨਾ ਪਨ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਾਜਾਪਿ ਮਯ੍ਹੰ ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਨਾਮ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ 'ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੇ ਜਾਤੇ ਮਯ੍ਹੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ 'ਕਾਸਿ ਤ੍ਵੰ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਆਹ, ਸੁਪਰਿਚ੍ਚਜਮ੍ਪਿ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜੀ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਇਮੰ ਕਥੰ ਕਥੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ? ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਹੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੋ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਥੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਿਯਾ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ਆਹ ''ਨਨੁ, ਅਯ੍ਯੇ, ਮਯੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਾਮਾ''ਤਿ? ''ਤਾਤ, ਅਹੰ ਲਭਮਾਨਾ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦਦੇਯ੍ਯੰ, ਅਹਮੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਅਲਭਮਾਨਾ ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਾਜਾਪਿ ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹੰ ਕਿੰ ਨਾਮ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਏਕੰ ਪਬ੍ਬਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਸਚਾਯੰ ਪਬ੍ਬਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੋ ਅਸ੍ਸ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਮੇ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ 'ਕਾਸਿ ਤ੍ਵੰ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਸੁਪਰਿਚ੍ਚਜਮ੍ਪਿ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜੀ''ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦੀਪੇਨ੍ਤੀ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭. ''ਸੁਚ੍ਚਜੰ ਵਤ ਨਚ੍ਚਜਿ, ਵਾਚਾਯ ਅਦਦੰ ਗਿਰਿੰ।
ਕਿਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸਚਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵਾਚਾਯ ਅਦਦ ਪਬ੍ਬਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਚ੍ਚਜੰ ਵਤਾ**ਤਿ ਸੁਖੇਨ ਚਜਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਮ੍ਪਿ ਨ ਚਜਿ। **ਅਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਪਬ੍ਬਤੰ ਅਦਦਮਾਨੋ। **ਕਿਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸਚਜਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮੇਤਸ੍ਸ ਮਯਾ ਯਾਚਿਤਸ੍ਸ ਨ ਚਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਹਿ ਚਜੇਯ੍ਯ। **ਵਾਚਾਯ ਅਦਦ ਪਬ੍ਬਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਚਾਯੰ ਮਯਾ ਯਾਚਿਤੋ ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਮ੍ਪਿ ਹੋਨ੍ਤੰ ਤੰ ਪਬ੍ਬਤੰ ਵਾਚਾਯ ਅਦਦ, ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨ ਅਦਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮. ''ਯਞ੍ਹਿ ਕਯਿਰਾ ਤਞ੍ਹਿ ਵਦੇ, ਯੰ ਨ ਕਯਿਰਾ ਨ ਤੰ ਵਦੇ।
ਅਕਰੋਨ੍ਤੰ ਭਾਸਮਾਨੰ, ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਦੇਵ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਾਯੇਨ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਤੰ ਵਾਚਾਯ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਯੰ ਨ ਕਯਿਰਾ, ਨ ਤੰ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਦਾਤੁਕਾਮੋਵ ਦਮ੍ਮੀਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਨ ਅਦਾਤੁਕਾਮੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਯੋ ਹਿ ''ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ਪਚ੍ਛਾ ਨ ਦਦਾਤਿ, ਤੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤੰ ਕੇਵਲੰ ਮੁਸਾ ਭਾਸਮਾਨੰ ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ। ਅਯੰ ''ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਚਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਭਾਸਤਿ, ਨ ਪਨ ਦੇਤਿ, ਯਞ੍ਹਿ ਖੋ ਪਨ ਅਦਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਦਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਪੁਰੇਤਰਮੇਵ ਲਦ੍ਧੰ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵੰ ਤਸ੍ਸ ਮੁਸਾਵਾਦਿਭਾਵੰ ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ, ਬਾਲਾ ਪਨ ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਤੁਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵੀ ਰਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯. ''ਰਾਜਪੁਤ੍ਤ ਨਮੋ ਤਯ੍ਯਤ੍ਥੁ, ਸਚ੍ਚੇ ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ ਚਸਿ।
ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਬਯ੍ਯਸਨੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਸਚ੍ਚਸ੍ਮਿੰ ਰਮਤੇ ਮਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਚ੍ਚੇ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਵਚੀਸਚ੍ਚੇ ਚ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੇ ਚ। **ਬਜਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਤਵ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਬਜਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋਪਿ ਮਨੋ ਸਚ੍ਚਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਰਮਤਿ।

ਏਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥਯਮਾਨਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੦. ‘‘ਯਾ ਦਲਿਦ੍ਦੀ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ, ਅਡ੍ਢਾ ਅਡ੍ਢਸ੍ਸ ਕਿਤ੍ਤਿਮ।
ਸਾ ਹਿਸ੍ਸ ਪਰਮਾ ਭਰਿਯਾ, ਸਹਿਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਯੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿਤ੍ਤਿਮਾ**ਤਿ ਕਿਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਾ ਹਿਸ੍ਸ ਪਰਮਾ**ਤਿ ਯਾ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਕਾਲੇ ਸਯਮ੍ਪਿ ਦਲਿਦ੍ਦੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤਿ। **ਅਡ੍ਢਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਡ੍ਢਕਾਲੇ ਅਡ੍ਢਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਮੇਵ ਅਨੁਵਤ੍ਤਤਿ, ਸਮਾਨਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਵ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਾ ਉਤ੍ਤਮਾ ਭਰਿਯਾ ਨਾਮ। **ਸਹਿਰਞ੍ਞਸ੍ਸ** ਪਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਮੇਵ ਏਤਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤਕਾਲੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਸਮਾਨਦੁਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਿ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਦੇਵਿਯਾ ਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਦੇਵਿਯਾ ਗੁਣਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਣ੍ਡਿਤ, ਤਵ ਕਥਾਯਾਹਂ ਦੇਵਿਯਾ ਗੁਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯਮਦਾਸਿ। ‘‘ਤਯਾਹਂ ਦੇਵਿਯਾ ਗੁਣਂ ਸਰਾਪਿਤੋ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ।

ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਯਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਦੇਵੀ ਅਯਂ ਉਪਾਸਿਕਾ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੁਚ੍ਚਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਕੁਟਿਦੂਸਕਵਗ੍ਗੋ

[੩੨੧] ੧. ਕੁਟਿਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਸੀਸਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਝਾਪਕਂ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਰਾਜਗਹੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਥੇਰੋ ਰਾਜਗਹਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞਕੁਟਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਦਹਰਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਕੋ, ਏਕੋ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਇਤਰੇਨ ਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਸਦਿਸਂ ਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਮੁਖੋਦਕਾਦੀਸੁ ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤੇਸੁ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਉਦਕਂ ਠਪਿਤਂ, ਮੁਖਂ ਧੋਵਥਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਤਿ। ਤੇਨ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਣੇ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਵੇਲਾਯ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਸਕਲਪਰਿਵੇਣਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਵਿਯ ਕਰੋਤਿ। ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਮਯਾ ਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਸਦਿਸਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਸਠਕਮ੍ਮਂ ਪਾਕਟਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਭੁਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੇਵ ਨ੍ਹਾਨੋਦਕਂ ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਡ੍ਢਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤਂ ਉਦਕਂ ਉਦ੍ਧਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਇਤਰੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਮਂ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਉਦਕਂ ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਪਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਨ੍ਹਾਨਕੋਟ੍ਠਕੇ ਉਦਕਂ ਠਪਿਤਂ, ਨ੍ਹਾਯਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ‘ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੇਨ

ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਉਦਕਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਹਂ ਉਦਕ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਵੇਗੇਨ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਭਾਜਨੇ ਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕਂ ਓਤਾਰੇਸਿ, ਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕੋ ਤੁਚ੍ਛਭਾਜਨਸ੍ਸ ਤਲੇ ਪਟਿਹਤੋ ‘‘ਤਤਾ’’ਤਿ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ‘‘ਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕਸਦ੍ਦਕੋ’’ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਜਾਤਂ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਇਤਰੋ ਪਿਟ੍ਠਿਕੋਟ੍ਠਕਤੋ ਉਦਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ੍ਹਾਯਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕਸਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਾਯਂ ਥੇਰੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਂ ਓਵਦਿ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣੇਨ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਮੇਵ ‘ਕਤਂ ਮੇ’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਹੋਤਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਰੂਪਂ ਮਾ ਅਕਾਸੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਗਾਮਂ ਨ ਪਾਵਿਸਿ। ਥੇਰੋ ਇਤਰੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕਸਦ੍ਦਕੋਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਕਹ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਅਫਾਸੁਕੇਨ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਥੇਰੋ ਤਂ ਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ‘‘ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਅਫਾਸੁਕਂ, ਹਿਯ੍ਯੋ ਕਿਰਤ੍ਥ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਅਸੁਕਦਹਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਆਹਾਰਂ ਪੇਸਯਿਮ੍ਹ, ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਅਯ੍ਯੇਨਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਥੇਰੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋਵ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਥੇਰੁਪਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਆਗਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਗਾਮੇ ਨਾਮ ਅਸੁਕਕੁਲੇ ‘ਥੇਰਸ੍ਸ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਿਰ ਤੇ ਭੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮਾ ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਰਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਥੇਰੇ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਹਿਯ੍ਯੋਪਿ ਉਦਕਮਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਲਹਂ ਕਰਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਗੇਹੇ ਮਯਾ ਭਤ੍ਤਮੁਟ੍ਠਿ ਭੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਕਲਹਂ ਕਰੋਤਿ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਥੇਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੋਗਭਾਜਨਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਸੋ ਜੀਵਮਾਨੋਵ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਕਤੋ ਅਨਾਚਾਰੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ।

ਅਥੇਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਗਹਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਭਾਗਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਤੋ ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਰਾਜਗਹਾ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕੋ ਤਤ੍ਥ ਓਵਾਦਦਾਯਕੋ ਆਚਰਿਯੋ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੋ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਸੁਖਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੁਖਂ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਪਨਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯੀਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪੇਨ ਬਾਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਰਣਤੋ ਏਕਚਰਿਯਾਵ ਸੇਯ੍ਯੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਗਾਥਮਾਹ –

‘‘ਚਰਞ੍ਚੇ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਦਿਸਮਤ੍ਤਨੋ।
ਏਕਚਰਿਯਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਯਿਰਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਬਾਲੇ ਸਹਾਯਤਾ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੬੧)।

ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਸੋ ਕੁਟਿਦੂਸਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਟਿਦੂਸਕੋਯੇਵ, ਨ ਚ ਇਦਾਨੇਵ ਓਵਾਦਦਾਯਕਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਜ੍ਝਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਿਲਸਕੁਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨਾਪਂ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਂ ਕੁਲਾਵਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਧਾਰੇ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਸੀਤਪੀਲ਼ਿਤੋ ਦਨ੍ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਤਥਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੧. ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਸੀਸਂ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਚ ਵਾਨਰ।
ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਅਗਾਰਂ ਤੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ। **ਅਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਨਿਵਾਸਗੇਹਂ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੨. ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸੇਵ ਮੇ ਸੀਸਂ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਚ ਸਿਙ੍ਗਿਲ।
ਯਾਹੁ ਸੇਟ੍ਠਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਸਾ ਮੇ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਿਙ੍ਗਿਲਾ**ਤਿ ਤਂ ਸਕੁਣਂ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਯਾਹੁ ਸੇਟ੍ਠਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੂ**ਤਿ ਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸੇਟ੍ਠਾਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਮਮ ਵਿਚਾਰਣਪਞ੍ਞਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੀਸਹਤ੍ਥਪਾਦਕਾਯਬਲਾਨਿ ਹਿ ਲੋਕੇ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਵਿਚਾਰਣਪਞ੍ਞਾਵ ਸੇਟ੍ਠਾ, ਸਾ ਮਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮੇ ਅਗਾਰਂ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਤਰਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੮੩. ‘‘ਅਨਵਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਭਿਨੋ।
ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਦ੍ਧੁਵਸੀਲਸ੍ਸ, ਸੁਖਭਾਵੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ॥

੮੪. ‘‘ਸੋ ਕਰਸ੍ਸੁ ਆਨੁਭਾਵਂ, ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ ਸੀਲਿਯਂ।
ਸੀਤਵਾਤਪਰਿਤ੍ਤਾਣਂ, ਕਰਸ੍ਸੁ ਕੁਟਵਂ ਕਪੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਵਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਦੁਬ੍ਭਿਨੋ**ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਸ੍ਸ। **ਅਦ੍ਧੁਵਸੀਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਸੀਲਰਕ੍ਖਕਸ੍ਸ। **ਸੋ ਕਰਸ੍ਸੁ ਆਨੁਭਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਸਮ੍ਮ ਮਕ੍ਕਟ ਪਞ੍ਞਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥਂ ਆਨੁਭਾਵਂ ਬਲਂ ਉਪਾਯਂ ਕਰੋਹਿ। **ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ ਸੀਲਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸੀਲਿਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਾ ਹੋਤਿ। **ਕੁਟਵਂ ਕਪੀ**ਤਿ ਸੀਤਵਾਤਸ੍ਸ ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਸਮਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਟਵਂ ਕੁਲਾਵਕਂ ਏਕਂ ਵਸਨਾਗਾਰਕਂ ਕਰੋਹੀਤਿ।

ਮਕ੍ਕਟੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਤਾਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵੇਨ ਮਂ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਨ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲਾਵਕੇ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਕੁਲਾਵਕਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਕੁਟਿਝਾਪਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਿਙ੍ਗਿਲਸਕੁਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਟਿਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੨੨] ੨. ਦੁਦ੍ਦੁਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤਿ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਕਿਰ ਜੇਤਵਨਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਣ੍ਟਕਾਪਸ੍ਸਯੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਾਤਪਂ ਤਪੇਨ੍ਤਿ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਵਤਸਮਾਦਾਨੇ ਸਾਰੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਸਂ ਵਤਸਮਾਦਾਨੇ ਸਾਰੋ ਵਾ ਵਿਸੇਸੋ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਞ੍ਹਿ ਨਿਘਂਸਿਯਮਾਨਂ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਯਮਾਨਂ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਮਗ੍ਗਸਦਿਸਂ ਸਸਕਸ੍ਸ ਦੁਦ੍ਦੁਭਸਦਿਸਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੁਦ੍ਦੁਭਸਦਿਸਭਾਵਮਸ੍ਸ ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਕਥੇਥ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਪਚ੍ਛਿਮਸਮੁਦ੍ਦਸਮੀਪੇ ਬੇਲੁਵਮਿਸ੍ਸਕਤਾਲਵਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਰੇਕੋ ਸਸਕੋ ਬੇਲੁਵਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਏਕਸ੍ਸ ਤਾਲਗਚ੍ਛਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗੋਚਰਂ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਲਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਅਯਂ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟੇਯ੍ਯ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕਂ ਬੇਲੁਵਪਕ੍ਕਂ ਤਾਲਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਪਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੇਨ ''ਅਦ੍ਧਾ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਨੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋਵ ਪਲਾਯਿ। ਤਂ ਮਰਣਭਯਭੀਤਂ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਨ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞੋ ਸਸਕੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਂ ਭੋ, ਅਤਿਵਿਯ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਸੀ''ਤਿ। ''ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਭੋ''ਤਿ। ਸੋ ''ਕਿਂ ਭੋ, ਕਿਂ ਭੋ''ਤਿ ਪਚ੍ਛਤੋ ਧਾਵਤੇਵ। ਇਤਰੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋਵ ''ਏਤ੍ਥ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਲਾਯਿ। ਏਵਂ ਤਮਞ੍ਞੋ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਮਞ੍ਞੋਤਿ ਏਵਂ ਸਸਕਸਹਸ੍ਸਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਤੇ ਏਕੋਪਿ ਮਿਗੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਏਕੋ ਸੂਕਰੋ, ਏਕੋ ਗੋਕਣ੍ਣੋ, ਏਕੋ ਮਹਿਂਸੋ, ਏਕੋ ਗਵਯੋ, ਏਕੋ ਖਗ੍ਗੋ, ਏਕੋ ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ, ਏਕੋ ਸੀਹੋ, ਏਕੋ ਹਤ੍ਥੀ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਲਾਯਿ। ਏਵਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਬਲਂ ਅਹੋਸਿ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਬਲਂ ਪਲਾਯਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਪਥਵੀਸਂਵਟ੍ਟਨਂ ਨਾਮ ਨ ਕਦਾਚਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਏਤੇਸਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੁਸ੍ਸੁਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਿ ਖੋ ਪਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਅਨਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਨੇਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੀਹਵੇਗੇਨ ਪੁਰਤੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਤੇ ਸੀਹਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਿਤਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਸੀਹੋ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਪਲਾਯਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਕੇਨ ਸਂਵਟ੍ਟਮਾਨਾ ਦਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ? ''ਹਤ੍ਥੀ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ''ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਸੀਹਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ, ਸੀਹਾਪਿ ''ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਬ੍ਯਗ੍ਘਾਪਿ ''ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਖਗ੍ਗਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਖਗ੍ਗਾਪਿ ''ਗਵਯਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਗਵਯਾਪਿ ''ਮਹਿਂਸਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਮਹਿਂਸਾਪਿ ''ਗੋਕਣ੍ਣਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਗੋਕਣ੍ਣਾਪਿ ''ਸੂਕਰਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਸੂਕਰਾਪਿ ''ਮਿਗਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਮਿਗਾਪਿ ''ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਸਸਕਾ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਸਸਕੇਸੁ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇਸੁ ''ਅਯਂ ਕਥੇਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਸਸਕਂ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਨਂ ''ਏਵਂ ਕਿਰ, ਸਮ੍ਮ, ਪਸ੍ਸਸਿ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਸਾਮਿ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ। ''ਕਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਪਚ੍ਛਿਮਸਮੁਦ੍ਦਸਮੀਪੇ ਬੇਲੁਵਮਿਸ੍ਸਕਤਾਲਵਨੇ ਵਸਾਮਿ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਬੇਲੁਵਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਤਾਲਗਚ੍ਛੇ ਤਾਲਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿਂ ''ਸਚੇ ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤਿ, ਕਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ਅਥ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਥਵਿਯਾ ਸਂਵਟ੍ਟਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ।

ਸੀਹੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਦ੍ਧਾ ਤਸ੍ਸ ਤਾਲਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਬੇਲੁਵਪਕ੍ਕਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਨਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਸ੍ਵਾਯਂ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ 'ਪਥਵੀ ਸਂਵਟ੍ਟਤੀ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ, ਤਥਤੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਸਸਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਇਮਿਨਾ ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਪਥਵਿਯਾ ਸਂਵਟ੍ਟਨਭਾਵਂ ਵਾ ਅਸਂਵਟ੍ਟਨਭਾਵਂ ਵਾ ਤਥਤੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਾਵ ਮਮਾਗਮਨਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਥੇਵ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਸਸਕਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਲਵਨੇ ਸਸਕਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ ਤਯਾ ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨ ਵਿਸਹਾਮਿ ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਏਹਿ ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ। ਸੋ ਬੇਲੁਵਰੁਕ੍ਖਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਸਾਮਿ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੫. ''ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤਿ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਦੇਸੇ ਵਸਾਮਹਂ।
ਅਹਮ੍ਪੇਤਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਕਿਮੇਤਂ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤੀ**ਤਿ ਦੁਦ੍ਦੁਭਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਤਿ। **ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਭਦ੍ਦਂ ਤਵ ਅਤ੍ਥੁ। **ਕਿਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਅਹਂ ਵਸਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਮਿ ''ਕਿਂ ਵਾ ਏਤਂ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤਿ, ਕੇਨ ਵਾ ਕਾਰਣੇਨ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਤਿ, ਕੇਵਲਂ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯਨਸਦ੍ਦਂ ਅਸ੍ਸੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੀਹੋ ਬੇਲੁਵਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਲਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਸਕੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚੇਵ ਤਾਲਪਣ੍ਣਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਿਤਂ ਬੇਲੁਵਪਕ੍ਕਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਾ ਅਸਂਵਟ੍ਟਨਭਾਵਂ ਤਥਤੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸਸਕਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਵੇਗੇਨ ਖਿਪ੍ਪਂ ਮਿਗਸਙ੍ਘਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਥਾ''ਤਿ ਮਿਗਗਣਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਬ੍ਬੇ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਂਸੂਤਿ।

੮੬. ''ਬੇਲੁਵਂ ਪਤਿਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਦੁਦ੍ਦੁਭਨ੍ਤਿ ਸਸੋ ਜਵਿ।
ਸਸਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਸਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਮਿਗਵਾਹਿਨੀ॥

੮੭. ''ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਪਦਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਪਰਘੋਸਾਨੁਸਾਰਿਨੋ।
ਪਨਾਦਪਰਮਾ ਬਾਲਾ, ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਰਪਤ੍ਤਿਯਾ॥

੮੮. ''ਯੇ ਚ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਪਞ੍ਞਾਯੂਪਸਮੇ ਰਤਾ।
ਆਰਕਾ ਵਿਰਤਾ ਧੀਰਾ, ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਰਪਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਬੇਲੁਵ**ਨ੍ਤਿ ਬੇਲੁਵਪਕ੍ਕਂ। **ਦੁਦ੍ਦੁਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਸਦ੍ਦਂ ਕੁਰੁਮਾਨਂ। **ਸਨ੍ਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤਾ। **ਮਿਗਵਾਹਿਨੀ**ਤਿ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਮਿਗਸੇਨਾ। **ਪਦਵਿਞ੍ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਦਂ , ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਅਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਰਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਤੇ ਪਰਘੋਸਾਨੁਸਾਰਿਨੋ ਤਮੇਵ ਪਰਘੋਸਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਨਾਦਂ ''ਪਰਮ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਬਾਲਾ ਅਨ੍ਧਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਦਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਤਾਯ ਪਰਪਤ੍ਤਿਯਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਰੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲੇਨਾਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਤਸੀਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਪਞ੍ਞਾਯੂਪਸਮੇ ਰਤਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਆਗਤਪਞ੍ਞਾਯ ਕਿਲੇਸੂਪਸਮੇ ਰਤਾ, ਯਥਾ ਵਾ ਸੀਲੇਨ, ਏਵਂ ਪਞ੍ਞਾਯਪਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਕਿਲੇਸੂਪਸਮੇ ਰਤਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਰਕਾ ਵਿਰਤਾ ਧੀਰਾ**ਤਿ ਪਾਪਕਿਰਿਯਤੋ ਆਰਕਾ ਵਿਰਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ। ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇ ਏਵਰੂਪਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਤੋ ਓਰਤਭਾਵੇਨ ਕਿਲੇਸੂਪਸਮੇ ਅਭਿਰਤਭਾਵੇਨ ਚ ਏਕਵਾਰਂ ਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣੇਨ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਨ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਿ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤਾਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਚ, ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦੋ ਚ ਯੋ ਨਰੋ।
ਹਤਾਵਕਾਸੋ ਵਨ੍ਤਾਸੋ, ਸ ਵੇ ਉਤ੍ਤਮਪੋਰਿਸੋ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੯੭)।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸੀਹੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਦ੍ਦੁਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੨੩] ੩. ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਯਂ ਯਾਚਨਕੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਆਲਵਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਗ੍ਗਾਲਵੇ ਚੇਤਿਯੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਮਣਿਕਣ੍ਠਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੩.੭ ਆਦਯੋ) ਆਗਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਚਨਬਹੁਲਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲਾ ਵਿਹਰਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਥਵਿਸ੍ਸਰੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਪਵਾਰਿਤਾਪਿ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤਞ੍ਚ ਏਕਪਟਲਿਕਂ ਉਪਾਹਨਯੁਗਞ੍ਚ ਯਾਚਿਤੁਕਾਮਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਭੇਦਨਭਯੇਨ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਰਹੋ ਕਥਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਪਿਲਰਟ੍ਠੇ ਉੱਤਰਪਞ੍ਚਾਲਨਗਰੇ ਉੱਤਰਪਞ੍ਚਾਲਰਾਜੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸੱਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਨਿਗਮਗਾਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿੱਬੱਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪੱਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸੱਬਸਿੱਪਾਨਿ ਉੱਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਾਪਸਪੱਬੱਜ੍ਜੰ ਪੱਬੱਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਉੱਞ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਵਨਮੂਲਫਲਾਫਲੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣੰਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁੱਸਪਥੰ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਉੱਤਰਪਞ੍ਚਾਲਨਗਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁੱਯਜਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿੱਖੰ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੰ ਸੰਪਾਪੁਣਿ। ਰਾਜਾ ਤੱਸਾਚਾਰੇ ਚ ਵਿਹਾਰੇ ਚ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਰਹੰ ਪਣੀਤਭੋਜਨੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉੱਯਜਾਨੇਯੇਵ ਵਸਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਨਿੱਬੱਧੰ ਰਾਜਘਰੇਯੇਵ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵੱਸਾਨਸ੍ਸ ਅੱਚਯੇਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹੰ ਮੱਗ੍ਗੰ ਗੱਚ੍ਛਨ੍ਤੱਸ ਏਕਪਟਲਿਕਾ ਉਪਾਹਨਾ ਚੇਵ ਪਣ੍ਣੱਛੱਤ੍ਤਞ੍ਚ ਲੱਦ੍ਧੁੰ ਵੱਟਤਿ, ਰਾਜਾਨੰ ਯਾਚਿੱਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਰਾਜਾਨੰ ਉੱਯਜਾਨੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿੰਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਉਪਾਹਨਞ੍ਚ ਛੱਤ੍ਤਞ੍ਚ ਯਾਚਿੱਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਪਰੰ 'ਇਮੰ ਨਾਮ ਦੇਹੀ'ਤਿ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ਰੋਦਤਿ ਨਾਮ, ਪਰੋਪਿ 'ਨੱਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਰੋਦਤਿ ਨਾਮ, 'ਮਾ ਖੋ ਪਨ ਮੰ ਰੋਦਨ੍ਤੰ ਮਹਾਜਨੋ ਅੱਦੱਸ, ਮਾ ਰਾਜਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਰਹੋ ਪਟਿੱਛੱਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਉਭੋਪਿ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿੱਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਹੋ ਪੱਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇ ਅਪਸੱਕਿ। ਬੋਧਿਸੱਤੋ ''ਸਚੇ ਮਯਿ ਯਾਚਨ੍ਤੇ ਰਾਜਾ ਨ ਦੱਸੱਤਿ, ਮੇੱਤਿ ਨੋ ਭਿੱਜਿੱਸੱਤਿ, ਤੱਸ੍ਮਾ ਨ ਯਾਚਿੱਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਨਾਮੰ ਗਹੇਤੁੰ ਅਸੱਕੋਨ੍ਤੋ ''ਗੱਚ੍ਛ, ਤਾਵ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਨੇਕਦਿਵਸੰ ਜਾਨਿੱਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਪੁਨੇਕਦਿਵਸੰ ਰਞ੍ਞੋ ਉੱਯਜਾਨੰ ਆਗਤਕਾਲੇ ਤਥੇਵ ਪੁਨ ਤਥੇਵਾਤਿ ਏਵੰ ਯਾਚਿਤੁੰ ਅਸੱਕੋਨ੍ਤੱਸੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸੰਵੱਛਰਾਨਿ ਅਤਿੱਕਨ੍ਤਾਨਿ। ਤਤੋ ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹੰ ਅਯਯੋ 'ਮਹਾਰਾਜ, ਰਹੋ ਪੱਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾਯ ਅਪਗਤਾਯ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੱਤੁੰ ਨ ਵਿਸਹਤਿ, ਵੱਤੁਕਾਮੱਸੇਵੱਸ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵੱਸਾਨਿ ਅਤਿੱਕਨ੍ਤਾਨਿ, ਚਿਰੰ ਖੋ ਪਨੱਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਨ੍ਤੱਸ ਉੱਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਭੋਗੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਰੱਜ੍ਜੰ ਪੱਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਰੱਜ੍ਜੱਸ ਪਨ ਨਾਮੰ ਗਹੇਤੁੰ ਅਸੱਕੋਨ੍ਤੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੋਤਿ, ਅੱਜ ਦਾਨਿੱਸਾਹੰ ਰੱਜ੍ਜੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੰ ਇੱਛਤਿ, ਤੰ ਦੱਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਉੱਯਜਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿੰਨੋ ਬੋਧਿਸੱਤੇਨ ''ਰਹੋ ਪੱਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਪਰਿਸਾਯ ਅਪਗਤਾਯ ਤੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੱਤੁੰ ਅਸੱਕੋਨ੍ਤੰ ਆਹ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵੱਸਾਨਿ 'ਰਹੋ ਪੱਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਹੋ ਲੱਦ੍ਧਾਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੱਤੁੰ ਨ ਸੱਕੋਥ, ਅਹੰ ਵੋ ਰੱਜ੍ਜੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੱਬੰ ਪਵਾਰੇਮਿ, ਨਿੱਭਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੰ ਵੋ ਰੁੱਚ੍ਚਤਿ, ਤੰ ਯਾਚਥਾ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਯਮਹੰ ਯਾਚਾਮਿ, ਤੰ ਦੱਸੱਸੀ''ਤਿ? ''ਦੱਸਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹੰ ਮੱਗ੍ਗੰ ਗੱਚ੍ਛਨ੍ਤੱਸ ਏਕਪਟਲਿਕਾ ਉਪਾਹਨਾ ਚ ਪਣ੍ਣੱਛੱਤ੍ਤਞ੍ਚ ਲੱਦ੍ਧੁੰ ਵੱਟਤੀ''ਤਿ। ''ਏੱਤਕੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸੰਵੱਛਰਾਨਿ ਯਾਚਿਤੁੰ ਨ ਸੱਕੋਥਾ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵਮਕੱਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, 'ਇਮੰ ਨਾਮ ਮੇ ਦੇਹੀ'ਤਿ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ਰੋਦਤਿ ਨਾਮ, 'ਨੱਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਰੋਦਤਿ ਨਾਮ। 'ਸਚੇ ਤ੍ਵੰ ਮਯਾ ਯਾਚਿਤੋ ਨ ਦਦੇਯਯਾਸਿ, ਤੰ ਨੋ ਰੋਦਿਤਪਟਿਰੋਦਿਤੰ ਨਾਮ ਮਹਾਜਨੋ ਮਾ ਪੱਸੱਤੂ'ਤਿ ਏਤਦੱਤ੍ਥੰ ਰਹੋ ਪੱਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਦਿਤੋ ਤਿੱਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੯. ''ਦ੍ਵਯੰ ਯਾਚਨਕੋ ਰਾਜ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੱਤ ਨਿਗੱਚ੍ਛਤਿ।
ਅਲਾਭੰ ਧਨਲਾਭੰ ਵਾ, ਏਵੰਧੱਮ੍ਮਾ ਹਿ ਯਾਚਨਾ॥

੯੦. ''ਯਾਚਨੰ ਰੋਦਨੰ ਆਹੁ, ਪਞ੍ਚਾਲਾਨੰ ਰਥੇਸਭ।
ਯੋ ਯਾਚਨੰ ਪੱਚ੍ਚੱਕ੍ਖਾਤਿ, ਤਮਾਹੁ ਪਟਿਰੋਦਨੰ॥

੯੧. ''ਮਾ ਮੱਦੱਸੰਸੁ ਰੋਦਨ੍ਤੰ, ਪਞ੍ਚਾਲਾ ਸੁਸਮਾਗਤਾ।
ਤੁਵੰ ਵਾ ਪਟਿਰੋਦਨ੍ਤੰ, ਤੱਸ੍ਮਾ ਇੱਛਾਮਹੰ ਰਹੋ''ਤਿ॥

ਤੱਤ੍ਥ **ਰਾਜ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੱਤਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਰਾਜਾਨੰ ਆਲਪਤਿ। **ਨਿਗੱਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਲਭਤਿ ਵਿਨ੍ਦਤਿ। **ਏਵੰਧੱਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਏਵੰਸਭਾਵਾ। **ਆਹੂ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਪਞ੍ਚਾਲਾਨੰ ਰਥੇਸਭਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਾਲਰਟ੍ਠੱਸ ਇੱਸਰ ਰਥਪਵਰ। **ਯੋ ਯਾਚਨੰ ਪੱਚ੍ਚੱਕ੍ਖਾਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਪਨ ਯੰ

ਯਾਚਨਕੰ ‘‘ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। **ਤਮਾਹੂ**ਤਿ ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨੰ ‘‘ਪਟਿਰੋਦਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਮਾ ਮਦ੍ਦਸੰਸੂ**ਤਿ ਤਵ ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਪਞ੍ਚਾਲਾ ਸੁਸਮਾਗਤਾ ਮੰ ਰੋਦਨ੍ਤੰ ਮਾ ਅਦ੍ਦਸੰਸੂਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਰਵਲਕ੍ਖਣੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਰੰ ਦਦਮਾਨੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੨. ‘‘ਦਦਾਮਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਰੋਹਿਣੀਨੰ, ਗਵੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਸਹ ਪੁਙ੍ਗਵੇਨ।
ਅਰਿਯੋ ਹਿ ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਕਥੰ ਨ ਦਜ੍ਜਾ, ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਗਾਥਾ ਤਵ ਧਮ੍ਮਯੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰੋਹਿਣੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨੰ। **ਅਰਿਯੋ**ਤਿ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਅਰਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ। **ਕਥੰ ਨ ਦਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ। **ਧਮ੍ਮਯੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਕਾਰਣਯੁਤ੍ਤਾ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ‘‘ਨਾਹੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਹਿ ਅਤ੍ਥਿਕੋ, ਯੰ ਅਹੰ ਯਾਚਾਮਿ, ਤਦੇਵ ਮੇ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਏਕਪਟਲਿਕਾ ਉਪਾਹਨਾ ਚ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਦਾਨੰ ਦੇਹਿ, ਸੀਲੰ ਰਕ੍ਖਾਹਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਯਾਚਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੨੪] ੪. ਚਮ੍ਮਸਾਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਲਜਾਣਰੂਪੋ ਵਤਯਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚਮ੍ਮਸਾਟਕੰ ਨਾਮ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਚਮ੍ਮਮੇਵ ਨਿਵਾਸਨਞ੍ਚ ਪਾਰੁਪਨਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਰਾਮਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਲ਼ਕਾਨੰ ਯੁਜ੍ਝਨਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਏਲ਼ਕੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਓਸਕ੍ਕਿ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ‘‘ਏਸ ਮਯ੍ਹੰ ਅਪਚਿਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤੀ’’ਤਿ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਏਲ਼ਕੋ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹਣਕਾਰਣੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੰ ਅਹੋਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਚਮ੍ਮਸਾਟਕਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਵਾਣਿਜਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਵਣਿਜ੍ਜੰ ਕਰੋਤਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਚਮ੍ਮਸਾਟਕਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਲ਼ਕਾਨੰ ਯੁਜ੍ਝਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਕੰ ਓਸਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਪਚਿਤਿੰ ਮੇ ਕਰੋਤੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਅਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੇਸੰ ਏਤ੍ਤਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਯੰ ਏਕੋ ਏਲ਼ਕੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗੁਣੰ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਵ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੩. ‘‘ਕਲਜਾਣਰੂਪੋ ਵਤਯੰ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ, ਸੁਭਦ੍ਦਕੋ ਚੇਵ ਸੁਪੇਸਲੋ ਚ।
ਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤੂਪਪਨ੍ਨੰ, ਅਪਚਾਯਤਿ ਮੇਣ੍ਡਵਰੋ ਯਸਸ੍ਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਲਜਾਣਰੂਪੋ**ਤਿ ਕਲਜਾਣਜਾਤਿਕੋ। **ਸੁਪੇਸਲੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਿਯਸੀਲੋ। **ਜਾਤਿਮਨ੍ਤੂਪਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਚ ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਚ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ। **ਯਸਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਭਣਨਮੇਤੰ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਆਪਣੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਤੰ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੰ ਨਿਸੇਧੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੪. ''ਮਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਇਤ੍ਤਰਦਸ੍ਸਨੇਨ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਮਾਪਜ੍ਜਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦਸ੍ਸ।
ਦਲ੍ਹਪ੍ਪਹਾਰੰ ਅਭਿਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਅਵਸਕ੍ਕਤੀ ਦਸ੍ਸਤਿ ਸੁਪ੍ਪਹਾਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਤ੍ਤਰਦਸ੍ਸਨੇਨਾ**ਤਿ ਖਣਿਕਦਸ੍ਸਨੇਨ।

ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਇਜਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੋ ਮੇਣ੍ਡਕੋ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੫. ''ਊਰੁਟ੍ਠਿ ਭਗ੍ਗੰ ਵਟ੍ਟਿਤੋ ਖਾਰਿਭਾਰੋ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਭਣ੍ਡੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਨੰ।
ਉਭੋਪਿ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਤਿ, ਅਭਿਧਾਵਥ ਹਞ੍ਞਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਊਰੁਟ੍ਠਿਕੰ ਭਗ੍ਗੰ, ਖਾਰਿਭਾਰੋ ਵਟ੍ਟਿਤੋ ਪਵਟ੍ਟਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਵਟ੍ਟਮਾਨੇ ਯੰ ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਪਕਰਣਭਣ੍ਡੰ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੰ ਭਿਨ੍ਨੰ, ਸੋਪਿ ਉਭੋ ਬਾਹਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਪਰਿਸੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਭਿਧਾਵਥ, ਹਞ੍ਞਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਕਨ੍ਦਤਿ ਰੋਦਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤੀਤਿ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥੰ ਆਹ –

੯੬. ''ਏਵੰ ਸੋ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤਿ, ਯੋ ਅਪੂਜੰ ਪਸੰਸਤਿ।
ਯਥਾਹਮਜ੍ਜ ਪਹਤੋ, ਹਤੋ ਮੇਣ੍ਡੇਨ ਦੁਮ੍ਮਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪੂਜ**ਨ੍ਤਿ ਅਪੂਜਨੀਯੰ। **ਯਥਾਹਮਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਹੰ ਅਜ੍ਜ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਮੇਣ੍ਡੇਨ ਦਲ੍ਹਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਪਹਤੋ ਏਤ੍ਥੇਵ ਮਾਰਿਤੋ । **ਦੁਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ। ਏਵੰ ਯੋ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋਪਿ ਅਹੰ ਵਿਯ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਚਮ੍ਮਸਾਟਕੋ ਏਤਰਹਿ ਚਮ੍ਮਸਾਟਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਇਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚਮ੍ਮਸਾਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੨੫] ੫. ਗੋਧਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਮਣੰ ਤੰ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੁਹਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੁਹਕੋ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਦਸ੍ਸੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਕੁਹਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਧਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਯਬਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ । ਏਕੋ ਦੁਸੀਲਤਾਪਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਚਰਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸੀਲਵਨ੍ਤਤਾਪਸਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸੋ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲੇ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤੰ ਮਧੁਰਮੰਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਮੰਸੰ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਗੋਧਮੰਸ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਅਭਿਭੂਤੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਆਗਚ੍ਛਮਾਨੰ ਗੋਧੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ

ਸਪ੍ਪਿਦਪਿਕਟੁਕਭਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਵੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਸਨ੍ਤੂਪਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਦੁਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਜਾਤਿਕਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਅਧੋਵਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਜਾਤਿਮੰਸਸ੍ਸ ਖਾਦਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੰ ਅਨੁਪਗਮ੍ਮ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਰਿ। ਤਾਪਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰੰ ਖਿਪਿ, ਮੁਗ੍ਗਰੋ ਸਰੀਰੇ ਅਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੋਟਿੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਾਪਸੋ ''ਗਚ੍ਛ ਵਿਰਦ੍ਧੋਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮੰ ਤਾਵ ਵਿਰਦ੍ਧੋਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਨ ਅਪਾਯੇ ਨ ਵਿਰਦ੍ਧੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯੰ ਠਿਤੰ ਵਮ੍ਮਿਕੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਸੀਸੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੭. ''ਸਮਣੰ ਤੰ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ, ਉਪਗਚ੍ਛਿਮਸਞ੍ਞਤੰ।
ਸੋ ਮੰ ਦਣ੍ਡੇਨ ਪਾਹਾਸਿ, ਯਥਾ ਅਸ੍ਸਮਣੋ ਤਥਾ॥

੯੮. ''ਕਿੰ ਤੇ ਜਟਾਹਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧ, ਕਿੰ ਤੇ ਅਜਿਨਸਾਟਿਯਾ।
ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੰ ਤੇ ਗਹਨੰ, ਬਾਹਿਰੰ ਪਰਿਮਜ੍ਜਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਞ੍ਞਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੰ ਕਾਯਾਦੀਹਿ ਅਸਞ੍ਞਤੰ ਅਸ੍ਸਮਣਮੇਵ ਸਮਾਨੰ ਤੰ ''ਸਮਣੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਸਮਿਤਪਾਪਤਾਯ ਸਮਣੰ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਉਪਗਚ੍ਛਿਂ। **ਪਾਹਾਸੀ**ਤਿ ਪਹਰਿ। **ਅਜਿਨਸਾਟਿਯਾ**ਤਿ ਏਕੰਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਰੁਤੇਨ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮੇਨ ਤੁਯ੍ਹੰ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੰ ਤੇ ਗਹਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਸਰੀਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰੰ ਵਿਸਪੂਰਾ ਵਿਯ ਅਲਾਬੁ, ਗੂਥਪੂਰੋ ਵਿਯ ਆਵਾਟੋ, ਆਸੀਵਿਸਪੂਰੋ ਵਿਯ ਵਮ੍ਮਿਕੋ ਕਿਲੇਸਗਹਨੰ। **ਬਾਹਿਰ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਵਲੰ ਬਹਿਸਰੀਰੰ **ਪਰਿਮਜ੍ਜਸਿ** , ਤੰ ਅਨ੍ਤੋਫਰੁਸਤਾਯ ਬਹਿਮਟ੍ਠਤਾਯ ਹਤ੍ਥਿਲਣ੍ਡੰ ਵਿਯ ਅਸ੍ਸਲਣ੍ਡੰ ਵਿਯ ਚ ਹੋਤੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੯. ''ਏਹਿ ਗੋਧ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਭੁਞ੍ਜ ਸਾਲੀਨਮੋਦਨੰ।
ਤੇਲੰ ਲੋਣਞ੍ਚ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਹੂਤੰ ਮਯ੍ਹ ਪਿਪ੍ਫਲੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਹੂਤੰ ਮਯ੍ਹ ਪਿਪ੍ਫਲੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲੰ ਸਾਲੀਨਮੋਦਨੰ ਤੇਲਲੋਣਮੇਵ, ਹਿਙ੍ਗੁਜੀਰਕਸਿਙ੍ਗਿਵੇਰਲਸੁਣਮਰਿਚਪਿਪ੍ਫਲਿਪ੍ਪਭੇਦੰ ਕਟੁਕਭਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹੰ ਬਹੁ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨਾਭਿਸਙ੍ਖਤੰ ਸਾਲੀਨਮੋਦਨੰ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੦.''ਏਸ ਭਿਯ੍ਯੋ ਪਵੇਕ੍ਖਾਮਿ, ਵਮ੍ਮਿਕੰ ਸਤਪੋਰਿਸੰ।
ਤੇਲੰ ਲੋਣਞ੍ਚ ਕਿਤ੍ਤੇਸਿ, ਅਹਿਤੰ ਮਯ੍ਹ ਪਿਪ੍ਫਲੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਵੇਕ੍ਖਾਮੀ**ਤਿ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਅਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਏਤੰ ਤਵ ਕਟੁਕਭਣ੍ਡਸਙ੍ਖਾਤੰ ਪਿਪ੍ਫਲਿ, ਏਤੰ ਮਯ੍ਹੰ ਅਹਿਤੰ ਅਸਪ੍ਪਾਯਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ, ਕੂਟਜਟਿਲ, ਸਚੇ ਇਧ ਵਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਗੋਚਰਗਾਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹੇਵ ਤਂ 'ਅਯਂ ਚੋਰੋ'ਤਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੀਘਂ ਪਲਾਯਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਸਿ। ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਅਯਂ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਗੋਧਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗੋਧਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੨੬] ੬. ਕਕ੍ਕਾਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਯੇਨ ਯੋ ਨਾਵਹਰੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਉਣ੍ਹਂ ਲੋਹਿਤਂ ਮੁਖਤੋ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ। ਅਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਗਿਲਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮੁਸਾਵਾਦੀਯੇਵ, ਨ ਚੇਸ ਇਦਾਨੇਵ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਨੁਭੋਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਮਹਾਉਸ੍ਸਵੋ ਅਹੋਸਿ। ਬਹੂ ਨਾਗਾ ਚ ਸੁਪਣ੍ਣਾ ਚ ਭੂਮਟ੍ਠਕਾ ਚ ਦੇਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਵਂ ਓਲੋਕਯਿਂਸੁ। ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਤੋਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਕਕ੍ਕਾਰੂਨਿ ਨਾਮ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਤੇਹਿ ਕਤਚੁਮ੍ਬਟਕਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਵਦਸ੍ਸਨਂ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਂ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਤੇਸਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਗਨ੍ਧੇਨ ਏਕਗਨ੍ਧਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਕੇਨ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤਾਨੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ''ਅਮ੍ਹੇ ਏਤੇ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ, ਰਾਜਾਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪਰਾਜਾਦੀਹਿ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨੇ ''ਕਤਰਦੇਵਲੋਕਤੋ, ਸਾਮਿ, ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ''ਉਸ੍ਸਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਨਾਮੇਤਾਨੀ''ਤਿ? ''ਦਿਬ੍ਬਕਕ੍ਕਾਰੁਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਦੇਵਲੋਕੇ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧੇਯ੍ਯਾਥ, ਇਮਾਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ''ਦਿਬ੍ਬਕਕ੍ਕਾਰੁਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਨਿ ਦੇਵਾਨਞ੍ਞੇਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਨਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਲਾਮਕਾਨਂ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾਨਂ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ତਿਕਾਨਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨਂ ਨਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਨਿ। ਯੇ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਮੇਹਿ ਚ ਇਮੇਹਿ ਚ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ, ਤੇਸਂ ਏਤਾਨਿ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਨੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਜੇਟ੍ਠਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੧.''ਕਾਯੇਨ ਯੋ ਨਾਵਹਰੇ, ਵਾਚਾਯ ਨ ਮੁਸਾ ਭਣੇ।
ਯਸੋ ਲਦ੍ਧਾ ਨ ਮਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸ ਵੇ ਕਕ੍ਕਾਰੁਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਕਾਯੇਨ ਪਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਤਿਣਸਲਾਕਮ੍ਪਿ ਨਾਵਹਰਤਿ, ਵਾਚਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਮਾਨੋਪਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਨ ਭਣਤਿ। ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਵੇਤਂ , ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਵਚੀਦ੍ਵਾਰਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਪਨ ਯੋ ਦਸਪਿ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇ ਨ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਯਸੋ ਲਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯਮਦਮਤ੍ਤੋ ਸਤਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਸ ਵੇ ਏਵਰੂਪੋ ਇਮੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਮਂ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਂ ਅਰਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਇਮੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਸੋ ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਯਾਚਿਤੁਂ ਅਰਹਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਇਮੇਸੁ ਗੁਣੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਏਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਮਂ ਮਹਾਜਨੋ 'ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਯ'ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਅਹਂ ਏਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੨.''ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਤ੍ਤਮੇਸੇਯ੍ਯ, ਨ ਨਿਕਤ੍ਯਾ ਧਨਂ ਹਰੇ।
ਭੋਗੇ ਲਦ੍ਧਾ ਨ ਮਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸ ਵੇ ਕਕ੍ਕਾਰੁਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਧਮ੍ਮੇਨ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਾਦਿਵਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯੇਸੇਯ੍ਯ। **ਨ ਨਿਕਤ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਵਞ੍ਚਨਾਯ ਧਨਂ ਹਰੇਯ੍ਯ, ਵਤ੍ਥਾਭਰਣਾਦਿਕੇ ਭੋਗੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਮਾਦਂ ਨਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਵਰੂਪੋ ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਰਹਤੀਤਿ।

ਪੁਰੋਹਿਤੋ ''ਅਹਂ ਏਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੩.''ਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਹਾਲਿਦ੍ਦਂ, ਸਦ੍ਧਾ ਚ ਅਵਿਰਾਗਿਨੀ।
ਏਕੋ ਸਾਦੁਂ ਨ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸ ਵੇ ਕਕ੍ਕਾਰੁਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਹਾਲਿਦ੍ਦਂ ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗੋ ਵਿਯ ਖਿਪ੍ਪਂ ਨ ਵਿਰਜ੍ਜਤਿ, ਥਿਰਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਸਦ੍ਧਾ ਚ ਅਵਿਰਾਗਿਨੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਾ ਓਕਪ੍ਪਨੀਯਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਨ ਵਿਰਜ੍ਜਤਿ ਨ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਯੋ ਯਾਚਕੇ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਸਂਵਿਭਾਗਾਰਹੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਬਹਿ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਸਾਦੁਰਸਭੋਜਨਂ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਨੇਸਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਸੋ ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਰਹਤੀਤਿ।

ਪੁਰੋਹਿਤੋ ''ਅਹਂ ਏਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੪.''ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ਤਿਰੋਕ੍ਖਾ ਵਾ, ਯੋ ਸਨ੍ਤੇ ਨ ਪਰਿਭਾਸਤਿ।
ਯਥਾਵਾਦੀ ਤਥਾਕਾਰੀ, ਸ ਵੇ ਕਕ੍ਕਾਰੁਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਯੁਤ੍ਤੇ ਸਨ੍ਤੇ ਉਤ੍ਤਮਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੇ ਨ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਨ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਯਂ ਵਾਚਾਯ ਵਦਤਿ, ਤਦੇਵ ਕਾਯੇਨ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਰਹਤੀਤਿ।

ਪੁਰੋਹਿਤੋ ''ਅਹਂ ਏਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿਪਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੁਪ੍ਫਚੁਮ੍ਬਟਕਾਨਿ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤਾ। ਤੇਸਂ ਗਤਕਾਲੇ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਸੀਸੇ ਮਹਤੀ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਤਿਖਿਣਸਿਖਰੇਨ ਨਿਮ੍ਮਥਿਤਂ ਵਿਯ ਚ ਅਯਪਟ੍ਟੇਨ ਪੀਲਿਤਂ ਵਿਯ ਚ ਸੀਸਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਪਰਾਪਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਰਵਿ, ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹਂ ਮਮਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਯੇਵ ਗੁਣੇ 'ਅਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਯਾਚਿਂ, ਹਰਥੇਤਾਨਿ ਮਮ ਸੀਸਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਤਾਨਿ ਹਰਨ੍ਤਾਪਿ ਹਰਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਅਯਪਟ੍ਟੇਨ ਬਦ੍ਧਾਨਿ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਨਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਵਿਰਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ।

ਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਦੁਸ੍ਸੀਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਦੇਵ, ਪੁਨ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕਾਰੇਮ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਪੁਨ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਪੁਨ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕਲਨਗਰਂ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੇਨ ਏਕਗਨ੍ਧਂ

ਕਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪੁਰਤੋ ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਸੋ ''ਜੀਵਿਤਂ ਮੇ ਦੇਥ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਯਾਚਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਸ੍ਸ ਪਾਪਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਨੇਵੇਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ 'ਅਮ੍ਹੇ ਵਞ੍ਚੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਅਹੋਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੁਸਾਵਾਦਫਲਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਤੋ ਪੁਪ੍ਫਚੁਮ੍ਬਟਕਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਸੁ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਕਸ੍ਸਪੋ, ਏਕੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਏਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਜੇਟ੍ਠਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਕ੍ਕਾਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੨੭] ੭. ਕਾਕਵਤੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਾਤਿ ਚਾਯਂ ਤਤੋ ਗਨ੍ਧੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਰਕ੍ਖਿਯੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਨ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਸਿਮ੍ਬਲਿਰੁਕ੍ਖਵਿਮਾਨੇ ਵਸਾਪੇਨ੍ਤਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਕਾਕਵਤੀ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾ ਵਿਯ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ , ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ **ਕੁਣਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੧.ਕੁਣਾਲਜਾਤਕ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨੇਕੋ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਮਨੁਸ੍ਸਵੇਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਹ ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਕਾਕਵਤਿਯਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਿ। ਰਾਜਾ ਦੇਵਿਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਨਟਕੁਵੇਰਂ ਨਾਮ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ''ਤ੍ਵਂ ਵਿਚਿਨਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਂ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਏਰਕਵਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਸੁਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਗਮਨਕਾਲੇ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਲੇਸਸਂਸਗ੍ਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜੂਤਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੀਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੂਤਮਣ੍ਡਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੋ ਗੀਤਵਸੇਨ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਵਾਤਿ ਚਾਯਂ ਤਤੋ ਗਨ੍ਧੋ, ਯਤ੍ਥ ਮੇ ਵਸਤੀ ਪਿਯਾ।
ਦੂਰੇ ਇਤੋ ਹਿ ਕਾਕਵਤੀ, ਯਤ੍ਥ ਮੇ ਨਿਰਤੋ ਮਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਵਿਲਿਤ੍ਤਾਯ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧੋ। **ਯਤ੍ਥ ਮੇ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨੇ ਮਮ ਪਿਯਾ ਵਸਤਿ, ਤਤੋ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਤਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਤੋ ਗਨ੍ਧੋ ਵਾਯਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਦੂਰੇ ਇਤੋ**ਤਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਦੂਰੇ। **ਹਿ**-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋ। **ਕਾਕਵਤੀ**ਤਿ ਕਾਕਵਤੀ ਦੇਵੀ। **ਯਤ੍ਥ ਮੇ**ਤਿ ਯਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਮਮ ਮਨੋ ਨਿਰਤੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੬.''ਕਥਂ ਸਮੁਦ੍ਦਮਤਰੀ, ਕਥਂ ਅਤਰਿ ਕੇਪੁਕਂ।
ਕਥਂ ਸਤ੍ਤ ਸਮੁਦ੍ਦਾਨਿ, ਕਥਂ ਸਿਮ੍ਬਲਿਮਾਰੁਹੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਸਮੁਦ੍ਦਂ ਤਸ੍ਸ ਪਰਤੋ ਕੇਪੁਕਂ ਨਾਮ ਨਦਿਂ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇਸੁ ਠਿਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਸਮੁਦ੍ਦਾਨਿ ਚ ਕਥਂ ਅਤਰਿ, ਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਤਿਣ੍ਣੋ ਸਤ੍ਤ ਸਮੁਦ੍ਦਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਵਨਂ ਸਿਮ੍ਬਲਿਰੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਕਥਂ ਆਰੁਹੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਟਕੁਵੇਰੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੭.‘‘ਤਯਾ ਸਮੁਦ੍ਦਮਤਰਿਂ, ਤਯਾ ਅਤਰਿ ਕੇਪੁਕਂ।
ਤਯਾ ਸਤ੍ਤ ਸਮੁਦ੍ਦਾਨਿ, ਤਯਾ ਸਿਮ੍ਬਲਿਮਾਰੁਹਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਯਾ**ਤਿ ਤਯਾ ਕਰਣਭੂਤੇਨ ਤਵ ਪਤ੍ਤਨੁਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਹਂ ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਅਕਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤੋ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.‘‘ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਮਂ ਮਹਾਕਾਯਂ, ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਮਂ ਅਚੇਤਨਂ।
ਯਤ੍ਥ ਜਾਯਾਯਹਂ ਜਾਰਂ, ਆਵਹਾਮਿ ਵਹਾਮਿ ਚਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਅਚੇਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਸਰੀਰਤਾਯ ਲਹੁਭਾਵਗਰੁਭਾਵਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨਤਾਯ ਅਚੇਤਨਂ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਯਾਯ ਜਾਰਂ ਇਮਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਪਤ੍ਤਨੁਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਆਨੇਨ੍ਤੋ ਆਵਹਾਮਿ ਨੇਨ੍ਤੋ ਚ ਵਹਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਮਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਗਰਂ ਨਾਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਨਟਕੁਵੇਰੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕਾਕਵਤੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੨੮] ੮. ਅਨਨੁਸੋਚਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਹੂਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ ਭੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਤਭਰਿਯਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਭਰਿਯਾਯ ਮਤਾਯ ਨ ਨ੍ਹਾਯਿ ਨ ਪਿਵਿ ਨ ਲਿਮ੍ਪਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਿ, ਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪਯੋਜੇਸਿ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਆਲ਼ਾਹਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਵਿਚਰਿ। ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪਨਸ੍ਸ ਕੁਟੇ ਪਦੀਪੋ ਵਿਯ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਜਲਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਮਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਸੋਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦਾਯਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਯੋ’’ਤਿ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣਂ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇਨ ਸੁਤਾਗਮਨੋ ਕਤਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾਦਿਸਕ੍ਕਾਰੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ‘‘ਕਿਂ, ਉਪਾਸਕ, ਚਿਨ੍ਤੇਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਰਿਯਾ ਮੇ ਕਾਲਕਤਾ, ਤਮਹਂ ਅਨੁਸੋਚਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਉਪਾਸਕ, ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਿਨ੍ਨੇ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤੁਂ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਭਰਿਯਾਯ ਮਤਾਯ ‘ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਂ ਭਿਜ੍ਜਤੀ’ਤਿ ਨ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ। ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ ਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਚੂਲ਼ਬੋਧਿਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੦.੪੯ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਾਤਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੋਮਾਰਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ‘‘ਤਵ ਦਾਰਿਕਪਰਿਯੇਸਨਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਘਰਾਵਾਸੇਨਤ੍ਥੋ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਤੋ ਏਕਂ ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵਰੂਪਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਲਭਮਾਨੋ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਂ ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਕਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲਂ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਯਤ੍ਥ ਏਵਰੂਪਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰਿਕਂ ਪਸ੍ਸਥ, ਤਤ੍ਥ ਇਮਂ ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਨੇਥਾ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੇਸੇਸੁਂ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇਯੇਵ ਨਿਗਮਗਾਮੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ‘‘ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨੀ’’ਤਿਸ੍ਸਾ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸਾ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਅਭਿਰੂਪਾ ਅਹੋਸਿ ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਪ੍ਪਟਿਭਾਗਾ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੀ ਅਹੋਸਿ। ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਕਂ ਆਦਾਯ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨੀ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਇਧ ਠਿਤਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨਿਂ ਵਾਰੇਸੁਂ। ਸਾ ‘‘ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇ ‘‘ਕਿਂ ਕਰੋਸਿ ਕੁਮਾਰਿਕੇ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪੇਸਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨਿਯਾ ਚ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਤੇ ਏਕਗਬ੍ਭੇ ਵਸਮਾਨਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਯਨੇ ਸਯਨ੍ਤਾਪਿ ਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਓਲੋਕਯਿਂਸੁ, ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦ੍ਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਾਨੋ ਵਿਯ ਚ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਸਿਂਸੁ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਮਮ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਵ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋਤਿ ਇਮਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਹਿ, ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਤਯਿ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੇ ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਤਂ ਜਹਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ । ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਏਹੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਧਨਂ ਦਾਨਮੁਖੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਖੇਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰਾ ਤਤ੍ਥ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਂਸੁ।

ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਸੁਖੁਮਾਲਾਯ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਨਿਰੋਜਂ ਮਿਸ੍ਸਕਭਤ੍ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਲੋਹਿਤਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਕਾਬਾਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸਾ ਸਪ੍ਪਾਯਭੇਸਜ੍ਜਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਾਯ ਤਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਸਾਲਾਯ ਫਲਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਯੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰੋਦਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਏਵਂਗਤਿਕਾਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨਫਲਕੇਯੇਵ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਿਸ੍ਸਕਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਸਿ। ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਮਹਾਜਨੋ ‘‘ਅਯਂ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਕਿਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਮੇ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਤਾਵ ਨ ਸਣ੍ਠਾਮ ਰੋਦਾਮ ਪਰਿਦੇਵਾਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਥਾ’’ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਜੀਵਮਾਨਾ ਤਾਵ ਏਸਾ ਮਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਹੋਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਰਲੋਕਸਮਙ੍ਗਿਤਾਯ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਹੋਤਿ, ਮਰਣਵਸਂ ਗਤਾ, ਅਹਂ ਕਿਸ੍ਸ ਰੋਦਾਮੀ’’ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੯.‘‘ਬਹੂਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ ਭੋਤੀ, ਤੇਹਿ ਮੇ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਪਿਯਂ ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨਿਂ॥

੧੧੦.‘‘ਤਂ ਤਂ ਚੇ ਅਨੁਸੋਚੇਯ੍ਯ, ਯਂ ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਅਤ੍ਤਾਨਮਨੁਸੋਚੇਯ੍ਯ, ਸਦਾ ਮਚ੍ਚੁਵਸਂ ਪਤਂ॥

੧੧੧.‘‘ਨ ਹੇਵ ਠਿਤਂ ਨਾਸੀਨਂ, ਨ ਸਯਾਨਂ ਨ ਪਦ੍ਧਗੁਂ।
ਯਾਵ ਬ੍ਯਾਤਿ ਨਿਮਿਸਤਿ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਰਸਤੀ ਵਯੋ॥

੧੧੨.‘‘ਤਤ੍ਥਤ੍ਤਨਿ ਵਤਪ੍ਪਦ੍ਧੇ, ਵਿਨਾਭਾਵੇ ਅਸਂਸਯੇ।
ਭੂਤਂ ਸੇਸਂ ਦਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਵੀਤਂ ਅਨਨੁਸੋਚਿਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਹੂਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ ਭੋਤੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਭੋਤੀ ਅਮ੍ਹੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬਹੂਨਂ ਮਤਕਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। **ਤੇਹਿ ਮੇ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਮਤਕਸਤ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਇਦਾਨੇਵੇਸਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ , ਤੇਹਿ ਵਾ ਮਤਕਸਤ੍ਤੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਸੇਨੇਸਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਭਰਿਯਾ, ਉਦਾਹੁ ਭਗਿਨੀਤਿ? ''ਤੇਹਿ ਮੇਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤੇਹਿ ਮਤਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਇਦਮ੍ਪਿ ਮੇ ਕਲੇਵਰਂ ਏਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਏਸਾ ਮਤਕੇਸੁ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨ ਸੋਚਾਮਿ।

ਯਂ ਯਂ ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਯਂ ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸੋਚਨਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਤਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧਂ, ਤਂ ਤਂ ਸਚੇ ਅਨੁਸੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਯਸ੍ਸਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਯਂ ਯਂ ਯਸ੍ਸ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਸੋ ਅਨੁਸੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਚ੍ਚੁਵਸਂ ਪਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਨਿਚ੍ਚਂ ਮਚ੍ਚੁਵਸਂ ਪਤਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਅਨੁਸੋਚੇਯ੍ਯ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਅਸੋਚਨਕਾਲੋਯੇਵ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤਿਯਗਾਥਾਯ **ਨ ਹੇਵ ਠਿਤਂ ਨਾਸੀਨਂ, ਨ ਸਯਾਨਂ ਨ ਪਦ੍ਧਗੁ**ਨ੍ਤਿ ਕਞ੍ਚਿ ਸਤ੍ਤਂ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਨੁਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਪਾਠਸੇਸੋ। ਤਤ੍ਥ **ਪਦ੍ਧਗੁ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਰਮਾਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਚਤੂਸੁਪਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਪਮਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਨ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਵਾ ਚ ਸਬ੍ਬਿਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਯਗਮਨਕਮ੍ਮਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਯਾਵ ਬਜਾਤੀ**ਤਿ ਯਾਵ ਉਮ੍ਮਿਸਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਵੋਹਾਰੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਾਵ ਉਮ੍ਮਿਸਤਿ ਚ ਨਿਮਿਸਤਿ ਚ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਏਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇ ਕਾਲੇ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ **ਰਸਤੀ ਵਯੋ,** ਤੀਸੁ ਵਯੇਸੁ ਸੋ ਸੋ ਵਯੋ ਹਾਯਤੇਵ ਨ ਵਡ੍ਢਤੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥਤ੍ਤਨਿ ਵਤਪ੍ਪਦ੍ਧੇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵਤ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਦ੍ਧੇ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਤ ਏਵਂ ਰਸਮਾਨੇ ਵਯੇ ਅਯਂ ''ਅਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਪਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਵਯੇਨ ਅਡ੍ਢੋ ਉਪਡ੍ਢੋ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋਵ ਹੋਤਿ । ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਦ੍ਧੇ ਯੋ ਚੇਸ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਨਾਭਾਵੋ ਅਸਂਸਯੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ **ਵਿਨਾਭਾਵੇ**ਪਿ **ਅਸਂਸਯੇ** ਨਿਸ੍ਸਂਸਯੇ ਯਂ **ਭੂਤਂ ਸੇਸਂ** ਅਮਤਂ ਜੀਵਮਾਨਂ, ਤਂ ਜੀਵਮਾਨਮੇਵ **ਦਯਿਤਬ੍ਬਂ** ਪਿਯਾਯਿਤਬ੍ਬਂ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ''ਅਯਂ ਸਤ੍ਤੋ ਅਰੋਗੋ ਹੋਤੁ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਯਂ ਪਨੇਤਂ ਵੀ**ਤਂ** ਵਿਗਤਂ ਮਤਂ, ਤਂ **ਅਨਨੁਸੋਚਿਯਂ** ਨ ਅਨੁਸੋਚਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਕਾਰਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਅਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਸਮ੍ਮਿਲ੍ਲਹਾਸਿਨੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਅਨਨੁਸੋਚਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੨੯] ੯. ਕਾਲ਼ਬਾਹੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਹਿ ਤਥਾਗਤੇ ਅਟ੍ਠਾਨਕੋਪਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇਸੁ ਪਯੋਜਿਤੇਸੁ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਨ ਤਸ੍ਸ ਦੋਸੋ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਟ੍ਠਪਿਤਾਨਿ ਧੁਵਭਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨ ਕਰਿਂਸੁ, ਰਾਜਾਪਿ ਨਂ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੋ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ 'ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਥਿਰਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਧਨਞ੍ਜਯੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਧੋ ਨਾਮ ਸੁਕੋ ਅਹੋਸਿ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਗਤ੍ਤੋ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਨਾਮ। ਏਕੋ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਦਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇਨ ਮਧੁਲਾਜੇ ਖਾਦਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਖਰੋਦਕਂ ਪਾਯੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਚ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ, ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥੇਕੋ ਵਨਚਰਕੋ ਕਾਲ਼ਬਾਹੁਂ ਨਾਮੇਕਂ ਮਹਾਕਾਲ਼ਮਕ੍ਕਟਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਕਾਨਂ ਪਰਿਹਾਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣਯੋਗਤੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਪਨਸ੍ਸ ਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣਾਭਾਵਾ ਤਂ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ''ਭਾਤਿਕ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰਾਜਕੁਲੇ ਸਾਧੁਰਸਖਾਦਨੀਯਾਦੀਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਯਂ ਨ ਲਭਾਮ, ਕਾਲ਼ਬਾਹੁਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸੇਵ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਮਯਂ ਧਨਞ੍ਜਯਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਹਿ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੩.''ਯਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨਸ੍ਸ ਪੁਰੇ ਲਭਾਮ, ਤਂ ਦਾਨਿ ਸਾਖਮਿਗਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ।
ਗਚ੍ਛਾਮ ਦਾਨਿ ਵਨਮੇਵ ਰਾਧ, ਅਸਕ੍ਕਤਾ ਚਸ੍ਮ ਧਨਞ੍ਜਯਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨਂ ਅਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ। ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਵਾ ਸਾਮਿਵਚਨਂ। **ਧਨਞ੍ਜਯਾਯਾ**ਤਿ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਸਮ੍ਪਦਾਨਵਚਨਂ, ਧਨਞ੍ਜਯੇਨ। **ਅਸਕ੍ਕਤਾ ਚਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਨਪਾਨਂ ਨ ਲਭਾਮ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਨ ਸਕ੍ਕਤਮ੍ਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਧੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੪.''ਲਾਭੋ ਅਲਾਭੋ ਯਸੋ ਅਯਸੋ ਚ, ਨਿਨ੍ਦਾ ਪਸਂਸਾ ਚ ਸੁਖਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖਂ।
ਏਤੇ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਮਨੁਜੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾ, ਮਾ ਸੋਚਿ ਕਿਂ ਸੋਚਸਿ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਸੋ**ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਪਰਿਵਾਰੋ। **ਅਯਸੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾਭਾਵੋ। **ਏਤੇ**ਤਿ ਏਤੇ ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਧਮ੍ਮਾ ਮਨੁਜੇਸੁ ਅਨਿਚ੍ਚਾ, ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਪ੍ਪਲਾਭਾ ਅਪ੍ਪਸਕ੍ਕਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਲਾਭਿਨੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਸਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਮਕ੍ਕਟੇ ਉਸੂਯਂ ਅਪਨੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੫.''ਅਦ੍ਧਾ ਤੁਵਂ ਪਣ੍ਡਿਤਕੋਸਿ ਰਾਧ, ਜਾਨਾਸਿ ਅਤ੍ਥਾਨਿ ਅਨਾਗਤਾਨਿ।
ਕਥਂ ਨੁ ਸਾਖਾਮਿਗਂ ਦਕ੍ਖਿਸਾਮ, ਨਿਦ੍ਧਾਵਿਤਂ ਰਾਜਕੁਲਤੋਵ ਜਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਥਂ ਨੂ**ਤਿ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ। **ਦਕ੍ਖਿਸਾਮਾ**ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ। **ਨਿਦ੍ਧਾਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪਿਤਂ। **ਜਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਧੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੬.''ਚਾਲੇਤਿ ਕਣ੍ਣਂ ਭਕੁਟਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਮੁਹੁਂ ਮੁਹੁਂ ਭਾਯਯਤੇ ਕੁਮਾਰੇ।
ਸਯਮੇਵ ਤਂ ਕਾਹਤਿ ਕਾਲ਼ਬਾਹੁ, ਯੇਨਾਰਕਾ ਠਸ੍ਸਤਿ ਅਨ੍ਨਪਾਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਾਯਯਤੇ ਕੁਮਾਰੇ**ਤਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਉਤ੍ਰਾਸੇਤਿ। **ਯੇਨਾਰਕਾ ਠਸ੍ਸਤਿ ਅਨ੍ਨਪਾਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਇਮਮ੍ਹਾ ਅਨ੍ਨਪਾਨਾ ਦੂਰੇ ਠਸ੍ਸਤਿ, ਸਯਮੇਵ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਏਤਸ੍ਸ ਚਿਨ੍ਤਯੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕਾਲ਼ਬਾਹੁਪਿ ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਨਂ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਚਲਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰੇ ਭਾਯਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਸਿ। ਸੁਕਾਨਂ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਪੁਨ ਪਾਕਤਿਕੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਾਲ਼ਬਾਹੁ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਰਾਧੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਲ਼ਬਾਹੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੩੦] ੧੦. ਸੀਲਵੀਮਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਾਨੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਤੀਣਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਹੇਰਞ੍ਞਿਕਫਲਕਤੋ ਕਹਾਪਣਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਂ ''ਚੋਰੋ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੋ –

੧੧੭.''ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਸੀਲਂ ਲੋਕੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਪਸ੍ਸ ਘੋਰਵਿਸੋ ਨਾਗੋ, ਸੀਲਵਾਤਿ ਨ ਹਞ੍ਞਤੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾਯ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਸੀਲਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਸੂਨਾਪਣਤੋ ਸੇਨੋ ਮਂਸਪੇਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਤਮਞ੍ਞੇ ਸਕੁਣਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਨਖਤੁਣ੍ਡਕਾਦੀਹਿ ਪਹਰਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਸਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਂਸਪੇਸਿਂ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਅਪਰੋ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋਪਿ ਤਥੇਵ ਵਿਹੇਠਿਯਮਾਨੋ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਅਥਞ੍ਞੋ ਗਣ੍ਹਿ। ਏਵਂ ਯੋ ਯੋ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਂ ਤਂ ਸਕੁਣਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਯੋ ਯੋ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਸੋ ਸੋ ਸੁਖਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਕਾਮਾ ਨਾਮ ਮਂਸਪੇਸੂਪਮਾ, ਏਤੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਾਨਂ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੮.''ਯਾਵਦੇਵਸ੍ਸਹੂ ਕਿਞ੍ਚਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਅਖਾਦਿਸੁਂ।
ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਕੁਲਲਾ ਲੋਕੇ, ਨ ਹਿਂਸਨ੍ਤਿ ਅਕਿਞ੍ਚਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਾਵਦੇਵ ਅਸ੍ਸ ਸੇਨਸ੍ਸ ਅਹੁ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮੁਖੇਨ ਗਹਿਤਂ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ, ਤਾਵਦੇਵ ਨਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਕੁਲਲਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਖਾਦਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇ ਤਮੇਨਂ ਅਕਿਞ੍ਚਨਂ ਨਿਪ੍ਪਲਿਬੋਧਂ ਪਕ੍ਖਿਂ ਸੇਸਪਕ੍ਖਿਨੋ ਨ ਹਿਂਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਗਾਮਗ੍ਗੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਸਾਯਂ ਏਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਪਿਙ੍ਗਲਾ ਨਾਮ ਦਾਸੀ ''ਅਸੁਕਵੇਲਾਯ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਏਕੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਕੇਤਮਕਾਸਿ। ਸਾ ਸਾਮਿਕਾਨਂ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇਸੁ ਤਸ੍ਸਾਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਠਮਯਾਮਮ੍ਪਿ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਮ੍ਪਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਪਨ ''ਨ ਸੋ ਇਦਾਨਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਛਿਨ੍ਨਾਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਦਂ ਕਾਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਦਾਸੀ 'ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਆਸਾਯ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਾਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਖਂ ਸੁਪਤਿ। ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਹਿ ਆਸਾ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਨਿਰਾਸਭਾਵੋਵ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੯.''ਸੁਖਂ ਨਿਰਾਸਾ ਸੁਪਤਿ, ਆਸਾ ਫਲਵਤੀ ਸੁਖਾ।

ਆਸਂ ਨਿਰਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਸੁਖਂ ਸੁਪਤਿ ਪਿਙ੍ਗਲਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਫਲਵਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸਾ ਆਸਾਯ ਫਲਂ ਲਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲਸ੍ਸ ਸੁਖਤਾਯ ਸੁਖਾ ਨਾਮ। **ਨਿਰਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਅਨਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਿਙ੍ਗਲਾ**ਤਿ ਏਸਾ ਪਿਙ੍ਗਲਦਾਸੀ ਇਦਾਨਿ ਸੁਖਂ ਸੁਪਤੀਤਿ।

ਸੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਤੋ ਗਾਮਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਂ ਤਾਪਸਂ ਝਾਨਂ ਅਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਧਲੋਕੇ ਚ ਪਰਲੋਕੇ ਚ ਝਾਨਸੁਖਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੦.''ਨ ਸਮਾਧਿਪਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਮ੍ਹਿ ਚ।
ਨ ਪਰਂ ਨਾਪਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ, ਵਿਹਿਂਸਤਿ ਸਮਾਹਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਸਮਾਧਿਪਰੋ**ਤਿ ਸਮਾਧਿਤੋ ਪਰੋ ਅਞ੍ਞੋ ਸੁਖਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵੀਮਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੁਟਿਦੂਸਕਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਕੋਕਿਲਵਗ੍ਗੋ

[੩੩੧] ੧. ਕੋਕਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਵੇ ਕਾਲੇ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਤਕ੍ਕਾਰਿਯਜਾਤਕੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚੋ ਓਵਾਦਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਬਹੁਭਾਣੀ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤਸ੍ਸ ਬਹੁਭਾਣਿਤਂ ਨਿਸੇਧੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਉਪਮਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਤੋ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਸੀਦਿ, ਤਸ੍ਸੁਪਰਿ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਤ੍ਰੇਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਕਕੁਲਾਵਕੇ ਕਾਲ਼ਕੋਕਿਲਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਣ੍ਡਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਾਕੀ ਤਂ ਕੋਕਿਲਅਣ੍ਡਕਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ, ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਤੋ ਕੋਕਿਲਪੋਤਕੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਕਾਕੀ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਗੋਚਰਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਸੋ ਅਵਿਰੂਲ਼੍ਹਪਕ੍ਖੋ ਅਕਾਲੇਯੇਵ ਕੋਕਿਲਰਵਂ ਰਵਿ। ਕਾਕੀ ''ਅਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਤਾਵ ਅਞ੍ਞਂ ਰਵਂ ਰਵਤਿ , ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਾਵਕਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਮੇਤਂ ਸਹਾਯਾ''ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਵਾਰੇਤੁਂ ਏਕਂ ਉਪਮਂ ਪਰਿਯੇਸਾਮਿ, ਲਦ੍ਧਾ ਦਾਨਿ ਮੇ ਸਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤਿਮੁਖਰਾ ਅਕਾਲੇ ਬਹੁਭਾਣਿਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਕੋਕਿਲਪੋਤਕੋ ਕਾਕਿਯਾ ਪੁਟ੍ਠੋ ਅਵਿਰੂਲ਼੍ਹਪਕ੍ਖੋ ਅਕਾਲੇਯੇਵ ਕੋਕਿਲਰਵਂ ਰਵਿ। ਅਥ ਨਂ ਕਾਕੀ 'ਨਾਯਂ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਕੋ'ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਾਵਕਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾ ਵਾ, ਅਕਾਲੇ ਬਹੁਭਾਣਿਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੧.‘‘ਯੋ ਵੇ ਕਾਲੇ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ, ਅਤਿਵੇਲਂ ਪਭਾਸਤਿ।
ਏਵਂ ਸੋ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤਿ, ਕੋਕਿਲਾਯਿਵ ਅਤ੍ਰਜੋ॥

੧੨੨.‘‘ਨ ਹਿ ਸਤ੍ਥਂ ਸੁਨਿਸਿਤਂ, ਵਿਸਂ ਹਲਾਹਲਾਮਿਵ।
ਏਵਂ ਨਿਕਟ੍ਠੇ ਪਾਤੇਤਿ, ਵਾਚਾ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਾ ਯਥਾ॥

੧੨੩.‘‘ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਲੇ ਅਕਾਲੇ ਵਾ, ਵਾਚਂ ਰਕ੍ਖੇਯਜ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਨਾਤਿਵੇਲਂ ਪਭਾਸੇਯਜ, ਅਪਿ ਅਤ੍ਤਸਮਮ੍ਹਿ ਵਾ॥

੧੨੪.‘‘ਯੋ ਚ ਕਾਲੇ ਮਿਤਂ ਭਾਸੇ, ਮਤਿਪੁਬ੍ਬੋ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ।
ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਆਦੇਤਿ, ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਉਰਗਾਮਿਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲੇ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨਕਾਲੇ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ। **ਅਤਿਵੇਲ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਲਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਪ੍ਪਮਾਣਂ ਭਾਸਤਿ। **ਹਲਾਹਲਾਮਿਵਾ**ਤਿ ਹਲਾਹਲਂ ਇਵ। **ਨਿਕਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇ ਕਾਲੇ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਨਿਸਿਤਸਤ੍ਥਹਲਾਹਲਵਿਸਤੋਪਿ ਖਿਪ੍ਪਤਰਂ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਵਚਨਮੇਵ ਪਾਤੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਕਾਲੇ ਅਕਾਲੇ** ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਚ ਅਕਾਲੇ ਚ **ਵਾਚਂ ਰਕ੍ਖੇਯਜ,** ਅਤਿਵੇਲਂ ਨ ਭਾਸੇਯਜ ਅਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮੇ ਨਿਨ੍ਨਾਨਾਕਰਣੇਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਤਿਪੁਬ੍ਬੋਤਿ ਮਤਿਂ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥਨੇਨ ਮਤਿਪੁਬ੍ਬੋ। **ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ**ਤਿ ਞਾਣੇਨ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਵਿਨ੍ਦੁਨਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ ਨਾਮ। **ਉਰਗਾਮਿਵਾ**ਤਿ ਉਰਗਂ ਇਵ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭੋਗਂ ਉਰਗਂ **ਆਦੇਤਿ** ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਚ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਨਂ ਸਿਮ੍ਬਲਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਮਤਿਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮੋ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ ਵੁਤ੍ਤਂ ਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਮਿਤਂ ਭਾਸਤਿ, ਸੋ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਆਦੇਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਿਤਭਾਣੀ ਅਹੋਸਿ, ਯਸਞ੍ਚਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਤਰਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਕੋਕਿਲਪੋਤਕੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਕਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੩੨] ੨. ਰਥਲਟ੍ਠਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤੋ ਬ੍ਰੂਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਰਥੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੋਗਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਮਗ੍ਗੇ ਰਥਂ ਪਾਜੇਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਕਟਸਤ੍ਥਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਕਟਂ ਅਪਨੇਥਾ’’ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਕਟੇ ਅਨਪਨੀਯਮਾਨੇ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਤੋਦਲਟ੍ਠਿਯਾ ਪੁਰਿਮਸਕਟੇ ਸਾਕਟਿਕਸ੍ਸ ਰਥਧੁਰੇ ਪਹਰਿ। ਸਾ ਰਥਧੁਰੇ ਪਟਿਹਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਲਾਟਂ ਪਹਰਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਨਲਾਟੇ ਗਣ੍ਡੋ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਕਟਿਕੇਹਿ ਪਹਟੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਾਕਟਿਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ‘ਸਾਕਟਿਕੇਹਿ ਪਹਟੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਅਡ੍ਡਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਯਮੇਵ ਪਰਜ੍ਜੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਰਥੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੋਗਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਤੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਿਤੇ ਰਾਜਾ ਸਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਕਟਿਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਅਸੋਧੇਤ੍ਵਾਵ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਮ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਨਲਾਟੇ ਗਣ੍ਡੋ ਉਟ੍ਠਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਹਰਣਂ ਤੇਸਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਮ੍ਮਂ ਅਸੋਧੇਤ੍ਵਾਵ ਏਤੇਸਂ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਂ ਹਰਾਪੇਥ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾਪਿ 'ਪਰੇਨ ਪਹਟਮ੍ਹਾ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇਨ ਨਾਮ ਨਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

੧੨੫.''ਅਪਿ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤੋ ਬ੍ਰੂਤਿ, ਜੇਤ੍ਵਾ ਜਿਤੋਤਿ ਭਾਸਤਿ।
ਪੁਬ੍ਬਮਕ੍ਖਾਯਿਨੋ ਰਾਜ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਨ ਸਦ੍ਦਹੇ॥

੧੨੬.''ਤਸ੍ਮਾ ਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਿਯੋ, ਸੁਣੇਯ੍ਯ ਇਤਰਸ੍ਸਪਿ।
ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਯਥਾ ਧਮ੍ਮੋ ਤਥਾ ਕਰੇ॥

੧੨੭.''ਅਲਸੋ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗੀ ਨ ਸਾਧੁ, ਅਸਞ੍ਞਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨ ਸਾਧੁ।
ਰਾਜਾ ਨ ਸਾਧੁ ਅਨਿਸਮ੍ਮਕਾਰੀ, ਯੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕੋਧਨੋ ਤਂ ਨ ਸਾਧੁ॥

੧੨੮.''ਨਿਸਮ੍ਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਕਯਿਰਾ, ਨਾਨਿਸਮ੍ਮ ਦਿਸਮ੍ਪਤਿ।
ਨਿਸਮ੍ਮਕਾਰਿਨੋ ਰਾਜ, ਯਸੋ ਕਿਤ੍ਤਿ ਚ ਵਡ੍ਢਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਿ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਪਿ ਏਕੋ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਪਰੇਨ ਪਹਟੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ **ਬ੍ਰੂਤਿ** ਕਥੇਤਿ। **ਜੇਤ੍ਵਾ ਜਿਤੋ**ਤਿ ਸਯਂ ਵਾ ਪਨ ਪਰਂ ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਜਿਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਭਾਸਤਿ। **ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਬ੍ਬਮੇਵ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਪੁਬ੍ਬਮਕ੍ਖਾਯਿਨੋ** ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ **ਨ ਸਦ੍ਦਹੇ,** ਏਕਂਸੇਨ ਵਚਨਂ ਨ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਂਸੇਨ ਵਚਨਂ ਨ ਸਦ੍ਦਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਯਥਾ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਭਾਵੋ ਠਿਤੋ, ਤਥਾ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਅਸਞ੍ਞਤੋਤਿ ਕਾਯਾਦੀਹਿ ਅਸਞ੍ਞਤੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ। **ਤਂ ਨ ਸਾਧੂ**ਤਿ ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਞਾਣਵਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਆਧਾਨਗ੍ਗਾਹਿਵਸੇਨ ਦਲ੍ਹਕੋਪਸਙ੍ਖਾਤਂ ਕੋਧਨਂ, ਤਂ ਨ ਸਾਧੁ। **ਨਾਨਿਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਨ ਅਨਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ। **ਦਿਸਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਦਿਸਾਨਂ ਪਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ। **ਯਸੋ ਕਿਤ੍ਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਪਰਿਵਾਰੋ ਚੇਵ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਚ ਵਡ੍ਢਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ ਜਾਤੋਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਤਰਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰਥਲਟ੍ਠਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੩੩] ੩. ਪਕ੍ਕਗੋਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਦੇਵ ਮੇ ਤ੍ਵਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਤੇਸਂ ਉਦ੍ਧਾਰਂ ਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ''ਉਭੋਪਿ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਏਕਂ ਪਕ੍ਕਗੋਧਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਭਰਿਯਂ ਪਾਨੀਯਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਗੋਧਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਗਤਕਾਲੇ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਗੋਧਾ ਪਲਾਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਧੁ, ਸਾਮਿ, ਪਕ੍ਕਗੋਧਾਯ

ਪਲਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਕਿਂ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ਸਾ ਜੇਤਵਨੇ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਕਿਂ ਉਪਾਸਿਕੇ, ਅਯਂ ਤੇ ਹਿਤਕਾਮੋ ਸਸਿਨੇਹੋ ਉਪਕਾਰਕੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਹਿਤਕਾਮਾ ਸਸਿਨੇਹਾ, ਅਯਂ ਪਨ ਮਯਿ ਨਿਸ੍ਸਿਨੇਹੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਹੋਤੁ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਏਵਂ ਨਾਮੇਸ ਕਰੋਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਤੇ ਗੁਣਂ ਸਰਤਿ, ਤਦਾ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਦੇਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਤੇਸਂ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਕਿਲਨ੍ਤਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਏਕਂ ਪਕ੍ਕਗੋਧਂ ਅਦਾਸਿ। ਰਾਜਧੀਤਾ ਤਂ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇ ਏਕਂ ਸਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ''ਗਚ੍ਛ ਭਦ੍ਦੇ, ਸਰਤੋ ਪਦੁਮਿਨਿਪਤ੍ਤੇਨ ਉਦਕਂ ਆਹਰ, ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਗੋਧਂ ਸਾਖਾਯ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਤ੍ਥਾਯ ਗਤਾ। ਇਤਰੋ ਸਬ੍ਬਂ ਗੋਧਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਮ੍ਮੁਖੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਯ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਗੋਧਾ ਸਾਖਾਯ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਵਿਸਿ, ਅਹਂ ਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿਂ, ਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇਯੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬਿਲਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਹੋਤੁ, ਦੇਵ, ਪਕ੍ਕਗੋਧਾਯ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨਮਤ੍ਤੇ ਠਪੇਸਿ, ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੋ ਪਨਸ੍ਸਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਨਨੁ ਮਯਂ ਅਯ੍ਯੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਾਮ, ਕਿਂ ਨੋ ਨ ਓਲੋਕੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ, ਅਹਮੇਵ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਾਜਾਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਪਕ੍ਕਗੋਧਂ ਏਕਕੋਵ ਖਾਦੀ''ਤਿ । ''ਅਯ੍ਯੇ, ਨ ਦੇਵੋ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਚੁਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੇਵੀ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਤਂ, ਤਾਤ, ਨ ਪਾਕਟਂ, ਰਞ੍ਞੋਯੇਵ ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਪਾਕਟ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੯.''ਤਦੇਵ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਵਿਦਿਤੋ, ਵਨਮਜ੍ਝੇ ਰਥੇਸਭ।
ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਖਗ੍ਗਬਦ੍ਧਸ੍ਸ, ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਸ੍ਸ ਤਿਰੀਟਿਨੋ।
ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਦੁਮਸਾਖਾਯ, ਪਕ੍ਕਗੋਧਾ ਪਲਾਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਦੇ**ਵਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਾਲੇ ''ਅਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਦਾਯਕੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਤ੍ਵਂ ਵਿਦਿਤੋ। ਅਞ੍ਞੇ ਪਨ ਤਵ ਸਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਗ੍ਗਬਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਬਦ੍ਧਖਗ੍ਗਸ੍ਸ। **ਤਿਰੀਟਿਨੋ**ਤਿ ਤਿਰੀਟਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਾਗਮਨਕਾਲੇ। **ਪਕ੍ਕਗੋਧਾ**ਤਿ ਅਙ੍ਗਾਰਪਕ੍ਕਾ ਗੋਧਾ ਪਲਾਯਥਾਤਿ।

ਏਵਂ ਰਞ੍ਞਾ ਕਤਦੋਸਂ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਪਾਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਯ੍ਯੇ, ਦੇਵਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯਕਾਲਤੋ ਪਭੁਤਿ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਫਾਸੁਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਇਧ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੩੦.''ਨਮੇ ਨਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਜੇ ਭਜਨ੍ਤਂ, ਕਿਚ੍ਚਾਨੁਕੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਿਚ੍ਚਂ।
ਨਾਨਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਕਰੇਯ੍ਯ ਅਤ੍ਥਂ, ਅਸਮ੍ਭਜਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਸਮ੍ਭਜੇਯ੍ਯ॥

੧੩੧.''ਚਜੇ ਚਜਨ੍ਤਂ ਵਨਥਂ ਨ ਕਯਿਰਾ, ਅਪੇਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨ ਸਮ੍ਭਜੇਯ੍ਯ।
ਦਿਜੋ ਦੁਮਂ ਖੀਣਫਲਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਞਂ ਸਮੇਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਮਹਾ ਹਿ ਲੋਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਮੇ ਨਮਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯੋ ਅਤ੍ਤਨਿ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨਮਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਟਿਨਮੇਯ੍ਯ। **ਕਿਚ੍ਚਾਨੁਕੁਬ੍ਬਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਅਨੁਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ। **ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਵਡ੍ਢਿਕਾਮਸ੍ਸ। ਵ**ਨਥਂ ਨ ਕਯਿਰਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਜਨ੍ਤੇ ਤਣ੍ਹਾਸ੍ਨੇਹਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਅਪੇਤਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਅਪਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ। **ਨ ਸਮ੍ਭਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਸਮਾਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। **ਅਞ੍ਞੰ ਸਮੇਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੰ **ਓਲੋਕੇਯ੍ਯ, ਯਥਾ ਦਿਜੋ ਖੀਣਫਲੰ ਦੁਮੰ** ਰੁਕ੍ਖੰ ਞਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਫਲਭਰਿਤੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਥਾ ਖੀਣਰਾਗੰ ਪੁਰਿਸੰ ਞਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਸਸਿਨੇਹੰ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਕਥੇਨ੍ਤੇ ਏਵ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਣੰ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਤਵ ਗੁਣੰ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿੰ, ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸੇਵ ਕਥਾਯ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿੰ, ਮਮ ਅਪਰਾਧੰ ਸਹਨ੍ਤਿਯਾ ਇਦੰ ਸਕਲਰਜ੍ਜੰ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੨.''ਸੋ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾਨੁਭਾਵੰ, ਕਤਞ੍ਞੁਤੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਤੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਦਦਾਮਿ, ਯਸ੍ਸਿਚ੍ਛਸੀ ਤਸ੍ਸ ਤੁਵੰ ਦਦਾਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਅਹੰ। **ਯਥਾਨੁਭਾ**ਵਨ੍ਤਿ ਯਥਾਸਤ੍ਤਿ ਯਥਾਬਲੰ। **ਯਸ੍ਸਿਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਇਦੰ ਰਜ੍ਜੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤੰ ਦਦਾਮੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਦੇਵਿਯਾ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯੰ ਅਦਾਸਿ, ''ਇਮਿਨਾਹੰ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਗੁਣੰ ਸਰਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸਪਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿੰਸੁ।

ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਏਤਰਹਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾਵ ਅਹੇਸੁੰ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਪਕ੍ਕਗੋਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੩੪] ੪. ਰਾਜੋਵਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਗਵੰ ਚੇ ਤਰਮਾਨਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜੋਵਾਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਤੇਸਕੁਣਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰੰ ਪੂਰਯਮਾਨਾ ਗਮਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਮਣੀਯੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਵਿਹਾਸਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਅਗੁਣਪਰਿਯੇਸਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਕੋਚਿ ਅਗੁਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਜਨੇ ਚ ਬਹਿਜਨੇ ਚ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਚ ਬਹਿਨਗਰੇ ਚ ਕਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਵਣ੍ਣਵਾਦਿੰ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਜਨਪਦੇ ਨੁ ਖੋ ਕਥ''ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਜਨਪਦੰ ਚਰਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਅਵਣ੍ਣਵਾਦਿੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਕਥਮੇਵ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਨੁ ਖੋ ਕਥ''ਨ੍ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਪਰਿਪਕ੍ਕਾਨਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਫਲਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮਧੁਰਾਨਿ ਓਜਵਨ੍ਤਾਨਿ ਸਕ੍ਖਰਚੁਣ੍ਣਸਮਰਸਾਨਿ। ਸੋ ਰਾਜਾਨਮ੍ਪਿ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਕ੍ਕਫਲੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਕ੍ਕੰ ਅਤਿ ਵਿਯ ਮਧੁਰ''ਨ੍ਤਿ? ''ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਨੂਨ ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤਿ, ਤੇਨੇਤੰ ਮਧੁਰਨ੍ਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕਕਾਲੇ ਅਮਧੁਰੰ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਹੋਤੀ''ਤਿ। ''ਆਮ,

ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਰਾਜੂਸੁ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿਪਿ ਵਨਮੂਲਫਲਾਨਿਪਿ ਅਮਧੁਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਨਿਰੋਜਾਨਿ, ਨ ਕੇਵਲਂ ਏਤਾਨਿ, ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਰਟ੍ਠਂ ਨਿਰੋਜਂ ਕਸਟਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਾਨਿ ਮਧੁਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਓਜਵਨ੍ਤਾਨਿ, ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਰਟ੍ਠਂ ਓਜਵਨ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਾਜਭਾਵਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿਸ੍ਸ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਕ੍ਕਂ ਅਦਾਸਿ, ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਤਿਤ੍ਤਕਰਸਂ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਅਮਧੁਰਂ ਨਿਰਸ’’ਨ੍ਤਿ ਸਹ ਖੇਲ਼ੇਨ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਿਤ੍ਤਕਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਨੂਨ ਰਾਜਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਰਾਜੂਨਞ੍ਹਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਕਾਲੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਫਲਾਫਲਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਮਧੁਰਂ ਨਿਰੋਜਂ ਜਾਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੩੩.‘‘ਗਵਂ ਚੇ ਤਰਮਾਨਾਨਂ, ਜਿਮ੍ਹਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਪੁਙ੍ਗਵੋ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤਾ ਜਿਮ੍ਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨੇਤ੍ਤੇ ਜਿਮ੍ਹਂ ਗਤੇ ਸਤਿ॥

੧੩੪.‘‘ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਯੋ ਹੋਤਿ ਸੇਟ੍ਠਸਮ੍ਮਤੋ।
ਸੋ ਚੇ ਅਧਮ੍ਮਂ ਚਰਤਿ, ਪਗੇਵ ਇਤਰਾ ਪਜਾ।
ਸਬ੍ਬਂ ਰਟ੍ਠਂ ਦੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਰਾਜਾ ਚੇ ਹੋਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ॥

੧੩੫.‘‘ਗਵਂ ਚੇ ਤਰਮਾਨਾਨਂ, ਉਜੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਪੁਙ੍ਗਵੋ।
ਸਬ੍ਬਾ ਗਾਵੀ ਉਜੁਂ ਯਨ੍ਤਿ, ਨੇਤ੍ਤੇ ਉਜੁਂ ਗਤੇ ਸਤਿ॥

੧੩੬.‘‘ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਯੋ ਹੋਤਿ ਸੇਟ੍ਠਸਮ੍ਮਤੋ।
ਸੋ ਸਚੇ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਤਿ, ਪਗੇਵ ਇਤਰਾ ਪਜਾ।
ਸਬ੍ਬਂ ਰਟ੍ਠਂ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਰਾਜਾ ਚੇ ਹੋਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਵ**ਨ੍ਤਿ ਗੁਨ੍ਨਂ। **ਤਰਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਦਿਂ ਓਤਰਨ੍ਤਾਨਂ। **ਜਿਮ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਟਿਲਂ ਵਙ੍ਕਂ। **ਨੇਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਨਾਯਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਵਜੇਟ੍ਠਕੇ ਉਸਭੇ ਪੁਙ੍ਗਵੇ। **ਪਗੇਵ ਇਤਰਾ ਪਜਾ**ਤਿ ਇਤਰੇ ਸਤ੍ਤਾ ਪੁਰੇਤਰਮੇਵ ਅਧਮ੍ਮਂ ਚਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਖਂ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਸੇਤਿ, ਚਤੂਸੁਪਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਵਿਨ੍ਦਤਿ। **ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ**ਤਿ ਯਦਿ ਰਾਜਾ ਛਨ੍ਦਾਦਿਅਗਤਿਗਮਨਵਸੇਨ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਹੋਤਿ। **ਸੁਖਂ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਪਹਾਯ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਰਟ੍ਠਂ ਚਤੂਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਸੁਖਪ੍ਪਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਾਜਭਾਵਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਕ੍ਕਂ ਅਹਮੇਵ ਮਧੁਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਕਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਪੁਨ ਮਧੁਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਰਾਜੋਵਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੩੫] ੫. ਜਮ੍ਬੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬ੍ਰਹਾ ਪਵਡ੍ਢਕਾਯੋ ਸੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਾਲਯਕਰਣੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ, ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਸਤ੍ਥਾਰਾ ‘‘ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿੰ ਅਕਾਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਥੇਰੋ ਆਹ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨੁਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮਮ ਹਤ੍ਥੇ ਬੀਜਨਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨੰ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਉਰੇ ਜਣ੍ਣੁਨਾ ਪਹਰਿ, ਇਤਿ ਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨੁਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭਵੀ’’ਤਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਮ ਅਨੁਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਅਨੁਭੋਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਗੁਹਾਯੰ ਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮਹਿੰਸੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਗੁਹੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਰੇਨ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ‘‘ਕਿੰ ਜਮ੍ਬੁਕਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੰ, ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੀਹੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਏਹੀ’’ਤਿ ਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਮੰਸੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੀਹਵਿਘਾਸੇਨ ਥੂਲਸਰੀਰਤੰ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਸੀਹੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਹ ‘‘ਅਹੰ, ਸਾਮਿ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਲਿਬੋਧੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਚ੍ਚੰ ਮੰਸੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮੰ ਪੋਸੇਥ, ਅਜ੍ਜ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਧੇਵ ਹੋਥ, ਅਹੰ ਏਕੰ ਵਾਰਣੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੀਹੋ ‘‘ਮਾ ਤੇ , ਜਮ੍ਬੁਕ, ਏਤੰ ਰੁਚ੍ਚਿ, ਨ ਤ੍ਵੰ ਵਾਰਣੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮੰਸਖਾਦਕਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਅਹੰ ਤੇ ਵਾਰਣੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਾਰਣੋ ਨਾਮ ਮਹਾਕਾਯੋ ਪਵਡ੍ਢਕਾਯੋ, ਮਾ ਵਾਰਣੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਮਮ ਵਚਨੰ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ।

੧੩੭.‘‘ਬ੍ਰਹਾ ਪਵਡ੍ਢਕਾਯੋ ਸੋ, ਦੀਘਦਾਠੋ ਚ ਜਮ੍ਬੁਕ।
ਨ ਤ੍ਵੰ ਤਤ੍ਥ ਕੁਲੇ ਜਾਤੋ, ਯਤ੍ਥ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਕੁਞ੍ਜਰ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਹਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੋ। **ਪਵਡ੍ਢਕਾਯੋ**ਤਿ ਉਦ੍ਧੰ ਉਗ੍ਗਤਕਾਯੋ। **ਦੀਘਦਾਠੋ**ਤਿ ਦੀਘਦਨ੍ਤੋ ਤੇਹਿ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੇ ਪਾਪੇਤਿ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸੀਹਕੁਲੇ ਜਾਤਾ ਮਤ੍ਤਵਾਰਣੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਨ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤੋ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਕੁਲੇ ਪਨ ਜਾਤੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸੀਹੇਨ ਵਾਰਿਤੋਯੇਵ ਗੁਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ‘‘ਬੁਕ੍ਕ ਬੁਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਕੰ ਨਦੰ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟੇ ਠਿਤੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕਾਲਵਾਰਣੰ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭੇ ਪਤਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤਿ। ਵਾਰਣੋ ਪੁਰਿਮਪਾਦੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਸੀਸੰ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣੰ ਜਾਤੰ । ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨੁਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਸਯਿ, ਵਾਰਣੋ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਠਿਤੋ ਤੰ ਵਿਨਾਸਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਟ੍ਠੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ’’ਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੩੮.‘‘ਅਸੀਹੋ ਸੀਹਮਾਨੇਨ, ਯੋ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਕੁਬ੍ਬਤਿ।
ਕੋਤ੍ਥੁਵ ਗਜਮਾਸਜ੍ਜ, ਸੇਤਿ ਭੂਮ੍ਯਾ ਅਨੁਤ੍ਥੁਨੰ॥

੧੩੯.‘‘ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਸਞ੍ਜਾਤਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਮਹਬ੍ਬਲਸ੍ਸ।
ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਯ ਥਾਮਬਲੂਪਪਤ੍ਤਿੰ, ਸ ਸੇਤਿ ਨਾਗੇਨ ਹਤੋਯੰ ਜਮ੍ਬੁਕੋ॥

੧੪੦.‘‘ਯੋ ਚੀਧ ਕਮ੍ਮੰ ਕੁਰੁਤੇ ਪਮਾਯ, ਥਾਮਬ੍ਬਲੰ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸੰਵਿਦਿਤ੍ਵਾ।
ਜਪ੍ਪੇਨ ਮਨ੍ਤੇਨ ਸੁਭਾਸਿਤੇਨ, ਪਰਿਕ੍ਖਵਾ ਸੋ ਵਿਪੁਲੰ ਜਿਨਾਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਕੁਬ੍ਬਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। **ਕੋਤ੍ਥੁ**ਵਾਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਯ। **ਅਨੁਤ੍ਥੁਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਅਯਂ ਕੋਤ੍ਥੁ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਭੂਮਿਯਂ ਸੇਤਿ, ਏਵਂ ਯੋ ਅਞ੍ਞੋ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਬਲਵਤਾ ਵਿਗ੍ਗਹਂ ਕਰੋਤਿ, ਸੋਪਿ ਏਵਰੂਪੋਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਯਸਸ੍ਸਿਨੇਤਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਵਤੋ। **ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਾਯਬਲੇਨ ਚ ਞਾਣਬਲੇਨ ਚ ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ। **ਸਞ੍ਜਾਤਖਨ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਸਣ੍ਠਿਤਮਹਾਖਨ੍ਧਸ੍ਸ। **ਮਹਬ੍ਬਲਸ੍ਸਾ**ਤਿਏ ਮਹਾਥਾਮਸ੍ਸ। **ਥਾਮਬਲੂਪਪਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਸੀਹਸ੍ਸ ਥਾਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਬਲਞ੍ਚੇਵ ਸੀਹਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ, ਕਾਯਥਾਮਞ੍ਚ ਞਾਣਬਲਞ੍ਚ ਸੀਹਉਪਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸੀਹੇਨ ਸਦਿਸਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ, ਸੋ ਅਯਂ ਜਮ੍ਬੁਕੋ ਨਾਗੇਨ ਹਤੋ ਮਤਸਯਨਂ ਸੇਤਿ।

ਪਮਾਯਾਤਿ ਪਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ। ''ਪਮਾਣਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਰੁਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਥਾਮਬ੍ਬਲ**ਨ੍ਤਿ ਥਾਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਬਲਂ, ਕਾਯਥਾਮਞ੍ਚ ਞਾਣਬਲਞ੍ਚਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਪ੍ਪੇਨਾ**ਤਿ ਜਪੇਨ, ਅਜ੍ਝੇਨੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਰਣੇਨ। **ਸੁਭਾਸਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਚਾਦਿਗੁਣਯੁਤ੍ਤੇਨ ਅਨਵਜ੍ਜਵਚਨੇਨ। **ਪਰਿਕ੍ਖਵਾ**ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਸੋ ਵਿਪੁਲਂ ਜਿਨਾਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮਞ੍ਚ ਬਲਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵਾ ਜਪ੍ਪਮਨ੍ਤਵਸੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਭਾਸਿਤਂ ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਵਿਪੁਲਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਂ ਜਿਨਾਤਿ ਨ ਪਰਿਹਾਯਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਜਮ੍ਬੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੩੬] ੬. ਬ੍ਰਹਾਛਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਿਣਂ ਤਿਣਨ੍ਤਿ ਲਪਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਕਥਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਛਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਕੁਮਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਚ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਚ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਸਬ੍ਬਸਮਯਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਞ੍ਚਸਤਤਾਪਸਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਸੁ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਯਂ ਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਜਾਤੋ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਇਸਿਗਣਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਰਿਸਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸਂ ਨ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਾਰਿਸ, ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਿਤਾ, ਤੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਮਙ੍ਗਲਂ ਭਣਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ ਗਰਹਨ੍ਤਿ, ਮਯਂ ਤੇਨ ਭਯੇਨ ਨ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ''ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਭਾਯਥ, ਅਹਮੇਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਾਰਿਵਿਵਿਧਮਾਦਾਯ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਪਿ ਕੋਸਲਰਜ੍ਜਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਰਾਜਯੁਤ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਤਤ੍ਥ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯਜਾਨੇ ਲੋਹਚਾਟਿਯੋ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਮੇਵ ਵਸਤਿ। ਅਥ ਤੇ ਇਸਯੋ ਰਾਜੁਯਜਾਨੇ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸ੍ਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਂ

ਦਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਭਤ੍ਤਕਾਲਾ ਤੰ ਤੰ ਪਵੁੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਛਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਆਰਾਧੇਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰੰ ਪਸਨ੍ਨੋ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਾਸਾਪੇਸਿ।

ਛਤ੍ਤੋ ਨਿਧਿਉਦ੍ਧਰਣਮਨ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ''ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਇਮਿਨਾ ਮਮ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕੰ ਧਨੰ ਨਿਦਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਿਦਹਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਰਿਸਾ, ਅਹੰ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਜ੍ਜੇ ਗਹਿਤੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤੰ ਅਨੁਰਕ੍ਖਿੰ, ਇਦਾਨਿ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕੰ ਧਨੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਅਹੰ ਏਤੰ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਯਾਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ । ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਚਮ੍ਮਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਭੂਮਿੰ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਧਨਚਾਟਿਯੋ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇਸੁ ਧਨੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿਯੋ ਤਿਣਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਚ ਇਸਿਸਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਧਨੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਰਾਜਯੁਤ੍ਤੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਅਟ੍ਟਾਲਕਾਦਿਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣੰ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਪਤ੍ਤੁਰਞ੍ਞਾ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋਪਿ ''ਤਾਪਸਾ ਉਯ੍ਯਾਨਤੋ ਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤਾ''ਤਿ ਆਰੋਚਯਿੰਸੁ। ਸੋ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿਯੋ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਣਮੇਵ ਪਸ੍ਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਧਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਨ੍ਤੋ ਸੋਕੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਤਿਣੰ ਤਿਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ, ਨਾਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਸੋਕੰ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਸੋਕੋ, ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਖੋ ਪਨ ਮੰ ਨਾਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਸੋਕੰ ਵਿਨੋਦੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਨਿਸ੍ਸੋਕੰ ਨੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨਕਾਲੇ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੧.''ਤਿਣੰ ਤਿਣਨ੍ਤਿ ਲਪਸਿ, ਕੋ ਨੁ ਤੇ ਤਿਣਮਾਹਰਿ।
ਕਿੰ ਨੁ ਤੇ ਤਿਣਕਿਚ੍ਚਤ੍ਥਿ, ਤਿਣਮੇਵ ਪਭਾਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿੰ ਨੁ ਤੇ ਤਿਣਕਿਚ੍ਚਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਕਿੰ ਨੁ ਤਵ ਤਿਣੇਨ ਕਿਚ੍ਚੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਅਤ੍ਥਿ। **ਤਿਣਮੇਵ ਪਭਾਸਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਞ੍ਹਿ ਕੇਵਲੰ ''ਤਿਣੰ ਤਿਣ''ਨ੍ਤਿ ਤਿਣਮੇਵ ਪਭਾਸਸਿ, ''ਅਸੁਕਤਿਣੰ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਨ ਕਥੇਸਿ, ਤਿਣਨਾਮੰ ਤਾਵਸ੍ਸ ਕਥੇਹਿ ''ਅਸੁਕਤਿਣੰ ਨਾਮਾ''ਤਿ, ਮਯੰ ਤੇ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਅਥ ਪਨ ਤੇ ਤਿਣੇਨਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਕ੍ਕਾਰਣਾ ਮਾ ਵਿਪ੍ਪਲਪੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੨.''ਇਧਾਗਮਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ, ਬ੍ਰਹਾ ਛਤ੍ਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ।
ਸੋ ਮੇ ਸਬ੍ਬੰ ਸਮਾਦਾਯ, ਤਿਣੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਹਾ**ਤਿ ਦੀਘੋ। **ਛਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮੰ। **ਸਬ੍ਬੰ ਸਮਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਤਿਣੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪ ਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਚਾਟੀਸੁ ਤਿਣੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੩.''ਏਵੇਤੰ ਹੋਤਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਅਪ੍ਪੇਨ ਬਹੁਮਿਚ੍ਛਤਾ।
ਸਬ੍ਬੰ ਸਕਸ੍ਸ ਆਦਾਨੰ, ਅਨਾਦਾਨੰ ਤਿਣਸ੍ਸ ਚਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਪ੍ਪੇਨ ਤਿਣੇਨ ਬਹੁਧਨਂ ਇਚ੍ਛਤਾ ਏਵਂ ਏਤਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਯਦਿਦਂ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਤ੍ਤਾ ਸਕਸ੍ਸ ਧਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਂ ਆਦਾਨਂ ਅਗਯ੍ਹੂਪਗਸ੍ਸ ਤਿਣਸ੍ਸ ਚ ਅਨਾਦਾਨਂ। ਇਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਬ੍ਰਹਾ ਛਤ੍ਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਤਿਣਂ ਚਾਟੀਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਕਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੪.''ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਨ ਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਬਾਲੋ ਸੀਲਾਨਿ ਕੁਬ੍ਬਤਿ।
ਅਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ, ਕਿਂ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਯੇ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਯੋ, ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਨ ਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਬਾਲੋ ਸੀਲਾਨਿ ਕੁਬ੍ਬਤੀ**ਤਿ ਬਾਲੋ ਪਨ ਦੁਰਾਚਾਰੋ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਾਚਾਰਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਸੀਲਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। **ਅਨਿਚ੍ਚਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਦ੍ਧੁਵੇਨ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਸੀਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਂ। **ਕਿਂ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਪਰਿਭਾਵਿਤਂ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਕਿਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਪਤ੍ਤਿਮੇਵਸ੍ਸ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਵਤ੍ਵਾ ਸੋ ਤਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਾਯ ਨਿਸ੍ਸੋਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਹਾਛਤ੍ਤੋ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਬ੍ਰਹਾਛਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੩੭] ੭. ਪੀਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਤੇ ਪੀਠਮਦਾਯਿਮ੍ਹਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਜਨਪਦਤੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਦਹਰੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੇ ਉਪਕਾਰਕਾ''ਤਿ । ''ਆਵੁਸੋ, ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਨਾਮ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਵਿਸਾਖਾ ਨਾਮ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾ ਏਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਕਾ ਮਾਤਾਪਿਤੁਟ੍ਠਾਨਿਯਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਪਿ ਅਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਅਵੇਲਾਯ ਗਤਤ੍ਤਾ ਕੋਚਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ । ਸੋ ਤਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਾਯ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਗਤੋ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਅਤਿਪਾਤੋਵ ਗਤਤ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯਾਗੁਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਯ ਗਤੋ, ਪੁਨਪਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਗਤੋ। ਸੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦ੍ਵੇਪਿ ਕੁਲਾਨਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾਨਿ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਏਵ, ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਨ 'ਸਦ੍ਧਾਨਿ ਪਸਨ੍ਨਾਨੀ'ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਪਰਿਭਵਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਜਾਨਪਦੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤਿਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਕੁਲਦ੍ਵਾਰਂ ਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕੁਲਾਨਿ ਪਰਿਭਵਨ੍ਤੋ ਚਰਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੁਜ੍ਝਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਤਾਪਸਾਪਿ ਤਾਵ ਕੁਲਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨ ਕੁਜ੍ਝਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਸਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ ਪਸਨ੍ਨੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਤਰਂ ਕੁਲਘਰਂ ਸਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸੇਟ੍ਠਿਘਰ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸੇਟ੍ਠਿ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਨਂ ਨ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ, ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ਰਾਜਕੁਲਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਧੋਵਨਤੇਲਮਕ੍ਖਨਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਾਦੀਹਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਭਤ੍ਤੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਰਣਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਆਗਤਾ ਨਾਮ ਯਾਚਕਾ ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਤਪੁਬ੍ਬਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਾਰਕੇਹਿ ਅਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਆਸਨਂ ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਵਾ ਪਾਦਧੋਵਨਂ ਵਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਗਤਾ, ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੋਸੋ, ਤਂ ਨੋ ਖਮਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੫.''ਨ ਤੇ ਪੀਠਮਦਾਯਿਮ੍ਹਾ, ਨ ਪਾਨਂ ਨਪਿ ਭੋਜਨਂ।
ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿ ਖਮਸ੍ਸੁ ਮੇ, ਏਤਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਅਚ੍ਚਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਤੇ ਪੀਠਮਦਾਯਿਮ੍ਹਾ**ਤਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਤੇ ਨ ਦਾਪਯਿਮ੍ਹ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੬.''ਨੇਵਾਭਿਸਜ੍ਜਾਮਿ ਨ ਚਾਪਿ ਕੁਪ੍ਪੇ, ਨ ਚਾਪਿ ਮੇ ਅਪ੍ਪਿਯਮਾਸਿ ਕਿਞ੍ਚਿ।
ਅਥੋਪਿ ਮੇ ਆਸਿ ਮਨੋਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਏਤਾਦਿਸੋ ਨੂਨ ਕੁਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨੇਵਾਭਿਸਜ੍ਜਾਮੀ**ਤਿ ਨੇਵ ਲਗ੍ਗਾਮਿ। **ਏਤਾਦਿਸੋ**ਤਿ ''ਇਮਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਏਤਾਦਿਸੋ ਨੂਨ ਸਭਾਵੋ, ਅਦਾਯਕਵਂਸੋ ਏਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਮੇ ਮਨੋਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੪੭.''ਏਸਸ੍ਮਾਕਂ ਕੁਲੇ ਧਮ੍ਮੋ, ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹੋ ਸਦਾ।
ਆਸਨਂ ਉਦਕਂ ਪਜ੍ਜਂ, ਸਬ੍ਬੇਤਂ ਨਿਪਦਾਮਸੇ॥

੧੪੮.''ਏਸਸ੍ਮਾਕਂ ਕੁਲੇ ਧਮ੍ਮੋ, ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹੋ ਸਦਾ।
ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਤਿਟ੍ਠਾਮ, ਉਤ੍ਤਮਂ ਵਿਯ ਞਾਤਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਸਭਾਵੋ। **ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹੋ**ਤਿ ਪਿਤੂਨਞ੍ਚ ਪਿਤਾਮਹਾਨਞ੍ਚ ਸਨ੍ਤਕੋ। **ਉਦਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਦਧੋਵਨਉਦਕਂ। **ਪਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਦਮਕ੍ਖਨਤੇਲਂ। ਸਬ੍ਬੇਤਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਏਤਂ। **ਨਿਪਦਾਮਸੇ**ਤਿ **ਨਿ**ਕਾਰ**ਪ**ਕਾਰਾ ਉਪਸਗ੍ਗਾ, ਦਾਮਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਦਦਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਦਾਯਕਵਂਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਂਸੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਉਤ੍ਤਮਂ ਵਿਯ ਞਾਤਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਵਿਯ ਪਿਤਰਂ ਵਿਯ ਚ ਮਯਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਮਣਂ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਸਹਤ੍ਥੇਨ ਉਪਟ੍ਠਹਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਕਤਿਪਾਹਂ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

[੩੩੮] ੮. ਥੁਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਿਦਿਤੰ ਥੁਸਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁ ਕੋਸਲਰਾਜਧੀਤਾਯ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਰਞ੍ਞੋ ਦਕ੍ਖਿਣਜਾਣੁਲੋਹਿਤਪਿਵਨਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡੁ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਤਾਸੰ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨੇਮਿਤ੍ਤਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵਿਯਾ ਕਿਰ ਏਵਰੂਪੋ ਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਨੇਮਿਤ੍ਤਕਾ ''ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਸਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਸਚੇ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੋ ਏਤ੍ਥ ਦੋਸੋ''ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਜਾਣੁੰ ਸਤ੍ਥੇਨ ਫਾਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤੰ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇਨ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਪਾਯੇਸਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਮਮ ਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰੰ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤਿ, ਕਿੰ ਮੇ ਤੇਨਾ''ਤਿ। ਸਾ ਗਬ੍ਭਪਾਤਨਤ੍ਥੰ ਕੁਚ੍ਛਿੰ ਮਦ੍ਦਾਪੇਸਿ ।

ਰਾਜਾ ਞਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ ਮਯ੍ਹੰ ਕਿਰ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਖੋ ਪਨਾਹੰ ਅਜਰੋ ਅਮਰੋ, ਪੁਤ੍ਤਮੁਖੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ ਮੇ ਦੇਹਿ, ਮਾ ਇਤੋ ਪਭੁਤਿ ਏਵਰੂਪੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿੰ ਮਦ੍ਦਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਗਮਨੰ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਸਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਗਬ੍ਭਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ਅਜਾਤਸ੍ਸੇਵ ਪਿਤੁ ਸਤ੍ਤੁਭਾਵਤੋ ''ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਮਕੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕੁਮਾਰਪਰਿਹਾਰੇਨ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਞ੍ਚਸਤਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵੁਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਾਜਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਕੁਮਾਰੰ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਬਲਵਸਿਨੇਹੇਨ ਪੁਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਗਤੇਨ ਪੇਮੇਨ ਪੁਤ੍ਤਮੇਵ ਮਮਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਾਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਪਮਾਦਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜਾਨੋ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਸਙ੍ਕਮਾਨਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ 'ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਥਾ'ਤਿ ਆਣਾਪੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੇ ਚ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾਚੇਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋਪਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਚ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਚ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਿਪ੍ਪੋ ਆਚਰਿਯੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਵਸੇਨ ਤੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਇਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਮਹੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਤੰ ਵਦੇਸਿ ''ਤਾਤ, ਪਠਮੰ ਗਾਥੰ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਦੁਤਿਯੰ ਮਹਾਉਪਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ, ਤਤਿਯੰ ਪਾਸਾਦੰ ਅਭਿਰੁਹਮਾਨੋ ਸੋਪਾਨਸੀਸੇ ਠਤ੍ਵਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਸਯਨਸਿਰਿਗਬ੍ਭੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਰਿਵਿਭਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਤਰੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਹੇਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨੰ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੁ ਦੇਵ, ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਲਦ੍ਧੇਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇਨ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ''ਵਿਸੰ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਿਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਾਯਮਾਸੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵਿਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਾਜਾ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਯੰ ਭਤ੍ਤੇ ਅਚ੍ਛੁਪਨ੍ਤੇਯੇਵ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੯.''ਵਿਦਿਤੰ ਥੁਸੰ ਉਨ੍ਦੂਰਾਨੰ, ਵਿਦਿਤੰ ਪਨ ਤਣ੍ਡੁਲੰ।
ਥੁਸੰ ਥੁਸੰ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ, ਤਣ੍ਡੁਲੰ ਪਨ ਖਾਦਰੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲ਼ਵਦ੍ਦਲੇਪਿ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਉਨ੍ਦੂਰਾਨੰ ਥੁਸੋ ਥੁਸਭਾਵੇਨ ਤਣ੍ਡੁਲੋ ਚ ਤਣ੍ਡੁਲਭਾਵੇਨ ਵਿਦਿਤੋ ਪਾਕਟੋਯੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸਵਸੇਨ ''ਥੁਸੰ ਤਣ੍ਡੁਲ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਖਾਦਰੇ**ਤਿ ਥੁਸੰ ਥੁਸੰ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲਮੇਵ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ

ਹੋਤਿ – ਤਾਤ ਕੁਮਾਰ, ਯਥਾ ਉਨ੍ਦੂਰਾਨਂ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇਪਿ ਥੁਸੋ ਥੁਸਭਾਵੇਨ ਤਣ੍ਡੁਲੋ ਚ ਤਣ੍ਡੁਲਭਾਵੇਨ ਪਾਕਟੋ, ਤੇ ਥੁਸਂ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲਮੇਵ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਮਮਪਿ ਤਵ ਵਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵੋ ਪਾਕਟੋਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ''ਞਾਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਭੀਤੋ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਯਂ ਵਿਸਂ ਪਾਤੇਤੁਂ ਅਵਿਸਹਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਤਾਵਮ੍ਹਿ ਞਾਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਕਥਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਵਸੇਨ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਾ ''ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ, ਖਗ੍ਗਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤਕਾਲੇ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਮਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਵਤ੍ਥਪੇਸੁਂ। ਕੁਮਾਰੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਉਪਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਖਗ੍ਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਰਞ੍ਞੋ ਪਹਰਣੋਕਾਸਂ ਉਪਧਾਰੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੦.''ਯਾ ਮਨ੍ਤੁਨਾ ਅਰਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ, ਯਾ ਚ ਗਾਮੇ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਾ।
ਯਞ੍ਚੇਤਂ ਇਤਿ ਚੀਤਿ ਚ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਵਿਦਿਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਰਞ੍ਞਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨੇ। **ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਾ**ਤਿ ਕਣ੍ਣਮੂਲੇ ਮਨ੍ਤਨਾ। **ਯਞ੍ਚੇਤਂ ਇਤਿ ਚੀਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਯਞ੍ਚ ਏਤਂ ਇਦਾਨਿ ਮਮ ਪਹਰਣੋਕਾਸਪਰਿਯੇਸਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਤਾਤ ਕੁਮਾਰ, ਯਾ ਏਸਾ ਤਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਚ ਗਾਮੇ ਚ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਾ ਮਨ੍ਤਨਾ, ਯਞ੍ਚੇਤਂ ਇਦਾਨਿ ਮਮ ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਇਤਿ ਚੀਤਿ ਚ ਕਰਣਂ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਮਯਾ ਞਾਤਨ੍ਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ''ਜਾਨਾਤਿ ਮੇ ਵੇਰਿਭਾਵਂ ਪਿਤਾ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕੁਮਾਰ, ਨ ਤੇ ਪਿਤਾ, ਵੇਰਿਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਕ੍ਕਮਤ੍ਤੇਨ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂਸਞ੍ਞੀ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਰੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਖਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੋਪਾਨਮਤ੍ਥਕੇ ਗਬ੍ਭਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਸੋਪਾਨਮਤ੍ਥਕੇ ਠਿਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੧.''ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਿਰ ਜਾਤਸ੍ਸ, ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਕ੍ਕਟੋ।
ਦਹਰਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਫਲਮਚ੍ਛਿਦਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਸਭਾਵੇਨ। **ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਕ੍ਕਟੋ**ਤਿ ਪਿਤਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਕ੍ਕਟਪੋਤਕਸ੍ਸ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਜਾਤੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯੂਥਪਰਿਹਰਣਂ ਆਸਙ੍ਕਨ੍ਤੋ ਤਰੁਣਸ੍ਸ ਮਕ੍ਕਟਪੋਤਕਸ੍ਸ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਫਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸਭਾਵਂ ਨਾਸੇਤਿ, ਤਥਾ ਤਵ ਅਤਿਰਜ੍ਜਕਾਮਸ੍ਸ ਫਲਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸਭਾਵਂ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ''ਗਣ੍ਹਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਮਂ ਪਿਤਾ''ਤਿ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਪਿਤਰਾਮ੍ਹਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਿਤੋ''ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇ ਅਡ੍ਢਮਾਸਮਤ੍ਤੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ''ਕੁਮਾਰ, ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਨਾਧਿਵਾਸੇਯ੍ਯ, ਤਕ੍ਕਮਤ੍ਤੇਨ ਤਯਾ ਕਥਿਤਂ, ਮਾਰੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਖਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦੇ ਸਿਰਿਸਯਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਮੇਵ ਨਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਾਜਾ ਭੁਤ੍ਤਸਾਯਮਾਸੋ ਪਰਿਜਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ''ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੨.''ਯਮੇਤਂ ਪਰਿਸਪ੍ਪਸਿ, ਅਜਕਾਣੋਵ ਸਾਸਪੇ।
ਯੋਪਾਯਂ ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਸੇਤਿ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਵਿਦਿਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਰਿਸਪ੍ਪਸੀ**ਤਿ ਭਯੇਨ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਪ੍ਪਸਿ। **ਸਾਸਪੇ**ਤਿ ਸਾਸਪਖੇਤ੍ਤੇ। **ਯੋਪਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਯੋਪਿ ਅਯਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਮ੍ਪਿ ਏਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਾਸਪਵਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਣਏਲਕੋ ਵਿਯ ਭਯੇਨ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਂਸਪ੍ਪਸਿ, ਪਠਮਂ ਵਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸਿ,

ਦੁਤਿਯਂ ਖਗ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸਿ, ਤਤਿਯਂ ਖਗ੍ਗਂ ਆਦਾਯ ਸੋਪਾਨਮਤ੍ਥਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਮਂ ''ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਨ ਤਂ ਇਦਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਮਿ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਣਂ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨ੍ਤੁਸ੍ਸੇਵ ਸਾ ਸਾ ਗਾਥਾ ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ''ਞਾਤੋਮ੍ਹਿ ਪਿਤਰਾ, ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਨਾਸ੍ਸੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾਸਯਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ''ਖਮਾਹਿ ਮੇ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਪਾਦਮੂਲੇ ਉਰੇਨ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਰਾਜਾ ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਕੋਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਤ੍ਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸੀ''ਤਿ ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਲਿਕਬਨ੍ਧਨੇਨ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਂ ਪਵੇਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਥੁਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੩੯] ੯. ਬਾਵੇਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਮੋਰਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਹਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਲਾਭਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧੇ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨੇ ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਾ ਵਿਯ ਜਾਤਾ। ਤੇਸਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਯਾਵ ਗੁਣਵਨ੍ਤਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਨਿਗ੍ਗੁਣਾ ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਗੁਣਵਨ੍ਤੇਸੁ ਪਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਨਿਗ੍ਗੁਣਾ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮੋਰਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿਮਨ੍ਵਾਯ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਚਰਿ। ਤਦਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਾਣਿਜਾ ਦਿਸਾਕਾਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਵਾਯ ਬਾਵੇਰੁਰਟ੍ਠਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਬਾਵੇਰੁਰਟ੍ਠੇ ਸਕੁਣਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਆਗਤਾਗਤਾ ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਤਂ ਪਞ੍ਜਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਪਸ੍ਸਥਿਮਸ੍ਸ ਛਵਿਵਣ੍ਣਂ ਗਲਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕਂ ਮਣਿਗੁਲਸਦਿਸਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨੀ''ਤਿ ਕਾਕਮੇਵ ਪਸਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਵਾਣਿਜਕੇ ਆਹਂਸੁ ''ਇਮਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਕੁਣਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਥ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਟ੍ਠੇ ਅਞ੍ਞਂ ਲਭਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਮੂਲੇਨ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ। ''ਕਹਾਪਣੇਨ ਨੋ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ''ਨ ਦੇਮਾ''ਤਿ । ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ''ਸਤੇਨ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਸ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮੇਤ੍ਤਿ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਕਹਾਪਣਸਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ। ਤੇ ਤਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਮਚ੍ਛਮਂਸੇਨ ਚੇਵ ਫਲਾਫਲੇਨ ਚ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਂਸੁ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਕੁਣਾਨਂ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਟ੍ਠਾਨੇ ਦਸਹਿ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਕਾਕੋ ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਪੁਨਵਾਰੇ ਤੇ ਵਾਣਿਜਾ ਏਕਂ ਮੋਰਰਾਜਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਅਚ੍ਛਰਸਦ੍ਦੇਨ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਪਾਣਿਪ੍ਪਹਰਣਸਦ੍ਦੇਨ ਨਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਵੇਰੁਰਟ੍ਠਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਸੋ ਮਹਾਜਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇ ਨਾਵਾਯ ਧੁਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖੇ ਵਿਧੁਨਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ''ਏਤਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਂ ਸਕੁਣਰਾਜਾਨਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਠਮਂ ਕਾਕੋ ਆਨੀਤੋ, ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਥ, ਇਦਾਨਿ ਏਕਂ ਮੋਰਰਾਜਾਨਂ ਆਨਯਿਮ੍ਹਾ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਯਾਚਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਟ੍ਠੇ ਸਕੁਣਂ ਨਾਮ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ। ''ਹੋਤੁ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਟ੍ਠੇ ਅਞ੍ਞਂ ਲਭਿਸ੍ਸਥ, ਇਮਂ ਨੋ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਮੂਲਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਜਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਫਲਾਫਲੇਹਿ ਚੇਵ ਮਧੁਲਾਜਸਕ੍ਕਰਪਾਨਕਾਦੀਹਿ ਚ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਂਸੁ, ਮਯੂਰਰਾਜਾ ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਸਾਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਾਕਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਪਰਿਹਾਯਿ, ਕੋਚਿ ਨਂ

ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਕਾਕੋ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ''ਕਾਕਾ''ਤਿ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੫੩.''ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਮੋਰਸ੍ਸ, ਸਿਖਿਨੋ ਮਞ੍ਜੁਭਾਣਿਨੋ।
ਕਾਕਂ ਤਤ੍ਥ ਅਪੂਜੇਸੁਂ, ਮਂਸੇਨ ਚ ਫਲੇਨ ਚ॥

੧੫੪.''ਯਦਾ ਚ ਸਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਮੋਰੋ ਬਾਵੇਰੁਮਾਗਮਾ।
ਅਥ ਲਾਭੋ ਚ ਸਕ੍ਕਾਰੋ, ਵਾਯਸਸ੍ਸ ਅਹਾਯਥ॥

੧੫੫.''ਯਾਵ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਪਭਙ੍ਕਰੋ।
ਤਾਵ ਅਞ੍ਞੇ ਅਪੂਜੇਸੁਂ, ਪੁਥੂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ॥

੧੫੬.''ਯਦਾ ਚ ਸਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਂ ਅਦੇਸਯਿ।
ਅਥ ਲਾਭੋ ਚ ਸਕ੍ਕਾਰੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਅਹਾਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਿਖਿਨੋ**ਤਿ ਸਿਖਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ। **ਮਞ੍ਜੁਭਾਣਿਨੋ**ਤਿ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਸ੍ਸ। **ਅਪੂਜੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਪੂਜਯਿਂਸੁ। **ਮਂਸੇਨ ਚ ਫਲੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਮਂਸੇਨ ਫਲਾਫਲੇਨ ਚ। **ਬਾਵੇਰੁਮਾਗਮਾ**ਤਿ ਬਾਵੇਰੁਰਟ੍ਠਂ ਆਗਤੋ। ''ਭਾਵੇਰੂ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਅਹਾਯਥਾ**ਤਿ ਪਰਿਹੀਨੋ। **ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ**ਤਿ ਨਵਹਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇਹਿ ਪਰਿਸਂ ਰਞ੍ਜੇਤੀਤਿ ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ। **ਪਭਙ੍ਕਰੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਲੋਕਓਕਾਸਲੋਕਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕੇਸੁ ਆਲੋਕਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਪਭਙ੍ਕਰੋ। **ਸਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਧਮ੍ਮਂ ਅਦੇਸਯੀ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਪਕਾਸੇਸੀਤਿ।

ਇਤਿ ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਾਕੋ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਮੋਰਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਬਾਵੇਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੪੦] ੧੦. ਵਿਸਯ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਦਾਸਿ ਦਾਨਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਖਦਿਰਙ੍ਗਾਰਜਾਤਕੇ (ਜਾ॰ ੧.੧.੪੦) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ। ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਗਹਪਤਿ 'ਦਾਨਂ ਮਾ ਦਦਾਸੀ'ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਾਰੇਨ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕਂ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੋ ਵਿਸਯ੍ਹੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸੀਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯੋ ਦਾਨਾਭਿਰਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਚਤੂਸੁ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ, ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇਤਿ ਛਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਛ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਵਨਿਬ੍ਬਕਯਾਚਕਾਨਞ੍ਚ ਏਕਸਦਿਸਮੇਵ ਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਦਤੋ ਦਾਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਵਿਸਯ੍ਹੋ ਅਤਿਵਿਯ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਦਾਨੇਨ ਮਂ ਚਾਵੇਤ੍ਵਾ

ਸਯੰ ਸਕ੍ਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਧਨਮਸ੍ਸ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਤੰ ਦਲਿਦ੍ਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਦਾਨੰ ਨ ਦੇਤਿ, ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਧਨਧਞ੍ਞੰ ਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਸਕ੍ਕਰਾਦੀਨਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਪੋਰਿਸਮ੍ਪਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸਿ।

ਤਦਾ ਦਾਨਬ੍ਯਾਵਟਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ ਦਾਨਗ੍ਗੰ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ, ਠਪਿਤਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ''ਇਤੋ ਪਰਿਬ੍ਬਯੰ ਹਰਥ, ਮਾ ਦਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਭਰਿਯੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਸਕਲਗੇਹੰ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਨਿਵਤ੍ਥਵਤ੍ਥੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਕਲਗੇਹੰ ਤੁਚ੍ਛ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਤਰਤਨਗਬ੍ਭੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦ੍ਦਸ, ਸੇਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਭਰਿਯਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਪਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਂਸੁ। ਪੁਨ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਭਰਿਯੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁੰ, ਸਕਲਨਿਵੇਸਨੰ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਪਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕੋ ਤਿਣਹਾਰਕੋ ਅਸਿਤਞ੍ਚ ਕਾਜਞ੍ਚ ਤਿਣਬਨ੍ਧਨਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਇਦੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯਾ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਤਿਣੰ ਨਾਮ ਨ ਲਾਯਿਤਪੁਬ੍ਬੰ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਤਿਣੰ ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਾਨੁਪਚ੍ਛੇਦਭਯੇਨ ਅਸਿਤਞ੍ਚੇਵ ਕਾਜਞ੍ਚ ਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣਵਤ੍ਥੁੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਣੰ ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਏਕੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਕੇਨ ਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਤਿਣਕਲਾਪੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਾਜੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਮਾਸਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਯਾਚਕਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਯਾਚਕਾ ਬਹੂ, ਤੇਸੰ ''ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਦੇਹਿ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਰਿਯਾਯ ਅਨਾਹਾਰੋ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਾਮੇਨ ਛ ਦਿਵਸਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਿਣੰ ਆਹਰਮਾਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਨਿਰਾਹਾਰਸ੍ਸ ਅਤਿਸੁਖੁਮਾਲਸ੍ਸ ਨਲਾਟੇ ਸੂਰਿਯਾਤਪੇਨ ਪਹਟਮਤ੍ਤੇ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਭਮਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਤਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਿਣੰ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯੰ ਉਪਧਾਰਯਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੭.''ਅਦਾਸਿ ਦਾਨਾਨਿ ਪੁਰੇ ਵਿਸਯ੍ਹ, ਦਦਤੋ ਚ ਤੇ ਖਯਧਮ੍ਮੋ ਅਹੋਸਿ।
ਇਤੋ ਪਰੰ ਚੇ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ ਦਾਨੰ, ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯੁਂ ਤੇ ਸਂਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭੋਗਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਮ੍ਭੋ ਵਿਸਯ੍ਹ ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਵ ਗੇਹੇ ਧਨੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਚ ਤੇ ਏਵਂ ਦਦਤੋ ਭੋਗਾਨੰ ਖਯਧਮ੍ਮੋ ਖਯਸਭਾਵੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯੰ ਖੀਣੰ, ਇਤੋ ਪਰੰ ਚੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਦਾਨੰ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤਵ ਸਂਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭੋਗਾ ਤਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯੁਂ, ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹੰ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਦੇਹਿ, ਅਹੰ ਤੇ ਭੋਗੇ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਕ੍ਕੋ ਨਾਮ ਸਯੰ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲੰ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵਤ੍ਤਪਦਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯਕਾਰਣੰ ਦਾਨੰ ਵਾਰੇਸਿ, ਅਨਰਿਯੰ ਵਤ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੫੮.''ਅਨਰਿਯਮਰਿਯੇਨ ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤ, ਸੁਦੁਗ੍ਗਤੇਨਾਪਿ ਅਕਿਚ੍ਚਮਾਹੁ।
ਮਾ ਵੋ ਧਨੰ ਤੰ ਅਹੁ ਦੇਵਰਾਜ, ਯੰ ਭੋਗਹੇਤੁ ਵਿਜਹੇਮੁ ਸਦ੍ਧਂ॥

੧੫੯.''ਯੇਨ ਏਕੋ ਰਥੋ ਯਾਤਿ, ਯਾਤਿ ਤੇਨਪਰੋ ਰਥੋ।
ਪੋਰਾਣੰ ਨਿਹਿਤੰ ਵਤ੍ਤੰ, ਵਤ੍ਤਤਞ੍ਞੇਵ ਵਾਸਵ॥

੧੬੦.‘‘ਯਦਿ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਅਸਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਦਦਾਮਸੇ।
ਏਵਂਭੂਤਾਪਿ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਮਾ ਦਾਨਂ ਪਮਦਮ੍ਹਸੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ। **ਅਰਿਯੇਨਾ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਚਾਰੇਨ ਅਰਿਯੇਨ। **ਸੁਦੁਗ੍ਗਤੇਨਾਪੀ**ਤਿ ਸੁਦਲਿਦ੍ਦੇਨਾਪਿ। **ਅਕਿਚ੍ਚਮਾਹੂ**ਤਿ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਅਰਿਯਾ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਮਂ ਅਨਰਿਯਂ ਮਗ੍ਗਂ ਆਰੋਚੇਸੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਯਂ ਭੋਗਹੇਤੂ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਧਨਸ੍ਸ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਹੇਤੁ ਮਯਂ ਦਾਨਸਦ੍ਧਂ ਵਿਜਹੇਮੁ ਪਰਿਚ੍ਚਜੇਯ੍ਯਾਮ, ਤਂ ਧਨਮੇਵ ਮਾ ਅਹੁ, ਨ ਨੋ ਤੇਨ ਧਨੇਨ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਰਥੋਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਏਕੋ ਰਥੋ ਯਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਰਥੋ ‘‘ਰਥਸ੍ਸ ਗਤਮਗ੍ਗੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਮਗ੍ਗੇਨ ਯਾਤਿ। **ਪੋਰਾਣਂ ਨਿਹਿਤਂ ਵਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਮਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਹਿਤਂ ਵਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਮਯਿ ਧਰਨ੍ਤੇ ਵਤ੍ਤਤੁਯੇਵ, ਮਾ ਤਿਟ੍ਠਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਵਂਭੂਤਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਤਿਣਹਾਰਕਭੂਤਾਪਿ ਮਯਂ ਯਾਵ ਜੀਵਾਮ, ਤਾਵ ਦਸ੍ਸਾਮਯੇਵ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਮਾ ਦਾਨਂ ਪਮਦਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ। ਅਦਦਨ੍ਤੋ ਹਿ ਦਾਨਂ ਪਮਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ ਨ ਸਰਤਿ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਜੀਵਮਾਨੋ ਦਾਨਂ ਪਮੁਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿਯੇਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਤਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ ਦਾਨਂ ਦਦਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨੇਵ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ, ਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਪਨਾਹਂ ਦਦਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪਰਿਪੂਰਿ। ਸਕ੍ਕਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬੋ ਵਿਭਵਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਦਾਨਂ ਦਦਾਹੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਅਪਰਿਮਾਣਂ ਧਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਵਿਸਯ੍ਹੋ ਪਨ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਸਯ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੋਕਿਲਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਚੂਲ਼ਕੁਣਾਲਵਗ੍ਗੋ

[੩੪੧] ੧. ਕਣ੍ਡਰੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਰਾਨਮਾਰਾਮਕਰਾਸੂਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਜਾਤਕਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰਕਥਾ **ਕੁਣਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੧.ਕੁਣਾਲਜਾਤਕ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਕਣ੍ਡਰੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੪੨] ੨. ਵਾਨਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਕ੍ਖਿਂ ਵਤ ਅਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ (ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.ਸੁਸੁਮਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ) ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਕਪਿਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਵਸਿ। ਅਥੇਕਾ ਅਨ੍ਤੋਗਙ੍ਗਾਯਂ ਸਂਸੁਮਾਰੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਦਯਮਂਸੇ ਦੋਹਲ਼ਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਂਸੁਮਾਰਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ''ਤਂ ਕਪਿਂ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਹਦਯਮਂਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਂਸੁਮਾਰਿਯਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਆਹ – ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਅਨ੍ਤਰਦੀਪਕੇ ਫਲਾਫਲੇ ਖਾਦਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕਥਂ, ਸਮ੍ਮ, ਅਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਤਂ ਮਮ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਂਸੁਮਾਰੋ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਅਥ ਨਂ ਵਾਨਰੋ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ, ਭੋ, ਮਂ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਹਂ ਤਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਹਦਯਮਂਸਂ ਮਮ ਭਰਿਯਾਯ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਦਨ੍ਧ ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਹਦਯਮਂਸਂ ਉਰੇ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ? ''ਅਥ ਕਹਂ ਤੇ ਠਪਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਏਤਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰੇ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਦਸ੍ਸਸਿ ਪਨ ਮੇ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਂਸੁਮਾਰੋ ਦਨ੍ਧਤਾਯ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਉਦੁਮ੍ਬਰਮੂਲਂ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੬੧.''ਅਸਕ੍ਖਿਂ ਵਤ ਅਤ੍ਤਾਨਂ, ਉਦ੍ਧਾਤੁਂ ਉਦਕਾ ਥਲਂ।
ਨ ਦਾਨਾਹਂ ਪੁਨ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਵਸਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਵਾਰਿਜ॥

੧੬੨.''ਅਲਮੇਤੇਹਿ ਅਮ੍ਬੇਹਿ, ਜਮ੍ਬੂਹਿ ਪਨਸੇਹਿ ਚ।
ਯਾਨਿ ਪਾਰਂ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ, ਵਰਂ ਮਯ੍ਹਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰੋ॥

੧੬੩.''ਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਨ ਖਿਪ੍ਪਮਨੁਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਅਮਿਤ੍ਤਵਸਮਨ੍ਵੇਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਚ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤਿ॥

੧੬੪.''ਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਨਿਬੋਧਤਿ।
ਮੁਚ੍ਚਤੇ ਸਤ੍ਤੁਸਮ੍ਬਾਧਾ, ਨ ਚ ਪਚ੍ਛਾਨੁਤਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਕ੍ਖਿਂ ਵਤਾ**ਤਿ ਸਮਤ੍ਥੋ ਵਤ ਅਹੋਸਿਂ। **ਉਦ੍ਧਾਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤੁਂ। **ਵਾਰਿਜਾ**ਤਿ ਸਂਸੁਮਾਰਂ ਆਲਪਤਿ। **ਯਾਨਿ ਪਾਰਂ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗਙ੍ਗਂ ਸਮੁਦ੍ਦਨਾਮੇਨਾਲਪਨ੍ਤੋ ''ਯਾਨਿ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਅਲਂ ਤੇਹੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਪਚ੍ਛਾ ਚ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਖਿਪ੍ਪਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਮਿਤ੍ਤਵਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਚ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਲੋਕਿਯਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਕਾਰਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਂਸੁਮਾਰੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਨਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਾਨਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੪੩] ੩. ਕੁਨ੍ਤਿਨੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਵਸਿਮ੍ਹ ਤਵਾਗਾਰੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਗੇਹੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਂ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀਸਕੁਣਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞੋ ਦੂਤੇਯ੍ਯਹਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਦ੍ਵੇ ਪੋਤਕਾਪਿਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਰਾਜਾ ਤਂ ਸਕੁਣਿਕਂ ਏਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਕਾਲੇ ਰਾਜਕੁਲੇ ਦਾਰਕਾ ਤੇ ਸਕੁਣਪੋਤਕੇ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਨ੍ਤਾ ਮਾਰੇਸੁਂ। ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪੋਤਕੇ ਮਤੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ''ਕੇਨ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਕਾ ਮਾਰਿਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਸੁਕੇਨ ਚ ਅਸੁਕੇਨ ਚਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਕਾਲੇ ਰਾਜਕੁਲੇ ਪੋਸਾਵਨਿਕਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ, ਬਨ੍ਧਨਬਲੇਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਥ ਤੇ ਦਾਰਕਾ ਤਂ ਬ੍ਯਗ੍ਘਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਾਪਿ ਸਕੁਣਿਕਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਇਮੇਹਿ

ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਕਾ ਮਾਰਿਤਾ, ਤਥੇਵ ਨੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਖਿਪਿ, ਬਜਗ੍ਘੋ ਮੁਰਾਮੁਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ। ਸਾ ''ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਮਨੋਰਥੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ''ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤਾ। ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਰਾਜਕੁਲੇ ਕਿਰ ਅਸੁਕਾ ਨਾਮ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀ ਸਕੁਣਿਕਾ ਯੇ ਹਿਸ੍ਸਾ ਪੋਤਕਾ ਮਾਰਿਤਾ, ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੋਤਕਘਾਤਕੇ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨੇ ਏਕਾ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀ ਸਕੁਣਿਕਾ ਦੂਤੇਯ੍ਯਹਾਰਿਕਾਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ। ਅਯਂ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀ ਬਜਗ੍ਘੇਨ ਦਾਰਕੇ ਮਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਦਾਨਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਇਧ ਵਸਿਤੁਂ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਚ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਮਾਦੇਨ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਦਾਰਕਾ ਮਾਰੇਸੁਂ, ਅਹਂ ਕੋਧਵਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਪਟਿਮਾਰੇਸਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਇਧ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੫.''ਅਵਸਿਮ੍ਹ ਤਵਾਗਾਰੇ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਕ੍ਕਤਪੂਜਿਤਾ,
ਤ੍ਵਮੇਵ ਦਾਨਿਮਕਰਿ, ਹਨ੍ਦ ਰਾਜ ਵਜਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤ੍ਵਮੇਵ ਦਾਨਿਮਕਰੀ**ਤਿ ਮਂ ਪਣ੍ਣਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਦੇਨ ਮਮ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਕੇ ਅਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਇਦਾਨਿ ਏਤਂ ਮਮ ਦੋਮਨਸ੍ਸਕਾਰਣਂ ਅਕਰਿ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਰਾਜਾ**ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਵਜਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੬.''ਯੋ ਵੇ ਕਤੇ ਪਟਿਕਤੇ, ਕਿਬ੍ਬਿਸੇ ਪਟਿਕਿਬ੍ਬਿਸੇ।
ਏਵਂ ਤਂ ਸਮ੍ਮਤੀ ਵੇਰਂ, ਵਸ ਕੁਨ੍ਤਿਨਿ ਮਾਗਮਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਰੇਨ ਕਤੇ ਕਿਬ੍ਬਿਸੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਮਾਰਣਾਦਿਕੇ ਦਾਰੁਣੇ ਕਮ੍ਮੇ ਕਤੇ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਟਿਕਤੇ ਪਟਿਕਿਬ੍ਬਿਸੇ ''ਪਟਿਕਤਂ ਮਯਾ ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ। **ਏਵਂ ਤਂ ਸਮ੍ਮਤੀ ਵੇਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਤਂ ਵੇਰਂ ਸਮ੍ਮਤਿ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਸ ਕੁਨ੍ਤਿਨਿ ਮਾਗਮਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੭.''ਨ ਕਤਸ੍ਸ ਚ ਕਤ੍ਤਾ ਚ, ਮੇਤ੍ਤਿ ਸਨ੍ਧੀਯਤੇ ਪੁਨ।
ਹਦਯਂ ਨਾਨੁਜਾਨਾਤਿ, ਗਚ੍ਛਞ੍ਞੇਵ ਰਥੇਸਭਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਕਤਸ੍ਸ ਚ ਕਤ੍ਤਾ ਚਾ**ਤਿ ਕਤਸ੍ਸ ਚ ਅਭਿਭੂਤਸ੍ਸ ਉਪਪੀਲ਼ਿਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਇਦਾਨਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿਵਿਪਰਿਣਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯੋ ਕਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਚਾਤਿ ਇਮੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਪੁਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋ ਨਾਮ ਨ ਸਨ੍ਧੀਯਤਿ ਨ ਘਟੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਦਯਂ ਨਾਨੁਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਮਮ ਹਦਯਂ ਇਧ ਵਾਸਂ ਨਾਨੁਜਾਨਾਤਿ। **ਗਚ੍ਛਞ੍ਞੇਵ ਰਥੇਸਭਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਮਹਾਰਾਜ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿਯੇਵਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੮.''ਕਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਕਤ੍ਤਾ ਚ, ਮੇਤ੍ਤਿ ਸਨ੍ਧੀਯਤੇ ਪੁਨ।
ਧੀਰਾਨਂ ਨੋ ਚ ਬਾਲਾਨਂ, ਵਸ ਕੁਨ੍ਤਿਨਿ ਮਾਗਮਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਕਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਯੋ ਚ ਕਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਿ ਸਨ੍ਧੀਯਤੇ ਪੁਨ, ਸਾ ਪਨ ਧੀਰਾਨਂ, ਨੋ ਚ ਬਾਲਾਨਂ। ਧੀਰਾਨਞ੍ਹਿ ਮੇਤ੍ਤਿ ਭਿਨ੍ਨਾਪਿ ਪੁਨ ਘਟੀਯਤਿ, ਬਾਲਾਨਂ ਪਨ ਸਕਿਂ ਭਿਨ੍ਨਾ ਭਿਨ੍ਨਾਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਸ ਕੁਨ੍ਤਿਨਿ ਮਾਗਮਾਤਿ।

ਸਕੁਣਿਕਾ ''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਇਧ ਵਸਿਤੁਂ ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀਯੇਵ ਏਤਰਹਿ ਕੁਨ੍ਤਿਨੀ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਨ੍ਤਿਨੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੪੪] ੪. ਅਮ੍ਬਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਨੀਲਿਯਂ ਮਣ੍ਡਯਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਮ੍ਬਗੋਪਕਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬੇ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਤਿਤਾਨਿ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਮਨੁਸ੍ਸਾਨਮ੍ਪਿ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਅਮ੍ਬਚੋਰਕਾ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਚਤਸ੍ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰੋ ਅਚਿਰਵਤਿਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿਯੋ ਤਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਿਤਾਨੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਆਗਤਾ, ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਾਮਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਸਪਥਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ? ''ਕਰੋਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਸਪਥਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਤਾ ਸਪਥਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਕਿਰਿਯਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਕਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰੋ ਸਪਥਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਅਮ੍ਬਗੋਪਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰੋ ਸਪਥਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਦੀਤੀਰੇ ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬੇ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਤਿਤਾਨਿ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਮਨੁਸ੍ਸਾਨਮ੍ਪਿ ਦੇਨ੍ਤੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ''ਕੇ ਨੁ ਖੋ ਲੋਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਕੁਲੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੇ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਕੇ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਅਮ੍ਬਗੋਪਕਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕੂਟਜਟਿਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਾਦਿਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਪਹਾਯ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਸਂਵੇਜੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਅਮ੍ਬੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇਹਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤੇ ਵਿਯ ਅਕਾਸਿ।

ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰੋ ਤਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਿਤਾਨੀ''ਤਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਆਗਤਾ, ਨ ਤੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਾਮਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਸਪਥਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ?

‘‘ਕਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਗਨ੍ਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਲਭਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਤਾਸੁ ਜੇਟ੍ਠਿਕਾ ਸਪਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੯.‘‘ਯੋ ਨੀਲਿਯਂ ਮਣ੍ਡਯਤਿ, ਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਵਸਮਨ੍ਵੇਤੁ, ਯਾ ਤੇ ਅਮ੍ਬੇ ਅਵਾਹਰੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਲਿਤਾਨਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਨੀਲਫਲਾਦੀਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਨੀਲਿਯਂ ਮਣ੍ਡਯਤਿ, ਨੀਲਕੇਸਨ੍ਤਰੇ ਚ ਉਟ੍ਠਿਤਂ ਪਲਿਤਂ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ ਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ ਕਿਲਮਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਸਾ ਵਸਂ ਅਨ੍ਵੇਤੁ, ਤਥਾਰੂਪਂ ਪਤਿਂ ਲਭਤੁ, ਯਾ ਤੇ ਅਮ੍ਬੇ ਅਵਾਹਰੀਤਿ।

ਤਾਪਸੋ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਤਿਟ੍ਠਾਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰਂ ਸਪਥਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਸਾ ਸਪਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੦.‘‘ਵੀਸਂ ਵਾ ਪਞ੍ਚਵੀਸਂ ਵਾ, ਊਨਤਿਂਸਂਵ ਜਾਤਿਯਾ।
ਤਾਦਿਸਾ ਪਤਿ ਮਾ ਲਦ੍ਧਾ, ਯਾ ਤੇ ਅਮ੍ਬੇ ਅਵਾਹਰੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਨਾਰਿਯੋ ਨਾਮ ਪਨ੍ਨਰਸਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਪਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਪਨ ਤਵ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਅਵਾਹਰਿ, ਸਾ ਏਵਰੂਪੇ ਯੋਬ੍ਬਨੇ ਪਤਿਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਯਾ ਵੀਸਂ ਵਾ ਪਞ੍ਚਵੀਸਂ ਵਾ ਏਕੇਨ ਦ੍ਵੀਹਿ ਊਨਤਾਯ ਊਨਤਿਂਸਂ ਵਾ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਤ੍ਵਾ ਤਾਦਿਸਾ ਪਰਿਪਕ੍ਕਵਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਪਤਿਂ ਮਾ ਲਦ੍ਧਾਤਿ।

ਤਾਯਪਿ ਸਪਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾਯ ਤਤਿਯਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੧.‘‘ਦੀਘਂ ਗਚ੍ਛਤੁ ਅਦ੍ਧਾਨਂ, ਏਕਿਕਾ ਅਭਿਸਾਰਿਕਾ।
ਸਙ੍ਕੇਤੇ ਪਤਿ ਮਾ ਅਦ੍ਦ, ਯਾ ਤੇ ਅਮ੍ਬੇ ਅਵਾਹਰੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਾ ਤੇ ਅਮ੍ਬੇ ਅਵਾਹਰਿ, ਸਾ ਪਤਿਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਭਿਸਰਣਤਾਯ ਅਭਿਸਾਰਿਕਾ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਿਕਾ ਅਦੁਤਿਯਾ ਗਾਵੁਤਦ੍ਵਿਗਾਵੁਤਮਤ੍ਤਂ ਦੀਘਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤੁ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਕਤੇ ਸਙ੍ਕੇਤੇ ਤਂ ਪਤਿਂ ਮਾ ਅਦ੍ਦਸਾਤਿ।

ਤਾਯਪਿ ਸਪਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾਯ ਚਤੁਤ੍ਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੨.‘‘ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਸੁਵਸਨਾ, ਮਾਲਿਨੀ ਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦਾ।
ਏਕਿਕਾ ਸਯਨੇ ਸੇਤੁ, ਯਾ ਤੇ ਅਮ੍ਬੇ ਅਵਾਹਰੀ’’ਤਿ॥ – ਸਾ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਾਯੇਵ।

ਤਾਪਸੋ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਤਿਭਾਰਿਯਾ ਸਪਥਾ ਕਤਾ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਿਤਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਦਾਨਿ ਤੁਮ੍ਹੇ’’ਤਿ ਤਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਭੇਰਵਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਕੂਟਤਾਪਸਂ ਤਤੋ ਪਲਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਅਯਂ ਅਮ੍ਬਗੋਪਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰੋ ਏਤਾਯੇਵ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਮ੍ਬਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੪੫] ੫. ਰਾਜਕੁਮ੍ਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਨਂ ਯਦਗ੍ਗਿ ਦਹਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਲਸਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਲਸੋ ਅਹੋਸਿ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰਵਤ੍ਤਪਟਿਵਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਪਰਿਬਾਹਿਰੋ ਨੀਵਰਣਾਭਿਭੂਤੋ। ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਤਥਾ ਏਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਆਲਸਿਯਭਾਵਂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਆਲਸਿਯੋ ਕੁਸੀਤੋ ਨੀਵਰਣਾਭਿਭੂਤੋ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ । ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਆਲਸਿਯੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚਰਤਨਂ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਆਲਸਿਯਜਾਤਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਰਾਜਾਨਂ ਪਬੋਧੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਉਪਮਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਰਾਜਕੁਮ੍ਭਂ ਨਾਮ ਆਲਸਿਯਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਤਥਾਰੂਪਾ ਕਿਰ ਆਲਸਿਯਾ ਸਕਲਦਿਵਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਪਿ ਏਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਵਯਸ੍ਸ ਕੋ ਨਾਮ ਸੋ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਰਾਜਕੁਮ੍ਭੋ ਨਾਮੇਸ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਲਸਿਯੋ। ਏਵਰੂਪੋ ਹਿ ਸਕਲਦਿਵਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਏਕਙ੍ਗੁਲਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਰਾਜਕੁਮ੍ਭ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਨ੍ਧਗਮਨਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਦਾਵਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਕਿਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੩.''ਵਨਂ ਯਦਗ੍ਗਿ ਦਹਤਿ, ਪਾਵਕੋ ਕਣ੍ਹਵਤ੍ਤਨੀ।
ਕਥਂ ਕਰੋਸਿ ਪਚਲਕ, ਏਵਂ ਦਨ੍ਧਪਰਕ੍ਕਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਦਗ੍ਗੀ**ਤਿ ਯਦਾ ਅਗ੍ਗਿ। **ਪਾਵਕੋ ਕਣ੍ਹਵਤ੍ਤਨੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਨੋ ਵੇਵਚਨਂ। **ਪਚਲਕਾ**ਤਿ ਤਂ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਚਲਨ੍ਤੋ ਚਲਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਵਾ ਪਚਲਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਪਚਲਕੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦਨ੍ਧਪਰਕ੍ਕਮੋ**ਤਿ ਗਰੁਵੀਰਿਯੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਮ੍ਭੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੪.''ਬਹੂਨਿ ਰੁਕ੍ਖਛਿਦ੍ਦਾਨਿ, ਪਥਬ੍ਯਾ ਵਿਵਰਾਨਿ ਚ।
ਤਾਨਿ ਚੇ ਨਾਭਿਸਮ੍ਭੋਮ, ਹੋਤਿ ਨੋ ਕਾਲਪਰਿਯਾਯੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਪਣ੍ਡਿਤ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਗਮਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਪਥਵਿਯਂ ਵਿਵਰਾਨਿ ਚ ਬਹੂਨਿ। ਯਦਿ ਤਾਨਿ ਨ ਪਾਪੁਣਾਮ, **ਹੋਤਿ ਨੋ ਕਾਲਪਰਿਯਾਯੋ**ਤਿ ਮਰਣਮੇਵ ਨੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੫.''ਯੋ ਦਨ੍ਧਕਾਲੇ ਤਰਤਿ, ਤਰਣੀਯੇ ਚ ਦਨ੍ਧਤਿ।
ਸੁਕ੍ਖਪਣ੍ਣਂਵ ਅਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਅਤ੍ਥਂ ਭਞ੍ਜਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ॥

੧੨੬.''ਯੋ ਦਨ੍ਧਕਾਲੇ ਦਨ੍ਧੇਤਿ, ਤਰਣੀਯੇ ਚ ਤਾਰਯਿ।
ਸਸੀਵ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਭਜਂ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਪਰਿਪੂਰਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਨ੍ਧਕਾਲੇ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਸਣਿਕਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਾਲੇ। **ਤਰਤੀ**ਤਿ ਤੁਰਿਤਤੁਰਿਤੋ ਵੇਗੇਨ ਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। **ਸੁਕ੍ਖਪਣ੍ਣਂ**ਵਾਤਿ ਯਥਾ ਵਾਤਾਤਪਸੁਕ੍ਖਂ ਤਾਲਪਣ੍ਣਂ ਬਲਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਂ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਭਞ੍ਜਤਿ। **ਦਨ੍ਧੇਤੀ**ਤਿ ਦਨ੍ਧਯਤਿ ਦਨ੍ਧਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਦਨ੍ਧਮੇਵ ਕਰੋਤਿ। **ਤਾਰਯੀ**ਤਿ ਤੁਰਿਤਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤੁਰਿਤੋਵ ਕਰੋਤਿ। **ਸਸੀਵ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਭਜ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦੋ ਜੁਣ੍ਹਪਕ੍ਖਂ ਰਤ੍ਤਿਂ ਜੋਤਯਮਾਨੋ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖਰਤ੍ਤਿਤੋ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਭਜਨ੍ਤੋ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਪਰਿਪੂਰਤਿ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਪਰਿਪੂਰਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨਲਸੋ ਜਾਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਕੁਮ੍ਭੋ ਆਲਸਿਯਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰਾਜਕੁਮ੍ਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੪੬] ੬. ਕੇਸਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਨੁਸ੍ਸਿਨ੍ਦਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਭੋਜਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਗੇਹੇ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਂ ਨਿਬਦ੍ਧਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਗੇਹਂ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਓਪਾਨਭੂਤਂ ਕਾਸਾਵਪਜ੍ਜੋਤਂ ਇਸਿਵਾਤਪਟਿਵਾਤਂ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਨਿਵੇਸਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਂ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੇ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਭਿਕ੍ਖਾ ਦਿਯ੍ਯਤਿ, ਤਿਵਸ੍ਸਿਕਗਨ੍ਧਸਾਲਿਭੋਜਨਂ ਪਣੀਤਂ। ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨਪਿ ਸਿਨੇਹੇਨਪਿ ਸਹਤ੍ਥਾ ਦਾਯਕਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਰਾਜਯੁਤ੍ਤੇ ਦਾਪੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਤ੍ਤਂ ਤੇਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਲੂਖਂ ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ ਬਹੁਂ ਫਲਾਫਲਂ ਆਹਰਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਮ੍ਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁਪਿ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨਨੁ ਵੇਲਾਯੇਵ ਤਾਵਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਵੇਲਾ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਲੂਖਂ ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਤ੍ਤਂ ਪਣੀਤਂ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਭੋਜਨਂ ਨਾਮ ਵਿਸ੍ਸਾਸਪਰਮਂ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨੇਹੇਨ ਦਾਯਕਾਨਂ ਅਭਾਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਸਦਿਸੋ ਅਞ੍ਞੋ ਰਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਚਤੁਮਧੁਰਮ੍ਪਿ ਹਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਾਮਾਕਭਤ੍ਤਂ ਨ ਅਗ੍ਘਤਿ। ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਰੋਗੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਰਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਚ ਵੇਜ੍ਜਕੁਲਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜੇ ਕਾਰਿਤੇਪਿ ਰੋਗੇ ਅਵੂਪਸਨ੍ਤੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲੋਣਕਂ ਸਾਮਾਕਨੀਵਾਰਯਾਗੁਞ੍ਚੇਵ ਉਦਕਮਤ੍ਤਸਿਤ੍ਤਂ ਅਲੋਣਕਪਣ੍ਣਞ੍ਚ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੋਗਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਕਪ੍ਪਕੁਮਾਰੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਦਾ ਕੇਸਵੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਤਾਪਸਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸਤਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਸਿ, ਕੇਸਵਤਾਪਸਸ੍ਸ ਹਿਤਜ੍ਝਾਸਯੋ ਸਸਿਨੇਹੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਕੇਸਵੋ ਤੇ ਤਾਪਸੇ ਆਦਾਯ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ

ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਇਸਿਗਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਵਸ੍ਸਾਰਤ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਕੇਸਵੋ ਰਾਜਾਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ, ਅਮ੍ਹੇ ਤਾਵ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਥ, ਦਹਰਤਾਪਸੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪੇਸੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਏਕਕੋਵ ਓਹਿਯਿ। ਕਪ੍ਪੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਿ।

ਕੇਸਵੋ ਕਪ੍ਪੇਨ ਵਿਨਾ ਵਸਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਂ ਅਲਭਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾ ਆਹਾਰੋ ਨ ਪਰਿਣਾਮਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਲੋਹਿਤਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਲ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਪਞ੍ਚ ਵੇਜ੍ਜਕੁਲਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ, ਰੋਗੋ ਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ। ਕੇਸਵੋ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਮਰਣਂ ਇਚ੍ਛਥ, ਉਦਾਹੁ ਅਰੋਗਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ ? ''ਅਰੋਗਭਾਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪੇਸੇਥਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਨਾਰਦਂ ਨਾਮ ਅਮਚ੍ਚਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਨਾਰਦ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਦਨ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਨਾਰਦੋ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਾਸਿ। ਕੇਸਵਸ੍ਸਪਿ ਕਪ੍ਪੇ ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਚੇਤਸਿਕਰੋਗੋ ਵੂਪਸਨ੍ਤੋ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪੋ ਅਲੋਣਕੇਨ ਅਧੂਪਨੇਨ ਉਦਕਮਤ੍ਤਸਿਤ੍ਤਪਣ੍ਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਮਾਕਨੀਵਾਰਯਾਗੁਂ ਅਦਾਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਲੋਹਿਤਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਕਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿ।

ਪੁਨ ਰਾਜਾ ਨਾਰਦਂ ਪੇਸੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛ ਕੇਸਵਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਰੋਗਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਞ੍ਚ ਵੇਜ੍ਜਕੁਲਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਰੋਗੇ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਕਥਂ ਤੇ ਕਪ੍ਪੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੭.''ਮਨੁਸ੍ਸਿਨ੍ਦਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਨਂ।
ਕਥਂ ਨੁ ਭਗਵਾ ਕੇਸੀ, ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਰਮਤਿ ਅਸ੍ਸਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਨੁਸ੍ਸਿਨ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਇਨ੍ਦਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਨਂ। **ਕਥਂ ਨੁ ਭਗਵਾ ਕੇਸੀ**ਤਿ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਾ ਕੇਸਵਤਾਪਸੋ ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੇ ਰਮਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਕੇਸਵਸ੍ਸ ਅਭਿਰਤਿਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੇਸਵੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੮.''ਸਾਦੂਨਿ ਰਮਣੀਯਾਨਿ, ਸਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਾ ਮਨੋਰਮਾ।
ਸੁਭਾਸਿਤਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ, ਨਾਰਦ ਰਮਯਨ੍ਤਿ ਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵ**ਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਾ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ ''ਰੁਕ੍ਖਾ''ਤ੍ਵੇਵ ਲਿਖਿਤਂ। **ਸੁਭਾਸਿਤਾਨੀ**ਤਿ ਕਪ੍ਪੇਨ ਕਥਿਤਾਨਿ ਸੁਭਾਸਿਤਾਨਿ ਮਂ ਰਮਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਏਵਂ ਮਂ ਅਭਿਰਮਾਪੇਨ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪੋ ਅਲੋਣਕਂ ਅਧੂਪਨਂ ਉਦਕਸਿਤ੍ਤਪਣ੍ਣਮਿਸ੍ਸਂ ਸਾਮਾਕਨੀਵਾਰਯਾਗੁਂ ਪਾਯੇਸਿ, ਤਾਯ ਮੇ ਸਰੀਰੇ ਬ੍ਯਾਧਿ ਵੂਪਸਮਿਤੋ, ਅਰੋਗੋ ਜਾਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਰਦੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੯.''ਸਾਲੀਨਂ ਓਦਨਂ ਭੁਞ੍ਜੇ, ਸੁਚਿਂ ਮਂਸੂਪਸੇਚਨਂ।
ਕਥਂ ਸਾਮਾਕਨੀਵਾਰਂ, ਅਲੋਣਂ ਛਾਦਯਨ੍ਤਿ ਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੁਞ੍ਜੇ**ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਸਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਛਾਦਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਛਾਦਯਤਿ ਪੀਣੇਤਿ ਤੋਸੇਤਿ। ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਸੁਖਤ੍ਥਂ ਪਨ ਅਨੁਨਾਸਿਕੋ ਕਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਸੁਚਿਂ ਮਂਸੂਪਸੇਚਨਂ ਰਾਜਕੁਲੇ ਰਾਜਾਰਹਂ ਸਾਲਿਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਸਿ, ਤਂ ਕਥਮਿਦਂ ਸਾਮਾਕਨੀਵਾਰਂ ਅਲੋਣਂ

ਪੀਣੇਤਿ ਤੋਸੇਤਿ, ਕਥਂ ਤੇ ਏਤਂ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੇਸਵੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੦.''ਸਾਦੁਂ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾਸਾਦੁਂ, ਅਪ੍ਪਂ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਬਹੁਂ।
ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਯਤ੍ਥ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਪਰਮਾ ਰਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਦਿ ਵਾਸਾਦੁ**ਨ੍ਤਿ ਯਦਿ ਵਾ ਅਸਾਦੁਂ। **ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਯਤ੍ਥ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਨਿਵੇਸਨੇ ਏਵਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਤਤ੍ਥ ਏਵਂ ਭੁਤ੍ਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਭੋਜਨਂ ਸਾਦੁਮੇਵ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ **ਵਿਸ੍ਸਾਸਪਰਮਾ ਰਸਾ**, ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਪਰਮੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਪਰਮਾ ਰਸਾ। ਵਿਸ੍ਸਾਸਸਦਿਸੋ ਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਰਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇਨ ਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਚਤੁਮਧੁਰਮ੍ਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਅਮ੍ਬਿਲਕਞ੍ਜਿਯਂ ਨ ਅਗ੍ਘਤੀਤਿ।

ਨਾਰਦੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕੇਸਵੋ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਾਰਦੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਕੇਸਵੋ ਬਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਕਪ੍ਪੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੇਸਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੪੭] ੭. ਅਯਕੂਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬਾਯਸਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਹਾਕਣ੍ਹਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੬੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਵਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਅਜੇਲ਼ਕਾਦਯੋ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਨਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪਾਣੋ ਨ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ। ਯਕ੍ਖਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਏਕਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਯਕ੍ਖਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਸੋ ਕਣ੍ਣਿਕਮਤ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਅਯਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਨਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਯਨਮਤ੍ਥਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਆਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦਵਜਿਰਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਮਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨੋ ਠਿਤੋ, ਉਦਾਹੁ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੧.''ਸਬ੍ਬਾਯਸਂ ਕੂਟਮਤਿਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਯੋ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ।
ਰਕ੍ਖਾਯ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਵਿਹਿਤੋ ਨੁਸਜ੍ਜ, ਉਦਾਹੁ ਮੇ ਚੇਤਯਸੇ ਵਧਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਹਿਤੋ ਨੁਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਵਿਹਿਤੋ ਨੁ ਅਸਿ ਅਜ੍ਜ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਯਕ੍ਖਮੇਵ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਂ। ਯਕ੍ਖੋ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਹਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਨਾਹਂ ਤਵ ਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਠਿਤੋ, ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਜਲਿਤੇਨ ਅਯਕੂਟੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਤਂ ਪਹਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੨.‘‘ਦੂਤੋ ਅਹਂ ਰਾਜਿਧ ਰਕ੍ਖਸਾਨਂ, ਵਧਾਯ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਹਿਤੋਹਮਸ੍ਮਿ।
ਇਨ੍ਦੋ ਚ ਤਂ ਰਕ੍ਖਤਿ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਤੇਨੁਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਨ ਤੇ ਫਾਲਯਾਮੀ’’ਤਿ॥

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੮੩.‘‘ਸਚੇ ਚ ਮਂ ਰਕ੍ਖਤਿ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਮਘਵਾ ਸੁਜਮ੍ਪਤਿ।
ਕਾਮਂ ਪਿਸਾਚਾ ਵਿਨਦਨ੍ਤੁ ਸਬ੍ਬੇ, ਨ ਸਨ੍ਤਸੇ ਰਕ੍ਖਸਿਯਾ ਪਜਾਯ॥

੧੮੪.‘‘ਕਾਮਂ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤੁ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕਾ।
ਨਾਲਂ ਪਿਸਾਚਾ ਯੁਦ੍ਧਾਯ, ਮਹਤੀ ਸਾ ਵਿਭਿਂਸਿਕਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਕ੍ਖਸਿਯਾ ਪਜਾਯਾ**ਤਿ ਰਕ੍ਖਸਿਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਪਜਾਯ, ਰਕ੍ਖਸਸਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾ**ਤਿ ਕੁਮ੍ਭਮਤ੍ਤਰਹਸ੍ਸਙ੍ਗਾ ਮਹੋਦਰਾ ਯਕ੍ਖਾ। **ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਪਿਸਾਚਾ। **ਨਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਸਾਚਾ ਨਾਮ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਦ੍ਧਾਯ ਨ ਸਮਤ੍ਥਾ। **ਮਹਤੀ ਸਾ ਵਿਭਿਂਸਿਕਾ**ਤਿ ਯਂ ਪਨੇਤੇ ਯਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭਿਂਸਿਕਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਮਹਤੀ ਵਿਭਿਂਸਿਕਾ ਭਯਕਾਰਣਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਮਯ੍ਹਂ, ਨ ਪਨਾਹਂ ਭਾਯਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਕ੍ਕੋ ਯਕ੍ਖਂ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਵ ਰਕ੍ਖਾ ਮਮਾਯਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਯਕੂਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੪੮] ੮. ਅਰਞ੍ਞਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਰਞ੍ਞਾ ਗਾਮਮਾਗਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਚੂਲ਼ਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੪੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਭਰਿਯਾਯ ਕਾਲਕਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਾ ਚੋਰੇਸੁ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕਰਮਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਂ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਪਿਤਾ ਤਾਵ ਮੇ ਆਗਚ੍ਛਤੁ, ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਾਪਸਕੁਮਾਰੋ ਪਿਤਰਿ ਆਗਤੇ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੫.‘‘ਅਰਞ੍ਞਾ ਗਾਮਮਾਗਮ੍ਮ, ਕਿਂਸੀਲਂ ਕਿਂਵਤਂ ਅਹਂ।
ਪੁਰਿਸਂ ਤਾਤ ਸੇਵੇਯ੍ਯਂ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਰਞ੍ਞਾ ਗਾਮਮਾਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਤਾਤ ਅਹਂ ਇਤੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਤੋ ਵਸਨਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰੋਮੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਓਵਾਦਂ ਦਦਨ੍ਤੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੮੬.‘‘ਯੋ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਯੇ ਤਾਤ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਞ੍ਚ ਖਮੇਯ੍ਯ ਤੇ।
ਸੁਸ੍ਸੂਸੀ ਚ ਤਿਤਿਕ੍ਖੀ ਚ, ਤਂ ਭਜੇਹਿ ਇਤੋ ਗਤੋ॥

੧੮੭.‘‘ਯਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਮਨਸਾ ਨਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ।
ਉਰਸੀਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ, ਤਂ ਭਜੇਹਿ ਇਤੋ ਗਤੋ॥

੧੮੮.‘‘ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗਂ ਕਪਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਿਸਂ ਰਾਗਵਿਰਾਗਿਨਂ।
ਤਾਦਿਸਂ ਤਾਤ ਮਾ ਸੇਵਿ, ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਚੇ ਸਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੋ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਯੇ**ਤਿ ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਯ੍ਯ ਨ ਪਰਿਸਙ੍ਕੇਯ੍ਯ। **ਵਿਸ੍ਸਾਸਞ੍ਚ ਖਮੇਯ੍ਯ ਤੇ**ਤਿ ਯੋ ਚ ਅਤ੍ਤਨਿ ਕਯਿਰਮਾਨਂ ਤਵ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋ ਤਂ ਖਮੇਯ੍ਯ। **ਸੁਸ੍ਸੂਸੀ**ਤਿ ਯੋ ਚ ਤਵ ਵਿਸ੍ਸਾਸਵਚਨਂ ਸੋਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ। **ਤਿਤਿਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਯੋ ਚ ਤਯਾ ਕਤਂ ਅਪਰਾਧਂ ਖਮਤਿ। **ਤਂ ਭਜੇਹੀ**ਤਿ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਭਜੇਯ੍ਯਾਸਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਉਰਸੀ**ਵ **ਪਤਿਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਤਸ੍ਸ ਉਰਸਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਵਡ੍ਢਿਤੋ ਓਰਸਪੁਤ੍ਤੋ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਤਾਦਿਸੋ ਉਰਸਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ ਪੁਰਿਸਂ ਭਜੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗਨ੍ਤਿ ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗਸਦਿਸਂ ਅਥਿਰਚਿਤ੍ਤਂ। **ਕਪਿਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਾਯ ਮਕ੍ਕਟਚਿਤ੍ਤਂ। **ਰਾਗਵਿਰਾਗਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਰਜ੍ਜਨਵਿਰਜ੍ਜਨਸਭਾਵਂ। **ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਚੇ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਸਕਲਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦਿਵਿਰਹਿਤਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਭਾਵੇਨ ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਸਿਯਾ , ਤਥਾਪਿ, ਤਾਤ, ਤਾਦਿਸਂ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਂ ਮਾ ਸੇਵਿ, ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵ ਭਜੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰੋ ‘‘ਅਹਂ, ਤਾਤ, ਇਮੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਕਤ੍ਥ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਞੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਉਭੋਪਿ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਚ ਏਤੇਤਯੇਵ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਿਤਾ ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਰਞ੍ਞਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੪੯] ੯. ਸਨ੍ਧਿਭੇਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨੇਵ ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਸਾਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਥ, ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ ਨਾਮ ਤਿਖਿਣਸਤ੍ਤਿਪਹਾਰਸਦਿਸਾ, ਦਲ੍ਹੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋਪਿ ਤਾਯ ਖਿਪ੍ਪਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੇਤ੍ਤਿਭਿਨ੍ਦਨਕਜਨੋ ਸੀਹਉਸਭਸਦਿਸੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਗੋਪਾਲਕੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਗੋਕੁਲੇਸੁ ਗਾਵੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਗਬ੍ਭਿਨਿੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਹਾਯ ਆਗਤੋ। ਤਸ੍ਸਾ ਏਕਾਯ ਸੀਹਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਾ ਉਭੋਪਿ ਦਲ੍ਹਮਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਗਾਵੀ ਵਚ੍ਛਕੰ, ਸੀਹੀ ਸੀਹਪੋਤਕੰ ਵਿਜਾਯਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਜਨਾ ਕੁਲੇਨ ਆਗਤਮੇਤ੍ਤਿਯਾ ਦਲ੍ਹਮਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ । ਅਥੇਕੋ ਵਨਚਰਕੋ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਭਣ੍ਡੰ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਤ੍ਵਾ ''ਅਪਿ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਚ੍ਛਰਿਯੰ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਦੇਵ, ਅਞ੍ਞੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਕੰ ਪਨ ਸੀਹਞ੍ਚ ਉਸਭਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇ ਏਕਤੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਏਤੇਸੰ ਤਤਿਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਭਯੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਦਾ ਤੇਸੰ ਤਤਿਯੰ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਮੇ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ।

ਵਨਚਰਕੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਤੇ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸੀਹਞ੍ਚ ਉਸਭਞ੍ਚ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਵਨਚਰਕੋ ਅਰਞ੍ਞੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵੰ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਗਰੰ ਗਤੋ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਮੰਸਞ੍ਚ ਉਸਭਮੰਸਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੰ ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮੇਸੰ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਅਯੰ ਤੰ ਏਵੰ ਵਦਤਿ, ਅਯੰ ਤੰ ਏਵੰ ਵਦਤੀ''ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਕਲਹੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਰਣਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਅਕਾਸਿ। ਵਨਚਰਕੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ''ਤੇਸੰ, ਦੇਵ, ਤਤਿਯੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕੋ ਸੋ''ਤਿ? ''ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸੋ ਉਭੋ ਮਿਤ੍ਤੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਮਯੰ ਤੇਸੰ ਮਤਕਾਲੇ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਥੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਵਨਚਰਕੇਨ ਮਗ੍ਗਦੇਸਕੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਲਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਪਨ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਏਕਵਾਰੰ ਸੀਹਸ੍ਸ ਮੰਸੰ ਖਾਦਤਿ, ਏਕਵਾਰੰ ਉਸਭਸ੍ਸ ਮੰਸੰ ਖਾਦਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਥੇ ਠਿਤੋਵ ਸਾਰਥਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੮੯.''ਨੇਵ ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਸਾਮਞ੍ਞੰ, ਨਾਪਿ ਭਕ੍ਖੇਸੁ ਸਾਰਥਿ।
ਅਥਸ੍ਸ ਸਨ੍ਧਿਭੇਦਸ੍ਸ, ਪਸ੍ਸ ਯਾਵ ਸੁਚਿਨ੍ਤਿਤੰ॥

੧੯੦.''ਅਸਿ ਤਿਕ੍ਖੋਵ ਮੰਸਮ੍ਹਿ, ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ।
ਯਤ੍ਥੂਸਭਞ੍ਚ ਸੀਹਞ੍ਚ, ਭਕ੍ਖਯਨ੍ਤਿ ਮਿਗਾਧਮਾ॥

੧੯੧.''ਇਮੰ ਸੋ ਸਯਨੰ ਸੇਤਿ, ਯਮਿਮੰ ਪਸ੍ਸਸਿ ਸਾਰਥਿ।
ਯੋ ਵਾਚੰ ਸਨ੍ਧਿਭੇਦਸ੍ਸ, ਪਿਸੁਣਸ੍ਸ ਨਿਬੋਧਤਿ॥

੧੯੨.''ਤੇ ਜਨਾ ਸੁਖਮੇਧਨ੍ਤਿ, ਨਰਾ ਸਗ੍ਗਗਤਾਰਿਵ।
ਯੇ ਵਾਚੰ ਸਨ੍ਧਿਭੇਦਸ੍ਸ, ਨਾਵਬੋਧਨ੍ਤਿ ਸਾਰਥੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨੇਵ ਇਤ੍ਥੀਸੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਮ ਸਾਰਥਿ, ਇਮੇਸੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਜਨਾਨੰ ਨੇਵ ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਸਾਮਞ੍ਞੰ ਅਤ੍ਥਿ ਨ , ਭਕ੍ਖੇਸੁਪਿ। ਅਞ੍ਞਮੇਵ ਹਿ ਇਤ੍ਥਿੰ ਸੀਹੋ ਸੇਵਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਉਸਭੋ, ਅਞ੍ਞੰ ਭਕ੍ਖੰ ਸੀਹੋ ਖਾਦਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਉਸਭੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਥਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਕਲਹਕਾਰਣੇ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਪਿ ਅਥ ਇਮਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਧਿਭੇਦਕਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ''ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮੇ ਮਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਪਸ੍ਸ ਯਾਵ ਸੁਚਿਨ੍ਤਿਤੰ,** ਸੁਚਿਨ੍ਤਿਤੰ ਜਾਤਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਪੇਸੁਞ੍ਞੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨੇ। ਉਸਭਞ੍ਚ ਸੀਹਞ੍ਚ ਮਿਗਾਧਮਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਮੰਸਮ੍ਹਿ ਤਿਖਿਣੋ ਅਸਿ ਵਿਯ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੰ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਮੇਵ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਯਮਿਮं ਪਸ੍ਸਸੀਤਿ ਸਮ੍ਮ ਸਾਰਥਿ, ਯਂ ਇਮਂ ਪਸ੍ਸਸਿ ਇਮੇਸਂ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨਂ ਮਤਸਯਨਂ, ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਨ੍ਧਿਭੇਦਸ੍ਸ ਪਿਸੁਣਸ੍ਸ ਪਿਸੁਣਵਾਚਂ ਨਿਬੋਧਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸੋ ਇਮਂ ਸਯਨਂ ਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਮਰਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸੁਖਮੇਧਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੁਖਂ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਲਭਨ੍ਤਿ। **ਨਰਾ ਸਗ੍ਗਗਤਾਰਿਵਾ**ਤਿ ਸਗ੍ਗਗਤਾ ਦਿਬ੍ਬਭੋਗਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਨਰਾ ਵਿਯ ਤੇ ਸੁਖਂ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। **ਨਾਵਬੋਧਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨ ਸਾਰਤੋ ਪਚ੍ਚੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸਂ ਪਨ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਿਂ ਅਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਤਿਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਸ੍ਸ ਕੇਸਰਚਮ੍ਮਨਖਦਾਠਾ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਨ੍ਧਿਭੇਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੫੦] ੧੦. ਦੇਵਤਾਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਾਦੇਹੀਤਿ ਅਯਂ ਦੇਵਤਾਪੁਚ੍ਛਾ **ਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਦੇਵਤਾਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਚੂਲ਼ਕੁਣਾਲਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਜਾਤਕੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋ ਚ, ਏਕਰਾਜਾ ਚ ਦਦ੍ਦਰੋ।
ਸੀਲਵੀਮਂਸਸੁਜਾਤਾ, ਪਲਾਸੋ ਸਕੁਣੋ ਛਵੋ।
ਸੇਯਜੋਤਿ ਦਸ ਜਾਤਕਾ॥

ਪੁਚਿਮਨ੍ਦੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਚ, ਖਨ੍ਤਿਵਾਦੀ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀ।
ਸਬ੍ਬਮਂਸਲਾਭੀ ਸਸੋ, ਮਤਾਰੋਦਕਣਵੇਰਾ।
ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਸੁਚ੍ਚਜੋ ਦਸ॥

ਕੁਟਿਦੂਸੋ ਦੁਦ੍ਦੁਭਾਯੋ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੁਚਮ੍ਮਸਾਟਕੋ।
ਗੋਧਰਾਜਾ ਚ ਕਕ੍ਕਾਰੁ, ਕਾਕਵਤੀ ਨਨ੍ਦੁ ਸੋਚਿਯੋ।
ਕਾਲ਼ਬਾਹੁ ਸੀਲਵੀਮਂਸੋ ਦਸ॥

ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਰਥਲਟ੍ਠਿ, ਪਕ੍ਕਗੋਧਰਾਜੋਵਾਦਾ।
ਜਮ੍ਬੁਕਬ੍ਰਹਾਛਤ੍ਤੋ ਚ, ਪੀਠਥੁਸਾ ਚ ਬਾਵੇਰੁ।
ਵਿਸਯ੍ਹਸੇਟ੍ਠਿ ਦਸਧਾ॥

ਕਿਨ੍ਨਰੀਵਾਨਰਕੁਨ੍ਤਿਨੀ, ਅਮ੍ਬਹਾਰੀ ਗਜਕੁਮ੍ਭੋ।
ਕੇਸਵਾਯਕੂਟਾਰਞ੍ਞਂ, ਸਨ੍ਧਿਭੇਦੋ ਦੇਵਤਾਪਞ੍ਹਾ॥

ਵਗ੍ਗੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕਾਲਿਙ੍ਗੋ ਪੁਚਿਮਨ੍ਦੋ ਚ, ਕੁਟਿਦੂਸਕਕੋਕਿਲਾ।
ਚੂਲ਼ਕੁਣਾਲਵਗ੍ਗੋਤਿ, ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਾ ਚਤੁਕ੍ਕਮ੍ਹਿ।
ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਸ ਜਾਤਕਾ॥

ਚਤੁਕ੍ਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਪਞ੍ਚਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ

[੩੫੧] ੧. ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਜੀਨੋ ਰਥਸ੍ਸਂ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਸਾਧਕਂ ਪਦੁਟ੍ਠਾਮਚ੍ਚਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਪਦੁਟ੍ਠਾਮਚ੍ਚੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਨਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ, ਚੋਰਰਞ੍ਞੋ ਸਰੀਰੇ ਡਾਹੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. ''ਜੀਨੋ ਰਥਸ੍ਸਂ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇ ਚ, ਪੁਤ੍ਤੇ ਚ ਦਾਰੇ ਚ ਤਥੇਵ ਜੀਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਭੋਗੇਸੁ ਅਸੇਸਕੇਸੁ, ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਸਿ ਸੋਕਕਾਲੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜੀਨੋ ਰਥਸ੍ਸਂ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇ ਚਾ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਂ ਰਥਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਞ੍ਚ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਾਨਿ ਚ ਜੀਨੋ, ''ਜੀਨੋ ਰਥਸ੍ਸੇ ਚ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇ ਚਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਅਸੇਸਕੇਸੂ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸੇਸਕੇਸੁ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨. ''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮਚ੍ਚਂ ਵਿਜਹਨ੍ਤਿ ਭੋਗਾ, ਮਚ੍ਚੋ ਵਾ ਤੇ ਪੁਬ੍ਬਤਰਂ ਜਹਾਤਿ।
ਅਸਸ੍ਸਤਾ ਭੋਗਿਨੋ ਕਾਮਕਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਸੋਚਾਮਹਂ ਸੋਕਕਾਲੇ॥

੩. ''ਉਦੇਤਿ ਆਪੂਰਤਿ ਵੇਤਿ ਚਨ੍ਦੋ, ਅਤ੍ਥਂ ਤਪੇਤ੍ਵਾਨ ਪਲੇਤਿ ਸੂਰਿਯੋ।
ਵਿਦਿਤਾ ਮਯਾ ਸਤ੍ਤੁਕ ਲੋਕਧਮ੍ਮਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਸੋਚਾਮਹਂ ਸੋਕਕਾਲੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਚਂ ਵਾ ਭੋਗਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਪਠਮਤਰਞ੍ਞੇਵ ਵਿਜਹਨ੍ਤਿ, ਮਚ੍ਚੋ ਵਾ ਤੇ ਭੋਗੇ ਪੁਬ੍ਬਤਰਂ ਜਹਾਤਿ। **ਕਾਮਕਾਮੀ**ਤਿ ਚੋਰਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। ਅਮ੍ਭੋ, ਕਾਮੇ ਕਾਮਯਮਾਨ ਕਾਮਕਾਮਿ ਭੋਗਿਨੋ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਅਸਸ੍ਸਤਾ, ਭੋਗੇਸੁ ਵਾ ਨਟ੍ਠੇਸੁ ਜੀਵਮਾਨਾਵ ਅਭੋਗਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਭੋਗੇ ਵਾ ਪਹਾਯ ਸਯਂ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸੋਕਕਾਲੇਪਿ ਨ ਸੋਚਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਦਿਤਾ ਮਯਾ ਸਤ੍ਤੁਕ ਲੋਕਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਚੋਰਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। ਅਮ੍ਭੋ, ਸਤ੍ਤੁਕ, ਮਯਾ ਲਾਭੋ ਅਲਾਭੋ ਯਸੋ ਅਯਸੋਤਿਆਦਯੋ ਲੋਕਧਮ੍ਮਾ ਵਿਦਿਤਾ। ਯਥੇਵ ਹਿ ਚਨ੍ਦੋ ਉਦੇਤਿ ਚ ਪੂਰਤਿ ਚ ਪੁਨ ਚ ਖੀਯਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਸੂਰਿਯੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਨ੍ਤੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਆਲੋਕਂ ਤਪੇਤ੍ਵਾਨ ਪੁਨ ਸਾਯਂ ਅਤ੍ਥਂ ਪਲੇਤਿ ਅਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਭੋਗਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਸੋਕੇਨ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਸੋਚਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਚੋਰਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਮੇਵ ਚੋਰਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਆਹ –

੪. ''ਅਲਸੋ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗੀ ਨ ਸਾਧੁ, ਅਸਞ੍ਞਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨ ਸਾਧੁ।
ਰਾਜਾ ਨ ਸਾਧੁ ਅਨਿਸਮ੍ਮਕਾਰੀ, ਯੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕੋਧਨੋ ਤਂ ਨ ਸਾਧੁ॥

੫. ''ਨਿਸਮ੍ਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਕਯਿਰਾ, ਨਾਨਿਸਮ੍ਮ ਦਿਸਮ੍ਪਤਿ।
ਨਿਸਮ੍ਮਕਾਰਿਨੋ ਰਾਜ, ਯਸੋ ਕਿਤ੍ਤਿ ਚ ਵਡ੍ਢਤੀ''ਤਿ॥

ਇਮਾ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਯੇਵ। ਚੋਰਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਨਪਦਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੫੨] ੨. ਸੁਜਾਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਿਂ ਨੁ ਸਨ੍ਤਰਮਾਨੋਵਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਤਪਿਤਿਕੰ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਪਿਤਰਿ ਮਤੇ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਸੋਕੰ ਵਿਨੋਦੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੂਪਨਿਸ੍ਸਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੰ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ''ਕਿਂ, ਉਪਾਸਕ, ਸੋਚਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਵੁਸੋ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਿ ਕਾਲਕਤੇ ਨ ਸੋਚਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਸੁਜਾਤਕੁਮਾਰੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾਮਹੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਪਿਤੁ ਕਾਲਕਿਰਿਯਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋਕਸਮਪ੍ਪਿਤੋ ਆਲ਼ਾਹਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਾਹਨਤੋ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਾਮੇ ਮਤ੍ତਿਕਾਥੂਪੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਤਗਤਵੇਲਾਯ ਥੂਪੰ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯੰ ਆਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਨੇਵ ਨ੍ਹਾਯਤਿ ਨ ਲਿਮ੍ਪਤਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਵਿਚਾਰੇਤਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪਿਤਾ ਮੇ ਅਯ੍ਯਕਸ੍ਸ ਮਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਚਰਤਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਮੰ ਅਞ੍ਞੋ ਏਤੰ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਕੇਨ ਨੰ ਉਪਾਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸੋਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਹਿਗਾਮੇ ਏਕੰ ਮਤਗੋਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਿਣਞ੍ਚ ਪਾਨੀਯਞ੍ਚ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਖਾਦ, ਖਾਦ, ਪਿਵ, ਪਿਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਆਗਤਾਗਤਾ ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਸੁਜਾਤ, ਕਿਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋਸਿ, ਮਤਗੋਣਸ੍ਸ ਤਿਣੋਦਕੰ ਦੇਸੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਟਿਵਦਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਜਾਤੋ, ਮਤਗੋਣਸ੍ਸ ਤਿਣੋਦਕੰ ਦੇਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਪਿਤੁਸੋਕੋ ਅਪਗਤੋ, ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੋ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਸੋ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ, ਤਾਤ ਸੁਜਾਤ, ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਮਤਗੋਣਸ੍ਸ ਤਿਣੋਦਕੰ ਦੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬. ''ਕਿਂ ਨੁ ਸਨ੍ਤਰਮਾਨੋਵ, ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਹਰਿਤੰ ਤਿਣੰ।
ਖਾਦ ਖਾਦਾਤਿ ਲਪਸਿ, ਗਤਸਤ੍ਤੰ ਜਰਗ੍ਗਵਂ॥

੭. ''ਨ ਹਿ ਅਨ੍ਨੇਨ ਪਾਨੇਨ, ਮਤੋ ਗੋਣੋ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇ।
ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਤੁਚ੍ਛੰ ਵਿਲਪਸਿ, ਯਥਾ ਤੰ ਦੁਮ੍ਮਤੀ ਤਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਤਰਮਾਨੋ**ਵਾਤਿ ਤੁਰਿਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਲੁਨਿਤ੍ਵਾ। **ਲਪਸੀ**ਤਿ ਵਿਲਪਸਿ। **ਗਤਸਤ੍ਤੰ ਜਰਗ੍ਗਵ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਗਤਜੀਵਿਤੰ ਜਿਣ੍ਣਗੋਣੰ। **ਯਥਾ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ, ਯਥਾ ਦੁਮ੍ਮਤਿ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞੋ ਵਿਲਪੇਯ੍ਯ, ਤਥਾ ਤ੍ਵਂ ਤੁਚ੍ਛੰ ਵਿਲਪਸੀਤਿ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮. ''ਤਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਸੀਸੰ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਚ ਵਾਲਧਿ।

ਸੋਤਾ ਤਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਮਞ੍ਞੇ ਗੋਣੋ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇ॥

੯. ''ਨੇਵਯਜਕਸ੍ਸ ਸੀਸਞ੍ਚ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਚ ਦਿਸ੍ਸਰੇ।
ਰੁਦੰ ਮਤ੍ਤਿਕਥੂਪਸ੍ਮਿਂ, ਨਨੁ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਦੁਮ੍ਮਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਥੇਵ**ਾਤਿ ਯਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਠਿਤਂ, ਤਥੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਮਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਸੀਸਾਦੀਨਂ ਤਥੇਵ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਅਯਂ ਗੋਣੋ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ। **ਨੇਵਯਜਕਸ੍ਸ ਸੀਸਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਯਜਕਸ੍ਸ ਪਨ ਸੀਸਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਚ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ''ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਦਾ ਨ ਦਿਸ੍ਸਰੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਨਨੁ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਦੁਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਅਹਂ ਤਾਵ ਸੀਸਾਦੀਨਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਕਰੋਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਸ੍ਸਸਿ, ਝਾਪਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਥੂਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਸਿ। ਇਤਿ ਮਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਨਨੁ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਦੁਮ੍ਮਤਿ। ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ''ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕਕਿਚ੍ਚਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਮ ਸਞ੍ਞਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਏਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ ਸੁਜਾਤਪਣ੍ਡਿਤ, 'ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ'ਤਿ ਮੇ ਞਾਤਾ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਸੋਚਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਿਤੁਸੋਕਹਰਣਕਪੁਤ੍ਤੇਨ ਨਾਮ ਤਾਦਿਸੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਹ –

੧੦. ''ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਵਤ ਮਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਘਤਸਿਤ੍ਤਂਵ ਪਾਵਕਂ।
ਵਾਰਿਨਾ ਵਿਯ ਓਸਿਞ੍ਚਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ ਦਰਂ॥

੧੧. ''ਅਬ੍ਬਹੀ ਵਤ ਮੇ ਸਲ੍ਲਂ, ਯਮਾਸਿ ਹਦਯਸ੍ਸਿਤਂ।
ਯੋ ਮੇ ਸੋਕਪਰੇਤਸ੍ਸ, ਪਿਤੁਸੋਕਂ ਅਪਾਨੁਦਿ॥

੧੨. ''ਸੋਹਂ ਅਬ੍ਬੂਲ੍ਹਸਲ੍ਲੋਸ੍ਮਿ, ਵੀਤਸੋਕੋ ਅਨਾਵਿਲੋ।
ਨ ਸੋਚਾਮਿ ਨ ਰੋਦਾਮਿ, ਤਵ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਮਾਣਵ॥

੧੩. ''ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ, ਯੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕਾ।
ਵਿਨਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਸੋਕਮ੍ਹਾ, ਸੁਜਾਤੋ ਪਿਤਰਂ ਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਪਯਿ। **ਦਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਕਦਰਥਂ। **ਸੁਜਾਤੋ ਪਿਤਰਂ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਜਾਤੋ ਮਂ ਪਿਤਰਂ ਸਮਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਤਾਯ ਸੋਕਮ੍ਹਾ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਯਿ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਸੋਕਮ੍ਹਾ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਯਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਸੁਜਾਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੁਜਾਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੫੩] ੩. ਵੇਨਸਾਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਯਿਦਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਸਂਸੁਮਾਰਗਿਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭੇਸਕਲਾਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਸਂਸੁਮਾਰਗਿਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਸਿਪ੍ਪਂ ਵਡ੍ਢਕਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਰਾਜੂਹਿ ਅਸਦਿਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੋਕਨਦਂ ਨਾਮ ਪਾਸਾਦਂ ਕਾਰਾਪੇਸਿ। ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ''ਅਯਂ ਵਡ੍ਢਕੀ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਸਾਦਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਮਚ੍ਛਰਾਯਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟਾਪੇਸਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਂ

ਉਪ੍ਪਾਟਿਤਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਕਿਰ ਤਥਾਰੂਪਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਕਿਨੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟਾਪੇਸਿ, ਅਹੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋਵ। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਖਤ੍ਤਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਂਸੇਨ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲੇ ਖਤ੍ਤਿਯਮਾਣਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵਾ ਚ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਪਨ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਕਕ੍ਖਲ਼ਫਰੁਸਸਾਹਸਿਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਫਰੁਸੇਨ ਨਾਮ ਲਦ੍ਧਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਅਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਵਿਨਟ੍ਠੇ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵੋ ਵਿਯ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਾ ਏਵਰੂਪੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਤਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੪. ‘‘ਨਯਿਦਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤ, ਖੇਮਂ ਸੁਭਿਕ੍ਖਂ ਸੁਖਤਾ ਚ ਕਾਯੇ।
ਅਤ੍ਥਚ੍ਚਯੇ ਮਾ ਅਹੁ ਸਮ੍ਪਮੂਲ਼੍ਹੋ, ਭਿਨ੍ਨਪ੍ਲਵੋ ਸਾਗਰਸ੍ਸੇਵ ਮਜ੍ਝੇ॥

੧੫. ‘‘ਯਾਨਿ ਕਰੋਤਿ ਪੁਰਿਸੋ, ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ।
ਕਲ੍ਯਾਣਕਾਰੀ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਪਾਪਕਾਰੀ ਚ ਪਾਪਕਂ।
ਯਾਦਿਸਂ ਵਪਤੇ ਬੀਜਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਹਰਤੇ ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਖਤਾ ਚ ਕਾਯੇ**ਤਿ ਤਾਤ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤ, ਯਦੇਤਂ ਖੇਮਂ ਵਾ ਸੁਭਿਕ੍ਖਂ ਵਾ ਯਾ ਵਾ ਏਸਾ ਸੁਖਤਾ ਕਾਯੇ, ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਂ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਮੇਵ ਨ ਭਵਤਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਾਵਧਮ੍ਮਂ। **ਅਤ੍ਥਚ੍ਚਯੇ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਵਸੇਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਵਿਗਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇ ਯਥਾ ਨਾਮ ਭਿਨ੍ਨਪ੍ਲਵੋ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਾਗਰਮਜ੍ਝੇ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਮੂਲ਼੍ਹੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਮਾ ਅਹੁ ਸਮ੍ਪਮੂਲ਼੍ਹੋ। **ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨਾਮ।

ਸੋ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਿਙ੍ਗਿਯੋ ਨਾਮ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ। ਸੋ ਯਸਲੋਭੇਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਸਬ੍ਬੇ ਰਾਜਾਨੋ ਗਾਹਾਪੇਯ੍ਯਂ, ਏਵਮੇਸ ਏਕਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਕਪੁਰੋਹਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਥਂ ਗਾਹਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਨਗਰਂ ਰੁਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤੋ ‘‘ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰੇਹਿ ਅਪ੍ਪਧਂਸਿਯਂ ਅਕਾਸਿ।

ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਗਙ੍ਗਾਨਦੀਤੀਰੇ ਮਹਤੋ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਸਾਣਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਿਤਾਨਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲੇ ਸਹਸ੍ਸਰਾਜਾਨੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਮਾਨੋਪਿ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਹੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਮਯਂ ਏਤ੍ਤਕੇਹਿ ਰਾਜੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਸਹਸ੍ਸਰਾਜੂਨਂ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਧੁਰਮਂਸਂ ਆਦਾਯ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਵਟ੍ਟੀਹਿ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਾਨਿ ਕਰੋਮ, ਏਵਂ ਨੋ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਜਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਯਂ ਮਹਾਬਲੇ ਮਲ੍ਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮੇਕਂ

ਰਾਜਾਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਨੇਨ ਵਿਸਢ੍ਢਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਆਦਾਯ ਕਲ਼ੇਵਰਾਨਿ ਗਙ੍ਗਾਯਂ ਪਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ਵਤੁਪ੍ਪਕਾਰਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬਲਿਭੇਰਿਂ ਆਕੋਟਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਾਯ ਗਤੋ।

ਅਥਸ੍ਸ ਅਟ੍ਟਾਲਕਤੋ ਏਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਕ੍ਖਿਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਮਹਤੀ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਉਤ੍ਤਾਨਕੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕੋ ਗਿਜ੍ਝੋ ਏਕਂ ਤਿਖਿਣਕੋਟਿਕਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਅਟ੍ਠਿਕੋਟਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਵਾਮਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਅਯਸੂਲਂ ਵਿਯ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ। ਸੋ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯੋ 'ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਬੀਜਾਨੁਰੂਪਂ ਫਲਂ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਾਨੁਰੂਪਂ ਵਿਪਾਕਂ ਅਨੁਭੋਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਿਲਪਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੬. ''ਇਦਂ ਤਦਾਚਰਿਯਵਚੋ, ਪਾਰਾਸਰਿਯੋ ਯਦਬ੍ਰਵਿ।
'ਮਾ ਸੁ ਤ੍ਵਂ ਅਕਰਿ ਪਾਪਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਤਪੇ'॥

੧੭. ''ਅਯਮੇਵ ਸੋ ਪਿਙ੍ਗਿਯ ਵੇਨਸਾਖੋ, ਯਮ੍ਹਿ ਘਾਤਯਿਂ ਖਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਾਨੁਲਿਤ੍ਤੇ, ਤਮੇਵ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਗਤਂ ਮਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਦਂ ਤਦਾਚਰਿਯ**ਵਚੋਤਿ ਇਦਂ ਤਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਚਨਂ। **ਪਾਰਾਸਰਿਯੋ**ਤਿ ਤਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਕਿਤ੍ਤੇਤਿ। **ਪਚ੍ਛਾ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਪਾਪਂ ਤਯਾ ਕਤਂ, ਪਚ੍ਛਾ ਤਂ ਤਪੇਯ੍ਯ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਮਾ ਕਰੀਤਿ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਹਂ ਪਨਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਕਰਿਨ੍ਤਿ। **ਅਯਮੇ**ਵਾਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਲਪਤਿ। ਵੇ**ਨਸਾਖੋ**ਤਿ ਪਤ੍ਥਟਸਾਖੋ। **ਯਮ੍ਹਿ ਘਾਤਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਯਮ੍ਹਿ ਰੁਕ੍ਖੇ ਖਤ੍ਤਿਯਸਹਸ੍ਸਂ ਮਾਰੇਸਿਂ। **ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਾਨੁਲਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਰਾਜਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਲੋਹਿਤਚਨ੍ਦਨਸਾਰਾਨੁਲਿਤ੍ਤੇ ਤੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਯਤ੍ਥਾਹਂ ਘਾਤੇਸਿਂ , ਅਯਮੇਵ ਸੋ ਰੁਕ੍ਖੋ ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਤਮੇ**ਵ **ਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਮਯਾ ਪਰੇਸਂ ਅਕ੍ਖਿਉਪ੍ਪਾਟਨਦੁਕ੍ਖਂ ਕਤਂ, ਇਦਂ ਮੇ ਤਥੇਵ ਪਟਿਆਗਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਨੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ।

ਸੋ ਏਵਂ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ –

੧੮. ''ਸਾਮਾ ਚ ਖੋ ਚਨ੍ਦਨਲਿਤ੍ਤਗਤ੍ਤਾ, ਲਟ੍ਠੀਵ ਸੋਭਞ੍ਜਨਕਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਤਾ।
ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਉਬ੍ਬਰਿਂ, ਤਂ ਮੇ ਇਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ –

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਮ ਭਰਿਯਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸਾਮਾ ਉਬ੍ਬਰੀ ਯਥਾ ਨਾਮ ਸਿਗ੍ਗੁਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਜੁ ਉਗ੍ਗਤਾ ਸਾਖਾ ਮਨ੍ਦਮਾਲੁਤੇਰਿਤਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਸੋਭਤਿ, ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਵਿਲਾਸਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਸੋਭਤਿ, ਤਮਹਂ ਇਦਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਂ ਭਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਉਬ੍ਬਰਿਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਕਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਮੇ ਤਸ੍ਸਾ ਅਦਸ੍ਸਨਂ ਇਤੋ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖਤੋਪਿ ਦੁਕ੍ਖਤਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਸੋ ਏਵਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤੋਵ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਨ ਨਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਲੁਦ੍ਧੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿ, ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਬਲਕਾਯੋ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਬੋਧਿਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਙ੍ਗਿਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਾਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

[੩੫੪] ੪. ਉਰਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਰਗੋਵ ਤਚਂ ਜਿਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਤਪੁਤ੍ਤਕਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਮਤਭਰਿਯਮਤਪਿਤਿਕਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਤਥੇਵ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ''ਕਿਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸੋਚਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ , ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਮਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋਚਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਵੁਸੋ, ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਨਸ੍ਸਨਧਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨਸ੍ਸਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕੁਲੇ, ਨਾਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਗਾਮੇ, ਅਥ ਖੋ ਅਪਰਿਮਾਣੇਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲੇਸੁ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਅਮਰਣਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਬ੍ਭਾਵੇਨੇਵ ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਏਕਸਙ੍ਖਾਰੋਪਿ ਸਸ੍ਸਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਣਧਮ੍ਮਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਾ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤੇ ਮਤੇ 'ਮਰਣਧਮ੍ਮਂ ਮਤਂ, ਨਸ੍ਸਨਧਮ੍ਮਂ ਨਟ੍ਠ'ਨ੍ਤਿ ਨ ਸੋਚਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਦ੍ਵਾਰਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿਕਮ੍ਮੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਧੀਤਾ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਨਕੁਲਤੋ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਇਤਿ ਤੇ ਦਾਸਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਛ ਜਨਾ ਅਹੇਸੁਂ – ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ, ਭਰਿਯਾ, ਪੁਤ੍ਤੋ, ਧੀਤਾ, ਸੁਣ੍ਹਿਸਾ, ਦਾਸੀਤਿ। ਤੇ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਪਿਯਸਂਵਾਸਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਸਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਏਵਂ ਓਵਾਦਂ ਦੇਤਿ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਯਥਾਲਦ੍ਧਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਦਾਨਂ ਦੇਥ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਥ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਥ, ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਰਣਭਾਵਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਥ, ਇਮੇਸਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਮਰਣਂ ਧੁਵਂ, ਜੀਵਿਤਂ ਅਦ੍ਧੁਵਂ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਖਯਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋਵ, ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਵਾ ਚ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਓਵਾਦਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਸਤਿ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਚਵਰਂ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਝਾਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਮ੍ਮਿਕੇ ਆਸੀਵਿਸੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਧੂਮੋ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਹਰਿ। ਸੋ ਕੁਦ੍ਧੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯ੍ਹਂ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਾਠਾ ਨਿਮੁਜ੍ਜਾਪੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਡਂਸਿ, ਸੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਤਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਰੋਦਿ ਨ ਪਰਿਦੇਵਿ – ''ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਂ ਪਨ ਭਿਨ੍ਨਂ, ਮਰਣਧਮ੍ਮਂ ਮਤਂ, ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਮਰਣਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਕਾ''ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਭਾਵਮੇਵ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿ। ਸੋ ਖੇਤ੍ਤਸਮੀਪੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਏਕਂ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇਨ ਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ''ਅਜ੍ਜ ਕਿਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਭਤ੍ਤਂ ਅਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸੇਵਾਹਾਰਂ ਆਹਰੇਯ੍ਯਾਥ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਏਕਿਕਾਵ ਦਾਸੀ ਆਹਾਰਂ ਆਹਰਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਜਨਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਤਥੇਵ ਕਥੇਸਿ। ਕੇਨ ਤੇ, ਤਾਤ, ਇਮਂ ਸਾਸਨਂ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ , ਅਯ੍ਯੇਤਿ। ਸਾ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਮਤੋ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ, ਕਮ੍ਪਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾ ਨਾਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਸੁਭਾਵਿਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਾ ਦਾਸਿਂ ਪਨ ਆਹਾਰਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਖੇਤ੍ਤਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਰੋਦਿਤਂ ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤਂ ਵਾ ਨਾਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਪਨ੍ਨਛਾਯਾਯਮੇਵ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਭੁਤ੍ਤਾਵਸਾਨੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਦਾਰੂਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਚਿਤਕਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਝਾਪੇਸੁਂ। ਏਕਸ੍ਸ ਚ ਏਕਬਿਨ੍ਦੁਪਿ ਅਸ੍ਸੁ ਨਾਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸੁਭਾਵਿਤਮਰਣਸ੍ਸਤਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਸੀਲਤੇਜੇਨ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਆਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਗੁਣਤੇਜੇਨ ਉਣ੍ਹਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯਾ ਏਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਨਾਦਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਏਤੇਸਂ ਨਿਵੇਸਨਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਲਾਹਨਪਸ੍ਸੇ ਠਿਤੋ ''ਤਾਤ, ਕਿਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ

ਆਹ। ‘‘ਏਕੰ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਞਾਪੇਮ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਞਾਪੇਸ੍ਸਥ, ਏਕੰ ਪਨ ਮਿਗੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚਥ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ। ‘‘ਨਤ੍ਥੇਤੰ ਸਾਮਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਮੇਵ ਞਾਪੇਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਵੇਰਿਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਓਰਸਪੁਤ੍ਤੋ ਨੋ ਸਾਮਿ, ਨ ਵੇਰਿਕੋ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਵੋ ਅਪ੍ਪਿਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਤਿਵਿਯ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤੋ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ? ਸੋ ਅਰੋਦਨਕਾਰਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯. ‘‘ਉਰਗੋਵ ਤਚੰ ਜਿਣ੍ਣੰ, ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ ਸੰ ਤਨੁੰ।
ਏਵੰ ਸਰੀਰੇ ਨਿਬ੍ਭੋਗੇ, ਪੇਤੇ ਕਾਲਕਤੇ ਸਤਿ॥

੨੦. ‘‘ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਞਾਤੀਨੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤੰ।
ਤਸ੍ਮਾ ਏਤੰ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਗਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਗਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੰ ਤਨੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੰ। **ਨਿਬ੍ਭੋਗੇ**ਤਿ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸ ਅਭਾਵੇਨ ਭੋਗਰਹਿਤੇ। **ਪੇਤੇ**ਤਿ ਪਰਲੋਕੰ ਪਟਿਗਤੇ। **ਕਾਲਕਤੇ**ਤਿ ਕਤਕਾਲੇ, ਮਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਸਾਮਿ, ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਯਥਾ ਨਾਮ ਉਰਗੋ ਜਿਣ੍ਣਤਚੰ ਨਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਰਹਿਤੇ ਸਰੀਰੇ ਏਵੰ ਨਿਬ੍ਭੋਗੇ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਪੇਤੇ ਪੁਨ ਪਟਿਗਤੇ ਮਰਣਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਸਤਿ ਕੋ ਕਾਰੁਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਪਰਿਦੇਵੇਨ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਯਥਾ ਸੂਲੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਵੰ ਞਾਤੀਨੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਹੰ ਏਤੰ ਨ ਸੋਚਾਮਿ। ਯਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤਿ, ਤੰ ਸੋ ਗਤੋਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਸੋ ਕਿੰ ਹੋਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਦਸ ਮਾਸੇ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥਞ੍ਞੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਪਿਤਾ ਤਾਵ ਪੁਰਿਸਭਾਵੇਨ ਮਾ ਰੋਦਤੁ, ਮਾਤੁ ਹਦਯੰ ਪਨ ਮੁਦੁਕੰ ਹੋਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ? ਸਾ ਅਰੋਦਨਕਾਰਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੀ –

੨੧. ‘‘ਅਨਵ੍ਹਿਤੋ ਤਤੋ ਆਗਾ, ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਇਤੋ ਗਤੋ।
ਯਥਾਗਤੋ ਤਥਾ ਗਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਕਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾ॥

੨੨. ‘‘ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਞਾਤੀਨੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤੰ।
ਤਸ੍ਮਾ ਏਤੰ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਗਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਗਤੀ’’ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਵ੍ਹਿਤੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਤਾਤ ਮਯਾ ਪਰਲੋਕਤੋ ਅਨਵ੍ਹਿਤੋ ਅਯਾਚਿਤੋ। **ਆਗਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗੇਹੰ ਆਗਤੋ। **ਇਤੋ**ਤਿ ਇਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਮਯਾ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤੋਵ ਗਤੋ। **ਯਥਾਗਤੋ**ਤਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਯਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਰੁਚਿਯਾ ਆਗਤੋ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਤਥੇਵ ਗਤੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਸ ਇਤੋ ਗਮਨੇ ਕਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾ। **ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ**ਤਿ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸਕ੍ਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਭਗਿਨਿੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਸੋ ਕਿੰ ਹੋਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਭਾਤਾ ਮੇ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਭਗਿਨਿਯੋ ਨਾਮ ਭਾਤੂਸੁ ਸਿਨੇਹਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ? ਸਾ ਅਰੋਦਨਕਾਰਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੀ –

੨੩. ‘‘ਸਚੇ ਰੋਦੇ ਕਿਸਾ ਅਸ੍ਸੰ, ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਕਿੰ ਫਲੰ ਸਿਯਾ।
ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਸੁਹਜ੍ਜਾਨੰ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਨੋ ਅਰਤੀ ਸਿਯਾ॥

੨੪. ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਞਾਤੀਨੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤੰ।

ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਗਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਗਤੀ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

ਤਤ੍ਥ **ਸਚੇ**ਤਿ ਯਦਿ ਅਹਂ ਭਾਤਰਿ ਮਤੇ ਰੋਦੇਯ੍ਯਂ, ਕਿਸਸਰੀਰਾ ਅਸ੍ਸਂ। ਭਾਤੁ ਪਨ ਮੇ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਮਯ੍ਹਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿਯਾ ਕਿਂ ਫਲਂ ਕੋ ਆਨਿਸਂਸੋ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਮਯ੍ਹਂ ਅਵੁਦ੍ਧਿ ਪਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਸੁਹਜ੍ਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਸੁਹਦਾਨਂ । ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਭਿਯ੍ਯੋ ਨੋ**ਤਿ ਯੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤੀ ਚ ਮਿਤ੍ਤਾ ਚ ਸੁਹਦਯਾ ਚ, ਤੇਸਂ ਅਧਿਕਤਰਾ ਅਰਤਿ ਸਿਯਾ।

ਸਕ੍ਕੋ ਭਗਿਨਿਯਾ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਮ੍ਮ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਸੋ ਕਿਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ''ਪਤਿ ਮੇ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਪਤਿਮ੍ਹਿ ਮਤੇ ਵਿਧਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨਾਥਾ, ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਸੀ''ਤਿ। ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਅਰੋਦਨਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ –

੨੫. ''ਯਥਾਪਿ ਦਾਰਕੋ ਚਨ੍ਦਂ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਮਨੁਰੋਦਤਿ।
ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮੇਵੇਤਂ, ਯੋ ਪੇਤਮਨੁਸੋਚਤਿ॥

੨੬. ''ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਞਾਤੀਨਂ ਪਰਿਦੇਵਿਤਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਗਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਗਤੀ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤਂ ਲਬ੍ਭਨੀਯਾਲਬ੍ਭਨੀਯਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਬਾਲਦਾਰਕੋ ਮਾਤੁ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਂ ਪੁਣ੍ਣਂ ਚਨ੍ਦਂ ਆਕਾਸੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਚਨ੍ਦਂ ਮੇ ਦੇਹਿ, ਅਮ੍ਮ, ਚਨ੍ਦਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਰੋਦਤਿ, ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮੇਵੇਤਂ, ਏਵਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਕਮੇਵ ਏਤਂ ਤਸ੍ਸ ਰੁਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਪੇਤਂ ਕਾਲਕਤਂ ਅਨੁਸੋਚਤਿ। ਇਤੋਪਿ ਚ ਬਾਲਤਰਂ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਸੋ ਹਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਚਨ੍ਦਂ ਅਨੁਰੋਦਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਪਤਿ ਮਤੋ ਏਤਰਹਿ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸੂਲੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਡਯ੍ਹਮਾਨੋਪਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਤੀਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਭਰਿਯਾਯ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਮ੍ਮ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਸੋ ਕਿਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯੋ ਮੇ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ ਇਮਿਨਾ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਸੁਮੁਤ੍ਤਾ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਰੋਦਸੀ''ਤਿ। 'ਸਾਮਿ, ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਚ, ਨ ਏਤਂ ਏਤਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮੇ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ, ਉਰੇ ਸਂਵਡ੍ਢਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸੀ'ਤਿ। ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਰੋਦਸੀ''ਤਿ? ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਅਰੋਦਨਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ –

੨੭. ''ਯਥਾਪਿ ਉਦਕਕੁਮ੍ਭੋ, ਭਿਨ੍ਨੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ।
ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮੇਵੇਤਂ, ਯੋ ਪੇਤਮਨੁਸੋਚਤਿ॥

੨੮. ''ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਞਾਤੀਨਂ ਪਰਿਦੇਵਿਤਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਗਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਗਤੀ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਨਾਮ ਉਦਕਕੁਮ੍ਭੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਯਮਾਨੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਧਾ ਭਿਨ੍ਨੋ ਪੁਨ ਤਾਨਿ ਕਪਾਲਾਨਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਯੋ ਪੇਤਮਨੁਸੋਚਤਿ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਏਤਮਨੁਸੋਚਨਂ ਏਵਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਕਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਮਤਸ੍ਸ ਪੁਨ ਜੀਵਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤ੍ਤਾ ਇਦ੍ਧਿਮਤੋ ਵਾ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਭਿਨ੍ਨਂ ਕੁਮ੍ਭਂ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਕਾਲਕਤੋ ਪਨ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨਾਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਪਾਕਤਿਤਂ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਾ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯੇਵ।

ਸਕ੍ਕੋ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੇਹਿ ਮਰਣਸ੍ਸਤਿ ਭਾਵਿਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਹਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੰ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਅਹੰ, ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਅਹੰ ਵੋ ਗੇਹੇ ਸਤ੍ਤ ਰਤਨਾਨਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਾਨੰ ਦੇਥ , ਸੀਲੰ ਰਕ੍ਖਥ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਥ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ’’ਤਿ ਤੇਸੰ ਓਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗੇਹੰ ਅਪਰਿਮਿਤਧਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਦਾਸੀ ਖੁਜ੍ਜੁਤ੍ਤਰਾ ਅਹੋਸਿ, ਧੀਤਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਮਾਤਾ ਖੇਮਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਉਰਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੫੫] ੫. ਘਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਞ੍ਞੇ ਸੋਚਨ੍ਤਿ ਰੋਦਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਏਕੰ ਅਮਚ੍ਚੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੇਦਕਾਨੰ ਕਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਪਵੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਮੋਚਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਧਮਾਲੰ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਅਨਤ੍ਥੋ ਕਿਰ ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਪਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਆਗਤੋ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥੰ ਆਹਰਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਆਹਰਿੰਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ‘‘ਘਟਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਕਰਿੰਸੁ। ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਦੁਬ੍ਭਿ। ਸੋ ਤੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਤਦਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਧਙ੍ਕਰਾਜਾ ਨਾਮ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਰਜ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਸਙ੍ਖਲਿਕਾਹਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੰ ਪਵੇਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਝਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ, ਧਙ੍ਕਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਡਾਹੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਾਦਾਸਫੁਲ੍ਲਪਦੁਮਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ ਮੁਖੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੯. ‘‘ਅਞ੍ਞੇ ਸੋਚਨ੍ਤਿ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਾ ਜਨਾ।
ਪਸਨ੍ਨਮੁਖਵਣ੍ਣੋਸਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਘਟ ਨ ਸੋਚਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਮਨੁਸ੍ਸਾ।

ਅਥਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੋਚਨਕਾਰਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੦. ‘‘ਨਾਬ੍ਭਤੀਤਹਰੋ ਸੋਕੋ, ਨਾਨਾਗਤਸੁਖਾਵਹੋ।
ਤਸ੍ਮਾ ਧਙ੍ਕ ਨ ਸੋਚਾਮਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਸੋਕੇ ਦੁਤੀਯਤਾ॥

੩੧. ‘‘ਸੋਚੰ ਪਣ੍ਡੁ ਕਿਸੋ ਹੋਤਿ, ਭਤ੍ਤਞ੍ਚਸ੍ਸ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ।
ਅਮਿਤ੍ਤਾ ਸੁਮਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਲ੍ਲਵਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਰੁਪ੍ਪਤੋ॥

੩੨. ‘‘ਗਾਮੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾਰਞ੍ਞੇ, ਨਿਨ੍ਨੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਥਲੇ।

ਠਿਤੰ ਮੰ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵੰ ਦਿਟ੍ਠਪਦੋ ਅਹੰ॥

੩੩. ‘‘ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਨਾਲਮੇਕੋਵ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਰਸਾਹਰੋ।
ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਪਥਵੀ ਤਸ੍ਸ, ਨ ਸੁਖੰ ਆਵਹਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਬ੍ਭਤੀਤਹਰੋ**ਤਿ ਨਾਬ੍ਭਤੀਤਾਹਾਰੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਸੋਕੋ ਨਾਮ ਅਬ੍ਭਤੀਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੰ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੰ ਪੁਨ ਨਾਹਰਤਿ। **ਦੁਤੀਯਤਾ**ਤਿ ਸਹਾਯਤਾ। ਅਤੀਤਾਹਰਣੇਨ ਵਾ ਅਨਾਗਤਾਹਰਣੇਨ ਵਾ ਸੋਕੋ ਨਾਮ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਹਾਯੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤੇਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨਾਹੰ ਨ ਸੋਚਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਸੋਚ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਚਨ੍ਤੋ। **ਸਲ੍ਲਵਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਰੁਪ੍ਪਤੋ**ਤਿ ਸੋਕਸਲ੍ਲੇਨ ਵਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਤੇਨੇਵ ਘਟ੍ਟਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਾ ਵਤ ਨੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੀ’’ਤਿ ਅਮਿਤ੍ਤਾ ਸੁਮਨਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਠਿਤੰ ਮੰ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸਮ੍ਮ ਧਙ੍ਕਰਾਜ, ਏਤੇਸੁ ਗਾਮਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਠਿਤੰ ਮੰ ਪਣ੍ਡੁਕਿਸਭਾਵਾਦਿਕੰ ਸੋਕਮੂਲਕੰ ਬ੍ਯਸਨੰ ਨ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। **ਏਵੰ ਦਿਟ੍ਠਪਦੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਤੰ ਬ੍ਯਸਨੰ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵੰ ਮਯਾ ਞਾਣਪਦੰ ਦਿਟ੍ਠੰ। ‘‘ਅਟ੍ਠਲੋਕਧਮ੍ਮਪਦ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿਯੇਵ । ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਪਨ ‘‘ਨ ਮਤ੍ਤੰ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਲਿਖਿਤੰ, ਤੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਰਿਯੋਸਾਨਗਾਥਾਯ ਇਚ੍ਛਿਤਪਤ੍ਥਿਤਤ੍ਥੇਨ ਞਾਣਸੁਖਸਙ੍ਖਾਤੰ ਸਬ੍ਬਕਾਮਰਸੰ ਆਹਰਤੀਤਿ **ਸਬ੍ਬਕਾਮਰਸਾਹਰੋ**। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪਹਾਯ ਅਞ੍ਞਸਹਾਯੇ ਅਤ੍ਤਾਵ ਏਕੋ ਸਬ੍ਬਕਾਮਰਸਾਹਰੋ ਨਾਲੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਞਾਣਸੁਖਸਙ੍ਖਾਤੰ ਕਾਮਰਸੰ ਆਹਰਿਤੁੰ ਅਸਮਤ੍ਥੋ, ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਪਥਵੀ ਨ ਸੁਖੰ ਆਵਹਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਾਮਾਤੁਰਸ੍ਸ ਹਿ ਸੁਖੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯੋ ਪਨ ਕਿਲੇਸਦਰਥਰਹਿਤੰ ਞਾਣਸੁਖੰ ਆਹਰਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਸੋ ਰਾਜਾ ਸੁਖੀ ਹੋਤੀਤਿ। ਯੋ ਪਨੇਤਾਯ ਗਾਥਾਯ ‘‘ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਨਾਲਮੇਕੋ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਇਤਿ ਧਙ੍ਕੋ ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰਜ੍ਜੰ ਅਮਚ੍ਚਾਨੰ ਪਟਿਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਧਙ੍ਕਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਘਟਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਘਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੫੬] ੬. ਕੋਰਣ੍ਡਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕੋ ਅਰਞ੍ਞੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਆਗਤਾਗਤਾਨੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨੰ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕਮਚ੍ਛਬਨ੍ਧਾਦੀਨੰ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨਞ੍ਞੇਵ ‘‘ਸੀਲੰ ਗਣ੍ਹਥ, ਸੀਲੰ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਸੀਲੰ ਦੇਤਿ। ਤੇ ਥੇਰੇ ਗਰੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਸੀਲੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਇਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲੰ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ, ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤੇਸੰ ਅਰੁਚਿਯਾ ਸੀਲੰ ਦੇਥ, ਏਤੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਕਥੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਰੂਪਾਨੰ ਸੀਲੰ ਮਾ ਅਦਤ੍ਥਾ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੰ ਪਵਤ੍ତਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸੀਲੰ ਦੇਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਯਾਚਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸੀਲੰ ਦੇਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਕੋਰਣ੍ਡਿਯੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਸੋ ਆਚਰਿਯੋ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਕੇਵਟ੍ਟਾਦੀਨੰ

ਅਯਾਚਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ''ਸੀਲੰ ਗਣ੍ਹਥ, ਸੀਲੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਸੀਲੰ ਦੇਤਿ। ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯੋ ਤਮਤ੍ਥੰ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤੇਸਂ ਅਰੁਚਿਯਾ ਸੀਲੰ ਦੇਥ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਚਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਦਦੇਯ੍ਯਾਥ, ਮਾ ਅਯਾਚਨ੍ਤਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਸੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਅਹੋਸਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨਂ ਸੀਲੰ ਦੇਤਿਯੇਵ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕਸ੍ਮਾ ਗਾਮਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਾਚਨਕਤ੍ਥਾਯ ਆਚਰਿਯਂ ਨਿਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ। ਸੋ ਕੋਰਣ੍ਡਿਯਮਾਣਵਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਹਂ ਨ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਮਾਣਵੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਚਨਕਾਨਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਿਨ੍ਨਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਂ ਕਨ੍ਦਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯੋ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਯਾਚਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸੀਲੰ ਦੇਤਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਥਾ ਯਾਚਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਦੇਤਿ, ਤਥਾ ਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇਸੁ ਮਾਣਵੇਸੁ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਉਟ੍ਠਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸੇਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਰਾਯਂ ਖਿਪਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਖਿਪਿਯੇਵ। ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਮਾਣਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ''ਆਚਰਿਯ, ਕਿਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਸਿ, ਤੇ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਆਚਰਿਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੪. ''ਏਕੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਗਿਰਿਕਨ੍ਦਰਾਯਂ, ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਸਿਲਂ ਪਵੇਚ੍ਛਸਿ।
ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਨ੍ਤਰਮਾਨਰੂਪੋ, ਕੋਰਣ੍ਡਿਯ ਕੋ ਨੁ ਤਵ ਯਿਧਤ੍ਥੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋ ਨੁ ਤਵ ਯਿਧਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਕੋ ਨੁ ਤਵ ਇਧ ਕਨ੍ਦਰਾਯਂ ਸਿਲਾਖਿਪਨੇਨ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਪਬੋਧੇਤੁਕਾਮੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੫. ''ਅਹਞ੍ਹਿਮਂ ਸਾਗਰਸੇਵਿਤਨ੍ਤਂ, ਸਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾਪਿ ਪਾਣਿ।
ਵਿਕਿਰਿਯ ਸਾਨੂਨਿ ਚ ਪਬ੍ਬਤਾਨਿ ਚ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਿਲਂ ਦਰਿਯਾ ਪਕ੍ਖਿਪਾਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹਞ੍ਹਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਞ੍ਹਿ ਇਮਂ ਮਹਾਪਥਵਿਂ। **ਸਾਗਰਸੇਵਿਤਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਗਰੇਹਿ ਸੇਵਿਤਂ ਚਾਤੁਰਨ੍ਤਂ। **ਯਥਾਪਿ ਪਾਣੀ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਤਲਂ ਵਿਯ ਸਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਵਿਕਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ। **ਸਾਨੂਨਿ ਚ ਪਬ੍ਬਤਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਪਂਸੁਪਬ੍ਬਤੇ ਚ ਸਿਲਾਪਬ੍ਬਤੇ ਚ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੬. ''ਨਯਿਮਂ ਮਹਿਂ ਅਰਹਤਿ ਪਾਣਿਕਪ੍ਪਂ, ਸਮਂ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਕਰਣਾਯ ਮੇਕੋ।
ਮਞ੍ਞਾਮਿਮਞ੍ਞੇਵ ਦਰਿਂ ਜਿਗੀਸਂ, ਕੋਰਣ੍ਡਿਯ ਹਾਹਸਿ ਜੀਵਲੋਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਰਣਾਯ ਮੇਕੋ**ਤਿ ਕਰਣਾਯ ਏਕੋ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਮਞ੍ਞਾਮਿਮਞ੍ਞੇਵ ਦਰਿਂ ਜਿਗੀਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਪਥਵੀ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਏਕਂ ਦਰਿਂ ਜਿਗੀਸਂ ਪੂਰਣਤ੍ਥਾਯ ਵਾਯਮਨ੍ਤੋ ਸਿਲਾ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਉਪਾਯਂ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਵ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਜੀਵਲੋਕਂ ਹਾਹਸਿ ਜਹਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਰਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੭. ''ਸਚੇ ਅਯਂ ਭੂਤਧਰਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਸਮਂ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਕਰਣਾਯ ਮੇਕੋ।
ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ ਇਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ, ਨਾਨਾਦਿਟ੍ਠਿਕੇ ਨਾਨਯਿਸ੍ਸਸਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਚੇ ਅਯਂ ਏਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਇਮਂ ਭੂਤਧਰਂ ਪਥਵਿਂ ਸਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਂ ਇਮੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਮਨੁਸ੍ਸੇ ਨਾਨਾਦਿਟ੍ਠਿਕੇ ਨਾਨਯਿਸ੍ਸਸਿ, ਤੇ ਏਵਂ “ਸੀਲਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਸੀਲਂ ਗਣ੍ਹਥਾ”ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਨ ਆਨਯਿਸ੍ਸਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸਾਯੇਵ ਹਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ “ਅਕੁਸਲ”ਨ੍ਤਿ ਗਰਹਨ੍ਤਿ। ਸਂਸਾਰਮੋਚਕਾਦਯੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕੁਸਲਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਤੇ ਤ੍ਵਂ ਕਥਂ ਆਨਯਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾਨਂ ਸੀਲਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਯਾਚਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਦੇਹੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੋ “ਯੁਤ੍ਤਂ ਵਦਤਿ ਕੋਰਣ੍ਡਿਯੋ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਰਦ੍ਧਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੮. “ਸਂਖਿਤ੍ਤਰੂਪੇਨ ਭਵਂ ਮਮਤ੍ਥਂ, ਅਕ੍ਖਾਸਿ ਕੋਰਣ੍ਡਿਯ ਏਵਮੇਤਂ।
ਯਥਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਥਵੀ ਸਮਾਯਂ, ਕਤ੍ਤੁਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਤਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ”ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਂ ਅਯਂ। ਏਵਂ ਆਚਰਿਯੋ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਅਕਾਸਿ, ਸੋਪਿ ਨਂ ਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਘਰਂ ਨੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – “ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੋਰਣ੍ਡਿਯਮਾਣਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ”ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਰਣ੍ਡਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੫੭] ੭. ਲਟੁਕਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਤਂ ਕੁਞ੍ਜਰ ਸਟ੍ਠਿਹਾਯਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ “ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਰੁਣਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥੀ”ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ “ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ”ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ “ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ “ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਨਿਕ੍ਕਰੁਣੋਯੇਵਾ”ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਿਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਮਹਾਕਾਯੋ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਰਣਪਰਿਵਾਰੋ ਯੂਥਪਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਦਾ ਏਕਾ ਲਟੁਕਿਕਾ ਸਕੁਣਿਕਾ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਵਿਚਰਣਟ੍ਠਾਨੇ ਅਣ੍ਡਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ, ਤਾਨਿ ਪਰਿਣਤਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣਪੋਤਕਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਅਵਿਰੁਲ਼੍ਹਪਕ੍ਖੇਸੁ ਉਪ੍ਪਤਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਸੁਯੇਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਰਣਪਰਿਵੁਤੋ ਗੋਚਰਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲਟੁਕਿਕਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ “ਅਯਂ ਹਤ੍ਥਿਰਾਜਾ ਮਮ ਪੋਤਕੇ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤਿ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਤ੍ਥਾਯ ਧਮ੍ਮਿਕਾਰਕ੍ਖਂ ਯਾਚਾਮੀ”ਤਿ। ਸਾ ਉਭੋ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੯. “ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਤਂ ਕੁਞ੍ਜਰ ਸਟ੍ਠਿਹਾਯਨਂ, ਆਰਞ੍ਞਕਂ ਯੂਥਪਤਿਂ ਯਸਸ੍ਸਿਂ।
ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਤਂ ਪਞ੍ਜਲਿਕਂ ਕਰੋਮਿ, ਮਾ ਮੇ ਵਧੀ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਦੁਬ੍ਬਲਾਯਾ”ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਟ੍ਠਿਹਾਯਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਹਾਯਨਬਲਂ। **ਯਸਸ੍ਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਤਂ ਪਞ੍ਜਲਿਕਂ ਕਰੋਮੀ**ਤਿ ਅਹਂ ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਤਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਂ ਕਰੋਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ “ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ ਲਟੁਕਿਕੇ, ਅਹਂ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਸਕੁਣਪੋਤਕਾਨਂ ਉਪਰਿ ਠਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਹਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਗਤੇਸੁ ਲਟੁਕਿਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ “ਲਟੁਕਿਕੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਏਕੋ ਏਕਚਾਰਿਕੋ ਹਤ੍ਥੀ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨਂ ਨ

ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਤੇ ਤਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੪੦**. ''ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਤਂ ਕੁਞ੍ਜਰ ਏਕਚਾਰਿਂ, ਆਰਞ੍ਞਕਂ ਪਬ੍ਬਤਸਾਨੁਗੋਚਰਂ।
> ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਤਂ ਪਞ੍ਜਲਿਕਂ ਕਰੋਮਿ, ਮਾ ਮੇ ਵਧੀ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਦੁਬ੍ਬਲਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਬ੍ਬਤਸਾਨੁਗੋਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਘਨਸੇਲਪਬ੍ਬਤੇਸੁ ਚ ਪਂਸੁਪਬ੍ਬਤੇਸੁ ਚ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੪੧**. ''ਵਧਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਲਟੁਕਿਕੇ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਤੁਵਂ ਕਾਹਸਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾਸਿ।
> ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿਪਿ ਤਾਦਿਸੀਨਂ, ਵਾਮੇਨ ਪਾਦੇਨ ਪਪੋਥਯੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਧਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਮਮ ਵਿਚਰਣਮਗ੍ਗੇ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨਿ ਠਪੇਸਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਠਪੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਕਿਂ ਮੇ ਤੁਵਂ ਕਾਹਸੀ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਮਹਾਥਾਮਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ। **ਪਪੋਥਯੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਤਾਦਿਸਾਨਂ ਲਟੁਕਿਕਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਵਾਮੇਨ ਪਾਦੇਨ ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣੇਯ੍ਯਂ, ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇਨ ਪਨ ਕਥਾਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਪਾਦੇਨ ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤੇਨ ਪਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦਨ੍ਤੋਵ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਲਟੁਕਿਕਾ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਯ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਵਾਰਣ ਨਦਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਮੇ ਕਿਰਿਯਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਕਾਯਬਲਤੋ ਞਾਣਬਲਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਹੋਤੁ, ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਯਮਾਨਾਵ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੪੨**. ''ਨ ਹੇਵ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਬਲੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਬਲਞ੍ਹਿ ਬਾਲਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਹੋਤਿ।
> ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਨਾਗਰਾਜਾ ਅਨਤ੍ਥਂ, ਯੋ ਮੇ ਵਧੀ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਦੁਬ੍ਬਲਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਲੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਯਬਲੇਨ। **ਅਨਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਵੁਡ੍ਢਿਂ। **ਯੋ ਮੇ**ਤਿ ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਦੁਬ੍ਬਲਾਯ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਵਧੀ ਘਾਤੇਸਿ।

ਸਾ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਏਕਂ ਕਾਕਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਤੁਟ੍ਠੇਨ ''ਕਿਂ ਤੇ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਸਾਮਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਮੇ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਸ੍ਸ ਪਨ ਏਕਚਾਰਿਕਵਾਰਣਸ੍ਸ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤੇਨ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਾ ਏਕਂ ਨੀਲਮਕ੍ਖਿਕਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਤਾਯਪਿ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਇਮਿਨਾ ਕਾਕੇਨ ਏਕਚਾਰਿਕਵਾਰਣਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਸੁ ਭਿਨ੍ਨੇਸੁ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਤਤ੍ਥ ਆਸਾਟਿਕਂ ਪਾਤੇਤੁਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਯਪਿ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਏਕਂ ਮਣ੍ਡੂਕਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਯਦਾ ਏਕਚਾਰਿਕਵਾਰਣੋ ਅਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਤਦਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਠਿਤੋ ਸਦ੍ਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਪਾਤੇ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਕਾਕੋ ਵਾਰਣਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਨੀਲਮਕ੍ਖਿਕਾ ਆਸਾਟਿਕਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਪੁਲਵੇਹਿ ਖਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਪਾਸਾਭਿਭੂਤੋ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਵਿਚਰਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਣ੍ਡੂਕੋ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਵਾਰਣੋ ''ਏਤ੍ਥ ਪਾਨੀਯਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਅਥ ਮਣ੍ਡੂਕੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਪਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਵਾਰਣੋ ''ਏਤ੍ਥ ਪਾਨੀਯਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਪਾਤਾਭਿਮੁਖੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਰਿਗਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ

ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਲਟੁਕਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਦਿਟ੍ਠਾ ਮੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੀ''ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੇਰਂ ਨਾਮ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਾਰਣਂ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਾਰਣਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ –

੪੩. ''ਕਾਕਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸ ਲਟੁਕਿਕਂ, ਮਣ੍ਡੂਕਂ ਨੀਲਮਕ੍ਖਿਕਂ।
ਏਤੇ ਨਾਗਂ ਅਘਾਤੇਸੁਂ, ਪਸ੍ਸ ਵੇਰਸ੍ਸ ਵੇਰਿਨਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਵੇਰਂ ਨ ਕਯਿਰਾਥ, ਅਪ੍ਪਿਯੇਨਪਿ ਕੇਨਚੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨਿਯਾਮਿਤਾਲਪਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਨ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਥ ਭਿਕ੍ਖਵੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਏਤੇ**ਤਿ ਏਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਅਘਾਤੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਵਧਿਂਸੁ। **ਪਸ੍ਸ ਵੇਰਸ੍ਸ ਵੇਰਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਸ੍ਸਥ ਵੇਰਿਕਾਨਂ ਵੇਰਸ੍ਸ ਗਤਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਦਾ ਏਕਚਾਰਿਕਹਤ੍ਥੀ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਯੂਥਪਤਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਲਟੁਕਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੫੮] ੮. ਚੂਲ਼ਧਮ੍ਮਪਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਹਮੇਵ ਦੂਸਿਯਾ ਭੂਨਹਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਜਾਤਕੇਸੁ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਚੂਲ਼ਧਮ੍ਮਪਾਲਜਾਤਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਮਾਸਿਕਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਚ ਸੀਸਞ੍ਚ ਛੇਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿਮਾਲਕਂ ਨਾਮ ਕਾਰੇਸਿ। **ਦਦ੍ਦਰਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੨.੪੩-੪੪) ਗੀਵਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨੇ ਮਂਸਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ। **ਖਨ੍ਤੀਵਾਦੀਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੪.੪੯ ਆਦਯੋ) ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਕਸਾਹਿ ਪਹਾਰਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਤਾਲ਼ਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਚ ਕਣ੍ਣਨਾਸਞ੍ਚ ਛੇਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜਟਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਾਨਕਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਰੇ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਵਸਂਯੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। **ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯਜਾਤਕੇਪਿ** (ਜਾ॰ ੧.੨.੧੪੩-੧੪੪) **ਮਹਾਕਪਿਜਾਤਕੇਪਿ** (ਜਾ॰ ੧.੭.੮੩ ਆਦਯੋ) ਮਾਰੇਸਿਯੇਵ। ਏਵਮੇਵ ਸੋ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਮਾਰਣਤ੍ਥਮੇਵ ਉਪਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, 'ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਮਾਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇ ਪਯੋਜੇਸਿ, ਸਿਲਂ ਪਵਿਜ੍ਝਿ, ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ , ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਂ ਚੂਲ਼ਧਮ੍ਮਪਾਲਕੁਮਾਰਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਸਮਾਨਂ ਜੀਵਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿਮਾਲਕਂ ਕਾਰੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਮਹਾਪਤਾਪੇ ਨਾਮ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਚਨ੍ਦਾਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਧਮ੍ਮਪਾਲੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਮੇਨਂ ਸਤ੍ਤਮਾਸਿਕਕਾਲੇ ਮਾਤਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਾਪਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਾਪਯਮਾਨਾ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਤਾਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਕਰੋਤਿ, ਮਂ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਪੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਮਯਿ 'ਮਨੁਸ੍ਸੋ'ਤਿਪਿ ਸਞ੍ਞਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਨਂ ਘਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਧਾਨੇਨ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਚੋਰਘਾਤਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੋ ਰਤ੍ਤਮਾਲਾਧਰੋ ਫਰਸੁਂ ਅਂਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਨਘਟਿਕਂ

ਹਤ੍ਥਪਾਦਠਪਨਦਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦੇਵਿਯਾ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਪਾਲਂ ਆਨੇਹੀਤਿ। ਦੇਵੀਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰੋਦਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਚੋਰਘਾਤਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਕੁਮਾਰਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਏਕਂ ਫਲਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਧ ਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ।

ਚਨ੍ਦਾਦੇਵੀ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋਵ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਆਗਚ੍ਛਿ। ਪੁਨ ਚੋਰਘਾਤਕੋ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮੀ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਧਮ੍ਮਪਾਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਛਿਨ੍ਦਾਤਿ। ਚਨ੍ਦਾਦੇਵੀ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਮਾਸਿਕੋ ਬਾਲਕੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਨਤ੍ਥੇਤਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਦੋਸੋ ਪਨ ਹੋਨ੍ਤੋ ਮਯਿ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹਂ ਹਤ੍ਥੇ ਛੇਦਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ''ਅਹਮੇਵ ਦੂਸਿਯਾ ਭੂਨਹਤਾ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਪਤਾਪਸ੍ਸ।
ਏਤਂ ਮੁਞ੍ਚਤੁ ਧਮ੍ਮਪਾਲਂ, ਹਤ੍ਥੇ ਮੇ ਦੇਵ ਛੇਦੇਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੂਸਿਯਾ**ਤਿ ਦੂਸਿਕਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨੁਟ੍ਠਹਮਾਨਾ ਦੋਸਕਾਰਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਦੂਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ। **ਭੂਨਹਤਾ**ਤਿ ਹਤਭੂਨਾ, ਹਤਵੁਡ੍ਢੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਇਦਂ ''ਦੂਸਿਯਾ''ਤਿ ਪਦੇਨ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਅਹਂ ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਪਤਾਪਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਕਾਰਿਕਾ, ਨਾਯਂ ਕੁਮਾਰੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਰਪਰਾਧਂ ਏਤਂ ਬਾਲਕਂ ਮੁਞ੍ਚਤੁ ਧਮ੍ਮਪਾਲਂ, ਸਚੇਪਿ ਹਤ੍ਥੇ ਛੇਦਾਪੇਤੁਕਾਮੋ, ਦੋਸਕਾਰਿਕਾਯ ਹਤ੍ਥੇ ਮੇ, ਦੇਵ, ਛੇਦੇਹੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ।

ਰਾਜਾ ਚੋਰਘਾਤਕਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ''ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਪਪਞ੍ਚਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਛੇਦਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਚੋਰਘਾਤਕੋ ਤਿਖਿਣਫਰਸੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਤਰੁਣਵਂਸਕਲੀਰੇ ਵਿਯ ਦ੍ਵੇ ਹਤ੍ਥੇ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਸੋ ਦ੍ਵੀਸੁ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਛਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਨੇਵ ਰੋਦਿ ਨ ਪਰਿਦੇਵਿ, ਖਨ੍ਤਿਞ੍ਚ ਮੇਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਚਨ੍ਦਾ ਪਨ ਦੇਵੀ ਛਿਨ੍ਨਹਤ੍ਥਕੋਟਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਕਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤਲਿਤ੍ਤਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਵਿਚਰਿ। ਪੁਨ ਚੋਰਘਾਤਕੋ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦ੍ਵੇਪਿ ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਾਦੇਵੀ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੫. ''ਅਹਮੇਵ ਦੂਸਿਯਾ ਭੂਨਹਤਾ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਪਤਾਪਸ੍ਸ।
ਏਤਂ ਮੁਞ੍ਚਤੁ ਧਮ੍ਮਪਾਲਂ, ਪਾਦੇ ਮੇ ਦੇਵ ਛੇਦੇਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਰਾਜਾਪਿ ਪੁਨ ਚੋਰਘਾਤਕਂ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਉਭੋਪਿ ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਚਨ੍ਦਾਦੇਵੀ ਪਾਦਕੋਟਿਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਕਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤਲਿਤ੍ਤਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ''ਸਾਮਿ ਮਹਾਪਤਾਪ, ਛਿਨ੍ਨਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਨਾਮ ਦਾਰਕਾ ਮਾਤਰਾ ਪੋਸੇਤਬ੍ਬਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਕਂ ਪੋਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਹਿ ਮੇ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਚੋਰਘਾਤਕੋ ''ਕਿਂ ਦੇਵ ਕਤਾ ਰਾਜਾਣਾ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਮਮ ਕਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਤਾਵ ਨਿਟ੍ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਥ ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਾਦੇਵੀ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ''ਅਹਮੇਵ ਦੂਸਿਯਾ ਭੂਨਹਤਾ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਪਤਾਪਸ੍ਸ।
ਏਤਂ ਮੁਞ੍ਚਤੁ ਧਮ੍ਮਪਾਲਂ, ਸੀਸਂ ਮੇ ਦੇਵ ਛੇਦੇਹੀ''ਤਿ॥

ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸਂ ਉਪਨੇਸਿ।

ਪੁਨ ਚੋਰਘਾਤਕੋ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇvਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ਸੋ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍vਾ ''ਕਤਾ, ਦੇv, ਰਾਜਾਣਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਤਾv ਕਤਾ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਦੇvਾ''ਤਿ? ''ਅਸਿਤੁਣ੍ਡੇਨ ਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍vਾ ਅਸਿਮਾਲਕਂ ਨਾਮ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕਲੇvਰਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿਤ੍vਾ ਅਸਿਤੁਣ੍ਡੇਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍vਾ ਅਸਿਮਾਲਕਂ ਨਾਮ ਕਤ੍vਾ ਮਹਾਤਲੇ vਿਪ੍ਪਕਿਰਿ। ਚਨ੍ਦਾਦੇvੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਂਸੇ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਕਤ੍vਾ ਮਹਾਤਲੇ ਰੋਦਮਾਨਾ ਪਰਿਦੇvਮਾਨਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੪੭. ''ਨ ਹਿ ਨੂਨਿਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ, ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾ ਚ vਿਜ੍ਜਰੇ ਸੁਹਦਾ।
ਯੇ ਨ vਦਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ, ਮਾ ਘਾਤਯਿ ਓਰਸਂ ਪੁਤ੍ਤਂ॥

੪੮. ''ਨ ਹਿ ਨੂਨਿਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ, ਞਾਤੀ ਮਿਤ੍ਤਾ ਚ vਿਜ੍ਜਰੇ ਸੁਹਦਾ।
ਯੇ ਨ vਦਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ, ਮਾ ਘਾਤਯਿ ਅਤ੍ਰਜਂ ਪੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾ ਚ vਿਜ੍ਜਰੇ ਸੁਹਦਾ**ਤਿ ਨੂਨ ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਦਲ੍ਹਮਿਤ੍ਤਾ vਾ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਸਹਭਾvਿਨੋ ਅਮਚ੍ਚਾ vਾ ਮੁਦੁਹਦਯਤਾਯ ਸੁਹਦਾ vਾ ਕੇਚਿ ਨ vਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਯੇ ਨ vਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਅਧੁਨਾ ਆਗਨ੍ਤ੍vਾ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਂ ਮਾ ਘਾਤਯੀ''ਤਿ ਨ vਦਨ੍ਤਿ, ਇਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਨਤ੍ਥੀਯੇvਾਤਿ ਮਞ੍ਞੇ। ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯਂ **ਞਾਤੀ**ਤਿ ਞਾਤਕਾ।

ਇਮਾ ਪਨ ਦ੍vੇ ਗਾਥਾ vਤ੍vਾ ਚਨ੍ਦਾਦੇvੀ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਹਦਯਮਂਸਂ ਧਾਰਯਮਾਨਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ''ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਾਨੁਲਿਤ੍ਤਾ, ਬਾਹਾ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਪਾਲਸ੍ਸ।
ਦਾਯਾਦਸ੍ਸ ਪਥਬ੍ਯਾ, ਪਾਣਾ ਮੇ ਦੇv ਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਾਯਾਦਸ੍ਸ ਪਥਬ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਕਾਯ ਚਾਤੁਰਨ੍ਤਾਯ ਪਥvਿਯਾ ਦਾਯਾਦਸ੍ਸ ਲੋਹਿਤਚਨ੍ਦਨਸਾਰਾਨੁਲਿਤ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥਾ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਪਾਦਾ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੀਸਞ੍ਚ ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਅਸਿਮਾਲਕੋਪਿ ਕਤੋ, ਤv vਂਸਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍vਾ ਗਤੋਸਿ ਦਾਨੀਤਿ ਏvਮਾਦੀਨਿ vਿਲਪਨ੍ਤਿ ਏvਮਾਹ। **ਪਾਣਾ ਮੇ ਦੇv ਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦੇv, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਸੋਕਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿਯਾ ਜੀvਿਤਂ ਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ।

ਤਸ੍ਸਾ ਏvਂ ਪਰਿਦੇvਮਾਨਾਯ ਏv ਡਯ੍ਹਮਾਨੇ vੇਲੁvਨੇ vੇਲੁ vਿਯ ਹਦਯਂ ਫਲਿ, ਸਾ ਤਤ੍ਥੇv ਜੀvਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਰਾਜਾਪਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਹਾਤਲੇ ਪਤਿ, ਪਦਰਤਲਂ ਦ੍vਿਧਾ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਸੋ ਤਤੋਪਿ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿ। ਤਤੋ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍vਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾਪਿ ਘਨਪਥvੀ ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਂ ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍vਾ vਿvਰਮਦਾਸਿ, ਅvੀਚਿਤੋ ਜਾਲਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਕੇਨ ਕਮ੍ਬਲੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੀ vਿਯ ਤਂ ਗਹੇਤ੍vਾ ਅvੀਚਿਮ੍ਹਿ ਖਿਪਿ। ਚਨ੍ਦਾਯ ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਮਚ੍ਚਾ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍vਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਦੇvਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਚਨ੍ਦਾਦੇvੀ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਗੋਤਮੀ, ਧਮ੍ਮਪਾਲਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇv ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲਧਮ੍ਮਪਾਲਜਾਤਕvਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੫੯] ੯. ਸੁvਣ੍ਣਮਿਗਜਾਤਕvਣ੍ਣਨਾ

vਿਕ੍ਕਮ ਰੇ ਹਰਿਪਾਦਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤvਨੇ vਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾvਤ੍ਥਿਯਂ ਏਕਂ ਕੁਲਧੀਤਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਸਾvਤ੍ਥਿਯਂ ਦ੍vਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾvਕਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਬੁਦ੍ਧਮਾਮਕਾ ਧਮ੍ਮਮਾਮਕਾ ਸਙ੍ਘਮਾਮਕਾ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਦਾਨਾਦਿਪੁਞ੍ਞਾਭਿਰਤਾ। ਤਂ ਅਞ੍ਞਂ ਸਾvਤ੍ਥਿਯਮੇv ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਂ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਕੁਲਂ vਾਰੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ

''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਧੀਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਮਮਾਯਤਿ ਦਾਨਾਦਿਪੁਞ੍ਞਾਭਿਰਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾਪਿ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਦਾਨੰ ਵਾ ਦਾਤੁੰ ਧਮ੍ਮੰ ਵਾ ਸੋਤੁੰ ਵਿਹਾਰੰ ਵਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਸੀਲੰ ਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਕਾਤੁੰ ਨ ਦਸ੍ਸਥ, ਨ ਮਯੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਮ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸੰ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਕੁਲਾਵ ਕੁਮਾਰਿਕੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਤੇ ਤੇਹਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਧੀਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਘਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਕਰੋਤੁ, ਮਯੰ ਨ ਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਦੇਥ ਨੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਦ੍ਦਕੇਨ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਮਙ੍ਗਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੰ ਨਯਿੰਸੁ। ਸਾ ਵਤ੍ਤਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਤਿਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਸਾਮਿਕਵਤ੍ਤਾਨਿ ਕਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਸਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਸਾਮਿਕੰ ਆਹ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕੁਲੂਪਕਤ੍ਥੇਰਾਨੰ ਦਾਨੰ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਦ੍ਦੇ, ਯਥਾਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਦਾਨੰ ਦੇਹੀਤਿ। ਸਾ ਥੇਰੇ ਨਿਮਨ੍ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਕੁਲੰ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੰ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਰਤਨਾਨੰ ਗੁਣੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯਾ, ਯਾਵ ਇਮੰ ਕੁਲੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਰਤਨਾਨੰ ਗੁਣੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਾਵ ਇਧੇਵ ਭਿਕ੍ਖੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰਾ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਸਾਮਿਕੰ ਆਹ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਥੇਰਾ ਇਧ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕਿੰਕਾਰਣਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਪਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਥੇਰਾਨੰ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ । ਸੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਚ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਚ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰਾਨੰ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ, ਪਾਨੀਯੰ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਭਤ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਣਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਭਿਜ੍ਜਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਥੇਰੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋਪਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਮਾਮਕਾਯੇਵ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਦਾਰਿਕਾ ਸਾਮਿਕੰ ਆਹ – ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਕਿੰ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿ। ਤੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਉਭੋਪਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਾ ਨਾਮ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚੇਵ ਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਚ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਪਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਤਾਵ ਏਸਾ ਸਾਮਿਕੰ ਰਾਗਪਾਸਾ ਮੋਚੇਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸਾ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤੇ ਪਨ ਮਰਣਪਾਸਾ ਮੋਚੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਅਹੋਸਿ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਲਾਖਾਰਸਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤੇਹਿ ਵਿਯ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇਹਿ ਰਜਤਦਾਮਸਦਿਸੇਹਿ ਵਿਸਾਣੇਹਿ ਮਣਿਗੁਲ਼ਿਕਪਟਿਭਾਗੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਗੇਣ੍ਡੁਸਦਿਸੇਨ ਮੁਖੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ਤਰੁਣਮਿਗੀ ਅਭਿਰੂਪਾ ਅਹੋਸਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ। ਤੇ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੁ, ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਚਿਤ੍ਰਮਿਗਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਲੁਦ੍ਦਕਾ ਮਿਗਵੀਥੀਸੁ ਪਾਸੇ ਓਡ੍ਡੇਸੁੰ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗਾਨੰ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਾਦੇ ਪਾਸੇਨ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਕਡ੍ਢਿ, ਚਮ੍ਮੰ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਪੁਨ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੰਸੰ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਪੁਨ ਨ੍ਹਾਰੁ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਪਾਸੋ ਅਟ੍ਠਿਮਾਹਚ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਪਾਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਬਦ੍ਧਰਵੰ ਰਵਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਮਿਗਗਣੋ ਪਲਾਯਿ। ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਤੰ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਭਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਪਿਯਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੀ ਰੋਦਮਾਨਾ ''ਸਾਮਿ , ਤ੍ਵੰ ਮਹਬ੍ਬਲੋ, ਕਿੰ ਏਤੰ ਪਾਸੰ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਵੇਗੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਹੰ ਜਨੇਨ੍ਤੀ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ''ਵਿਕ੍ਕਮ ਰੇ ਹਰਿਪਾਦ, ਵਿਕ੍ਕਮ ਰੇ ਮਹਾਮਿਗ।
ਛਿਨ੍ਦ ਵਾਰਤ੍ਤਿਕੰ ਪਾਸੰ, ਨਾਹੰ ਏਕਾ ਵਨੇ ਰਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਕ੍ਕਮਾ**ਤਿ ਪਰਕ੍ਕਮ, ਆਕਡ੍ਢਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰੇ**ਤਿ ਆਮਨ੍ਤਨੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਹਰਿਪਾਦਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦ। ਸਕਲਸਰੀਰਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ, ਅਯੰ ਪਨ ਗਾਰਵੇਨੇਵਮਾਹ। **ਨਾਹੰ ਏਕਾ**ਤਿ ਅਹੰ ਤਯਾ ਵਿਨਾ ਏਕਿਕਾ ਵਨੇ ਨ ਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਿਣੋਦਕੰ ਪਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਿਗੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੧. ''ਵਿਕ੍ਕਮਾਮਿ ਨ ਪਾਰੇਮਿ, ਭੂਮਿੰ ਸੁਮ੍ਭਾਮਿ ਵੇਗਸਾ।
ਦਲ੍ਹੋ ਵਾਰਤ੍ਤਿਕੋ ਪਾਸੋ, ਪਾਦੰ ਮੇ ਪਰਿਕਨ੍ਤਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਕ੍ਕਮਾਮੀ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹੰ ਵੀਰਿਯੰ ਕਰੋਮਿ। **ਨ ਪਾਰੇਮੀ**ਤਿ ਪਾਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਪਨ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੂਮਿੰ ਸੁਮ੍ਭਾਮੀ**ਤਿ ਅਪਿ ਨਾਮ ਛਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਾਦੇਨਾਪਿ ਭੂਮਿੰ ਪਹਰਾਮਿ। **ਵੇਗਸਾ**ਤਿ ਵੇਗੇਨ। **ਪਰਿਕਨ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਚਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਸਮਨ੍ਤਾ ਕਨ੍ਤਤੀਤਿ।

ਅਥ ਨੰ ਮਿਗੀ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਸਾਮਿ, ਅਹੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਲੁਦ੍ਦਕੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਜੀਵਿਤੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਯਾਚਨਾਯ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਮ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਤਵ ਜੀਵਿਤੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤਲਿਤ੍ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਲੁਦ੍ਦਕੋਪਿ ਅਸਿਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਹੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਮਿਗੰ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਪਟਿਪਥੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤਾ ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਮਮ ਸਾਮਿਕੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਿਗਾਨੰ ਰਾਜਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਿਗਰਾਜੇ ਠਿਤੇਯੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਧੰ ਯਾਚਨ੍ਤੀ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੨. ''ਅਤ੍ਥਰਸ੍ਸੁ ਪਲਾਸਾਨਿ, ਅਸਿੰ ਨਿਬ੍ਬਾਹ ਲੁਦ੍ਦਕ।
ਪਠਮੰ ਮੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾਨ, ਹਨ ਪਚ੍ਛਾ ਮਹਾਮਿਗ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਲਾਸਾਨੀ**ਤਿ ਮੰਸਟ੍ਠਪਨਤ੍ਥੰ ਪਲਾਸਪਣ੍ਣਾਨਿ ਅਤ੍ਥਰਸ੍ਸੁ। **ਅਸਿੰ ਨਿਬ੍ਬਾਹਾ**ਤਿ ਅਸਿੰ ਕੋਸਤੋ ਨੀਹਰ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ''ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਤਾਵ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤੰ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਿ, ਅਯੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਜੀਵਿਤੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਸਾਯ ਚ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਕਥੇਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਚ ਪਤਿਨੋ ਚਸ੍ਸਾ ਜੀਵਿਤੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੩. ''ਨ ਮੇ ਸੁਤੰ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੰ ਵਾ, ਭਾਸਨ੍ਤਿੰ ਮਾਨੁਸਿੰ ਮਿਗਿੰ।
ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਭਦ੍ਦੇ ਸੁਖੀ ਹੋਹਿ, ਏਸੋ ਚਾਪਿ ਮਹਾਮਿਗੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਤੰ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੰ** ਵਾਤਿ ਮਯਾ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਵਰੂਪੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਵਾ ਸੁਤੰ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। **ਭਾਸਨ੍ਤਿੰ ਮਾਨੁਸਿੰ ਮਿਗਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਞ੍ਹਿ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਾਨੁਸਿੰ ਵਾਚੰ ਭਾਸਨ੍ਤਿੰ ਮਿਗਿੰ ਨੇਵ ਅਦ੍ਦਸੰ ਨ ਅਸ੍ਸੋਸਿੰ। ਯੇਸੰ ਪਨ ''ਨ ਮੇ ਸੁਤਾ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਾ ਵਾ, ਭਾਸਨ੍ਤੀ ਮਾਨੁਸੀ ਮਿਗੀ''ਤਿ ਪਾਲ਼ਿ, ਤੇਸੰ ਯਥਾਪਾਲ਼ਿਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। **ਭਦ੍ਦੇ**ਤਿ ਭਦ੍ਦਕੇ ਪਣ੍ਡਿਕੇ ਉਪਾਯਕੁਸਲੇ। ਇਤਿ ਤੰ ਆਲਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਏਸੋ ਚਾਪਿ ਮਹਾਮਿਗੋਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਸੁਖੀ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਤੰ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਯਾ

ਚਮ੍ਮਪਾਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਲਗ੍ਗਪਾਸਕਂ ਸਣਿਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਰੁਨਾ ਨ੍ਹਾਰੁਂ, ਮਂਸੇਨ ਮਂਸਂ, ਚਮ੍ਮੇਨ ਚਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੂਰਿਤਪਾਰਮਿਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਲੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਚ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਮਿਗਿਯਾ ਚ ਮੇਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨ੍ਹਾਰੁਮਂਸਚਮ੍ਮਾਨਿ ਨ੍ਹਾਰੁਮਂਸਚਮ੍ਮੇਹਿ ਘਟਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਸੁਖੀ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਮਿਗੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸੁਖਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਲੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੪. ‘‘ਏਵਂ ਲੁਦ੍ਦਕ ਨਨ੍ਦਸ੍ਸੁ, ਸਹ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਞਾਤਿਭਿ।
ਯਥਾਹਮਜ੍ਜ ਨਨ੍ਦਾਮਿ, ਮੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਮਿਗ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲੁਦ੍ਦਕਾ**ਤਿ ਦਾਰੁਣਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯਾਯ ਲਦ੍ਧਨਾਮਵਸੇਨ ਆਲਪਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਲੁਦ੍ਦੋ ਮਯ੍ਹਂ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਜਾਤੋ, ਮਯਾਪਿਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਯੇਨੇਵ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯਂ ਦਿਟ੍ਠਂ ਏਕਂ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਮਾ ਕਰਿ, ਇਮਿਨਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਰਕੇ ਪੋਸੇਨ੍ਤੋ ਦਾਨਸੀਲਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸੋਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਛਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਿਗੀ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਮਿਗਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਵਣ੍ਣਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੬੦] ੧੦. ਸੁਯੋਨਨ੍ਦੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਤਿਮਿਰਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤਮਾਤੁਗਾਮ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮੇਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨੇ ਕਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਤਮ੍ਬਰਾਜਾ ਨਾਮ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੁਯੋਨਨ੍ਦੀ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਪਣ੍ਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਨਾਗਦੀਪੋ ਸੇਦੁਮਦੀਪੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੀਪੇ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨੇ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਬਰਾਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਾਣਵਕਵੇਸੇਨ ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਵਰੂਪੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵਕੋ ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਤੀ’’ਤਿ ਸੁਯੋਨਨ੍ਦਿਯਾ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਜੂਤਮਣ੍ਡਲਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਠਿਤਾ ਤਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਦੇਵਿਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਨਗਰੇ ਵਾਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਗੇਹਪਤਨਭਯੇਨ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਗਦੀਪੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨਂ ਪਾਵਿਸਿ ਸੁਯੋਨਨ੍ਦਿਯਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਾਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਮਾਨੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਤਿ।

ਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਸਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਦੇਵਿਯਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਤਾਤ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬ ਸਬ੍ਬਂ ਥਲਜਲਪਥਂ ਅਨੁਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਗਾਮਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਕੁਰੁਕਚ੍ਛਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਦਾ ਕੁਰੁਕਚ੍ਛਵਾਣਿਜਾ ਨਾਵਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਭੂਮਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਨਾਵਾਯ ਵੇਤਨਂ ਖਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਮ੍ਪਿ ਨੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇ

''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਵਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁਂ। ਤੇ ਸੁਖਪਯਾਤਾਯ ਨਾਵਾਯ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਨੋ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਅਹਂ ਚੇ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਰੇਯ੍ਯਂ, ਮਯਿ ਪਨ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਮਚ੍ਛਾ ਚਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਵੋ ਨਾਵੋ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਮਨੁਸ੍ਸਮਤ੍ਤੇ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਚਲਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵੀਣਂ ਮੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਨ੍ਤਿਸ੍ਸਰੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰਂ, ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਤਨ੍ਤਿਸ੍ਸਰਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਾ ਚਲਿਂਸੁ।

ਅਥੇਕੋ ਮਕਰੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਾਵਾਯ ਪਤਨ੍ਤੋ ਨਾਵਂ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਸਗ੍ਗੋ ਫਲਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਵਾਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਾਗਦੀਪੇ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੁਯੋਨ੍ਨ੍ਦੀਪਿ ਦੇਵੀ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਸ੍ਸ ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਂ ਗਤਕਾਲੇ ਵਿਮਾਨਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੇਲਨ੍ਤੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ ਸਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ''ਕਥਂ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਂ ਕਥੇਸਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬਾਹਾਹਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਸ੍ਸਤ੍ਥਕਾਲੇ ਦਿਬ੍ਬਭੋਜਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥੇਹਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਦਿਬ੍ਬਸਯਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਏਵਂ ਦਿਵਸਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹਮਾਨਾ ਸੁਪਣ੍ਣਰਞ੍ਞੋ ਆਗਮਨਵੇਲਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਤਕਾਲੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਅਭਿਰਮਿ। ਤਤੋ ਮਾਸਦ੍ਧਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਵਾਣਿਜਾ ਦਾਰੁਦਕਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੀਪੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਤਸ੍ਸ ਜੂਤਕੀਲ਼ਨਵੇਲਾਯ ਵੀਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੫. ''ਵਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਤਿਮਿਰਾਨਂ, ਕੁਸਮੁਦ੍ਦੋ ਚ ਘੋਸਵਾ।
ਦੂਰੇ ਇਤੋ ਸੁਯੋਨ੍ਨ੍ਦੀ, ਤਮ੍ਬ ਕਾਮਾ ਤੁਦਨ੍ਤਿ ਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਿਮਿਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਮਿਰਰੁਕ੍ਖਪੁਪ੍ਫਾਨਂ। ਤਂ ਕਿਰ ਨਿਗ੍ਰੋਧਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਿਮਿਰਰੁਕ੍ਖਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਂ ਵਦਤਿ। **ਕੁਸਮੁਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਸਮੁਦ੍ਦੋ। **ਘੋਸ**ਵਾਤਿ ਮਹਾਰਵੋ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਿਗ੍ਰੋਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਇਤੋ**ਤਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਨਗਰਾ। **ਤਮ੍ਬਾ**ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਤਮ੍ਬਕਾਮਾ**ਤਿ ਤਮ੍ਬੇਨ ਕਾਮਿਤਕਾਮਾ ਤਮ੍ਬਕਾਮਾ ਨਾਮ। ਤੇ ਮਂ ਹਦਯੇ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੬. ''ਕਥਂ ਸਮੁਦ੍ਦਮਤਰਿ, ਕਥਂ ਅਦ੍ਦਕ੍ਖਿ ਸੇਦੁਮਂ।
ਕਥਂ ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ, ਅਹੁ ਸਗ੍ਗ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੇਦੁਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਦੁਮਦੀਪਂ।

ਤਤੋ ਸਗ੍ਗੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੫੭. ''ਕੁਰੁਕਚ੍ਛਾ ਪਯਾਤਾਨਂ, ਵਾਣਿਜਾਨਂ ਧਨੇਸਿਨਂ।
ਮਕਰੇਹਿ ਅਭਿਦਾ ਨਾਵਾ, ਫਲਕੇਨਾਹਮਪ੍ਲਵਿਂ॥

੫੮. ''ਸਾ ਮਂ ਸਣ੍ਹੇਨ ਮੁਦੁਨਾ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਚਨ੍ਦਨਗਨ੍ਧਿਨੀ।
ਅਙ੍ਕੇਨ ਉਦ੍ਧਰੀ ਭਦ੍ਦਾ, ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤਂਵ ਓਰਸਂ॥

੫੯. ''ਸਾ ਮਂ ਅਨ੍ਨੇਨ ਪਾਨੇਨ, ਵਤ੍ਥੇਨ ਸਯਨੇਨ ਚ।
ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਚ ਮਨ੍ਦਕ੍ਖੀ, ਏਵਂ ਤਮ੍ਬ ਵਿਜਾਨਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾ ਮਂ ਸਣ੍ਹੇਨ ਮੁਦੁਨਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਫਲਕੇਨ ਤੀਰਂ ਉਤ੍ତਿਣ੍ਣਂ ਮਂ ਸਮੁਦ੍ਦਤੀਰੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਸਣ੍ਹੇਨ ਮੁਦੁਨਾ ਵਚਨੇਨ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਙ੍ਗੇਨਾ**ਤਿ ਬਾਹੁਯੁਗਲਂ ਇਧ ''ਅਙ੍ਗੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਭਦ੍ਦਾ**ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। **ਸਾ ਮਂ ਅਨ੍ਨੇਨਾ**ਤਿ ਸਾ ਮਂ ਏਤੇਨ ਅਨ੍ਨਾਦਿਨਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਚਾ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਅਨ੍ਨਾਦੀਹੇਵ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਮਂ ਅਭਿਰਮੇਨ੍ਤੀ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਮਨ੍ਦਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਮਨ੍ਦਦਸ੍ਸਨੀ, ਮੁਦੁਨਾ ਆਕਾਰੇਨ ਓਲੋਕਨਸੀਲਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ''ਮਤ੍ਤਕ੍ਖੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਮਦਮਤ੍ਤੇਹਿ ਵਿਯ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਵਂ ਤਮ੍ਬਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਤਮ੍ਬਰਾਜ ਜਾਨਾਹੀਤਿ।

ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਸੁਪਣ੍ਣਭਵਨੇ ਵਸਨ੍ਤੋਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਕਿਂ ਮੇ ਤਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਯਾ''ਤਿ ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਟਿਦਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਨਾਗਚ੍ਛੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੁਯੋਨਨ੍ਦੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਵਣ੍ਣਾਰੋਹਵਗ੍ਗੋ

[੩੬੧] ੧. ਵਣ੍ਣਾਰੋਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਣ੍ਣਾਰੋਹੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਉਭੋਪਿ ਮਹਾਥੇਰਾ ''ਇਮਂ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਂ ਅਨੁਬ੍ਰੂਹੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗਣਂ ਪਹਾਯ ਸਯਮੇਵ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਦਾਯ ਜੇਤਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਿਂਸੁ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਵਿਘਾਸਾਦਪੁਰਿਸੋ ਥੇਰਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਵਸਿ। ਸੋ ਥੇਰਾਨਂ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਅਤਿਵਿਯ ਸਮਗ੍ਗਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇਨ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੇਰਂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਕਿਂ ਪਨਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਏਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਆਗਤਕਾਲੇ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪਦੇਸੇਹਿ ਵਾ ਸੁਤਗਨ੍ਥਪਟਿਵੇਧਇਦ੍ਧੀਹਿ ਵਾ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਂ ਪਹੋਤੀ''ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਗੁਣਮੇਵ ਕਥੇਸੀਤਿ। ਥੇਰੋ ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਆਹ।

ਸੋ ਅਪਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸੇ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਕਥੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਏਸੋ ਵਿਘਾਸਾਦੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮਾਵੁਸੋ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਥੇਸਿ, ਇਮਂ ਨੀਹਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਆਵੁਸੋ, ਨੀਹਰਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਥੇਰੋ ''ਮਾ ਇਧ ਵਸੀ''ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨੀਹਰਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਸੁਖੇਨ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੋ ਵਿਘਾਸਾਦੋ ਅਮ੍ਹੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਖੋ ਸੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਤੁਮ੍ਹੇ 'ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਸੀਹੋ ਚ ਬਜਗ੍ਘੋ ਚ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯੰ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤੇ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਵਿਘਾਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਕਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯਾ ਸੀਹਬਜਗ੍ਘਾਨੰ ਮੰਸੰ ਨ ਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬੰ, ਮਯਾ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਤੋ ਨੇਸੰ ਕਲਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਤਾਨੰ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸੀਹੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ, ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਬਜਗ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੇਰੰ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ਏਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮਾਗਤਕਾਲੇ ''ਸੀਹੋ ਨਾਮ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹੇਨ ਵਾ ਜਾਤਿਬਲਵੀਰਿਯੇਹਿ ਵਾ ਮਮ ਕਲਭਾਗਮ੍ਪਿ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਗੁਣਮੇਵ ਕਥੇਸੀਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਸੀਹੋ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵੰ, ਨ ਸੋ ਏਵੰ ਕਥੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬਜਗ੍ਘਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਜਗ੍ਘੋਪਿ ਸੀਹੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਕਿਰ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਵਦੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ''ਵਣ੍ਣਾਰੋਹੇਨ ਜਾਤਿਯਾ, ਬਲਨਿਕ੍ਕਮਨੇਨ ਚ।
ਸੁਬਾਹੁ ਨ ਮਯਾ ਸੇਯਜੋ, ਸੁਦਾਠ ਇਤਿ ਭਾਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਲਨਿਕ੍ਕਮਨੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਕਾਯਬਲੇਨ ਚੇਵ ਵੀਰਿਯਬਲੇਨ ਚ। **ਸੁਬਾਹੁ ਨ ਮਯਾ ਸੇਯਜੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਸੁਬਾਹੁ ਨਾਮ ਬਜਗ੍ਘੋ ਏਤੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਮਯਾ ਨੇਵ ਸਦਿਸੋ ਨ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋਤਿ ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਸੋਭਨਾਹਿ ਦਾਠਾਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤ ਸੁਦਾਠ ਮਿਗਰਾਜ, ਏਵੰ ਵਦੇਸੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਦਾਠੋ ਸੇਸਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੧. ''ਵਣ੍ਣਾਰੋਹੇਨ ਜਾਤਿਯਾ, ਬਲਨਿਕ੍ਕਮਨੇਨ ਚ।
ਸੁਦਾਠੋ ਨ ਮਯਾ ਸੇਯਜੋ, ਸੁਬਾਹੁ ਇਤਿ ਭਾਸਸਿ॥

੬੨. ''ਏਵੰ ਚੇ ਮੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੰ, ਸੁਬਾਹੁ ਸਮ੍ਮ ਦੁਬ੍ਭਸਿ।
ਨ ਦਾਨਾਹੰ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ, ਸੰਵਾਸਮਭਿਰੋਚਯੇ॥

੬੩. ''ਯੋ ਪਰੇਸੰ ਵਚਨਾਨਿ, ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ ਯਥਾਤਥੰ।
ਖਿਪ੍ਪੰ ਭਿਜ੍ਜੇਥ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿੰ, ਵੇਰਞ੍ਚ ਪਸਵੇ ਬਹੁੰ॥

੬੪. ''ਨ ਸੋ ਮਿਤ੍ਤੋ ਯੋ ਸਦਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ, ਭੇਦਾਸਙ੍ਕੀ ਰਨ੍ਧਮੇਵਾਨੁਪਸ੍ਸੀ।
ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸੇਤੀ ਉਰਸੀਵ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸ ਵੇ ਮਿਤ੍ਤੋ ਯੋ ਅਭੇਜ੍ਜੋ ਪਰੇਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵਯਸ੍ਸ। **ਦੁਬ੍ਭਸੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਏਵੰ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਨ੍ਤੰ ਮੰ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਕਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵੰ ਦੁਬ੍ਭਸਿ ਹਨਿਤੁੰ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਹੰ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਾਸੰ ਨ ਅਭਿਰੋਚਯੇ। **ਯਥਾਤਥ**ਨ੍ਤਿ ਤਥਤੋ ਯਥਾਤਥੰ ਯਥਾਤਚ੍ਛੰ ਅਵਿਸੰਵਾਦਕੇਨ ਅਰਿਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਵਚਨੰ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬੰ। ਏਵੰ ਯੋ ਯੇਸੰ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪਰੇਸੰ ਵਚਨਾਨਿ ਸਦ੍ਦਹੇਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੋ ਸਦਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਯੋ ਨਿਚ੍ਚੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਨ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੇਦਾਸਙ੍ਕੀ**ਤਿ ''ਅਜ੍ਜ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਸ੍ਵੇ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੇਦਮੇਵ ਆਸਙ੍ਕਤਿ। **ਰਨ੍ਧਮੇਵਾਨੁਪਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਛਿਦ੍ਦੰ ਵਿਵਰਮੇਵ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ। **ਉਰਸੀ**ਵ **ਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਮਿਤ੍ਤੇ ਮਾਤੁ ਹਦਯੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਸੇਤਿ।

ਇਤਿ ਇਮਾਹਿ ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਸੀਹੇਨ ਮਿਤ੍ਤਗੁਣੇ ਕਥਿਤੇ ਬਜਗ੍ਘੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਦੋਸੋ''ਤਿ ਸੀਹੰ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੁ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਪਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਘਾਸਾਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਬਜਗ੍ਘੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਿਟ੍ਠਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਣ੍ਣਾਰੋਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੬੨] ੨. ਸੀਲਵੀਮਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੀਲਂ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ''ਏਸ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਰਾਜਾ 'ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਉਦਾਹੁ 'ਸੁਤਧਰਯੁਤ੍ਤੋ'ਤਿ, ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸੁਤਸ੍ਸ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਹੇਰਞ੍ਞਿਕਫਲਕਤੋ ਕਹਾਪਣਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਹੇਰਞ੍ਞਿਕੋ ਗਰੁਭਾਵੇਨ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ, ਦੁਤਿਯਵਾਰੇਪਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਪਨ ਤਂ ''ਵਿਲੋਪਖਾਦਕੋ''ਤਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ , ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ? ''ਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਮਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ 'ਸੀਲਂ ਨੁ ਖੋ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਸੁਤਂ ਨੁ ਖੋ'ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ 'ਏਤੇਸੁ ਕਤਰਂ ਨੁ ਖੋ ਮਹਨ੍ਤ'ਨ੍ਤਿ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਕਹਾਪਣਂ ਗਣ੍ਹਿਂ, ਤਂ ਮਂ ਏਸ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਸੁਤਤੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵੋ ਞਾਤੋ, ਨ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨਤ੍ਥੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਚਿਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨਿ ਅਯਮੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਕਰਿਂਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਨਂ ''ਸੀਲਵਾ''ਤਿ ਗਰੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਰਾਜਾ 'ਸੀਲਵਾ'ਤਿ ਮਂ ਗਰੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਉਦਾਹੁ 'ਸੁਤਧਰਯੁਤ੍ਤੋ'''ਤਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਸੁਤਤੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵੋ ਞਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਪਞ੍ਚ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੫. ''ਸੀਲਂ ਸੇਯ੍ਯੋ ਸੁਤਂ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਇਤਿ ਮੇ ਸਂਸਯੋ ਅਹੁ।
ਸੀਲਮੇਵ ਸੁਤਾ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਇਤਿ ਮੇ ਨਤ੍ਥਿ ਸਂਸਯੋ॥

੬੬. ''ਮੋਘਾ ਜਾਤਿ ਚ ਵਣ੍ਣੋ ਚ, ਸੀਲਮੇਵ ਕਿਰੁਤ੍ਤਮਂ।
ਸੀਲੇਨ ਅਨੁਪੇਤਸ੍ਸ, ਸੁਤੇਨਤ੍ਥੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ॥

੬੭. ''ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਅਧਮ੍ਮਟ੍ਠੋ, ਵੇਸ੍ਸੋ ਚਾਧਮ੍ਮਨਿਸ੍ਸਿਤੋ।
ਤੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜ੍ਜੁਭੋ ਲੋਕੇ, ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ॥

੬੮. ''ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵੇਸ੍ਸਾ, ਸੁਦ੍ਦਾ ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਕ੍ਕੁਸਾ।
ਇਧ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਭਵਨ੍ਤਿ ਤਿਦਿਵੇ ਸਮਾ॥

੬੯. ‘‘ਨ ਵੇਦਾ ਸਮ੍ਪਰਾਯਾਯ, ਨ ਜਾਤਿ ਨਾਪਿ ਬਨ੍ਧਵਾ।
ਸਕਞ੍ਚ ਸੀਲਂ ਸਂਸੁਦ੍ਧਂ, ਸਮ੍ਪਰਾਯਾਯ ਸੁਖਾਯ ਚਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲਮੇਵ ਸੁਤਾ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿਤੋ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਸੀਲਮੇਵ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਨਾਮੇਤਂ ਏਕਵਿਧਂ ਸਂਵਰਵਸੇਨ, ਦੁਵਿਧਂ ਚਾਰਿਤ੍ਤਵਾਰਿਤ੍ਤਵਸੇਨ, ਤਿਵਿਧਂ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕਮਾਨਸਿਕਵਸੇਨ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਪਚ੍ਚਯਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਵਸੇਨਾਤਿ ਮਾਤਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਅਭਾਸਿ।

ਮੋਘਾਤਿ ਅਫਲਾ ਤੁਚ੍ਛਾ। **ਜਾਤੀ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। **ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੋ ਅਭਿਰੂਪਭਾਵੋ। ਯਾ ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਸੀਲਰਹਿਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਦਾ ਵਾ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਦਾ ਵਾ ਸਗ੍ਗਸੁਖਂ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਤਂ ‘‘ਮੋਘ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਸੀਲਮੇਵ ਕਿਰਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਵਸੇਨ ਵਦਤਿ, ਨ ਪਨ ਸਯਂ ਜਾਨਾਤਿ। **ਅਨੁਪੇਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਗਤਸ੍ਸ। **ਸੁਤੇਨਤ੍ਥੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਸੀਲਰਹਿਤਸ੍ਸ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤੇਨ ਇਧਲੋਕੇ ਵਾ ਪਰਲੋਕੇ ਵਾ ਕਾਚਿ ਵਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਤਤੋ ਪਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਜਾਤਿਯਾ ਮੋਘਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਤੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜ੍ਜੁਭੋ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਤੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਦੇਵਲੋਕਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਞ੍ਚਾਤਿ ਉਭੋਪਿ ਲੋਕੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਕ੍ਕੁਸਾ**ਤਿ ਛਵਛਡ੍ਡਕਚਣ੍ਡਾਲਾ ਚ ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕਪੁਕ੍ਕੁਸਾ ਚ। **ਭਵਨ੍ਤਿ ਤਿਦਿਵੇ ਸਮਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸੀਲਾਨੁਭਾਵੇਨ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਸਾ, ਦੇਵਾਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਗਾਥਾ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਸੁਤਾਦੀਨਂ ਮੋਘਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤੇ ਵੇਦਾਦਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਧਲੋਕੇ ਯਸਮਤ੍ਤਦਾਨਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਦੁਤਿਯੇ ਵਾ ਤਤਿਯੇ ਵਾ ਭਵੇ ਯਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਮੇਵ ਤਂ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸੀਲਗੁਣੇ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਮੇਵ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵੀਮਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੬੩] ੩. ਹਿਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਿਰਿਂ ਤਰਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਸਹਾਯਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਸੇਟ੍ਠਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਏਕਕਨਿਪਾਤੇ ਨਵਮਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਿਯੋਸਾਨਜਾਤਕੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨੇਵ। ਇਧ ਪਨ ‘‘ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸਬ੍ਬਸਾਪਤੇਯ੍ਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਾਮਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤਾ’’ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਰੋਚਿਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਾਨਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਪਟਿਕਾਰਕੇ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੭੦. ‘‘ਹਿਰਿਂ ਤਰਨ੍ਤਂ ਵਿਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨਂ, ਤਵਾਹਮਸ੍ਮੀ ਇਤਿ ਭਾਸਮਾਨਂ।
ਸੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਅਨਾਦਿਯਨ੍ਤਂ, ਨੇਸੋ ਮਮਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਨਂ ਵਿਜਞ੍ਞਾ॥

੧੧. ''ਯਞ੍ਹਿ ਕਯਿਰਾ ਤਞ੍ਹਿ ਵਦੇ, ਯਂ ਨ ਕਯਿਰਾ ਨ ਤਂ ਵਦੇ।
ਅਕਰੋਨ੍ਤਂ ਭਾਸਮਾਨਂ, ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ॥

੧੨. ''ਨ ਸੋ ਮਿਤ੍ਤੋ ਯੋ ਸਦਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ, ਭੇਦਾਸਙ੍ਕੀ ਰਨ੍ਧਮੇਵਾਨੁਪਸ੍ਸੀ।
ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸੇਤੀ ਉਰਸੀਵ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸ ਵੇ ਮਿਤ੍ਤੋ ਯੋ ਅਭੇਜ੍ਜੋ ਪਰੇਹਿ॥

੧੩. ''ਪਾਮੋਜ੍ਜਕਰਣਂ ਠਾਨਂ, ਪਸਂਸਾਵਹਨਂ ਸੁਖਂ।
ਫਲਾਨਿਸਂਸੋ ਭਾਵੇਤਿ, ਵਹਨ੍ਤੋ ਪੋਰਿਸਂ ਧੁਰਂ॥

੧੪. ''ਪਵਿਵੇਕਰਸਂ ਪਿਤ੍ਵਾ, ਰਸਂ ਉਪਸਮਸ੍ਸ ਚ।
ਨਿਦ੍ਦਰੋ ਹੋਤਿ ਨਿਪ੍ਪਾਪੋ, ਧਮ੍ਮਪ੍ਪੀਤਿਰਸਂ ਪਿਵ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਿਰਿਂ ਤਰਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਲਜ੍ਜਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। **ਵਿਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਜਿਗੁਚ੍ਛਯਮਾਨਂ। **ਤਵਾਹਮਸ੍ਮੀ**ਤਿ ''ਤਵ ਅਹਂ ਮਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਕੇਵਲਂ ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਭਾਸਮਾਨਂ। **ਸੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ**ਤਿ ''ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਚਨਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਾਨਿ ਉਤ੍ਤਮਕਮ੍ਮਾਨਿ। **ਅਨਾਦਿਯਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਕਰੋਨ੍ਤਂ। **ਨੇਸੋ ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ''ਨ ਏਸੋ ਮਮ ਮਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਿਜਞ੍ਞਾ।

ਪਾਮੋਜ੍ਜਕਰਣਂ ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਦਾਨਮ੍ਪਿ ਸੀਲਮ੍ਪਿ ਭਾਵਨਾਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋਪਿ। ਇਧ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋ ਪਾਮੋਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਕਰੋਤਿ, ਪਸਂਸਮ੍ਪਿ ਵਹਤਿ। ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕੇਸੁ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਹੇਤੁਤੋ ''ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਫਲਞ੍ਚ ਆਨਿਸਂਸਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਫਲਾਨਿਸਂਸੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਵਹਿਤਬ੍ਬਂ ਦਾਨਸੀਲਭਾਵਨਾਮਿਤ੍ਤਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮ੍ਪਿ ਪੋਰਿਸਂ ਧੁਰਂ ਵਹਨ੍ਤੋ ਏਤਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਾਮੋਜ੍ਜਕਰਣਂ ਠਾਨਂ ਪਸਂਸਾਵਹਨਂ ਸੁਖਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਨ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਭਿਨ੍ਦਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਪਵਿਵੇਕਰਸਨ੍ਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਉਪਧਿਵਿਵੇਕਾਨਂ ਰਸਂ ਤੇ ਵਿਵੇਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਰਸਂ। **ਉਪਸਮਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸੂਪਸਮੇਨ ਲਦ੍ਧਸੋਮਨਸ੍ਸਸ੍ਸ। **ਨਿਦ੍ਦਰੋ ਹੋਤਿ ਨਿਪ੍ਪਾਪੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਦਰਥਾਭਾਵੇਨ ਨਿਦ੍ਦਰੋ, ਕਿਲੇਸਾਭਾਵੇਨ ਨਿਪ੍ਪਾਪੋ ਹੋਤਿ। **ਧਮ੍ਮਪ੍ਪੀਤਿਰਸ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਪੀਤਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਰਸਂ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪੀਤਿਂ ਪਿਵਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਸਂਸਗ੍ਗਤੋ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਪਵਿਵੇਕਰਸੇਨ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸੀ ਇਦਾਨਿ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸੀਯੇਵ, ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਹਿਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੬੪] ੪. ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

[illegible]ਨ੍ਤਿਮ੍ਹਿ ਪਜ੍ਜੋਤੇਤਿ ਅਯਂ ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਪਞ੍ਹੋ ਮਹਾਉਮਙ੍ਗੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੬੫] ੫. ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧੁਤ੍ਤੋਮ੍ਹੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਮਹਲ੍ਲਕਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਸਾਲੂਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੩.੧੦੬ ਆਦਯੋ) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤੰ। ਇਧਾਪਿ ਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਏਕੰ ਗਾਮਦਾਰਕੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਹਰਤਿ। ਦਾਰਕੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਨੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵਾਕਾਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਣੇਰੇਨ ਸਹਾਪਿ ਵਿਨਾਪਿ ਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਇਤਰੋ ਤਸ੍ਸ ਦੋਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ, ਸੁਹਦਯੋ ਕੁਮਾਰਕੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਸਾਮਣੇਰੋ ਸੁਹਦਯੋਵ, ਸਕਿੰ ਦੋਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਞ੍ਞਵਾਣਿਜਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਧਞ੍ਞਵਿਕ੍ਕਯੇਨ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਮਕ੍ਕਟੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਹਿੰ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਉਸ੍ਸਵੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਤੰ ਮਕ੍ਕਟੰ ਧਞ੍ਞਵਾਣਿਜਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਹਿੰ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਵਿਚਰਿ। ਸੋਪਿ ਵਾਣਿਜੋ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਅਦਾਸਿ। ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਉਸ੍ਸਵਕੀਲ਼ਨਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਮਕ੍ਕਟੰ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਦਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੰ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਬਨ੍ਧਨੰ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਰੁਕ੍ਖੇ ਮਕ੍ਕਟੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਏਤੰ ਮਯਾ ਉਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੦. ‘‘ਧੁਤ੍ਤੋਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮ ਸੁਮੁਖ, ਜੂਤੇ ਅਕ੍ਖਪਰਾਜਿਤੋ।
ਹਰੇਹਿ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਾਨਿ, ਵੀਰਿਯੰ ਤੇ ਭਕ੍ਖਯਾਮਸੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕ੍ਖਪਰਾਜਿਤੋ**ਤਿ ਅਕ੍ਖੇਹਿ ਪਰਾਜਿਤੋ। **ਹਰੇਹੀ**ਤਿ ਪਾਤੇਹਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੧. ‘‘ਅਲਿਕੰ ਵਤ ਮੰ ਸਮ੍ਮ, ਅਭੂਤੇਨ ਪਸੰਸਸਿ।
ਕੋ ਤੇ ਸੁਤੋ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਾ, ਸੁਮੁਖੋ ਨਾਮ ਮਕ੍ਕਟੋ॥

੮੨. ‘‘ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਮੇ ਤੰ ਮਨਸਿ, ਯੰ ਮੰ ਤ੍ਵੰ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕ।
ਧਞ੍ਞਾਪਣੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ, ਮਤ੍ਤੋ ਛਾਤੰ ਹਨਾਸਿ ਮੰ॥

੮੩. ‘‘ਤਾਹੰ ਸਰੰ ਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯੰ, ਅਪਿ ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਕਾਰਯੇ।
ਨੇਵਾਹੰ ਯਾਚਿਤੋ ਦਜ੍ਜੰ, ਤਥਾ ਹਿ ਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ॥

੮੪. ‘‘ਯਞ੍ਚ ਜਞ੍ਞਾ ਕੁਲੇ ਜਾਤੰ, ਗਬ੍ਭੇ ਤਿਤ੍ਤੰ ਅਮਚ੍ਛਰਿੰ।
ਤੇਨ ਸਖਿਞ੍ਚ ਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਧੀਰੋ ਸਨ੍ਧਾਤੁਮਰਹਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਲਿਕੰ ਵਤਾ**ਤਿ ਮੁਸਾ ਵਤ। **ਅਭੂਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਨ। **ਕੋ ਤੇ**ਤਿ ਕ੍ਵ ਤਯਾ। **ਸੁਮੁਖੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਮੁਖੋ। **ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕਾ**ਤਿ ਤੰ ਆਲਪਤਿ। ‘‘ਅਹਿਕੋਣ੍ਡਿਕਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਛਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਜਿਘਚ੍ਛਾਭਿਭੂਤੰ ਦੁਬ੍ਬਲੰ ਕਪਣੰ। **ਹਨਾਸੀ**ਤਿ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਹਰਸਿ। **ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਹੰ। **ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਰਨ੍ਤੋ। **ਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਆਪਣੇ ਦੁਕ੍ਖਸਯਨੰ। **ਅਪਿ ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਕਾਰਯੇ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ

ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਤਂ ਨੇਵਾਹਂ ਯਾਚਿਤੋ ਦਜ੍ਜਂ, ਤਂ ਏਕਮ੍ਪਿ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਅਹਂ ਤਯਾ ਯਾਚਿਤੋ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯਂ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਤਥਾ ਹਿ ਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ**ਤਿ, ਤਥਾ ਹਿ ਅਹਂ ਤਯਾ ਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਗਬ੍ਭੇ ਤਿਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਸੁਭੋਜਨਰਸੇਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂਯੇਵ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੇ ਸਯਨਗਬ੍ਭੇਯੇਵ ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਂ ਭੋਗਾਸਾਯ ਅਕਪਣਂ। **ਸਖਿਞ੍ਚ ਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਖਿਭਾਵਞ੍ਚ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਞ੍ਚ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਕੁਲਜਾਤੇਨ ਤਿਤ੍ਤੇਨ ਅਕਪਣੇਨ ਅਮਚ੍ਛਰਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸਨ੍ਧਾਤੁਂ ਪੁਨ ਘਟੇਤੁਂ ਅਰਹਤਿ, ਤਯਾ ਪਨ ਕਪਣੇਨ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੋ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪੁਨ ਘਟੇਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰੋ ਵਨਂ ਸਹਸਾ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਸਾਮਣੇਰੋ, ਧਞ੍ਞਵਾਣਿਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੬੬] ੬. ਗੁਮ੍ਬਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਧੁਵਣ੍ਣਂ ਮਧੁਰਸਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਲਙ੍ਕਤਮਾਤੁਗਾਮ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਨਾਮ ਏਕੇਨ ਗੁਮ੍ਬਿਯੇਨ ਯਕ੍ਖੇਨ ਹਲਾਹਲਵਿਸਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਠਪਿਤਮਧੁਸਦਿਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਭਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਹਾਵਤ੍ਤਨਿਅਟਵਿਦ੍ਵਾਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਕੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਵਿਸਪਣ੍ਣਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦੀਨਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਮਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾ ਖਾਦਿਤ੍ਥ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਸਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਪੁਟਮਧੁਕਫਲਾਨਿ ਮਗ੍ਗੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿਪਿ ਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾ ਖਾਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥੇਕੋ ਗੁਮ੍ਬਿਯੋ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੋ ਅਟਵਿਯਾ ਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨੇ ਮਗ੍ਗੇ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਹਲਾਹਲਵਿਸਸਂਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਮਧੁਪਿਣ੍ਡਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਮਗ੍ਗਸਾਮਨ੍ਤੇ ਮਧੁਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਰੁਕ੍ਖੇ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ''ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਾਯ ਠਪਿਤਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਅਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਕਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਲੋਲਜਾਤਿਕਾ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਖਾਦਿਂਸੁ, ਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਿਕਾ ''ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਗਤਾਨਿ ਛਡ੍ਡਾਪੇਸਿ, ਯੇਹਿ ਪਠਮਤਰਂ ਖਾਦਿਤਾਨਿ, ਤੇ ਮਰਿਂਸੁ। ਯੇਹਿ ਅਡ੍ਢਖਾਦਿਤਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਵਮਨਵਿਰੇਚਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਤਕਾਲੇ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਜੀਵਿਤਂ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਮਤ੍ਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੫. ''ਮਧੁਵਣ੍ਣਂ ਮਧੁਰਸਂ, ਮਧੁਗਨ੍ਧਂ ਵਿਸਂ ਅਹੁ।
ਗੁਮ੍ਬਿਯੋ ਘਾਸਮੇਸਾਨੋ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਓਦਹੀ ਵਿਸਂ॥

੮੬. ''ਮਧੁ ਇਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ, ਯੇ ਤਂ ਵਿਸਮਖਾਦਿਸੁਂ।
ਤੇਸਂ ਤਂ ਕਟੁਕਂ ਆਸਿ, ਮਰਣਂ ਤੇਨੁਪਾਗਮੁਂ॥

੮੭. ''ਯੇ ਚ ਖੋ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਯ, ਵਿਸਂ ਤਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯੁਂ।

ਤੇ ਆਤੁਰੇਸੁ ਸੁਖਿਤਾ, ਡਯ੍ਹਮਾਨੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ॥

੮੮. ''ਏਵ਼ਮੇਵ਼ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਵ਼ਿਸਂ ਕਾਮਾ ਸਮੋਹਿਤਾ।
ਆਮਿਸਂ ਬਨ੍ਧਨਞ੍ਚੇਤਂ, ਮਚ੍ਚੁਵ਼ੇਸੋ ਗੁਹਾਸਯੋ॥

੮੯. ''ਏਵ਼ਮੇਵ਼ ਇਮੇ ਕਾਮੇ, ਆਤੁਰਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕੇ।
ਯੇ ਸਦਾ ਪਰਿਵ਼ਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਗਂ ਲੋਕੇ ਉਪਚ੍ਚਗੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗੁਮ੍ਬਿਯੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵ਼ਨਗੁਮ੍ਬੇ ਵ਼ਿਚਰਣੇਨ ਏਵ਼ਂਲਦ੍ਧਨਾਮੋ ਯਕ੍ਖੋ। **ਘਾਸਮੇਸਾਨੋ**ਤਿ ''ਤਂ ਵ਼ਿਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵ਼ਾ ਮਤੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵ਼ਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਾਸਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ। **ਓਦਹੀ**ਤਿ ਤਂ ਮਧੁਨਾ ਸਮਾਨਵ਼ਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਂ ਵ਼ਿਸਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। **ਕਟੁਕਂ ਆਸੀ**ਤਿ ਤਿਖਿਣਂ ਅਹੋਸਿ। **ਮਰਣਂ ਤੇਨੁਪਾਗਮੁ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਵ਼ਿਸੇਨ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਣਂ ਉਪਗਤਾ।

ਆਤੁਰੇਸੂਤਿ ਵ਼ਿਸਵ਼ੇਗੇਨ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣੇਸੁ। **ਡਯ੍ਹਮਾਨੇਸੂ**ਤਿ ਵ਼ਿਸਤੇਜੇਨੇਵ਼ ਡਯ੍ਹਮਾਨੇਸੁ। **ਵ਼ਿਸਂ ਕਾਮਾ ਸਮੋਹਿਤਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵ਼ਤ੍ਤਨਿਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਵ਼ਿਸਂ ਸਮੋਹਿਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ, ਏਵ਼ਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਯੇ ਏਤੇ ਰੂਪਾਦਯੋ ਪਞ੍ਚ ਵ਼ਤ੍ਥੁਕਾਮਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਮੋਹਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ, ਤੇ ''ਵ਼ਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਵ਼ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਆਮਿਸਂ ਬਨ੍ਧਨਞ੍ਚੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਨਾਮ ਏਵ਼ਂ ਇਮਸ੍ਸ ਮਚ੍ਛਭੂਤਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਮਾਰਬਾਲਿਸਿਕੇਨ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਆਮਿਸਞ੍ਚੇਵ਼ , ਭਵ਼ਾਭਵ਼ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਅਪ੍ਪਦਾਨੇਨ ਅਨ੍ਦੁਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਬਨ੍ਧਨਞ੍ਚ। **ਮਚ੍ਚੁਵ਼ੇਸੋ ਗੁਹਾਸਯੋ**ਤਿ ਸਰੀਰਗੁਹਾਯ ਵ਼ਸਨਕੋ ਮਰਣਮਚ੍ਚੁਵ਼ੇਸੋ।

ਏਵ਼ਮੇਵ਼ ਇਮੇ ਕਾਮੇਤਿ ਯਥਾ ਵ਼ਤ੍ਤਨਿਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਵ਼ਿਸਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ, ਏਵ਼ਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਇਮੇ ਕਾਮੇ। **ਆਤੁਰਾ**ਤਿ ਏਕਨ੍ਤਮਰਣਧਮ੍ਮਤਾਯ ਆਤੁਰਾ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣਾ ਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ। **ਪਰਿਚਾਰਿਕੇ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਪਰਿਚਾਰਿਕੇ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਕੇ। **ਯੇ ਸਦਾ ਪਰਿਵ਼ਜ੍ਜੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਵ਼ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਏਵ਼ਰੂਪੇ ਕਾਮੇ ਵ਼ਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। **ਸਙ੍ਗਂ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਲੋਕੇ ਸਙ੍ਗਨਟ੍ਠੇਨ ''ਸਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਰਾਗਾਦਿਭੇਦਂ ਕਿਲੇਸਜਾਤਂ। **ਉਪਚ੍ਚਗੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੀਤਾ ਨਾਮਾਤਿ ਵ਼ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀਤਿ ਵ਼ਾ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵ਼ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਸਤ੍ਥਵ਼ਾਹੋ ਅਹਮੇਵ਼ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਗੁਮ੍ਬਿਯਜਾਤਕਵ਼ਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੬੭] ੭. ਸਾਲ਼ਿਯਜਾਤਕਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

ਯ੍ਵ਼ਾਯਂ ਸਾਲ਼ਿਯਛਾਪੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵ਼ੇਲੁਵ਼ਨੇ ਵ਼ਿਹਰਨ੍ਤੋ ''ਆਵ਼ੁਸੋ, ਦੇਵ਼ਦਤ੍ਤੋ ਤਾਸਕਾਰਕੋਪਿ ਭਵ਼ਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵ਼ਚਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਇਦਾਨੇਵ਼, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮਮ ਤਾਸਕਾਰਕੋਪਿ ਭਵ਼ਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵ਼ਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਾਮਕੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵ਼ਾ ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਪਂਸੁਕੀਲ਼ਕੇਹਿ ਦਾਰਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵ਼ਾਰੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਕੀਲ਼ਤਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਦੁਬ੍ਬਲਵ਼ੇਜ੍ਜੋ ਗਾਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵ਼ਾ ਏਕਂ ਸਪ੍ਪਂ ਵ਼ਿਟਪਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਨ ਸੀਸਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵ਼ਾ ''ਮਯਾ ਗਾਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਦ੍ਧਂ, ਇਮੇ ਦਾਰਕੇ ਵ਼ਞ੍ਚੇਤ੍ਵ਼ਾ ਸਪ੍ਪੇਨ ਡਂਸਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵ਼ਾ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ਼ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਹ ''ਸਚੇ ਸਾਲ਼ਿਯਛਾਪਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ । ''ਪਸ੍ਸੇਸੋ ਵ਼ਿਟਪਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਸਯਿਤੋ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਭਾਵ਼ਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਤਂ ਗੀਵ਼ਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵ਼ਾ ''ਸਪ੍ਪੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵ਼ਾ ਨਿਵ਼ਤ੍ਤਿਤੁਂ ਅਦੇਨ੍ਤੋ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵ਼ਾ ਵ਼ੇਗੇਨ ਖਿਪਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ

ਵੇਜ੍ਜਸ੍ਸ ਗੀਵਾਯਂ ਪਤਿਤੋ ਗੀਵਂ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਰ ਕਰਾ’’ਤਿ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੦. ‘‘ਯ੍ਵਾਯਂ ਸਾਲ਼ਿਯਛਾਪੋਤਿ, ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪਂ ਅਗਾਹਯਿ।
ਤੇਨ ਸਪ੍ਪੇਨਯਂ ਦਟ੍ਠੋ, ਹਤੋ ਪਾਪਾਨੁਸਾਸਕੋ॥

੯੧. ‘‘ਅਹਨ੍ਤਾਰਮਹਨ੍ਤਾਰਂ, ਯੋ ਨਰੋ ਹਨ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ।
ਏਵਂ ਸੋ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤਿ, ਯਥਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਹਤੋ॥

੯੨. ‘‘ਅਹਨ੍ਤਾਰਮਘਾਤੇਨ੍ਤਂ , ਯੋ ਨਰੋ ਹਨ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ।
ਏਵਂ ਸੋ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤਿ, ਯਥਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਹਤੋ॥

੯੩. ‘‘ਯਥਾ ਪਂਸੁਮੁਟ੍ਠਿਂ ਪੁਰਿਸੋ, ਪਟਿਵਾਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪੇ।
ਤਮੇਵ ਸੋ ਰਜੋ ਹਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਹਤੋ॥

੯੪. ‘‘ਯੋ ਅਪ੍ਪਦੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਰਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸਤਿ, ਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ ਅਨਙ੍ਗਣਸ੍ਸ।
ਤਮੇਵ ਬਾਲਂ ਪਚ੍ਚੇਤਿ ਪਾਪਂ, ਸੁਖੁਮੋ ਰਜੋ ਪਟਿਵਾਤਂਵ ਖਿਤ੍ਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯ੍ਵਾਯਨ੍**ਤਿ ਯੋ ਅਯਂ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸਪ੍ਪੇਨਯਨ੍**ਤਿ ਸੋ ਅਯਂ ਤੇਨ ਸਪ੍ਪੇਨ ਦਟ੍ਠੋ। **ਪਾਪਾਨੁਸਾਸਕੋ**ਤਿ ਪਾਪਕਂ ਅਨੁਸਾਸਕੋ।

ਅਹਨ੍ਤਾਰਨ੍ਤਿ ਅਪਹਰਨ੍ਤਂ। **ਅਹਨ੍ਤਾਰਨ੍**ਤਿ ਅਮਾਰੇਨ੍ਤਂ। **ਸੇਤੀ**ਤਿ ਮਤਸਯਨਂ ਸਯਤਿ। **ਅਘਾਤੇਨ੍ਤਨ੍**ਤਿ ਅਮਾਰੇਨ੍ਤਂ। **ਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਰਪਰਾਧਸ੍ਸ। **ਪੋਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਅਨਙ੍ਗਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਨਿਰਪਰਾਧਭਾਵਞ੍ਞੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਚ੍ਚੇਤੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਸਰਿਕ੍ਖਕਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਤਿਏਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੁਬ੍ਬਲਵੇਜ੍ਜੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਦਾਰਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਲ਼ਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੬੮] ੮. ਤਚਸਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਮਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਤ੍ਤਗਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਾਮਕੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਜਾਤਕਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਕਥੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਧ ਪਨ ਵੇਜ੍ਜੇ ਮਤੇ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਮਾਰਕਾ’’ਤਿ ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਕੁਦਣ੍ਡਕੇਹਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇਯੇਵ ਸੇਸਦਾਰਕਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਥ, ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਅਭੀਤਾ ਤੁਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਥ, ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਠਮਤਰਂ ਕਥੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਹਂ

ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਕਰਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੇ ਅਭੀਤੇ ਤੁਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ 'ਮਨੁਸ੍ਸਮਾਰਕਾ'ਤਿ ਕੁਦਣ੍ਡਕਬਦ੍ਧਾ ਆਨੀਤਾ, ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਤਾਪਿ ਨ ਭਾਯਨ੍ਤਿ, ਤੁਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਯੇਵ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇਸਂ ਅਸੋਚਨਕਾਰਣਂ, ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੇ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੫. ''ਅਮਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਤ੍ਥਗਤਾ, ਤਚਸਾਰਸਮਪ੍ਪਿਤਾ।
ਪਸਨ੍ਨਮੁਖਵਣ੍ਣਾਤ੍ਥ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਸੋਚਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਤ੍ਥਗਤਾ**ਤਿ ਕੁਦਣ੍ਡਕੇਹਿ ਗੀਵਾਯਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਨ੍ਤਾਨਂ ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਹਤ੍ਥਗਤਾ। **ਤਚਸਾਰਸਮਪ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਵੇਲੁਦਣ੍ਡਕੇਹਿ ਬਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹ। **ਕਸ੍ਮਾ**ਤਿ ''ਏਵਰੂਪਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਤਾਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਨ ਸੋਚਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੬. ''ਨ ਸੋਚਨਾਯ ਪਰਿਦੇਵਨਾਯ, ਅਤ੍ਥੋਵ ਲਬ੍ਭੋ ਅਪਿ ਅਪ੍ਪਕੋਪਿ।
ਸੋਚਨ੍ਤਮੇਨਂ ਦੁਖਿਤਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਭਵਨ੍ਤਿ॥

੯੭. ''ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਆਪਦਾਸੁ, ਨ ਵੇਧਤੀ ਅਤ੍ਥਵਿਨਿਚ੍ਛਯਞ੍ਞੂ।
ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਸ੍ਸ ਦੁਖਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਅਵਿਕਾਰਂ ਪੁਰਾਣਂ॥

੯੮. ''ਜਪ੍ਪੇਨ ਮਨ੍ਤੇਨ ਸੁਭਾਸਿਤੇਨ, ਅਨੁਪ੍ਪਦਾਨੇਨ ਪਵੇਣਿਯਾ ਵਾ।
ਯਥਾ ਯਥਾ ਯਤ੍ਥ ਲਭੇਥ ਅਤ੍ਥਂ, ਤਥਾ ਤਥਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ॥

੯੯. ''ਯਤੋ ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ ਅਲਬ੍ਭਨੇਯ੍ਯੋ, ਮਯਾਵ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਏਸ ਅਤ੍ਥੋ।
ਅਸੋਚਮਾਨੋ ਅਧਿਵਾਸਯੇਯ੍ਯ, ਕਮ੍ਮਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰੋਮਿ ਦਾਨੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਿ। **ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਸੋਚਨ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਤੁਸ੍ਸਨਕਾਰਣਂ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ । **ਯਤੋ**ਤਿ ਯਦਾ। **ਨ ਵੇਧਤੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁਤ੍ਰਾਸਭਯੇਨ ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ। **ਅਤ੍ਥਵਿਨਿਚ੍ਛਯਞ੍ਞੂ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕੁਸਲੋ।

ਜਪ੍ਪੇਨਾਤਿ ਮਨ੍ਤਪਰਿਜਪ੍ਪਨੇਨ। **ਮਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤਗ੍ਗਹਣੇਨ। **ਸੁਭਾਸਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਪਿਯਵਚਨੇਨ। **ਅਨੁਪ੍ਪਦਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਲਞ੍ਜਦਾਨੇਨ। **ਪਵੇਣਿਯਾ**ਤਿ ਕੁਲਵਂਸੇਨ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਮਹਾਰਾਜ, ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਨਾਮ ਆਪਦਾਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਸੁ ਨ ਸੋਚਿਤਬ੍ਬਂ ਨ ਕਿਲਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਰਣੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਹਿ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਜਪ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਬਨ੍ਧਨਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਤੇ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਉਪਾਯਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਪਿਯਵਚਨਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਪਿਯਂ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ਤੇ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਮਚ੍ਚਾਨਂ ਲਞ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾਪਿ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਕੁਲਵਂਸਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਅਸੁਕਪਵੇਣਿਯਾ ਆਗਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਏਕੋਵ ਪੁਬ੍ਬਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਞ੍ਞਾਤਿਕੋਟਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾਪਿ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬਾ ਏਵਾਤਿ। **ਯਥਾ ਯਥਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਰਣੇਸੁ ਯੇਨ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਲਭੇਯ੍ਯ। **ਤਥਾ ਤਥਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਰਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਰਕ੍ਕਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇ ਜਿਨੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਯਤੋ ਚ ਜਾਨੇਯਜਾਤਿ ਯਦਾ ਪਨ ਜਾਨੇਯਜ, ਮਯਾ ਵਾ ਅਵ੍ਵੇਨ ਵਾ ਏਸ ਅਤ੍ਥੋ ਅਲਬ੍ਭਨੇਯਜੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਵਾਯਮਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁੰ, ਤਦਾ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਸੋਚਮਾਨੋ ਅਕਿਲਮਮਾਨੋ ''ਮਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਦਲ੍ਹੰ ਥਿਰੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁੰ, ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਯੇਯਜਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੋਸਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਕੁਦਣ੍ਡਕੇ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਅਨੁਸਾਸਕੰ ਅਮਚ੍ਚਰਤਨੰ ਅਕਾਸਿ, ਸੇਸਦਾਰਕਾਨਮ੍ਪਿ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਠਾਨਨ੍ਤਰਾਨਿ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਦਾਰਕਾ ਥੇਰਾਨੁਥੇਰਾ, ਪਣ੍ਡਿਤਦਾਰਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਚਸਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੬੯] ੯. ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਜਾਹੰ ਦੇਵਾਨਮਕਰਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਮਹਾਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੫.੧੦੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯੰ ਪਨ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਚ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨੰ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਕੰ ਨਗਰ''ਨ੍ਤਿ ਸਵ੍ਵਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਖੁਰਚਕ੍ਕੰ ਅਸ੍ਸਾਦੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯਚਾਰਿਕੰ ਚਰਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੦.''ਕਜਾਹੰ ਦੇਵਾਨਮਕਰੰ, ਕਿੰ ਪਾਪੰ ਪਕਤੰ ਮਯਾ।
ਯੰ ਮੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿੰ ਓਹਚ੍ਚ, ਚਕ੍ਕੰ ਭਮਤਿ ਮਤ੍ਥਕੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਜਾਹੰ ਦੇਵਾਨਮਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਮਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤ, ਕਿੰ ਨਾਮ ਅਹੰ ਦੇਵਾਨੰ ਅਕਰਿੰ, ਕਿੰ ਮੰ ਦੇਵਾ ਪੋਥੇਨ੍ਤੀਤਿ। **ਕਿੰ ਪਾਪੰ ਪਕਤੰ ਮਯਾ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤੰ ਪਾਪੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਯੰ ਮੇ**ਤਿ ਯੇਨ ਪਾਪੇਨ ਮਮ ਸਿਰਸ੍ਮਿੰ ਓਹਚ੍ਚ ਓਹਨਿਤ੍ਵਾ ਇਦੰ ਖੁਰਚਕ੍ਕੰ ਮਮ ਮਤ੍ਥਕੇ ਭਮਤਿ, ਤੰ ਕਿੰ ਨਾਮਾਤਿ?

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੧.''ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਰਮਣਕੰ, ਸਦਾਮਤ੍ਤਞ੍ਚ ਦੂਭਕੰ।
ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਰਞ੍ਚ ਪਾਸਾਦੰ, ਕੇਨਤ੍ਥੇਨ ਇਧਾਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਮਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਿਕਪਾਸਾਦੰ। **ਸਦਾਮਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਜਤਪਾਸਾਦੰ। **ਦੂਭਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਪਾਸਾਦੰ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਰਞ੍ਚ ਪਾਸਾਦ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਸਾਦਞ੍ਚ। **ਕੇਨਤ੍ਥੇਨਾ**ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਏਤੇਸੁ ਰਮਣਕਾਦੀਸੁ ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਟ੍ਠ ਸੋਲ਼ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾਤਿ ਏਤਾ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪਹਾਯ ਤੇ ਪਾਸਾਦੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਇਧ ਆਗਤੋਤਿ।

ਤਤੋ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੨.''ਇਤੋ ਬਹੁਤਰਾ ਭੋਗਾ, ਅਤ੍ਰ ਮਞ੍ਞੇ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਇਤਿ ਏਤਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ, ਪਸ੍ਸ ਮੰ ਬਜਸਨੰ ਗਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਤੋ ਬਹੁਤਰਾ**ਤਿ ਇਮੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਭੋਗੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਤਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੩.''ਚਤੁਬ੍ਭਿ ਅਟ੍ਠਜ੍ਝਗਮਾ, ਅਟ੍ਠਾਹਿਪਿ ਚ ਸੋਲ਼ਸ।
ਸੋਲ਼ਸਾਹਿ ਚ ਬਾਤ੍ਤਿਂਸ, ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਂ ਚਕ੍ਕਮਾਸਦੋ।
ਇਚ੍ਛਾਹਤਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਚਕ੍ਕਂ ਭਮਤਿ ਮਤ੍ਥਕੇ॥

੧੦੪.''ਉਪਰਿਵਿਸਾਲਾ ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ, ਇਚ੍ਛਾ ਵਿਸਟਗਾਮਿਨੀ।
ਯੇ ਚ ਤਂ ਅਨੁਗਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਧਾਰਿਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਪਰਿਵਿਸਾਲਾ**ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕ ਤਣ੍ਹਾ ਨਾਮੇਸਾ ਆਸੇਵਿਯਮਾਨਾ ਉਪਰਿਵਿਸਾਲਾ ਹੋਤਿ ਪਤ੍ਥਟਾ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ, ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਤਂ ਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਇਚ੍ਛਮਾਨਾਯ ਇਚ੍ਛਾਯ ਪਤ੍ਥਟਾਯ ਵਿਸਟਗਾਮਿਨੀ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਪੁਰਿਸਾ ਤਂ ਏਵਰੂਪਂ ਤਣ੍ਹਂ ਅਨੁਗਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਗਿਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। **ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਧਾਰਿਨੋ**ਤਿ ਤੇ ਏਤਂ ਖੁਰਚਕ੍ਕਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਂ ਪਨ ਕਥੇਨ੍ਤਮੇਵ ਨਿਪਿਸਮਾਨਂ ਤਂ ਖੁਰਚਕ੍ਕਂ ਭਸ੍ਸਿ, ਤੇਨ ਸੋ ਪੁਨ ਕਥੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੭੦] ੧੦. ਪਲਾਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਂਸੋ ਪਲਾਸਮਵਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਨਿਗ੍ਗਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਞ੍ਞਾਸਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਿਲੇਸੋ ਨਾਮ ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬੋਵ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋ ਸਮਾਨੋਪਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਗਚ੍ਛੋ ਵਿਯ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਂ ਆਸਙ੍ਕਿਂਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਗੁਹਾਯਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਸਯਂਜਾਤਸਾਲਿਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਗਮਨਾਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਮਹਾਪਲਾਸਰੁਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ । ਅਥਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਾ ਸਕੁਣਿਕਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਕ੍ਕਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਲਾਸਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਟਪਨ੍ਤਰੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਗ੍ਰੋਧਗਚ੍ਛੋ ਜਾਤੋ, ਸੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਕਾਲੇ ਰਤ੍ਤਙ੍ਕੁਰਪਲਾਸਤਾਯ ਸੋਭਤਿ। ਹਂਸਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਪਲਾਸ, ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਨਾਮ ਯਮ੍ਹਿ ਰੁਕ੍ਖੇ ਜਾਯਤਿ, ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਤਂ ਨਾਸੇਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਿਤੁਂ ਮਾ ਦੇਤਿ, ਵਿਮਾਨਂ ਤੇ ਨਾਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਹਿ, ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਆਸਙ੍ਕਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪਲਾਸਦੇਵਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਹਂਸੋ ਪਲਾਸਮਵਚ, ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਸਮ੍ਮ ਜਾਯਤਿ।
ਅਙ੍ਕਸ੍ਮਿਂ ਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ, ਸੋ ਤੇ ਮਮ੍ਮਾਨਿ ਛੇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ॥

ਪਠਮਪਾਦੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਪਲਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਲਾਸਦੇਵਤੰ। **ਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵਯਸ੍ਸ। **ਅਙ੍ਕਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਟਭਿਯੰ। **ਸੋ ਤੇ ਮਮ੍ਮਾਨਿ ਛੇਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਤੇ ਅਙ੍ਕੇ ਸੰਵਡ੍ਢੋ ਸਪਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਜੀਵਿਤੰ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਜੀਵਿਤਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹਿ ਇਧ ''ਮਮ੍ਮਾਨੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਪਲਾਸਦੇਵਤਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੬.''ਵਡ੍ਢਤਾਮੇਵ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ, ਪਤਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਵਾਮਹੰ।
ਯਥਾ ਪਿਤਾ ਚ ਮਾਤਾ ਚ, ਏਵੰ ਮੇ ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਮ੍ਮ, ਨ ਤ੍ਵੰ ਜਾਨਾਸਿ ਵਡ੍ਢਤਮੇਵ ਏਸ, ਅਹਮਸ੍ਸ ਯਥਾ ਬਾਲਕਾਲੇ ਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਥਾ ਪਨ ਸੰਵਡ੍ਢਾ ਪੁਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਾ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਛਾ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਏਵਮੇਵ ਸੋ ਪਤਿਟ੍ਠੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਤਤੋ ਹੰਸੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੭.''ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਅਙ੍ਕਸ੍ਮਿੰ ਵਡ੍ਢੇਸਿ, ਖੀਰਰੁਕ੍ਖੰ ਭਯਾਨਕੰ।
ਆਮਨ੍ਤ ਖੋ ਤੰ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਵੁਡ੍ਢਿ ਮਸ੍ਸ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੰ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਏਤਞ੍ਚ ਭਯਦਾਯਕਤ੍ਤੇਨ ਭਯਾਨਕੰ ਖੀਰਰੁਕ੍ਖੰ ਸਪਤ੍ਤੁੰ ਵਿਯ ਅਙ੍ਕੇ ਵਡ੍ਢੇਸਿ। **ਆਮਨ੍ਤ ਖੋ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਮਯੰ ਤੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮ। **ਵੁਡ੍ਢਿ ਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਿ ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਹੰਸਰਾਜਾ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤਮੇਵ ਗਤੋ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਨਾਗਚ੍ਛਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਵਡ੍ਢਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਏਕਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਪਲਾਸੰ ਭਞ੍ਜਿ, ਸਾਖਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਯੇਵ ਦੇਵਤਾਯ ਵਿਮਾਨੰ ਪਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਹੰਸਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਅਨਾਗਤਭਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹੰਸਰਾਜਾ ਕਥੇਸਿ , ਅਹੰ ਪਨਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਨਾਕਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.''ਇਦਾਨਿ ਖੋ ਮੰ ਭਾਯੇਤਿ, ਮਹਾਨੇਰੁਨਿਦਸ੍ਸਨੰ।
ਹੰਸਸ੍ਸ ਅਨਭਿਞ੍ਞਾਯ, ਮਹਾ ਮੇ ਭਯਮਾਗਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਦਾਨਿ ਖੋ ਮੰ ਭਾਯੇਤੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਤੋਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮੰ ਭਾਯਾਪੇਤਿ ਸਨ੍ਤਾਸੇਤਿ। **ਮਹਾਨੇਰੁਨਿਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਨੇਰੁਪਬ੍ਬਤਸਦਿਸੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਹੰਸਰਾਜਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਕਾਲੇਯੇਵ ਏਤਸ੍ਸ ਅਨੁਦ੍ਧਟਤ੍ਤਾ। **ਮਹਾ ਮੇ ਭਯਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਭਯੰ ਆਗਤਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਿ।

ਨਿਗ੍ਰੋਧੋਪਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬੰ ਪਲਾਸੰ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖਾਣੁਕਮਤ੍ਤਮੇਵ ਅਕਾਸਿ। ਦੇਵਤਾਯ ਵਿਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬੰ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

੧੦੯.''ਨ ਤਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਿ ਕੁਸਲਪ੍ਪਸਤ੍ਥਾ, ਯੋ ਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਘਸਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠੰ।
ਤਸ੍ਸੂਪਰੋਧੰ ਪਰਿਸਙ੍ਕਮਾਨੋ, ਪਤਾਰਯੀ ਮੂਲਵਧਾਯ ਧੀਰੋ''ਤਿ॥ –

ਪਞ੍ਚਮਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਸਲਪ੍ਪਸਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਕੁਸਲੇਹਿ ਪਸਤ੍ਥਾ। **ਘਸਤੇ**ਤਿ ਖਾਦਤਿ, ਵਿਨਾਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਤਾਰਯੀ**ਤਿ ਪਤਰਤਿ ਵਾਯਮਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋ ਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਨਾਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਨ ਪਸਤ੍ਥਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਸ੍ਸਯਸ੍ਸ ''ਇਤੋ ਮੇ ਉਪਰੋਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪਰੋਧਂ ਵਿਨਾਸਂ ਪਰਿਸਙ੍ਕਮਾਨੋ ਵੀਰੋ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮੂਲਵਧਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਪਲਾਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਵਣ੍ਣਾਰੋਹਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਅਡ੍ਢਵਗ੍ਗੋ

[੩੭੧] ੧. ਦੀਘੀਤਿਕੋਸਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਵਂਭੂਤਸ੍ਸ ਤੇ ਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਮ੍ਬਕੇ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪਨਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯ੍ਹਂ ਓਰਸਾ ਮੁਖਤੋ ਜਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ, ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਚ ਪਿਤਰਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਓਵਾਦਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਮਮ ਓਵਾਦਂ ਨ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਚੋਰੇਪਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਹਤ੍ਥਪਥਂ ਆਗਤੇ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਓਵਾਦਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਨ ਮਾਰਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਜਾਤਕੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ। **ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ** ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਦੀਘਾਵੁਕੁਮਾਰੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਨਂ ਚੂਲ਼ਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾਪਿਤੁਘਾਤਕਂ ਚੋਰਂ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਸਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਓਵਾਦਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਜੀਵਿਤਂ ਚਜਨ੍ਤੋਪਿ ਤੇਸਂ ਓਵਾਦਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੇਵਲਂ ਇਮਂ ਤਜ੍ਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੦.''ਏਵਂਭੂਤਸ੍ਸ ਤੇ ਰਾਜ, ਆਗਤਸ੍ਸ ਵਸੇ ਮਮ।
ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਕੋਚਿ ਪਰਿਯਾਯੋ, ਯੋ ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੋਚਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵ**ਸੇ ਮਮਾ**ਤਿ ਮਮ ਵਸਂ ਆਗਤਸ੍ਸ। **ਪਰਿਯਾਯੋ**ਤਿ ਕਾਰਣਂ।

ਤਤੋ ਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੧.''ਏਵਂਭੂਤਸ੍ਸ ਮੇ ਤਾਤ, ਆਗਤਸ੍ਸ ਵਸੇ ਤਵ।
ਨਤ੍ਥਿ ਨੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਯਾਯੋ, ਯੋ ਮਂ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੋਚਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨੋ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਪਰਿਯਾਯੋ, ਯੋ ਮਂ ਏਤਸ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੋਚਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਵਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੧੨.‘‘ਨਾਞ੍ਞਂ ਸੁਚਰਿਤਂ ਰਾਜ, ਨਾਞ੍ਞਂ ਰਾਜ ਸੁਭਾਸਿਤਂ।
ਤਾਯਤੇ ਮਰਣਕਾਲੇ, ਏਵਮੇਵਿਤਰਂ ਧਨਂ॥

੧੧੩.‘‘ਅਕ੍ਕੋਚ੍ਛਿ ਮਂ ਅਵਧਿ ਮਂ, ਅਜਿਨਿ ਮਂ ਅਹਾਸਿ ਮੇ।
ਯੇ ਚ ਤਂ ਉਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਵੇਰਂ ਤੇਸਂ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ॥

੧੧੪.‘‘ਅਕ੍ਕੋਚ੍ਛਿ ਮਂ ਅਵਧਿ ਮਂ, ਅਜਿਨਿ ਮਂ ਅਹਾਸਿ ਮੇ।
ਯੇ ਚ ਤਂ ਨੁਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਵੇਰਂ ਤੇਸੂਪਸਮ੍ਮਤਿ॥

੧੧੫.‘‘ਨ ਹਿ ਵੇਰੇਨ ਵੇਰਾਨਿ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੀਧ ਕੁਦਾਚਨਂ।
ਅਵੇਰੇਨ ਚ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸਨਨ੍ਤਨੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਞ੍ਞਂ ਸੁਚਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਞ੍ਞਂ ਸੁਚਰਿਤਾ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਚਰਿਤਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਧ ‘‘ਸੁਚਰਿਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ‘‘ਸੁਭਾਸਿਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਓਵਾਦਂਯੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਨਿਰਤ੍ਥਕਮੇਵ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਮਹਾਰਾਜ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਓਵਾਦਾਨੁਸਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਖਾਤਾ ਸੁਚਰਿਤਸੁਭਾਸਿਤਾ ਮਰਣਕਾਲੇ ਤਾਯਿਤੁਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਂ ਏਤਂ ਇਤਰਂ ਧਨਂ, ਤਂ ਏਵਮੇਵ ਨਿਰਤ੍ਥਕਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਤ੍ਵਞ੍ਹਿ ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਧਨਂ ਦਦਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਂ ਨ ਲਭੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਮੇਤਂ ‘‘ਧਨਤੋ ਸੁਚਰਿਤਸੁਭਾਸਿਤਮੇਵ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਸਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਯੇ ਪੁਰਿਸਾ ‘‘ਅਯਂ ਮਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿ, ਅਯਂ ਮਂ ਪਹਰਿ, ਅਯਂ ਮਂ ਅਜਿਨਿ, ਅਯਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਅਹਾਸੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵੇਰਂ ਉਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਹਦਯੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਵੇਰਂ ਨ ਉਪਸਮ੍ਮਤਿ। ਯੇ ਚ ਪਨੇਤਂ ਨ ਉਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਹਦਯੇ ਨ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ। ਵੇਰਾਨਿ ਹਿ ਨ ਕਦਾਚਿ ਵੇਰੇਨ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਅਵੇਰੇਨੇਵ ਪਨ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। **ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸਨਨ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਏਸੋ ਪੋਰਾਣਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਚਿਰਕਾਲਪ੍ਪਵਤ੍ਤੋ ਸਭਾਵੋਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤਯਿ ਨ ਦੁਬ੍ਭਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਮਂ ਮਾਰੇਹੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਅਸਿਂ ਠਪੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ‘‘ਨਾਹਂ ਤਯਿ ਦੁਬ੍ਭਾਮੀ’’ਤਿ ਸਪਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ, ਭਣੇ, ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਦੀਘਾਵੁਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ, ਇਮਿਨਾ ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਇਮਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕੇ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਭੋਪਿ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਹਾਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੀਘਾਵੁਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦੀਘੀਤਿਕੋਸਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੭੨] ੨. ਮਿਗਪੋਤਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਗਾਰਾ ਪਚ੍ਚੁਪੇਤਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰੇਕਂ ਦਾਰਕਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਤਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਫਾਸੁਕੇਨ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਭਾਵਨਾਯ ਪਰਿਬਾਹਿਰੋ ਏਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ

‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਮਤੇ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲੇਹਿ ਯਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਂ ਮਤਮਾਤਿਕਂ ਮਿਗਪੋਤਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਮਿਗਪੋਤਕੋ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਅਹੋਸਿ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਤਾਪਸੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਰਤਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਿਗਪੋਤਕੋ ਬਹੁਂ ਤਿਣਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜੀਰਕੇਨ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਮਤੋ’’ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਲੋਕਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਂ ਤਾਪਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸਂਵੇਜੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੬.‘‘ਅਗਾਰਾ ਪਚ੍ਚੁਪੇਤਸ੍ਸ, ਅਨਗਾਰਸ੍ਸ ਤੇ ਸਤੋ।
ਸਮਣਸ੍ਸ ਨ ਤਂ ਸਾਧੁ, ਯਂ ਪੇਤਮਨੁਸੋਚਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੭.‘‘ਸਂਵਾਸੇਨ ਹਵੇ ਸਕ੍ਕ, ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਿਗਸ੍ਸ ਵਾ।
ਹਦਯੇ ਜਾਯਤੇ ਪੇਮਂ, ਨ ਤਂ ਸਕ੍ਕਾ ਅਸੋਚਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਤਂ ਸਕ੍ਕਾ**ਤਿ ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਂ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਸੋਚਿਤੁਂ, ਸੋਚਾਮਿਯੇਵਾਹਨ੍ਤਿ।

ਤਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੧੮.‘‘ਮਤਂ ਮਰਿਸ੍ਸਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਰੁਦਨ੍ਤਿ ਲਪਨ੍ਤਿ ਚ।
ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਸਿ ਮਾ ਰੋਦਿ, ਰੋਦਿਤਂ ਮੋਘਮਾਹੁ ਸਨ੍ਤੋ॥

੧੧੯.‘‘ਰੋਦਿਤੇਨ ਹਵੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਮਤੋ ਪੇਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇ।
ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਰੋਦਾਮ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਞਾਤਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਰਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਇਦਾਨਿ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ। **ਲਪਨ੍ਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਵਿਲਪਨ੍ਤਿ ਚ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੇ ਲੋਕੇ ਮਤਞ੍ਚ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਞ੍ਚ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਰੁਦਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਵਿਲਪਨ੍ਤਿ ਚ, ਤੇਸਂ ਅਸ੍ਸੁਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਨਦਿਵਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਸਦਾਪਿ ਮਤਾਨਞ੍ਚ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ। **ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਸਿ ਮਾ ਰੋਦਿ**। ਕਿਂਕਾਰਣਾ ? **ਰੋਦਿਤਂ ਮੋਘਮਾਹੁ ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਰੋਦਿਤਂ ‘‘ਮੋਘ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਮਤੋ ਪੇਤੋ**ਤਿ ਯੋ ਏਸ ਮਤੋ ਪੇਤੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਯਦਿ ਸੋ ਰੋਦਿਤੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਨਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ ਅਚ੍ਛਾਮ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਮਾਗਮ੍ਮ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਞਾਤਕੇ ਰੋਦਾਮ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤੇ ਰੋਦਿਤਕਾਰਣਾ ਨ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਰੋਦਿਤਸ੍ਸ ਮੋਘਭਾਵਂ ਸਾਧੇਤਿ।

ਏਵਂ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਪਸੋ ‘‘ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਰੋਦਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੦.‘‘ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਵਤ ਮਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਘਤਸਿਤ੍ਤਂਵ ਪਾਵਕਂ।
ਵਾਰਿਨਾ ਵਿਯ ਓਸਿਞ੍ਚਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ ਦਰਂ॥

੧੨੧.‘‘ਅਬ੍ਬਹਿ ਵਤ ਮੇ ਸਲ੍ਲਂ, ਯਮਾਸਿ ਹਦਯਸ੍ਸਿਤਂ।

ਯੋ ਮੇ ਸੋਕਪਰੇਤਸ੍ਸ, ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੰ ਅਪਾਨੁਦਿ॥

੧੨੨.''ਸੋਹਂ ਅਬ੍ਬੂਲ੍ਹਸਲ੍ਲੋਸ੍ਮਿ, ਵੀਤਸੋਕੋ ਅਨਾਵਿਲੋ।
ਨ ਸੋਚਾਮਿ ਨ ਰੋਦਾਮਿ, ਤਵ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਾਸਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਮਾਸੀ**ਤਿ ਯਂ ਮੇ ਆਸਿ। **ਹਦਯਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਹਦਯੇ ਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। **ਅਪਾਨੁਦੀ**ਤਿ ਨੀਹਰਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਧਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਤਾਪਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਿਗੋ ਸਾਮਣੇਰੋ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਿਗਪੋਤਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੭੩] ੩. ਮੂਸਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੁਹਿਂ ਗਤਾ ਕਤ੍ਥ ਗਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਥੁਸਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੪.੧੪੯ ਆਦਯੋ) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਥੇਵ ਰਾਜਾਨਂ ਸਕਿਂ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਮਾਨਂ ਸਕਿਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋ ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਂ ਆਸਙ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤੇ 'ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਧੂਮਕਾਲੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੂ'ਤਿ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਅਕਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਾਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਯਵਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਯੋਗਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਪੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਵਸੇਨ ਞਤ੍ਵਾ ''ਏਤਮਸ੍ਸ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਉਪਮਂ ਉਪਧਾਰੇਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਤਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਏਕੋ ਅਸ੍ਸੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਣੋ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਤਂ ਵਣਾਨੁਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਂ ਗੇਹੇਯੇਵ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਉਦਪਾਨੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਥੇਕਾ ਮੂਸਿਕਾ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਣਂ ਖਾਦਤਿ, ਅਸ੍ਸੋ ਵਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵੇਦਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮੂਸਿਕਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਗਤਂ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦਪਾਨੇ ਪਾਤੇਸਿ। ਅਸ੍ਸਗੋਪਕਾ ਮੂਸਿਕਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ''ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਮੂਸਿਕਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਣਂ ਖਾਦਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਗਤਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ 'ਕਹਂ ਮੂਸਿਕਾ ਗਤਾ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਮੂਸਿਕਾਯ ਪਨ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦਪਾਨੇ ਖਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਅਹਮੇਵ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਇਦਮੇਵ ਕਾਰਣਂ ਉਪਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਂ ਉਪਮਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਤਮੇਵ ਅਸ੍ਸਂ ਪਰੂਲ਼੍ਹਵਣਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਯਵਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਯਵਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤਿਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਮੁਖਂ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਕਾਰਣਂ ਉਪਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਤਤਿਯਗਾਥਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਾਬਲੇਨੇਵ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਾਯਂ ਨ੍ਹਾਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯਾਵ ਧੁਰਸੋਪਾਨਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤਵ ਨਿਵਸਨਪਾਸਾਦਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਯਾਵ ਸੋਪਾਨਪਾਦਮੂਲਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤਤੋ ਯਾਵ ਸੋਪਾਨਮਤ੍ਥਕਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ।

ਸੋ ਕੁਮਾਰੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਯਿ। ਸੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਰਜ੍ਜਲੋਭੇਨ ''ਪਿਤਰਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਆਹ ''ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਤਰੁਣੋ, ਅਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਧੂਮਕਾਲਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣੋ, ਤਾਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਲਦ੍ਧੇਨਪਿ ਰਜ੍ਜੇਨ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਤੇ ਆਹਂਸੁ ''ਦੇਵ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰਤ੍ਤਂ

ਕਾਤੁਂ, ਤਵ ਪਿਤਰਂ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਅਨੋ੍ਨਿਵੇਸਨੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਯਂ ਨ੍ਹਾਨਪੋਕ੍ਖਰਣੀਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥ ਨਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਖਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਾਯਂ ਮੂਸਿਕਂ ਨਾਮ ਦਾਸਿਂ ''ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਪਿਟ੍ਠਿਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿ, ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਪਿਟ੍ਠਿਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੀ ਕੁਮਾਰਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਾਕਟਭਾਵਭਯੇਨ ਤਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੇਸਜਨੋ ''ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਮੂਸਿਕਾ ਦਾਸੀ ਨ ਪੁਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਕੁਹਿਂ ਗਤਾ ਕਤ੍ਥ ਗਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ –

੧੨੩.''ਕੁਹਿਂ ਗਤਾ ਕਤ੍ਥ ਗਤਾ, ਇਤਿ ਲਾਲਪ੍ਪਤੀ ਜਨੋ।
ਅਹਮੇਵੇਕੋ ਜਾਨਾਮਿ, ਉਦਪਾਨੇ ਮੂਸਿਕਾ ਹਤਾ''ਤਿ॥ –

ਪਠਮਂ ਗਾਥਂ ਭਣਨ੍ਤੋ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਤੀਰਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਹਿਂ ਗਤਾ ਕਤ੍ਥ ਗਤਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨਿ। **ਇਤਿ ਲਾਲਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਪ੍ਪਲਪਤਿ। ਇਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ''ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਜਨੋ ਮੂਸਿਕਾ ਦਾਸੀ ਕੁਹਿਂ ਗਤਾਤਿ ਵਿਪ੍ਪਲਪਤਿ, ਰਾਜਕੁਮਾਰੇਨ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮੂਸਿਕਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਪਾਤਿਤਭਾਵਂ ਅਹਮੇਵ ਏਕੋ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ''ਮਯਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਰਾ ਞਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਦਿਵਸਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਨ ਤਂ ਆਹਂਸੁ ''ਦੇਵ, ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਨ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਤਕ੍ਕਗਾਹੇਨ ਪਨ ਤੇਨ ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾਰੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਪੁਨੇਕਦਿਵਸਂ ਖਗ੍ਗਹਤ੍ਥੋ ਸੋਪਾਨਪਾਦਮੂਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਹਰਣੋਕਾਸਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਰਾਜਾ –

੧੨੪.''ਯਞ੍ਚੇਤਂ ਇਤਿ ਚੀਤਿ ਚ, ਗਦ੍ਰਭੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਸਿ।
ਉਦਪਾਨੇ ਮੂਸਿਕਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਯਵਂ ਭਕ੍ਖੇਤੁਮਿਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ॥ –

ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਗਾਥਾ ''ਯਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਤਿ ਚੀਤਿ ਚ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਹਰਣੋਕਾਸਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਗਦ੍ਰਭੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਜਾਨਾਮਿ 'ਪੁਰਿਮਦਿਵਸੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਮੂਸਿਕਂ ਦਾਸਿਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਮਂ ਯਵਰਾਜਾਨਂ ਭਕ੍ਖੇਤੁਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਇਚ੍ਛਸੀ'''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ''ਦਿਟ੍ਠੋਮ੍ਹਿ ਪਿਤਰਾ''ਤਿ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤੋ ਪਲਾਯਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਅਡ੍ਢਮਾਸਮਤ੍ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਨਂ ਦਬ੍ਬਿਯਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਦੀਘਦਣ੍ਡਕਂ ਦਬ੍ਬਿਪਹਰਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਲੁਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ –

੧੨੫.''ਦਹਰੋ ਚਾਸਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧ, ਪਠਮੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋ ਸੁਸੁ।
ਦੀਘਞ੍ਚੇਤਂ ਸਮਾਸਜ੍ਜ, ਨ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਜੀਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਂ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਸੋਪਾਨਪਾਦਮਤ੍ਥਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਠਮੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋ**ਤਿ ਪਠਮਵਯੇਨ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਉਪੇਤੋ, ਪਠਮਵਯੇ ਠਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਸੂ**ਤਿ ਤਰੁਣੋ। **ਦੀਘ**ਨ੍ਤਿ ਦੀਘਦਣ੍ਡਕਂ ਦਬ੍ਬਿਪਹਰਣਂ। **ਸਮਾਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਓਲੁਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਗਾਥਾ ''ਦੁਮ੍ਮੇਧ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਯਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਨ ਤੇ ਦਾਨਿ ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੂਲੇਯੇਵ ਆਵੁਣਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਕੁਮਾਰਂ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਯਮਾਨਾ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਤਿ।

ਸੋ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਪਲਾਯਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਜੀਵਿਤੰ ਮੇ ਦੇਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਲਿਕਾਹਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਲਙ੍ਕਤਰਾਜਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਆਚਰਿਯੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮੰ ਮਯ੍ਹੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸੀ''ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੬.''ਨਾਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਭਵਨੇਨ, ਨਾਙ੍ਗਪੁਤ੍ਤਪਿਨੇਨ ਵਾ।
ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਹਿ ਪਤ੍ਥਯਿਤੋ, ਸਿਲੋਕੇਹਿ ਪਮੋਚਿਤੋ॥

੧੨੭.''ਸਬ੍ਬੰ ਸੁਤਮਧੀਯੇਥ, ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੰ।
ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੰ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਨ ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਪਯੋਜਯੇ।
ਹੋਤਿ ਤਾਦਿਸਕੋ ਕਾਲੋ, ਯਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਾਵਹੰ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਭਵਨੇਨਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਭਵਨੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਦਿਬ੍ਬਵਿਮਾਨੰ, ਅਹੰ ਅਜ੍ਜ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਭਵਨਮ੍ਪਿ ਨ ਆਰੂਲ੍ਹੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਭਵਨੇਨਾਪਿ ਅਜ੍ਜ ਮਰਣਤੋ ਨ ਪਮੋਚਿਤੋਮ੍ਹਿ। **ਨਾਙ੍ਗਪੁਤ੍ਤਪਿਨੇਨ** ਵਾਤਿ ਅਙ੍ਗਸਰਿਕ੍ਖਕੇਨ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਪਿਨੇਨਪਿ ਨ ਪਮੋਚਿਤੋ। **ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਹਿ ਪਤ੍ਥਯਿਤੋ**ਤਿ ਅਹੰ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਅਜ੍ਜ ਮਾਰੇਤੁੰ ਪਤ੍ਥਿਤੋ। **ਸਿਲੋਕੇਹਿ ਪਮੋਚਿਤੋ**ਤਿ ਸੋਹੰ ਆਚਰਿਯੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਮੋਚਿਤੋ।

ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿੰ। **ਅਧੀਯੇਥਾ**ਤਿ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। **ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਹੀਨੰ ਵਾ ਹੋਤੁ ਉਤ੍ਤਮੰ ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਵਾ, ਸਬ੍ਬੰ ਅਧੀਯਿਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਨ ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਪਯੋਜਯੇ**ਤਿ ਹੀਨੰ ਮਨ੍ਤੰ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਵਾ ਨ ਪਯੋਜਯੇ, ਉਤ੍ਤਮਮੇਵ ਪਯੋਜਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਾਵਹੰ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਮਹੋਸਧਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਕਮ੍ਮਕਰਣੰ ਵਿਯ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਪ੍ਪੰ ਅਤ੍ਥਾਵਹੰ ਹੋਤਿ, ਤਾਦਿਸੋਪਿ ਕਾਲੋ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕੁਮਾਰੋ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮੂਸਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੭੪] ੪. ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬੰ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਮੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਇਤ੍ਥੀ ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਏਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਕਮ੍ਮੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿੰ ਪਤ੍ਤੋ ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯੋ ''ਅਯੰ ਮਯਾ ਸਦਿਸੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕੋ ਵਾਰਣੋ ਏਕੰ ਪਦੇਸੰ ਸੁਞ੍ਞਮਕਾਸਿ, ਤੰ ਠਾਨੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁੰ ਨ ਕੋਚਿ ਉਸ੍ਸਹਿ। ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਵਾਰੇਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਭਰਿਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਮੁਖੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਟਵਿਮਜ੍ਝੇ ਵਾਰਣੋ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਸੋ ਤੰ ਕੁਮ੍ਭੇ ਸਰੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿ। ਸਰੋ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਵਾਰਣੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿ, ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ ਤੰ ਠਾਨੰ ਖੇਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਅਟਵਿੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਪਞ੍ਞਾਸ ਚੋਰਾ ਮਗ੍ਗੰ ਹਨਨ੍ਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਵਾਰਿਯਮਾਨੋ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਤੇਸੰ ਚੋਰਾਨੰ ਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਸਮੀਪੇ ਮੰਸੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਾਨੰ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਪਾਪੁਣਿ।

ਤਦਾ ਤं ਚੋਰਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਾਯ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਕੁਸਲੋ, ਸੋ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ''ਉਤ੍ਤਮਪੁਰਿਸੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਉਟ੍ਠਹਿਤੁਂ ਨਾਦਾਸਿ। ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ ''ਗਚ੍ਛ 'ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਮਂਸਸੂਲਂ ਦੇਥਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਭਰਿਯਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਕਿਰ ਮਂਸਸੂਲਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ''ਅਨਗ੍ਘੋ ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ ਮਂਸਸੂਲਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਚੋਰਾ ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਕਿਰ ਪਕ੍ਕਂ ਖਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਪਕ੍ਕਮਂਸਸੂਲਂ ਅਦਂਸੁ। ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮ੍ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਅਪਕ੍ਕਮਂਸਸੂਲਂ ਦਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚੋਰਾਨਂ ਕੁਜ੍ਝਿ। ਚੋਰਾ ''ਕਿਂ ਅਯਮੇਵੇਕੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਮਯਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸ ਜਨੇ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸਕਣ੍ਡੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਕਣ੍ਡਂ ਨਾਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਕਣ੍ਡਨਾਲ਼ਿਯਂ ਸਮਪਣ੍ਣਾਸਯੇਵ ਕਣ੍ਡਾਨਿ। ਤੇਸੁ ਏਕੇਨ ਵਾਰਣਂ ਵਿਜ੍ਝਿ, ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸਕਣ੍ਡੇਹਿ ਚੋਰੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਰਿਯਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਅਸਿਂ ਆਹਰਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੇ ਲੋਭਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੋਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਥਰੁਂ, ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਧਾਰਂ ਠਪੇਸਿ। ਚੋਰੋ ਥਰੁਦਣ੍ਡਂ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਅਸਿਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿ।

ਸੋ ਤਂ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਂ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ''ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਧੀਤਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਥਂ ਤ੍ਵਂ ਇਮਿਨਾ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ। ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ''ਅਯਂ ਮਯਾ ਸਦਿਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਮਂ ਅਦਾਸਿ, ਸਾਹਂ ਤਯਿ ਸਿਨੇਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਦਤ੍ତਿਯਂ ਸਾਮਿਕਂ ਮਾਰਾਪੇਸਿਨ੍ਤਿ। ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ''ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਯਂ ਤਾਵੇਸਾ ਸਾਮਿਕਂ ਮਾਰੇਸਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਪਨੇਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਮ੍ਪਿ ਏਵਮੇਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਂ ਛਡ੍ਡੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਂ ਕੁਨ੍ਨਦਿਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤਲਂ ਤਙ੍ਖਣੋਦਕਪੂਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਇਮਿਸ੍ਸਂ ਨਦਿਯਂ ਸੁਸੁਮਾਰਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ, ਕਿਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਮਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਆਭਰਣਭਣ੍ਡਂ ਮਮ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਤੀਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਆਭਰਣਭਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਨਦਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਰਤੀਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਕਿਂ ਮਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਕਰੋਸਿ, ਏਹਿ ਮਮ੍ਪਿ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੮.''ਸਬ੍ਬਂ ਭਣ੍ਡਂ ਸਮਾਦਾਯ, ਪਾਰਂ ਤਿਣ੍ਣੋਸਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛ ਲਹੁਂ ਖਿਪ੍ਪਂ, ਮਮ੍ਪਿ ਤਾਰੇਹਿ ਦਾਨਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲਹੁਂ ਖਿਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਲਹੁਂ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਮਮ੍ਪਿ ਤਾਰੇਹਿ ਦਾਨਿ ਇਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਚੋਰੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਤੀਰੇ ਠਿਤੋਯੇਵ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੯.''ਅਸਨ੍ਥੁਤਂ ਮਂ ਚਿਰਸਨ੍ਥੁਤੇਨ, ਨਿਮੀਨਿ ਭੋਤੀ ਅਧੁਵਂ ਧੁਵੇਨ।
ਮਯਾਪਿ ਭੋਤੀ ਨਿਮਿਨੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਂ, ਇਤੋ ਅਹਂ ਦੂਰਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯੇਵ –

ਚੋਰੋ ਪਨ ''ਇਤੋ ਅਹਂ ਦੂਰਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਂ, ਤਿਟ੍ਠ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਿਯਾਵ ਆਭਰਣਭਣ੍ਡਿਕਂ ਆਦਾਯ ਪਲਾਤੋ। ਤਤੋ ਸਾ ਬਾਲਾ ਅਤਿਚ੍ਛਤਾਯ ਏਵਰੂਪਂ ਬਜਸਨਂ ਪਤ੍ਤਾ ਅਨਾਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਂ ਏਲ਼ਗਲਾਗੁਮ੍ਬਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੋਦਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਅਤਿਚ੍ਛਤਾਹਤਂ ਸਾਮਿਕਾ ਚ ਜਾਰਾ ਚ ਪਰਿਹੀਨਂ ਰੋਦਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਤਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਤਲਿਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਸਿਖਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਮਾਤਲਿ, ਤ੍ਵਂ ਮਚ੍ਛੋ ਭਵ, ਪਞ੍ਚਸਿਖ ਤ੍ਵਂ ਸਕੁਣੋ ਭਵ, ਅਹਂ ਪਨ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨਂ

ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਮਯਿ ਤਤ੍ਥ ਗਤੇ ਉਦਕਤੋ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪੁਰਤੋ ਪਤ, ਅਥਾਹਂ ਮੁਖੇਨ ਗਹਿਤਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਂ ਗਹੇਤੁਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਤ੍ਵਂ, ਪਞ੍ਚਸਿਖ, ਤਂ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤ, ਤ੍ਵਂ ਮਾਤਲਿ, ਉਦਕੇ ਪਤਾ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ, ਮਾਤਲਿ, ਮਚ੍ਛੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਞ੍ਚਸਿਖੋ ਸਕੁਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਮੁਖੇਨਾਦਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਚ੍ਛੋ ਉਦਕਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਤਿ। ਸੋ ਮੁਖੇਨ ਗਹਿਤਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਮਚ੍ਛੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਪਤਿ, ਸਕੁਣੋ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਉਭੋਪਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਗਲਾਗੁਮ੍ਬਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾਹਤੋ ਨੇਵ ਮਂਸਂ, ਨ ਮਚ੍ਛਂ ਲਭੀ''ਤਿ ਕੁਟਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੦.''ਕਾਯਂ ਏਲ਼ਗਲਾਗੁਮ੍ਬੇ, ਕਰੋਤਿ ਅਹੁਹਾਸਿਯਂ।
ਨਯੀਧ ਨਚ੍ਚਗੀਤਂ ਵਾ, ਤਾਲ਼ਂ ਵਾ ਸੁਸਮਾਹਿਤਂ।
ਅਨਮ੍ਹਿਕਾਲੇ ਸੁਸੋਣਿ, ਕਿਨ੍ਨੁ ਜਗ੍ਘਸਿ ਸੋਭਨੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਯਨ੍ਤਿ** ਕਾ ਅਯਂ। **ਏਲ਼ਗਲਾਗੁਮ੍ਬੇ**ਤਿ ਕਮ੍ਬੋਜਿਗੁਮ੍ਬੇ। **ਅਹੁਹਾਸਿਯਨ੍ਤਿ** ਦਨ੍ਤਵਿਦਂਸਕਂ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਂ ਕਾ ਏਸਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਗੁਮ੍ਬੇ ਕਰੋਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਨਯੀਧ ਨਚ੍ਚਗੀਤਂ** ਵਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਚ੍ਚਂ ਵਾ ਗਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਗੀਤਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਸੁਸਮਾਹਿਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਸਮਾਹਿਤਂ ਹਤ੍ਥਤਾਲ਼ਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਹਸੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਨਮ੍ਹਿਕਾਲੇ**ਤਿ ਰੋਦਨਕਾਲੇ। **ਸੁਸੋਣੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਸੋਣਿ। **ਕਿਂ ਨੁ ਜਗ੍ਘਸੀ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤ੍ਵਂ ਰੋਦਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਅਰੋਦਮਾਨਾਵ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਸਿ। **ਸੋਭਨੇ**ਤਿ ਤਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤੋ ਆਲਪਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੧.''ਸਿਙ੍ਗਾਲ ਬਾਲ ਦੁਮ੍ਮੇਧ, ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞੋਸਿ ਜਮ੍ਬੁਕ।
ਜੀਨੋ ਮਚ੍ਛਞ੍ਚ ਪੇਸਿਞ੍ਚ, ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜੀਨੋ**ਤਿ ਜਾਨਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਪੇਸਿਨ੍ਤਿ** ਮਂਸਪੇਸਿਂ। **ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਸੀ**ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਪਰਾਜਿਤੋ ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਸਿ ਸੋਚਸਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ।

ਤਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੨.''ਸੁਦਸ੍ਸਂ ਵਜ੍ਜਮਞ੍ਞੇਸਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਦੁਦ੍ਦਸਂ।
ਜੀਨਾ ਪਤਿਞ੍ਚ ਜਾਰਞ੍ਚ, ਮਞ੍ਞੇ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਝਾਯਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਝਾਯਸੀ**ਤਿ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲੇ ਅਹਂ ਤਾਵ ਮਮ ਗੋਚਰਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾਯ ਹਤਾ ਤਂਮੁਹੁਤ੍ਤਦਿਟ੍ਠਕੇ ਚੋਰੇ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਚ ਜਾਰਂ ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚ ਪਤਿਂ ਜੀਨਾ, ਮਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਕਪਣਤਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਝਾਯਸਿ ਰੋਦਸਿ ਪਰਿਦੇਵਸੀਤਿ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੩.''ਏਵਮੇਤਂ ਮਿਗਰਾਜ, ਯਥਾ ਭਾਸਸਿ ਜਮ੍ਬੁਕ।
ਸਾ ਨੂਨਾਹਂ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਭਤ੍ਤੁ ਹੇਸ੍ਸਂ ਵਸਾਨੁਗਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨੂਨਾ**ਤਿ ਏਕੰਸਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਸਾ ਅਹੰ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਞ੍ਞੰ ਭਤ੍ਤਾਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੁ ਵਸਾਨੁਗਾ ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੀ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਅਨਾਚਾਰਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਯ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੪.''ਯੋ ਹਰੇ ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਥਾਲੰ, ਕੰਸਥਾਲਮ੍ਪਿ ਸੋ ਹਰੇ।
ਕਤੰਯੇਵ ਤਯਾ ਪਾਪੰ, ਪੁਨਪੇਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਨਾਚਾਰੇ ਕਿਂ ਕਥੇਸਿ, ਯੋ ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਥਾਲੰ ਹਰਤਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਥਾਲਰਜਤਥਾਲਾਦਿਪ੍ਪਭੇਦੰ ਕੰਸਥਾਲਮ੍ਪਿ ਸੋ ਹਰਤੇਵ, ਇਦਞ੍ਚ ਤਯਾ ਪਾਪੰ ਕਤਮੇਵ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਵ ਸਦ੍ਧਾਤੁੰ, ਸਾ ਤ੍ਵੰ ਪੁਨਪਿ ਏਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿਯੇਵਾਤਿ। ਏਵੰ ਸੋ ਤੰ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ, ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੭੫] ੫. ਕਪੋਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦਾਨਿ ਖੋਮ੍ਹੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਲੋਲਵਤ੍ਥੁ ਅਨੇਕਸੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਤੰ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਲੋਲੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵੰ ਲੋਲੋਸਿ, ਲੋਲਤਾਯ ਪਨ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਮਹਾਨਸੇ ਨੀਲ਼ਪਚ੍ਛਿਯੰ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਕੋ ਮਚ੍ਛਮੰਸਲੁਦ੍ਧੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮੇਤ੍ਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਬਹੁੰ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਨੀਲ਼ਪਚ੍ਛਿਯੰਯੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਾਵਤੇਨ ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਗੋਚਰਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਪਿ ''ਅਜੀਰਕੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹਿ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਤੇ ''ਗਤੋ ਮੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਕਣ੍ਟਕੋ, ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਰੁਚਿ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੫.''ਇਦਾਨਿ ਖੋਮ੍ਹਿ ਸੁਖਿਤੋ ਅਰੋਗੋ, ਨਿਕ੍ਕਣ੍ਟਕੋ ਨਿਪ੍ਪਤਿਤੋ ਕਪੋਤੋ।
ਕਾਹਾਮਿ ਦਾਨੀ ਹਦਯਸ੍ਸ ਤੁਟ੍ਠਿਂ, ਤਥਾ ਹਿ ਮੰ ਮੰਸਸਾਕੰ ਬਲੇਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਪ੍ਪਤਿਤੋ**ਤਿ ਨਿਗ੍ਗਤੋ। **ਕਪੋਤੋ**ਤਿ ਪਾਰਾਵਤੋ। **ਕਾਹਾਮਿ ਦਾਨੀ**ਤਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦਾਨਿ। **ਤਥਾ ਹਿ ਮੰ ਮੰਸਸਾਕੰ ਬਲੇਤੀ**ਤਿ ਤਥਾ ਹਿ ਮੰਸਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸੰ ਸਾਕਞ੍ਚ ਮਯ੍ਹੰ ਬਲੰ ਕਰੋਤਿ, ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਖਾਦਾਤਿ ਵਦਮਾਨੰ ਵਿਯ ਉਸ੍ਸਾਹੰ ਮਮੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੇ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਸਰੀਰਤੋ ਸੇਦੰ ਪਵਾਹੇਨ੍ਤੇ ਪਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਸਕਰੋਟਿਯੰ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਰਿ ਕਿਰੀ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਤ੍ਤਾਨਿ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਸਿਙ੍ਗੀਵੇਰਞ੍ਚ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੇ ਚ ਪਿਸਿਤ੍ਵਾ ਲਸੁਣੰ ਪੂਤਿਤਕ੍ਕੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰੰ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਕਠਲੰ ਘੰਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਕੇਨ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵਾਯੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੀਲ਼ਪਚ੍ਛਿਯੰਯੇਵ ਤੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਪਾਰਾਵਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ

ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਾ ਏਸਾ ਬਲਾਕਾ ਮਮ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਾ, ਚਣ੍ਡੋ ਹਿ ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਘਾਤੇਯ੍ਯਾਪਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਹਾਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੬.‘‘ਕਾਯਂ ਬਲਾਕਾ ਸਿਖਿਨੀ, ਚੋਰੀ ਲਙ੍ਘਿਪਿਤਾਮਹਾ।
ਓਰਂ ਬਲਾਕੇ ਆਗਚ੍ਛ, ਚਣ੍ਡੋ ਮੇ ਵਾਯਸੋ ਸਖਾ’’ਤਿ॥

ਸਾ ਹੇਟ੍ਠਾ (ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੩.੭੦) ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯੇਵ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੭.‘‘ਅਲਞ੍ਹਿ ਤੇ ਜਗ੍ਘਿਤਾਯੇ, ਮਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਏਦਿਸਂ।
ਵਿਲੂਨਂ ਸੂਦਪੁਤ੍ਤੇਨ, ਪਿਟ੍ਠਮਣ੍ਡੇਨ ਮਕ੍ਖਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਲ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸੇਧਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਜਗ੍ਘਿਤਾਯੇ**ਤਿ ਹਸਿਤੁਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਏਦਿਸਂ ਏਵਂ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਵ ਅਲਂ ਹਸਿਤੁਂ, ਮਾ ਏਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਪਰਿਹਾਸਕੇਲ਼ਿਂ ਕਰੋਹੀਤਿ।

ਸੋ ਪਰਿਹਾਸਕੇਲ਼ਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਵ ਪੁਨ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੮.‘‘ਸੁਨ੍ਹਾਤੋ ਸੁਵਿਲਿਤ੍ਤੋਸਿ, ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪਿਤੋ।
ਕਣ੍ਠੇ ਚ ਤੇ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯੋ, ਅਗਮਾ ਨੁ ਕਜਙ੍ਗਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਣ੍ਠੇ ਚ ਤੇ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਤੇ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਮਣਿਪਿ ਕਣ੍ਠੇ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧੋ, ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤਂ ਨ ਦਸ੍ਸੇਸੀਤਿ ਕਪਾਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਕਜਙ੍ਗਲ**ਨ੍ਤਿ ਇਧ ਬਾਰਾਣਸੀਯੇਵ ‘‘ਕਜਙ੍ਗਲਾ’’ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਇਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕਚ੍ਚਿ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਗਤੋਸੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤਤੋ ਕਾਕੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੯.‘‘ਮਾ ਤੇ ਮਿਤ੍ਤੋ ਅਮਿਤ੍ਤੋ ਵਾ, ਅਗਮਾਸਿ ਕਜਙ੍ਗਲਂ।
ਪਿਞ੍ਛਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ, ਕਣ੍ਠੇ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ ਵਟ੍ਟਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਿਞ੍ਛਾਨੀ**ਤਿ ਪਤ੍ਤਾਨਿ। **ਤਤ੍ਥ ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ। **ਵਟ੍ਟਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਠਲਿਕਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਾਰਾਵਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੦.‘‘ਪੁਨਪਾਪਜ੍ਜਸੀ ਸਮ੍ਮ, ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਤਵ ਤਾਦਿਸਂ।
ਨ ਹਿ ਮਾਨੁਸਕਾ ਭੋਗਾ, ਸੁਭੁਞ੍ਜਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਿਨਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਨਪਾਪਜ੍ਜਸੀ**ਤਿ ਪੁਨਪਿ ਏਵਰੂਪਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਹਿ ਤੇ ਸੀਲਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਨਂ ਸੋ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਾਕੋਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਕਪੋਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕਪੋਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

ਅਡ੍ਢਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਜਾਤਕੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲ ਸੁਜਾਤਾ, ਵੇਨਸਾਖਞ੍ਚ ਓਰਗਂ।
ਘਟਂ ਕੋਰਣ੍ਡਿ ਲਟੁਕਿ, ਧਮ੍ਮਪਾਲਂ ਮਿਗਂ ਤਥਾ॥

ਸੁਯੋਨਨ੍ਦੀ ਵਣ੍ਣਾਰੋਹ, ਸੀਲਂ ਹਿਰੀ ਖਜ੍ਜੋਪਨਂ।
ਅਹਿ ਗੁਮ੍ਬਿਯ ਸਾਲ਼ਿਯਂ, ਤਚਸਾਰਂ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਂ॥

ਪਲਾਸਞ੍ਚੇਵ ਦੀਘਿਤਿ, ਮਿਗਪੋਤਕ ਮੂਸਿਕਂ।
ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਕਪੋਤਞ੍ਚ, ਜਾਤਕਾ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿ॥

ਪਞ੍ਚਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਛਕ੍ਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਅਵਾਰਿਯਵਗ੍ਗੋ

[੩੭੬] ੧. ਅਵਾਰਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਾਸੁ ਕੁਜ੍ਝ ਭੂਮਿਪਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਤਿਤ੍ਥਨਾਵਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਬਾਲੋ ਅਹੋਸਿ ਅਵ੍ਯਤ੍ਤੋ, ਨੇਵ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਰਤਨਾਨਂ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਗੁਣਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ। ਅਥੇਕੋ ਜਾਨਪਦੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਅਚਿਰਵਤੀਤਿਤ੍ਥਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਏਵਮਾਹ ''ਉਪਾਸਕ, ਪਰਤੀਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਾਵਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਾਨਿ ਅਕਾਲੋ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਸਸ੍ਸੂ''ਤਿ। ''ਉਪਾਸਕ, ਇਧ ਕੁਹਿਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਸੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ ਰੇ ਸਮਣ, ਵਹਾਮੀ''ਤਿ ਥੇਰਂ ਨਾਵਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਾਵਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲੋਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਤੀਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰਵੇਲਾਯਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਅਥ ਸੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ''ਕਦਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ''ਹਿਯ੍ਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਜ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇਨ ਤ੍ਵਂ ਕਿਲਮਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਕਿਲਮੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਫਲਾਫਲੇਨ ਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਙ੍ਗਣਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਾਪੇਸਿ, ਦੇਵਸਿਕਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਮੇਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੇਨ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ –

੧. ''ਮਾਸੁ ਕੁਜ੍ਝ ਭੂਮਿਪਤਿ, ਮਾਸੁ ਕੁਜ੍ਝ ਰਥੇਸਭ।
ਕੁਦ੍ਧਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤੋ, ਰਾਜਾ ਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪੂਜਿਤੋ॥

੨. ''ਗਾਮੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾਰਞ੍ਞੇ, ਨਿਨ੍ਨੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਥਲੇ।
ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨੁਸਾਸਾਮਿ, ਮਾਸੁ ਕੁਜ੍ਝ ਰਥੇਸਭਾ''ਤਿ॥ – ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪੂਜਿਤੋ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੋ ਰਾਜਾ ਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪੂਜਨੀਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨੁਸਾਸਾਮੀ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਗਾਮਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਵਸਨ੍ਤੋਪਾਹਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਾਯ ਏਵ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਯਾ ਤਮਨੁਸਾਸਾਮਿ, ਏਤੇਸੁ ਵਾ ਗਾਮਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਏਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਏਕਸਤ੍ਤੇਪਿ ਅਨੁਸਾਸਾਮਿ। **ਮਾਸੁ ਕੁਜ੍ਝ ਰਥੇਸਭਾ**ਤਿ ਏਵਮੇਵਾਹਂ ਤਂ ਅਨੁਸਾਸਾਮਿ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਕੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਕਿਙ੍ਕਾਰਣਾ? ਰਾਜਾਨੋ ਨਾਮ ਵਾਚਾਵੁਧਾ, ਤੇਸਂ ਕੁਦ੍ਧਾਨਂ ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਬਹੂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਗਤਾਗਤਦਿਵਸੇ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਕਂ ਏਕਂ ਗਾਮਵਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤਿਚਿਰਂ ਨਿਵੁਤ੍ਥੋਮ੍ਹਿ, ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਤਾਵ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾਵ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਰੂਪੋਸ੍ਮਿ, ਜਨਪਦਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਗਙ੍ਗਾਯ ਨਾਵਾਤਿਤ੍ਥਂ

ਪਾਪੁਣਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਵਾਰਿਯਪਿਤਾ ਨਾਮ ਨਾਵਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਬਾਲੋ ਨੇਵ ਗੁਣਵਨ੍ਤਾਨਂ ਗੁਣਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਯਾਪਾਯਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਗਙ੍ਗਂ ਤਰਿਤੁਕਾਮਂ ਜਨਂ ਪਠਮਂ ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵੇਤਨਂ ਯਾਚਤਿ, ਵੇਤਨਂ ਅਦੇਨ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਕ੍ਕੋਸਪ੍ਪਹਾਰੇਯੇਵ ਬਹੂ ਲਭਤਿ, ਅਪ੍ਪਂ ਲਾਭਂ, ਏਵਰੂਪੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲੋ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩. ''ਅਵਾਰਿਯਪਿਤਾ ਨਾਮ, ਅਹੁ ਗਙ੍ਗਾਯ ਨਾਵਿਕੋ।
ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਨਂ ਤਾਰੇਤ੍ਵਾਨ, ਪਚ੍ਛਾ ਯਾਚਤਿ ਵੇਤਨਂ।
ਤੇਨਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਭੋਗੇਹਿ ਵਡ੍ਢਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਵਾਰਿਯਪਿਤਾ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਅਵਾਰਿਯਾ ਨਾਮ ਤਸ੍ਸ ਧੀਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਸੇਨ ਅਵਾਰਿਯਪਿਤਾ ਨਾਮ ਜਾਤੋ। **ਤੇਨਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ, ਤੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਯਾਚਿਯਮਾਨੇਨ ਜਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਂ ਹੋਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਨਾਵਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਪਰਤੀਰਂ ਮਂ ਨੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋ ਆਹ ''ਸਮਣ, ਕਿਂ ਮੇ ਨਾਵਾਵੇਤਨਂ ਦਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਆਵੁਸੋ, ਅਹਂ ਭੋਗਵਡ੍ਢਿਂ ਅਤ੍ਥਵਡ੍ਢਿਂ ਧਮ੍ਮਵਡ੍ਢਿਂ ਨਾਮ ਤੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਵਿਕੋ ''ਧੁਵਂ ਏਸ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਰਤੀਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਹਿ ਮੇ ਨਾਵਾਯ ਵੇਤਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ''ਸਾਧੁ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਭੋਗਵਡ੍ਢਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ –

੪. ''ਅਤਿਣ੍ਣਂਯੇਵ ਯਾਚਸ੍ਸੁ, ਅਪਾਰਂ ਤਾਤ ਨਾਵਿਕ।
ਅਞ੍ਞੋ ਹਿ ਤਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਮਨੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ ਪਾਰੇਸਿਨੋ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਤ, ਨਾਵਿਕ ਪਰਤੀਰਂ ਅਤਿਣ੍ਣਮੇਵ ਜਨਂ ਓਰਿਮਤੀਰੇ ਠਿਤਞ੍ਞੇਵ ਵੇਤਨਂ ਯਾਚਸ੍ਸੁ, ਤਤੋ ਲਦ੍ਧਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਰਤੀਰਂ ਨੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਏਵਂ ਤੇ ਭੋਗਵਡ੍ਢਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਅਞ੍ਞੋ ਹਿ ਤਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਮਨੋ**ਤਿ ਤਾਤ ਨਾਵਿਕ, ਪਰਤੀਰਂ ਗਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਮਨੋ ਭਵਤਿ, ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਪਨੇਸ ਪਾਰੇਸੀ ਨਾਮ ਪਰਤੀਰਂ ਏਸਤਿ, ਪਰਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਅਤਿਰੇਕਮ੍ਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਇਤਿ ਪਾਰੇਸਿਨੋ ਅਞ੍ਞੋ ਮਨੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਤਿਣ੍ਣਮੇਵ ਯਾਚੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਯਂ ਤਾਵ ਤੇ ਭੋਗਾਨਂ ਵਡ੍ਢਿ ਨਾਮਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਵਿਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਤਾਵ ਮੇ ਓਵਾਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨੇਸ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਯ੍ਹਂ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਭੋਗਵਡ੍ਢਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਵਡ੍ਢਿਂ ਸੁਣਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਓਵਦਨ੍ਤੋ –

੫. ''ਗਾਮੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾਰਞ੍ਞੇ, ਨਿਨ੍ਨੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਥਲੇ।
ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨੁਸਾਸਾਮਿ, ਮਾਸੁ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਥ ਨਾਵਿਕਾ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਮਾਹ।

ਇਤਿਸ੍ਸ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਵਡ੍ਢਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਤੇ ਅਤ੍ਥਵਡ੍ਢਿ ਚ ਧਮ੍ਮਵਡ੍ਢਿ ਚਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਪਨ ਦਨ੍ਧਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਓਵਾਦਂ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ''ਇਦਂ, ਸਮਣ, ਤਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਵਾਵੇਤਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਿਨਾ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਆਵੁਸੋ, ਇਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਅਥ ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਮਮ ਨਾਵਂ ਆਰੁਲ੍ਹੋਸੀ''ਤਿ ਤਾਪਸਂ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਉਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਮੇਵਸ੍ਸ ਪੋਥੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਤਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਾਪਸੋ ਯਂ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਗਾਮਵਰਂ ਲਭਿ, ਤਮੇਵ ਓਵਾਦਂ ਅਨ੍ਧਬਾਲਸ੍ਸ ਨਾਵਿਕਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਪੋਥਨਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਓਵਾਦਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਯੁਤ੍ਤਜਨਸ੍ਸੇਵ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਯੁਤ੍ਤਜਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬. “ਯਾਯੇਵਾਨੁਸਾਸਨਿਯਾ, ਰਾਜਾ ਗਾਮਵਰੰ ਅਦਾ।
ਤਾਯੇਵਾਨੁਸਾਸਨਿਯਾ, ਨਾਵਿਕੋ ਪਹਰੀ ਮੁਖ”ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਪਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਰਿਯਾ ਭਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ ਪਾਪਪੁਰਿਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ “ਸਾਮਿ, ਅਯੰ ਤਾਪਸੋ ਨਾਮ ਰਾਜਕੁਲੂਪਕੋ, ਮਾ ਪਹਰੀ”ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ “ਤ੍ਵੰ ਮੇ ਇਮੰ ਕੂਟਤਾਪਸੰ ਪਹਰਿਤੁੰ ਨ ਦੇਸੀ”ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਅਥ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਪਨ ਗਰੁਗਬ੍ਭਾਯ ਗਬ੍ਭੋ ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ “ਪੁਰਿਸਘਾਤਕਚੋਰੋ”ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁੰ। ਰਾਜਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੭. “ਭਤ੍ਤੰ ਭਿਨ੍ਨੰ ਹਤਾ ਭਰਿਯਾ, ਗਬ੍ਭੋ ਚ ਪਤਿਤੋ ਛਮਾ।
ਮਿਗੋਵ ਜਾਤਰੂਪੇਨ, ਨ ਤੇਨਤ੍ਥੰ ਅਬਨ੍ਧਿ ਸੂ”ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਤ੍ਤੰ ਭਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿ ਭਿਨ੍ਨਾ। **ਹਤਾ**ਤਿ ਪਹਤਾ। **ਛਮਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਯੰ। **ਮਿਗੋਵ ਜਾਤਰੂਪੇਨਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਿਗੋ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਵਾ ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਆਦੀਨਿ ਵਾ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋਪਿ ਤੇਨ ਜਾਤਰੂਪੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥੰ ਵਡ੍ਢੇਤੁੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਸੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨੰ ਓਵਾਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥੰ ਵਡ੍ਢੇਤੁੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਅਬਨ੍ਧਿ ਸੂ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਬਨ੍ਧਿ ਸੋਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਸ-ਓਇਤਿ ਇਮੇਸੰ ਪਦਾਨਞ੍ਹਿ ਸੂਤਿ ਸਨ੍ਧਿ ਹੋਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਨਾਵਿਕੋ ਇਦਾਨਿ ਨਾਵਿਕੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਅਵਾਰਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੭੭] ੨. ਸੇਤਕੇਤੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਾ ਤਾਤ ਕੁਜ੍ਝਿ ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਕੋਧੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ **ਉਦ੍ਦਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੪.੬੨ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਮਾਣਵੇ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ। ਤੇਸੰ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸੇਤਕੇਤੁ ਨਾਮ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਣਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਨ੍ਤੋ ਮਾਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਮਾਣਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੰ ਏਕੰ ਚਣ੍ਡਾਲੰ ਦਿਸ੍ਵਾ “ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ”ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ “ਚਣ੍ਡਾਲੋਹਮਸ੍ਮੀ”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਵਾਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੇ ਫੁਸਨਭਯੇਨ “ਨਸ੍ਸ, ਚਣ੍ਡਾਲ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ, ਅਧੋਵਾਤੰ ਯਾਹੀ”ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਵਾਤੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਸੀਘਤਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਵਾਤੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸੋ “ਨਸ੍ਸ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ”ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰੰ ਅਕ੍ਕੋਸਿ ਪਰਿਭਾਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਣ੍ਡਾਲੋ “ਤ੍ਵੰ ਕੋਸੀ”ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। “ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋਹਮਸ੍ਮੀ”ਤਿ । “ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੋਤੁ, ਮਯਾ ਪਨ ਪੁਟ੍ਠਪਞ੍ਹੰ ਕਥੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ”ਤਿ। “ਆਮ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ। “ਸਚੇ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਪਾਦਨ੍ਤਰੇਨ ਤੰ ਗਮੇਮੀ”ਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ “ਗਮੇਹੀ”ਤਿ ਆਹ।

ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਪਰਿਸੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ “ਮਾਣਵ, ਦਿਸਾ ਨਾਮ ਕਤਰਾ”ਤਿ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। “ਦਿਸਾ ਨਾਮ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਯੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਸਾ”ਤਿ। ਚਣ੍ਡਾਲੋ “ਨਾਹੰ ਤੰ ਏਤੰ ਦਿਸੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਮਮ ਸਰੀਰੇ ਪਹਟਵਾਤੰ ਜਿਗੁਚ੍ਛਸੀ”ਤਿ ਤੰ ਖਨ੍ਧਟ੍ਠਿਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਨਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਦਨ੍ਤਰੇਨ ਗਮੇਸਿ। ਮਾਣਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸੁੰ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੋ “ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਤਾਤ, ਸੇਤਕੇਤੁ ਚਣ੍ਡਾਲੇਨਾਸਿ ਪਾਦਨ੍ਤਰੇਨ ਗਮਿਤੋ”ਤਿ? “ਆਮ, ਆਚਰਿਯ, ਸੋ

ਮਂ ਚਣ੍ਡਾਲਦਾਸਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦਿਸਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਦਨ੍ਤਰੇਨ ਗਮੇਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਸ੍ਸ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਕੁਦ੍ਧੋ ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿ ਪਰਿਭਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੋ ‘ਤਾਤ, ਸੇਤਕੇਤੁ ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਚਣ੍ਡਾਲਦਾਸਿਪੁਤ੍ਤੋ , ਨ ਸੋ ਤਂ ਏਤਂ ਦਿਸਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਦਿਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤਯਾ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਵਿਞ੍ਞਾਤਤੋ ਅਦਿਟ੍ਠਾਸੁਤਾਵਿਞ੍ਞਾਤਮੇਵ ਬਹੁਤਰ’’ਨ੍ਤਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮. ‘‘ਮਾ ਤਾਤ ਕੁਜ੍ਝਿ ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਕੋਧੋ, ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਤੇ ਅਦਿਟ੍ਠਮਸ੍ਸੁਤਞ੍ਚ।
ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਿਸਤਾ ਸੇਤਕੇਤੁ, ਆਚਰਿਯਮਾਹੁ ਦਿਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥ॥

੯. ‘‘ਅਗਾਰਿਨੋ ਅਨ੍ਨਦਪਾਨਵਤ੍ਥਦਾ, ਅਵ੍ਹਾਯਿਕਾ ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸਂ ਵਦਨ੍ਤਿ।
ਏਸਾ ਦਿਸਾ ਪਰਮਾ ਸੇਤਕੇਤੁ, ਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੀ ਸੁਖਿਨੋ ਭਵਨ੍ਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਕੋਧੋ**ਤਿ ਕੋਧੋ ਨਾਮ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਤ੍ਥਾਨਤ੍ਥਂ ਹਿਤਾਹਿਤਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤੀਤਿ ਨ ਸਾਧੁ ਨ ਲਦ੍ਧਕੋ। **ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਤੇ ਅਦਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਤਯਾ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਦਿਟ੍ਠਂ ਸੋਤੇਨ ਚ ਅਸ੍ਸੁਤਮੇਵ ਬਹੁਤਰਂ। **ਦਿਸਤਾ**ਤਿ ਦਿਸਾ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਪੁਰਿਮਤਰਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾ ਨਾਮ ਜਾਤਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਆਚਰਿਯਮਾਹੁ ਦਿਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਆਚਰਿਯਾ ਪਨ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਤ੍ਤਾ ਦਿਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਦਿਸਾਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਅਰਿਯਾ ਆਹੁ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ।

ਅਗਾਰਿਨੋਤਿ ਗਹਟ੍ਠਾ। **ਅਨ੍ਨਦਪਾਨਵਤ੍ਥਦਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਨਦਾ, ਪਾਨਦਾ, ਵਤ੍ਥਦਾ ਚ। **ਅਵ੍ਹਾਯਿਕਾ**ਤਿ ‘‘ਏਥ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਨਕਾ। **ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸਂ ਵਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਅਰਿਯਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਦਾਯਕਾ ਗਹਟ੍ਠਾ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਪਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਉਪਗਨ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਏਕਾ ਦਿਸਾ ਨਾਮਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਯੇ ਏਤੇ ਅਗਾਰਿਨੋ ਅਨ੍ਨਪਾਨਵਤ੍ਥਦਾ, ਤੇਸਂ ਛਕਾਮਸਗ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ତਿਦਾਯਕਟ੍ਠੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਅਵ੍ਹਾਯਨਤੋ ਯੇ ਅਵ੍ਹਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਅਰਿਯਾ ਉਪਰਿਮਦਿਸਂ ਨਾਮ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

‘‘ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਿਸਾ ਪੁਬ੍ਬਾ, ਆਚਰਿਯਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਦਿਸਾ।
ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾ ਦਿਸਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾ॥

‘‘ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾ ਹੇਟ੍ਠਾ, ਉਦ੍ਧਂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਏਤਾ ਦਿਸਾ ਨਮਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਅਲਮਤ੍ਤੋ ਕੁਲੇ ਗਿਹੀ’’ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੭੩)।

ਏਸਾ ਦਿਸਾਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਜਾਤਿਆਦਿਨਾ ਹਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਦੁਕ੍ਖਿਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਾ ਸੁਖਿਨੋ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਸਾ ਏਵ ਚ ਸਤ੍ਤੇਹਿ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਨਾਮ। ਤੇਨੇਵ ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ‘‘ਪਰਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

‘‘ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ ਅਨਵਸੇਸਕਂ, ਤੇਲਪਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯ।
ਏਵਂ ਸਚਿਤ੍ਤਮਨੁਰਕ੍ਖੇ, ਪਤ੍ਥਯਾਨੋ ਦਿਸਂ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧.੯੬)।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਦਿਸਾ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਪਨ ‘‘ਚਣ੍ਡਾਲੇਨਮ੍ਹਿ ਪਾਦਨ੍ਤਰੇਨ ਗਮਿਤੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਮਯਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਸੋ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਤਾਪਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਯਂ ਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਸਿਪ੍ਪਮਨ੍ਤਚਰਣਂ, ਤਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ

ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਾਪਸਾਨੰ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਤਾਪਸੇ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਸਾਯਨ੍ਹੇ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਯ੍ਯੇ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਸੇਤਕੇਤੁ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਰਿਸਾ, ਅਜ੍ਜ ਰਾਜਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਾਜਾਨੋ ਚ ਨਾਮ ਸਕਿਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਸੁਖੰ ਜੀਵਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕਾ, ਅਜ੍ਜ ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਗ੍ਗੁਲਿਵਤੰ ਚਰਥ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਕਣ੍ਟਕਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਥ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਞ੍ਚਾਤਪੰ ਤਪ੍ਪੇਥ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਪ੍ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜਥ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਉਦਕੋਰੋਹਣਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਥ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਨ੍ਤੇ ਸਜ੍ਝਾਯਥਾ''ਤਿ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਸ੍ਸਯਪੀਠਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਰਙ੍ਗਸਮੁਜ੍ਜਲਵਾਸਨੰ ਏਕੰ ਪੋਤ੍ਥਕੰ ਵਿਚਿਤ੍ਤਵਣ੍ਣੇ ਆਧਾਰਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਮਾਣਵੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਪਞ੍ਹੇ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਸੇਤਕੇਤੁੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਰੋਹਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦. ''ਖਰਾਜਿਨਾ ਜਟਿਲਾ ਪਙ੍ਕਦਨ੍ਤਾ, ਦੁਮ੍ਮਕ੍ਖਰੂਪਾ ਯੇਮੇ ਜਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਤੇ।
ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਤੇ ਮਾਨੁਸਕੇ ਪਯੋਗੇ, ਇਦੰ ਵਿਦੂ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਾ ਅਪਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਖਰਾਜਿਨਾ**ਤਿ ਸਖੁਰੇਹਿ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਪਙ੍ਕਦਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਖਾਦਨੇਨ ਮਲਗ੍ਗਹਿਤਦਨ੍ਤਾ। **ਦੁਮ੍ਮਕ੍ਖਰੂਪਾ**ਤਿ ਅਨਞ੍ਜਿਤਾਮਣ੍ਡਿਤਲੂਖਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਾ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਵਜ੍ਜਿਤਾ , ਕਿਲਿਟ੍ਠਰੂਪਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਯੇਮੇ ਜਪ੍ਪਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਇਮੇ ਮਨ੍ਤੇ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ। **ਮਾਨੁਸਕੇ ਪਯੋਗੇ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਪਯੋਗੇ ਠਿਤਾ। **ਇਦੰ ਵਿਦੂ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਾ ਅਪਾਯਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਯੋਗੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਲੋਕੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਟੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਚ੍ਚਿ ਏਤੇ ਇਸਯੋ ਚਤੂਹਿ ਅਪਾਯੇਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧. ''ਪਾਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰਿਤ੍ਵ ਰਾਜ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਚੇ ਨ ਚਰੇਯ੍ਯ ਧਮ੍ਮੰ।
ਸਹਸ੍ਸਵੇਦੋਪਿ ਨ ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਞ੍ਚੇ ਚਰਣੰ ਅਪਤ੍ਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। **ਚਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਸਹ ਸੀਲੇਨ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ''ਅਹੰ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਵੇਦੋਪਿ ਚੇ ਤਿਵਿਧੰ ਸੁਚਰਿਤਧਮ੍ਮੰ ਨ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਪਾਨੇਵ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਤਾਨਿ ਪਾਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੀਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਚਰਣੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਨ ਪਮੁਞ੍ਚੇ, ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤੇਵਾਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਤਾਪਸੇਸੁ ਪਸਾਦੰ ਹਰਿ। ਤਤੋ ਸੇਤਕੇਤੁ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਤਾਪਸੇਸੁ ਪਸਾਦੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਤੰ ਪਨੇਸ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਵਾਸਿਯਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਮਯਾ ਏਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨. ''ਸਹਸ੍ਸਵੇਦੋਪਿ ਨ ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਞ੍ਚੇ ਚਰਣੰ ਅਪਤ੍ਵਾ।
ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਵੇਦਾ ਅਫਲਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਸਸੰਯਮੰ ਚਰਣਮੇਵ ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਚੇ ਸਹਸ੍ਸਵੇਦੋਪਿ ਤੰ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਚਰਣੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਾ ਨ ਪਮੁਞ੍ਚੇ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਅਹੰ ਮਞ੍ਞਾਮਿ ''ਤਯੋ ਵੇਦਾ ਅਫਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਸੀਲੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਚਰਣਮੇਵ ਸਚ੍ਚੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩. ‘‘ਨ ਹੇਵ ਵੇਦਾ ਅਫਲਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਸਸਂਯਮਂ ਚਰਣਮੇਵ ਸਚ੍ਚਂ।
ਕਿਤ੍ਤਿਞ੍ਹਿ ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਅਧਿਚ੍ਚ ਵੇਦੇ, ਸਨ੍ਤਿਂ ਪੁਣੇਤਿ ਚਰਣੇਨ ਦਨ੍ਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤਯੋ ਵੇਦਾ ਅਫਲਾ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਸਸਂਯਮਂ ਚਰਣਮੇਵ ਸਚ੍ਚਂ ਸੇਯ੍ਯਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਪਵਰਂ ਨ ਹੇਵ ਹੋਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਕਿਤ੍ਤਿਞ੍ਹਿ ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਅਧਿਚ੍ਚ ਵੇਦੇ**ਤਿ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਅਧਿਚ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਕਿਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਯਸਮਤ੍ਤਂ ਲਾਭਮਤ੍ਤਂ ਲਭਤਿ, ਇਤੋ ਪਰਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਤੇ ਅਫਲਾ। **ਸਨ੍ਤਿਂ ਪੁਣੇਤਿ ਚਰਣੇਨ ਦਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਸਨ੍ਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਨਾਮ ਤਂ ਏਤਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ।

ਇਤਿ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਸੇਤਕੇਤੁਨੋ ਵਾਦਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਗਿਹੀ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਫਲਕਾਵੁਧਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਰਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਮਹਨ੍ਤਰਕਾਨਂ ਵਂਸੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸੇਤਕੇਤੁ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਤਕੇਤੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੭੮] ੩. ਦਰੀਮੁਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਙ੍ਕੋ ਚ ਕਾਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਮਗਧਰਾਜਾ ਨਾਮ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸਪਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਯਿ, ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਦਰੀਮੁਖੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਰਾਜਕੁਲੇਯੇਵ ਸਂਵਡ੍ਢਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਿਯਸਹਾਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਬ੍ਬਸਮਯਸਿਪ੍ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ, ਦੇਸਚਾਰਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਗਾਮਨਿਗਮਾਦੀਸੁ ਚਰਨ੍ਤਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੇਵਕੁਲੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਾਚਨਕਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਪਾਯਾਸਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਗਤਾ’’ਤਿ ਗੇਹਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਸਨੇ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸੁਂ, ਦਰੀਮੁਖਸ੍ਸ ਆਸਨੇ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਂ। ਦਰੀਮੁਖੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਂ ਸੇਨਾਪਤੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾਚਨਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਂ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਤਂ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਦਰੀਮੁਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਮਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਮੋ ਦਿਵਸੋ ਹੋਤਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪੁਤ੍ਤਕੇ ਰਜ੍ਜੇ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਫੁਸ੍ਸਰਥਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਫੁਸ੍ਸਰਥਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਕਿਚ੍ਚਂ **ਮਹਾਜਨਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੧੨੩ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਫੁਸ੍ਸਰਥੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਨੇਕਸਤੇਹਿ ਤੂਰਿਯੇਹਿ ਵਜ੍ਜਮਾਨੇਹਿ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਦਰੀਮੁਖੋ ਤੂਰਿਯਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮੇ ਫੁਸ੍ਸਰਥੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਜ੍ਜੇਵੇਸ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਕੋ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨਤ੍ਥੋ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਨਾਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਵ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਰਥਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਦੀਪਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਹਾਦੀਪਾਨਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ,

ਯਿਤਿ ਪਨਸ੍ਸ ਕੀਦਿਸਾ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨਿ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਤੋ ਸਾਟਕਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਾਟਕੇਨ ਮੁਖਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਦਰਥੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਜਾਣੁਕੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਦੇਵ, ਰਜ੍ਜਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਪੁਤ੍ਤਕਂ ਭਣੇ ਰਜ੍ਜ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯਾਨੇਯੇਵ ਅਭਿਸੇਕਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਯਸਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਦਰੀਮੁਖਂ ਅਸਰਿਤ੍ਵਾਵ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋਵ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਾਨਿ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਦਰੀਮੁਖੋ ‘‘ਸੁਞ੍ਞਂ ਦਾਨਿ ਉਯ੍ਯਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਯ ਨਿਸੀਦਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਣ੍ਡੁਪਲਾਸਂ ਪਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਣ੍ਡੁਪਲਾਸੇ ਖਯਵਯਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਲਕ੍ਖਣਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਕਾਸਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੇ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਅਟ੍ਠਪਰਿਕ੍ਖਾਰਧਰੋ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਸ੍ਸਸਟ੍ਠਿਕਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਯਸਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਪਨ ਯਸੇਨ ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਦਰੀਮੁਖਂ ਨ ਸਰਿ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸੇ ਪਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਅਤੀਤੇ ਤਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ ਦਰੀਮੁਖੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ’’ਤਿ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇਪਿ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇਪਿ ‘‘ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ ਦਰੀਮੁਖੋ , ਯੋ ਮੇ ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਤਿ, ਮਹਨ੍ਤਮਸ੍ਸ ਯਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਤਂ ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਦਸ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਨਿ।

ਦਰੀਮੁਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਪਞ੍ਞਾਸਵਸ੍ਸਚ੍ਚਯੇਨ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਮਂ ਖੋ ਸਹਾਯੋ ਸਰਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਦੀਹਿ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਆਕਾਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕੇ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ’’ਤਿ? ‘‘ਦਰੀਮੁਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ’’ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾਨਂ ਜਾਨਾਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ ਜਾਨਾਮਿ, ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਨੋ ਸਹਾਯੋ’’ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ, ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ ਤਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਗਤਭਾਵ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਗਚ੍ਛ ਕਥੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੁਰਿਤਤੁਰਿਤੋਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਆਗਤੋ ਕਿਰ ਮੇ ਸਹਾਯੋ, ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ‘‘ਕਿਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਧਨਤ੍ਥਾਯ ਲੋਕਂ ਨ ਪੀਲ਼ੇਸਿ, ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਸੀ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤ, ਮਹਲ੍ਲਕੋਸਿ, ਏਤਰਹਿ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਤੇ ਸਮਯੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪. ‘‘ਪਙ੍ਕੋ ਚ ਕਾਮਾ ਪਲਿਪੋ ਚ ਕਾਮਾ, ਭਯਞ੍ਚ ਮੇਤਂ ਤਿਮੂਲਂ ਪਵੁਤ੍ਤਂ।
ਰਜੋ ਚ ਧੂਮੋ ਚ ਮਯਾ ਪਕਾਸਿਤਾ, ਹਿਤ੍ਵਾ ਤੁਵਂ ਪਬ੍ਬਜ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਙ੍ਕੋ**ਤਿ ਉਦਕੇ ਜਾਤਾਨਿ ਤਿਣਸੇਵਾਲਕੁਮੁਦਗਚ੍ਛਾਦੀਨਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਉਦਕਂ ਤਰਨ੍ਤਂ ਤਾਨਿ ਲਗ੍ਗਾਪੇਨ੍ਤਿ ਸਜ੍ਜਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਸਂਸਾਰਸਾਗਰਂ ਤਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯੋਗਾਵਚਰਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਸਬ੍ਬੇ ਵਾ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮਾ ਲਗ੍ਗਾਪਨਵਸੇਨ ਪਙ੍ਕੋ ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਪਙ੍ਕੇ ਆਸਤ੍ਤਾ ਵਿਸਤ੍ਤਾ ਦੇਵਾਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਪਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ ਰੋਦਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਿ। **ਪਲਿਪੋ ਚ ਕਾਮਾ**ਤਿ ਪਲਿਪੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮਹਾਕਦ੍ਦਮੋ, ਯਮ੍ਹਿ ਲਗ੍ਗਾ ਸੂਕਰਮਿਗਾਦਯੋਪਿ ਸੀਹਾਪਿ ਵਾਰਣਾਪਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮਾਪਿ ਤਂਸਰਿਕ੍ਖਤਾਯ ‘‘ਪਲਿਪਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਤੇਸੁ ਕਾਮੇਸੁ ਸਕਿਂ ਲਗ੍ਗਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਕਾਮੇ ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਸੀਘਂ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਕਿਞ੍ਚਨਂ ਅਪਲਿਬੋਧਂ ਰਮਣੀਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਉਪਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। **ਭਯਞ੍ਚ ਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਯਞ੍ਚ

ਏਤੰ, ਮ-ਕਾਰੋ ਬਜਵ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵੁੱਤੋ। **ਤਿਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਤੀਹਿ ਮੂਲੇਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੰ ਵਿਯ ਅਚਲੰ। ਬਲਵਭਯਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। **ਪਵੁੱਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤੇ ਕਾਮਾ ਨਾਮ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨੁਵਾਦਭਯਾਦਿਕਸ੍ਸ ਚੇਵ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਕਮ੍ਮਕਰਣਛਨਵੁਤਿਰੋਗਵਸਪ੍ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਭਯਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠੇਨ ਬਲਵਭਯਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੇਹਿ ਚੇਵ ਸਬ੍ਬਵ੍ਵੂਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਚ ਪਵੁੱਤੁੰ ਕਥਿਤੰ, ਦੀਪਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਭਯਞ੍ਚ ਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਯਞ੍ਚ ਮਯਾ ਏਤੰ ਤਿਮੂਲੰ ਪਵੁੱਤੁਨ੍ਤਿ ਏਵਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋਯੇਵ।

ਰਜੋ ਚ ਧੂਮੋ ਚਾਤਿ ਰਜਧੂਮਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ''ਰਜੋ''ਤਿ ਚ ''ਧੂਮੋ''ਤਿ ਚ ਮਯਾ ਪਕਾਸਿਤਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਸੁਨ੍ਹਾਤਸ੍ਸ ਸੁਵਿਲਿਤ੍ਤਾਲਙ੍ਕਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਸੁਖੁਮਰਜੰ ਪਤਿਤੰ, ਤੰ ਸਰੀਰੰ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੰ ਸੋਭਾਰਹਿਤੰ ਕਿਲਿਟ੍ਠੰ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਚ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਲੋਕੇ ਪਞ੍ਞਾਤਾਪਿ ਸਕਿੰ ਕਾਮਰਜਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪਤਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗੁਣਵਣ੍ਣਗੁਣਸੋਭਾਗੁਣਸੁਦ੍ਧੀਨੰ ਉਪਹਤਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਸੋਭਾਰਹਿਤਾ ਕਿਲਿਟ੍ਠਾਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਧੂਮੇਨ ਪਹਟਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਪਿ ਭਿੱਤਿ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਾ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਅਤਿਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞ੍ਞਾਣਾਪਿ ਕਾਮਧੂਮੇਨ ਪਹਟਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗੁਣਵਿਨਾਸਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਕਾਲ਼ਕਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਰਜਧੂਮਸਰਿਕ੍ਖਤਾਯ ਏਤੇ ਕਾਮਾ ''ਰਜੋ ਚ ਧੂਮੋ ਚਾ''ਤਿ ਮਯਾ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਕਾਸਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮੇ ਕਾਮੇ ਹਿਤ੍ਵਾ ਤੁਵੰ ਪਬ੍ਬਜ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਾਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਉਸ੍ਸਾਹੰ ਜਨੇਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਦ੍ਧਭਾਵੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫. ''ਗਧਿਤੋ ਚ ਰਤ੍ਤੋ ਚ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਚ, ਕਾਮੇਸ੍ਵਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਭਿੰਸਰੂਪੰ।
ਤੰ ਨੁਸ੍ਸਹੇ ਜੀਵਿਕਤ੍ਥੋ ਪਹਾਤੁੰ, ਕਾਹਾਮਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਨਪ੍ਪਕਾਨੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਧਿਤੋ**ਤਿ ਅਭਿਜ੍ਝਾਕਾਯਗਨ੍ਥੇਨ ਬਦ੍ਧੋ। **ਰਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਕਤਿਜਹਾਪਨੇਨ ਰਾਗੇਨ ਰਤ੍ਤੋ। **ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤੋ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ। **ਕਾਮੇਸ੍ਵਹ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧੇਸੁਪਿ ਕਾਮੇਸੁ ਅਹੰ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਦਰੀਮੁਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੰ ਆਲਪਤਿ। **ਭਿੰਸਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਬਲਵਰੂਪੰ। **ਤੰ ਨੁਸ੍ਸਹੇ**ਤਿ ਤੰ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪਿ ਕਾਮੰ ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ। **ਜੀਵਿਕਤ੍ਥੋ ਪਹਾਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਯ ਜੀਵਿਕਾਯ ਅਤ੍ਥਿਕੋ ਅਹੰ ਤੰ ਕਾਮੰ ਪਹਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਕਾਹਾਮਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨੀ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਦਾਨਸੀਲਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਨਪ੍ਪਕਾਨਿ ਬਹੂਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਏਵੰ ਕਿਲੇਸਕਾਮੋ ਨਾਮੇਸ ਸਕਿੰ ਅਲ੍ਲੀਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪਨੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਯੇਨ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਗੁਣੇ ਕਥਿਤੇਪਿ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਯੋਯੰ ਦੀਪਙ੍ਕਰਪਾਦਮੂਲੇ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸਮ੍ਭਵੇਨ ਞਾਣੇਨ ਬੁਦ੍ਧਕਰਧਮ੍ਮੇ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ –

''ਇਮੰ ਤ੍ਵੰ ਤਤਿਯੰ ਤਾਵ, ਦਲ਼੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਤੰ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

''ਯਥਾ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਪੁਰਿਸੋ, ਚਿਰਵੁੱਤ੍ਥੋ ਦੁਖਟ੍ਟਿਤੋ।
ਨ ਤਤ੍ਥ ਰਾਗੰ ਜਨੇਤਿ, ਮੁਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਗਵੇਸਤਿ॥

''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵੰ ਸਬ੍ਬਭਵੇ, ਪਸ੍ਸ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਵਿਯ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥ –

ਏਵੰ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਗੁਣੰ ਪਰਿਕਿਤ੍ਤੇਸਿ, ਸੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਵਣ੍ਣੰ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਲੇਸੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣੋ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਪਿ ‘‘ਨਾਹੰ ਕਿਲੇਸੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣੋ ਭਵਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਲੋਕੇ ਅਟ੍ਠ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾ ਨਾਮ। ਤੇਨਾਹੁ ਪੋਰਾਣਾ ‘‘ਅਟ੍ਠ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿ, ਕਾਮੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਲੋਭਵਸੰ ਗਤੋ , ਕੋਧੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਦੋਸਵਸੰ ਗਤੋ, ਦਿਟ੍ਠੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਵਸੰ ਗਤੋ, ਮੋਹੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਞ੍ਞਾਣਵਸੰ ਗਤੋ, ਯਕ੍ਖੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਯਕ੍ਖਵਸੰ ਗਤੋ, ਪਿਤ੍ਤੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਪਿਤ੍ਤਵਸੰ ਗਤੋ, ਸੁਰੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਪਾਨਵਸੰ ਗਤੋ, ਬ੍ਯਸਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਸੋਕਵਸੰ ਗਤੋ’’ਤਿ। ਇਮੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਸੁ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਜਾਤਕੇ ਕਾਮੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲੋਭਵਸੰ ਗਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਗੁਣੰ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ।

ਏਵੰ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਕੰ ਪਨ ਇਮੰ ਗੁਣਪਰਿਧੰਸਕੰ ਲੋਭਜਾਤੰ ਕਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਰਿਮੁਞ੍ਚਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ? ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਅਨੇਕਾਨਿ ਕਪ੍ਪਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਤੋ ਬਨ੍ਧਿਤਭਾਵੇਨ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤੰ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ‘‘ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ’’ਤਿਆਦੀਨੰ ਅਨੇਕੇਸੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਨੰ ਵਸੇਨ ਪਜਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਦਰੀਮੁਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ‘‘ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਆਹ।

੧੬. ‘‘ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੋ, ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨ ਕਰੋਤਿ ਸਾਸਨੰ।
ਇਦਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਇਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਗਬ੍ਭਮੁਪੇਤਿ ਮਨ੍ਦੋ॥

੧੭. ‘‘ਸੋ ਘੋਰਰੂਪੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪੇਤਿ, ਸੁਭਾਸੁਭੰ ਮੁਤ੍ਤਕਰੀਸਪੂਰੰ।
ਸਤ੍ਤਾ ਸਕਾਯੇ ਨ ਜਹਨ੍ਤਿ ਗਿਦ੍ਧਾ, ਯੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕਾਮੇਸੁ ਅਵੀਤਰਾਗਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਿਕਾਮਸ੍ਸ। **ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੋ**ਤਿ ਹਿਤੇਨ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਨੁਕਮ੍ਪਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ**ਤਿ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋ। **ਇਦਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਯੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਗਹਿਤੰ ਅਸੇਯ੍ਯੰ ਅਨੁਤ੍ਤਮਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨੰ, ਤੰ ਇਦਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਇਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ। **ਮਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਸੋ ਅਞ੍ਞਾਣਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਵਾਸੰ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਗਬ੍ਭੰ ਉਪੇਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਘੋਰਰੂਪਨ੍ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਮਨ੍ਦੋ ਤੰ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਂ ਉਪੇਨ੍ਤੋ ਘੋਰਰੂਪੰ ਦਾਰੁਣਜਾਤਿਕੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪੇਤਿ ਨਾਮ। ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿ ਹਿ ਨਿਰਸ੍ਸਾਦਟ੍ਠੇਨ ਇਧ ‘‘ਨਿਰਯੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ, ‘‘ਚਤੁਕੁਟ੍ਟਿਕਨਿਰਯੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ‘‘ਚਤੁਕੁਟ੍ਟਿਕਨਿਰਯੋ ਨਾਮ ਕਤਰੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਮੇਵ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਅਪਰਾਪਰੰ ਆਧਾਵਨਪਰਿਧਾਵਨੰ ਹੋਤਿਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ‘‘ਚਤੁਕੁਟ੍ਟਿਕਨਿਰਯੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਪਨ ਨਵ ਵਾ ਦਸ ਵਾ ਮਾਸੇ ਚਤੂਹਿਪਿ ਪਸ੍ਸੇਹਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਧਾਵਿਤੁੰ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧੇ ਓਕਾਸੇ ਚਤ੍ਤਕੋਟੇਨ ਚਤੁਸਙ੍ਕੁਟਿਤੇਨੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਸ ‘‘ਚਤੁਕੁਟ੍ਟਿਕਨਿਰਯੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸੁਭਾਸੁਭਨ੍ਤਿ ਸੁਭਾਨੰ ਅਸੁਭੰ। ਸੁਭਾਨਞ੍ਹਿ ਸੰਸਾਰਭੀਰੁਕਾਨੰ ਯੋਗਾਵਚਰਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿ ਏਕਨ੍ਤੰ ਅਸੁਭਸਮ੍ਮਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਅਜਞ੍ਞਂ ਜਞ੍ਞਸਙ੍ਖਾਤੰ, ਅਸੁਚਿਂ ਸੁਚਿਸਮ੍ਮਤੰ।
ਨਾਨਾਕੁਣਪਪਰਿਪੂਰੰ, ਜਞ੍ਞਰੂਪੰ ਅਪਸ੍ਸਤੋ॥

‘‘ਧਿਰਤ੍ਥੁਮੰ ਆਤੁਰੰ ਪੂਤਿਕਾਯੰ, ਜੇਗੁਚ੍ਛਿਯੰ ਅਸ੍ਸੁਚਿਂ ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮੰ।
ਯਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਜਾ, ਹਾਪੇਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਸੁਗਤੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੩.੧੨੮-੧੨੯)।

ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਆਸਤ੍ਤਾ ਵਿਸਤ੍ਤਾ ਲਗ੍ਗਾ ਲਗ੍ਗਿਤਾ **ਸਕਾਯੇ ਨ ਜਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੰ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿੰ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਿ । **ਗਿਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਗਧਿਤਾ। **ਯੇ ਹੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਕਾਮੇਸੁ ਅਵੀਤਰਾਗਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਏਤੰ ਗਬ੍ਭਵਾਸੰ ਨ ਜਹਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਦਰੀਮੁਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਗਬ੍ਭਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਮੂਲਕਞ੍ਚ, ਪਰਿਹਾਰਮੂਲਕਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਮੂਲਕੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਦਿਯਡ੍ਢਗਾਥਮਾਹ।

੧੮. ''ਮੀਲ੍ਹੇਨ ਲਿਤ੍ਤਾ ਰੁਹਿਰੇਨ ਮਕ੍ਖਿਤਾ, ਸੇਮ੍ਹੇਨ ਲਿਤ੍ਤਾ ਉਪਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ।
ਯੰ ਯਞ੍ਹਿ ਕਾਯੇਨ ਫੁਸਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ, ਸਬ੍ਬੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਖਮੇਵ ਕੇਵਲੰ॥

੧੯. ''ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਦਾਮਿ ਨ ਹਿ ਅਞ੍ਞਤੋ ਸਵੰ, ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸੰ ਬਹੁਕੰ ਸਰਾਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮੀਲ੍ਹੇਨ ਲਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਨ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਭਿਮਾਲੰ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਾਣਗੂਥੇਨ ਪਨ ਮਕ੍ਖਿਤਾ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। **ਰੁਹਿਰੇਨ ਮਕ੍ਖਿਤਾ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਲੋਹਿਤਚਨ੍ਦਨਾਨੁਲਿਤ੍ਤਾਪਿ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਰਤ੍ਤਲੋਹਿਤਮਕ੍ਖਿਤਾ ਪਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। **ਸੇਮ੍ਹੇਨ ਲਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਨ ਚਾਪਿ ਸੇਤਚਨ੍ਦਨਵਿਲਿਤ੍ਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਬਹਲਪਿਚ੍ਛਿਲਸੇਮ੍ਹਲਿਤ੍ਤਾ ਪਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। ਇਤ੍ਥੀਨਞ੍ਹਿ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਏਤਾ ਅਸੁਚਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। **ਤਾਵਦੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਸਮਯੇ ਏਵੰ ਮੀਲ੍ਹਾਦਿਲਿਤ੍ਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਯੰ ਯੰ ਨਿਕ੍ਖਮਨਮਗ੍ਗਪਦੇਸੰ ਵਾ ਹਤ੍ਥੰ ਵਾ ਪਾਦੰ ਵਾ ਫੁਸਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਅਸਾਤੰ ਅਮਧੁਰੰ ਕੇਵਲੰ ਅਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸੰ ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਫੁਸਨ੍ਤਿ, ਸੁਖੰ ਨਾਮ ਤੇਸੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਦਾਮਿ ਨ ਹਿ ਅਞ੍ਞਤੋ ਸਵਨ੍ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹੰ ਇਮੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਅਞ੍ਞਤੋ ਸਵੰ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਮਣਸ੍ਸ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਾਮਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣੇਨ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਦਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸੰ ਬਹੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਕ੍ਖਨ੍ਧਪਟਿਪਾਟਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸੰ ਬਹੁਕੰ ਸਰਾਮਿ, ਸਤਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਾਧਿਕਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਸਰਾਮੀਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਏਵੰ ਸੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਰਾਜਾਨੰ ਸੁਭਾਸਿਤਕਥਾਯ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਓਸਾਨੇ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਮਾਹ –

''ਚਿਤ੍ਰਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਸੁਭਾਸਿਤਾਹਿ, ਦਰੀਮੁਖੋ ਨਿਜ੍ਝਾਪਯਿ ਸੁਮੇਧ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਿਤ੍ਰਾਹੀ**ਤਿ ਅਨੇਕਤ੍ਥਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਹਿ। **ਸੁਭਾਸਿਤਾਹੀ**ਤਿ ਸੁਕਥਿਤਾਹਿ। **ਦਰੀਮੁਖੋ ਨਿਜ੍ਝਾਪਯਿ ਸੁਮੇਧ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਦਰੀਮੁਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਤੰ ਸੁਮੇਧੰ ਸੁਨ੍ਦਰਪਞ੍ਞੰ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥੰ ਰਾਜਾਨੰ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਸਿ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨੰ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵੰ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਕਾਮੇਸੁ ਦੋਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਾਨਿ ਪਬ੍ਬਜ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਮਯਾ ਪਨ ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚ ਆਨਿਸੰਸੋ ਕਥਿਤੋ, ਤ੍ਵੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਜਹੰਸੋ ਵਿਯ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਲਾਹਕਗਬ੍ਭੰ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਮੇਵ ਗਤੋ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲੰ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਸਿਰਸ੍ਮਿੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦਸ੍ਸਨਵਿਸਯੇ ਅਤੀਤੇ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਰੋਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਦਰੀਮੁਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੭੯] ੪. ਨੇਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਕੋਲਾ ਕਾਕਸਙ੍ਘਾ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਾਪੇਸੁਂ, ਅਤਿਵਿਯ ਚਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਅਥੇਕੇ ਸਸ੍ਸਤਵਾਦਾ ਆਗਮਂਸੁ। ਤੇ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਾਦਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਤਵਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦਾ ਆਗਮਂਸੁ ਤੇ ਸਸ੍ਸਤਵਾਦਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦਮੇਵ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਅਥਞ੍ਞੇ ਅਚੇਲਕਾ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਤੇ ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਚੇਲਕਵਾਦਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਗੁਣਾਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ''ਕਹਂ ਵਸ੍ਸਂਵੁਤ੍ਥੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਸੁਖਂ ਵੁਤ੍ਥੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਗੁਣਾਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੁਤ੍ਥੋਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪਿ ਗੁਣਾਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਨ ਵਸਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਾਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨਟ੍ਠਾਨੇ ਕਸ੍ਮਾ ਵਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿ। ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਸਯਂਜਾਤਸਾਲਿਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਤ੍ਥ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਂ ਨੇਰੁਂ ਨਾਮ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤਾ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਾ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਚ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯਂ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਤਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਤਸ੍ਸੋਭਾਸੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਾਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੦. ''ਕਾਕੋਲਾ ਕਾਕਸਙ੍ਘਾ ਚ, ਮਯਞ੍ਚ ਪਤਤਂ ਵਰਾ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਦਿਸਾ ਹੋਮ, ਇਮਂ ਆਗਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਤਂ॥

੨੧. ''ਇਧ ਸੀਹਾ ਚ ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਚ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਚ ਮਿਗਾਧਮਾ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਕੋ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਕੋਲਾ**ਤਿ ਵਨਕਾਕਾ। **ਕਾਕਸਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਪਕਤਿਕਾਕਸਙ੍ਘਾ ਚ। **ਪਤਤਂ** ਵ**ਰਾ**ਤਿ ਪਕ੍ਖੀਨਂ ਸੇਟ੍ਠਾ। **ਸਦਿਸਾ ਹੋਮਾ**ਤਿ ਸਦਿਸਵਣ੍ਣਾ ਹੋਮ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੨. ''ਇਮਂ ਨੇਰੂਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਬ੍ਬਤੁਤ੍ਤਮਂ।
ਇਧ ਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਵਸਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਧ** ਵ**ਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨੇਰੁਪਬ੍ਬਤੇ ਓਭਾਸੇਨ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੩. ''ਅਮਾਨਨਾ ਯਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਅਨ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਵਿਮਾਨਨਾ।
ਹੀਨਸਮ੍ਮਾਨਨਾ ਵਾਪਿ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਵਿਸਤਿਂਵਸੇ॥

੨੪. ''ਯਤ੍ਥਾਲਸੋ ਚ ਦਕ੍ਖੋ ਚ, ਸੂਰੋ ਭੀਰੁ ਚ ਪੂਜਿਯਾ।
ਨ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤੋ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਅਵਿਸੇਸਕਰੇ ਨਰੇ॥

੨੫. ''ਨਾਯਂ ਨੇਰੁ ਵਿਭਜਤਿ, ਹੀਨਉਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ।
ਅਵਿਸੇਸਕਰੋ ਨੇਰੁ, ਹਨ੍ਦ ਨੇਰੁਂ ਜਹਾਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਯਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਤਾਨਂ** ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਮਾਨਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵੇਨ **ਅਮਾਨਨਾ** ਅਵਮਞ੍ਞਨਾ ਚ ਅਵਮਾਨਵਸੇਨ **ਵਿਮਾਨਨਾ ਵਾ** ਹੀਨਾਨਂ ਵਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨਂ ਸਮ੍ਮਾਨਨਾ ਸਿਯਾ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਵਾਸੇ ਨ ਵਸੇਯ੍ਯ। **ਪੂਜਿਯਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਏਤ੍ਥ ਏਕਸਦਿਸਾਯ ਪੂਜਾਯ ਪੂਜਨੀਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਮਕਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। **ਹੀਨਉਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ**ਤਿ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸਸੀਲਾਚਾਰਞਾਣਾਦੀਹਿ ਹੀਨੇ ਚ ਮਜ੍ਝਿਮੇ ਚ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ ਚ ਅਯਂ ਨ ਵਿਭਜਤਿ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਜਹਾਮਸੇ**ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਜਾਮ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਹਂਸਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਮੇਵ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਕਨਿਟ੍ਠਹਂਸੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਜੇਟ੍ਠਕਹਂਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਨੇਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੮੦] ੫. ਆਸਙ੍ਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਸਾਵਤੀ ਨਾਮ ਲਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੮.੬੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਸੇਨਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਵਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਗਾਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਤ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਦੁਮਸਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਦੁਮਗਬ੍ਭੇ ਦਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸੇਸਪਦੁਮੇਸੁ ਪੁਰਾਣਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਤਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਤਂ ਮਹਾਕੁਚ੍ਛਿਕਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੇਵ। ਤਾਪਸੋ ਨਹਾਯਿਤੁਂ ਪਦੁਮਸਰਂ ਗਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਪਦੁਮੇਸੁ ਪਤਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਇਦਂ ਮਹਾਕੁਚ੍ਛਿਕਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਦੁਮਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਾਰਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਧੀਤੁਸਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਅਹੋਸਿ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਮਾਨੁਸਕਵਣ੍ਣਂ, ਅਪਤ੍ਤਾ ਦੇਵਵਣ੍ਣਂ। ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਦਾਰਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੁਤੋ ਏਸਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਨਿਯਾਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕਿਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਭੋਜਨਵਿਧਾਨਂ,

ਮਾਰਿਸਾ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨੇ ਫਲਿਕਪਾਸਾਦਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਸਯਨਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਦਿਬ੍ਬਨ੍ਨਪਾਨਾਨਿ ਮਾਪੇਸਿ।

ਸੋ ਪਾਸਾਦੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਭਿਰੁਹਨਕਾਲੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਭਿਰੂਲ਼੍ਹਕਾਲੇ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਪਟਿਵਤ੍ਤਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਪਾਸਾਦੇ ਵਸਤਿ। ਤਮੇਕੋ ਵਨਚਰਕੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ, ਵੋ ਭਨ੍ਤੇ, ਕਿਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਧੀਤਾ ਮੇ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵ, ਮਯਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਵਰੂਪਾ ਨਾਮ ਏਕਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਦਿਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋ ਸਵਨਸਂਸਗ੍ਗੇਨ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕਂ ਮਗ੍ਗਦੇਸਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਤਂ ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਨਿਵਾਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕਂ ਆਦਾਯ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮਲਂ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧੀਤਰਂ ਅਹਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੁਮੇ’’ਤਿ ਆਸਙ੍ਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਆਨੀਤਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਆਸਙ੍ਕਾਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ‘‘ਇਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਉਜੁਕਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਾਯ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਨਾਮਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਥਿਤੇ ਞਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਅਹਂ ਤੇ ਨ ਕਥੇਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਾਬਲੇਨ ਨਾਮਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ‘‘ਕਿਨ੍ਨਾਮਾ ਨੁ ਖੋ ਏਸਾ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਉਪਧਾਰੇਤਿ। ਸੋ ਯਾਨਿ ਦੁਜ੍ਜਾਨਾਨਿ ਨਾਮਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨ ਏਵਂਨਾਮਾ’’ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ।

ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਨਾਮਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ ਅਤੀਤੋ। ਤਦਾ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸੀਹਾਦਯੋ ਵਾਲ਼ਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਦੀਘਜਾਤਿਕਪਰਿਪਨ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਮਕ੍ਖਿਕਪਰਿਪਨ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਸੀਤੇਨ ਕਿਲਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਰਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਮੇ ਏਤਾਯਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ। ਆਸਙ੍ਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਫਲਿਕਵਾਤਪਾਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਂ ਤਵ ਨਾਮਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਤ੍ਵਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇਯੇਵ ਵਸ, ਮਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਾਦਿਸਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਮ ਵਚਨਂ ਸੁਣਾਹਿ, ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਲੋਕੇ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ ਆਸਾਵਤੀ ਨਾਮ ਲਤਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਫਲਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਦਿਬ੍ਬਪਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਏਕਵਾਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਸਯਨੇ ਸਯਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਪਨ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਫਲਤਿ, ਸੁਰਾਸੋਣ੍ਡਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ‘ਇਤੋ ਫਲਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਪਾਨਪਿਪਾਸਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਲਤਂ ‘ਅਰੋਗਾ ਨੁ ਖੋ’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਏਕਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨੇਵ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ, ਆਸਾਫਲਵਤੀ ਨਾਮ ਸੁਖਾ, ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੬. ‘‘ਆਸਾਵਤੀ ਨਾਮ ਲਤਾ, ਜਾਤਾ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ।
ਤਸ੍ਸਾ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੇਨ, ਏਕਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੇ ਫਲਂ॥

੨੭. ‘‘ਤਂ ਦੇਵਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਦੂਰਫਲਂ ਸਤਿਂ।
ਆਸੀਸੇਵ ਤੁਵਂ ਰਾਜ, ਆਸਾ ਫਲਵਤੀ ਸੁਖਾ॥

੨੮. ‘‘ਆਸੀਸਤੇਵ ਸੋ ਪਕ੍ਖੀ, ਆਸੀਸਤੇਵ ਸੋ ਦਿਜੋ।
ਤਸ੍ਸ ਚਾਸਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਤਾਵ ਦੂਰਗਤਾ ਸਤੀ।
ਆਸੀਸੇਵ ਤੁਵਂ ਰਾਜ, ਆਸਾ ਫਲਵਤੀ ਸੁਖਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਸਾਵਤੀ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਿਕਾ। ਸਾ ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸਾ ਫਲੇ ਆਸਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਨਾਮਂ ਲਭਤਿ। **ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਲਤਾਦੀਨਂ ਪਭਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠਪਵਿਟ੍ਠਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ

ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੰ ਚਿਤ੍ਤੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ''ਚਿਤ੍ਤੁਲਤਾਵਨ''ਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਜਾਤਂ। **ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਪੇਨ੍ਤਿ। **ਆਸੀਸੇ**ਵਾਤਿ ਆਸੀਸਾਹਿਯੇਵ ਪਤ੍ਥੇਹਿਯੇਵ, ਮਾ ਆਸਚ੍ਛੇਦਂ ਕਰੋਹੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਾਯ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਮਚ੍ਚੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨਾਮਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਾਮਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਵਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਦਸਨਾਮਕਮ੍ਪਿ ਨਾਮਂ ਨਾਹੋਸਿ, ''ਅਸੁਕਾ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੇਵ। ਪੁਨ ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ ਮੇ ਇਮਾਯਾ''ਤਿ ਤੁਰਙ੍ਗਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਪਾਯਾਸਿ। ਸਾਪਿ ਪੁਨ ਵਾਤਪਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਤਿਟ੍ਠ ਤ੍ਵਂ, ਮਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਯਾਸਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ? ''ਤਵ ਨਾਮਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਕਸ੍ਮਾ ਨਾਮਂ ਨ ਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ, ਆਸਾ ਨਾਮ ਅਸਮਿਜ੍ਝਨਕਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕੋ ਕਿਰ ਬਕੋ ਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿ ਠਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਲਭਿ, ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਧਿਵਾਸੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਬਕੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਦੁਮਸਰੇ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਲੀਯਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਸੁਖਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਸਚੇ ਇਤੋ ਅਨੋਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਦਿਵਸਂ ਵਸੇਯ੍ਯਂ, ਭਦ੍ਦਕਂ ਵਤ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਅਥ ਤਂ ਦਿਵਸਮੇਵ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਸੁਰਨਿਮ੍ਮਥਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਦੇਵਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਲਦ੍ਧਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ 'ਮਮ ਤਾਵ ਮਨੋਰਥੋ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਨੋਰਥੋ'ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਇਮਸ੍ਸ ਮਨੋਰਥਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਬਕਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਾ ਨਦੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਨਦਿਂ ਓਘਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਬਕੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ, ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਭਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗਤਂ। ''ਏਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਬਕੋਪਿ ਤਾਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਸਾਫਲਂ ਲਭਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ **"ਆਸੀਸਤੇਵਾ"**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਆਸੀਸਤੇ**ਵਾਤਿ ਆਸੀਸਤਿਯੇਵ ਪਤ੍ਥੇਤਿਯੇਵ। **ਪਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਪਕ੍ਖੀ। ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਜਾਤਤਾਯ **ਦਿਜੋ। ਤਾਵ ਦੂਰਗਤਾ ਸਤੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਤੋ ਮਚ੍ਛਾਨਞ੍ਚ ਉਦਕਸ੍ਸ ਚ ਦੂਰਭਾਵਂ ਪਸ੍ਸ, ਏਵਂ ਦੂਰਗਤਾ ਸਮਾਨਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਬਕਸ੍ਸ ਆਸਾ ਪੂਰਿਯੇਵਾਤਿ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰੂਪੇ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਥਾਯ ਅਲ੍ਲੀਨੋ ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤਨਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਸਤਨਾਮਵਸੇਨ ਨਾਮਂ ਗਵੇਸਤੋਪਿਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਅਤੀਤਂ । ਸੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਤਨਾਮਵਸੇਨ ''ਅਸੁਕਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ ਦਾਨਿ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ। ਆਸਙ੍ਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਚ ਪੁਨ ਫਲਿਕਵਾਤਪਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤਾਵ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਅਚ੍ਛ, ਮਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਸ੍ਮਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਵਚਨੇਨੇਵ ਸਨ੍ਤੁਪ੍ਪੇਸਿ, ਨ ਚ ਕਾਮਰਤਿਯਾ, ਤਵ ਮਧੁਰਵਚਨੇਨ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਮ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਨਿ, ਇਦਾਨਿ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੨੯. ''ਸਮ੍ਪੇਸਿ ਖੋ ਮਂ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਚ ਸਮ੍ਪੇਸਿ ਕਮ੍ਮੁਨਾ।
ਮਾਲਾ ਸੇਰੇਯ੍ਯਕਸ੍ਸੇਵ, ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤਾ ਅਗਨ੍ਧਿਕਾ॥

੩੦. ''ਅਫਲਂ ਮਧੁਰਂ ਵਾਚਂ, ਯੋ ਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਪਕੁਬ੍ਬਤਿ।
ਅਦਦਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜਂ ਭੋਗਂ, ਸਨ੍ਧਿ ਤੇਨਸ੍ਸ ਜੀਰਤਿ॥

੩੧. ''ਯਞ੍ਹਿ ਕਯਿਰਾ ਤਞ੍ਹਿ ਵਦੇ, ਯਂ ਨ ਕਯਿਰਾ ਨ ਤਂ ਵਦੇ।
ਅਕਰੋਨ੍ਤਂ ਭਾਸਮਾਨਂ, ਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ॥

੩੨. ‘‘ਬਲਞ੍ਚ ਵਤ ਮੇ ਖੀਣਂ, ਪਾਥੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਸਙ੍ਕੇ ਪਾਣੂਪਰੋਧਾਯ, ਹਨ੍ਦ ਦਾਨਿ ਵਜਾਮਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਪੇਸੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ ਪੀਣੇਸਿ। **ਸੇਰੇਯ੍ਯਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕੁਰਣ੍ਡਕਸ੍ਸ। ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਵੇਤਂ, ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪਨ ਸੁਵਣ੍ਣਕੁਰਣ੍ਡਕਜਯਸੁਮਨਾਦਿਕਂ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਪੁਪ੍ਫਂ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਗਨ੍ਧਕਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਵਮਾਹ। **ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤਾ ਅਗਨ੍ਧਿਕਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸੇਰੇਯ੍ਯਕਾਦੀਨਂ ਮਾਲਾ ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤਤਾਯ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਤਪ੍ਪੇਤਿ, ਅਗਨ੍ਧਤਾਯ ਗਨ੍ਧੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪੇਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਿਯਵਚਨੇਨ ਚ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ, ਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਯੋ ‘‘ਇਮਂ ਨਾਮ ਵੋ ਭੋਗਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਧੁਰਵਚਨੇਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭੋਗਂ ਅਦਦਨ੍ਤੋ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਕੇਵਲਂ ਮਧੁਰਵਚਨਮੇਵ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਧਿ ਜੀਰਤਿ, ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੋ ਨ ਘਟੀਯਤਿ। **ਪਾਥੇਯ੍ਯਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਤਵ ਮਧੁਰਵਚਨੇਨ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਰਥਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਬਲਞ੍ਚ ਖੀਣਂ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭਤ੍ਤਵੇਤਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਾਥੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਨਤ੍ਥਿ। **ਸਙ੍ਕੇ ਪਾਣੂਪਰੋਧਾਯਾ**ਤਿ ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਧੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਵਿਨਾਸਂ ਆਸਙ੍ਕਾਮਿ, ਹਨ੍ਦ ਦਾਨਾਹਂ ਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ।

ਆਸਙ੍ਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨਾਮਂ ਜਾਨਾਸਿ, ਤਯਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ ਮਮ ਨਾਮਂ, ਇਦਂ ਮੇ ਪਿਤੁ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੀ ਆਹ –

੩੩. ‘‘ਏਤਦੇਵ ਹਿ ਮੇ ਨਾਮਂ, ਯਂਨਾਮਸ੍ਮਿ ਰਥੇਸਭ।
ਆਗਮੇਹਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਪਿਤਰਂ ਆਮਨ੍ਤਯਾਮਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਂਨਾਮਾ ਅਹਂ ਅਸ੍ਮਿ, ਤਂ ਏਤਂ ਆਸਙ੍ਕਾਤ੍ਵੇਵ ਮਮ ਨਾਮਨ੍ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧੀਤਾ ਆਸਙ੍ਕਾ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਨਾਮਂ ਞਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਫਲਿਕਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਹ – ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਪਿਤਰਾਪਿ ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਏਹਿ ਦਾਨਿ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਆਗਮੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਿਤਰਂ ਆਮਨ੍ਤਯਾਮਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਾ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਪਿਯਸਂਵਾਸਂ ਵਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਆਸਙ੍ਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਆਸਙ੍ਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੮੧] ੬. ਮਿਗਾਲੋਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਮੇ ਰੁਚ੍ਚੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਚੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵ, ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵਞ੍ਚ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਮੁਖੇ ਬਜਸਨਂ ਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਿਜ੍ਝਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਪਨਨ੍ਦਗਿਜ੍ਝੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਗਿਜ੍ਝਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਪਬ੍ਬਤੇ ਵਸਿ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਮਿਗਾਲੋਪੋ ਨਾਮ ਥਾਮਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਗਿਜ੍ਝਾਨਂ

ਸੀਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਉਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਤਿ। ਗਿਜ੍ਝਾ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਅਤਿਦੂਰਂ ਉਪ੍ਪਤਤੀ''ਤਿ ਗਿਜ੍ਝਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ, ਤਾਤ, ਅਤਿਉਚ੍ਚਂ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਅਤਿਉਚ੍ਚਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੪. ''ਨ ਮੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਮਿਗਾਲੋਪ, ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਤਾਦਿਸੀ ਗਤੀ।
ਅਤੁਚ੍ਚਂ ਤਾਤ ਪਤਸਿ, ਅਭੂਮਿਂ ਤਾਤ ਸੇਵਸਿ॥

੩੫. ''ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਂਵ ਕੇਦਾਰਂ, ਯਦਾ ਤੇ ਪਥਵੀ ਸਿਯਾ।
ਤਤੋ ਤਾਤ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਮਾਸ੍ਸੁ ਏਤ੍ਤੋ ਪਰਂ ਗਮਿ॥

੩੬. ''ਸਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਸਕੁਣਾ, ਪਤ੍ਤਯਾਨਾ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ।
ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ, ਨਟ੍ਠਾ ਤੇ ਸਸ੍ਸਤੀਸਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਿਗਾਲੋਪਾ**ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਅਤੁਚ੍ਚਂ ਤਾਤ ਪਤਸੀ**ਤਿ ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਗਿਜ੍ਝਾਨਂ ਸੀਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਉਚ੍ਚਂ ਗਚ੍ਛਸਿ। **ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਂਵ ਕੇਦਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾਸ੍ਸ ਸੀਮਂ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਤਾਤ, ਯਦਾ ਤੇ ਅਯਂ ਮਹਾਪਥਵੀ ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਂ ਕੇਦਾਰਂ ਵਿਯ ਸਿਯਾ, ਏਵਂ ਖੁਦ੍ਦਿਕਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯੇਥ, ਅਥ ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕਾ ਠਾਨਾ ਨਿਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਏਤ੍ਤੋ ਪਰਂ ਮਾ ਗਮੀਤਿ। **ਸਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਤ੍ਵਮੇਵ, ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਗਿਜ੍ਝਾ ਏਵਂ ਕਰਿਂਸੂਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਗਿਜ੍ਝਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੀਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਤਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤਾ ਨਸ੍ਸਿਂਸੁ। **ਸਸ੍ਸਤੀਸਮਾ**ਤਿ ਸਸ੍ਸਤੀਹਿ ਪਥਵੀਪਬ੍ਬਤਾਦੀਹਿ ਸਮਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਮਾਣਂ ਆਯੁਂ ਅਪੂਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਅਨ੍ਤਰਾ ਨਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਿਗਾਲੋਪੋ ਅਨੋਵਾਦਕਤ੍ਤਾ ਪਿਤੁ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਲਙ੍ਘਨ੍ਤੋ ਪਿਤਰਾ ਅਕ੍ਖਾਤਂ ਸੀਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਕਾਲਵਾਤੇ ਪਤ੍ਵਾ ਤੇਪਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤੋ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਮੁਖਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ, ਅਥ ਨਂ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਾ ਪਹਰਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਹਟਮਤ੍ਤੋਵ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਯੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

੩੭. ''ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਪਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਿਤੁ ਵੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ।
ਕਾਲਵਾਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਵੇਰਮ੍ਭਾਨਂ ਵਸਂ ਅਗਾ॥

੩੮. ''ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਾ ਚ ਦਾਰਾ ਚ, ਯੇ ਚਞ੍ਞੇ ਅਨੁਜੀਵਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇ ਬ੍ਯਸਨਮਾਪਾਦੁਂ, ਅਨੋਵਾਦਕਰੇ ਦਿਜੇ॥

੩੯. ''ਏਵਮ੍ਪਿ ਇਧ ਵੁਦ੍ਧਾਨਂ, ਯੋ ਵਾਕ੍ਯਂ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਅਤਿਸੀਮਚਰੋ ਦਿਤ੍ਤੋ, ਗਿਜ੍ਝੋਵਾਤੀਤਸਾਸਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਪ੍ਪੋਨ੍ਤਿ, ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੁਦ੍ਧਸਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਜੀਵਿਨੋ**ਤਿ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਨਕਾ। **ਅਨੋਵਾਦਕਰੇ ਦਿਜੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਿਗਾਲੋਪੇ ਗਿਜ੍ਝੇ ਓਵਾਦਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤਿਸੀਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। **ਏਵਮ੍ਪੀ**ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਥਾ ਸੋ ਗਿਜ੍ਝੋ, ਏਵਂ ਯੋ ਅਞ੍ਞੋਪਿ

ਗਹਟ੍ਠੋ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਾ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕਾਨਂ ਵੁਦ੍ਧਾਨਂ ਵਚਨਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸੋਪਿ ਅਯਂ ਸੀਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੋ ਦਿਤ੍ਤੋ ਗਬ੍ਬਿਤੋ ਗਿਜ੍ਝੋਵ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਿਗਾਲੋਪੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਅਪਨਨ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਿਗਾਲੋਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੮੨] ੭. ਸਿਰਿਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾ ਨੁ ਕਾਲ਼ੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਖਣ੍ਡਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿ, ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋਪਿ ਦਾਸਾਪਿ ਭਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਕਰਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਰਕ੍ਖਿਂਸੁਯੇਵ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਸੁਚਿਯੇਵ ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਰਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਸੁਚੀਯੇਵ ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰਾ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿ, ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿ, ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋਪਿ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਪੋਰਿਸਾਪਿ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਸੋ ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰਸੇਟ੍ਠਿਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਮਯਾ ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰਸੀਲੋ ਕੋਚਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਮ ਨਿਸੀਦਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨਸਯਨਂ ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਂ ਅਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਏਕਪਸ੍ਸੇ ਅਪਰਿਭੁਤ੍ਤਪਲ੍ਲਙ੍ਕਞ੍ਚ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕਤੋ ਵਿਰੂਪਕ੍ਖਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਚ ਨਾਮ ਧਤਰਟ੍ਠਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਸਿਰੀ ਚ ਨਾਮਾਤਿ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਬਹੁਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਂ ਆਦਾਯ ''ਅਨੋਤਤ੍ਤੇ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਨੋਤਤ੍ਤਤਿਤ੍ਥਂ ਆਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਦਹੇ ਬਹੂਨਿ ਤਿਤ੍ਥਾਨਿ, ਤੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਤਿਤ੍ਥੇ ਬੁਦ੍ਧਾਯੇਵ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਤਿਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਵ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਿਤ੍ਥੇ ਭਿਕ੍ਖੂਵ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਾਪਸਾਨਂ ਤਿਤ੍ਥੇ ਤਾਪਸਾਵ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਕਾਮਸਗ੍ਗੇਸੁ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਤਿਤ੍ਥੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਵ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਧੀਤਾਨਂ ਤਿਤ੍ਥੇ ਦੇਵਧੀਤਾਵ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਪਠਮਂ ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਪਠਮ''ਨ੍ਤਿ ਤਿਤ੍ਥਾਯ ਕਲਹਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ''ਅਹਂ ਲੋਕਂ ਪਾਲੇਮਿ ਵਿਚਾਰੇਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਠਮਂ ਨਾਯਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਸਿਰੀ ''ਅਹਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਿਯਦਾਯਿਕਾਯ ਪਟਿਪਦਾਯ ਠਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਠਮਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਾ ''ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਪਠਮਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪਂ ਵਾ ਅਯੁਤ੍ਤਰੂਪਂ ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਕਾ ਪਠਮਂ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੇ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਧਤਰਟ੍ਠਵਿਰੂਪਕ੍ਖਾ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹਕਵੇਸ੍ਸਵਣਾਨਂ ਭਾਰਮਕਂਸੁ। ਤੇ ''ਅਮ੍ਹੇਪਿ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਾਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਮਮ ਪੁਰਿਸਾਨਞ੍ਞੇਵ ਧੀਤਰੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਇਮਂ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤਾ ਸਕ੍ਕੋ ਆਹ ''ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਸਯਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਵਾ ਸਯਿਤੁਂ ਵਾ ਲਭਤਿ, ਸਾ ਪਠਮਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇਯੇਵ ਨੀਲਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨੀਲਵਿਲੇਪਨਂ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਨੀਲਮਣਿਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਯਨ੍ਤਪਾਸਾਣੋ ਵਿਯ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਸਯਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਾਨੇ ਨੀਲਰਸ੍ਮਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਦ੍ਦਸ, ਸਹਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵਸ੍ਸ ਸਾ ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਅਮਨਾਪਾ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੦. ''ਕਾ ਨੁ ਕਾਲ਼ੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਨ ਚਾਪਿ ਪਿਯਦਸ੍ਸਨਾ।
ਕਾ ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਧੀਤਾ, ਕਥਂ ਜਾਨੇਮੁ ਤਂ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲ਼ੇਨਾ**ਤਿ ਨੀਲੇਨ। **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਾਭਰਣਵਣ੍ਣੇਨ। **ਨ ਚਾਪਿ ਪਿਯਦਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਧਾਤੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਾ ਸਂਸਨ੍ਦਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਯਞ੍ਚ ਦੇਵਧੀਤਾ ਅਨਾਚਾਰਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਸਹਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਜਾਤਾ, ਤੇਨੇਵਮਾਹ। **ਕਾ ਵਾ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ''ਕਾ ਚ ਤ੍ਵਂ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੧. ''ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸਹਂ ਧੀਤਾ, ਵਿਰੂਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਣ੍ਡਿਯਾ।
ਅਹਂ ਕਾਲ਼ੀ ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀਤਿ ਮਂ ਵਿਦੂ।
ਓਕਾਸਂ ਯਾਚਿਤੋ ਦੇਹਿ, ਵਸੇਮੁ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਣ੍ਡਿਯਾ**ਤਿ ਕੋਧਨਾ। ਕੋਧਭਾਵੇਨ ਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਚਣ੍ਡੀਤਿ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। **ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞਾ। **ਮਂ ਵਿਦੂ**ਤਿ ਏਵਂ ਮਂ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਵਸੇਮੂ**ਤਿ ਮਯਂ ਅਜ੍ਜ ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਾਸਨਸਯਨੇ ਓਕਾਸਂ ਦੇਹੀਤਿ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੨. ''ਕਿਂਸੀਲੇ ਕਿਂਸਮਾਚਾਰੇ, ਪੁਰਿਸੇ ਨਿਵਿਸਸੇ ਤੁਵਂ।
ਪੁਟ੍ਠਾ ਮੇ ਕਾਲ਼ਿ ਅਕ੍ਖਾਹਿ, ਕਥਂ ਜਾਨੇਮੁ ਤਂ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਵਿਸਸੇ**ਤਿ ਤਵ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨਿਵਿਸਸਿ ਪਤਿਟ੍ਠਹਸੀਤਿ।

ਤਤੋ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਮਕ੍ਖੀ ਪਲ਼ਾਸੀ ਸਾਰਮ੍ਭੀ, ਇਸ੍ਸੁਕੀ ਮਚ੍ਛਰੀ ਸਠੋ।
ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਿਸੋ ਕਨ੍ਤੋ, ਲਦ੍ਧਂ ਯਸ੍ਸ ਵਿਨਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਗੁਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਗੁਣਮਕ੍ਖੀ ਹੋਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਕਾਰਣੇ ਕਥਿਤੇ ''ਕਿਂ ਅਹਂ ਏਤਂ ਨ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਯੁਗਗ੍ਗਾਹਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ , ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾਰਮ੍ਭਵਸੇਨ ਕਰਣੁਤ੍ਤਰਿਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਪਰੇ ਲਾਭਂ ਲਭਨ੍ਤੇ ਨ ਤੁਸ੍ਸਤਿ, ''ਮਯ੍ਹਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਪਰੇਸਂ ਮਾ ਹੋਤੁ, ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਸਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਗੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਤਿਣਗ੍ਗੇਨ ਤੇਲਬਿਨ੍ਦੁਮ੍ਪਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਕੇਰਾਟਿਕਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਸ੍ਸ ਅਦਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਤੇਹਿ ਉਪਾਯੇਹਿ ਪਰਸਨ੍ਤਕਮੇਵ ਖਾਦਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਂ ਧਞ੍ਞਂ ਵਾ ਧਨਂ ਵਾ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੁਰਾਧੁਤ੍ਤੋ ਅਕ੍ਖਧੁਤ੍ਤੋ ਇਤ੍ਥਿਧੁਤ੍ਤੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਲਦ੍ਧਂ ਵਿਨਾਸੇਤਿਯੇਵ, ਅਯਂ ਏਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਕਨ੍ਤੋ ਪਿਯੋ ਮਨਾਪੋ, ਏਵਰੂਪੇ ਅਹਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਹਾਮੀਤਿ।

ਸਾਯੇਵ ਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠਸਤ੍ਤਮਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੪੪. ''ਕੋਧਨੋ ਉਪਨਾਹੀ ਚ, ਪਿਸੁਣੋ ਚ ਵਿਭੇਦਕੋ।
ਕਣ੍ਡਕਵਾਚੋ ਫਰੁਸੋ, ਸੋ ਮੇ ਕਨ੍ਤਤਰੋ ਤਤੋ॥

੪੫. ''ਅਜ੍ਜ ਸੁਵੇਤਿ ਪੁਰਿਸੋ, ਸਦਤ੍ਥੰ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਂ ਸੋ ਅਤਿਮਞ੍ਞਤਿ॥

੪੬. ''ਦਵਪ੍ਪਲੁਦ੍ਧੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਸਬ੍ਬਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਧਂਸਤਿ।
ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਿਸੋ ਕਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਹੋਮਿ ਅਨਾਮਯਾ''ਤਿ॥

ਤਾਪਿ ਇਮਿਨਾਵ ਨਯੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ ਪਨੇਤ੍ਥ – **ਕੋਧਨੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨਾਪਿ ਕੁਜ੍ਝਨਕੋ। **ਉਪਨਾਹੀ**ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਂ ਹਦਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਚਿਰੇਨਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਕੋ। **ਪਿਸੁਣੋ**ਤਿ ਪਿਸੁਣਵਾਚੋ। **ਵਿਭੇਦਕੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਮਿਤ੍ਤਭਿਨ੍ਦਨਕੋ। **ਕਣ੍ਡਕਵਾਚੋ**ਤਿ ਸਦੋਸਵਾਚੋ। **ਫਰੁਸੋ**ਤਿ ਥਦ੍ਧਵਾਚੋ। **ਕਨ੍ਤਤਰੋ**ਤਿ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਿਮਾਪਿ ਕਨ੍ਤਤਰੋ ਪਿਯਤਰੋ। **ਅਜ੍ਜ ਸੁਵੇ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਜ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਂ ਸ੍ਵੇ , ਇਦਂ ਤਤਿਯਦਿਵਸਾਦੀਸੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਸੋ ਸਦਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ**ਤਿ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋ। **ਸੇਯ੍ਯਂ ਸੋ ਅਤਿਮਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸਸੀਲਾਚਾਰਗੁਣੇਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲਂ ''ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਪਹੋਸੀ''ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਦਵਪ੍ਪਲੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਨਿਰਨ੍ਤਰਦਵੇਨ ਪਲੁਦ੍ਧੋ ਅਭਿਭੂਤੋ ਵਸਂ ਗਤੋ। **ਧਂਸਤੀ**ਤਿ ''ਤਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਧਂਸਤਿ ਪਰਿਹਾਯਤਿ। **ਅਨਾਮਯਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਏਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਾ ਨਿਸ੍ਸੋਕਾ ਹੋਮਿ, ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਨਾਲਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਅਪੇਹਿ ਏਤ੍ਤੋ ਤ੍ਵਂ ਕਾਲਿ, ਨੇਤਂ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਅਞ੍ਞਂ ਜਨਪਦਂ ਗਚ੍ਛ, ਨਿਗਮੇ ਰਾਜਧਾਨਿਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪੇਹੀ**ਤਿ ਅਪਗਚ੍ਛ। **ਨੇਤਂ ਅਮ੍ਹੇਸੂ**ਤਿ ਏਤਂ ਮਕ੍ਖਾਦਿਕਂ ਤਵ ਪਿਯਭਾਵਕਰਣਂ ਅਮ੍ਹੇਸੁਪਿ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। **ਨਿਗਮੇ ਰਾਜਧਾਨਿਯੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਨਿਗਮੇਪਿ ਅਞ੍ਞਾ ਰਾਜਧਾਨਿਯੋਪਿ ਗਚ੍ਛ, ਯਤ੍ਥ ਮਯਂ ਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮ, ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਣ੍ਣੀ ਅਦ੍ਦਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰਗਾਥਮਾਹ –

੪੮. ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਨੇਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਸਨ੍ਤਿ ਲੋਕੇ ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ, ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤਿ ਬਹੁਂ ਧਨਂ।
ਅਹਂ ਦੇਵੋ ਚ ਮੇ ਭਾਤਾ, ਉਭੋ ਨਂ ਵਿਧਮਾਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨੇਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਸੂ**ਤਿ ਯਂ ਮਮ ਪਿਯਭਾਵਕਰਣਂ ਮਕ੍ਖਾਦਿਕਂ ਯੇਨ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ, ਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਤਂ ਜਾਨਾਮਿ। **ਸਨ੍ਤਿ ਲੋਕੇ ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਪਨ ਲੋਕੇ ਨਿਸ੍ਸੀਲਾ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਸਨ੍ਤਿ। **ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇ ਨਿਸ੍ਸੀਲਾ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਏਤੇਹਿ ਮਕ੍ਖਾਦੀਹਿ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਉਭੋ ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਪਨ ਏਤੇਹਿ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਧਨਂ ਅਹਞ੍ਚ ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਭਾਤਾ ਦੇਵੋ ਚ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਉਭੋ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਧਮਾਮਸੇ ਨਾਸੇਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਦੇਵਲੋਕੇ ਬਹੂ ਦਿਬ੍ਬਪਰਿਭੋਗਾ ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਸਯਨਾਨਿ, ਤ੍ਵਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ਵਾ ਨੋ ਵਾ, ਕੋ ਮੇ ਤਯਾ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਤਸ੍ਸਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੇ ਸਿਰੀ ਦੇਵਧੀਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇਹਿ ਵਤ੍ਥਵਿਲੇਪਨੇਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਪੀਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਸਮਂ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਗਾਰਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ‘‘ਕਾ ਨੁ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਪਥਬ੍ਯਾ ਸੁਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ।
ਕਾ ਵਾ ਤ੍ਵੰ ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਧੀਤਾ, ਕਥੰ ਜਾਨੇਮੁ ਤੰ ਮਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਿਬ੍ਬੇਨਾ**ਤਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠੇਨ ਉਤ੍ਤਮੇਨ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਰੀ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ‘‘ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸਹੰ ਧੀਤਾ, ਧਤਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ।
ਅਹੰ ਸਿਰੀ ਚ ਲਕ੍ਖੀ ਚ, ਭੂਰਿਪਞ੍ਞਾਤਿ ਮੰ ਵਿਦੂ।
ਓਕਾਸੰ ਯਾਚਿਤੋ ਦੇਹਿ, ਵਸੇਮੁ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਿਰੀ ਚ ਲਕ੍ਖੀ ਚਾ**ਤਿ ਸਿਰੀਤਿ ਚ ਲਕ੍ਖੀਤਿ ਚ ਅਹਮੇਵਨਾਮਾ, ਨ ਅਞ੍ਞਾ। **ਭੂਰਿਪਞ੍ਞਾਤਿ ਮੰ ਵਿਦੂ**ਤਿ ਮੰ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕੇ ਪਥਵੀਸਮਾਯ ਵਿਪੁਲਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਵਸੇਮੁ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ**ਤਿ ਤਵ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਾਸਨੇ ਚੇਵ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਸਯਨੇ ਚ ਏਕਰਤ੍ਤਿੰ ਵਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਓਕਾਸੰ ਮੇ ਦੇਹੀਤਿ।

ਤਤੋ ਪਰੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ –

੫੧. ‘‘ਕਿੰਸੀਲੇ ਕਿੰਸਮਾਚਾਰੇ, ਪੁਰਿਸੇ ਨਿਵਿਸਸੇ ਤੁਵੰ।
ਪੁਟ੍ਠਾ ਮੇ ਲਕ੍ਖਿ ਅਕ੍ਖਾਹਿ, ਕਥੰ ਜਾਨੇਮੁ ਤੰ ਮਯੰ॥

੫੨. ‘‘ਯੋ ਚਾਪਿ ਸੀਤੇ ਅਥ ਵਾਪਿ ਉਣ੍ਹੇ, ਵਾਤਾਤਪੇ ਡੰਸਸਰੀਸਪੇ ਚ।
ਖੁਧੰ ਪਿਪਾਸੰ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਸਬ੍ਬੰ, ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੰ ਯੋ ਸਤਤੰ ਨਿਯੁਤ੍ਤੋ॥

੫੩. ‘‘ਕਾਲਾਗਤਞ੍ਚ ਨ ਹਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਥੰ, ਸੋ ਮੇ ਮਨਾਪੋ ਨਿਵਿਸੇ ਚ ਤਮ੍ਹਿ।
ਅਕ੍ਕੋਧਨੋ ਮਿਤ੍ਤਵਾ ਚਾਗਵਾ ਚ, ਸੀਲੂਪਪਨ੍ਨੋ ਅਸਠੋਜੁਭੂਤੋ॥

੫੪. ‘‘ਸਙ੍ਗਾਹਕੋ ਸਖਿਲੋ ਸਣ੍ਹਵਾਚੋ, ਮਹਤ੍ਤੁਪਤ੍ਤੋਪਿ ਨਿਵਾਤਵੁਤ੍ਤਿ।
ਤਸ੍ਮਿੰਹੰ ਪੋਸੇ ਵਿਪੁਲਾ ਭਵਾਮਿ, ਊਮਿ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਯਥਾਪਿ ਵਣ੍ਣੰ॥

੫੫. ‘‘ਯੋ ਚਾਪਿ ਮਿਤ੍ਤੇ ਅਥ ਵਾ ਅਮਿਤ੍ਤੇ, ਸੇਟ੍ਠੇ ਸਰਿਕ੍ਖੇ ਅਥ ਵਾਪਿ ਹੀਨੇ।
ਅਤ੍ਥੰ ਚਰਨ੍ਤੰ ਅਥ ਵਾ ਅਨਤ੍ਥੰ, ਆਵੀ ਰਹੋ ਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਵਤ੍ਤੇ॥

੫੬. ‘‘ਵਾਚੰ ਨ ਵਜ੍ਜਾ ਫਰੁਸੰ ਕਦਾਚਿ, ਮਤਸ੍ਸ ਜੀਵਸ੍ਸ ਚ ਤਸ੍ਸ ਹੋਮਿ।
ਏਤੇਸੰ ਯੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ, ਕਨ੍ਤਾ ਸਿਰੀ ਮਜ੍ਜਤਿ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞੋ।
ਤੰ ਦਿਤ੍ਤਰੂਪੰ ਵਿਸਮੰ ਚਰਨ੍ਤੰ, ਕਰੀਸਠਾਨੰਵ ਵਿਵਜ੍ਜਯਾਮਿ॥

੫੭. ‘‘ਅਤ੍ਤਨਾ ਕੁਰੁਤੇ ਲਕ੍ਖਿੰ, ਅਲਕ੍ਖਿੰ ਕੁਰੁਤਤ੍ਤਨਾ।
ਨ ਹਿ ਲਕ੍ਖਿੰ ਅਲਕ੍ਖਿੰ ਵਾ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਾਰਕੋ’’ਤਿ॥

ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾ ਹੋਤਿ, ਸਿਰਿਯਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਡੰਸਸਰੀਸਪੇ ਚਾ**ਤਿ ਡੰਸਾ ਵੁੱਚਨ੍ਤਿ ਪਿਙ੍ਗਲਮਕ੍ਖਿਕਾ, ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਵਾ ਮਕ੍ਖਿਕਾਜਾਤਿਕਾ ਇਧ ''ਡੰਸਾ''ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਸਰੀਸਪਾ**ਤਿ ਦੀਘਜਾਤਿਕਾ। ਡੰਸਾ ਚ ਸਰੀਸਪਾ ਚ ਡੰਸਸਰੀਸਪਾ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਡੰਸਸਰੀਸਪੇ ਸਤਿ। ਇਦੰ ਵੁੱਤੰ ਹੋਤਿ – ਯੋ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਸੀਤੇ ਵਾ ਉਣ੍ਹੇ ਵਾ ਵਾਤਾਤਪੇ ਵਾ ਡੰਸਸਰੀਸਪੇ ਵਾ ਸਤਿ ਏਤੇਹਿ ਸੀਤਾਦੀਹਿ ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋਪਿ ਏਤਾਨਿ ਚੇਵ ਸੀਤਾਦੀਨਿ ਖੁਧਞ੍ਚ ਪਿਪਾਸਞ੍ਚਾਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤੰ ਪਰਿਸ੍ਸਯੰ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣੰ ਵਿਯ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੰ ਕਸਿਵਣਿਜ੍ਜਾਦੀਸੁ ਚੇਵ ਦਾਨਸੀਲਾਦੀਸੁ ਚ ਸਤਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਨਿਯੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਤਿ।

ਕਾਲਾਗਤਞ੍ਚਾਤਿ ਕਸਿਕਾਲਾਦੀਸੁ ਕਸਿਆਦੀਨਿ ਧਨਪਰਿਚ੍ਚਾਗਸੀਲਰਕ੍ਖਣਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਾਦਿਕਾਲੇਸੁ ਚ ਧਨਪਰਿਚ੍ਚਜਨਾਦਿਪ੍ਪਭੇਦੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਸੁਖਾਵਹੰ ਅਤ੍ਥੰ ਨ ਹਾਪੇਤਿ, ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਕਰੋਤਿਯੇਵ, ਸੋ ਮਯ੍ਹੰ ਮਨਾਪੋ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪੁਰਿਸੇ ਅਹੰ ਨਿਵਸਿਸਾਮੀਤਿ। **ਅਕ੍ਕੋਧਨੋ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਮਿਤ੍ਤਵਾ**ਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਚਾਗਵਾ**ਤਿ ਧਨਪਰਿਚ੍ਚਾਗਯੁਤ੍ਤੋ।

ਸਙ੍ਗਾਹਕੋਤਿ ਮਿਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹਆਮਿਸਸਙ੍ਗਹਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਾਨੰ ਕਾਰਕੋ। **ਸਖਿਲੋ**ਤਿ ਮੁਦੁਵਾਚੋ। **ਸਣ੍ਹਵਾਚੋ**ਤਿ ਮਧੁਰਵਚਨੋ। **ਮਹਤ੍ਤਪਤ੍ਤੋਪਿ ਨਿਵਾਤਵੁੱਤੀ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਪੁਲੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਪਤ੍ਤੋਪਿ ਯਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਤੋ ਨੀਚਵੁੱਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਓਵਾਦਕਰੋ ਹੋਤਿ। **ਤਸ੍ਮਿੰਹੰ ਪੋਸੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਹੰ ਪੁਰਿਸੇ। **ਵਿਪੁਲਾ ਭਵਾਮੀ**ਤਿ ਅਖੁਦ੍ਦਕਾ ਹੋਮਿ। ਸੋ ਹਿ ਮਹਤਿਯਾ ਸਿਰਿਯਾ ਪਦਟ੍ਠਾਨੰ। **ਊਮਿ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਯਥਾਪਿ ਵਣ੍ਣਨ੍**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਨੰ ਉਪਰੂਪਰਿ ਆਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਊਮਿ ਵਿਪੁਲਾ ਵਿਯ ਖਾਯਤਿ, ਏਵਮਹੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਵਿਪੁਲਾ ਹੋਮੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਆਵੀ ਰਹੋਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਚ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਚ। **ਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਵਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਮਿਤ੍ਤਾਦਿਭੇਦੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਵਤ੍ਤੇਤਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ।

ਨ ਵਜ੍ਜਾਤਿ ਯੋ ਕਦਾਚਿ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲੇ ਫਰੁਸਵਚਨੰ ਨ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਮਧੁਰਵਚਨੋਵ ਹੋਤਿ। **ਮਤਸ੍ਸ ਜੀਵਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾਹੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਤਸ੍ਸਪਿ ਜੀਵਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਭਤ੍ਤਿਕਾ ਹੋਮਿ, ਇਧਲੋਕੇਪਿ ਪਰਲੋਕੇਪਿ ਤਾਦਿਸਮੇਵ ਭਜਾਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਏਤੇਸੰ ਯੋ**ਤਿ ਏਤੇਸੰ ਸੀਤਾਭਿਭਵਨਾਦੀਨੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁੱਤਗੁਣਾਨੰ ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਏਕਮ੍ਪਿ ਗੁਣੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਤਿ ਪਮੁਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਨ ਨਾਨੁਯੁਞ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਨ੍ਤਾ ਸਿਰੀ, ਕਨ੍ਤਸਿਰਿੰ, ਕਨ੍ਤੰ ਸਿਰਿਨ੍**ਤਿ ਤਯੋਪਿ ਪਾਠਾ, ਤੇਸੰ ਵਸੇਨ ਅਯੰ ਅਤ੍ਥਯੋਜਨਾ – ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਿਰਿੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਕਨ੍ਤਾ ਮੇ ਸਿਰਿ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਿਤਾ''ਤਿ ਏਤੇਸੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗੁਣੰ ਪਮਜ੍ਜਤਿ, ਯੋ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਨ੍ਤਸਿਰਿੰ ਪਿਯਸਿਰਿੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਤੇਸੰ ਗੁਣਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਤਿ, ਯੋ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਿਰਿੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਤੰ ਮਨਾਪੰ ਸਿਰਿੰ ਏਤੇਸੰ ਗੁਣਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਪਮਜ੍ਜਤਿ। **ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ। **ਤੰ ਦਿਤ੍ਤਰੂਪੰ ਵਿਸਮੰ ਚਰਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਹੰ ਦਿਤ੍ਤਸਭਾਵੰ ਗਬ੍ਬਿਤਸਭਾਵੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦਿਭੇਦੰ ਵਿਸਮੰ ਚਰਨ੍ਤੰ ਸੁਚਿਜਾਤਿਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਗੂਥਕੂਪੰ ਵਿਯ ਦੂਰਤੋ ਵਿਵਜ੍ਜਯਾਮੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਾਰਕੋਤਿ ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਲਕ੍ਖਿੰ ਵਾ ਅਲਕ੍ਖਿੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਾਰਕੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਕ੍ਖਿੰ ਵਾ ਅਲਕ੍ਖਿੰ ਵਾ ਕਰੋਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਿਯਾ ਵਚਨੰ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠੰ ਆਸਨਞ੍ਚ ਸਯਨਞ੍ਚ ਤੁਯ੍ਹੰਯੇਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਚ ਸਯਨੇ ਚ ਨਿਸੀਦ ਚੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜ ਚਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੇ ਪਠਮੰ ਨਹਾਯਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਸਯਨੰ ਸਿਰਿਦੇਵਤਾਯ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਭਾਵਾ ਸਿਰਿਸਯਨੰ ਨਾਮ ਜਾਤੰ। ਸਿਰਿਸਯਨਸ੍ਸ ਅਯੰ ਵੰਸੋ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਯਾਵਜ੍ਜਤਨਾ ''ਸਿਰਿਸਯਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਚਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਰਿਦੇਵੀ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਿਰਿਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੮੩] ੮. ਕੁਕ੍ਕੁਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਚਿਤ੍ਤਪਤ੍ਤਛਦਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਉਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਗਤਕਾਲੇ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਲੋਲਬਿਲ਼ਾਰੀ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕੁਕ੍ਕੁਟਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਤਕੁਕ੍ਕੁਟਪਰਿਵਾਰੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਾ ਬਿਲ਼ਾਰਿਕਾਪਿ ਵਸਤਿ। ਸਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਵਸੇਸੇ ਕੁਕ੍ਕੁਟੇ ਉਪਾਯੇਨ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਗਹਣਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸਠੋ ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਸਠਭਾਵਂ ਉਪਾਯਕੁਸਲਭਾਵਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਇਮਂ ਮਯਾ 'ਅਹਂ ਭਰਿਯਾ ਤੇ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਉਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਖਾਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਭਾਸਨਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾਯ ਵਾਚਾਯ ਤਂ ਯਾਚਮਾਨਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੮. ''ਸੁਚਿਤ੍ਤਪਤ੍ਤਛਦਨ, ਤਮ੍ਬਚੂਲ਼ ਵਿਹਙ੍ਗਮ।
ਓਰੋਹ ਦੁਮਸਾਖਾਯ, ਮੁਧਾ ਭਰਿਯਾ ਭਵਾਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਚਿਤ੍ਤਪਤ੍ਤਛਦਨਾ**ਤਿ ਸੁਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਕਤਚ੍ਛਦਨ। **ਮੁਧਾ**ਤਿ ਵਿਨਾ ਮੂਲੇਨ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਭਰਿਯਾ ਤੇ ਭਵਾਮਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮਾਯ ਮਮ ਸਬ੍ਬੇ ਞਾਤਕਾ ਖਾਦਿਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਉਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ ਅਹੋਸਿ, ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੯. ''ਚਤੁਪ੍ਪਦੀ ਤ੍ਵਂ ਕਲ੍ਯਾਣਿ, ਦ੍ਵਿਪਦਾਹਂ ਮਨੋਰਮੇ।
ਮਿਗੀ ਪਕ੍ਖੀ ਅਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ, ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਯੇਸ ਸਾਮਿਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਿਗੀ**ਤਿ ਬਿਲ਼ਾਰਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਅਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਭਵਿਤੁਂ ਅਯੁਤ੍ਤਾ ਅਸਮ੍ਬਨ੍ਧਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਈਦਿਸੋ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਸਾ ''ਅਯਂ ਅਤਿਵਿਯ ਸਠੋ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਨਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ''ਕੋਮਾਰਿਕਾ ਤੇ ਹੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਞ੍ਜੁਕਾ ਪਿਯਭਾਣਿਨੀ।
ਵਿਨ੍ਦ ਮਂ ਅਰਿਯੇਨ ਵੇਦੇਨ, ਸਾਵਯ ਮਂ ਯਦਿਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋਮਾਰਿਕਾ**ਤਿ ਅਹਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਵ ਕੋਮਾਰਿਕਾ ਭਰਿਯਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਮਞ੍ਜੁਕਾ ਪਿਯਭਾਣਿਨੀ**ਤਿ ਤਵ ਮਧੁਰਕਥਾ ਪਿਯਭਾਣਿਨੀਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਵਿਨ੍ਦ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਲਭ ਮਂ। **ਅਰਿਯੇਨ ਵੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੇਨ

ਪਟਿਲਾਭੇਨ। ਅਹਮ੍ਪਿ ਹਿ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪੁਰਿਸਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਇਤ੍ਥਿਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਇਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨਿਂ ਮਂ ਨਿਦ੍ਦੋਸੇਨ ਲਾਭੇਨ ਲਭ। ਯਦਿ ਮਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਅਥ ਮੇ ਵਚਨਂ ਨ ਸਦ੍ਦਹਸਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਮੇ ਦਾਸੀ’’ਤਿ ਸਾਵਯ, ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਹੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਮਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੧. ‘‘ਕੁਣਪਾਦਿਨਿ ਲੋਹਿਤਪੇ, ਚੋਰਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਪੋਥਿਨਿ।
ਨ ਤ੍ਵਂ ਅਰਿਯੇਨ ਵੇਦੇਨ, ਮਮਂ ਭਤ੍ਤਾਰਮਿਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਤ੍ਵਂ ਅਰਿਯੇਨਾ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਅਰਿਯੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਲਾਭੇਨ ਮਂ ਭਤ੍ਤਾਰਂ ਨ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਮਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾਸਿ, ਨਸ੍ਸ ਪਾਪੇਤਿ ਤਂ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਪਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾਵ ਗਤਾ, ਨ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਵਿਸਹਿ।

੬੨. ‘‘ਏਵਮ੍ਪਿ ਚਤੁਰਾ ਨਾਰੀ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਧਨਂ ਨਰਂ।
ਨੇਨ੍ਤਿ ਸਣ੍ਹਾਹਿ ਵਾਚਾਹਿ, ਬਿਲ਼ਾਰੀ ਵਿਯ ਕੁਕ੍ਕੁਟਂ॥

੬੩. ‘‘ਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਨ ਖਿਪ੍ਪਮਨੁਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਅਮਿਤ੍ਤਵਸਮਨ੍ਵੇਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਚ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤਿ॥

੬੪. ‘‘ਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਨਿਬੋਧਤਿ।
ਮੁਚ੍ਚਤੇ ਸਤ੍ਤੁਸਮ੍ਬਾਧਾ, ਕੁਕ੍ਕੁਟੋਵ ਬਿਲ਼ਾਰਿਯਾ’’ਤਿ॥ – ਇਮਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਰਾ**ਤਿ ਚਾਤੁਰਿਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਨਾਰੀ**ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ। **ਨੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਉਪਨੇਨ੍ਤਿ। **ਬਿਲ਼ਾਰੀ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਾ ਬਿਲ਼ਾਰੀ ਤਂ ਕੁਕ੍ਕੁਟਂ ਨੇਤੁਂ ਵਾਯਮਤਿ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਨਾਰਿਯੋ ਨੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। **ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਤ੍ਥਂ। **ਨ ਅਨੁਬੁਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਯਥਾਸਭਾਵੇਨ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਚ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤਿ। **ਕੁਕ੍ਕੁਟੋਵਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸੋ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਬਿਲ਼ਾਰਿਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਸਤ੍ਤੁਸਮ੍ਬਾਧਤੋ ਮੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕੁਕ੍ਕੁਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੮੪] ੯. ਧਮ੍ਮਧਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਥ ਞਾਤਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਕੁਹਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਹਕੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕੁਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਦੀਪਕੇ ਵਸਿ। ਅਥੇਕਚ੍ਚੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਵਾਣਿਜਾ ਦਿਸਾਕਾਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਵਾਯ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਂਸੁ, ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਨਾਵਾ ਭਿਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਦਿਸਾਕਾਕੋ ਤਂ ਦੀਪਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਮਹਾਸਕੁਣਸਙ੍ਘੋ, ਮਯਾ ਕੁਹਕਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸਂ ਅਣ੍ਡਕਾਨਿ ਚੇਵ ਛਾਪਕੇ ਚ ਵਰਂ ਵਰਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਪਥਵਿਯਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ‘‘ਕੋ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਕੁਣੇਹਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਅਹਂ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ?

‘‘ਮਯਾ ਦੁਤਿਯੇ ਪਾਦੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਪਥਵੀ ਧਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹਂ ਅਞ੍ਞਂ ਆਹਾਰਂ ਨ ਖਾਦਾਮਿ, ਵਾਤਮੇਵ ਖਾਦਾਮੀ’’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਕੁਣੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਓਵਾਦਂ ਵੋ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਸੁਣਾਥਾ’’ਤਿ ਤੇਸਂ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੫. ‘‘ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਥ ਞਾਤਯੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਥ ਭਦ੍ਦਂ ਵੋ।
ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਮ੍ਹਿ ਚਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਥਾ**ਤਿ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਦਿਭੇਦਂ ਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਥ। **ਞਾਤਯੋ**ਤਿ ਤੇ ਆਲਪਤਿ। **ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਥ ਭਦ੍ਦਂ** ਵੋਤਿ ਏਕਵਾਰਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾ ਓਸਕ੍ਕਥ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਚਰਥ, ਏਵਂ ਭਦ੍ਦਂ ਵੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਸੁਖਂ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤਂ, ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ ਪਨ ਸੁਖਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਨਿਸੀਦਤਿ ਸੇਤਿ, ਸਬ੍ਬਿਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਸੁਖਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਸਕੁਣਾ ‘‘ਅਯਂ ਕਾਕੋ ਕੋਹਞ੍ਞੇਨ ਅਣ੍ਡਕਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁਂ ਏਵਂ ਵਦਤੀ’’ਤਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੬੬. ‘‘ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਯਂ ਪਕ੍ਖੀ, ਦਿਜੋ ਪਰਮਧਮ੍ਮਿਕੋ।
ਏਕਪਾਦੇਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ, ਧਮ੍ਮਮੇਵਾਨੁਸਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮਮੇ**ਵਾਤਿ ਸਭਾਵਮੇਵ। **ਅਨੁਸਾਸਤੀ**ਤਿ ਕਥੇਸਿ।

ਸਕੁਣਾ ਤਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸੀਲਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ ਸਾਮਿ ਅਞ੍ਞਂ ਗੋਚਰਂ ਨ ਗਣ੍ਹਸਿ, ਵਾਤਮੇਵ ਭਕ੍ਖਸਿ, ਤੇਨ ਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਣ੍ਡਕਾਨਿ ਚ ਛਾਪਕੇ ਚ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਪਾਪੋ ਤੇਸਂ ਗਤਕਾਲੇ ਅਣ੍ਡਕਾਨਿ ਚ ਛਾਪਕੇ ਚ ਕੁਚ੍ਛਿਪੂਰਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਉਪਸਨ੍ਤੂਪਸਨ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸਕੁਣਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਖਾਦਤੀ’’ਤਿ ਮਹਾਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਰਵਨ੍ਤਿ, ‘‘ਅਯਂ ਕਾਕੋ ਧਮ੍ਮਿਕੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਸਙ੍ਕਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਧ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕੋਚਿ ਪਰਿਪਨ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਾਤੋ, ਇਮਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਸਕੁਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੋਚਰਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਕਾਕੋਪਿ ‘‘ਗਤਾ ਸਕੁਣਾ’’ਤਿ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਣ੍ਡਕਾਨਿ ਚ ਛਾਪਕੇ ਚ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਕੁਣਰਾਜਾ ਸਕੁਣੇਸੁ ਆਗਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਵੋ ਅਜ੍ਜ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਪਰਿਪਨ੍ਥਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਪਾਪਕਾਕਂ ਖਾਦਨ੍ਤਂ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਏਥ ਨਂ ਗਣ੍ਹਾਮਾ’’ਤਿ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚੇ ਪਲਾਯਤਿ, ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਥ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੭. ‘‘ਨਾਸ੍ਸ ਸੀਲਂ ਵਿਜਾਨਾਥ, ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਪਸਂਸਥ।
ਭੁਤ੍ਵਾ ਅਣ੍ਡਞ੍ਚ ਪੋਤਞ੍ਚ, ਧਮ੍ਮੋ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਭਾਸਤਿ॥

੬੮. ‘‘ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਯੇਨ ਕੁਬ੍ਬਤਿ।
ਵਾਚਾਯ ਨੋ ਚ ਕਾਯੇਨ, ਨ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ॥

੬੯. ‘‘ਵਾਚਾਯ ਸਖਿਲੋ ਮਨੋਵਿਦੁਗ੍ਗੋ, ਛਨ੍ਨੋ ਕੂਪਸਯੋਵ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ।

ਧਮ੍ਮਧਜੋ ਗਾਮਨਿਗਮਾਸੁ ਸਾਧੁ, ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ ਪੁਰਿਸੇਨ ਬਾਲਿਸੇਨ॥

੧੦. ''ਇਮं ਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ਪਕ੍ਖੇਹਿ, ਪਾਦਾ ਚਿਮं ਵ◌ਿਹੇਠਥ।
ਛਵ੍ਹਿਮं ਵ◌ਿਨਾਸੇਥ, ਨਾਯं ਸंਵ◌ਾਸਨਾਰਹੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਸ੍ਸ ਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਅਸ੍ਸ ਸੀਲं। **ਅਨਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵ◌ਾ। **ਭੁਤ੍ਵ◌ਾ**ਤਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵ◌ਾ। **ਵ◌ਾਚਾਯ ਨੋ ਚ ਕਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਅਯਞ੍ਹਿ ਵਚਨੇਨੇਵ ਧਮ੍ਮं ਚਰਤਿ, ਕਾਯੇਨ ਪਨ ਨ ਕਰੋਤਿ। **ਨ ਤं ਧਮ੍ਮं ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ ਯਥਾਯं ਧਮ੍ਮं ਭਣਤਿ, ਨ ਤं ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਿं ਧਮ੍ਮੇ ਨ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ। **ਵ◌ਾਚਾਯ ਸਖਿਲੋ**ਤਿ ਵਚਨੇਨ ਮੁਦੁ। **ਮਨੋਵ◌ਿਦੁਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਮਨਸਾ ਵ◌ਿਦੁਗ੍ਗੋ ਦੁਪ੍ਪਵ◌ੇਸੋ ਵ◌ਿਸਮੋ। **ਛਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿं ਬਿਲੇ ਸਯਤਿ, ਤੇਨ ਛਨ੍ਨੋ। **ਕੂਪਸਯੋ**ਤਿ ਬਿਲਾਸਯੋ। **ਧਮ੍ਮਧਜੋ**ਤਿ ਸੁਚਰਿਤਧਮ੍ਮं ਧਜं ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਚਰਣੇਨ ਧਮ੍ਮਦ੍ਧਜੋ। **ਗਾਮਨਿਗਮਾਸੁ ਸਾਧੂ**ਤਿ ਗਾਮੇਸੁ ਚ ਨਿਗਮੇਸੁ ਚ ਸਾਧੁ ਭਦ੍ਦਕੋ ਸਮ੍ਭਾਵ◌ਿਤੋ। **ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ**ਤਿ ਅਯं ਏਵਰੂਪੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਬਾਲਿਸੇਨ ਅਞ੍ਞਾਣੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁं। **ਪਾਦਾ ਚਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਦੇਨ ਚ ਇਮं। **ਵ◌ਿਹੇਠਥਾ**ਤਿ ਪਹਰਥ ਹਨਥ। **ਛਵ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕं। **ਨਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯं ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿं ਏਕਸ੍ਮਿं ਠਾਨੇ ਸंਵ◌ਾਸं ਨ ਅਰਹਤੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸਯਮੇਵ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸं ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਸਕੁਣਾ ਤੁਣ੍ਡਨਖਪਾਦਪਕ੍ਖੇਹਿ ਪਹਰਿੰਸੁ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵ◌ਿਤਕ੍ਖਯं ਪਾਪੁਣਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮं ਧਮ੍ਮਦੇਸਨं ਆਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਜਾਤਕं ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੁਹਕਕਾਕੋ ਇਦਾਨਿ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸਕੁਣਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਧਮ੍ਮਧਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੮੫] ੧੦. ਨਨ੍ਦਿਯਮਿਗਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਚੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਗਚ੍ਛੇਸੀਤਿ ਇਦं ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵ◌ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕं ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁं ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚं ਕਿਰ ਤ੍ਵ◌ं ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਹੀ ਪੋਸੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ◌ਾ ''ਸਚ੍ਚं, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ''ਕਿं ਤੇ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ''ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਨं ਵ◌ंਸं ਪਾਲੇਸਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯं ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨं ਜੀਵ◌ਿਤं ਅਦंਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਅਤੀਤं ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਸਾਕੇਤੇ ਕੋਸਲਰਾਜੇ ਰਜ੍ਜं ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗਯੋਨਿਯं ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਿਯਮਿਗੋ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਮਿਗਵ◌ਿਤ੍ਤਕੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨं ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਾਤੁं ਅਦਤ੍ਵ◌ਾ ਮਹਾਪਰਿਵ◌ਾਰੋ ਦੇਵਸਿਕं ਮਿਗਵ◌ं ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ''ਅਯ੍ਯਾ, ਅਯं ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਹਾਕं ਕਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦं ਕਰੋਤਿ, ਘਰਾਵ◌ਾਸੋਪਿ ਨਸ੍ਸਤਿ, ਯंਨੂਨ ਮਯं ਅਜ੍ਜੁਨਵਨं ਉਯ੍ਯਾਨं ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ਾਰं ਯੋਜੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿं ਖਣਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਿਣਾਨਿ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਦਣ੍ਡਮੁਗ੍ਗਰਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਅਰਞ੍ਞं ਪਵ◌ਿਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗੁਮ੍ਬੇ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਮਿਗੇ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਰਿਵ◌ਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਗੋਰੂਪਾਨਿ ਵ◌ਿਯ ਵਜं ਉਯ੍ਯਾਨं ਪਵ◌ੇਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ਾਰं ਪਿਦਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮं ਕਰੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ। ''ਅਤ੍ਥੇਸੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਉਯ੍ਯਾਨं ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਞ੍ਞं ਪਵ◌ਿਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨं ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿੰਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿं ਖਣੇ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਏਕਸ੍ਮਿं ਖੁਦ੍ਦਕਗੁਮ੍ਬੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਭੂਮਿਯं ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਨਾਫਲਕਾਵ◌ੁਧਹਤ੍ਥਾ ਬਾਹੁਨਾ ਬਾਹੁं ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤं ਗੁਮ੍ਬं ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿੰਸੁ। ਅਥੇਕਚ੍ਚੇ ਮਿਗੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਤं ਗੁਮ੍ਬं ਪਵ◌ਿਸਿੰਸੁ। ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਜੀਵ◌ਿਤं ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨं ਜੀਵ◌ਿਤं ਦਾਤੁं ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ

‘‘ਅਮ੍ਮਤਾਤ, ਇਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਮਂ ਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਤਯੋਪਿ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਕੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਜੀਵੇਯ੍ਯਾਥ, ਜੀਵਿਤਂ ਵੋ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਗੁਮ੍ਬਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗੁਮ੍ਬੇ ਪਹਟਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਥ ਤੇ ‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖੁਦ੍ਦਕਗੁਮ੍ਬੇ ਏਕੋਯੇਵ ਮਿਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਗੁਮ੍ਬਂ ਨ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ’’ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਸਜ੍ਜੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਗੁਮ੍ਬਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗੁਮ੍ਬੇ ਪਹਟਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇ ‘‘ਏਕੋਵੇਤ੍ਥ ਮਿਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਗੁਮ੍ਬਂ ਨ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਿਗਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਮਿਗੇ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਕਸਕਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਅਗਮਂਸੁ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਾ ਸਯਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਮਿਗਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਹੀਤਿ ਏਕਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਹਰਾਪੇਸਿ। ਮਿਗਾ ਵਾਰਂ ਠਪਯਿਂਸੁ, ਪਤ੍ਤਵਾਰੋ ਮਿਗੋ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਤਿ, ਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਤਿ, ਵਾਰੋ ਪਨਸ੍ਸ ਨ ਤਾਵ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਅਥ ਬਹੂਨਂ ਦਿਵਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਿਯਮਿਗਰਾਜਾ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸਚੇ ਜੀਵਤਿ, ਅਵਸ੍ਸਂ ਵਤਿਂ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਾਸਨਮਸ੍ਸ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯ੍ਯ, ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਮਾਨੁਸਿਕਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਕੇਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਪਹਿਣਨ੍ਤਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੧੧. ‘‘ਸਚੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਗਚ੍ਛੇਸਿ, ਸਾਕੇਤੇ ਅਜ੍ਜੁਨਂ ਵਨਂ।
ਵਜ੍ਜਾਸਿ ਨਨ੍ਦਿਯਂ ਨਾਮ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਸ੍ਮਾਕਮੋਰਸਂ।
ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਚ ਤੇ ਵੁਦ੍ਧਾ, ਤੇ ਤਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਪਸ੍ਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਚੇ, ਤ੍ਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸਾਕੇਤਂ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਸਾਕੇਤੇ ਅਜ੍ਜੁਨਵਨਂ ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ ਮਿਗੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ‘‘ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤੇ ਵੁਡ੍ਢਾ ਯਾਵ ਨ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਾਕੇਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਨ੍ਦਿਯਮਿਗੋ ਨਾਮ ਕਤਰੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਿਗੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਮਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਵਤਿਂ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਨੋ ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ, ਮਯਾ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਨਿਵਾਪਪਾਨਭੋਜਨਂ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਮੇ ਇਣਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਂ, ਇਮੇਸਞ੍ਚ ਮਿਗਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਚਿਰਵੁਤ੍ਥੋਸ੍ਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਰਞ੍ਞੋ ਚੇਵ ਏਤੇਸਞ੍ਚ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਂ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਰੇ ਪਨ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਅਹਂ ਏਤੇਸਂ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਖਿਤੋ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨. ‘‘ਭੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ ਨਿਵਾਪਾਨਿ, ਰਾਜਿਨੋ ਪਾਨਭੋਜਨਂ।
ਤਂ ਰਾਜਪਿਣ੍ਡਂ ਅਵਭੋਤ੍ਤੁਂ, ਨਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਮੁਸ੍ਸਹੇ॥

੧੩. ‘‘ਓਦਹਿਸ੍ਸਾਮਹਂ ਪਸ੍ਸਂ, ਖੁਰਪ੍ਪਾਨਿਸ੍ਸ ਰਾਜਿਨੋ।
ਤਦਾਹਂ ਸੁਖਿਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ, ਅਪਿ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਮਾਤਰ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਵਾਪਾਨੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਨਿਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਨਿਵਾਪਾਨਿ। **ਪਾਨਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਨੀਯਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸਤਿਣਞ੍ਚ। **ਤਂ ਰਾਜਪਿਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਸਮੋਧਾਨਕਟ੍ਠੇਨ ਪਿਣ੍ਡਂ। **ਅਵਭੋਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਬ੍ਭੁਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ । ਰਞ੍ਞੋ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਿਪ੍ਫਾਦੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਅਵਭੁਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਨਾਮ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਏਵਂ ਅਵਭੋਤ੍ਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਮੁਸ੍ਸਹੇ**ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ, ਮ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਓਦਹਿਸ੍ਸਾਮਹਂ ਪਸ੍ਸਂ, ਖੁਰਪ੍ਪਾਨਿਸ੍ਸ ਰਾਜਿਨੋਤਿ ਅਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਰੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਖੁਰਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਮਿਗਯੂਥਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਮਂ ਵਿਜ੍ਝ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਾਫਾਸੁਕਪਸ੍ਸਂ ਓਦਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਓਡ੍ਡੇਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸੁਖਿਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਦਾ ਅਹਂ ਮਰਣਭਯਾ ਮੁਤ੍ਤੋ ਸੁਖਿਤੋ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ ਰਞ੍ਞਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਅਪਿ ਨਾਮ ਮਾਤਰਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਸ ਵਾਰਦਿਵਸੇ ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਮਿਗਂ ਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਖੁਰਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਅਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਂ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਫਾਸੁਕਪਸ੍ਸਂ ਓਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਲੋਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਰਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਰਂ ਨ ਮੁਞ੍ਚੇਸਿ, ਮੁਞ੍ਚਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਮਿਗਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗੁਣਵਨ੍ਤਾਨਂ ਗੁਣਂ ਜਾਨ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ ਕਲਿਙ੍ਗਰਕਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਤਵ ਗੁਣਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਹਂ ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋਪਿ ਤਵ ਗੁਣਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਮਿਗਰਾਜ, ਮਯ੍ਹਂ ਖਮ, ਅਭਯਂ ਤੇ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹਂ ਤਾਵ ਅਭਯਂ ਦੇਸਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਿਗਗਣੋ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਏਤਸ੍ਸਪਿ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ **ਨਿਗ੍ਰੋਧਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੨) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਮਿਗਾਨਂ ਆਕਾਸਗਤਸਕੁਣਾਨਂ ਜਲਚਰਮਚ੍ਛਾਨਞ੍ਚ ਅਭਯਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਪਹਾਯ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਨ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ।

> ''ਦਾਨਂ ਸੀਲਂ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ, ਅਜ੍ਜਵਂ ਮਦ੍ਦਵਂ ਤਪਂ।
> ਅਕ੍ਕੋਧਂ ਅਵਿਹਿਂਸਞ੍ਚ, ਖਨ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਵਿਰੋਧਨਂ॥

> ''ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਠਿਤੇ ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਅਤ੍ਤਨਿ।
> ਤਤੋ ਮੇ ਜਾਯਤੇ ਪੀਤਿ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਞ੍ਚਨਪ੍ਪਕ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੧੭੬-੧੭੭) –

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਗਾਥਾਬਨ੍ਧੇਨੇਵ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਭਯਦਾਨਪਕਾਸਨਤ੍ਥਂ ਸੁਵਣ੍ਣਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਤੋ।

੧੪. ''ਮਿਗਰਾਜਾ ਪੁਰੇ ਆਸਿਂ, ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਨਿਕੇਤਨੇ।
ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਭਿਰੂਪੋ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ॥

੧੫. ''ਤਂ ਮਂ ਵਧਿਤੁਮਾਗਚ੍ਛਿ, ਦਾਯਸ੍ਮਿਂ ਅਜ੍ਜੁਨੇ ਵਨੇ।
ਧਨੁਂ ਆਰਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਉਸੁਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹ ਕੋਸਲੋ॥

੧੬. ''ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਓਦਹਿਂ ਪਸ੍ਸਂ, ਖੁਰਪ੍ਪਾਨਿਸ੍ਸ ਰਾਜਿਨੋ।
ਤਦਾਹਂ ਸੁਖਿਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ, ਮਾਤਰਂ ਦਟ੍ਠੁਮਾਗਤੋ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਨਿਕੇਤਨੇ**ਤਿ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਕੇਤਨੇ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਰਞ੍ਞਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਾਯਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਿਗਾਨਂ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਉਯ੍ਯਾਨੇ। **ਆਰਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਜਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ , ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਾ**ਤਿ

ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ। **ਓਦਹਿਨ੍ਤਿ** ਓਡ੍ਡੇਸਿ। **ਮਾਤਰਂ ਦਟ੍ਠੁਮਾਗਤੋ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤਂ, ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਭਯਤ੍ਥਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਦਟ੍ਠੁਂ ਆਗਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਹਾਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਨਨ੍ਦਿਯਮਿਗਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਨਨ੍ਦਿਯਮਿਗਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਵਾਰਿਯਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਖਰਪੁਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

[੩੮੬] ੧. ਖਰਪੁਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰੇਵਮਾਹਂਸੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਯਂ ਤੇ ਇਤ੍ਥੀ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਸੇਨਕੇ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਸੇਨਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਏਕੇਨ ਨਾਗਰਾਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਨਾਗਰਾਜਾ ਨਾਗਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਪ੍ਪੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਾਦੀਹਿ ਪਹਰਿਂਸੁ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਕੀਲਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਏਤੇ ਦਾਰਕਾ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਸਪ੍ਪਂ ਪਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਪਹਰਿਤੁਂ ਮਾ ਦੇਥ, ਪਲਾਪੇਥ ਨੇ''ਤਿ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨਾਗਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੂਨਿ ਰਤਨਾਨਿ ਆਦਾਯ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਯਨਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਗਮਾਣਵਿਕਾਸੁ ਏਕਂ ਕਾਮੇਸੁ ਅਤਿਤ੍ਤਂ ਨਾਗਮਾਣਵਿਕਂ ਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਯਦਾ ਏਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ, ਤਦਾ ਇਮਂ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਮਨ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਗਮਾਣਵਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਉਦਕਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿ। ਨਾਗਮਾਣਵਿਕਾ ਏਕਂ ਉਦਕਸਪ੍ਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਗਤਾ''ਤਿ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯ ਪਹਰਿ। ਸਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਾਗਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਆਗਤਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਾਯੋ ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਹਰੀ''ਤਿ ਪਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਤਥਤੋ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਨਾਗਮਾਣਵਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਸੇਨਕਸ੍ਸ ਸਯਨਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਾਸਵਾਤੇਨ ਤਂ ਭੁਸਂ ਵਿਯ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਥਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਪਵਿਸਨਵੇਲਾਯਮੇਵ ਰਾਜਾ ਦੇਵਿਂ ਆਹ – ''ਜਾਨਾਸਿ ਨੁ ਖੋ ਭਦ੍ਦੇ, ਨਾਗਮਾਣਵਿਕਾਯ ਗਤਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਜ੍ਜ ਸਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਉਦਕਸਪ੍ਪੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਅਕਾਸਿ, ਅਥ ਨਂ ਅਹਂ 'ਏਵਂ ਮਾ ਕਰੀ'ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯ ਪਹਰਿਂ, ਸਾ 'ਨਾਗਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਿਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ ਮੇ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਗਮਾਣਵਕਾ ਤਤੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਾਗਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥਂ

ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੋ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਰਞ੍ਞੋ ਸਯਨਘਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਮੇ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਰੁਤਜਾਨਨਂ ਨਾਮ ਮਨ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਨਗ੍ਘੋ ਮਨ੍ਤੋ, ਸਚੇ ਇਮਂ ਮਨ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਦਤ੍ਵਾਵ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਾਨਮ੍ਪਿ ਸਦ੍ਦਂ ਜਾਨਾਤਿ।

ਤਸ੍ਸੇਕਦਿਵਸਂ ਮਹਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਫਾਣਿਤੇਹਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਮਧੁਬਿਨ੍ਦੁ ਚ ਫਾਣਿਤਬਿਨ੍ਦੁ ਚ ਪੂਵਖਣ੍ਡਞ੍ਚ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿ। ਏਕਾ ਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਤਲੇ ਮਧੁਚਾਟਿ ਭਿਨ੍ਨਾ, ਫਾਣਿਤਸਕਟਂ ਪੂਵਸਕਟਂ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਂ, ਮਧੁਫਾਣਿਤਞ੍ਚ ਪੂਵਞ੍ਚ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਵਿਰਵਨ੍ਤੀ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਰਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਹਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਾ ਦੇਵੀ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਹਸੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਏਕਂ ਮਕ੍ਖਿਕਂ ਸਾਮਿਕੋ ''ਏਹਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਕਿਲੇਸਰਤਿਯਾ ਰਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ''ਅਧਿਵਾਸੇਹਿ ਤਾਵ ਸਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਰਞ੍ਞੋ ਗਨ੍ਧੇ ਆਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਲਿਮ੍ਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਂ ਪਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਂ ਤਤ੍ਥ ਵਟ੍ਟਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਨ੍ਧਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਮ੍ਪਿ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਹਸਿ। ਦੇਵੀਪਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਸੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਪੁਨ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਯਮਾਸਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਭਤ੍ਤਸਿਤ੍ਥਂ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿ। ਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਾ ''ਰਾਜਕੁਲੇ ਭਤ੍ਤਸਕਟਂ ਭਗ੍ਗਂ, ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ ਵਿਰਵਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਪੁਨਪਿ ਹਸਿ। ਦੇਵੀ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਚ੍ਛੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤੀ ''ਮਂ ਨੁ ਖੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਹਸਤੀ''ਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇਸਿ।

ਸਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਯਨਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਨਿਪਜ੍ਜਨਕਾਲੇ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਦੇਵ, ਹਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਕਿਂ ਤੇ ਮਮ ਹਸਿਤਕਾਰਣੇਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਬਦ੍ਧੋ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਨਨਮਨ੍ਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਪਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਬਨ੍ਧਿ । ਰਾਜਾ ''ਸਚਾਹਂ ਇਮਂ ਮਨ੍ਤਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਰਨ੍ਤੋਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਦੇਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਮਾਤੁਗਾਮਵਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਮਨ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਥੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਾਯਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕੋ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਬਾਲਰਾਜਾ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ 'ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਜੀਵਿਤਮਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਜਂ ਅਸੁਰਕਞ੍ਞਂ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਜਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਜਨੋ ਮਾ ਪਸ੍ਸਤੂ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਰਥਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਰਾਜਾ ਚੇਵ ਰਥੇ ਯੁਤ੍ਤਸਿਨ੍ਧਵਾ ਚ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਜੋ ਕਥਾਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਤ੍ਥਂ ਰਥਪੁਰਤੋ ਅਜਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਤਮੇਕੋ ਰਥੇ ਯੁਤ੍ਤਸਿਨ੍ਧਵੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਅਜਰਾਜ, ਮਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇ 'ਅਜਾ ਕਿਰ ਬਾਲਾ ਅਹਿਰਿਕਾ'ਤਿ ਅਸ੍ਸੁਮ੍ਹ, ਨ ਚ ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਮ੍ਹ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਕਰੋਸਿ, ਨ ਲਜ੍ਜਸਿ, ਤਂ ਨੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੁਤਂ ਇਮਿਨਾ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਸਮੇਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੨. ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰੇਵਮਾਹਂਸੁ, ਵਸ੍ਤਂ ਬਾਲੋਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
ਪਸ੍ਸ ਬਾਲੋ ਰਹੋਕਮ੍ਮਂ, ਆਵਿਕੁਬ੍ਬਂ ਨ ਬੁਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਸ੍ਤਨ੍ਤਿ** ਅਜਂ। **ਪਣ੍ਡਿਤਾ**ਤਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਤਂ ਬਾਲੋਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ, ਪਸ੍ਸਥਾਹਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਬੁਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਕਾਤੁਂ ਅਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਜੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੭੮. ‘‘ਤ੍ਵਂ ਖੋਪਿ ਸਮ੍ਮ ਬਾਲੋਸਿ, ਖਰਪੁਤ੍ਤ ਵਿਜਾਨਹਿ।
ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਵਙ੍ਕੋਟ੍ਠੋ ਓਹਿਤੋਮੁਖੋ॥

੭੯. ‘‘ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਮ ਤੇ ਬਾਲ੍ਯਂ, ਯੋ ਮੁਤ੍ਤੋ ਨ ਪਲਾਯਸਿ।
ਸੋ ਚ ਬਾਲਤਰੋ ਸਮ੍ਮ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਹਤਿ ਸੇਨਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤ੍ਵਂ ਖੋਪਿ ਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮ ਸਿਨ੍ਧਵ ਮਯਾਪਿ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਬਾਲਤਰੋ। **ਖਰਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਗਦ੍ਰਭਸ੍ਸ ਜਾਤਕੋ, ਤੇਨ ਤਂ ਏਵਮਾਹ। **ਵਿਜਾਨਹੀ**ਤਿ ਅਹਮੇਵ ਬਾਲੋਤਿ ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ। **ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਯੁਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੀਵਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। **ਵਙ੍ਕੋਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਵਙ੍ਕਓਟ੍ਠੋ। **ਓਹਿਤੋਮੁਖੋ**ਤਿ ਮੁਖਬਨ੍ਧਨੇਨ ਪਿਹਿਤਮੁਖੋ। **ਯੋ ਮੁਤ੍ਤੋ ਨ ਪਲਾਯਸੀ**ਤਿ ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਰਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਮੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨ ਪਵਿਸਸਿ, ਤਂ ਤੇ ਅਪਲਾਯਨਂ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਬਾਲ੍ਯਂ , **ਸੋ ਚ ਬਾਲਤਰੋ**ਤਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਸੇਨਕਂ ਵਹਸਿ, ਸੋ ਸੇਨਕੋ ਤਯਾਪਿ ਬਾਲਤਰੋ।

ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਕਥਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਸਣਿਕਂ ਰਥਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਿਨ੍ਧਵੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੦. ‘‘ਯਂ ਨੁ ਸਮ੍ਮ ਅਹਂ ਬਾਲੋ, ਅਜਰਾਜ ਵਿਜਾਨਹਿ।
ਅਥ ਕੇਨ ਸੇਨਕੋ ਬਾਲੋ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। **ਨੁ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮ ਅਜਰਾਜ, ਯੇਨ ਤਾਵ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਤ੍ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਹਂ ਬਾਲੋ, ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਕਾਰਣਂ ਜਾਨਾਹਿ, ਸਕ੍ਕਾ ਏਤਂ ਤਯਾ ਞਾਤੁਂ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਤ੍ਤਾਵ ਬਾਲੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਂ ਖਰਪੁਤ੍ਤਾਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਦਸਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਸੇਨਕੋ ਰਾਜਾ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਬਾਲੋ, ਤਂ ਮੇ ਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਅਕ੍ਖਾਹੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਜੋ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੧. ‘‘ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਨ, ਭਰਿਯਾਯ ਯੋ ਪਦਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਨ ਜਹਿਸ੍ਸਤਤ੍ਤਾਨਂ, ਸਾ ਚੇਵਸ੍ਸ ਨ ਹੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਰੁਤਜਾਨਨਮਨ੍ਤਂ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਮਨ੍ਤਪ੍ਪਦਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਜਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਾ ਚਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਸ ਤਯਾਪਿ ਬਾਲਤਰੋ, ਯੋ ਲਦ੍ਧਂ ਯਸਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜਰਾਜ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਕਥੇਹਿ ਤਾਵ ਨੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਅਜਰਾਜਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਞ੍ਞੋ ਪਿਯਤਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਂ ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਸੇਤੁਂ ਲਦ੍ਧਯਸਂ ਪਹਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੨. ‘‘ਨ ਵੇ ਪਿਯਮ੍ਮੇਤਿ ਜਨਿਨ੍ਦ ਤਾਦਿਸੋ, ਅਤ੍ਤਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ ਪਿਯਾਨਿ ਸੇਵਤਿ।
ਅਤ੍ਤਾਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਪਰਮਾ ਚ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਲਬ੍ਭਾ ਪਿਯਾ ਓਚਿਤਤ੍ਥੇਨ ਪਚ੍ਛਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਿਯਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਪਿਯਂ ਮੇ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਜਨਿਨ੍ਦ, ਤਾਦਿਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੋ ਯਸਮਹਤ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਏਕਂ ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ''ਇਦਂ ਪਿਯਂ ਮੇ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਪਿਯਾਨਿ ਨ ਸੇਵਤੇਵ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਅਤ੍ਤਾਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਪਰਮਾ ਚ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਅਤ੍ਤਾਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਵਰੋ ਉਤ੍ਤਮੋ, ਪਰਮਾ ਚ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਪਰਮਾ ਉਤ੍ਤਮਾਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਾ ਪਿਯਭਣ੍ਡਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਚ-ਕਾਰੋ ਪਿ-ਕਾਰਤ੍ਥੋ ਨਿਪਾਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਲਬ੍ਭਾ ਪਿਯਾ ਓਚਿਤਤ੍ਥੇਨ ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਓਚਿਤਤ੍ਥੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤਤ੍ਥੇਨ ਯਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਪਚ੍ਛਾ ਪਿਯਾ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁਂ, ਨ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਰਣਾ ਅਤ੍ਤਾ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਜਰਾਜ, ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤਵ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਤਂ ਮਰਣਾ ਮੋਚੇਤੁਂ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀਤਿ। ਦੇਵਰਾਜ, ਅਹਂ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ''ਮਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਵਚਂ, ਇਦਾਨਿ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਿਨਾਸੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, 'ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਕਤਿਪਯੇ ਪਹਾਰੇ ਪਹਰਾਪੇਹਿ, ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਸਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਮਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਉਪਚਾਰਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ। ''ਕੋ ਉਪਚਾਰੋ''ਤਿ? ''ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਹਾਰਸਤੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਸਦ੍ਦਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸਾ ਮਨ੍ਤਲੋਭੇਨ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਚੋਰਘਾਤਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਸਾ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਪਹਰਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਪਹਾਰੇ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਰਂ ''ਨ ਮੇ ਮਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਰਵਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਾਸੀ''ਤਿ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਚ੍ਚਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਕਥੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਦੇਵੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ, ਅਸ੍ਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਖਰਪੁਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੮੭] ੨. ਸੂਚਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਕਕ੍ਕਸਂ ਅਫਰੁਸਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਮਹਾਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਕਮ੍ਮਾਰਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਰਿਯੋਦਾਤਸਿਪ੍ਪੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਨਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਾ, ਤੇਸਂ ਗਾਮਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞੋ ਸਹਸ੍ਸਕੁਟਿਕੋ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮੋ। ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਾਰਸਹਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕੋ ਕਮ੍ਮਾਰੋ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭੋ ਅਡ੍ਢੋ ਮਹਦ੍ਧਨੋ, ਤਸ੍ਸੇਕਾ ਧੀਤਾ ਅਹੋਸਿ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਪਟਿਭਾਗਾ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। ਸਾਮਨ੍ਤਗਾਮੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਫਾਲਪਾਚਨਾਦਿਕਾਰਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਤਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਤਸ੍ਸਾ ਰੂਪਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਵਨਸਂਸਗ੍ਗੇਨ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਂ ਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਜਾਤਿਕਂ ਅਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸੁਖੁਮਂ ਘਨਂ ਸੂਚਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਸੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਉਪ੍ਪਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਤਥਾਰੂਪਮੇਵ ਤਸ੍ਸਾ ਕੋਸਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਸੇ ਵਿਜ੍ਝਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਾਮੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਸਤ੍ਤ ਕੋਸਕੇ ਅਕਾਸਿ, ''ਕਥਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਞਾਣਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਕਰਣਂ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵ। ਸੋ ਤਂ ਸੂਚਿਂ ਨਾਲ਼ਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਵਟ੍ਟਿਕਾਯ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਵਸਨਵੀਥਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਮਮ ਹਤ੍ਥਤੋ ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਸੂਚਿਂ ਮੂਲੇਨ ਕਿਣਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਸੂਚਿਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਜੇਟ੍ਠਕਕਮ੍ਮਾਰਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੩. ‘‘ਅਕਕ੍ਕਸਂ ਅਫਰੁਸਂ, ਖਰਧੋਤਂ ਸੁਪਾਸਿਯਂ।
ਸੁਖੁਮਂ ਤਿਖਿਣਗ੍ਗਞ੍ਚ, ਕੋ ਸੂਚਿਂ ਕੇਤੁਮਿਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਮ ਪਟਲਸ੍ਸ ਵਾ ਤਿਲਕਸ੍ਸ ਵਾ ਓਧਿਨੋ ਵਾ ਅਭਾਵੇਨ **ਅਕਕ੍ਕਸਂ**, ਸੁਮਟ੍ਠਤਾਯ **ਅਫਰੁਸਂ**, ਖਰੇਨ ਪਾਸਾਣੇਨ ਧੋਤਤ੍ਤਾ **ਖਰਧੋਤਂ**, ਸੁਨ੍ਦਰੇਨ ਸੁਵਿਦ੍ਧੇਨ ਪਾਸੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਸੁਪਾਸਿਯਂ** , ਸਣ੍ਹਤਾਯ **ਸੁਖੁਮਂ**, ਅਗ੍ਗਸ੍ਸ ਤਿਖਿਣਤਾਯ **ਤਿਖਿਣਗ੍ਗਂ** ਸੂਚਿਂ ਮਮ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੂਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੋ ਕਿਣਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਤਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੪. ‘‘ਸੁਮਜ੍ਜਞ੍ਚ ਸੁਪਾਸਞ੍ਚ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਂ ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਂ।
ਘਨਘਾਤਿਮਂ ਪਟਿਥਦ੍ਧਂ, ਕੋ ਸੂਚਿਂ ਕੇਤੁਮਿਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਮਜ੍ਜਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਕੁਰੁਵਿਨ੍ਦਕਚੁਣ੍ਣੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮਜ੍ਜਿਤਂ। **ਸੁਪਾਸਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਣ੍ਹੇਨ ਪਾਸਵੇਧਕੇਨ ਵਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸੁਨ੍ਦਰਪਾਸਂ। **ਘਨਘਾਤਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਘਾਤਿਯਮਾਨਾ ਅਧਿਕਰਣਿਂ ਅਨੁਪਵਿਸਤਿ, ਅਯਂ ‘‘ਘਨਘਾਤਿਮਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਾਦਿਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਥਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਥਦ੍ਧਂ ਅਮੁਦੁਕਂ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਂ ਪਿਤਰਂ ਦਰਥਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਤ੍ਥਂ ਚੂਲਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਤਾਲਵਣ੍ਟੇਨ ਬੀਜਯਮਾਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਧੁਰਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਮਂਸਪਿਣ੍ਡੇਨ ਹਦਯੇ ਪਹਟਾ ਵਿਯ ਘਟਸਹਸ੍ਸੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਪਿਤਦਰਥਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਅਤਿਮਧੁਰੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਕਮ੍ਮਾਰਾਨਂ ਵਸਨਗਾਮੇ ਸੂਚਿਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਤਿ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਮ੍ਮੇਨ ਆਗਤੋ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਤਾਲਵਣ੍ਟਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਬਹਿਆਲਿਨ੍ਦਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਨਾਮ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਸੋ ਹਿ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਗਾਮਂ ਆਗਤੋ। ਸਾ ਚ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ ‘‘ਮਾਣਵ, ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਸੂਚਿਆਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਇਮਂ ਗਾਮਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਬਾਲਤਾਯ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮੇ ਸੂਚਿਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਸਚੇਪਿ ਦਿਵਸਂ ਸੂਚਿਯਾ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਨ ਤੇ ਕੋਚਿ ਹਤ੍ਥਤੋ ਸੂਚਿਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਮੂਲਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਂ ਯਾਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੪. ‘‘ਇਤੋਦਾਨਿ ਪਤਾਯਨ੍ਤਿ, ਸੂਚਿਯੋ ਬਲਿਸਾਨਿ ਚ।
ਕੋਯਂ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮਸ੍ਮਿਂ, ਸੂਚਿਂ ਵਿਕ੍ਕੇਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ॥

੮੫. ‘‘ਇਤੋ ਸਤ੍ਥਾਨਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਵਿਵਿਧਾ ਪੁਥੂ।
ਕੋਯਂ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮਸ੍ਮਿਂ, ਸੂਚਿਂ ਵਿਕ੍ਕੇਤੁਮਿਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਤੋਦਾਨੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰਟ੍ਠੇ ਇਦਾਨਿ ਸੂਚਿਯੋ ਚ ਬਲਿਸਾਨਿ ਚ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਉਪਕਰਣਾਨਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮਾ ਪਤਾਯਨ੍ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਦਿਸਂ ਪਤ੍ਥਰਨ੍ਤਾ ਨਿਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਕੋਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕੋ ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮੇ ਸੂਚਿਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। **ਸਤ੍ਥਾਨੀ**ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਸਤ੍ਥਾਨਿ ਇਤੋਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਵਿਵਿਧਾ ਪੁਥੂ**ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਬਹੂ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਪਿ ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸੀਨਂ ਇਤੋ ਗਹਿਤਉਪਕਰਣੇਹੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਤ੍ਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਅਞ੍ਞਾਣੇਨ ਏਵਂ ਵਦੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੬. ‘‘ਸੂਚਿਂ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮਸ੍ਮਿਂ, ਵਿਕ੍ਕੇਤਬ੍ਬਾ ਪਜਾਨਤਾ।
ਆਚਰਿਯਾਵ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਂ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਂ॥

੮੭. ''ਇਮਞ੍ਚ ਤੇ ਪਿਤਾ ਭਦ੍ਦੇ, ਸੂਚਿਂ ਜਞ੍ਞਾ ਮਯਾ ਕਤਂ।
ਤਯਾ ਚ ਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਯਞ੍ਚਤ੍ਥਞ੍ਞਂ ਘਰੇ ਧਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੂਚਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਕਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸੂਚਿ ਨਾਮ ਪਜਾਨਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਕਮ੍ਮਾਰਗਾਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਿਕ੍ਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਆਚਰਿਯਾਵ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਂ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟ**ਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਾਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਪ੍ਪੇ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਕਮ੍ਮਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਕਮ੍ਮਾਰਕਮ੍ਮਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਗਹਪਤਿਕਾਨਂ ਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸੂਚਿਯਾ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਭਾਵਂ ਕਥਂ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਗਾਮੇ ਮਮ ਬਲਂ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਵਣ੍ਣੇਸਿ।

ਤਯਾ ਚ ਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਦ੍ਦੇ ਸਚੇ ਤਵ ਪਿਤਾ ਇਮਂ ਮਯਾ ਕਤਂ ਸੂਚਿਂ ''ਈਦਿਸਾ ਵਾ ਏਸਾ, ਏਵਂ ਵਾ ਕਤਾ''ਤਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ''ਇਮਂ ਮੇ ਧੀਤਰਂ ਤਵ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਗਣ੍ਹਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤਯਾ ਚ ਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯ। **ਯਞ੍ਚਤ੍ਥਞ੍ਞਂ ਘਰੇ ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਂ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਵਾ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਵਾ ਘਰੇ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯ। ''ਯਞ੍ਚਸ੍ਸਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਯਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸ ਘਰੇ ਅਞ੍ਞਂ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸਬ੍ਬਂ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਧੀਤਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾਤ, ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸੂਚਿਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਤਿ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪੇਮੀਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ''ਕਤਰਗਾਮਵਾਸਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਹਂ ਅਸੁਕਗਾਮਵਾਸਿਕੋਮ੍ਹਿ ਅਸੁਕਕਮ੍ਮਾਰਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਇਧਾਗਤੋਸੀ''ਤਿ। ''ਸੂਚਿਵਿਕ੍ਕਯਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ । ''ਆਹਰ, ਸੂਚਿਂ ਤੇ ਪਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਪਕਾਸੇਤੁਕਾਮੋ ''ਨਨੁ ਏਕਕਾਨਂ ਓਲੋਕਿਤਤੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਵਰਤਰ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਕਮ੍ਮਾਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ''ਆਹਰ, ਤਾਤ, ਮਯਂ ਪਸ੍ਸਾਮ ਤੇ ਸੂਚਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਆਚਰਿਯ, ਏਕਂ ਅਧਿਕਰਣਿਞ੍ਚ ਉਦਕਪੂਰਞ੍ਚ ਕਂਸਥਾਲਂ ਆਹਰਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਸੋ ਆਹਰਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਓਵਟ੍ਟਿਕਤੋ ਸੂਚਿਨਾਲ਼ਿਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਤਤੋ ਸੂਚਿਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਯਂ ਸੂਚੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨਾਯਂ ਸੂਚਿ, ਕੋਸਕੋ ਏਸੋ''ਤਿ। ਸੋ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਅਨ੍ਤਂ, ਨ ਕੋਟਿਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਖੇਨ ਕੋਸਕਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸੂਚਿ, ਅਯਂ ਕੋਸਕੋ''ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸੂਚਿਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ, ਕੋਸਕਂ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਸਿ। ਪੁਨ ਤੇਨ ''ਅਯਂ ਮਞ੍ਞੇ ਸੂਚੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਯਮ੍ਪਿ ਸੂਚਿਕੋਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਖੇਨ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਛ ਸੂਚਿਕੋਸਕੇ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸੂਚੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਸਿ। ਕਮ੍ਮਾਰਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਫੋਟੇਸੁਂ, ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ।

ਅਥ ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ''ਤਾਤ, ਇਮਾਯ ਸੂਚਿਯਾ ਕਿਂ ਬਲ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਚਰਿਯ ਬਲਵਤਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਅਧਿਕਰਣਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਦਕਪਾਤਿਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ ਇਮਂ ਸੂਚਿਂ ਪਹਰਥਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ ਸੂਚਿਂ ਅਗ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿ। ਸਾ ਅਧਿਕਰਣਿਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਧੋ ਵਾ ਅਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਕਮ੍ਮਾਰਾ ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ 'ਕਮ੍ਮਾਰਾ ਨਾਮ ਏਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਸੁਤਿਵਸੇਨਪਿ ਨ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਸਹਸ੍ਸਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿਂਸੁ । ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਧੀਤਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ''ਅਯਂ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ''ਤਿ ਉਦਕਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਮ੍ਮਾਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਕਮ੍ਮਾਰਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੂਚਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੮੮] ੩. ਤੁਣ੍ਡਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਛਨ੍ਨਕੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਰਣਭੀਰੁਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਸਾਖਾਚਲਨਂ ਦਣ੍ਡਕਪਤਨਂ ਸਕੁਣਚਤੁਪ੍ਪਦਸਦ੍ਦਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਵਿਦ੍ਧਸਸੋ ਵਿਯ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਿਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਪਲਾਯਤਿ, ਇਮੇਸਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਮਰਣਮੇਵ ਧੁਵਂ, ਜੀਵਿਤਂ ਅਦ੍ਧੁਵਂ, ਨਨੁ ਤਦੇਵ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਤੇਨ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤੋ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੂਕਰਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੂਕਰੀ ਪਰਿਣਤਗਬ੍ਭਾ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਟੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥੇਕਾ ਬਾਰਾਣਸਿਦ੍ਵਾਰਗਾਮਵਾਸਿਨੀ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਕਪ੍ਪਾਸਖੇਤ੍ਤਤੋ ਪਚ੍ਛਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਪ੍ਪਾਸਂ ਆਦਾਯ ਯਟ੍ਠਿਯਾ ਭੂਮਿਂ ਆਕੋਟੇਨ੍ਤੀ ਆਗਚ੍ਛਿ। ਸੂਕਰੀ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯੇਨ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਸੂਕਰਪੋਤਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਮਹਾਤੁਣ੍ਡਿਲੋ, ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲੋਤਿ ਨਾਮਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਵਿਯ ਪੋਸੇਸਿ। ਤੇ ਅਪਰਭਾਗੇ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਥੂਲਸਰੀਰਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ''ਇਮੇ ਨੋ ਮੂਲੇਨ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾਪਿ ''ਪੁਤ੍ਤਾ ਮੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨ ਦੇਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਛਣਕਾਲੇ ਧੁਤ੍ਤਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਾ ਮਂਸੇ ਖੀਣੇ ''ਕੁਤੋ ਨੁ ਖੋ ਮਂਸਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਗੇਹੇ ਸੂਕਰਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਨੋ ਸੂਕਰਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਾ ''ਅਲਂ, ਤਾਤਾ, ਪੁਤ੍ਤਾ ਮੇ ਏਤੇ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਮਂਸਂ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਕਿਣਨ੍ਤਾਨਂ ਦਦਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸੂਕਰਾ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦੇਹਿ ਨੋ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਨ੍ਤਾਪਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਂ ਸੁਰਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਕਾਲੇ ''ਅਮ੍ਮ, ਸੂਕਰੇਹਿ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥੇ ਕਹਾਪਣੇ ਠਪਯਿਂਸੁ।

ਸਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਮਹਾਤੁਣ੍ਡਿਲਂ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ। ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲਂ ਪਨ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਹਂ ਸੋ''ਤਿ? ''ਅਯਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਗਚ੍ਛੇਤਿ, ਸਦ੍ਦਮਸ੍ਸ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਆਹਾਰਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ਮੂਲੇਨ ਏਕਂ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਂ ਆਹਰਾਪੇਸੁਂ। ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਪਿਤਂ ਸੂਕਰਦੋਣਿਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦੋਣਿਸਮੀਪੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾਪਿ ਧੁਤ੍ਤਾ ਪਾਸਹਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ''ਤਾਤ, ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਏਹੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤੁਣ੍ਡਿਲੋ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਮਮ ਮਾਤਰਾ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ ਨ ਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੋ, ਮਂਯੇਵ ਪਠਮਂ ਸਦ੍ਦਾਯਤਿ, ਅਵਸ੍ਸਂ ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਸੋ ਕਨਿਟ੍ਠਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤਾਤ, ਮਮ ਮਾਤਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਗਚ੍ਛ ਤਾਵ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਦੋਣਿਸਮੀਪੇ ਤੇਸਂ ਠਿਤਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਮਰਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਭਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥਮ੍ਭਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਪਰਿਬ੍ਭਮਿ। ਮਹਾਤੁਣ੍ਡਿਲੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਪਵੇਧਸਿ ਪਰਿਬ੍ਭਮਸਿ, ਪਵਿਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੮. ''ਨਵਛਨ੍ਨਕੇਦਾਨਿ ਦਿਯ੍ਯਤਿ, ਪੁਣ੍ਣਾਯਂ ਦੋਣਿ ਸੁਵਾਮਿਨੀ ਠਿਤਾ।

ਬਹੁਕੇ ਜਨੇ ਪਾਸਪਾਣਿਕੇ, ਨੋ ਚ ਖੋ ਮੇ ਪਟਿਭਾਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਵਛਨ੍ਨਕੇਦਾਨਿ ਦਿਯਜਤੀ**ਤਿ ਭਾਤਿਕ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕੁਣ੍ਡਕਯਾਗੁ ਵਾ ਝਾਮਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਦਿਯਜਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਨਵਛਨ੍ਨਕੰ ਨਵਾਕਾਰੰ ਦਾਨੰ ਦਿਯਜਤਿ। **ਪੁਣ੍ਣਾਯੰ ਦੋਣੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਤ੍ਤਦੋਣਿ ਸੁਦ੍ਧਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਣ੍ਣਾ। **ਸੁਵਾਮਿਨੀ ਠਿਤਾ**ਤਿ ਅਯ੍ਯਾਪਿ ਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਾ। **ਬਹੁਕੇ ਜਨੇ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਅਯ੍ਯਾਵ, ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਬਹੁਕੋ ਜਨੋ ਪਾਸਪਾਣਿਕੋ ਠਿਤੋ। **ਨੋ ਚ ਖੋ ਮੇ ਪਟਿਭਾਤੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਏਵੰ ਏਤੇਸੰ ਠਿਤਭਾਵੋਪਿ ਇਦੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਪਟਿਭਾਤਿ, ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਮਮ ਕਿਰ ਮਾਤਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸੂਕਰੇ ਪੋਸੇਨ੍ਤੀ ਨਾਮ ਯਦਤ੍ਥੰ ਪੋਸੇਤਿ, ਸ੍ਵਾਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥੋ ਅਜ੍ਜ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਤ੍ਵੰ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੯. ''ਤਸਸਿ ਭਮਸਿ ਲੇਣਮਿਚ੍ਛਸਿ, ਅਤ੍ਤਾਣੋਸਿ ਕੁਹਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ।
ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਭੁਞ੍ਜ ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਮੰਸਤ੍ਥਾਯ ਹਿ ਪੋਸਿਤਾਮ੍ਹਸੇ॥

੯੦. ''ਓਗਹ ਰਹਦੰ ਅਕਦ੍ਦਮੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਸੇਦਮਲੰ ਪਵਾਹਯ।
ਗਣ੍ਹਾਹਿ ਨਵੰ ਵਿਲੇਪਨੰ, ਯਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧੋ ਨ ਕਦਾਚਿ ਛਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਸਸਿ ਭਮਸੀ**ਤਿ ਮਰਣਭਯੇਨ ਉਤ੍ਤਸਸਿ, ਤੇਨੇਵ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਭਮਸਿ। **ਲੇਣਮਿਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਓਲੋਕੇਸਿ। **ਅਤ੍ਤਾਣੋਸੀ**ਤਿ ਤਾਤ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਮਾਤਾ ਪਟਿਸਰਣੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਾ ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਾ ਅਮ੍ਹੇ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਕੁਹਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ। **ਓਗਹਾ**ਤਿ ਓਗਾਹ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਪਵਾਹਯਾ**ਤਿ ਪਵਾਹੇਹਿ, ਹਾਰੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਛਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਨ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਤਾਤ, ਸਚੇ ਮਰਣਤੋ ਤਸਸਿ, ਅਕਦ੍ਦਮੰ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਸਰੀਰੇ ਸਬ੍ਬੰ ਸੇਦਞ੍ਚ ਮਲਞ੍ਚ ਪਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨੰ ਵਿਲਿਮ੍ਪਾਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿੰ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਪਦੰ ਉਦਾਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਦ੍ਦੋ ਸਕਲੰ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੰ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸੁਤਸੁਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਰਾਜਉਪਰਾਜਾਦਯੋ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਆਗਮੰਸੁ। ਅਨਾਗਤਾਪਿ ਗੇਹੇ ਠਿਤਾਵ ਸੁਣਿੰਸੁ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਗਚ੍ਛੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿੰ ਸਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕੰ ਓਕਿਰਿੰਸੁ। ਧੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸੁਰਾਮਦੋ ਛਿਜ੍ਜਿ। ਪਾਸੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯਪਿ ਸੁਰਾਮਦੋ ਛਿਜ੍ਜਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਰਭਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਭਾਤਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਵੰਸੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਹਾਨੰ, ਸਰੀਰਤੋ ਸੇਦਮਲਪਵਾਹਨੰ, ਪੁਰਾਣਵਿਲੇਪਨੰ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਵਵਿਲੇਪਨਗਹਣਞ੍ਚ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਾਤਾ ਮੰ ਏਵ ਮਾਹਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੧. ''ਕਤਮੋ ਰਹਦੋ ਅਕਦ੍ਦਮੋ, ਕਿੰਸੁ ਸੇਦਮਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।
ਕਤਮਞ੍ਚ ਨਵੰ ਵਿਲੇਪਨੰ, ਯਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧੋ ਨ ਕਦਾਚਿ ਛਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਕਨਿਟ੍ਠ ਓਹਿਤਸੋਤੋ ਸੁਣਾਹੀ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੨. ''ਧਮ੍ਮੋ ਰਹਦੋ ਅਕਦ੍ਦਮੋ, ਪਾਪੰ ਸੇਦਮਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।
ਸੀਲਞ੍ਚ ਨਵੰ ਵਿਲੇਪਨੰ, ਤਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧੋ ਨ ਕਦਾਚਿ ਛਿਜ੍ਜਤਿ॥

੯੩. ''ਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਘਾਤਿਨੋ, ਨ ਚ ਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਧਾਰਿਨੋ।
ਪੁਣ੍ਣਾਯ ਚ ਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਾ, ਰਮਮਾਨਾਵ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਅਟ੍ਠਸੀਲਦਸਸੀਲਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸੁਚਰਿਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਾ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੋਪੇਸ ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ। **ਅਕਦ੍ਦਮੋ**ਤਿ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਮਾਨਦਿਟ੍ਠਿਕਿਲੇਸਕਦ੍ਦਮਾਨਂ ਅਭਾਵ◌ੇਨ ਅਕਦ੍ਦਮੋ। ਇਮਿਨਾ ਸੇਸਧਮ੍ਮਤੋ ਵ◌ਿਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ''ਯਾਵਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਧਮ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਤਾ ਵ◌ਾ ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਵ◌ਾ, ਵ◌ਿਰਾਗੋ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਗ੍ਗਮਕ੍ਖਾਯਤਿ, ਯਦਿਦਂ ਮਦਨਿਮ੍ਮਦਨੋ ਪਿਪਾਸਵ◌ਿਨਯੋ ਆਲਯਸਮੁਗ੍ਘਾਤੋ ਵਟ੍ਟੁਪਚ੍ਛੇਦੋ ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੋ ਵ◌ਿਰਾਗੋ ਨਿਰੋਧੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨ''ਨ੍ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪; ਇਤਿਵ◌ੁ॰ ੯੦) ਹਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ, ਤਦੇਵ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ, ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਅਹਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਤਲ਼ਾਕਂ ''ਰਹਦੋ''ਤਿ ਕਥੇਮਿ। ਜਾਤਿਜਰਾਬ੍ਯਾਧਿਮਰਣਾਦੀਨਿ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਚੇ ਮਰਣਤੋ ਮੁਞ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਵ◌ਂ ਕਥੇਸਿ।

ਪਾਪਂ ਸੇਦਮਲਨ੍ਤਿ ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਪਾਪਂ ਸੇਦਮਲਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ''ਸੇਦਮਲ''ਨ੍ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਕਥਿਤਂ। ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਏਕਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਯਦਿਦਂ ਮਨੋਪਦੋਸੋ, ਦੁਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਪਾਪਕਞ੍ਚ ਸੀਲਂ, ਪਾਪਿਕਾ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਿਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ, ਪਞ੍ਚਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਪਞ੍ਚ ਚੇਤੋਖਿਲਾ, ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਛ ਅਗਾਰਵ◌ਾ, ਸਤ੍ਤਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਸਤ੍ਤ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ, ਅਟ੍ਠਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਅਟ੍ਠ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ, ਨਵਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਦਸਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ, ਬਹੁਵ◌ਿਧੇਨ ਪਾਪਂ ਰਾਗੋ ਦੋਸੋ ਮੋਹੋਤਿ ਏਕਕਦੁਕਤਿਕਾਦਿਵਸੇਨ ਵ◌ਿਭਤ੍ਤਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਇਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤਂ ਪਾਪਂ ''ਸਰੀਰਨਿਸ੍ਸਿਤਸੇਦਮਲਸਦਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਕਥਿਤਂ।

ਸੀਲਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਦਸਸੀਲਂ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਂ। ''ਇਦਂ, ਤਾਤ, ਸੀਲਂ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਗਨ੍ਧਵ◌ਿਲੇਪਨਸਦਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਿਲਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧੋ ਤੀਸੁ ਵਯੇਸੁ ਕਦਾਚਿ ਨ ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਸਕਲਲੋਕਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਚ੍ਛਤਿ।

''ਨ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੋ ਪਟਿਵ◌ਾਤਮੇਤਿ, ਨ ਚਨ੍ਦਨਂ ਤਗ੍ਗਰਮਲ੍ਲਿਕਾ ਵ◌ਾ।
ਸਤਞ੍ਚ ਗਨ੍ਧੋ ਪਟਿਵ◌ਾਤਮੇਤਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਪਵ◌ਾਯਤਿ॥

''ਚਨ੍ਦਨਂ ਤਗਰਂ ਵ◌ਾਪਿ, ਉਪ੍ਪਲਂ ਅਥ ਵਸ੍ਸਿਕੀ।
ਏਤੇਸਂ ਗਨ੍ਧਜਾਤਾਨਂ, ਸੀਲਗਨ੍ਧੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ॥

''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਅਯਂ ਗਨ੍ਧੋ, ਯ੍ਵ◌ਾਯਂ ਤਗਰਚਨ੍ਦਨਂ।
ਯੋ ਚ ਸੀਲਵਤਂ ਗਨ੍ਧੋ, ਵ◌ਾਤਿ ਦੇਵ◌ੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮੋ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੫੪-੫੬)।

ਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਘਾਤਿਨੋਤਿ ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਇਮੇ ਅਞ੍ਞਾਣਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਮਧੁਰਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਮ੍ਪਿ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਆਸੇਵ◌ਿਤੋ ਭਾਵ◌ਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿ...ਪੇ॰... ਪੇਤ੍ਤਿਵ◌ਿਸਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਸਬ੍ਬਲਹੁਕੋ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਸ੍ਸ ਵ◌ਿਪਾਕੋ, ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਇਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੇ ਆਦੀਨਵ◌ਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ –

''ਮਧੁਵ◌ਾ ਮਞ੍ਞਤਿ ਬਾਲੋ, ਯਾਵ ਪਾਪਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ।
ਯਦਾ ਚ ਪਚ੍ਚਤਿ ਪਾਪਂ, ਬਾਲੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਿਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੬੯) –

ਮਧੁਰਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ –

''ਚਰਨ੍ਤਿ ਬਾਲਾ ਦੁਮ੍ਮੇਧਾ, ਅਮਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪਾਪਕਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਯਂ ਹੋਤਿ ਕਟੁਕਪ੍ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੬੬) –

ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ।

> ‘‘ਨ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਸਾਧੁ, ਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤਿ।
> ਯਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੋ ਰੋਦਂ, ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਸੇਵਤੀ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੬੭)।

ਨ ਚ ਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਧਾਰਿਨੋਤਿ ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਯੇ ਪਨੇਤੇ ਸਰੀਰਧਾਰਿਨੋ ਸਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਰਣੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਮਿਗਰਾਜਹਤ੍ਥਾਜਾਨੀਯਅਸ੍ਸਾਜਾਨੀਯਖੀਣਾਸਵੇ ਅਵਸੇਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

> ‘‘ਸਬ੍ਬੇ ਤਸਨ੍ਤਿ ਦਣ੍ਡਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬੇ ਭਾਯਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ।
> ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਮਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਨ ਹਨੇਯ੍ਯ ਨ ਘਾਤਯੇ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੨੯)।

ਪੁਣ੍ਣਾਯਾਤਿ ਗੁਣਪੁਣ੍ਣਾਯ। **ਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਾ**ਤਿ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਯੁਤ੍ਤਾਯ, ਮਾਸਂ ਵਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਯ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਪੁਣ੍ਣਮਾਸੀ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ ਹੋਤਿ। **ਰਮਮਾਨਾਵ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲ, ਮਾ ਸੋਚਿ ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿ, ਮਰਣਸ੍ਸ ਨਾਮ ਤੇ ਭਾਯਨ੍ਤਿ, ਯੇਸਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਮਯਂ ਪਨ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਸਤ੍ਤਾ ਰਮਮਾਨਾਵ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਮਹਾਜਨਕਾਯਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਫੋਟੇਸੁਂ, ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਾ ਚ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਸਾਧੁਕਾਰਸਦ੍ਦਪੁਣ੍ਣਂ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਂ ਅਹੋਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜੇਨ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਯਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਸੁ ਮਣਿਰਤਨਾਨਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਚ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਚ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਨੇਸਂ ਪਕ੍ਖਦਿਵਸੇਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਡੇ ਤੀਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਰਮਾਨੇ ਕੂਟਡ੍ਡਕਾਰਕਾ ਨਾਮ ਨਾਹੇਸੁਂ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਾਜਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਪਰਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਪੋਤ੍ਥਕੇ ਲਿਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਪੋਤ੍ਥਕਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਡਂ ਤੀਰੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਰੋਦਨ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲੇਨ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੋ ਸਟ੍ਠਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਚੂਲ਼ਤੁਣ੍ਡਿਲੋ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਮਹਾਤੁਣ੍ਡਿਲੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਤੁਣ੍ਡਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੮੯] ੪. ਸੁਵਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਿਙ੍ਗੀਮਿਗੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਯਾਵ ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਯੋਜਨਾ **ਖਣ੍ਡਹਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੯੮੨ ਆਦਯੋ) ਧਨਪਾਲਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ **ਚੂਲ਼ਹਂਸਮਹਾਹਂਸਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੩੩ ਆਦਯੋ) ਕਥਿਤਂ। ਤਦਾ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਸੇਕ੍ਖਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਨਪਾਲਕੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ

‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਆਨਨ੍ਦੋ ਮਯ੍ਹੰ ਜੀਵਿਤੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਰਾਜਗਹਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਪਸ੍ਸੇ ਸਾਲਿਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮੇ ਕਸ੍ਸਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬੰ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੁਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਖੇਤ੍ਤੇ ਕਰੀਸਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤੰ ਕਸਿੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਖੇਤ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇ ‘‘ਕਸਥਾ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਧੋਵਨਤ੍ਥਾਯ ਖੇਤ੍ਤਕੋਟਿਯੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਸੋਬ੍ਭੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖੋ ਪਨ ਸੋਬ੍ਭੇ ਏਕੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਪਟਿਵਸਤਿ ਅਭਿਰੂਪੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਸੋਬ੍ਭੰ ਓਤਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਧੋਵਨਕਾਲੇ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਨ੍ਤਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨੰ ਸੋਬ੍ਭੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖੇਤ੍ਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਤੰ ਸੋਬ੍ਭੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਕਟਕੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਨ੍ਤਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੰ ਵਿਚਾਰੇਸਿ। ਇਤਿ ਤੇਸੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਦਲ੍ਹੋ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਖੇਤ੍ਤੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਕ੍ਖੀਸੁ ਚ ਪਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਪਸਾਦਾ ਤੀਣਿ ਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਖੇਤ੍ਤਕੋਟਿਯੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਤਾਲੇ ਕਾਕਕੁਲਾਵਕੇ ਕਾਕੀ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੰ ਆਹ – ‘‘ਸਾਮਿ, ਦੋਹਲ਼ੋ ਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿੰ ਦੋਹਲ਼ੋ ਨਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਏਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਦੁਦ੍ਦੋਹਲ਼ੋ ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕੋ ਏਤਾਨਿ ਆਹਰਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤ੍ਵੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸੀ’’ਤਿ ਅਹਮ੍ਪੇਤੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਯੋ ਪਨੇਸ ਤਾਲਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਵਮ੍ਮਿਕੋ, ਏਤ੍ਥ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਵਸਤਿ। ‘‘ਤੰ ਉਪਟ੍ਠਹ, ਸੋ ਏਤੰ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ । ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨਪਿ ਵਾਪਿਤਸਸ੍ਸਾਨੰ ਗਬ੍ਭਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸਪ੍ਪੋ ਕਾਕਮਾਹ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਮੰ ਉਪਟ੍ਠਹਸਿ, ਕਿੰ ਤੇ ਕਰੋਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਸਿਯਾ ਏਤਸ੍ਸ ਖੇਤ੍ਤਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਸੁ ਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸ੍ਵਾਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਹਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਪ੍ਪੋ ‘‘ਹੋਤੁ, ਨਯਿਦੰ ਗਰੁਕੰ, ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਤੰ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਦਿਵਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਕੇਦਾਰਮਰਿਯਾਦੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਿਣੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਗਮਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਸੋਬ੍ਭੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸਿਨੇਹੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਕੰ ਆਲਿਙ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਨ੍ਤਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਪ੍ਪੋ ਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਿਕਮੰਸੇ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਵਮ੍ਮਿਕੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਲਾਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤਨਞ੍ਚ ਕਕ੍ਕਟਕਸ੍ਸ ਸਾਟਕਨ੍ਤਰਤੋ ਲਙ੍ਘਨਞ੍ਚ ਕਾਕਸ੍ਸ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਰੇ ਨਿਲੀਯਨਞ੍ਚ ਅਪਚ੍ਛਾਅਪੁਰਿਮੰ ਅਹੋਸਿ। ਕਾਕੋ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ‘‘ਇਮੰ ਕਾਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਮ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਭਯੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਗਹਿਤੇ ਸਪ੍ਪੋ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਕਾਕੰ ਗੀਵਾਯੰ ਅਲ਼ੇਨ ਦਲ੍ਹੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਸਿਥਿਲਮਕਾਸਿ। ਕਾਕੋ ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਮੰ ਸਮ੍ਮ, ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਸਿ, ਏਸ ਮੰ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਭਿਯ੍ਯੋ ਵਿਹੇਠੇਤਿ, ਯਾਵ ਨ ਮਰਾਮਿ, ਤਾਵ ਏਹੀ’’ਤਿ ਸਪ੍ਪੰ ਪਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੪. ‘‘ਸਿਙ੍ਗੀਮਿਗੋ ਆਯਤਚਕ੍ਖੁਨੇਤ੍ਤੋ, ਅਟ੍ਠਿਤ੍ਤਚੋ ਵਾਰਿਸਯੋ ਅਲੋਮੋ।
ਤੇਨਾਭਿਭੂਤੋ ਕਪਣੰ ਰੁਦਾਮਿ, ਹਰੇ ਸਖਾ ਕਿਸ੍ਸ ਨੁ ਮੰ ਜਹਾਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਿਙ੍ਗੀਮਿਗੋ**ਤਿ ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਤਾਯ ਵਾ ਅਲ਼ਸਙ੍ਖਾਤਾਨੰ ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਆਯਤਚਕ੍ਖੁਨੇਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਦੀਘੇਹਿ ਚਕ੍ਖੁਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਨੇਤ੍ਤੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਅਟ੍ਠਿਮੇਵ ਤਚੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਅਟ੍ਠਿਤ੍ਤਚੋ। ਹਰੇ ਸਖਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਮੇਤੰ, ਅਮ੍ਭੋ ਸਹਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਪ੍ਪੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਫਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਕਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੫. ''ਸੋ ਪਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਮਹਤਾ ਫਣੇਨ, ਭੁਜਙ੍ਗਮੋ ਕਕ੍ਕਟਮਜ੍ਝਪਤ੍ਤੋ।
ਸਖਾ ਸਖਾਰਂ ਪਰਿਤਾਯਮਾਨੋ, ਭੁਜਙ੍ਗਮਂ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਗਹੇਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਕ੍ਕਟਮਜ੍ਝਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਕ੍ਕਟਕਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਸਖਾ ਸਖਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਾਯੋ ਸਹਾਯਂ। ''ਸਕਂ ਸਖਾਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਤਾਯਮਾਨੋ**ਤਿ ਰਕ੍ਖਮਾਨੋ। **ਗਹੇਸੀ**ਤਿ ਦੁਤਿਯੇਨ ਅਲ਼ੇਨ ਗੀਵਾਯਂ ਦਲ਼੍ਹਂ ਗਹੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਸਿਥਿਲਮਕਾਸਿ। ਅਥ ਸਪ੍ਪੋ ''ਕਕ੍ਕਟਕਾ ਨਾਮ ਨੇਵ ਕਾਕਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਪ੍ਪਮਂਸਂ, ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯਂ ਅਮ੍ਹੇ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੬. ''ਨ ਵਾਯਸਂ ਨੋ ਪਨ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪਂ, ਘਾਸਤ੍ਥਿਕੋ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਅਦੇਯ੍ਯ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਆਯਤਚਕ੍ਖੁਨੇਤ੍ਤ, ਅਥ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁਮ੍ਹ ਉਭੋ ਗਹੀਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਘਾਸਤ੍ਥਿਕੋ**ਤਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਅਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿਆਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਨ-ਕਾਰੇਨ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਨ ਗਣ੍ਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਗਹਣਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੭. ''ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਮਮ ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ, ਯੋ ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ ਦਕਾਯ ਨੇਤਿ।
ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਤੇ ਦੁਕ੍ਖਮਨਪ੍ਪਕਂ ਮੇ, ਅਹਞ੍ਚ ਏਸੋ ਚ ਉਭੋ ਨ ਹੋਮ॥

੯੮. ''ਮਮਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪਵਦ੍ਧਕਾਯਂ, ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ ਹਿਂਸਿਤੁਮੇਵ ਮਿਚ੍ਛੇ।
ਸਾਦੁਞ੍ਚ ਥੂਲਞ੍ਚ ਮੁਦੁਞ੍ਚ ਮਂਸਂ, ਕਾਕਾਪਿ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵ ਵਿਹੇਠਯੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਯ**ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ**ਤਿ ਹਿਤਕਾਮੋ। **ਦਕਾਯ ਨੇਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਮਂ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨੋ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ ਉਦਕਾਯ ਨੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਕਸੋਬ੍ਭਂ ਪਾਪੇਤਿ। **ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਤੇ**ਤਿ ਸਚੇ ਸੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਮਤੇ ਮਮ ਕਾਯਿਕਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਉਭੋ ਨ ਹੋਮਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮ। **ਮਮਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਇਦਞ੍ਚ ਅਪਰਂ ਕਾਰਣਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਮਤੇ ਅਨਾਥਂ ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚਯਂ ਮਂ ਪਵਡ੍ਢਿਤਕਾਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ ''ਇਮਸ੍ਸ ਕਕ੍ਕਟਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁਞ੍ਚ ਥੂਲਞ੍ਚ ਮੁਦੁਞ੍ਚ ਮਂਸ''ਨ੍ਤਿ ਮਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਜਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਭੂਤਾ ਕਾਕਾਪਿ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਹੇਠਯੇਯ੍ਯੁਂ ਵਿਹੇਸੇਯ੍ਯੁਂ ਮਾਰੇਯ੍ਯੁਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਇਮਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਕਾਕਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੯. ''ਸਚੇਤਸ੍ਸ ਹੇਤੁਮ੍ਹ ਉਭੋ ਗਹੀਤਾ, ਉਟ੍ਠਾਤੁ ਪੋਸੋ ਵਿਸਮਾਵਮਾਮਿ।
ਮਮਞ੍ਚ ਕਾਕਞ੍ਚ ਪਮੁਞ੍ਚ ਖਿਪ੍ਪਂ, ਪੁਰੇ ਵਿਸਂ ਗਾਲ਼੍ਹਮੁਪੇਤਿ ਮਚ੍ਚੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਚੇਤਸ੍ਸ ਹੇਤੂ**ਤਿ ਸਚੇ ਏਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ। **ਉਟ੍ਠਾਤੂ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸੋ ਹੋਤੁ। **ਵਿਸਮਾਵਮਾਮੀ**ਤਿ ਅਹਮਸ੍ਸ ਵਿਸਂ ਆਕਡ੍ਢਾਮਿ, ਨਿਬ੍ਬਿਸਂ ਨਂ ਕਰੋਮਿ। **ਪੁਰੇ ਵਿਸਂ ਗਾਲ਼੍ਹਮੁਪੇਤਿ ਮਚ੍ਚੂ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਞ੍ਹਿ ਮਚ੍ਚਂ ਮਯਾ ਅਨਾਵਮਿਯਮਾਨਂ ਵਿਸਂ ਗਾਲ਼੍ਹਂ ਬਲਵਂ

ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਯਾਵ ਨ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਅਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਮੁਞ੍ਚਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਮਂ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁਕਾਮੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਹਂ ਦਾਨਿ ਯਥਾ ਸਪ੍ਪੋ ਸਞ੍ਚਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਂ ਅਲ਼ਂ ਸਿਥਿਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਾਕਂ ਪਨ ਨੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੦.''ਸਪ੍ਪਂ ਪਮੋਕ੍ਖਾਮਿ ਨ ਤਾਵ ਕਾਕਂ, ਪਟਿਬਨ੍ਧਕੋ ਹੋਹਿਤਿ ਤਾਵ ਕਾਕੋ।
ਪੁਰਿਸਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸੁਖਿਂ ਅਰੋਗਂ, ਕਾਕਂ ਪਮੋਕ੍ਖਾਮਿ ਯਥੇਵ ਸਪ੍ਪ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਟਿਬਨ੍ਧਕੋ**ਤਿ ਪਾਟਿਭੋਗੋ। **ਯਥੇਵ ਸਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਭਵਨ੍ਤਂ ਸਪ੍ਪਂ ਮੁਞ੍ਚਾਮਿ, ਤਥਾ ਕਾਕਂ ਪਮੋਕ੍ਖਾਮਿ, ਕੇਵਲਂ ਤ੍ਵਂ ਇਮਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਸੀਘਂ ਵਿਸਂ ਆਵਮਾਹੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੁਖਸਞ੍ਚਾਰਣਤ੍ਥਂ ਅਲ਼ਂ ਸਿਥਿਲਮਕਾਸਿ। ਸਪ੍ਪੋ ਵਿਸਂ ਆਵਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਨਿਬ੍ਬਿਸਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣੇਨੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ''ਸਚੇ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਅਰੋਗਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨੇ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਰਿਕਾਯ ਉਪ੍ਪਲਮਕੁਲ਼ਂ ਵਿਯ ਅਲ਼ੇਹਿ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸੀਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸਿ। ਕਾਕੀਪਿ ਤਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਪਲਾਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਦਣ੍ਡਕੇ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਗੁਮ੍ਬਪਿਟ੍ਠੇ ਖਿਪਿ। ਸੁਵਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਕਂ ਸੋਬ੍ਭੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਸਾਲਿਨ੍ਦਿਯਗਾਮਮੇਵ ਗਤੋ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਕ੍ਕਟਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਧਿਕਤਰੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਨ੍ਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੧.''ਕਾਕੋ ਤਦਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਰੋ ਪਨ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਅਹੋਸਿ।
ਆਨਨ੍ਦਭਦ੍ਦੋ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਂ ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੋਮਿ ਸਤ੍ਥਾ''ਤਿ॥

ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਕਾਕੀ ਪਨ ਗਾਥਾਯ ਨ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਸਾ ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਸੁਵਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੯੦] ੫. ਮਯ੍ਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਕੁਣੋ ਮਯ੍ਹਕੋ ਨਾਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸੇਟ੍ਠਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਅਡ੍ਢੋ ਅਹੋਸਿ ਮਹਦ੍ਧਨੋ। ਸੋ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੋਗੇ ਭੁਞ੍ਜਿ, ਨ ਪਰੇਸਂ ਅਦਾਸਿ, ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇ ਪਣੀਤੇ ਭੋਜਨੇ ਉਪਨੀਤੇ ਤਂ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯਂ ਕਣਾਜਕਂ ਏਵ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਧੂਪਿਤਵਾਸਿਤੇਸੁ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥੇਸੁ ਉਪਨੀਤੇਸੁ ਤਾਨਿ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਥੂਲਥੂਲਸਾਟਕੇ ਨਿਵਾਸੇਤਿ, ਆਜਾਨੀਯਯੁਤ੍ਤੇ ਮਣਿਕਨਕਵਿਚਿਤ੍ਤੇ ਰਥੇ ਉਪਨੀਤੇ ਤਮ੍ਪਿ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਰਰਥਕੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਧਾਰਿਯਮਾਨੇ ਤਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤੇਨ ਧਾਰਿਯਮਾਨੇਨ। ਸੋ ਯਾਵਜੀਵਂ ਦਾਨਾਦੀਸੁ ਪੁਞ੍ਞੇਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰੋਰੁਵਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਪੁਤ੍ਤਕਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਂ ਰਾਜਬਲਂ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵੇਹਿ ਰਾਜਕੁਲਂ ਪਵੇਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਵੇਸਿਤੇ ਰਾਜਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਨਾਮ ਕਾਲਕਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਧਨੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਆਹਰਿਯਮਾਨੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਸਾ ਗਤਾ, ਸੋ ਪਨ ਏਤਂ ਧਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਨ ਪਰੇਸਂ ਅਦਾਸਿ, ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਵਿਯਸ੍ਸ ਧਨਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਦੀਨਂ ਰਸਂ ਅਨਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾਵ ਮਰਣਮੁਖਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਏਵਂ ਮਚ੍ਛਰੀ ਅਪੁਞ੍ਞਸਤ੍ਤੋ ਕਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਂ

ਧਨං ਲਭਿ, ਕੇਨ ਚਸ੍ਸ ਭੋਗੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤං ਨ ਰਮੀ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰං ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਧਨਲਾਭੇ ਚ, ਧਨං ਲਦ੍ਧਾ ਅਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਕਾਰਣਞ੍ਚ ਤੇਨੇਵ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤං ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯං ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜං ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ ਮਚ੍ਛਰੀ, ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੇਤਿ, ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸං ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨං ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਗਰਸਿਖਿං ਨਾਮ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧං ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤං ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਲਦ੍ਧਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਨਨੁ ਚਰਾਮ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਰਿਸං ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛ, ਇਮං ਅਮ੍ਹਾਕං ਘਰං ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕං ਪਟਿਯਤ੍ਤਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤං ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧං ਘਰං ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾਯ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤං ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਭਤ੍ਤං ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਨਿਵੇਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯං ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਰਾਜਕੁਲਤੋ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤං ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਲਦ੍ਧං, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਲਦ੍ਧං ਮਹਾਸੇਟ੍ਠੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪਤ੍ਤං ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤං ਪਸਾਦੇਤ੍ਤං ਨਾਸਕ੍ਖਿ , ''ਇਮං ਮੇ ਭਤ੍ਤං ਦਾਸਾ ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਰਾ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮං ਕਰੇਯ੍ਯੁං, ਅਹੋ ਵਤ ਮੇ ਜਾਨੀ''ਤਿ ਅਪਰਚੇਤਨං ਪਰਿਪੁਣ੍ਣං ਕਾਤ੍ਤං ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਦਾਨਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚੇਤਨਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣං ਕਾਤ੍ਤං ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਪ੍ਫਲං ਹੋਤਿ।

''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਦਾਨਾ ਸੁਮਨਾ ਭਵਾਮ, ਦਦਮ੍ਪਿ ਵੇ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਭਵਾਮ।
ਦਤ੍ਵਾਪਿ ਵੇ ਨਾਨੁਤਪ੍ਪਾਮ ਪਚ੍ਛਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਅਮ੍ਹං ਦਹਰਾ ਨ ਮਿਯ੍ਯਰੇ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੦.੯੫)।

''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਦਾਨਾ ਸੁਮਨੋ, ਦਦං ਚਿਤ੍ਤං ਪਸਾਦਯੇ।
ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਸਾ ਯਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਦਾ''॥ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੬.੩੭; ਪੇ॰ ਵ॰ ੩੦੫)।

ਇਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਸੇਟ੍ਠਿ ਤਗਰਸਿਖਿਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਪਚ੍ਚਯੇਨ ਬਹੁං ਧਨං ਲਭਿ, ਦਤ੍ਵਾ ਅਪਰਚੇਤਨං ਪਣੀਤං ਕਾਤ੍ਤං ਅਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਭੋਗੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਤං ਨਾਸਕ੍ਖੀਤਿ। ''ਪੁਤ੍ਤං ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਲਭਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ? ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਲਭਨਕਾਰਣਮ੍ਪਿ ਤੇਨੇਵ ਕਤං, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤං ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯං ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜං ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੇ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨං ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਨਿਟ੍ਠං ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬං ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਦਾਨਸਾਲං ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨං ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਅਗਾਰං ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਯਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਦਸਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵං ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਚਾਨਿਸංਸං ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿං ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇਨ ਸਬ੍ਬං ਘਰਵਿਭਵං ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਦਾਨං ਪਵਤ੍ਤੇਹੀ''ਤਿ ਓਵਾਦං ਦਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜං ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਕਨਿਟ੍ਠੋਪਿਸ੍ਸ ਏਕං ਪੁਤ੍ਤං ਪਟਿਲਭਿ। ਸੋ ਤං ਵਡ੍ਢਨ੍ਤං ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਮ ਭਾਤੁ ਪੁਤ੍ਤੇ ਜੀਵਨ੍ਤੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬං ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਭਾਤੁ ਪੁਤ੍ਤං ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨං ਏਕਦਿਵਸං ਨਦਿਯං ਓਪਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸਿ। ਤਮੇਨං ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਆਗਤං ਭਾਤੁ ਜਾਯਾ ''ਕੁਹਿං ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨਦਿਯං ਉਦਕං ਕੀਲਿ, ਅਥ ਨං ਉਦਕੇ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਨਾਦ੍ਦਸ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤං ਪਵਤ੍ਤිං ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਦං ਕਿਚ੍ਚං ਪਾਕਟං ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯං ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੋ ਸੁਪਾਰੁਤੋ ਤਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਸਾਲං ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਦਾਨਸਾਲਾਪਿ ਇਮਿਨਾ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਨ ਨਾਸਿਤਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਭਾਵං ਞਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤං ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦං ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭੋਜਨං ਭੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਸੁਖਕਥਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਦਾਰਕੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਹං ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾ''ਤਿ? ''ਉਦਕਕੀਲ਼ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਅਸੁਕਕਾਰਣੇਨਾਤਿ ਨ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਿං ਤ੍ਵං ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸ ਨ ਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਯਾ ਕਤਕਿਚ੍ਚං ਮਯ੍ਹං ਪਾਕਟං, ਨਨੁ ਤ੍ਵං ਇਮਿਨਾ

ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨ ਤਂ ਮਾਰੇਸਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਨਸ੍ਸਮਾਨਂ ਧਨਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਮਯ੍ਹਕਸਕੁਣਸ੍ਸ ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਕਿਂ ਨਾਨਾਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੨.''ਸਕੁਣੋ ਮਯ੍ਹਕੋ ਨਾਮ, ਗਿਰਿਸਾਨੁਦਰੀਚਰੋ।
ਪਕ੍ਕਂ ਪਿਪ੍ਫਲਿਮਾਰੁਯ੍ਹ, 'ਮਯ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹ'ਨ੍ਤਿ ਕਨ੍ਦਤਿ॥

੧੦੩.''ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਦਿਜਸਙ੍ਘਾ ਸਮਾਗਤਾ।
ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਪਿਪ੍ਫਲਿਂ ਯਨ੍ਤਿ, ਵਿਲਪਤ੍ਵੇਵ ਸੋ ਦਿਜੋ॥

੧੦੪.''ਏਵਮੇਵ ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ, ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ।
ਨੇਵਤ੍ਤਨੋ ਨ ਞਾਤੀਨਂ, ਯਥੋਧਿਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ॥

੧੦੫.''ਨ ਸੋ ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਭਤ੍ਤਂ, ਨ ਮਾਲਂ ਨ ਵਿਲੇਪਨਂ।
ਅਨੁਭੋਤਿ ਸਕਿਂ ਕਿਞ੍ਚਿ, ਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਞਾਤਕੇ॥

੧੦੬.''ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਰਕ੍ਖਤੋ।
ਰਾਜਾਨੋ ਅਥ ਵਾ ਚੋਰਾ, ਦਾਯਾਦਾ ਯੇਵ ਅਪ੍ਪਿਯਾ।
ਧਨਮਾਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਵਿਲਪਤ੍ਵੇਵ ਸੋ ਨਰੋ॥

੧੦੭.''ਧੀਰੋ ਭੋਗੇ ਅਧਿਗਮ੍ਮ, ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਚ ਞਾਤਕੇ।
ਤੇਨ ਸੋ ਕਿਤ੍ਤਿਂ ਪਪ੍ਪੋਤਿ, ਪੇਚ੍ਚ ਸਗ੍ਗੇ ਪਮੋਦਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਯ੍ਹਕੋ**ਤਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਰਵਨਵਸੇਨ ਏਵਂਲਦ੍ਧਨਾਮੋ। ਗਿਰਿਸਾਨੁਦਰੀਸੁ ਚਰਤੀਤਿ **ਗਿਰਿਸਾਨੁਦਰੀਚਰੋ। ਪਕ੍ਕਂ ਪਿਪ੍ਫਲਿ**ਨ੍ਤਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਕਂ ਫਲਭਰਿਤਂ ਪਿਪ੍ਫਲਿਰੁਕ੍ਖਂ। **ਕਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਦਿਜਗਣੇ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੇ ਵਾਰੇਤੁਂ ''ਮਯ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। **ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ। **ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਵਿਪ੍ਫਲਿਂ ਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਪਿਪ੍ਫਲਿਰੁਕ੍ਖਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਫਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਵਿਲਪਤ੍ਵੇਵਾ**ਤਿ ਸੋ ਪਨ ਦਿਜੋ ਵਿਲਪਤਿਯੇਵ। **ਯਥੋਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਕੋਟ੍ਠਾਸਂ, ਮਾਤਾਪਿਤਾਭਾਤੁਭਗਿਨੀਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਦੀਨਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਵਸੇਨ ਯੋ ਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਤਂ ਤਂ ਨ ਦੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਕਿਨ੍ਤਿ ਏਕਵਾਰਮ੍ਪਿ ਨਾਨੁਭੋਤਿ। ''ਸਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ**ਤਿ ਭਤ੍ਤਚ੍ਛਾਦਨਬੀਜਨਙ੍ਗਲਾਦਿਦਾਨਵਸੇਨ ਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਵਿਲਪਤ੍ਵੇਵ ਸੋ ਨਰੋ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਰਾਜਾਦੀਸੁ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਕੇਵਲਂ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਲਪਤਿਯੇਵ। **ਧੀਰੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ। **ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤੇ ਦੁਬ੍ਬਲਞਾਤਕੇ ਭਤ੍ਤਚ੍ਛਾਦਨਬੀਜਨਙ੍ਗਲਾਦਿਦਾਨੇਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤੇਨ ਞਾਤਿਸਙ੍ਗਹੇਨ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਕਿਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਣ੍ਣਭਣਨਞ੍ਚ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਪੇਚ੍ਚ ਸਗ੍ਗੇ ਦੇਵਨਗਰੇ ਪਮੋਦਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤਿ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਸੇਟ੍ਠਿ ਭਾਤੁ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਰਿਤਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਨੇਵ ਪੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਧੀਤਰਂ ਅਲਭੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ, ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਯ੍ਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੯੧] ੬. ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਰੂਪਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਮਹਾਕਣ੍ਹਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੬੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਚਰਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋ ਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤਿਚਰਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਯੋ ਸਞ੍ਜਾਨਿਂਸੁ। ਸਾ ਸਯਮੇਵ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਦੂਸੇਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਞ੍ਞਾਣਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਸਾ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਿਕਪਾਤਿਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰਮਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਕਤਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਪੁਰਿਸਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ। ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋਪਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਸੁਸਾਨੇ ਸੂਰਿਯਂ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਏਕਪਾਦੇਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਸੋ ''ਪਾਕਟਂ ਮੇ ਕਮ੍ਮਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ।

ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਤਪੁਰਿਸੇ ''ਅਦ੍ਦਸਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਅਦ੍ਦਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ? ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਸੋ ਹਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਵੇਸੇਨ ਵਸਤਿ''। ਰਾਜਾ ''ਇਮੇ ਦਿਵਾ ਸਮਣਵੇਸੇਨ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਗਹਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਵਿਜਿਤਾ ਇਮੇ ਸਬ੍ਬੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤੁ, ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਰਾਜਾਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ। ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਅਞ੍ਞਰਾਜਧਾਨਿਯੋ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਸਕਲਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਓਵਾਦਦਾਯਕੋ ਏਕੋਪਿ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਾਹੋਸਿ। ਅਨੋਵਾਦਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਫਰੁਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਦਾਨਸੀਲਵਿਮੁਖਾ ਮਤਮਤਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਪਾਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਕਾ ਨਾਮ ਨਾਹੇਸੁਂ।

ਸਕ੍ਕੋ ਨਵੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞਾ ਕੁਦ੍ਧੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਗਹਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਞ੍ਞੋ ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਮਿਚ੍ਛਾਗਹਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਰਟ੍ਠਵਾਸੀਨਞ੍ਚ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਮੂਲਪਬ੍ਭਾਰੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਕਂ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਦੇਥ, ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਂ ਪਸਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰਮੇਵ ਲਭਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰੋ ਮਾਣਵਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਕਲਨਗਰਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇਨ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ''ਦੇਵ, ਅਭਿਰੂਪੋ ਮਾਣਵਕੋ ਏਕਂ ਸਮਣਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਆਸਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਮਾਣਵਕ, ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਭਿਰੂਪੋ ਸਮਾਨੋ ਏਤਸ੍ਸ ਵਿਰੂਪਸ੍ਸ ਸਮਣਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.''ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਰੂਪਂ ਤੁਵਮਰਿਯਵਣ੍ਣੀ, ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕੋ ਨਮਸ੍ਸਸਿ।

ਸੇਯ੍ਯੋ ਨੁ ਤੇਸੋ ਉਦਵਾ ਸਰਿਕ੍ਖੋ, ਨਾਮਂ ਪਰਸ੍ਸਤ੍ਤਨੋ ਚਾਪਿ ਬ੍ਰੂਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਰਿਯਵਣ੍ਣੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਰੂਪੋ। **ਸੇਯਜੋ ਨੁ ਤੇਸੋ**ਤਿ ਏਸੋ ਵਿਰੂਪੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਕਿਂ ਨੁ ਤਯਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ, ਉਦਾਹੁ ਸਰਿਕ੍ਖੋ। **ਨਾਮਂ ਪਰਸ੍ਸਤ੍ਤੁਨੋ ਚਾਪੀ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਪਰਸ੍ਸ ਚ ਅਤ੍ਤੁਨੋ ਚ ਨਾਮਂ ਬ੍ਰੂਹੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਸਮਣਾ ਨਾਮ ਗਰੁਟ੍ਠਾਨਿਯਾ, ਤੇਨ ਮੇ ਨਾਮਂ ਲਪਿਤੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਤੇ ਨਾਮਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੯.‘‘ਨ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਰਾਜ, ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤਾਨੁਜ੍ਜੁਗਤਾਨ ਦੇਵਾ।
ਅਹਞ੍ਚ ਤੇ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯਂ ਵਦਾਮਿ, ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮੀ ਤਿਦਸਾਨਮਿਨ੍ਦੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤਾਨੁਜ੍ਜੁਗਤਾਨ ਦੇਵਾ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇ ਯਥਾ ਸਭਾਵਸਰਸਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਫਲਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤਾਨਂ, ਉਜੁਨਾ ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਤਤ੍ਤਾ ਉਜੁਗਤਾਨਂ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵੇਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਾਨਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। **ਅਹਞ੍ਚ ਤੇ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਿਚ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਥੇਮਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਤਤਿਯਗਾਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਮਸ੍ਸਨੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੧੦.‘‘ਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਚਰਣੂਪਪਨ੍ਨਂ, ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕੋ ਨਮਸ੍ਸਤਿ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਰਾਜੇਤਮਤ੍ਥਂ, ਇਤੋ ਚੁਤੋ ਕਿਂ ਲਭਤੇ ਸੁਖਂ ਸੋ’’ਤਿ॥

ਸਕ੍ਕੋ ਚਤੁਤ੍ਥਗਾਥਾਯ ਕਥੇਸਿ –

੧੧੧.‘‘ਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਚਰਣੂਪਪਨ੍ਨਂ, ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕੋ ਨਮਸ੍ਸਤਿ।
ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਲਭਤੇ ਪਸਂਸਂ, ਸਗ੍ਗਞ੍ਚ ਸੋ ਯਾਤਿ ਸਰੀਰਭੇਦਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਿਕ੍ਖੁ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਪੁਗ੍ਗਲਂ। **ਚਰਣੂਪਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਚਰਣੇਨ ਉਪੇਤਂ। **ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਇਤੋ ਚੁਤੋਯੇਵ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਸੋ ਪਸਂਸਂ ਲਭਤਿ, ਪਸਂਸਾਸੁਖਂ ਵਿਨ੍ਦਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਿਚ੍ਛਾਗਹਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੨.‘‘ਲਕ੍ਖੀ ਵਤ ਮੇ ਉਦਪਾਦਿ ਅਜ੍ਜ, ਯਂ ਵਾਸਵਂ ਭੂਤਪਤਿਦ੍ਦਸਾਮ।
ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤੁਵਞ੍ਚ ਸਕ੍ਕ, ਕਾਹਾਮਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਨਪ੍ਪਕਾਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਸਿਰੀ, ਪਞ੍ਞਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਜ੍ਜ ਮਮ ਤਵ ਵਚਨਂ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਵਿਪਾਕਜਾਨਨਪਞ੍ਞਾ ਉਦਪਾਦੀਤਿ। **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਭੂਤਪਤਿਦ੍ਦਸਾਮਾ**ਤਿ ਭੂਤਪਤਿਂ ਅਦ੍ਦਸਾਮ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੩.‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਹਵੇ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾ ਸਪਞ੍ਞਾ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਯੇ ਬਹੁਠਾਨਚਿਨ੍ਤਿਨੋ।
ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਮਮਞ੍ਚ ਰਾਜ, ਕਰੋਹਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਨਪ੍ਪਕਾਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਹੁਠਾਨਚਿਨ੍ਤਿਨੇ**ਤਿ ਬਹੂਨਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਚਿਨ੍ਤਨਸਮਤ੍ਥਾ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੪.‘‘ਅਕ੍ਕੋਧਨੋ ਨਿਚ੍ਚਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਬ੍ਬਾਤਿਥੀਯਾਚਯੋਗੋ ਭਵਿਤ੍ਵਾ।
ਨਿਹਚ੍ਚ ਮਾਨਂ ਅਭਿਵਾਦਯਿਸ੍ਸਂ, ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਦੇਵਿਨ੍ਦ ਸੁਭਾਸਿਤਾਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਾਤਿਥੀਯਾਚਯੋਗੋ ਭਵਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਤਿਥੀਨਂ ਆਗਤਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਂ ਯਂ ਯਂ ਤੇ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਯੁਤ੍ਤੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ ਭਵਿਤ੍ਵਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤਯਾਚਿਤਂ ਦਦਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਦੇਵਿਨ੍ਦ ਸੁਭਾਸਿਤਾਨੀ**ਤਿ ਤਵ ਸੁਭਾਸਿਤਾਨਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਏਵਰੂਪੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋ ਨ ਸਮਣੋ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ‘ਅਤੁਚ੍ਛੋ ਲੋਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦੇਹਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਓਵਦਿ। ਸਕ੍ਕੋਪਿ ਸਕ੍ਕਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ’’ਤਿ ਨਾਗਰਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਲਾਤਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੯੨] ੭. ਸਿਙ੍ਘਪੁਪ੍ਫਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਮੇਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਜੇਤਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਦੁਮਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਪਦੁਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਧੋਵਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਪਸਿਙ੍ਘਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਮਾਰਿਸ, ਤ੍ਵਂ ਗਨ੍ਧਥੇਨੋ ਨਾਮ, ਇਦਂ ਤੇ ਏਕਂ ਥੇਯਜਙ੍ਗ’’ਨ੍ਤਿ ਸਂਵੇਜੇਸਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਂਵੇਜਿਤੋ ਪੁਨ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘‘ਕਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਵੁਤ੍ਥੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਅਸੁਕਵਨਸਣ੍ਡੇ ਨਾਮ, ਤਤ੍ਥ ਚ ਮਂ ਦੇਵਤਾ ਏਵਂ ਨਾਮ ਸਂਵੇਜੇਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਪ੍ਫਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਨ੍ਤੋ ਤ੍ਵਮੇਵ ਦੇਵਤਾਯ ਸਂਵੇਜਿਤੋ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਸਂਵੇਜਿਤਪੁਬ੍ਬਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਕਗਾਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਦੁਮਸਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਪਦੁਮਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਰੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਵਿਵਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਂਵੇਜਯਮਾਨਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੫.‘‘ਯਮੇਤਂ ਵਾਰਿਜਂ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਸਿ।
ਏਕਙ੍ਗਮੇਤਂ ਥੇਯਜਾਨਂ, ਗਨ੍ਧਥੇਨੋਸਿ ਮਾਰਿਸਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਕਙ੍ਗਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਏਸ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੬.‘‘ਨ ਹਰਾਮਿ ਨ ਭਞ੍ਜਾਮਿ, ਆਰਾ ਸਿਙ੍ਘਾਮਿ ਵਾਰਿਜਂ।
ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਗਨ੍ਧਥੇਨੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਰਾ ਸਿਙ੍ਘਾਮੀ**ਤਿ ਦੂਰੇ ਠਿਤੋ ਘਾਯਾਮਿ। ਵ**ਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਭਿਸਾਨਿ ਚੇਵ ਖਣਤਿ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾਨਿ ਚ ਭਞ੍ਜਤਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਂ ਆਰਾ ਠਤ੍ਵਾ ਉਪਸਿਙ੍ਘਨ੍ਤਂ ‘ਚੋਰੋ’ਤਿ ਵਦਸਿ, ਏਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਭਣਸੀ’’ਤਿ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੭.‘‘ਯੋਯਂ ਭਿਸਾਨਿ ਖਣਤਿ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾਨਿ ਭਞ੍ਜਤਿ।
ਏਵਂ ਆਕਿਣ੍ਣਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਸੋ ਨ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਕਿਣ੍ਣਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਦਾਰੁਣਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ।

ਅਥਸ੍ਸ ਅਵਚਨਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਦੇਵਤਾ ਚਤੁਤ੍ਥਪਞ੍ਚਮਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੧੮.‘‘ਆਕਿਣ੍ਣਲੁਦ੍ਦੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਧਾਤਿਚੇਲਂਵ ਮਕ੍ਖਿਤੋ।
ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇ ਵਚਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਞ੍ਚਾਰਹਾਮਿ ਵਤ੍ਤਵੇ॥

੧੧੯.‘‘ਅਨਙ੍ਗਣਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੁਚਿਗਵੇਸਿਨੋ।
ਵਾਲਗ੍ਗਮਤ੍ਤਂ ਪਾਪਸ੍ਸ, ਅਬ੍ਭਾਮਤ੍ਤਂਵ ਖਾਯਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਾਤਿਚੇਲਂ**ਵਾਤਿ ਖੇਲ਼ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਮੁਤ੍ਤਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤਂ ਧਾਤਿਦਾਸਿਯਾ ਨਿਵਤ੍ਥਚੇਲਂ ਵਿਯ ਅਯਂ ਪਾਪਮਕ੍ਖਿਤੋਯੇਵ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਮ ਵਚਨਂ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਞ੍ਚਾਰਹਾਮੀ**ਤਿ ਸਮਣਾ ਪਨ ਓਵਾਦਕ੍ਖਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਿਯਸੀਲਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਰਹਾਮਿ ਸਮਣਾਤਿ। **ਅਨਙ੍ਗਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਸ੍ਸ। **ਅਬ੍ਭਾਮਤ੍ਤਂ**ਵ **ਖਾਯਤੀ**ਤਿ ਮਹਾਮੇਘਪ੍ਪਮਾਣਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਂ ਦੋਸਂ ਅਬ੍ਬੋਹਾਰਿਕਂ ਕਰੋਸੀਤਿ।

ਤਾਯ ਪਨ ਸਂਵੇਜਿਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੦.‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਮਂ ਯਕ੍ਖ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਥੋ ਮਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਸਿ।
ਪੁਨਪਿ ਯਕ੍ਖ ਵਜ੍ਜਾਸਿ, ਯਦਾ ਪਸ੍ਸਸਿ ਏਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਦੇਵਤਂ ਆਲਪਤਿ। ਵ**ਜ੍ਜਾਸੀ**ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਯਦਾ ਪਸ੍ਸਸਿ ਏਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਦਾ ਮਮ ਏਵਰੂਪਂ ਦੋਸਂ ਪਸ੍ਸਸਿ, ਤਦਾ ਏਵਂ ਮਮ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੧.‘‘ਨੇਵ ਤਂ ਉਪਜੀਵਾਮਿ, ਨਪਿ ਤੇ ਭਤਕਾਮ੍ਹਸੇ।
ਤ੍ਵਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਯੇਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਸੁਗ੍ਗਤਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਤਕਾਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਤਵ ਭਤਿਹਤਾ ਕਮ੍ਮਕਰਾਪਿ ਨ ਹੋਮ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਯੇਨ ਗਚ੍ਛੇਯਜਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਤ੍ਵਂ ਸੁਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤ੍ਵਮੇਵ ਤਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਮੇਵ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸਿਙ੍ਘਪੁਪ੍ਫਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੯੩] ੮. ਵਿਘਾਸਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਸੁਖਂ ਵਤ ਜੀਵਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਾਸਾਦਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਂਵੇਜਿਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਕਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਕਗਾਮੇ ਸਤ੍ਤ ਭਾਤਰੋ ਕਾਮੇਸੁ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਾਰਞ੍ਞੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਯੋਗੇ ਯੋਗਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਕਾਯਦਲ਼੍ਹਿਬਹੁਲਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਚਰਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ''ਇਮੇ ਸਂਵੇਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਂਵੇਜੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੨.''ਸੁਸੁਖਂ ਵਤ ਜੀਵਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਜਨਾ ਵਿਘਾਸਾਦਿਨੋ।
ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਪਾਸਂਸਾ, ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਸੁਗ੍ਗਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਘਾਸਾਦਿਨੋ**ਤਿ ਭੁਤ੍ਤਾਤਿਰੇਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਯੇ ਏਵਰੂਪਾ, ਤੇ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਪਾਸਂਸਾ, ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਤੇਸਂ ਸੁਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਗ੍ਗੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੩.''ਸੁਕਸ੍ਸ ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸ, ਨ ਨਿਸਾਮੇਥ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
ਇਦਂ ਸੁਣਾਥ ਸੋਦਰਿਯਾ, ਅਮ੍ਹੇਵਾਯਂ ਪਸਂਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਾਨੁਸਿਕਾਯ ਵਾਚਾਯ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਨ ਨਿਸਾਮੇਥਾ**ਤਿ ਨ ਸੁਣਾਥ। **ਇਦਂ ਸੁਣਾਥਾ**ਤਿ ਇਦਮਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਣਾਥ। **ਸੋਦਰਿਯਾ**ਤਿ ਸਮਾਨੇ ਉਦਰੇ ਵੁਤ੍ਥਭਾਵੇਨ ਤੇ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਅਥ ਨੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਸੁਕੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੪.‘‘ਨਾਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਸਂਸਾਮਿ, ਕੁਣਪਾਦਾ ਸੁਣਾਥ ਮੇ।
ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭੋਜਿਨੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਘਾਸਾਦਿਨੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਣਪਾਦਾ**ਤਿ ਕੁਣਪਖਾਦਕਾਤਿ ਤੇ ਆਲਪਤਿ।

ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੧੨੫.‘‘ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ, ਮਜ੍ਝਾਰਞ੍ਞੇ ਸਿਖਣ੍ਡਿਨੋ।
ਵਿਘਾਸੇਨੇਵ ਯਾਪੇਨ੍ਤਾ, ਮਯਞ੍ਚੇ ਭੋਤੋ ਗਾਰਯ੍ਹਾ।
ਕੇ ਨੁ ਭੋਤੋ ਪਸਂਸਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਿਖਣ੍ਡਿਨੋ**ਤਿ ਚੂਲ਼ਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਵਿਘਾਸੇਨੇਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਵਿਘਾਸੇਨੇਵ ਯਾਪੇਨ੍ਤਾ ਯਦਿ ਭੋਤੋ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਅਥ ਕੇ ਨੁ ਤੇ ਪਸਂਸਿਯਾਤਿ।

ਤੇ ਲਜ੍ਜਾਪੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੬.‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੀਹਾਨਂ ਬ੍ਯਗ੍ਘਾਨਂ, ਵਾਲ਼ਾਨਞ੍ਚਾਵਸਿਟ੍ਠਕਂ।
ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠੇਨੇਵ ਯਾਪੇਨ੍ਤਾ, ਮਞ੍ਞਿਵ੍ਹੋ ਵਿਘਾਸਾਦਿਨੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਾਲ਼ਾਨਞ੍ਚਾਵਸਿਟ੍ਠਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਸਵਾਲ਼ਮਿਗਾਨਞ੍ਚ ਅਵਸਿਟ੍ਠਕਂ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭੋਜਨਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਾ ‘‘ਸਚੇ ਮਯਂ ਨ ਵਿਘਾਸਾਦਾ, ਅਥ ਕੇ ਚਰਹਿ ਤੇ ਵਿਘਾਸਾਦਾ’’ਤਿ? ਅਥ ਤੇਸਂ ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੭.‘‘ਯੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਮਣਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਵਨਿਬ੍ਬਿਨੋ।
ਦਤ੍ਵਾਵ ਸੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਜਨਾ ਵਿਘਾਸਾਦਿਨੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਨਿਬ੍ਬਿਨੋ**ਤਿ ਤਂ ਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਯਾਚਨਕਸ੍ਸ। ਏਵਂ ਤੇ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਤ੍ਤ ਭਾਤਰੋ ਇਮੇ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁਂ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਘਾਸਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੯੪] ੯. ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਣੀਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੋਲੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਲੋਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਲੋਲੋਯੇਵ, ਲੋਲਤਾਯ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਹਤ੍ਥਿਗਵਾਸ੍ਸਪੁਰਿਸਕੁਣਪੇਹਿ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ‘ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਟ੍ਟਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਲੂਖਤਿਣਬੀਜਾਹਾਰੋ ਵਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕੋ ਲੋਲਕਾਕੋ ਹਤ੍ਥਿਕੁਣਪਾਦੀਹਿ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲਂ

ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਵਟ੍ਟਕੋ ਅਤਿਵਿਯ ਥੂਲਸਰੀਰੋ, ਮਧੁਰਂ ਗੋਚਰਂ ਖਾਦਤਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਏਤਸ੍ਸ ਗੋਚਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਥੂਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਸਾਖਾਯ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਭੋ ਵਟ੍ਟਕ, ਕਿਂ ਨਾਮ ਪਣੀਤਾਹਾਰਂ ਭੁਞ੍ਜਸਿ, ਥੂਲਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੮.''ਪਣੀਤਂ ਭੁਞ੍ਜਸੇ ਭਤ੍ਤੁਂ, ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਞ੍ਚ ਮਾਤੁਲ।
ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਕਿਸੋ ਤ੍ਵਮਸਿ ਵਾਯਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭੋਜਨਨਿਯਾਮੇਨ ਪਟਿਯਾਦਿਤਭਤ੍ਤੁਂ। **ਮਾਤੁਲਾ**ਤਿ ਤਂ ਪਿਯਸਮੁਦਾਚਾਰੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਕਿਸੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਂਸਲੋਹਿਤੋ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੯.''ਅਮਿਤ੍ਤਮਜ੍ਝੇ ਵਸਤੋ, ਤੇਸੁ ਆਮਿਸਮੇਸਤੋ।
ਨਿਚ੍ਚਂ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਹਦਯਸ੍ਸ, ਕੁਤੋ ਕਾਕਸ੍ਸ ਦਲ੍ਹਿਯਂ॥

੧੩੦.''ਨਿਚ੍ਚਂ ਉਬ੍ਬੇਗਿਨੋ ਕਾਕਾ, ਧਙ੍ਕਾ ਪਾਪੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ।
ਲਦ੍ਧੋ ਪਿਣ੍ਡੋ ਨ ਪੀਣੇਤਿ, ਕਿਸੋ ਤੇਨਸ੍ਮਿ ਵਟ੍ਟਕ॥

੧੩੧.''ਲੂਖਾਨਿ ਤਿਣਬੀਜਾਨਿ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਨੇਹਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਸਿ।
ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਥੂਲੋ ਤ੍ਵਮਸਿ ਵਟ੍ਟਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਲ੍ਹਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ ਕਾਕਸ੍ਸ ਕੁਤੋ ਦਲ੍ਹੀਭਾਵੋ, ਕੁਤੋ ਥੂਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਬ੍ਬੇਗਿਨੋ**ਤਿ ਉਬ੍ਬੇਗਵਨ੍ਤੋ। **ਧਙ੍ਕਾ**ਤਿ ਕਾਕਾਨਮੇਵ ਨਾਮਂ। **ਪਾਪੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਲਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਕਾਕੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਸਨ੍ਤਕਵਿਲੁਮ੍ਪਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਪਾਪੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਲਦ੍ਧੋ ਪਿਣ੍ਡੋ। **ਨ ਪੀਣੇਤੀ**ਤਿ ਨ ਤਪ੍ਪੇਤਿ। **ਤੇਨਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਹਂ ਕਿਸੋ ਅਸ੍ਮਿ। **ਅਪ੍ਪਸ੍ਨੇਹਾਨੀ**ਤਿ ਮਨ੍ਦੋਜਾਨਿ। ਇਦਂ ਕਾਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁਂ ''ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਖਾਦਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਵਟ੍ਟਕਾਨਂ ਗਹਿਤਗੋਚਰਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥੂਲਭਾਵਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੩੨.''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤਾਯ, ਅਦੂਰਗਮਨੇਨ ਚ।
ਲਦ੍ਧਾਲਦ੍ਧੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ, ਥੂਲੋ ਤੇਨਸ੍ਮਿ ਵਾਯਸ॥

੧੩੩.''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਹਿ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤਸੁਖਸ੍ਸ ਚ।
ਸੁਸਙ੍ਗਹਿਤਮਾਨਸ੍ਸ, ਵੁਤ੍ਤੀ ਸੁਸਮੁਦਾਨਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਆਹਾਰੇਸੁ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹਤਾਯ, ਕੇਵਲਂ ਸਰੀਰਯਾਪਨਵਸੇਨੇਵ ਆਹਾਰਾਹਰਣਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ''ਅਜ੍ਜ ਕਹਂ ਆਹਾਰਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸ੍ਵੇ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਆਹਾਰਚਿਨ੍ਤਾਯ ਅਭਾਵੇਨ। **ਅਦੂਰਗਮਨੇਨ ਚਾ**ਤਿ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਮਧੁਰਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰਗਮਨੇਨ ਚ। **ਲਦ੍ਧਾਲਦ੍ਧੇਨਾ**ਤਿ ਲੂਖਂ ਵਾ ਹੋਤੁ ਪਣੀਤਂ ਵਾ, ਯਂ ਲਦ੍ਧਂ, ਤੇਨੇਵ। **ਥੂਲੋ ਤੇਨਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਥੂਲੋ ਅਸ੍ਮਿ। **ਵਾਯਸਾ**ਤਿ ਕਾਕਂ ਆਲਪਤਿ।

ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤਸੁਖਸ੍ਸਾਤਿ ਆਹਾਰਚਿਨ੍ਤਾਰਹਿਤਾਨਂ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤਾਨਮਰਿਯਾਨਂ ਸੁਖਂ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੀਤਿ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤਸੁਖੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸੇਨ ਸੁਖੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ। **ਸੁਸਙ੍ਗਹਿਤਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਰਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਹਾਰਮਾਨਸ੍ਸ। **ਵੁਤ੍ਤੀ ਸੁਸਮੁਦਾਨਯਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿ ਸੁਖੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸਮੁਦਾਨੇਤੁਂ ਸੁਸਮੁਦਾਨਯਾ ਸੁਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਯਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਵਟ੍ਟਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੯੫] ੧੦. ਪਾਰਾਵਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਵਤ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁਂਯੇਵ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਮਹਾਨਸੇ ਨੀਲ਼ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਵਸਤਿ। ਕਾਕੋਪਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਕਾਕਪਤ੍ਤਾਨਿ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠੇਨ ਤਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਕਪਾਲਖਣ੍ਡਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਠੇ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਹਾਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੪.''ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਵਤ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਹਾਯਂ ਮਣਿਧਾਰਿਨਂ।
ਸੁਕਤਾ ਮਸ੍ਸੁਕੁਤ੍ਤਿਯਾ, ਸੋਭਤੇ ਵਤ ਮੇ ਸਖਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਸ੍ਸੁਕੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਇਮਾਯ ਮਸ੍ਸੁਕਿਰਿਯਾਯ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੫.''ਪਰੂਲ਼੍ਹਕਚ੍ਛਨਖਲੋਮੋ, ਅਹਂ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਬ੍ਯਾਵਟੋ।
ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਨ੍ਹਾਪਿਤਂ ਲਦ੍ਧਾ, ਲੋਮਂ ਤਂ ਅਜ੍ਜ ਹਾਰਯਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹਂ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਬ੍ਯਾਵਟੋ**ਤਿ ਅਹਂ ਸਮ੍ਮ ਪਾਰਾਵਤ, ਰਾਜਕਮ੍ਮੇਸੁ ਬ੍ਯਾਵਟੋ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਪਰੂਲ਼੍ਹਕਚ੍ਛਨਖਲੋਮੋ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਅਜ੍ਜ ਹਾਰਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਹਾਰੇਸਿਂ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੬.''ਯਂ ਨੁ ਲੋਮਂ ਅਹਾਰੇਸਿ, ਦੁਲ੍ਲਭਂ ਲਦ੍ਧ ਕਪ੍ਪਕਂ।
ਅਥ ਕਿਞ੍ਚਰਹਿ ਤੇ ਸਮ੍ਮ, ਕਣ੍ਠੇ ਕਿਣਿਕਿਣਾਯਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਂ ਤਾਵ ਦੁਲ੍ਲਭਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਲੋਮਂ ਹਰਾਪੇਸਿ, ਤਂ ਹਰਾਪਯ, ਅਥ ਕਿਞ੍ਚਰਹਿ ਤੇ ਵਯਸ੍ਸ ਇਦਂ ਕਣ੍ਠੇ ਕਿਣਿਕਿਣਾਯਤੀਤਿ।

ਤਤੋ ਕਾਕੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੩੭. ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਸੁਖੁਮਾਲਾਨਂ, ਮਣਿ ਕਣ੍ਠੇਸੁ ਲਮ੍ਬਤਿ।
ਤੇਸਾਹਂ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਮਞ੍ਞਿ ਦਵਾ ਕਤਂ॥

੧੩੮. ‘‘ਸਚੇਪਿਮਂ ਪਿਹਯਸਿ, ਮਸ੍ਸੁਕੁਤ੍ਤਿਂ ਸੁਕਾਰਿਤਂ।
ਕਾਰਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਸਮ੍ਮ, ਮਣਿਞ੍ਚਾਪਿ ਦਦਾਮਿ ਤੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਣੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਏਕਂ ਮਣਿਰਤਨਂ ਕਣ੍ਠੇਸੁ ਲਮ੍ਬਤਿ। **ਤੇਸਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਅਹਂ। **ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਮਞ੍ਞੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਪਨ ‘‘ਏਤਂ ਮਯਾ ਦਵਾ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਮਾ ਮਞ੍ਞਿ। **ਸਚੇਪਿਮਂ ਪਿਹਯਸੀ**ਤਿ ਸਚੇ ਇਮਂ ਮਮ ਕਤਂ ਮਸ੍ਸੁਕੁਤ੍ਤਿਂ ਤ੍ਵਂ ਇਚ੍ਛਸਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੯. ‘‘ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਮਣਿਨਾ ਛਨ੍ਨੋ, ਸੁਕਤਾਯ ਚ ਮਸ੍ਸੁਯਾ।
ਆਮਨ੍ਤ ਖੋ ਤਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਪਿਯਂ ਮੇ ਤਵਦਸ੍ਸਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਣਿਨਾ**ਤਿ ਮਣਿਨੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮ ਵਾਯਸ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਇਮਸ੍ਸ ਮਣਿਨੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਚ ਸੁਕਤਾਯ ਮਸ੍ਸੁਯਾ , ਮਮ ਪਨ ਤਵ ਅਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਪਿਯਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਆਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਕਾਕੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਾਰਾਵਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਪਾਰਾਵਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਖਰਪੁਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਜਾਤਕੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਵਾਰਿਯਂ ਸੇਤਕੇਤੁ, ਦਰੀਮੁਖਞ੍ਚ ਨੇਰੁ ਚ।
ਆਸਙ੍ਕਮਿਗਾਲੋਪਞ੍ਚ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਟਂ॥

ਧਮ੍ਮਧਜਞ੍ਚ ਨਨ੍ਦਿਯਂ, ਖਰਪੁਤ੍ਤਂ ਸੂਚਿ ਚੇਵ।
ਤੁਣ੍ਡਿਲਂ ਸੋਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਂ, ਮਯ੍ਹਕਂ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਞ੍ਚੇਵ॥

ਸਿਙ੍ਘਪੁਪ੍ਫਂ ਵਿਘਾਸਾਦਂ, ਵਟ੍ਟਕਞ੍ਚ ਪਾਰਾਵਤਂ।
ਸਙ੍ਗਾਯਿਂਸੁ ਮਹਾਥੇਰਾ, ਛਕ੍ਕੇ ਵੀਸਤਿ ਜਾਤਕੇ॥

ਛਕ੍ਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਸਤ੍ਤਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਕੁਕ੍ਕੁਵਗ੍ਗੋ

[੩੯੬] ੧. ਕੁਕ੍ਕੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਿਯਡ੍ਢਕੁਕ੍ਕੂਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜੋਵਾਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ **ਤੇਸਕੁਣਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਗਤਿਗਮਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ, ਜਨਪਦੰ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਧਨਮੇਵ ਸੰਹਰਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਓਵਦਿਤੁਕਾਮੋ ਏਕੰ ਉਪਮੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਾਸਾਗਾਰੰ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਹੋਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠਿਤਚ੍ਛਦਨੰ, ਦਾਰੁਕਣ੍ਣਿਕੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਪਾਨਸਿਯੋ ਪਵੇਸਿਤਮਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਕੀਲ਼ਨਤ੍ਥਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਣ੍ਣਿਕਮਣ੍ਡਲੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਰਿਪਤਨਭਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਠਿਤੋ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਠਿਤਾ, ਕਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੋਪਾਨਸਿਯੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. ''ਦਿਯਡ੍ਢਕੁਕ੍ਕੂ ਉਦਯੇਨ ਕਣ੍ਣਿਕਾ, ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਅਟ੍ਠ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ ਨੰ।
ਸਾ ਸਿੰਸਪਾ, ਸਾਰਮਯਾ ਅਫੇਗ੍ਗੁਕਾ, ਕੁਹਿੰ ਠਿਤਾ ਉਪ੍ਪਰਿਤੋ ਨ ਧੰਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਿਯਡ੍ਢਕੁਕ੍ਕੂ**ਤਿ ਦਿਯਡ੍ਢਰਤਨਾ। **ਉਦਯੇਨਾ**ਤਿ ਉਚ੍ਚਤ੍ਤੇਨ। **ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਪਨੇਤੰ ਅਟ੍ਠ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਤੋ ਅਟ੍ਠਵਿਦਤ੍ਥਿਪਮਾਣਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਕੁਹਿੰ ਠਿਤਾ**ਤਿ ਕਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਨ ਧੰਸਤੀ**ਤਿ ਨ ਪਤਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਲਦ੍ਧਾ ਦਾਨਿ ਮੇ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਮਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੨. ''ਯਾ ਤਿੰਸਤਿ ਸਾਰਮਯਾ ਅਨੁਜ੍ਜੁਕਾ, ਪਰਿਕਿਰਿਯ ਗੋਪਾਨਸਿਯੋ ਸਮੰ ਠਿਤਾ।
ਤਾਹਿ ਸੁਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਬਲਸਾ ਪੀਲ਼ਿਤਾ, ਸਮੰ ਠਿਤਾ ਉਪ੍ਪਰਿਤੋ ਨ ਧੰਸਤਿ॥

੩. ''ਏਵਮ੍ਪਿ ਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਦਲ਼੍ਹੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਅਭੇਜ੍ਜਰੂਪੇਹਿ ਸੁਚੀਹਿ ਮਨ੍ਤਿਭਿ।
ਸੁਸਙ੍ਗਹੀਤੋ ਸਿਰਿਯਾ ਨ ਧੰਸਤਿ, ਗੋਪਾਨਸੀਭਾਰਵਹਾਵ ਕਣ੍ਣਿਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾ ਤਿੰਸਤਿ ਸਾਰਮਯਾ**ਤਿ ਯਾ ਏਤਾ ਸਾਰਰੁਕ੍ਖਮਯਾ ਤਿੰਸਤਿ ਗੋਪਾਨਸਿਯੋ। **ਪਰਿਕਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ। **ਸਮੰ ਠਿਤਾ**ਤਿ ਸਮਭਾਗੇਨ ਠਿਤਾ। **ਬਲਸਾ ਪੀਲ਼ਿਤਾ**ਤਿ ਤਾਹਿ ਤਾਹਿ ਗੋਪਾਨਸੀਹਿ ਬਲੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਏਕਾਬਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਰਾਜਾ। **ਸੁਚੀਹੀ**ਤਿ ਸੁਚਿਸਮਾਚਾਰੇਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇਹਿ। **ਮਨ੍ਤਿਭੀ**ਤਿ ਮਨ੍ਤਕੁਸਲੇਹਿ। **ਗੋਪਾਨਸੀਭਾਰਵਹਾਵ ਕਣ੍ਣਿਕਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਗੋਪਾਨਸੀਨੰ ਭਾਰੰ ਵਹਮਾਨਾ ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਨ ਧੰਸਤਿ ਨ ਪਤਤਿ, ਏਵੰ ਰਾਜਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਮਨ੍ਤੀਹਿ ਅਭਿਜ੍ਜਹਦਯੇਹਿ ਸੁਸਙ੍ਗਹਿਤੋ ਸਿਰਿਤੋ ਨ ਧੰਸਤਿ ਨ ਪਤਤਿ ਨ ਪਰਿਹਾਯਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਕਥੇਨ੍ਤੇਯੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਰਿਯੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਅਸਤਿ ਗੋਪਾਨਸਿਯੋ ਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਗੋਪਾਨਸੀਹਿ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਗੋਪਾਨਸੀਸੁ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਸੁ ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਪਤਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚੇ ਚ ਬਲਕਾਯੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇ ਚ ਅਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤੇਸੁ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁ ਤੇਹਿ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾ ਧੰਸਤਿ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ

ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਤ੍ਥਾਯ ਮਾਤੁਲੁਙ੍ਗਂ ਆਹਰਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਸਹਾਯ, ਇਮਂ ਮਾਤੁਲੁਙ੍ਗਂ ਖਾਦਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਤਿਤ੍ਤਕਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਬਿਲਂ ਵਾ, ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਤਿਤ੍ਤਕਂ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਿਲਂ ਅਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਲੁਙ੍ਗਰਸਂ ਅਨਾਸੇਤ੍ਵਾਵ ਖਾਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਇਮਾਯ ਉਪਮਾਯ ਧਨਸਙ੍ਘਰਣੂਪਾਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੪. ''ਖਰਤ੍ਤਚਂ ਬੇਲ੍ਲਂ ਯਥਾਪਿ ਸਤ੍ਥਵਾ, ਅਨਾਮਸਨ੍ਤੋਪਿ ਕਰੋਤਿ ਤਿਤ੍ਤਕਂ।
ਸਮਾਹਰਂ ਸਾਦੁਂ ਕਰੋਤਿ ਪਤ੍ਥਿਵ, ਅਸਾਦੁਂ ਕਯਿਰਾ ਤਨੁਬਨ੍ਧਮੁਦ੍ਧਰਂ॥

੫. ''ਏਵਮ੍ਪਿ ਗਾਮਨਿਗਮੇਸੁ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਅਸਾਹਸਂ ਰਾਜਧਨਾਨਿ ਸਙ੍ਘਰਂ।
ਧਮ੍ਮਾਨੁਵਤ੍ਤੀ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨੋ, ਸ ਫਾਤਿ ਕਯਿਰਾ ਅਵਿਹੇਠਯਂ ਪਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਖਰਤ੍ਤਚ**ਨ੍ਤਿ ਥਦ੍ਧਤਚਂ। **ਬੇਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤੁਲੁਙ੍ਗਂ। 'ਬੇਲ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ। **ਸਤ੍ਥਵਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਕਹਤ੍ਥੋ। **ਅਨਾਮਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਬਹਿਤਚਂ ਤਨੁਕਮ੍ਪਿ ਅਤਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਇਦਂ ਫਲਂ ਤਿਤ੍ਤਕਂ ਕਰੋਤਿ। **ਸਮਾਹਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਾਹਰਨ੍ਤੋ ਬਹਿਤਚਂ ਤਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਚ ਅਮ੍ਬਿਲਂ ਅਨੀਹਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਸਾਦੁਂ ਕਰੋਤਿ। **ਪਤ੍ਥਿਵਾ**ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। **ਤਨੁਬਨ੍ਧਮੁਦ੍ਧਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਨੁਕਂ ਪਨ ਤਚਂ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸੋ ਤਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਅਨਪਨੀਤਤ੍ਤਾ ਤਂ ਅਸਾਦੁਮੇਵ ਕਯਿਰਾ। **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਰਾਜਾਪਿ ਅਸਾਹਸਂ ਸਾਹਸਿਯਾ ਤਣ੍ਹਾਯ ਵਸਂ ਅਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਪਹਾਯ ਰਟ੍ਠਂ ਅਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਉਪਚਿਕਾਨਂ ਵਮ੍ਮਿਕਵਡ੍ਢਨਨਿਯਾਮੇਨ ਮਧੁਕਰਾਨਂ ਰੇਣੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਕਰਣਨਿਯਾਮੇਨ ਚ ਧਨਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੋ –

''ਦਾਨਂ ਸੀਲਂ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ, ਅਜ੍ਜਵਂ ਮਦ੍ਦਵਂ ਤਪਂ।
ਅਕ੍ਕੋਧਂ ਅਵਿਹਿਂਸਞ੍ਚ, ਖਨ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਵਿਰੋਧਨ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਰਾਜਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨੇਨ ਧਮ੍ਮਾਨੁਵਤ੍ਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਫਾਤਿਂ ਵਡ੍ਢਿਂ ਕਰੇਯ੍ਯ ਪਰਂ ਅਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੋਯੇਵਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਬਾਲਸੂਰਿਯਵਣ੍ਣਂ ਉਦਕੇਨ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤਂ ਪਦੁਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਸਹਾਯ, ਇਮਂ ਪਦੁਮਂ ਉਦਕੇ ਸਞ੍ਜਾਤਮੇਵ ਉਦਕੇਨ ਅਲਿਮ੍ਪਮਾਨਂ ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੬. ''ਓਦਾਤਮੂਲਂ ਸੁਚਿਵਾਰਿਸਮ੍ਭਵਂ, ਜਾਤਂ ਯਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਸੁ ਅਮ੍ਬੁਜਂ।
ਪਦੁਮਂ ਯਥਾ ਅਗ੍ਗਿਨਿਕਾਸਿਫਾਲਿਮਂ, ਨ ਕਦ੍ਦਮੋ ਨ ਰਜੋ ਨ ਵਾਰਿ ਲਿਮ੍ਪਤਿ॥

੭. ''ਏਵਮ੍ਪਿ ਵੋਹਾਰਸੁਚਿਂ ਅਸਾਹਸਂ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਕਮ੍ਮਨ੍ਤਮਪੇਤਪਾਪਕਂ।
ਨ ਲਿਮ੍ਪਤਿ ਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸ ਤਾਦਿਸੋ, ਜਾਤਂ ਯਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਸੁ ਅਮ੍ਬੁਜ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਓਦਾਤਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਰਮੂਲਂ। **ਅਮ੍ਬੁਜ**ਨ੍ਤਿ ਪਦੁਮਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਅਗ੍ਗਿਨਿਕਾਸਿਫਾਲਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਨਿਕਾਸਿਨਾ ਸੂਰਿਯੇਨ ਫਾਲਿਤਂ ਵਿਕਸਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਕਦ੍ਦਮੋ ਨ ਰਜੋ ਨ ਵਾਰਿ ਲਿਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਨੇਵ ਕਦ੍ਦਮੋ ਨ ਰਜੋ ਨ ਉਦਕਂ ਲਿਮ੍ਪਤਿ, ਨ ਮਕ੍ਖੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਲਿਪ੍ਪਤਿ''ਚੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਵਾ ਏਤਾਨਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਾਨਿ, ਏਤੇਸੁ ਕਦ੍ਦਮਾਦੀਸੁ ਨ ਲਿਪ੍ਪਤਿ, ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੋਹਾਰਸੁਚਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੋਰਾਣਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜੂਹਿ ਲਿਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਵਿਨਿਚ੍ਛਯਵੋਹਾਰੇ ਸੁਚਿਂ, ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਪਹਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਾਰਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਾਹਸ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਠਿਤਤ੍ਤਾਯੇਵ ਸਾਹਸਿਕਕਿਰਿਯਾਯ ਵਿਰਹਿਤਂ।

ਵਿਸੁਦ੍ਧਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਅਸਾਹਸਿਕਟ੍ਠੇਨ ਵਿਸੁਦ੍ਧਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਚ੍ਚਵਾਦਿਂ ਨਿਕ੍ਕੋਧਂ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਤੁਲਾਭੂਤਂ ਲੋਕਸ੍ਸ। **ਅਪੇਤਪਾਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਗਤਪਾਪਕਮ੍ਮਂ। **ਨ ਲਿਮ੍ਪਤਿ ਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸ ਤਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ ਮੁਸਾਵਾਦੋਤਿ ਅਯਂ ਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸੋ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਤਾਦਿਸੋ ਜਾਤਂ ਯਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਸੁ ਅਮ੍ਬੁਜਂ**। ਤਾਦਿਸੋ ਹਿ ਰਾਜਾ ਯਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਸੁ ਜਾਤਂ ਪਦੁਮਂ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਕ੍ਕੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੯੭] ੨. ਮਨੋਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਚਾਪੋ ਨਿਨ੍ਨਮਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੨੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਸਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਪੋਤਕੇ ਲਭਿ – ਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਧੀਤਰਞ੍ਚ। ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਨੋਜੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸੀਹਪੋਤਿਕਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਜਨਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਨੋਜੋ ਵਨਮਹਿਂਸਾਦਯੋ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਭਗਿਨਿਞ੍ਚ ਪਜਾਪਤਿਞ੍ਚ ਪੋਸੇਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯਂ ਗਿਰਿਯਂ ਨਾਮ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਂ ਉਰੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਕਾਮੋਮ੍ਹਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾਧੁ, ਉਪਟ੍ਠਹਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਗੁਹਂ ਆਨੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਾਤ ਮਨੋਜ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਨਾਮ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਅਕਿਚ੍ਚੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਏਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਰੀ''ਤਿ ਵਾਰੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਸ੍ਸਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਮਨੋਜਂ ਆਹ – ''ਸਾਮਿ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਂਸਂ ਅਞ੍ਞਂ ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਸ੍ਸਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਪਨ, ਸਮ੍ਮ, ਅਸ੍ਸਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਨਦੀਤੀਰੇ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਨਦਿਯਾ ਨ੍ਹਾਨਵੇਲਾਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਸ੍ਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਹਾਦ੍ਵਾਰਮੇਵ ਆਗਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਅਸ੍ਸਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਰਾਜਭੋਗਾ, ਰਾਜਾਨੋ ਚ ਨਾਮ ਅਨੇਕਮਾਯਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਮਂਸਖਾਦਨਸੀਹਾ ਨਾਮ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਅਸ੍ਸਂ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਪਿਤੁ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਤੇਵ। ''ਸੀਹੋ ਅਸ੍ਸੇ ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇਯੇਵ ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਕਾਰਾਪੇਸਿ। ਤਤੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਾਲਾਯਮੇਵ ਤਿਣੋਦਕਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੀਹੋ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਾਲਾਤੋਪਿ ਗਣ੍ਹਿਯੇਵ।

ਰਾਜਾ ਏਕਂ ਅਕ੍ਖਣਵੇਧਿਂ ਧਨੁਗ੍ਗਹਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਤਾਤ, ਸੀਹਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੀਹਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਟਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੀਹੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹਿਸੁਸਾਨੇ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਨਗਰਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ''ਅਤਿਤਿਖਿਣੋ ਵੇਗੋ''ਤਿ ਸੀਹਂ ਅਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਗਰੁਭਾਰਤਾਯ ਓਲੀਨਵੇਗਂ ਸੀਹਂ ਤਿਖਿਣੇਨ ਨਾਰਾਚੇਨ ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੇ ਵਿਜ੍ਝਿ। ਨਾਰਾਚੋ ਪੁਰਿਮਕਾਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ

ਆਕਾਸੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਸੀਹੋ ‘‘ਵਿਦ੍ਧੋਸ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਿਰਵਿ। ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਤੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਸਨਿ ਵਿਯ ਜਿਯੰ ਪੋਥੇਸਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸੀਹਸ੍ਸ ਚ ਜਿਯਾਯ ਚ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਹਾਯੋ ਮੇ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਤਕੇਨ ਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਾਨਿ ਮਮ ਪਕਤਿਯਾ ਵਸਨਵਨਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮. ‘‘ਯਥਾ ਚਾਪੋ ਨਿਨ੍ਨਮਤਿ, ਜਿਯਾ ਚਾਪਿ ਨਿਕੂਜਤਿ।
ਹਞ੍ਞਤੇ ਨੂਨ ਮਨੋਜੋ, ਮਿਗਰਾਜਾ ਸਖਾ ਮਮ॥

੯. ‘‘ਹਨ੍ਦ ਦਾਨਿ ਵਨਨ੍ਤਾਨਿ, ਪਕ੍ਕਮਾਮਿ ਯਥਾਸੁਖੰ।
ਨੇਤਾਦਿਸਾ ਸਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਲਬ੍ਭਾ ਮੇ ਜੀਵਤੋ ਸਖਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾ**ਤਿ ਯੇਨਾਕਾਰੇਨੇਵ ਚਾਪੋ ਨਿਨ੍ਨਮਤਿ। **ਹਞ੍ਞਤੇ ਨੂਨਾ**ਤਿ ਨੂਨ ਹਞ੍ਞਤਿ। **ਨੇਤਾਦਿਸਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾ ਮਤਕਾ ਸਹਾਯਾ ਨਾਮ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਲਬ੍ਭਾ ਮੇ**ਤਿ ਜੀਵਤੋ ਮਮ ਸਹਾਯੋ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁੰ।

ਸੀਹੋਪਿ ਏਕਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੰ ਗੁਹਾਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਞਾਤਕਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਲੋਹਿਤਮਕ੍ਖਿਤੰ ਪਹਾਰਮੁਖੇਹਿ ਪਗ੍ਘਰਿਤਲੋਹਿਤੰ ਪਾਪਜਨਸੇਵਿਤਾਯ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੰ ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਗਿਨੀ ਪਜਾਪਤੀਤਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਭਾਸਿੰਸੁ –

੧੦. ‘‘ਨ ਪਾਪਜਨਸੰਸੇਵੀ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਸੁਖਮੇਧਤਿ।
ਮਨੋਜੰ ਪਸ੍ਸ ਸੇਮਾਨੰ, ਗਿਰਿਯਸ੍ਸਾਨੁਸਾਸਨੀ॥

੧੧. ‘‘ਨ ਪਾਪਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕੇਨ, ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਨਨ੍ਦਤਿ।
ਮਨੋਜੰ ਪਸ੍ਸ ਸੇਮਾਨੰ, ਅਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਸਮ੍ਹਿ ਲੋਹਿਤੇ॥

੧੨. ‘‘ਏਵਮਾਪਜ੍ਜਤੇ ਪੋਸੋ, ਪਾਪਿਯੋ ਚ ਨਿਗਚ੍ਛਤਿ।
ਯੋ ਵੇ ਹਿਤਾਨੰ ਵਚਨੰ, ਨ ਕਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਨੰ॥

੧੩. ‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਹੋਤਿ ਤਤੋ ਚ ਪਾਪਿਯੋ, ਯੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਅਧਮਜਨੂਪਸੇਵੀ।
ਪਸ੍ਸੁਤ੍ਤਮੰ ਅਧਮਜਨੂਪਸੇਵਿਤੰ, ਮਿਗਾਧਿਪੰ ਸਰਵਰਵੇਗਨਿਦ੍ਧੁਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਸੁਖਮੇਧਤੀ**ਤਿ ਨ ਚਿਰੰ ਸੁਖੰ ਲਭਤਿ। **ਗਿਰਿਯਸ੍ਸਾਨੁਸਾਸਨੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਏਵਰੂਪਾ ਗਿਰਿਯਸ੍ਸਾਨੁਸਾਸਨੀਤਿ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਪਾਪਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕੇਨਾ**ਤਿ ਪਾਪੇਸੁ ਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕੇਨ ਪਾਪਸਹਾਯੇਨ। **ਅਚ੍ਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਮੁਗ੍ਗੰ। **ਪਾਪਿਯੋ ਚ ਨਿਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਪਾਪਞ੍ਚ ਵਿਨ੍ਦਤਿ। **ਹਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਕਾਮਾਨੰ। **ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤਅਤ੍ਥੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ। **ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਪਾਪਤਰੋ। **ਅਧਮਜਨੂਪਸੇਵੀ**ਤਿ ਅਧਮਜਨੰ ਉਪਸੇਵੀ। **ਉਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਬਲੇਨ ਜੇਟ੍ਠਕੰ।

ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ –

੧੪. ‘‘ਨਿਹੀਯਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਨਿਹੀਨਸੇਵੀ, ਨ ਚ ਹਾਯੇਥ ਕਦਾਚਿ ਤੁਲ੍ਯਸੇਵੀ।
ਸੇਟ੍ਠਮੁਪਗਮੰ ਉਦੇਤਿ ਖਿਪ੍ਪੰ, ਤਸ੍ਮਾਤ੍ਤਨੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੰ ਭਜੇਥਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਹੀਯਤੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਹੀਨਸੇਵੀ ਨਾਮ ਮਨੋਜੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਨਿਹੀਯਤਿ ਪਰਿਹਾਯਤਿ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। **ਤੁਲ੍ਯਸੇਵੀ**ਤਿ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਂ ਸੇਵਮਾਨੋ ਨ ਹਾਯਤਿ, ਵਡ੍ਢਿਯੇਵ ਪਨਸ੍ਸ ਹੋਤਿ। **ਸੇਟ੍ਠਮੁਪਗਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂਯੇਵ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ। **ਉਦੇਤਿ ਖਿਪ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਘਮੇਵ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਉਦੇਤਿ, ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਉਪਗਚ੍ਛਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਨੋਜੋ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕੋ, ਭਗਿਨੀ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਭਰਿਯਾ ਖੇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਮਾਤਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ ਸੀਹਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਮਨੋਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੯੮] ੩. ਸੁਤਨੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਰਾਜਾ ਤੇ ਭਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਸਾਮਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੨੯੬ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਗ੍ਗਤਗਹਪਤਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸੁਤਨੂਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਿ ਕਾਲਕਤੇ ਮਾਤਰਂ ਪੋਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਮਿਗਵਿਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਯੋਜਨਦ੍ਵਿਯੋਜਨਮਤ੍ਤਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਯਸ੍ਸ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇਨ ਮਿਗੋ ਪਲਾਯਤਿ, ਸੋ ਇਮਂ ਨਾਮ ਜਿਤੋ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਧੁਵਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾਨੇ ਕੋਟ੍ਠਕਂ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਮਿਗਾਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੇਹਿ ਉਟ੍ਠਾਪਿਤੇਸੁ ਮਿਗੇਸੁ ਏਕੋ ਏਣਿਮਿਗੋ ਰਞ੍ਞੋ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਰਾਜਾ ''ਤਂ ਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਰਂ ਖਿਪਿ । ਉਗ੍ਗਹਿਤਮਾਯੋ ਮਿਗੋ ਸਰਂ ਮਹਾਫਾਸੁਕਾਭਿਮੁਖਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਰੇਨ ਵਿਦ੍ਧੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਮਿਗੋ ਮੇ ਵਿਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਧਾਵਿ। ਮਿਗੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿ, ਅਮਚ੍ਚਾਦਯੋ ਰਾਜਾਨਂ ਅਵਹਸਿਂਸੁ। ਸੋ ਮਿਗਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਨ੍ਤਕਾਲੇ ਖਗ੍ਗੇਨ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਣ੍ਡਕੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਕਾਜਂ ਵਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਥੋਕਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਮੀਪੇ ਠਿਤਂ ਵਟਰੁਕ੍ਖਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਟਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਮਘਦੇਵੋ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੋ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਲਭਿ। ਸੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ''ਤਿਟ੍ਠ ਭਕ੍ਖੋਸਿ ਮੇ''ਤਿ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਕੋਨਾਮੋਸੀ''ਤਿ? ''ਅਹਂ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਯਕ੍ਖੋ, ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕੇ ਖਾਦਿਤੁਂ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਲਭਨ੍ਤੋ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਇਮਂ ਅਜ੍ਜ ਮਿਗਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਸ੍ਵੇ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਾਯ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਅਪੇਸਿਤਦਿਵਸੇ ਤਞ੍ਞੇਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਚਰਕਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦਿਵਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਕਤੋ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਨ ਕਤੋ''ਤਿ। ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਵੋ ਕਤਂ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਬਹੂ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰ, ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ।

ਅਮਚ੍ਚੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕੰ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਪਾਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੇਸੇਸਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਭਤ੍ਤੁੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਖਾਦਤਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਾਨਿ ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ। ਰਾਜਾ ਭਤ੍ਤੁਹਾਰਕੰ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਮਰਣਭਯੇਨ ਕਮ੍ਪਿ। ਅਥ ਨੰ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਜੀਵਿਤਾਸਾਤੋ ਧਨਾਸਾਵ ਬਲਵਤਰਾ, ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ 'ਕੋ ਇਮੰ ਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੁੰ ਆਦਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਥ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹੰ ਭਤਿਯਾ ਮਾਸਕਡ੍ਢਮਾਸਕੰ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਮਾਤਰੰ ਪੋਸੇਮਿ, ਇਮੰ ਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਦਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਯਕ੍ਖੰ ਦਮੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ, ਨੋ ਚੇ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾਤਾ ਮੇ ਸੁਖੰ ਜੀਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥੰ ਮਾਤੁ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਅਲੰ ਤਾਤ, ਨ ਮਮ ਅਤ੍ਥੋ ਧਨੇਨਾ''ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਵਾਰੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਤੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ''ਆਹਰਥ, ਅਯ੍ਯ, ਸਹਸ੍ਸੰ, ਅਹੰ ਭਤ੍ਤੁੰ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਹਸ੍ਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਦਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ , ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ , ਅਹੰ ਯਕ੍ਖੰ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਤਵ ਅਸ੍ਸੁਕਿਲਿਨ੍ਨਮੁਖੰ ਹਾਸਾਪੇਨ੍ਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਤਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਤੋ ਰਞ੍ਞਾ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਭਤ੍ਤੁੰ ਹਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿੰ ਤੇ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦੁਕਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਭੂਮਿਯੰ ਠਿਤਕੇ ਖਾਦਿਤੁੰ ਲਭਤਿ, ਅਹੰ ਏਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਭੂਮਿਯੰ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਪਾਦੁਕਾਸੁ ਠਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਞ੍ਞੰ ਕਿੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਛਤ੍ਤੁੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਇਦੰ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਯਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਕ੍ਖਚ੍ਛਾਯਾਯ ਠਿਤਕੇ ਖਾਦਿਤੁੰ ਲਭਤਿ, ਅਹੰ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤੁਚ੍ਛਾਯਾਯ ਠਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਞ੍ਞੰ ਕਿੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਖਗ੍ਗੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਇਮਿਨਾ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਆਵੁਧਹਤ੍ਥਾਨੰ ਭਾਯਨ੍ਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਞ੍ਞੰ ਕਿੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਭੁਞ੍ਜਨਕਭਤ੍ਤੁੰ ਦੇਥ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ, ਤਾਤਾ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਮਤ੍ਤਿਕਪਾਤਿਯਾ ਲੂਖਭੋਜਨੰ ਹਰਿਤੁੰ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬੰ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੇ ਪਟਿਪਾਦੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਅਜ੍ਜਾਹੰ ਯਕ੍ਖੰ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਕਰਣਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦੁਕੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਖਗ੍ਗੰ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੁੰ ਮਤ੍ਥਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਨਪਾਤਿਯਾ ਭਤ੍ਤੁੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਪਾਯਾਸਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਮਗ੍ਗੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਪੁਰਿਸੋ ਨ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਆਗਮਨਨਿਯਾਮੇਨ ਏਤਿ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਸਮੀਪੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤੁਣ੍ਡੇਨ ਭਤ੍ਤੁਪਾਤਿੰ ਅਨ੍ਤੋਛਾਯਾਯ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਯਾਯ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ।

੧੫. ''ਰਾਜਾ ਤੇ ਭਤ੍ਤੁੰ ਪਾਹੇਸਿ, ਸੁਚਿੰ ਮੰਸੂਪਸੇਚਨੰ।
ਮਘਦੇਵਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਵਤ੍ਥੇ, ਏਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਭੁਞ੍ਜਸੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਾਹੇਸੀ**ਤਿ ਪਹਿਣਿ। **ਮਘਦੇਵਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਵਤ੍ਥੇ**ਤਿ ਮਘਦੇਵੋਤਿ ਵਟਰੁਕ੍ਖੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਵਤ੍ਥੇਤਿ ਦੇਵਤੰ ਆਲਪਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖੋ ''ਇਮੰ ਪੁਰਿਸੰ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਛਾਯਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬. ''ਏਹਿ ਮਾਣਵ ਓਰੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਮਾਦਾਯ ਸੂਪਿਤੰ।
ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਮਾਣਵ ਭਿਕ੍ਖਾ ਚ, ਉਭੋ ਭਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਨਿਬਦ੍ਧਭਿਕ੍ਖੰ। **ਸੂਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੭. ‘‘ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਤੁਵੰ ਯਕ੍ਖ, ਥੁਲ੍ਲਮਤ੍ਥੰ ਜਹਿਸ੍ਸਸਿ।
ਭਿਕ੍ਖੰ ਤੇ ਨਾਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਜਨਾ ਮਰਣਸਞ੍ਞਿਨੋ॥

੧੮. ‘‘ਲਦ੍ਧਾਯ ਯਕ੍ਖਾ ਤਵ ਨਿਚ੍ਚਭਿਕ੍ਖੰ, ਸੁਚਿੰ ਪਣੀਤੰ ਰਸਸਾ ਉਪੇਤੰ।
ਭਿਕ੍ਖਞ੍ਚ ਤੇ ਆਹਰਿਯੋ ਨਰੋ ਇਧ, ਸੁਦੁਲ੍ਲਭੋ ਹੇਹਿਤਿ ਭਕ੍ਖਿਤੇ ਮਯੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਥੁਲ੍ਲਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਮਹਨ੍ਤੰ ਅਤ੍ਥੰ ਜਹਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਨਾਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਰਣਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਆਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਤ੍ਵੰ ਮਿਲਾਤਸਾਖੋ ਵਿਯ ਰੁਕ੍ਖੋ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀਤਿ। **ਲਦ੍ਧਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਅਯੰ ਲਦ੍ਧਾਗਮਨੰ। ਇਦੰ ਵੁੱਤੰ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮ ਯਕ੍ਖ, ਯੰ ਅਹੰ ਅਜ੍ਜ ਆਹਰਿੰ, ਇਦੰ ਤਵ ਨਿਚ੍ਚਭਿਕ੍ਖੰ ਸੁਚਿੰ ਪਣੀਤੰ ਉਤ੍ਤਮੰ ਰਸੇਨ ਉਪੇਤੰ ਲਦ੍ਧਾਗਮਨੰ ਦੇਵਸਿਕੰ ਤੇ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ। **ਆਹਰਿਯੋ**ਤਿ ਆਹਰਣਕੋ। ਇਦੰ ਵੁੱਤੰ ਹੋਤਿ – ‘‘ਸਚੇ ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੰ ਮੰ ਭਕ੍ਖਸਿ, ਅਥੇਵੰ ਮਯਿ ਭਕ੍ਖਿਤੇ ਭਿਕ੍ਖਞ੍ਚ ਤੇ ਆਹਰਣਕੋ ਅਞ੍ਞੋ ਨਰੋ ਇਧ ਸੁਦੁਲ੍ਲਭੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਿੰਕਾਰਣਾ? ਮਾਦਿਸੋ ਹਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਅਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਿ ਪਨ ਖਾਦਿਤੇ ਸੁਤਨੁਪਿ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੇਨ ਖਾਦਿਤੋ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸ ਸੋ ਲਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਭਤ੍ਤਾਹਰਣਕੰ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਥ ਤੇ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭੋਜਨੰ ਦੁਲ੍ਲਭੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਰਾਜਾਨੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਬਹਿਭਾਵੇਨ। ਸਚੇ ਪਨਿਦੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮੰ ਪਹਿਣਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਹੰ ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਭਤ੍ਤੰ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਚ ਤੇ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਾਨੇ ਨ ਠਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਾਦੁਕਾਸੁ ਠਸ੍ਸਾਮਿ, ਰੁਕ੍ਖਚ੍ਛਾਯਾਯਮ੍ਪਿ ਤੇ ਨ ਠਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਛਤ੍ਤਚ੍ਛਾਯਾਯਮੇਵ ਠਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਰੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਸਿ, ਖਗ੍ਗੇਨ ਤੰ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ , ਅਹਞ੍ਹਿ ਅਜ੍ਜ ਏਤਦਤ੍ਥਮੇਵ ਸਜ੍ਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਤਿ। ਏਵੰ ਕਿਰ ਨੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਜ੍ਜੇਸਿ।

ਯਕ੍ਖੋ ‘‘ਯੁਤ੍ਤਰੂਪੰ ਮਾਣਵੋ ਵਦਤੀ’’ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੯. ‘‘ਮਮੇਵ ਸੁਤਨੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਯਥਾ ਭਾਸਸਿ ਮਾਣਵ।
ਮਯਾ ਤ੍ਵੰ ਸਮਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਪਸ੍ਸਾਹਿ ਮਾਤਰੰ॥

੨੦. ‘‘ਖਗ੍ਗੰ ਛਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਾਤਿਞ੍ਚ, ਗਚ੍ਛਮਾਦਾਯ ਮਾਣਵ।
ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਪਸ੍ਸਤੁ ਤੇ ਮਾਤਾ, ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਾਹਿ ਮਾਤਰ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਤਨੇ**ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਲਪਤਿ। **ਯਥਾ ਭਾਸਸੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਤ੍ਵੰ ਭਾਸਸਿ, ਤਥਾ ਯੋ ਏਸ ਤਯਾ ਭਾਸਿਤੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਏਸੋ ਮਮੇਵਤ੍ਥੋ, ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਵਡ੍ਢੀਤਿ।

ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਮ ਕਮ੍ਮੰ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨੰ, ਦਮਿਤੋ ਮੇ ਯਕ੍ਖੋ, ਬਹੁਞ੍ਚ ਧਨੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਵਚਨੰ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੨੧. ‘‘ਏਵੰ ਯਕ੍ਖ ਸੁਖੀ ਹੋਹਿ, ਸਹ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਞਾਤਿਭਿ।
ਧਨਞ੍ਚ ਮੇ ਅਧਿਗਤੰ, ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਵਚਨੰ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਯਕ੍ਖੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਖਲੋ ਫਰੁਸੋ ਪਰੇਸੰ ਲੋਹਿਤਮੰਸਭਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਮਾ ਕਰੀ’’ਤਿ ਸੀਲੇ ਚ ਆਨਿਸੰਸੰ, ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯੇ ਚ ਆਦੀਨਵੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖੰ

ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਤੇ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ, ਏਹਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਤਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਭਤ੍ਤਲਾਭਿਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਯਕ੍ਖੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਾਦੀਨਿ ਯਕ੍ਖਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ''ਸੁਤਨੁ ਮਾਣਵੋ ਯਕ੍ਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਤੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚਪਰਿਵੁਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਂ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਭਤ੍ਤਲਾਭਿਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਯਕ੍ਖੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਮਾਣਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੁਤਨੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੯੯] ੪. ਮਾਤੁਪੋਸਕਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇ ਕਥਂ ਨੁ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਸਾਮਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੨੯੬ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਿਜ੍ਝਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਵੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਹੀਨਚਕ੍ਖੁਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਗਿਜ੍ਝਗੁਹਾਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਮਂਸਾਦੀਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਸੁਸਾਨੇ ਏਕੋ ਨੇਸਾਦੋ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਗਿਜ੍ਝਾਨਂ ਪਾਸੇ ਓਡ੍ਡੇਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਮਂਸਾਦਿਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਸੁਸਾਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਪਾਦੇਨ ਪਾਸੇ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਵੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਹੀਨਚਕ੍ਖੁਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਯਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਮ ਬਦ੍ਧਭਾਵਮ੍ਪਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਅਨਾਥਾ ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯਮੇਵ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਵਿਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੨. ''ਤੇ ਕਥਂ ਨੁ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵੁਦ੍ਧਾ ਗਿਰਿਦਰੀਸਯਾ।
ਅਹਂ ਬਦ੍ਧੋਸ੍ਮਿ ਪਾਸੇਨ, ਨਿਲੀਯਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਲੀਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਸ੍ਸ ਨੇਸਾਦਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ।

ਅਥ ਨੇਸਾਦਪੁਤ੍ਤੋ ਗਿਜ੍ਝਰਾਜਸ੍ਸ ਪਰਿਦੇਵਿਤਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੩. ''ਕਿਂ ਗਿਜ੍ਝ ਪਰਿਦੇਵਸਿ, ਕਾ ਨੁ ਤੇ ਪਰਿਦੇਵਨਾ।
ਨ ਮੇ ਸੁਤੋ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਾ, ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਮਾਨੁਸਿਂ ਦਿਜੋ''ਤਿ॥

ਗਿਜ੍ਝੋ ਆਹ –

੨੪. ''ਭਰਾਮਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਵੁਦ੍ਧੇ ਗਿਰਿਦਰੀਸਯੇ।
ਤੇ ਕਥਂ ਨੁ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਵਸਂ ਗਤੋ ਤਵਾ''ਤਿ॥

ਨੇਸਾਦੋ ਆਹ –

੨੫. ''ਯਂ ਨੁ ਗਿਜ੍ਝੋ ਯੋਜਨਸਤਂ, ਕੁਣਪਾਨਿ ਅਵੇਕ੍ਖਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਜਾਲਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ, ਆਸਜ੍ਜਾਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਸੀ''ਤਿ॥

ਗਿਜ੍ਝਰਾਜਾ ਆਹ –

੨੬. ''ਯਦਾ ਪਰਾਭਵੋ ਹੋਤਿ, ਪੋਸੋ ਜੀਵਿਤਸਙ੍ਖਯੇ।
ਅਥ ਜਾਲਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ, ਆਸਜ੍ਜਾਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ॥

੨੭. ''ਭਰਸ੍ਸੁ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਵੁਦ੍ਧੇ ਗਿਰਿਦਰੀਸਯੇ।
ਮਯਾ ਤ੍ਵਂ ਸਮਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਪਸ੍ਸਾਹਿ ਞਾਤਕੇ॥

੨੮. ''ਏਵਂ ਲੁਦ੍ਦਕ ਨਨ੍ਦਸ੍ਸੁ, ਸਹ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਞਾਤਿਭਿ।
ਭਰਿਸ੍ਸਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਵੁਦ੍ਧੇ ਗਿਰਿਦਰੀਸਯੇ''ਤਿ॥ –

ਨੇਸਾਦਪੁੱਤੇਨ ਦੁਤਿਯਾ, ਗਿਜ੍ਝੇਨ ਤਤਿਯਾਤਿ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵੁੱਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਨੂ**ਤਿ ਯਂ ਨੁ ਏਤਂ ਲੋਕੇ ਕਥੀਯਤਿ। **ਗਿਜ੍ਝੋ ਯੋਜਨਸਤਂ, ਕੁਣਪਾਨਿ ਅਵੇਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਯੋਜਨਸਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਠਿਤਾਨਿਪਿ ਕੁਣਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਯਦਿ ਤਥਂ, ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਜਾਲਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ ਆਸਜ੍ਜਾਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਸਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀਤਿ।

ਪਰਾਭਵੋਤਿ ਵਿਨਾਸੋ। **ਭਰਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਇਦਂ ਸੋ ਬੋਧਿਸੱਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਗਿਜ੍ਝਰਾਜਾ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਨ ਅੱਤਨੋ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਨਾਯਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਯੁੱਤੋ''ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਆਹ, ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਪਿਯਚਿੱਤੇਨ ਮੁਦੁਚਿੱਤੇਨ ਪਾਸਂ ਮੋਚੇਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸੱਤੋ ਮਰਣਮੁਖਾ ਪਮੁੱਤੋ ਸੁਖਿਤੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮੁਖਪੂਰਂ ਮਂਸਂ ਆਦਾਯ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸੱਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੱਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸੱਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪੱਤਿਫਲੇ ਪਤਿੱਠਹਿ ।

ਤਦਾ ਨੇਸਾਦਪੁੱਤੋ ਛਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਹਾਰਾਜਕੁਲਾਨਿ, ਗਿਜ੍ਝਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਮਾਤੁਪੋਸਕਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁੱਥਾ।

[੪੦੦] ੫. ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨੁਤੀਰਚਾਰੀ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇਤਿ ਇਦਂ ਸੱਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁੱਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਦਿਗੁਣੇ ਪਹਾਯ ਮਹਾਤਣ੍ਹੋ ਅਹੋਸਿ। ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਾਯ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵਿਹਾਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਛੱਤਂ ਵਾ ਉਪਾਹਨਂ ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੱਤਰਯਟ੍ਠਿਂ ਵਾ ਉਦਕਤੁਮ੍ਬਂ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਯਂ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਜਨਪਦਵਿਹਾਰੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਚਨ੍ਦਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪੱਚਯਸਨ੍ਤੋਸਦੀਪਕਂ ਅਰਿਯਵਂਸਪਟਿਪਦਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਨਾਪਾਨਿ ਪੱਤਚੀਵਰਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮੱਤਿਕਾਪੱਤਾਨਿ ਚੇਵ ਪਂਸੁਕੂਲਚੀਵਰਾਨਿ ਚ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਾਨਿ ਅੱਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁੱਥਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗੱਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮੱਗੇ ਏਕਸ੍ਸ

ਅਰਞ੍ਞਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਭਾਗੇ ਪਾਦੇ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੋ ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਚ ਥੂਲਸਾਟਕੇ ਏਕਞ੍ਚ ਸੁਖੁਮਕਮ੍ਬਲਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਥੇਰੋ ਨੋ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ‘‘ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਿਕਂ ਭਾਜੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਇਮਂ ਨੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਵਾਦੋ ਹੋਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ ਭਾਜੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਥੂਲਸਾਟਕੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ’’ਤਿ ਕਮ੍ਬਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਤੇਪਿ ਥੇਰਾ ਕਮ੍ਬਲੇ ਸਾਲਯਾ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਲਬ੍ਭਤਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਏਵਂ ਵਿਲੋਪਂ ਖਾਦਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ ਆਭਤਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਰਾਸਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਪੁਞ੍ਞੋਸਿ ਤ੍ਵਂ ਆਵੁਸੋ, ਬਹੁਂ ਤੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਸੋ ‘‘ਕੁਤੋ ਮੇ ਆਵੁਸੋ, ਪੁਞ੍ਞਂ, ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਉਪਾਯੇਨ ਇਦਂ ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਕਥੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਤਣ੍ਹੋ ਮਹਾਲੋਭੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਨਨ੍ਦੇਨ ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਤਂ, ਪਰਸ੍ਸ ਪਟਿਪਦਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਠਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਰੋ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ।

> ‘‘ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਪਠਮਂ, ਪਤਿਰੂਪੇ ਨਿਵੇਸਯੇ।
> ਅਥਞ੍ਞਮਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਨ ਕਿਲਿਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੮) –

ਇਮਾਯ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮਹਾਤਣ੍ਹੋ ਮਹਾਲੋਭੋਵ, ਨ ਚ ਪਨ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਇਮੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਾਯਾਵਿ ਨਾਮ ਭਰਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਆਹ ‘‘ਦੋਹਲੋ ਮੇ ਸਾਮਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਲ੍ਲਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ‘‘ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾ ਹੋਹਿ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ’’ਤਿ ਨਦੀਤੀਰੇ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਪਾਦੇ ਪਲਿਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤੀਰਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਗਮ੍ਭੀਰਚਾਰੀ ਚ ਅਨੁਤੀਰਚਾਰੀ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਉਦ੍ਦਾ ਮਚ੍ਛੇ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਾ ਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਗਮ੍ਭੀਰਚਾਰੀ ਮਹਨ੍ਤਂ ਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਉਦਕੇ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਗਣ੍ਹਿ। ਬਲਵਾ ਮਚ੍ਛੋ ਪਰਿਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਯਾਸਿ। ਸੋ ਗਮ੍ਭੀਰਚਾਰੀ ਉਦ੍ਦੋ ‘‘ਮਹਾਮਚ੍ਛੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਨੋ ਪਹੋਸ੍ਸਤਿ, ਏਹਿ ਮੇ ਸਹਾਯੋ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਇਤਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੨੯**. ‘‘ਅਨੁਤੀਰਚਾਰੀ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਸਹਾਯਮਨੁਧਾਵ ਮਂ।
> ਮਹਾ ਮੇ ਗਹਿਤੋ ਮਚ੍ਛੋ, ਸੋ ਮਂ ਹਰਤਿ ਵੇਗਸਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਹਾਯਮਨੁਧਾਵ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਾਯ ਅਨੁਧਾਵ ਮਂ, ਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਮ-ਕਾਰੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਮਚ੍ਛੇਨ ਨ ਸਂਹੀਰਾਮਿ, ਏਵਂ ਮਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਖਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਅਨੁਧਾਵਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੩੦**. ‘‘ਗਮ੍ਭੀਰਚਾਰੀ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਦਲ੍ਹਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ ਥਾਮਸਾ।
> ਅਹਂ ਤਂ ਉਦ੍ਧਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਉਰਗਾਮਿਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਥਾਮਸਾ**ਤਿ ਥਾਮੇਨ। **ਉਦ੍ਧਰਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਉਰਗਾਮਿ**ਵਾਤਿ ਗਰੁਲ਼ੋ ਸਪ੍ਪਂ ਵਿਯ।

ਅਥ ਦ੍ਵੇਪਿ ਤੇ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਭਾਜੇਹਿ, ਤ੍ਵਂ ਭਾਜੇਹੀ''ਤਿ ਕਲਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਤੇ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ, ਸਮ੍ਮ, ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫਮਚ੍ਛੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੋ, ਤਂ ਨੋ ਭਾਜੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸਮਭਾਗਂ ਨੋ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੩੧. ''ਵਿਵਾਦੋ ਨੋ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫ ਸੁਣੋਹਿ ਮੇ।
ਸਮੇਹਿ ਮੇਧਗਂ ਸਮ੍ਮਾ, ਵਿਵਾਦੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫਾ**ਤਿ ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫਸਮਾਨਵਣ੍ਣਤਾਯ ਤਂ ਆਲਪਨ੍ਤਿ। **ਮੇਧਗ**ਨ੍ਤਿ ਕਲਹਂ।

ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ –

੩੨. ''ਧਮ੍ਮਟ੍ਠੋਹਂ ਪੁਰੇ ਆਸਿਂ, ਬਹੂ ਅਡ੍ਡਾ ਮੇ ਤੀਰਿਤਾ।
ਸਮੇਮਿ ਮੇਧਗਂ ਸਮ੍ਮਾ, ਵਿਵਾਦੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਦਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਨ੍ਤੋ –

੩੩. ''ਅਨੁਤੀਰਚਾਰਿ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ, ਸੀਸਂ ਗਮ੍ਭੀਰਚਾਰਿਨੋ।
ਅਚ੍ਚਾਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਖਣ੍ਡੋ, ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜੂਨਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਮਚ੍ਚੋ ਆਸਿਂ, ਤੇਨ ਮਯਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਅਡ੍ਡਾ ਤੀਰਿਤਾ, ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦੀਨਂ ਬਹੂ ਅਡ੍ਡਾ ਤੀਰਿਤਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਸਮਜਾਤਿਕਾਨਂ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਅਡ੍ਡਂ ਤੀਰੇਤੁਂ ਕਿਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਵੋ ਸਮੇਮਿ ਮੇਧਗਂ, ਸਮ੍ਮਾ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਵਾਦੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤੂਤਿ ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਂ ਤਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤੀਰਚਾਰਿ ਤ੍ਵਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਗਣ੍ਹ, ਸੀਸਂ ਗਮ੍ਭੀਰਚਾਰਿਨੋ ਹੋਤੁ। **ਅਚ੍ਚਾਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਖਣ੍ਡੋ**ਤਿ ਅਪਿਚ ਅਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ। ਅਥ ਵਾ **ਅਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਤਿਚ੍ਚ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਅਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਖਣ੍ਡੋ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਤਂ ਮਚ੍ਛਂ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਲਹਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੀਸਞ੍ਚ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਖਣ੍ਡਂ ਮੁਖੇਨ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਪਲਾਯਿ। ਤੇ ਸਹਸ੍ਸਂ ਪਰਾਜਿਤਾ ਵਿਯ ਦੁਮ੍ਮੁਖਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੩੪. ''ਚਿਰਮ੍ਪਿ ਭਕ੍ਖੋ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਸਚੇ ਨ ਵਿਵਦੇਮਸੇ।
ਅਸੀਸਕਂ ਅਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਹਰਤਿ ਰੋਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਿਰਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲੋਪਿ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਭਰਿਯਂ ਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛਂ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਭਿਨਨ੍ਦਮਾਨਾ –

੩੫. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਰਾਜਾ ਨਨ੍ਦੇਯ੍ਯ, ਰਜ੍ਜਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਏਵਾਹਮਜ੍ਜ ਨਨ੍ਦਾਮਿ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਣ੍ਣਮੁਖਂ ਪਤਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਧਿਗਮੂਪਾਯਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀ –

੩੬. ‘‘ਕਥਂ ਨੁ ਥਲਜੋ ਸਨ੍ਤੋ, ਉਦਕੇ ਮਚ੍ਛਂ ਪਰਾਮਸਿ।
ਪੁਟ੍ਠੋ ਮੇ ਸਮ੍ਮ ਅਕ੍ਖਾਹਿ, ਕਥਂ ਅਧਿਗਤਂ ਤਯਾ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

ਤਤ੍ਥ **ਕਥਂ ਨੂ**ਤਿ ‘‘ਖਾਦ, ਭਦ੍ਦੇ’’ਤਿ ਮਚ੍ਛਖਣ੍ਡੇ ਪੁਰਤੋ ਠਪਿਤੇ ‘‘ਕਥਂ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ਥਲਜੋ ਸਮਾਨੋ ਉਦਕੇ ਮਚ੍ਛਂ ਗਣ੍ਹੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਧਿਗਮੂਪਾਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਨਨ੍ਤਰਗਾਥਮਾਹ –

੩੭. ‘‘ਵਿਵਾਦੇਨ ਕਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਵਾਦੇਨ ਧਨਕ੍ਖਯਾ।
ਜੀਨਾ ਉਦ੍ਦਾ ਵਿਵਾਦੇਨ, ਭੁਞ੍ਜ ਮਾਯਾਵਿ ਰੋਹਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਵਾਦੇਨ ਕਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਵਿਵਾਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵਿਵਾਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਿਸਾ ਅਪ੍ਪਮਂਸਲੋਹਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਵਿਵਾਦੇਨ ਧਨਕ੍ਖਯਾ**ਤਿ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦੀਨਂ ਧਨਾਨਂ ਖਯਾ ਵਿਵਾਦੇਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਵਿਵਦਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਪਰਾਜਿਤੋ ਪਰਾਜਿਤਤ੍ਤਾ ਧਨਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਇਤਰੋ ਜਯਭਾਗਦਾਨੇਨ। **ਜੀਨਾ ਉਦ੍ਦਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਉਦ੍ਦਾਪਿ ਵਿਵਾਦੇਨੇਵ ਇਮਂ ਮਚ੍ਛਂ ਜੀਨਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਮਯਾ ਆਭਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਮਾ ਪੁਚ੍ਛ, ਕੇਵਲਂ ਇਮਂ ਭੁਞ੍ਜ ਮਾਯਾਵਿ ਰੋਹਿਤਨ੍ਤਿ।

ਇਤਰਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ –

੩੮. ‘‘ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਵਿਵਾਦੋ ਯਤ੍ਥ ਜਾਯਤਿ।
ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਪਟਿਧਾਵਤਿ, ਸੋ ਹਿ ਨੇਸਂ ਵਿਨਾਯਕੋ।
ਧਨਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਜੀਯਨ੍ਤਿ, ਰਾਜਕੋਸੋ ਪਵਡ੍ਢਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਥਾ ਏਤੇ ਉਦ੍ਦਾ ਜੀਨਾ, ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਿਵਾਦੋ ਜਾਯਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਪਤਿਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਾਮਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਸੋ ਹਿ ਨੇਸਂ ਵਿਨਾਯਕੋ,** ਸੋ ਤੇਸਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਵਾਦਵੂਪਸਮਕੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਨਾਪਿ ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤੇ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾ ਧਨਤੋਪਿ ਜੀਯਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਦਣ੍ਡੇਨ ਚੇਵ ਜਯਭਾਗਗ੍ਗਹਣੇਨ ਚ ਰਾਜਕੋਸੋ ਪਵਡ੍ਢਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਉਦ੍ਦਾ ਦ੍ਵੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ, ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਾਰਿਕਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੪੦੧] ੬. ਪਣ੍ਣਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਣ੍ਣਕੰ ਤਿਖਿਣਧਾਰਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਯੰ ਇਤ੍ਥੀ ਤੁਯ੍ਹੰ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚੇਤਸਿਕਰੋਗੇਨ ਮਰਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤੰ ਅਲਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਮਦ੍ਦਵਮਹਾਰਾਜੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸੇਨਕਕੁਮਾਰੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਵਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ, ''ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਕਲਨਗਰੇ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਤਦਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਤੋ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰੰ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਕੇਹਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ''ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਹੰ ਤੇ ਇਮੰ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਦਮ੍ਮਿ, ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਘਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਮੇ ਦਿਵਸੇ ਆਨੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗੇਹੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਭਿਰਮਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਦ੍ਵਾਰੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਜਿਤੰ ਅਗਮਸੁੰ, ਕੋਚਿ ਗਤਟ੍ਠਾਨੰ ਨ ਜਾਨਿ, ਨਾਵਾਯ ਗਤਮਗ੍ਗੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਗਤਟ੍ਠਾਨੰ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਲਵਸੋਕੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਹਦਯੰ ਉਣ੍ਹੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤੰ ਪਗ੍ਘਰਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਲੋਹਿਤੰ ਨਿਕ੍ਖਮਿ, ਬ੍ਯਾਧਿ ਮਹਨ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਨ੍ਤਾਪਿ ਰਾਜਵੇਜ੍ਜਾ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਬ੍ਯਾਧਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਰਿਯੰ ਪਨ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਚੇਤਸਿਕਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠੋ, ਉਪਾਯੇਨ ਤੰ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਯੁਰਞ੍ਚ ਪੁਕ੍ਕੁਸਞ੍ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਚੇਤਸਿਕੰ ਰੋਗੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਰੋਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਬਹੂਪਕਾਰੋ ਚ ਖੋ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਾਜਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਪਾਯੇਨ ਨੰ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਮ, ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਮਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿੰ ਗਿਲਿਤੁੰ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਅਸਿੰ ਗਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਜ੍ਜੰ ਓਲੋਕਾਪੇਸ੍ਸਾਮ, ਰਾਜਾ ਅਸਿੰ ਗਿਲਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰ'ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੰ ਸਮ੍ਮ ਆਯੁਰ, ਤ੍ਵੰ 'ਅਸੁਕੰ ਨਾਮ ਦਦਾਮੀਤਿ ਵਚਨੰ ਇਤੋ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰ'ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤਤੋ ਸਮ੍ਮ ਪੁਕ੍ਕੁਸ, ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ 'ਮਹਾਰਾਜ, ਦਦਾਮੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਦਦਤੋ ਸਾ ਵਾਚਾ ਅਫਲਾ ਹੋਤਿ, ਤਥਾਰੂਪੰ ਵਾਚੰ ਨ ਕੇਚਿ ਉਪਜੀਵਨ੍ਤਿ ਨ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ਨ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਸ੍ਸਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਪਟਿਞ੍ਞਾਤਮਤ੍ਥੰ ਦੇਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਇਦੰ ਤਤੋ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰ'ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਬ੍ਯਾਕਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਇਤੋ ਪਰੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਅਹੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਮਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ।

ਅਥ ਤੇ ਤਯੋਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਮਜ੍ਜੋ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਤੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਨ ਦੁਕ੍ਖੰ ਹੋਤਿ, ਏਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਜ੍ਜੰ ਓਲੋਕਾਪੇਸੁੰ। ਬਹੂ ਜਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਨਨਕਸਿਪ੍ਪੰ ਦਸ੍ਸੇਸੁੰ। ਏਕੋ ਪਨ ਪੁਰਿਸੋ ਤੇਤ੍ਤਿੰਸਙ੍ਗੁਲੰ ਤਿਖਿਣਧਾਰੰ ਅਸਿਰਤਨੰ ਗਿਲਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਪੁਰਿਸੋ ਏਤੰ ਅਸਿੰ ਗਿਲਤਿ, 'ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰ'ਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਯੁਰੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੯. ''ਪਣ੍ਣਕੰ ਤਿਖਿਣਧਾਰੰ, ਅਸਿੰ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪਾਯਿਨੰ।
ਪਰਿਸਾਯੰ ਪੁਰਿਸੋ ਗਿਲਤਿ, ਕਿੰ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰੰ ਤਤੋ।

ਯਦਞ੍ਞਂ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਠਾਨਂ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਣਕਰਟ੍ਠੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪਾਯਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਰਲੋਹਿਤਪਾਯਿਨਂ। **ਪਰਿਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਧਨਲੋਭੇਨ ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਗਿਲਤਿ। **ਯਦਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਇਤੋ ਅਸਿਗਿਲਨਤੋ ਯਂ ਅਞ੍ਞਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ ਕਾਰਣਂ, ਤਂ ਮਯਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਕਥੇਹੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ ਤਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੦. ‘‘ਗਿਲੇਯ੍ਯ ਪੁਰਿਸੋ ਲੋਭਾ, ਅਸਿਂ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪਾਯਿਨਂ।
ਯੋ ਚ ਵਜ੍ਜਾ ਦਦਾਮੀਤਿ, ਤਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ ਤਤੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞਂ ਸੁਕਰਂ ਠਾਨਂ, ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ ਮਦ੍ਦਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ। **ਤਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਦਦਾਮੀ’’ਤਿ ਵਚਨਂ ਤਤੋ ਅਸਿਗਿਲਨਤੋ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ। **ਸਬ੍ਬਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਤਵ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਚਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਕਾਰਣਂ ਸੁਕਰਂ। **ਮਦ੍ਦਵਾ**ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਆਲਪਤਿ।

ਰਞ੍ਞੋ ਆਯੁਰਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸਿਗਿਲਨਤੋ ਕਿਰ ‘ਇਦਂ ਨਾਮ ਦਮ੍ਮੀ’ਤਿ ਵਚਨਂ ਦੁਕ੍ਕਰਂ, ਅਹਞ੍ਚ ‘ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਿਂ ਦਮ੍ਮੀ’ਤਿ ਅਵਚਂ, ਅਤਿਦੁਕ੍ਕਰਂ ਵਤ ਮੇ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਹਦਯਸੋਕੋ ਥੋਕਂ ਤਨੁਤ੍ਤਂ ਗਤੋ। ਸੋ ਤਤੋ ‘‘ਪਰਸ੍ਸ ਇਮਂ ਦਮ੍ਮੀਤਿ ਵਚਨਤੋ ਪਨ ਅਞ੍ਞਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੧. ‘‘ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ ਆਯੁਰੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦੋ।
ਪੁਕ੍ਕੁਸਂ ਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਿਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ ਤਤੋ।
ਯਦਞ੍ਞਂ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਠਾਨਂ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਹਂ ਅਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਤਦਤ੍ਥਜੋਤਕੇ ਗਨ੍ਥੇ ਕੁਸਲੋ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਤੋ ਵਚਨਤੋ ਕਿਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਨ੍ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪੁਕ੍ਕੁਸਪਣ੍ਡਿਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੨. ‘‘ਨ ਵਾਚਮੁਪਜੀਵਨ੍ਤਿ, ਅਫਲਂ ਗਿਰਮੁਦੀਰਿਤਂ।
ਯੋ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਅਵਾਕਯਿਰਾ, ਤਂ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ ਤਤੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞਂ ਸੁਕਰਂ ਠਾਨਂ, ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ ਮਦ੍ਦਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਤ੍ਵਾ**ਤਿ ‘‘ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ। **ਅਵਾਕਯਿਰਾ**ਤਿ ਤਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਮਤ੍ਥਂ ਦਦਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਲੋਭਂ ਅਵਾਕਰੇਯ੍ਯ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਤੋ ਅਸਿਗਿਲਨਤੋ ‘‘ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਤੇ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਚ ਤਦੇਵ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰਂ।

ਰਞ੍ਞੋ ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ‘ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਿਂ ਦਮ੍ਮੀ’ਤਿ ਪਠਮਂ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਵਤ ਮੇ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੋਕੋ ਤਨੁਕਤਰੋ ਜਾਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਏਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ‘‘ਬਜਾਕਾਸਿ ਪੁਕ੍ਕੁਸੋ ਪਞ੍ਹੰ, ਅਤ੍ਥੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦੋ।
ਸੇਨਕੰ ਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਿੰ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰੰ ਤਤੋ।
ਯਦਞ੍ਞੰ ਦੁਕ੍ਕਰੰ ਠਾਨੰ, ਤੰ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ਬਜਾਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸੇਨਕੋ ਛਟ੍ਠੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ‘‘ਦਦੇਯ੍ਯ ਪੁਰਿਸੋ ਦਾਨੰ, ਅਪ੍ਪੰ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਬਹੁੰ।
ਯੋ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਨਾਨੁਤਪ੍ਪੇ, ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰੰ ਤਤੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੰ ਸੁਕਰੰ ਠਾਨੰ, ਏਵੰ ਜਾਨਾਹਿ ਮਦ੍ਦਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਨੁਤਪ੍ਪੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤਿਕਨ੍ਤੰ ਅਤਿਮਨਾਪੰ ਪਿਯਭਣ੍ਡੰ ਪਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਮਯਾ ਇਦੰ ਦਿਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਤੰ ਪਿਯਭਣ੍ਡੰ ਆਰਬ੍ਭ ਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ ਨ ਸੋਚਤਿ, ਤੰ ਅਸਿਗਿਲਨਤੋ ਚ ‘‘ਅਸੁਕੰ ਨਾਮ ਤੇ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਚ ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਤੋ ਚ ਦੁਕ੍ਕਰਤਰੰ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਕਥੇਸਿ। ਦਾਨਞ੍ਹਿ ਦਤ੍ਵਾ ਅਪਰਚੇਤਨਾਵ ਦੁਸ੍ਸਨ੍ਧਾਰਿਯਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਧਾਰਣਦੁਕ੍ਕਰਤਾ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਜਾਤਕੇਨ ਦੀਪਿਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ –

‘‘ਅਦੁ ਚਾਪੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਖਗ੍ਗੰ ਬਨ੍ਧਿਯ ਵਾਮਤੋ।
ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਿ ਸਕੇ ਪੁਤ੍ਤੇ, ਪੁਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਵਧੋ ਦੁਖੋ॥

‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਦੁਕ੍ਖਰੂਪੰ, ਯੰ ਕੁਮਾਰਾ ਵਿਹਞ੍ਞਰੇ।
ਸਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਮਞ੍ਞਾਯ, ਕੋ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੨੧੫੮-੨੧੫੯)।

ਰਾਜਾਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ ‘‘ਅਹੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨੇਨੇਵ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਮਨੰ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਸੋਚਾਮਿ ਕਿਲਮਾਮਿ, ਨ ਮੇ ਇਦੰ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ, ਸਚੇ ਸਾ ਮਯਿ ਸਸਿਨੇਹਾ ਭਵੇਯ੍ਯ , ਇਮੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨ ਪਲਾਯੇਯ੍ਯ, ਮਯਿ ਪਨ ਸਿਨੇਹੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤਾਯ ਕਿੰ ਤਾਯ ਮਯ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤੇ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਸੋਕੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿ ਪਰਿਸਣ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਨਿਰੋਗੋ ਸੁਖਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੪੫. ‘‘ਬਜਾਕਾਸਿ ਆਯੁਰੋ ਪਞ੍ਹੰ, ਅਥੋ ਪੁਕ੍ਕੁਸਪੋਰਿਸੋ।
ਸਬ੍ਬੇ ਪਞ੍ਹੇ ਅਤਿਭੋਤਿ, ਯਥਾ ਭਾਸਤਿ ਸੇਨਕੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾ ਭਾਸਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਭਾਸਤਿ, ਤਥੇਵੇਤੰ ਦਾਨੰ ਨਾਮ ਦਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਅਨੁਤਪ੍ਪਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਇਮੰ ਪਨਸ੍ਸ ਥੁਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬਹੁੰ ਧਨਮਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਮਹੇਸੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ, ਆਯੁਰਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਪੁਕ੍ਕੁਸਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

[੪੦੨] ੧. ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਿ**ਬ੍ਭਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ **ਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਜਨਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ , ਸੇਨਕਕੁਮਾਰੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿ, ਰਾਜਾ ਤਂ ਅਮਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ, ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਚਸ੍ਸ ਯਸਂ ਅਨੁਪ੍ਪਦਾਸਿ । ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਨੁਸਾਸਿ, ਮਧੁਰਕਥੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨੇ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੇ ਦਸਸੁ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇਸੂਤਿ ਇਮਾਯ ਕਲ੍ਯਾਣਪਟਿਪਦਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ , ਸਕਲਰਟ੍ਠੇ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਪਕ੍ਖਦਿਵਸੇਸੁ ਰਾਜਾ ਚ ਉਪਰਾਜਾਦਯੋ ਚ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਜ੍ਜਿਤਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਰਤਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰਗਤੋ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ੍ਹਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਧਮ੍ਮਕਥਾਸਦਿਸਾਵਸ੍ਸ ਕਥਾ ਹੋਤਿ।

ਅਥ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਮਹਲ੍ਲਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਧਨਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਗਤਕਾਲੇ ਤਂ ਕੁਲਂ ਕਹਾਪਣੇ ਵਲ੍ਹਞ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਆਹਰਾਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕਹਾਪਣੇ ਦਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰਂ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਦਹਰਤਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਅਤਿਤ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਤਰੁਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਂ ਚਰਿ। **ਸੋਲ੍ਸ** ਹਿ **ਅਤਪ੍ਪਨੀਯਵਤ੍ਥੂਨਿ** ਨਾਮ। ਕਤਮਾਨਿ ਸੋਲ੍ਸ? ਸਾਗਰੋ ਸਬ੍ਬਸਵਨ੍ਤੀਹਿ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਅਗ੍ਗਿ ਉਪਾਦਾਨੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਰਾਜਾ ਰਟ੍ਠੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਬਾਲੋ ਪਾਪੇਹਿ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਇਤ੍ਥੀ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮੇਨ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਵਿਜਾਯਨੇਨਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਝਾਯੀ ਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਸੇਕ੍ਖੋ ਅਪਚਯੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋ ਧੁਤਙ੍ਗਗੁਣੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਸਾਕਚ੍ਛਾਯ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਵਿਸਾਰਦੋ ਪਰਿਸਾਯ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਸਦ੍ਧੋ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਨੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਦਾਯਕੋ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਰਿਸਾ ਤਥਾਗਤਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮੇਨ, ਅਤਿਤ੍ਤਾ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਭੋਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਹਂ ਤਵ ਗੇਹੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਦਾਸਿਦਾਸਂ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭੋਤਿ ਧਨਂ ਮੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਨੇਮੀ''ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਭੋਤਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯਂ ਮੇ ਸਜ੍ਜੇਹੀ''ਤਿ। ''ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਬਦ੍ਧਸਤ੍ਤੁਨਞ੍ਚ ਅਬਦ੍ਧਸਤ੍ਤੁਨਞ੍ਚ ਚਮ੍ਮਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ''। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨੀਸੁ ਚਰਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਕਹਾਪਣਸਤਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਲਂ ਮੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਦਾਸਿਦਾਸਮੂਲਾਯਾ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤੁਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਮੁਖਂ ਅਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾਵ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤੁਂ ਓਤਿਣ੍ਣੋ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਸੁਸਿਰੇ ਏਕੋ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਸਤ੍ਤੁਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭੋਗਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤੁਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਂਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾ ਖਨ੍ਧਵਿਟਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸਚੇ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਯਂ ਮਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਚੇ ਅਜ੍ਜ ਘਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਭਰਿਯਾ ਤੇ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਸੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ।

ਤਦਾ ਚ ਪਨ੍ਨਰਸੁਪੋਸਥੋ ਹੋਤਿ ਅਲਙ੍ਕਤਧਮ੍ਮਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਨਦਿਵਸੋ। ਮਹਾਜਨੋ ਨਾਨਾਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦਿਹਤ੍ਥੋ ਵਗ੍ਗਵਗ੍ਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਸੋਤੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਜ੍ਜ ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਅਹਞ੍ਚਮ੍ਹਿ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਖੋ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸੋਕਂ ਹਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਮਯਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੁਪਸਿਬ੍ਬਕੇਨ ਖਨ੍ਧਗਤੇਨ ਧਮ੍ਮਾਸਨਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਰੋਦਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਂ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਮਤਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਸਞ੍ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸੋ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਅਸ੍ਸੋਸਿ।

ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਚ ਨਾਮ ਦਿਸਾਚਕ੍ਖੁਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਸਨ੍ਨਪਞ੍ਚਪਸਾਦਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਰਿਸਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਰਿਸਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਪਨੇਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਰੋਦਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਸ੍ਸੁਜਨਨਸਮਤ੍ਥੇਨ ਸੋਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਮਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਿਲੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਬਮਲਂ ਵਿਯ ਪਦੁਮਪਲਾਸਤੋ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁਂ ਵਿਯ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਨਿਸ੍ਸੋਕਂ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮਾਹਂ, ਇਦਾਨੇਵ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸੋਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ''ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਕੁਪਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋਸਿ, ਨੇਤ੍ਤੇਹਿ ਤੇ ਵਾਰਿਗਣਾ ਸਵਨ੍ਤਿ।
ਕਿਂ ਤੇ ਨਟ੍ਠਂ ਕਿਂ ਪਨ ਪਤ੍ਥਯਾਨੋ, ਇਧਾਗਮਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ ਤਦਿਙ੍ਘ ਬ੍ਰੂਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਪਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋਸੀ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਕੁਪਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। **ਵਾਰਿਗਣਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੁਬਿਨ੍ਦੂਨਿ। **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਚੋਦਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸੋਚਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਪਿਯਜਾਤਿਕੇ ਨਟ੍ਠੇ ਵਾ, ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਪਿਯਜਾਤਿਕਂ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਤੇ ਨਟ੍ਠਂ, ਕਿਂ ਵਾ ਪਨ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੋ ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਆਗਤੋ, ਇਦਂ ਮੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਬ੍ਰੂਹੀ''ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੋਕਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਮਿਯ੍ਯੇਥ ਭਰਿਯਾ ਵਜਤੋ ਮਮਜ੍ਜ, ਅਗਚ੍ਛਤੋ ਮਰਣਮਾਹ ਯਕ੍ਖੋ।
ਏਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪਵੇਧਿਤੋਸ੍ਮਿ, ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਮੇ ਸੇਨਕ ਏਤਮਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਜਤੋ**ਤਿ ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਅਗਚ੍ਛਤੋ**ਤਿ ਅਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਯਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਏਵਮਾਹਾਤਿ ਵਦਤਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾ ''ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ''ਤਿ ਅਨਾਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਾਨੁਭਾਵਪ੍ਪਕਾਸਨਤ੍ਥਂ ਨਾਚਿਕ੍ਖਿ। **ਏਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨਾ**ਤਿ ਗਚ੍ਛਤੋ ਭਰਿਯਾਯ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖੇਨ, ਅਗਚ੍ਛਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖੇਨ, ਤੇਨਸ੍ਮਿ ਪਵੇਧਿਤੋ ਘਟ੍ਟਿਤੋ ਕਮ੍ਪਿਤੋ। **ਏਤਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਕਾਰਣਂ। ਯੇਨ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋ ਭਰਿਯਾਯ ਮਰਣਂ, ਅਗਚ੍ਛਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਏਤਂ ਮੇ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਾਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਮਤ੍ਥਕੇ ਜਾਲਂ ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਞਾਣਜਾਲਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਬਹੂਨਿ ਮਰਣਕਾਰਣਾਨਿ। ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗਾਪਿ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਾਲ਼ਮਚ੍ਛੇਹਿ ਗਹਿਤਾਪਿ, ਗਙ੍ਗਾਯ ਪਤਿਤਾਪਿ, ਤਤ੍ਥ ਸੁਸੁਮਾਰੇਹਿ ਗਹਿਤਾਪਿ, ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਪਤਿਤਾਪਿ, ਕਣ੍ਟਕੇਨ ਵਿਦ੍ਧਾਪਿ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਆਵੁਧੇਹਿ ਪਹਟਾਪਿ, ਵਿਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾਪਿ, ਉਬ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾਪਿ, ਪਪਾਤੇ ਪਤਿਤਾਪਿ, ਅਤਿਸੀਤਾਦੀਹਿ ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਵਾ ਰੋਗੇਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾਪਿ ਮਰਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਏਵਂ ਬਹੂਸੁ ਮਰਣਕਾਰਣੇਸੁ

ਕਤਰੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਅਜ੍ਜੇਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਨੁਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਯਂ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਗੇਹਮਸ੍ਸ ਵਜਤੋ ਭਰਿਯਾ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਏਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧੇ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਏਕੇਨ ਸਪ੍ਪੇਨ ਪਵਿਟ੍ਠੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਚ ਪਨੇਸੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਾਤਰਾਸਸਮਯੇ ਸਤ੍ਤੁਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਮੁਖਂ ਅਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਾਤੁਂ ਗਤੇ ਸਤ੍ਤੁਗਨ੍ਧੇਨ ਸਪ੍ਪੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਪਵਿਟ੍ਠਭਾਵਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚਾਯਂ ਅਨੁਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ''ਸਤ੍ਤੁਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਵੇਸੇਸ੍ਸਤਿ , ਅਥ ਨਂ ਸਪ੍ਪੋ ਹਤ੍ਥੇ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਮਸ੍ਸ ਅਨੁਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਰਣਕਾਰਣਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਸਿਬ੍ਬਕੋ ਭਰਿਯਾਯ ਹਤ੍ਥਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਾ 'ਅਨ੍ਤੋਭਣ੍ਡਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਵੇਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਸਪ੍ਪੋ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਮਸ੍ਸ ਅਜ੍ਜ ਗੇਹਂ ਗਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾਯ ਮਰਣਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲਞਾਣੇਨੇਵ ਅਞ੍ਞਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਇਮਿਨਾ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੇਨ ਸੂਰੇਨ ਨਿਬ੍ਭਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਹਾਫਾਸੁਕਂ ਪਹਰਨ੍ਤੋਪਿ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਲਨਂ ਵਾ ਫਨ੍ਦਨਂ ਵਾ ਨ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਏਵਰੂਪਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਨ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੇਨ ਸੂਰੇਨ ਨਿਬ੍ਭਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਇਦਮ੍ਪਿ ਸੋ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲਞਾਣੇਨੇਵ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਏਵਂ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਸਪ੍ਪਂ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਠਿਤਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲਞਾਣੇਨੇਵ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੮. ''ਬਹੂਨਿ ਠਾਨਾਨਿ ਵਿਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ, ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਕ੍ਖਾਮਿ ਤਦੇਵ ਸਚ੍ਚਂ।
ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤਂ, ਅਜਾਨਤੋ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਹੂਨਿ ਠਾਨਾਨੀ**ਤਿ ਬਹੂਨਿ ਕਾਰਣਾਨਿ। **ਵਿਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਾਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਪਟਿਵੇਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਕ੍ਖਾਮੀ**ਤਿ ਯਂ ਤੇ ਅਹਂ ਏਤੇਸੁ ਕਾਰਣੇਸੁ ਏਤਂ ਕਾਰਣਂ ਵਕ੍ਖਾਮਿ। **ਤਦੇਵ ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਤਦੇਵ ਤਥਂ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਥਿਤਸਦਿਸਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਮਞ੍ਞਾਮੀ**ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਮਿ। **ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤੁਪਸਿਬ੍ਬਕਂ। **ਅਜਾਨਤੋ**ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਏਕੋ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਸਤ੍ਤੂ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਅਜ੍ਜ ਪਾਤਰਾਸਵੇਲਾਯ ਸਤ੍ਤੁਂ ਖਾਦੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਕਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ? ''ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਸਤ੍ਤੁਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਾਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਸਿਬ੍ਬਕਮੁਖਂ ਬਨ੍ਧਿ, ਨ ਬਨ੍ਧੀ''ਤਿ? ''ਨ ਬਨ੍ਧਿਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧੀ''ਤਿ। ''ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਬਨ੍ਧਿਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਵ ਪਾਨੀਯਂ ਪਾਤੁਂ ਗਤਕਾਲੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਸਤ੍ਤੁਗਨ੍ਧੇਨ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਸਪ੍ਪੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ, ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਆਗਤੋ ਤ੍ਵਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਮੁਖਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਠਿਤੋ ਏਕਂ ਦਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਤਾਵ ਪਹਰ, ਤਤੋ ਪਤ੍ਥਟਫਣਂ ਸੁਸੂਤਿਸਦ੍ਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਂ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ''ਆਦਾਯ ਦਣ੍ਡਂ ਪਰਿਸੁਮ੍ਭ ਭਸ੍ਤਂ, ਪਸ੍ਸੇਲ਼ਮੂਗਂ ਉਰਗਂ ਦੁਜਿਵ੍ਹਂ।
ਛਿਨ੍ਦਜ੍ਜ ਕਙ੍ਖਂ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ, ਭੁਜਙ੍ਗਮਂ ਪਸ੍ਸ ਪਮੁਞ੍ਚ ਭਸ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਰਿਸੁਮ੍ਭਾ**ਤਿ ਪਹਰ। **ਪਸ੍ਸੇਲ਼ਮੂਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਲ਼ਂ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਮੁਖੇਨ ਏਲ਼ਮੂਗਂ ਪਸਿਬ੍ਬਕਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਂ ਦੁਜਿਵ੍ਹਂ ਉਰਗਂ ਪਸ੍ਸ। **ਛਿਨ੍ਦਜ੍ਜ ਕਙ੍ਖਂ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਿਤਾਨੀ**ਤਿ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਸਪ੍ਪੋ, ਉਦਾਹੁ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਕਙ੍ਖਮੇਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਨਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ ਚ ਅਜ੍ਜ ਛਿਨ੍ਨ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਦ੍ਦੂਹ, ਅਵਿਤਥਞ੍ਹਿ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ, ਇਦਾਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਂ ਭੁਜਙ੍ਗਮਂ ਪਸ੍ਸ ਪਮੁਞ੍ਚ ਭਸ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਗ੍ਗੋ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਸਪ੍ਪੋਪਿ ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤੇ ਦਣ੍ਡੇਨ ਪਹਟੇ ਪਸਿਬ੍ਬਕਮੁਖਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ''ਸਂਵਿਗ੍ਗਰੂਪੋ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤਂ ਪਮੁਞ੍ਚਿ।
ਅਥ ਨਿਕ੍ਖਮਿ ਉਰਗੋ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ, ਆਸੀਵਿਸੋ ਸਪ੍ਪੋ ਫਣਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ॥

ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਫਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ''ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸੇਵ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਮਹਾਜਨੋ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਫੋਟਨਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਿਬ੍ਭਮਿਂਸੁ, ਘਨਮੇਘਵਸ੍ਸਂ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਰਤਨਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ, ਸਾਧੁਕਾਰਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਮਹਾਪਥਵੀਭਿਜ੍ਜਨਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਇਦਂ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਕਥਨਂ ਨਾਮ ਨੇਵ ਜਾਤਿਯਾ ਬਲਂ, ਨ ਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸਾਨਂ ਬਲਂ, ਕਸ੍ਸ ਪਨੇਤਂ ਬਲਨ੍ਤਿ? ਪਞ੍ਞਾਯ ਬਲਂ। ਪਞ੍ਞਵਾ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਮ੍ਪਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤਿ। ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਸਮ੍ਪਾਪਕੇਸੁ ਹਿ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾਵ ਸੇਟ੍ਠਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਪਞ੍ਞਾ ਹਿ ਸੇਟ੍ਠਾ ਕੁਸਲਾ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਰਾਜਾਰਿਵ ਤਾਰਕਾਨਂ।
ਸੀਲਂ ਸਿਰੀ ਚਾਪਿ ਸਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਨ੍ਵਾਯਿਕਾ ਪਞ੍ਞਵਤੋ ਭਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੮੧)।

ਏਵਂ ਕਥਿਤੇ ਚ ਪਨ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਹੇ ਏਕੋ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਮੁਖਬਨ੍ਧਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਰਞ੍ਞੋ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਮਾਹ –

੫੧. ''ਸੁਲਦ੍ਧਲਾਭਾ ਜਨਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ।
ਯੋ ਪਸ੍ਸਤੀ ਸੇਨਕਂ ਸਾਧੁਪਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਸਾਧੁਪਞ੍ਞਂ ਉਤ੍ਤਮਪਞ੍ਞਂ ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤਂ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਪਿਯਚਕ੍ਖੂਹਿ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਜਨਕਸ੍ਸ ਏਤੇ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਣੇ ਦਸ੍ਸਨਲਾਭਾ ਸੁਲਦ੍ਧਲਾਭਾ ਵਤ, ਏਤੇਨ ਲਦ੍ਧੇਸੁ ਸਬ੍ਬਲਾਭੇਸੁ ਏਤੇਵ ਲਾਭਾ ਸੁਲਦ੍ਧਲਾਭਾ ਨਾਮਾਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਥੁਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਸਿਬ੍ਬਕਤੋ ਸਤ੍ਤ ਕਹਾਪਣਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਿਦਾਯਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਦਿਯਡ੍ਢਗਾਥਮਾਹ –

''ਵਿਵਟ੍ਟਛਦ੍ਦੋ ਨੁਸਿ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸੀ, ਞਾਣਂ ਨੁ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਭਿਂਸਰੂਪਂ॥

੫੨. ''ਇਮਾਨਿ ਮੇ ਸਤ੍ਤਸਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਗਣ੍ਹਾਹਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਦਦਾਮਿ ਤੁਯ੍ਹਂ।
ਤਯਾ ਹਿ ਮੇ ਜੀਵਿਤਮਜ੍ਜ ਲਦ੍ਧਂ, ਅਥੋਪਿ ਭਰਿਯਾਯ ਮਕਾਸਿ ਸੋਤ੍ਥਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਵਟ੍ਟਛਦ੍ਦੋ ਨੁਸਿ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਕਾਰੇਸੁ ਵਿਵਟ੍ਟਛਦਨੋ ਵਿਵਟ੍ਟਨੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਥੁਤਿਵਸੇਨ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਞਾਣਂ ਨੁ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਭਿਂਸਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਾਹੁ ਅਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਸ੍ਸਪਿ ਸਤੋ ਤਵ ਞਾਣਂ ਅਤਿਵਿਯ ਭਿਂਸਰੂਪਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਯ ਬਲਵਨ੍ਤਿ। **ਤਯਾ ਹਿ ਮੇ**ਤਿ ਤਯਾ ਹਿ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧਂ। **ਅਥੋਪਿ ਭਰਿਯਾਯ ਮਕਾਸਿ ਸੋਤ੍ਥਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਥੋਪਿ ਮੇ ਭਰਿਯਾਯ ਤ੍ਵਮੇਵ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਅਕਾਸਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਵਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇਪਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਦਦੇਯ੍ਯਮੇਵਾਹਂ, ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਮੇ ਧਨਂ, ਇਮਾਨਿ ਮੇ ਸਤ੍ਤ ਸਤਾਨਿ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੩. ''ਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵੇਤਨਮਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਚਿਤ੍ਰਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਸੁਭਾਸਿਤਾਹਿ।
ਇਤੋਪਿ ਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ ਦਦਨ੍ਤੁ ਵਿਤ੍ਤਂ, ਆਦਾਯ ਤ੍ਵਂ ਗਚ੍ਛ ਸਕਂ ਨਿਕੇਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵੇਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਤ੍ਤਨਂ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਇਤੋਪਿ ਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਇਤੋ ਮਮ ਪਾਦਮੂਲਤੋਪਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਧਨਂ ਦਦਨ੍ਤੁ। **ਵਿਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਤ੍ਵਂ ਗਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਆਦਾਯ ਸਕਨਿਵੇਸਨਂ ਗਚ੍ਛ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਂ ਪੂਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਕਹਾਪਣੇ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕੇਨ ਤ੍ਵਂ ਧਨਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪੇਸਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਰਿਯਾਯ ਮੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਭਰਿਯਾ ਪਨ ਤੇ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ, ਦਹਰਾ''ਤਿ। ''ਦਹਰਾ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਸਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ 'ਨਿਬ੍ਭਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਤਂ ਪੇਸੇਸਿ, ਸਚੇ ਇਮੇ ਕਹਾਪਣੇ ਘਰਂ ਨੇਸ੍ਸਸਿ, ਸਾ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਲਦ੍ਧਕਹਾਪਣੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਰਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਉਜੁਕਮੇਵ ਗੇਹਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹਿਗਾਮੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਗਾਮਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਕਹਾਪਣੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਜਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਭੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਇਤਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਮੂਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਹਸ੍ਸਂ ਮੇ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਹਂ ਪਨ ਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਠਪਿਤਂ, ਪਾਤੋਵ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯੀ''ਤਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਾਰਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਠਪਿਤਂ ਵਿਯ ਗਣ੍ਹਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਹਾਪਣੇ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭਰਿਯਾਯ ਤੇ ਆਚਿਕ੍ਖੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਾਯ ਜਾਰਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਭਰਿਯਾਯ ਕੁਲੂਪਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਦਿਵਸਾਨਂ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਪਠਮਦਿਵਸੇ ਤਵ ਸਤ੍ਤ, ਭਰਿਯਾਯ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਚੁਦ੍ਦਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਥ, ਪੁਨਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕੇਕਂ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਵ ਏਕਂ, ਭਰਿਯਾਯ ਤੇ ਏਕਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਾਯ ਤੇ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਆਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤੋ ਮੇ ਪਣ੍ਡਿਤ, ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਭੁਞ੍ਜਨਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਰਿਸੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਰੁਕ੍ਖਮੂਲਤੋ ਤੇ ਇਮਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਂ ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਗਣ੍ਹਾਮਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਕਹਾਪਣੇ''ਤਿ। ਸੋ ਭੀਤੋ ''ਗਹਿਤਾ ਮੇ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ''ਕੁਹਿਂ ਤੇ ਠਪਿਤਾ''ਤਿ? ''ਤਤ੍ਥੇਵ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਠਪਿਤਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਂ ਤੇ ਸਾਯੇਵ ਭਰਿਯਾ ਹੋਤੁ, ਉਦਾਹੁ ਅਞ੍ਞਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ''ਸਾਯੇਵ ਮੇ ਹੋਤੁ,

ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਞ੍ਚ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਕਹਾਪਣੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾਪਿ ਰਾਜਾਣੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋਯੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਤੁਭਸੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੪੦੩] ੮. ਅਟ੍ਠਿਸੇਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇਮੇ ਅਹੰ ਨ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਆਲਵਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਗ੍ਗਾਲਵੇ ਚੇਤਿਯੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਮਣਿਕਣ੍ਠਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੩.੭ ਆਦਯੋ) ਕਥਿਤਮੇਵ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਬਾਹਿਰਕਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜੂਹਿ ਪਵਾਰਿਤਾਪਿ 'ਯਾਚਨਾ ਨਾਮ ਪਰੇਸੰ ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਅਮਨਾਪਾ'ਤਿ ਨ ਯਾਚਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਨਿਗਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਟ੍ਠਿਸੇਨਕੁਮਾਰੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਕਰਿੰਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾਚਾਰਵਿਹਾਰੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਨਿਮਨ੍ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਤਲੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭੋਜਨੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਾਵਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਾਪੇਸਿ, ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਚ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਪਸਨ੍ਨੋ ਰਜ੍ਜੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਯੇਨ ਵੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਪਵਾਰੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਦੰ ਨਾਮ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਨ ਵਦਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਯਾਚਕਾ ''ਇਦੰ ਦੇਹਿ, ਇਦੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤੰ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਰਾਜਾ ਅਸਜ੍ਜਮਾਨੋ ਦੇਤਿਯੇਵ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਞ੍ਞੇ ਯਾਚਨਕਵਨਿਬ੍ਬਕਾ 'ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਹੀ'ਤਿ ਮੰ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਅਯ੍ਯੋ ਪਨ ਅਟ੍ਠਿਸੇਨੋ ਪਵਾਰਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਚਤਿ, ਪਞ੍ਞਵਾ ਖੋ ਪਨੇਸ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ, ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਯਾਚਨਕਾਰਣੰ ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਯਾਚਨਕਾਰਣੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੪. ''ਯੇਮੇ ਅਹੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਟ੍ਠਿਸੇਨ ਵਨਿਬ੍ਬਕੇ।

ਤੇ ਮੰ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਮੰ ਤ੍ਵਂ ਨ ਯਾਚਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵ**ਨਿਬ੍ਬਕੇ**ਤਿ ਯਾਚਨਕੇ। **ਸਙ੍ਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਅਯ੍ਯ, ਅਟ੍ਠਿਸੇਨ, ਯੇਮੇ ਵਨਿਬ੍ਬਕੇ ਅਹੰ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਜਾਤਿਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸੇਨ ''ਇਮੇ ਨਾਮੇਤੇ''ਤਿਪਿ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਤੇ ਮੰ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤੰ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਮੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਯਾਚਸੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੫. ''ਯਾਚਕੋ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਯਾਚੰ ਅਦਦਮਪ੍ਪਿਯੋ।

ਤਸ੍ਮਾਹੰ ਤੰ ਨ ਯਾਚਾਮਿ, ਮਾ ਮੇ ਵਿਦੇਸ੍ਸਨਾ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਚਕੋ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ ''ਇਦੰ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਯਾਚਕੋ, ਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਮ੍ਪਿ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ ਅਮਨਾਪੋ। ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯਭਾਵੋ ਮਣਿਕਣ੍ਠਜਾਤਕੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। **ਯਾਚ**ਨ੍ਤਿ ਯਾਚਿਤਭਣ੍ਡੰ। **ਅਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਦਮਾਨੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯੋਪਿ ਯਾਚਿਤੰ ਨ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਦਮਾਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਾਚਕਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਯਾਚਕੋਪਿ ਦਾਯਕਸ੍ਸ, ਯਾਚਿਤੰ ਭਣ੍ਡੰ ਅਦਦਨ੍ਤੋਪਿ ਯਾਚਕਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹੰ ਤੰ ਨ ਯਾਚਾਮਿ। **ਮਾ ਮੇ ਵਿਦੇਸ੍ਸਨਾ ਅਹੂ**ਤਿ ਸਚੇ ਹਿ ਅਹੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਮੇਵ, ਤਵ ਵਿਦੇਸ੍ਸੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਮੇ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਿਦੇਸ੍ਸਨਾ, ਸਚੇ ਪਨ ਤ੍ਵੰ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਮਮ ਵਿਦੇਸ੍ਸੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਾ ਚ ਮਮ ਤਯਿ ਵਿਦੇਸ੍ਸਨਾ, ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਮਾ ਮੇ ਵਿਦੇਸ੍ਸਨਾ ਅਹੁ, ਮਾ ਨੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮੇਤ੍ਤਾ ਭਿਜ੍ਜੀਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਅਹੰ ਤੰ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਚਾਮੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੫੬. ''ਯੋ ਵੇ ਯਾਚਨਜੀਵਾਨੋ, ਕਾਲੇ ਯਾਚੰ ਨ ਯਾਚਤਿ।
ਪਰਞ੍ਚ ਪੁਞ੍ਞਾ ਧੰਸੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਨ ਜੀਵਤਿ॥

੫੭. ''ਯੋ ਚ ਯਾਚਨਜੀਵਾਨੋ, ਕਾਲੇ ਯਾਚਞ੍ਹਿ ਯਾਚਤਿ।
ਪਰਞ੍ਚ ਪੁਞ੍ਞੰ ਲਬ੍ਭੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਚ ਜੀਵਤਿ॥

੫੮. ''ਨ ਵੇ ਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਾਚਕਮਾਗਤੇ।
ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿ ਪਿਯੋ ਮੇਸਿ, ਵਦ ਤ੍ਵੰ ਭਞ੍ਞਮਿਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਚਨਜੀਵਾਨੋ**ਤਿ ਯਾਚਨਜੀਵਮਾਨੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਅਯ੍ਯ, ਅਟ੍ਠਿਸੇਨ ਯੋ ਯਾਚਨੇਨ ਜੀਵਮਾਨੋ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੰ ਨ ਯਾਚਤਿ, ਸੋ ਪਰਞ੍ਚ ਦਾਯਕੰ ਪੁਞ੍ਞਾ ਧੰਸੇਤਿ ਪਰਿਹਾਪੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਚ ਸੁਖੰ ਨ ਜੀਵਤਿ। **ਪੁਞ੍ਞੰ ਲਬ੍ਭੇਤੀ**ਤਿ ਕਾਲੇ ਪਨ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੰ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ਪਰਞ੍ਚ ਪੁਞ੍ਞੰ ਅਧਿਗਮੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਚ ਸੁਖੰ ਜੀਵਤਿ। **ਨ ਵੇ ਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਵਦੇਸਿ ''ਮਾ ਮੇ ਵਿਦੇਸ੍ਸਨਾ ਅਹੂ''ਤਿ, ਤੰ ਕਸ੍ਮਾ ਵਦਸਿ। ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਹਿ ਦਾਨਞ੍ਚ ਦਾਨਫਲਞ੍ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਯਾਚਕੇ ਆਗਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਪਨ ਪਮੁਦਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਯਾਚਕਮਾਗਤੇ**ਤਿ ਮ-ਕਾਰੋ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਯਾਚਕੇ ਆਗਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿ ਪਿਯੋ ਮੇਸੀ**ਤਿ ਅਯ੍ਯ ਅਟ੍ਠਿਸੇਨ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਚਾਰਿ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਤ੍ਵੰ ਮਯ੍ਹੰ ਅਤਿਵਿਯ ਪਿਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਰੰ ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਵਦੇਹਿ ਯਾਚਾਹਿਯੇਵ। **ਭਞ੍ਞਮਿਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਵਦ, ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿਯੇਵਾਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞਾ ਰਜ੍ਜੇਨਾਪਿ ਪਵਾਰਿਤੋ ਨੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਚਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇ ਕਥਿਤੇ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਯਾਚਨਾ ਹਿ ਨਾਮੇਸਾ ਕਾਮਭੋਗੀਨੰ ਗਿਹੀਨੰ ਆਚਿਣ੍ਣਾ, ਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਿਹੀਹਿ ਅਸਮਾਨਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਟਿਪਦੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਛਟ੍ਠੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੯. ''ਨ ਵੇ ਯਾਚਨ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ, ਧੀਰੋ ਚ ਵੇਦਿਤੁਮਰਹਤਿ।
ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਰਿਯਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਏਸਾ ਅਰਿਯਾਨ ਯਾਚਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਚ ਬੋਧਿਯਾ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਚ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਚ ਸੁਸੀਲਾ ਚ, ਏਤੇ ਏਵਰੂਪਾ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਨ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। **ਧੀਰੋ ਚ ਵੇਦਿਤੁਮਰਹਤੀ**ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਪਨ ਧੀਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਗਿਲਾਨਕਾਲੇ ਚ ਅਗਿਲਾਨਕਾਲੇ ਚ ਯੇਨ ਯੇਨਤ੍ਥੋ, ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਸਯਮੇਵ ਵੇਦਿਤੁੰ ਜਾਨਿਤੁੰ ਅਰਹਤਿ। **ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਰਿਯਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਰਿਯਾ ਪਨ ਵਾਚੰ ਅਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨਤ੍ਥਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕੇਵਲੰ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵਤ੍ਤੇਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਨੇਵ ਕਾਯਙ੍ਗੰ ਵਾ ਵਾਚਙ੍ਗੰ ਵਾ ਕੋਪੇਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਵਿਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਹਿ ਕਾਯਙ੍ਗੰ ਕੋਪੇਤਿ ਨਾਮ, ਵਚੀਭੇਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾਚਙ੍ਗੰ ਕੋਪੇਤਿ ਨਾਮ, ਤਦੁਭਯੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਅਰਿਯਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। **ਏਸਾ ਅਰਿਯਾਨ ਯਾਚਨਾ**ਤਿ ਏਸਾ ਕਾਯਙ੍ਗਵਾਚਙ੍ਗੰ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਾ ਅਰਿਯਾਨੰ ਯਾਚਨਾ ਨਾਮ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਯਦਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਞਤ੍ਵਾ ਕੁਲੂਪਕਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬੰ ਦੇਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ''ਦਦਾਮਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਰੋਹਿਣੀਨੰ, ਗਵੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਸਹ ਪੁਙ੍ਗਵੇਨ।
ਅਰਿਯੋ ਹਿ ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਕਥੰ ਨ ਦਜ੍ਜਾ, ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਗਾਥਾ ਤਵ ਧਮ੍ਮਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰੋਹਿਣੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨੰ। **ਗਵੰ ਸਹਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਰਦਧਿਆਦਿਮਧੁਰਰਸਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਏਵਰੂਪਾਨੰ ਗੁਨ੍ਨੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦਮ੍ਮਿ, ਤੰ ਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹ। **ਅਰਿਯੋ**ਤਿ ਆਚਾਰਅਰਿਯੋ। **ਅਰਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਅਰਿਯਸ੍ਸ। **ਕਥੰ ਨ ਦਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ।

ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਹੰ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਕਿਞ੍ਚਨੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਨ ਮੇ ਗਾਵੀਹਿ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸੋਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋਪਿ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਟ੍ਠਿਸੇਨੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਿਸੇਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੪੦੪] ੯. ਕਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਤ੍ਥ ਵੇਰੀ ਨਿਵਸਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਥਵਿਪਵੇਸਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਹ ਪਰਿਸਾਯ ਨਟ੍ਠੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਹ ਪਰਿਸਾਯ ਨਟ੍ਠੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਸ੍ਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਕਪਿਪਰਿਵਾਰੋ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਪਿ ਕਪਿਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਕਪਿਪਰਿਵਾਰੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਪੁਰੋਹਿਤੇ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਲੋਲਕਪਿ ਪੁਰੇਤਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਤੋਰਣਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਵਚ੍ਚਪਿਣ੍ਡੰ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਦ੍ਧੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਖੇ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ''ਹੋਤੁ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਕਟੇ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤੇਨ ਵੇਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟਾਨੰ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਿਤਭਾਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸੋ ''ਵੇਰੀਨੰ ਨਿਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਵਸਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਕਪਿਗਣੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਕਪਿਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸਪਿ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਦੁਬ੍ਬਚਕਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਰਮਕ੍ਕਟੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ

ਪਰਿਵਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਵੀਹਿਕੋਟ੍ਟਿਕਾਯ ਦਾਸਿਯਾ ਆਤਪੇ ਪਸਾਰਿਤਵੀਹਿਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਏਕੋ ਏਲ਼ਕੋ ਉਮ੍ਮੁਕ੍ਕੇਨ ਪਹਾਰਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਦਿਤ੍ਤਸਰੀਰੋ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਿਣਕੁਟਿਯਾ ਕੁਟ੍ਟੇ ਸਰੀਰਂ ਘਂਸਿ । ਸੋ ਅਗ੍ਗਿ ਤਿਣਕੁਟਿਕਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਪਿਟ੍ਠਿ ਝਾਯਿ, ਹਤ੍ਥਿਵੇਜ੍ਜਾ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤਿ।

ਪੁਰੋਹਿਤੋਪਿ ਮਕ੍ਕਟਾਨਂ ਗਹਣੂਪਾਯਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਰਾਜਾ ਆਹ ''ਆਚਰਿਯ, ਬਹੂ ਨੋ ਹਤ੍ਥੀ ਵਣਿਤਾ ਜਾਤਾ, ਹਤ੍ਥਿਵੇਜ੍ਜਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਜਾਨਾਸਿ ਨੁ ਖੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭੇਸਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ? ''ਜਾਨਾਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਮਕ੍ਕਟਵਸਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਨਨੁ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਬਹੂ ਮਕ੍ਕਟਾ''ਤਿ? ਰਾਜਾ ''ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਕ੍ਕਟੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਸਂ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਧਨੁਗ੍ਗਹਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇਪਿ ਮਕ੍ਕਟੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸੁਂ। ਏਕੋ ਪਨ ਜੇਟ੍ਠਕਮਕ੍ਕਟੋ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਸਰਪਹਾਰਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਤਿ। ਵਾਨਰਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਹਾਰਂ ਲਦ੍ਧਾ ਮਤਭਾਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਪਿਗਣਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੇਰਿਟ੍ਠਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਏਵਂ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਕਪਿਗਣਸ੍ਸ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੧. ''ਯਤ੍ਥ ਵੇਰੀ ਨਿਵਸਤਿ, ਨ ਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵਿਰਤ੍ਤਂ ਵਾ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਸਤਿ ਵੇਰਿਸੁ॥

੬੨. ''ਦਿਸੋ ਵੇ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਪੋਸਸ੍ਸਾਨੁਵਿਧੀਯਤੋ।
ਏਕਸ੍ਸ ਕਪਿਨੋ ਹੇਤੁ, ਯੂਥਸ੍ਸ ਅਨਯੋ ਕਤੋ॥

੬੩. ''ਬਾਲੋਵ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨੀ, ਯੂਥਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਰਕੋ।
ਸਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਯੇਥਾਯਂ ਯਥਾ ਕਪਿ॥

੬੪. ''ਨ ਸਾਧੁ ਬਲਵਾ ਬਾਲੋ, ਯੂਥਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਰਕੋ।
ਅਹਿਤੋ ਭਵਤਿ ਞਾਤੀਨਂ, ਸਕੁਣਾਨਂਵ ਚੇਤਕੋ॥

੬੫. ''ਧੀਰੋਵ ਬਲਵਾ ਸਾਧੁ, ਯੂਥਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਰਕੋ।
ਹਿਤੋ ਭਵਤਿ ਞਾਤੀਨਂ, ਤਿਦਸਾਨਂਵ ਵਾਸਵੋ॥

੬੬. ''ਯੋ ਚ ਸੀਲਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਞ੍ਚ, ਸੁਤਞ੍ਚਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ।
ਉਭਿਨ੍ਨਮਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰਸ੍ਸ ਚ॥

੬੭. ''ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਲੇਯ੍ਯ ਮਤ੍ਤਾਨਂ, ਸੀਲਪਞ੍ਞਾਸੁਤਾਮਿਵ।
ਗਣਂ ਵਾ ਪਰਿਹਰੇ ਧੀਰੋ, ਏਕੋ ਵਾਪਿ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੋ ਪੋਸੋ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਞਾਤਿਨੋ ਵਾ ਅਨੁਵਿਧੀਯਤਿ ਅਨੁਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ ਅਨੁਵਿਧੀਯਤੋ ਸੋ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤੋ ਦਿਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਰਿਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। **ਏਕਸ੍ਸ ਕਪਿਨੋ**ਤਿ ਪਸ੍ਸਥ ਏਕਸ੍ਸ ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਧਬਾਲਸ੍ਸ ਕਪਿਨੋ ਹੇਤੁ ਅਯਂ ਸਕਲਸ੍ਸ ਯੂਥਸ੍ਸ ਅਨਯੋ ਅਵੁਡ੍ਢਿ ਮਹਾਵਿਨਾਸੋ ਕਤੋਤਿ। **ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨੀ**ਤਿ ਯੋ ਸਯਂ ਬਾਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਸਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਯਂ ਦੁਬ੍ਬਚਕਪਿ ਮਤਸਯਨਂ ਸਯਿਤੋ, ਏਵਂ ਸਯੇਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨ ਸਾਧੂਤਿ ਬਾਲੋ ਨਾਮ ਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯੂਥਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਰਕੋ ਨ ਸਾਧੁ ਨ ਲਦ੍ਧਕੋ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਸੋ ਹਿ **ਅਹਿਤੋ ਭਵਤਿ ਞਾਤੀਨਂ,** ਵਿਨਾਸਮੇਵ ਵਹਤਿ। **ਸਕੁਣਾਨਂਵ ਚੇਤਕੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਤਿਤ੍ତਿਰਸਕੁਣਾਨਂ ਦੀਪਕਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੇ ਸਕੁਣੇ ਨ ਮਾਰੇਤਿ, ਞਾਤਕੇਵ ਮਾਰੇਤਿ, ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਅਹਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਿਤੋ ਭਵਤੀ**ਤਿ ਕਾਯੇਨਪਿ ਵਾਚਾਯਪਿ ਮਨਸਾਪਿ ਹਿਤਕਾਰਕੋਯੇਵ। **ਉਭਿਨ੍ਨਮਤ੍ਥਂ ਚਰਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਇਧ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਏਤੇ ਸੀਲਾਦਯੋ ਗੁਣੇ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ''ਮਯ੍ਹਂ ਆਚਾਰਸੀਲਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਞ੍ਞਾਪਿ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਤਥਤੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਗਣਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਮੇਵ ਚਰਤਿ।

ਤੁਲੇਯ੍ਯ ਮਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਤੁਲੇਯ੍ਯ ਅਤ੍ਤਾਨਂ। **ਤੁਲੇਯ੍ਯਜਾ**ਤਿ ਤੁਲੇਤ੍ਵਾ। **ਸੀਲਪਞ੍ਞਾਸੁਤਾਮਿ**ਵਾਤਿ ਏਤਾਨਿ ਸੀਲਾਦੀਨਿ ਵਿਯ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਮਾ ਸੀਲਾਦੀਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਏਤਾਨਿ ਸੀਲਾਦੀਨਿ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸੁ ਤੁਲੇਤ੍ਵਾ ''ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਨੁ ਖੋਮ੍ਹਿ ਸੀਲੇ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸੁਤੇ''ਤਿ ਤੀਰੇਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧੀਰੋ ਗਣਂ ਵਾ ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯ, ਚਤੂਸੁ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਏਕੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਪਰਿਸੁਪਟ੍ਠਾਕੇਨਪਿ ਵਿਵੇਕਚਾਰਿਨਾਪਿ ਇਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨੇਵ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਵਿਨਯਪਰਿਯਤ੍ਤਿਕਿਚ੍ਚਂ ਕਥੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦੁਬ੍ਬਚਕਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਰਿਸਾਪਿਸ੍ਸ ਦੇਵਦਤ੍ਤਪਰਿਸਾ, ਪਣ੍ਡਿਤਕਪਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੪੦੫] ੧੦. ਬਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਬਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ''ਇਦਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਧੁਵਂ ਸਸ੍ਸਤਂ ਅਚਵਨਧਮ੍ਮਂ, ਇਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਲੋਕਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਹੇਟ੍ਠੂਪਪਤ੍ਤਿਕੋ ਕਿਰੇਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਵੇਹਪ੍ਫਲੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਕਪ੍ਪਸਤਪਰਿਮਾਣਂ ਆਯੁਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਅਟ੍ਠਕਪ੍ਪਾਯੁਕੇਸੁ ਆਭਸ੍ਸਰੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਰਸ੍ਸ ਏਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਹਿ ਨੇਵ ਉਪਰਿਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਤੋ ਚੁਤਿਂ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਉਪਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ, ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਮਞ੍ਞਾਯ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਬਲਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤਂ ਵਾ ਬਾਹਂ ਪਸਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਸਾਰਿਤਂ ਵਾ ਬਾਹਂ ਸਮਿਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਅਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਹਿ ਖੋ, ਮਾਰਿਸ, ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਮਾਰਿਸ, ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਖੋ, ਮਾਰਿਸ, ਇਮਂ ਪਰਿਯਾਯਮਕਾਸਿ, ਯਦਿਦਂ ਇਧਾਗਮਨਾਯ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਮਾਰਿਸ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਇਦਂ ਧੁਵਂ ਇਦਂ ਸਸ੍ਸਤਂ ਇਦਂ ਕੇਵਲਂ ਇਦਂ ਅਚਵਨਧਮ੍ਮਂ, ਇਦਞ੍ਹਿ ਨ ਚ ਜਾਯਤਿ ਨ ਜੀਯਤਿ ਨ ਮੀਯਤਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ, ਇਤੋ ਚ ਪਨਞ੍ਞਂ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਗਵਾ ਬਕਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਏਤਦਵੋਚ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਤੋ ਵਤ ਭੋ ਬਕੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਤੋ ਵਤ ਭੋ ਬਕੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਞ੍ਞੇਵ ਸਮਾਨਂ ਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤਞ੍ਚ ਪਨਞ੍ਞਂ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣਂ, ਨਤ੍ਥਞ੍ਞਂ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਤੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੫)। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ''ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਕਥੇਸਿ, ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਕਥੇਸਿ, ਇਤਿ ਮਂ ਏਸ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਚੋਰੋ ਕਤਿਪਯੇ ਪਹਾਰੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਅਹਮੇਵ ਚੋਰੋ, ਅਸੁਕੋਪਿ ਚੋਰੋ ਅਸੁਕੋਪਿ ਚੋਰੋ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਹਾਯਕੇ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਤਥੇਵ ਭਗਵਤੋ ਅਨੁਯੋਗਭਯੇਨ ਭੀਤੋ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਕੇ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੮. ''ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤਿ ਗੋਤਮ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾ, ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ ਜਾਤਿਜਰਂ ਅਤੀਤਾ।

ਅਯਮਨ੍ਨਿਮਾ ਵੇਦਗੂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਤ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਮਾਭਿਜਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਜਨਾ ਅਨੇਕਾ''ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੫)।

ਤਤ੍ਥ **ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤੁਤੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਭੋ ਗੋਤਮ, ਅਹਮੇਵ, ਅਥ ਖੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਮਯਂ ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤੁਤਿ ਜਨਾ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਉਪਰਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇਨ **ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ** ਜਾਤਿਞ੍ਚ ਜਰਞ੍ਚ ਅਤੀਤਾ, ਅਯਂ ਨੋ ਵੇਦੇਹਿ ਗਤਤ੍ਤਾ **ਵੇਦਗੂ**, ਅਯਂ ਭੋ ਗੋਤਮ **ਅਨ੍ਨਿਮਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਤ੍ਤਿ**, ਪਚ੍ਛਿਮਕੋਟਿਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿ। **ਅਸ੍ਮਾਭਿਜਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਜਨਾ ਅਨੇਕਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਹੇ ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਜਨਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ – ''ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ ਪਿਹਯਨ੍ਤਿ, ''ਅਹੋ ਵਤ ਮਯਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੯. ''ਅਪ੍ਪਂ ਹਿ ਏਤਂ ਨ ਹਿ ਦੀਘਮਾਯੁ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਬਕ ਮਞ੍ਞਸਿ ਦੀਘਮਾਯੁਂ।
ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਾਨਂ, ਆਯੁਂ ਪਜਾਨਾਮਿ ਤਵਾਹ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ''ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੫)।

ਤਤ੍ਥ **ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਗਣਨਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਵਸ੍ਸਾਨਞ੍ਹਿ ਦਸਦਸਕਂ ਸਤਂ, ਦਸ ਸਤਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸਂ, ਸਤਂ ਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ, ਸਤਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿ ਨਾਮ, ਸਤਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਕੋਟਿ ਨਾਮ, ਸਤਂ ਪਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿਪਕੋਟਿ ਨਾਮ, ਸਤਂ ਕੋਟਿਪਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਏਕਂ ਨਹੁਤਂ ਨਾਮ, ਸਤਂ ਨਹੁਤਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਏਕਂ ਨਿਨ੍ਨਹੁਤਂ ਨਾਮ। ਛੇਕੋ ਗਣਕੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਗਣੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਗਣਨਾ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਾਨਮੇਵ ਵਿਸਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਤਂ ਨਿਨ੍ਨਹੁਤਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਏਕਂ ਅਬ੍ਬੁਦਂ, ਵੀਸਤਿ ਅਬ੍ਬੁਦਾਨਿ ਏਕਂ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਂ, ਤੇਸਂ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਏਕਂ ਅਹਹਂ ਨਾਮ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਬਕਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਅਵਸਿਟ੍ਠਂ ਆਯੁ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਗਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਕੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੦. ''ਅਨਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾਹਮਸ੍ਮਿ, ਜਾਤਿਜ੍ਜਰਂ ਸੋਕਮੁਪਾਤਿਵਤ੍ਤੋ।
ਕਿਂ ਮੇ ਪੁਰਾਣਂ ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤਂ, ਆਚਿਕ੍ਖ ਮੇ ਤਂ ਯਮਹਂ ਵਿਜਞ੍ਞਾ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੫)।

ਤਤ੍ਥ **ਭਗਵਾ**ਤਿ ਭਗਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ''ਆਯੁਂ ਪਜਾਨਾਮਿ ਤਵਾਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ''ਅਹਂ ਅਨਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ ਜਾਤਿਜਰਞ੍ਚ ਸੋਕਞ੍ਚ ਉਪਾਤਿਵਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਦਥ। **ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਤਸਮਾਦਾਨਞ੍ਚ ਸੀਲਵਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਦਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਾਣਂ ਵਤਞ੍ਚ ਸੀਲਵਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਆਚਿਕ੍ਖ ਮੇ ਤਂ, ਯਮਹਂ ਤਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਂ ਯਾਥਾਵਸਰਸਤੋ ਵਿਜਾਨੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਅਤੀਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੭੧. ''ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਅਪਾਯੇਸਿ ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸੇ, ਪਿਪਾਸਿਤੇ ਘਮ੍ਮਨਿ ਸਮ੍ਪਰੇਤੇ।
ਤਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਂ ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤਂ, ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿ॥

੭੨. ''ਯਂ ਏਣਿਕੂਲਸ੍ਮਿ ਜਨਂ ਗਹੀਤਂ, ਅਮੋਚਯੀ ਗਯ੍ਹਕ ਨੀਯਮਾਨਂ।
ਤਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਂ ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤਂ, ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿ॥

੭੩. ''ਗਙ੍ਗਾਯ ਸੋਤਸ੍ਮਿਂ ਗਹੀਤਨਾਵਂ, ਲੁਦ੍ਦੇਨ ਨਾਗੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਕਪ੍ਪਾ।
ਅਮੋਚਯਿ ਤ੍ਵਂ ਬਲਸਾ ਪਸਯ੍ਹ, ਤਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਂ ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤਂ।

ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿ॥

੧੪. ''ਕਪ੍ਪੋ ਚ ਤੇ ਬਦ੍ਧਚਰੋ ਅਹੋਸਿੰ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੰ ਵਤਿਨੰ ਅਮਞ੍ਞੰ।
ਤੰ ਤੇ ਪੁਰਾਣੰ ਵਤਸੀਲਵਤ੍ਤੰ, ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮੀ''ਤਿ॥ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੫)।

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਾਯੇਸੀ**ਤਿ ਪਾਯੇਸਿ। **ਘਮ੍ਮਨਿ ਸਮ੍ਪਰੇਤੇ**ਤਿ ਘਮ੍ਮੇਨ ਸਮ੍ਪਰੇਤੇ ਅਤਿਵਿਯ ਫੁਟ੍ਠੇ ਘਮ੍ਮਕਿਲਨ੍ਤੇ। **ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋ**ਵਾਤਿ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਸੁਪਨ੍ਤੋ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਸੁਪਿਨਕੰ ਵਿਯ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਬਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਬਹੂਨੰ ਕਨ੍ਤਾਰਪਟਿਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਨੀਯੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਏਕੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਸਾ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਖੀਣਦਾਰੁਦਕਾ ਨਿਰਾਹਾਰਾ ਉਣ੍ਹਾਭਿਭੂਤਾ ''ਇਦਾਨਿ ਨੋ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸਕਟੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਸਕਟੇਸੁ ਨਿਪਜ੍ਜਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਤਾਪਸੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਮਾ ਨਸ੍ਸਿੰਸੂ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਗਙ੍ਗਾਸੋਤੰ ਉਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾਭਿਮੁਖੰ ਅਕਾਸਿ, ਅਵਿਦੂਰੇ ਚ ਏਕੰ ਵਨਸਣ੍ਡੰ ਮਾਪੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡਤੋ ਤਿਣੰ ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੂਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਿਸੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਰੋਗਾ ਕਨ੍ਤਾਰੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਏਣਿਕੂਲਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਏਣਿਯਾ ਨਾਮ ਨਦਿਯਾ ਕੂਲੇ। **ਗਯ੍ਹਕ ਨੀਯਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਰਮਰਗਾਹੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਯਮਾਨੰ। ਸੋ ਕਿਰ ਤਾਪਸੋ ਅਪਰਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਏਕੰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਦੀਤੀਰੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿੰ ਦਿਵਸੇ ਪਬ੍ਬਤਤੋ ਚੋਰਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਾਮੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚਾਰਕਮਨੁਸ੍ਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਬਿਲੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰੰ ਪਚਾਪੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਤਾਪਸੋ ਗੋਮਹਿੰਸਾਦੀਨਞ੍ਚੇਵ ਦਾਰਕਦਾਰਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਮਹਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਟਸ੍ਸਰੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਮਾ ਨਸ੍ਸਿੰਸੂ''ਤਿ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਭੇਰਿੰ ਆਕੋਟਾਪੇਨ੍ਤੋ ਤੰ ਠਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਚਾਰਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੋਰਾਨੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਚੋਰਾ ''ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਗਹਿਤਗਹਿਤੰ ਭਣ੍ਡਕੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੰ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿੰਸੁ। ਤਾਪਸੋ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਕਗਾਮੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਗਹੀਤਨਾਵਨ੍ਤਿ ਨਿਗ੍ਗਹਿਤਨਾਵੰ। **ਲੁਦ੍ਦੇਨਾ**ਤਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ੇਨ। **ਮਨੁਸ੍ਸਕਪ੍ਪਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਵਿਨਾਸੇਤੁਕਾਮਤਾਯ। **ਬਲਸਾ**ਤਿ ਬਲੇਨ। **ਪਸਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ। ਅਪਰਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਸੋ ਤਾਪਸੋ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਦਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਟੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਮਤ੍ਥਕੇ ਪੁਪ੍ਫਮਣ੍ਡਪੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਪਿਵਨ੍ਤਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਕੁਲੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪੀਤਾਵਸੇਸੰ ਸੁਰੰ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਤਾਵਸੇਸਾਨਿ ਭਤ੍ਤਮਚ੍ਛਮੰਸਤਮ੍ਬੁਲਾਦੀਨਿ ਗਙ੍ਗਾਯਮੇਵ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ। ਗਙ੍ਗੇਯ੍ਯੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ''ਇਮੇ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕੰ ਮਮ ਉਪਰਿ ਖਿਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਜਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਓਸੀਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਏਕਦੋਣਿਕਨਾਵਪ੍ਪਮਾਣੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਫਣੰ ਧਾਰਯਮਾਨੋ ਤੇਸੰ ਅਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਤੇ ਨਾਗਰਾਜਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਮਹਾਸਦ੍ਦੰ ਕਰਿੰਸੁ। ਤਾਪਸੋ ਤੇਸੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਚ ਕੁਦ੍ਧਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਯਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਮਾ ਨਸ੍ਸਿੰਸੂ''ਤਿ ਖਿਪ੍ਪਨਿਸਨ੍ਤਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਖਿਪ੍ਪੰ ਸੁਪਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ । ਨਾਗਰਾਜਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਪਤ੍ਵਾ ਅਗਮੰਸੁ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਬਦ੍ਧਚਰੋਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ। **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੰ ਵਤਿਨੰ ਅਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚੇਵ ਵਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚ ਤਾਪਸੋਤਿ ਤੰ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ। ਇਮਿਨਾ ਕਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ? ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇ ਅਹੰ ਅਤੀਤੇ ਤਵ ਕੇਸਵਤਾਪਸਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹੰ ਨਾਰਦੇਨ ਨਾਮ ਅਮਚ੍ਚੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਆਨੀਤਸ੍ਸ ਰੋਗੰ ਵੂਪਸਮੇਸਿੰ। ਅਥ ਨੰ ਨਾਰਦੋ ਦੁਤਿਯਵਾਰੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਰੋਗੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਅਭਾਸਿ –

‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਿਨ੍ਦੁੰ ਜਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਨਂ।
ਕਥਂ ਨੁ ਭਗਵਾ ਕੇਸਿ, ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਰਮਤਿ ਅਸ੍ਸਮੇ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੪.੧੮੧)।

ਤਮੇਨਂ ਤ੍ਵਂ ਏਤਦਵੋਚ –

‘‘ਸਾਦੂਨਿ ਰਮਣੀਯਾਨਿ, ਸਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਾ ਮਨੋਰਮਾ।
ਸੁਭਾਸਿਤਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ, ਨਾਰਦ ਰਮਯਨ੍ਤਿ ਮ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੪.੧੮੨)।

ਇਤਿਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਨੁਵਾਸਿਕੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰੋਗਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਿਤਭਾਵਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਸਬ੍ਬਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੋਵ ਕਥੇਸਿ।

ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੭੫. ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਪਜਾਨਾਸਿ ਮਮੇਤਮਾਯੁਂ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਜਾਨਾਸਿ ਤਥਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ।
ਤਥਾ ਹਿ ਤਾਯਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਥਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਤਥਾ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ ਅਞ੍ਞਾਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯੇਵ ਹਿ ਤੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤਥਾ ਹਿ ਤਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯੇਵ ਚ ਪਨ ਤਵ ਅਯਂ ਜਲਿਤੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਨੁਭਾਵੋ। **ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਇਮਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਂ ਜਾਨਾਪੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸਮਤ੍ਤਾਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਨੁਪਾਦਾਯ ਆਸਵੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਬਹੂਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਤਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਕੇਸਵਤਾਪਸੋ ਬਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਹੋਸਿ, ਕਪ੍ਪਮਾਣਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੁਕ੍ਕੁਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਗਨ੍ਧਾਰਵਗ੍ਗੋ

[੪੦੬] ੧. ਗਨ੍ਧਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਭੇਸਜ੍ਜਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਰਾਜਗਹੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ। ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਹਿ ਪਿਲਿਨ੍ਦਵਚ੍ਛੇਨ ਆਰਾਮਿਕਕੁਲਂ ਮੋਚੇਤੁਂ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਸਾਦੇ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇ ਕਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਹਿਣਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਾਨਿ ਪਰਿਸਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਪਰਿਸਾ ਪਨਸ੍ਸ ਬਾਹੁਲ੍ਲਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਲਦ੍ਧਂ ਲਦ੍ਧਂ ਕੋਲ੍ਮ੍ਬੇਪਿ ਘਟੇਪਿ ਪਤ੍ਤਤ੍ਥਵਿਕਾਯੋਪਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਿਚ੍ਛਾ ਇਮੇ ਸਮਣਾ ਅਨ੍ਤੋਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਿਕਾ’’ਤਿ ਉਜ੍ਝਾਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੬੨੨-੬੨੩) ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਬਾਹਿਰਕਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੀਲਮਤ੍ਤਕਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾਪਿ ਲੋਣਸਕ੍ਖਰਮਤ੍ਤਕਂ ਪੁਨਦਿਵਸਤ੍ਥਾਯ ਨਿਦਹਨ੍ਤੇ ਗਰਹਿਂਸੁ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਦਿਵਸਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਾਰਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਪਦੇਸੇਪਿ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਵਿਦੇਹੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਅਦਿਟ੍ਠਸਹਾਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਥਿਰਵਿਸ੍ਸਾਸਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਿਂਸ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਜੀਵਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਾ ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ ਪੁਣ੍ਣਮੁਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸੀਲੋ ਮਹਾਤਲੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮਜ੍ਝਗਤੋ ਵਿਵਟੇਨ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇਨ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਧਮ੍ਮਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਗਗਨਤਲਂ ਅਤਿਲਙ੍ਘਨ੍ਤਮਿਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਰਾਹੁ ਅਵਤ੍ਥਰਿ, ਚਨ੍ਦਪ੍ਪਭਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਚਨ੍ਦਾਲੋਕਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਰਾਹੁਨਾ ਗਹਿਤਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਚਨ੍ਦਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਚਨ੍ਦੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਨਿਪ੍ਪਭੋ ਜਾਤੋ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪੇਸ ਰਾਜਪਰਿਵਾਰੋ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਮੇਤਂ ਪਤਿਰੂਪਂ, ਯਾਹਂ ਰਾਹੁਨਾ ਗਹਿਤਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਨਿਪ੍ਪਭੋ ਭਵੇਯ੍ਯਂ, ਵਿਸੁਦ੍ਧੇ ਗਗਨਤਲੇ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਵਿਯ ਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਪਰੇਨ ਓਵਦਿਤੇਨ , ਕੁਲੇ ਚ ਗਣੇ ਚ ਅਲਗ੍ਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਦਂ ਮੇ ਪਤਿਰੂਪ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਯਂ ਇਚ੍ਛਥ, ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਰਜ੍ਜਂ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ। ਸੋ ਰਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਰਤਿਸਮਪ੍ਪਿਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਵਿਦੇਹਰਾਜਾਪਿ ‘‘ਸੁਖਂ ਮੇ ਸਹਾਯਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵਾਣਿਜੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਮ ਸਹਾਯੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਅਹਂ ਰਜ੍ਜੇਨ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਿਕੇ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕੇ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਸੋਲ਼ਸਸੁ ਗਾਮਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਪੂਰਿਤਾਨਿ ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਾਨਿ, ਸੋਲ਼ਸਸਹਸ੍ਸਾ ਚ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋ ਅਮਨਸਿਕਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਫਲਭੋਜਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਮਵਤ੍ਤਚਾਰਂ ਚਰਨ੍ਤਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਮਾਗਚ੍ਛਿਂਸੁ, ਨ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਂਸੁ, ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਏਕਤੋਵ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਵਾਸਂ ਵਸਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਵਿਦੇਹਤਾਪਸੋ ਗਨ੍ਧਾਰਤਾਪਸਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਤਿ। ਤੇਸਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪੁਣ੍ਣਮਦਿਵਸੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨਂ ਗਗਨਤਲੇ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਰਾਹੁ ਅਵਤ੍ਥਰਿ। ਵਿਦੇਹਤਾਪਸੋ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਭਾ ਨਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਰਾਹੁਨਾ ਗਹਿਤਂ ਚਨ੍ਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਆਚਰਿਯ, ਚਨ੍ਦਂ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪਭਮਕਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕ ਅਯਂ ਰਾਹੁ ਨਾਮ ਚਨ੍ਦਸ੍ਸੇਕੋ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਵਿਰੋਚਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਰਾਹੁਗਹਿਤਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਨਿਪ੍ਪਭਂ ਜਾਤਂ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਇਦਂ ਰਜ੍ਜਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯਾਵ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਰਾਹੁ ਵਿਯ ਇਦਂ ਨਿਪ੍ਪਭਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਾਵ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਦੇਵ ਰਾਹੁਗਹਿਤਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ। ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਤ੍ਵਂ ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ’’ਤਿ ? ‘‘ਆਮ, ਅਹ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਵਿਦੇਹਰਾਜਾ ਨਾਮ, ਨਨੁ ਮਯਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਦਿਟ੍ਠਸਹਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ? ਅਹਂ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗੁਣਂ ਅਦ੍ਦਸਾ’’ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇਯੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਫਲਭੋਜਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ।

ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇਸਂ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਾਪੇਸੁਂ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇਪਿ ਨੇਸਂ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਾਰੇਸੁਂ। ਤੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇਸਂ ਆਹਾਰਂ ਦਦਮਾਨਾ ਏਕਦਾ ਲੋਣਂ ਪਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਦਾ ਪਣ੍ਣਪੁਟੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਦਾ ਅਲੋਣਕਾਹਾਰਮੇਵ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਣ੍ਣਪੁਟੇ ਬਹੁਤਰਂ ਲੋਣਂ ਅਦਂਸੁ। ਵਿਦੇਹਤਾਪਸੋ ਲੋਣਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਕਾਲੇ ਪਹੋਨਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਂ ਪਣ੍ਣਪੁਟੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਲੋਣਕਦਿਵਸੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਿਣਵਟ੍ਟਿਕਅਨ੍ਤਰੇ ਠਪੇਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਅਲੋਣਕੇ ਆਹਾਰੇ ਲਦ੍ਧੇ ਵਿਦੇਹੋ ਗਨ੍ਧਾਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਿਣਵਟ੍ਟਿਕਅਨ੍ਤਰਤੋ ਲੋਣਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਲੋਣਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਆਹ।

‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਲੋਣਂ ਨ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤ੍ਵਂ ਕੁਤੋ ਲਭਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਪੁਰਿਮਦਿਵਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬਹੁਂ ਲੋਣਮਦਂਸੁ, ਅਥਾਹਂ ‘ਅਲੋਣਕਦਿਵਸੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਂ ਲੋਣਂ ਠਪੇਸਿ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਕਿਞ੍ਚਨਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਲੋਣਸਕ੍ਖਰਾਯ ਤਣ੍ਹਂ ਜਨੇਸੀ’’ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬. ‘‘ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸ।
ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਾਨਿ ਫੀਤਾਨਿ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਦਾਨਿ ਕੁਬ੍ਬਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਾਨੀ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦਿਰਤਨਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਾਨਿ ਚੇਵ ਦੁਸ੍ਸਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਾਨਿ ਚ ਧਞ੍ਞਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਾਨਿ ਚ। **ਫੀਤਾਨੀ**ਤਿ ਪੂਰਾਨਿ। **ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਦਾਨਿ ਕੁਬ੍ਬਸੀ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਲੋਣਮਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਕਰੋਸੀਤਿ।

ਵਿਦੇਹੋ ਏਵਂ ਗਰਹਿਯਮਾਨੋ ਗਰਹਂ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੋਸਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਦੋਸਂ ਪਸ੍ਸਥ, ਨਨੁ ਤੁਮ੍ਹੇ ‘ਕਿਂ ਮੇ ਪਰੇਨ ਓਵਦਿਤੇਨ, ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਓਵਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਰਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਕਸ੍ਮਾ ਓਵਦਥਾ’’ਤਿ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭. ‘‘ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਵਿਸਯਂ, ਪਹੂਤਧਨਧਾਰਿਯਂ।
ਪਸਾਸਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਇਧ ਦਾਨਿ ਪਸਾਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਸਾਸਨਤੋ**ਤਿ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨੀਦਾਨਤੋ। **ਇਧ ਦਾਨੀ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਇਧ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਓਵਦਥਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮. ‘‘ਧਮ੍ਮਂ ਭਣਾਮਿ ਵੇਦੇਹ, ਅਧਮ੍ਮੋ ਮੇ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ।
ਧਮ੍ਮਂ ਮੇ ਭਣਮਾਨਸ੍ਸ, ਨ ਪਾਪਮੁਪਲਿਮ੍ਪਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਭਾਵਂ, ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਵਣ੍ਣਿਤਂ ਪਸਤ੍ਥਂ ਕਾਰਣਮੇਵ। **ਅਧਮ੍ਮੋ ਮੇ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਅਸਭਾਵੋ ਮਯ੍ਹਂ ਕਦਾਚਿਪਿ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨ ਪਾਪਮੁਪਲਿਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਮਮ ਸਭਾਵਮੇਵ ਕਾਰਣਮੇਵ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਪਂ ਨਾਮ ਹਦਯੇ ਨ ਲਿਮ੍ਪਤਿ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ। ਓਵਾਦਦਾਨਂ ਨਾਮੇਤਂ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਵੇਣੀ। ਤੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨੋਵਾਦਂ ਬਾਲਾ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਓਵਾਦਦਾਯਕਸ੍ਸ ਪਨ ਪਾਪਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

‘‘ਨਿਧੀਨਂਵ ਪਵਤ੍ਤਾਰਂ, ਯਂ ਪਸ੍ਸੇ ਵਜ੍ਜਦਸ੍ਸਿਨਂ।
ਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹਵਾਦਿਂ ਮੇਧਾਵਿਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਭਜੇ।
ਤਾਦਿਸਂ ਭਜਮਾਨਸ੍ਸ, ਸੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ ਨ ਪਾਪਿਯੋ॥

‘‘ਓਵਦੇਯ੍ਯਾਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਅਸਬ੍ਭਾ ਚ ਨਿਵਾਰਯੇ।
ਸਤਞ੍ਹਿ ਸੋ ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਸਤਂ ਹੋਤਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੭੬-੭੭)।

ਵਿਦੇਹਤਾਪਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਅਤ੍ਥਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨਪਿ ਪਰਂ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਰੋਸੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਕੁਣ੍ਠਸਤ੍ਥਕੇਨ ਮੁਣ੍ਡੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਤਿਫਰੁਸਂ ਕਥੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੯. ''ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਪਰੋ ਲਭਤਿ ਰੁਪ੍ਪਨਂ।
ਮਹਤ੍ਥਿਯਮ੍ਪਿ ਚੇ ਵਾਚਂ, ਨ ਤਂ ਭਾਸੇਯ੍ਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇਨ ਕੇਨਚੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਯੁਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ। **ਲਭਤਿ ਰੁਪ੍ਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਘਟ੍ਟਨਂ ਦੁਸ੍ਸਨਂ ਕੁਪ੍ਪਨਂ ਲਭਤਿਯੇਵ। **ਨ ਤਂ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਯਾਯ ਸੋ ਵਾਚਾਯ ਦੁਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਮਹਤ੍ਥਿਯਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਨਿਸ੍ਸਿਤਮ੍ਪਿ ਵਾਚਂ ਨ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੦. ''ਕਾਮਂ ਰੁਪ੍ਪਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਭੁਸਂਵ ਵਿਕਿਰੀਯਤੁ।
ਧਮ੍ਮਂ ਮੇ ਭਣਮਾਨਸ੍ਸ, ਨ ਪਾਪਮੁਪਲਿਮ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂਸੇਨ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਯੁਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤੇ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਕੁਜ੍ਝਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ ਕੁਜ੍ਝਤੁ, ਅਥ ਵਾ ਭੁਸਮੁਟ੍ਠਿ ਵਿਯ ਵਿਕਿਰੀਯਤੁ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਧਮ੍ਮਂ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਪਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਵੋ ਅਹਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਤਥਾ ਪਰਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਥਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਆਮਕੇ ਆਮਕਮਤ੍ਤੇ। ਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹਾਹਂ ਆਨਨ੍ਦ, ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਯੋ ਸਾਰੋ ਸੋ ਠਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੯੬) ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਗਤੋਵਾਦਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਾਯ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਠਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਭਾਜਨੇਸੁ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਆਮਕਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਪਕ੍ਕਮੇਵ ਭਾਜਨਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਭਾਜਨਸਦਿਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਪੁਨ ਤਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ –

੮੧. ''ਨੋ ਚੇ ਅਸ੍ਸ ਸਕਾ ਬੁਦ੍ਧਿ, ਵਿਨਯੋ ਵਾ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ।
ਵਨੇ ਅਨ੍ਧਮਹਿਂਸੋਵ, ਚਰੇਯ੍ਯ ਬਹੁਕੋ ਜਨੋ॥

੮੨. ''ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਪਨਿਧੇਕਚ੍ਚੇ, ਆਚੇਰਮ੍ਹਿ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਾ।
ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਨੀਤਵਿਨਯਾ, ਚਰਨ੍ਤਿ ਸੁਸਮਾਹਿਤਾ''ਤਿ॥ – ਇਦਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ।

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਮ੍ਮ ਵੇਦੇਹ, ਇਮੇਸਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਚੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਿ ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਓਵਾਦਦਾਯਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਚਾਰਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਿਨਯੋ ਵਾ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਯਥਾ ਤਿਣਲਤਾਦਿਗਹਨੇ ਵਨੇ ਅਨ੍ਧਮਹਿਂਸੋ ਗੋਚਰਾਗੋਚਰਂ ਸਾਸਙ੍ਕਨਿਰਾਸਙ੍ਕਞ੍ਚ ਠਾਨਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ, ਤਥਾ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੋ ਬਹੁਕੋ ਜਨੋ ਚਰੇਯ੍ਯ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਇਧ ਏਕਚ੍ਚੇ ਸਕਾਯ ਬੁਦ੍ਧਿਯਾ ਰਹਿਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਆਚਰਿਯਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਚਾਰਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਵਿਨੀਤਤ੍ਤਾ ਵਿਨੀਤਵਿਨਯਾ ਸੁਸਮਾਹਿਤਾ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੀਤਿ।

ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਇਮਿਨਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤੇਨ ਗਿਹਿਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਾਨੁਰੂਪਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੁਰੂਪਾ ਸਿਕ੍ਖਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ। ਗਿਹਿਨੋਪਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਾਨੁਰੂਪੇਸੁ ਕਸਿਗੋਰਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾਵ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਜੀਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਸਮਾਹਿਤਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੁਰੂਪੇਸੁ ਪਾਸਾਦਿਕੇਸੁ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਦੀਸੁ ਅਧਿਸੀਲਅਧਿਚਿਤ੍ਤਅਧਿਪਞ੍ਞਾਸਿਕ੍ਖਾਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾਵ ਵਿਗਤਵਿਕ੍ਖੇਪਾ ਸੁਸਮਾਹਿਤਾ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ –

''ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਸਿਪ੍ਪਞ੍ਚ, ਵਿਨਯੋ ਚ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ।
ਸੁਭਾਸਿਤਾ ਚ ਯਾ ਵਾਚਾ, ਏਤਂ ਮਙ੍ਗਲਮੁਤ੍ਤਮ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੫.੫; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੨੬੪)।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੇਦੇਹਤਾਪਸੋ ''ਆਚਰਿਯ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਂ ਓਵਦਥ ਅਨੁਸਾਸਥ, ਅਹਂ ਅਨਧਿਵਾਸਨਜਾਤਿਕਤਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਸਿਂ, ਤਂ ਮੇ ਖਮਥਾ''ਤਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਤ੍ਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵੇਦੇਹਤਾਪਸਸ੍ਸ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਵੇਦੇਹੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸੀ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਨ੍ਧਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੪੦੭] ੨. ਮਹਾਕਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਕਮਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਞਾਤਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਭਦ੍ਦਸਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੧੩ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਞਾਤਕਾਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਞਾਤੀਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਥਾਮਬਲੂਪੇਤੋ ਪਞ੍ਚਹਤ੍ਥਿਬਲਪਰਿਮਾਣੋ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਕਪਿਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋ ਬਹਲਪਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਂ ਵਿਯ ਸਮੁਗ੍ਗਤੋ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ ''ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਧੁਰਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਰਸਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਕੁਮ੍ਭਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਸਾਖਾਯ ਫਲਾਨਿ ਥਲੇ ਪਤਨ੍ਤਿ, ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਸਾਖਾਯ ਗਙ੍ਗਾਜਲੇ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸਾਖਾਨਂ ਫਲਾਨਿ ਮਜ੍ਝੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਗਣਂ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ''ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਇਮਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਦਕੇ ਪਤਿਤਂ ਫਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਦਕਮਤ੍ਥਕੇ ਸਾਖਾਯ ਏਕਫਲਮ੍ਪਿ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਕਾਲੇ ਕਲਾਯਮਤ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖਾਦਾਪੇਤਿ ਚੇਵ ਪਾਤਾਪੇਤਿ ਚ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਅਸੀਤਿਵਾਨਰਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਅਦਿਟ੍ਠਂ ਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਪੁਟਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਏਕਂ ਪਕ੍ਕਫਲਂ ਨਦਿਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਞ੍ਚ ਅਧੋ ਚ ਜਾਲਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਕੀਲਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਸ੍ਸ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਉਦ੍ਧਂਜਾਲੇ ਲਗ੍ਗਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਦਿਵਸਂ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਗਮਨਸਮਯੇ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਜਾਲਂ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਫਲਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ।

ਰਾਜਾ ''ਕਿਂਫਲਂ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਜਾਨਾਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਵਨਚਰਕਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਵਨਚਰਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ''ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਛੁਰਿਕਾਯ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਵਨਚਰਕੇ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਖਾਦਿ, ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਸ੍ਸਾਪਿ ਅਮਚ੍ਚਾਨਮ੍ਪਿ ਦਾਪੇਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਰਸੋ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਵਨਚਰਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ''ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਨਦੀਤੀਰੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਬਹੂ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਟੇ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੇਹਿ ਦੇਸਿਤਮਗ੍ਗੇਨ ਉਦ੍ਧਂਸੋਤਂ ਅਗਮਾਸਿ। ''ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਦਿਵਸਾਨੀ''ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨ ਕਥਿਤੋ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ''ਏਸੋ ਦੇਵ, ਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਨਚਰਕਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਨਾਵਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਪਦਸਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਰਿਂਸੁ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਪਰਿਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਾ ਸਾਖਾਯ ਸਾਖਂ ਚਰਨ੍ਤਾ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਪਿਗਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਏਤੇ

ਫਲਖਾਦਕਾ ਵਾਨਰਾ ਨ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਤੇ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਥ, ਸ੍ਵੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਚੇਵ ਵਾਨਰਮੰਸਞ੍ਚ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਧਨੁਗ੍ਗਹਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਰੇ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾਨਰਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਪਲਾਯਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, 'ਪਲਾਯਨਮਕ੍ਕਟੇ ਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਰੁਕ੍ਖੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹਾ ਠਿਤਾ, ਕਿੰ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਅਹੰ ਵੋ ਜੀਵਿਤੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਾਨਰਗਣੰ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕੰ ਉਗ੍ਗਤਸਾਖੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਗਙ੍ਗਾਭਿਮੁਖੰ ਗਤਸਾਖੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਸਤਮਤ੍ਤੰ ਠਾਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗੁਮ੍ਬਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ''ਮਮਾਗਤਟ੍ਠਾਨੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਕਾਸੰ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਵੇਤ੍ਤਲਤੰ ਮੂਲੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਤਕੰ ਠਾਨੰ ਰੁਕ੍ਖੇ ਬਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਆਕਾਸਟ੍ਠੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਠਾਨਾਨਿ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਟਿਯੰ ਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠਾਨੰ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ।

ਸੋ ਤੰ ਲਤੰ ਆਦਾਯ ਏਕੰ ਕੋਟਿੰ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਰੁਕ੍ਖੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਟਿਯੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਚ੍ਛਿਨ੍ਨਵਲਾਹਕੋ ਵਿਯ ਵੇਗੇਨ ਧਨੁਸਤਮਤ੍ਤੰ ਠਾਨੰ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਕਟਿਯੰ ਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤਾ ਰੁਕ੍ਖੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਅਮ੍ਬਸਾਖੰ ਦਲ੍ਹੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰਗਣਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਮਦਾਸਿ ''ਸੀਘੰ ਮਮ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਮਦ੍ਦਮਾਨਾ ਵੇਤ੍ਤਲਤਾਯ ਸੋਤ੍ਥਿਗਮਨੰ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਗਮੰਸੁ। ਤਦਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਪਿ ਮਕ੍ਕਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਹੋਤਿ। ਸੋ ''ਅਯੰ ਮੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ ਕਾਲੋ''ਤਿ ਉਚ੍ਚੰ ਸਾਖੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਵੇਗੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਪਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਦਯੰ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਬਲਵਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋਪਿ ਤੰ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਏਕਕੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋ ਵਾਨਰੇਹਿ ਚ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਚ ਕਤਕਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤੰ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾਯ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਮੇਵ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਸੋ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ''ਨ ਯੁਤ੍ਤੰ ਇਮੰ ਕਪਿਰਾਜਾਨੰ ਨਾਸੇਤੁੰ, ਉਪਾਯੇਨ ਨੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਗਙ੍ਗਾਯ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਟੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਟਕੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਣਿਕੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਓਤਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਕਾਸਾਵਵਤ੍ਥੰ ਪਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਫਾਣਿਤੋਦਕੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸਰੀਰੰ ਸਹਸ੍ਸਪਾਕਤੇਲੇਨ ਅਬ੍ਭਞ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਏਲਕਚਮ੍ਮੰ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਣਿਕੰ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੩. ''ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਙ੍ਕਮੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਯੋ ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਸਮਤਾਰਯਿ।
ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ ਤੇਸੰ ਕਿਮੇ ਤੁਯ੍ਹੰ, ਹੋਨ੍ਤਿ ਏਤੇ ਮਹਾਕਪੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਮ੍ਭੋ ਮਹਾਕਪਿ, ਯੋ ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਙ੍ਕਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਲੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਇਮੇ ਵਾਨਰੇ ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਸਮਤਾਰਯਿ, ਖੇਮੇਨ ਸਨ੍ਤਾਰੇਸਿ; ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ ਤੇਸੰ ਹੋਸਿ, ਕਿਮੇ ਤੁਯ੍ਹੰ ਵਾ ਕਿੰਸੁ ਏਤੇ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ?

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੪. ''ਰਾਜਾਹੰ ਇਸ੍ਸਰੋ ਤੇਸੰ, ਯੂਥਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਰਕੋ।
ਤੇਸੰ ਸੋਕਪਰੇਤਾਨੰ, ਭੀਤਾਨੰ ਤੇ ਅਰਿਨ੍ਦਮ॥

੮੫. ''ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ, ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਧਨੁਨੋ ਸਤੰ।
ਤਤੋ ਅਪਰਪਾਦੇਸੁ, ਦਲ੍ਹੰ ਬਨ੍ਧੰ ਲਤਾਗੁਣੰ॥

੮੬. ''ਛਿਨ੍ਨਬ੍ਭਮਿਵ ਵਾਤੇਨ, ਨੁਣ੍ਣੋ ਰੁਕ੍ਖਂ ਉਪਾਗਮਿਂ।
ਸੋਹਂ ਅਪ੍ਪਭਵਂ ਤਤ੍ਥ, ਸਾਖਂ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਅਗ੍ਗਹਿਂ॥

੮੭. ''ਤਂ ਮਂ ਵਿਯਾਯਤਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਸਾਖਾਯ ਚ ਲਤਾਯ ਚ।
ਸਮਨੁਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਪਾਦੇਹਿ, ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਸਾਖਾਮਿਗਾ ਗਤਾ॥

੮੮. ''ਤਂ ਮਂ ਨ ਤਪਤੇ ਬਨ੍ਧੋ, ਮਤੋ ਮੇ ਨ ਤਪੇਸ੍ਸਤਿ।
ਸੁਖਮਾਹਰਿਤਂ ਤੇਸਂ, ਯੇਸਂ ਰਜ੍ਜਮਕਾਰਯਿਂ॥

੮੯. ''ਏਸਾ ਤੇ ਉਪਮਾ ਰਾਜ, ਤਂ ਸੁਣੋਹਿ ਅਰਿਨ੍ਦਮ।
ਰਞ੍ਞਾ ਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਯੋਗ੍ਗਸ੍ਸ, ਬਲਸ੍ਸ ਨਿਗਮਸ੍ਸ ਚ।
ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸੁਖਮੇਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਖਤ੍ਤਿਯੇਨ ਪਜਾਨਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਵਾਨਰਾਨਂ। **ਭੀਤਾਨਂ ਤੇ**ਤਿ ਤਵ ਵਿਜ੍ਝਨਤ੍ਥਾਯ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਭੀਤਾਨਂ। **ਅਰਿਨ੍ਦਮਾ**ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। ਰਾਜਾ ਹਿ ਚੋਰਾਦੀਨਂ ਅਰੀਨਂ ਦਮਨਤੋ ''ਅਰਿਨ੍ਦਮੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਧਨੁਨੋ ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਰੋਪਿਤਧਨੁਸਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਕਾਸੇ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਇਮਮ੍ਹਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨਤੋ। **ਅਪਰਪਾਦੇਸੂ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਾਪਾਦੇਸੁ। ਇਦਂ ਕਟਿਭਾਗਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿ ਕਟਿਭਾਗੇ ਤਂ ਲਤਾਗੁਣਂ ਦਲ੍ਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਪਾਦੇਹਿ ਭੂਮਿਯਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। **ਨੁਣ੍ਣੋ ਰੁਕ੍ਖਂ ਉਪਾਗਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਤਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਅਬ੍ਭਮਿਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਗਜਨਿਤੇਨ ਵਾਤੇਨ ਨੁਣ੍ਣੋ। ਯਥਾ ਵਾਤਚ੍ਛਿਨ੍ਨਬ੍ਭਂ ਵਾਤੇਨ, ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਗੇਨ ਨੁਣ੍ਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ ਉਪਾਗਮਿਂ। **ਅਪ੍ਪਭ**ਵਨ੍ਤਿ ਸੋ ਅਹਂ ਤਤ੍ਥ ਆਕਾਸਪ੍ਪਦੇਸੇ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਂ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਯਾਯਤਨ੍ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਯ ਚ ਵੇਤ੍ਤਲਤਾਯ ਚ ਵੀਣਾਯ ਭਮਰਤਨ੍ਤਿ ਵਿਯ ਵਿਤਤਂ ਆਕਡ੍ਢਿਤਸਰੀਰਂ। **ਸਮਨੁਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਮਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਹਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਗਤਾ। **ਤਂ ਮਂ ਨ ਤਪਤੇ ਬਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਤਂ ਮਂ ਨਾਪਿ ਸੋ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਬਨ੍ਧੋ ਤਪਤਿ, ਨਾਪਿ ਇਦਾਨਿ ਮਰਣਂ ਤਪੇਸ੍ਸਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਸੁਖਮਾਹਰਿਤਂ ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਯੇਸਂ ਅਹਂ ਰਜ੍ਜਮਕਾਰਯਿਂ, ਤੇਸਂ ਮਯਾ ਸੁਖਮਾਹਰਿਤਂ। ਏਤੇ ਹਿ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਯਂ ਨੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਅਕਂਸੁ। ਅਹਮ੍ਪਿ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ''ਚ੍ਚੇਵ ਏਤੇਸਂ ਰਾਜਾ ਜਾਤੋ। ਤਂ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਏਤੇਸਂ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖਂ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਸੁਖਂ ਆਹਟਂ, ਤੇਨ ਮਂ ਨਾਪਿ ਬਨ੍ਧੋ ਤਪਤਿ, ਨ ਮਰਣਵਧੋ ਤਪੇਸ੍ਸਤਿ।

ਏਸਾ ਤੇ ਉਪਮਾਤਿ ਏਸਾ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯਾ ਕਤਕਿਰਿਯਾਯ ਉਪਮਾ। **ਤਂ ਸੁਣੋਹੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਾਯ ਉਪਮਾਯ ਸਂਸਨ੍ਦੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਸੁਣਾਹਿ। **ਰਞ੍ਞਾ ਰਟ੍ਠਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਂ ਵਿਯ ਰਟ੍ਠਂ ਅਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਪਹਾਯ ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਨ ਦਸਸੁ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਮਯਾ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਨ੍ਤਿਮੇ ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਵਿਗਤਭਯਾ ਗਿਮ੍ਹਕਾਲੇ ਵਿਵਟਦ੍ਵਾਰੇ ਞਾਤੀਹਿ ਚ ਪਰਿਵਾਰਕੇਹਿ ਚ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਉਰੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਨਚ੍ਚੇਨ੍ਤਾ ਸੀਤੇਨ ਵਾਤੇਨ ਬੀਜਿਯਮਾਨਾ ਯਥਾਰੁਚਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਭਵੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਚ ਰਥਸਕਟਾਦਿਯੁਤ੍ਤਵਾਹਨਸ੍ਸ **ਯੋਗ੍ਗਸ੍ਸ** ਚ ਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ **ਬਲਸ੍ਸ** ਚ ਨਿਗਮਜਨਪਦਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ **ਨਿਗਮਸ੍ਸ** ਚ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸੁਖਮੇਵ ਏਸਿਤਬ੍ਬਂ ਗਵੇਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਤ੍ਤਿਯੇਨ ਪਜਾਨਤਾ**ਤਿ ਖੇਤ੍ਤਾਨਂ ਅਧਿਪਤਿਭਾਵੇਨ ''ਖਤ੍ਤਿਯੋ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇਨ ਪਨ ਏਤੇਨ ਅਵਸੇਸਸਤ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪਜਾਨਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੋਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਕਪਿਰਾਜਸ੍ਸ ਰਾਜੂਨਂ ਵਿਯ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਮ੍ਪਿ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਵਿਕਿਣ੍ਣਕੇਸਾ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਹਤ੍ਥਾ ਕਪਿਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਾਹਨਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਦਾਰੂਨਂ ਸਕਟਸਤਮਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤਕਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜੂਨਂ ਕਰਣਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੀਸਕਪਾਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਲ਼ਾਹਨੇ ਚੇਤਿਯਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪੇ ਜਾਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਕਪਾਲਂ ਸੁਵਣ੍ਣਖਚਿਤਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕੁਨ੍ਤਗ੍ਗੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਨਗਰਂ ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਧਾਤੁਪੂਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਧਾਤੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਦੁਟ੍ਠਕਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਕਪਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਕਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੪੦੮] ੩. ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਮ੍ਬਾਹਮਦ੍ਦਂ ਵਨਮਨ੍ਤਰਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਨਿਗ੍ਗਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਪਾਨੀਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੫੯ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਸਹਾਯਕਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਵਸਮਾਨਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਵਕੇ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਯੋ ਵਾਰੇ, ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਤਯੋ ਵਾਰੇਤਿ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਂ ਛ ਵਾਰੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਿਕੀ ਅਣ੍ਡਂ ਵਿਯ, ਚਮਰੀ ਵਾਲਧਿਂ ਵਿਯ, ਮਾਤਾ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ, ਏਕਚਕ੍ਖੁਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਯ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਲੇਸਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਜੇਤਵਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਿਤਕ੍ਕਸਮੁਦਾਚਾਰਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਯਂ ਕਿਲੇਸੋ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਤੁਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਨੇਸਂ ਕਿਲੇਸਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਆਨਨ੍ਦ, ਅਨ੍ਤੋਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਵਸਨਕਭਿਕ੍ਖੂ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਹੀ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੋਪਵਤ੍ਤਕਿਲੇਸਾਨਂ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਕਿਲੇਸੋ ਹਿ ਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਿਲੇਸਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪਵਤ੍ਤਕਿਲੇਸਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਗਾਮੇ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਧੀਤਰਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਕਮ੍ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਦਨ੍ਤਪੁਰਨਗਰੇ ਕਰਣ੍ਡਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਫਲਭਾਰਭਰਿਤਂ ਮਧੁਰਫਲਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋਯੇਵ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ''ਰਞ੍ਞਾ ਗਹਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੇਸੇਹਿ ਨਾਮ ਗਹੇਤਬ੍ਬਮੇਵਾ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋਪਿ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਤਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮੁਗ੍ਗਰੇਹਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਓਭਗ੍ਗਵਿਭਗ੍ਗਸਾਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਮਕਫਲਮ੍ਪਿ ਅਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਅਲਙ੍ਕਤਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਪਾਤੋਵ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਤਿਤ੍ਤਿਕਰੋ ਫਲਭਾਰਭਰਿਤੋ ਸੋਭਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਗਹਿਤਫਲੋ ਓਭਗ੍ਗਵਿਭਗ੍ਗੋ ਅਸੋਭਮਾਨੋ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਞ੍ਞਤੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਪਰਂ ਨਿਪ੍ਫਲਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ

ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਸ ਰੁਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਪ੍ਫਲਭਾਵੇਨ ਮੁਣ੍ਡਮਣਿਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਸੋਭਮਾਨੋ ਠਿਤੋ, ਅਯਂ ਪਨ ਸਫਲਭਾਵੇਨ ਇਮਂ ਬਜਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਇਦਂ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਫਲਿਤਰੁਕ੍ਖਸਦਿਸਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਿਪ੍ਫਲਰੁਕ੍ਖਸਦਿਸਾ, ਸਧਨਸ੍ਸੇਵ ਭਯਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨਿਦ੍ਧਨਸ੍ਸ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਾਪਿ ਨਿਪ੍ਫਲਰੁਕ੍ਖੇਨ ਵਿਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਫਲਰੁਕ੍ਖਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਠਿਤਕੋਵ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਵਿਦ੍ਧਂਸਿਤਾ ਦਾਨਿ ਮੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਕੁਟਿਕਾ, ਛਿਨ੍ਨਾ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ, ਸੋਧਿਤਾ ਸਂਸਾਰਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿ, ਸੋਸਿਤੋ ਮਯਾ ਅਸ੍ਸੁਸਮੁਦ੍ਦੋ, ਭਿਨ੍ਨੋ ਅਟ੍ਠਿਪਾਕਾਰੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਪੁਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧੀ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਅਮਚ੍ਚਾ ਆਹਂਸੁ ''ਅਤਿਬਹੁਂ ਠਿਤਤ੍ਥ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਨ ਮਯਂ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ। ''ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕੀਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਓਰੋਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੁਕਾਸਾਵਵਤ੍ਥਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਕੁਲੇ ਵਾ ਗਣੇ ਵਾ ਅਲਗ੍ਗਾ ਵਾਤਚ੍ਛਿਨ੍ਨਵਲਾਹਕਰਾਹੁਮੁਤ੍ਤਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਪਟਿਭਾਗਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰੇ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਰੂਪਾ ਦੇਵ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਰਾਜਾ ਹਤ੍ਥਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਪਰਾਮਸਿ, ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਸਮਣਲਿਙ੍ਗਂ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ।

> ''ਤਿਚੀਵਰਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੋ ਚ, ਵਾਸਿ ਸੂਚਿ ਚ ਬਨ੍ਧਨਂ।
> ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨੇਨ ਅਟ੍ਠੇਤੇ, ਯੁਤ੍ਤਯੋਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ''ਤਿ॥ –

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨਿਲਪਥੇਨ ਉਤ੍ਤਰਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇਪਿ ਤਕ੍ਕਸਿਲਨਗਰੇ ਨਗ੍ਗਜਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮਜ੍ਝਗਤੋ ਏਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਏਕੇਕਹਤ੍ਥੇ ਏਕੇਕਂ ਮਣਿਵਲਯਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਂ ਪਿਸਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਤਾਨਿ ਵਲਯਾਨਿ ਏਕੇਕਭਾਵੇਨ ਨ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ ਨ ਵਿਰਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਸਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਤੋ ਵਲਯਂ ਵਾਮਹਤ੍ਥੇਯੇਵ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਿਸਿਤੁਂ ਆਰਭਿ, ਵਾਮਹਤ੍ਥੇ ਵਲਯਂ ਦੁਤਿਯਂ ਆਗਮ੍ਮ ਘਟ੍ਟਿਯਮਾਨਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਵਲਯਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਾਨਿ ਵਿਰਵਨ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਦਂ ਵਲਯਂ ਏਕੇਕਕਾਲੇ ਨ ਘਟ੍ਟੇਸਿ, ਦੁਤਿਯਂ ਆਗਮ੍ਮ ਘਟ੍ਟੇਤਿ, ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾਪਿ ਏਕੇਕਾ ਨ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ ਨ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਹਂ ਪਨ ਕਸ੍ਮੀਰਗਨ੍ਧਾਰੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਰਜ੍ਜੇਸੁ ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਵਿਚਾਰੇਮਿ, ਮਯਾਪਿ ਏਕਵਲਯਸਦਿਸੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਂ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੇਨ ਵਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਵਲਯਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਨਿਮਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਵਟਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇਨ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਸੇਨੋ ਸੂਨਾਪਣਤੋ ਮਂਸਪੇਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਤਮੇਨਂ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਗਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਸਕੁਣਾ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਹੇਤੁ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਾ ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਪਾਦੇਹਿ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਧਂ ਅਸਹਮਾਨੋ ਤਂ ਮਂਸਂ ਛਡ੍ਡੇਸਿ। ਅਞ੍ਞੋ ਗਣ੍ਹਿ, ਸਕੁਣਾ ਇਮਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਤੇਨਪਿ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਅਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਵਿਹੇਠੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਤੇ ਸਕੁਣੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਯੋ ਯੋ ਮਂਸਪੇਸਿਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਯੋ ਯੋ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੁਖਂ, ਇਮੇਪਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਯੋ ਯੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਇਤਰਸ੍ਸ ਸੁਖਂ, ਇਮੇ ਹਿ ਬਹੂਨਂ ਸਾਧਾਰਣਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਖੋ ਪਨ ਸੋਲ਼ਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਮਯਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਮਂਸਪਿਣ੍ਡੇਨ ਵਿਯ ਸੇਨੇਨ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਪਹਾਯ ਸੁਖਿਤੇਨ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ

ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਯਥਾਠਿਤੋਵ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਉਤ੍ਤਰਪਞ੍ਚਾਲਰਟ੍ਠੇ ਕਪਿਲਨਗਰੇ ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਵਟਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਗੋਪਾਲਕਾ ਵਜਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਂਸੁ, ਉਸਭਾ ਵਜਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਏਕਂ ਗਾਵਿਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਤਿਖਿਣਸਿਙ੍ਗੋ ਮਹਾਉਸਭੋ ਅਞ੍ਞਂ ਉਸਭਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਮਚ੍ਛੇਰਾਭਿਭੂਤੋ ਤਿਖਿਣੇਨ ਸਿਙ੍ਗੇਨ ਅਨ੍ਤਰਸਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਪਹਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਹਾਰਮੁਖੇਨ ਅਨ੍ਤਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ, ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਉਸਭੋ ਕਿਲੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸੇਹੇਵ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤਿ, ਮਯਾ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਕਮ੍ਪਨਕਿਲੇਸੇ ਪਹਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਠਿਤਕੋਵ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੇ ਨਾਗਲਤਾਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਾ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਵਲਾਹਕੇ ਮਦ੍ਦਮਾਨਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਦ੍ਵਾਰਗਾਮਕਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਵੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਛਵਿਵਣ੍ਣੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਉਪਗਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਯਥਾ ਚ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰਂ, ਏਵਂ ਸੇਸੇਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਜਨਾ ''ਅਹਂ ਅਸੁਕਨਗਰੇ ਅਸੁਕਰਟ੍ਠੇ ਅਸੁਕਰਾਜਾ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਏਕੇਕਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੯੦. ''ਅਮ੍ਬਾਹਮਦ੍ਦੂ ਵਨਮਨ੍ਤਰਸ੍ਮਿਂ, ਨਿਲੋਭਾਸਂ ਫਲਿਤਂ ਸਂਵਿਰੂਲ੍ਹਂ।
ਤਮਦ੍ਦਸਂ ਫਲਹੇਤੁ ਵਿਭਗ੍ਗਂ, ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮਿ॥

੯੧. ''ਸੇਲਂ ਸੁਮਟ੍ਠਂ ਨਰਵੀਰਨਿਟ੍ਠਿਤਂ, ਨਾਰੀ ਯੁਗਂ ਧਾਰਯਿ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਂ।
ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਆਗਮ੍ਮ ਅਹੋਸਿ ਸਦ੍ਦੋ, ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮਿ॥

੯੨. ''ਦਿਜਾ ਦਿਜਂ ਕੁਣਪਮਾਹਰਨ੍ਤਂ, ਏਕਂ ਸਮਾਨਂ ਬਹੁਕਾ ਸਮੇਚ੍ਚ।
ਆਹਾਰਹੇਤੂ ਪਰਿਪਾਤਯਿਂਸੁ, ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮਿ॥

੯੩. ''ਉਸਭਾਹਮਦ੍ਦੂ ਯੂਥਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ, ਚਲਕ੍ਕਕੁਂ ਵਣ੍ਣਬਲੂਪਪਨ੍ਨਂ।
ਤਮਦ੍ਦਸਂ ਕਾਮਹੇਤੁ ਵਿਤੁਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮ੍ਬਾਹਮਦ੍ਦੂ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ ਅਹਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। **ਵਨਮਨ੍ਤਰਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਨਅਨ੍ਤਰੇ, ਅਮ੍ਬਵਨਮਜ੍ਝੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਂਵਿਰੂਲ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਡ੍ਢਿਤਂ। **ਤਮਦ੍ਦਸ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਫਲਹੇਤੁ ਵਿਭਗ੍ਗਂ ਪੁਨ ਅਦ੍ਦਸਂ। **ਤਂ ਦਿਸ੍**ਵਾਤਿ ਤਂ ਫਲਹੇਤੁ ਵਿਭਗ੍ਗਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਸਂਵੇਗੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਉਪਗਤੋਸ੍ਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮੀਤਿ। ਇਦਂ ਸੋ ਫਲਹੇਤੁ ਵਿਭਗ੍ਗਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ ਦਸ੍ਸਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੇਸਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਯਂ

ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਪਦਵਣ੍ਣਨਾ – **ਸੇਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਵਲਯਂ। **ਨਰਵੀਰਨਿਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਨਰੇਹਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੇਹਿ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੁਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਏਕੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਵਲਯਯੁਗਲਂ। **ਦਿਜਾ ਦਿਜ**ਨ੍ਤਿ ਗਹਿਤਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਿਜਂ ਅਵਸੇਸਦਿਜਾ। **ਕੁਣਪਮਾਹਰਨ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਆਹਰਨ੍ਤਂ। **ਸਮੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ। **ਪਰਿਪਾਤਯਿਂਸੂ**ਤਿ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। **ਉਸਭਾਹਮਦ੍ਦੁ**ਨ੍ਤਿ ਉਸਭਂ ਅਹਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। **ਚਲਕ੍ਕਕੁ**ਨ੍ਤਿ ਚਲਕ੍ਕਕੁਧਂ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕੇਕਂ ਗਾਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਅਨੁਰੂਪ''ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਚਤੂਹਿ ਜਨੇਹਿ ਦੇਸਿਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸੇ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਰਿਯਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਏਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਕਿਞ੍ਚਨਾ ਅਪਲਿਬੋਧਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਭਤਿਯਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਮਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਗੇਹੇ ਵਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੪. ''ਕਰਣ੍ਡਕੋ ਕਲਿਙ੍ਗਾਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਰਾਨਞ੍ਚ ਨਗ੍ਗਜਿ।
ਨਿਮਿਰਾਜਾ ਵਿਦੇਹਾਨਂ, ਪਞ੍ਚਾਲਾਨਞ੍ਚ ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ।
ਏਤੇ ਰਟ੍ਠਾਨਿ ਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ ਅਕਿਞ੍ਚਨਾ॥

੯੫. ''ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਦੇਵਸਮਾ ਸਮਾਗਤਾ, ਅਗ੍ਗੀ ਯਥਾ ਪਜ੍ਜਲਿਤੋ ਤਥੇਵਿਮੇ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਕੋ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਗ੍ਗਵਿ, ਹਿਤ੍ਵਾਨ ਕਾਮਾਨਿ ਯਥੋਧਿਕਾਨੀ''ਤਿ॥

ਤਾਸਂ ਅਤ੍ਥੋ – ਭਦ੍ਦੇ, ਏਸ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਦਨ੍ਤਪੁਰੇ ਨਾਮ ਨਗਰੇ ਕਰਣ੍ਡਕੋ ਨਾਮ ਕਲਿਙ੍ਗਾਨਂ ਜਨਪਦਸ੍ਸ ਰਾਜਾ, ਦੁਤਿਯੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਨਗਰੇ ਨਗ੍ਗਜਿ ਨਾਮ ਗਨ੍ਧਾਰਾਨਂ ਜਨਪਦਸ੍ਸ ਰਾਜਾ, ਤਤਿਯੋ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਨਿਮਿ ਨਾਮ ਵਿਦੇਹਾਨਂ ਜਨਪਦਸ੍ਸ ਰਾਜਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਕਪਿਲਨਗਰੇ ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ ਨਾਮ ਉਤ੍ਤਰਪਞ੍ਚਾਲਾਨਂ ਜਨਪਦਸ੍ਸ ਰਾਜਾ, ਏਤੇ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਰਟ੍ਠਾਨਿ ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਕਿਞ੍ਚਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। **ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ**ਤਿ ਇਮੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵੇਹਿ ਪੁਰਿਮਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਸਮਾਨਾ ਏਕਤੋ ਸਮਾਗਤਾ। **ਅਗ੍ਗੀ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਹਿ ਅਗ੍ਗਿ ਪਜ੍ਜਲਿਤੋ ਓਭਾਸਤਿ। **ਤਥੇਵਿਮੇ**ਤਿ ਇਮੇਪਿ ਤਥੇਵ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਓਭਾਸਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਏਤੇ, ਤਥਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਗ੍ਗਵੀ**ਤਿ ਭਰਿਯਂ ਆਲਪਤਿ। **ਹਿਤ੍ਵਾਨ ਕਾਮਾਨੀ**ਤਿ ਰੂਪਾਦਯੋ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਹਿਤ੍ਵਾ। **ਯਥੋਧਿਕਾਨੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਓਧਿਵਸੇਨ ਠਿਤਾਨਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਰੂਪਾਦਿਓਧਿਵਸੇਨ ਯਥਾਠਿਤੇ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ''ਯਤੋਧਿਕਾਨੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਤੋ ਉਪਰਤੋ ਓਧਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਯਤੋਧਿਕਾਨਿ, ਉਪਰਤਕੋਟ੍ਠਾਸਾਨਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹਿ ਕਿਲੇਸਕਾਮਾਨਂ ਏਕੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਉਪਰਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ ਨਿਰੁਦ੍ਧੋ, ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤੋ ਕਾਮਕੋਟ੍ਠਾਸੋਪਿ ਉਪਰਤੋਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸਾਮਿ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਗਾਰੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਸਣ੍ਠਾਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੬. ''ਅਯਮੇਵ ਕਾਲੋ ਨ ਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਨੁਸਾਸਿਤਾ ਮੇ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ ਪਚ੍ਛਾ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਕਾ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਗ੍ਗਵ, ਸਕੁਣੀਵ ਮੁਤ੍ਤਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਸਾਸਿਤਾ ਮੇ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਅਨੁਸਾਸਕੋ ਓਵਾਦਕੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ ਦੁਲ੍ਲਭਤ੍ਤਾ ਓਵਾਦਕਾਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਕਾਲੋ, ਨ ਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਕੁਣੀਵ ਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਾਕੁਣਿਕੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣਪਚ੍ਛਿਯਂ ਖਿਤ੍ਤਾਸੁ

ਸਕੁਣੀਸੁ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਾ ਏਕਾ ਸਕੁਣੀ ਅਨਿਲਪਥਂ ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਿਕਾਵ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਤਥਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਤਵ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਾ ਏਕਿਕਾ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਯਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਤਰਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮਾ ''ਸਾਮਿ, ਪਾਨੀਯਤਿਤ੍ਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦਾਰਕੇ ਓਲੋਕੇਹੀ''ਤਿ ਘਟਂ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਸਾਮਨ੍ਤੇ ਤਾਪਸਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨਾਗਮਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਦਾਰਕੇ ਪੋਸੇਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤੇਸੁ ਥੋਕਂ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਯਾਨਯਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਤੇਸਂ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਨ੍ਤੋ ਥੋਕਂ ਉਤ੍ਤੁਣ੍ਡੁਲਂ ਪਚਿ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਥੋਕਂ ਕਿਲਿਨ੍ਨਂ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੁਪਕ੍ਕਂ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਤਿਕਿਲਿਨ੍ਨਂ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਲੋਣਕਂ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਤਿਲੋਣਕਂ। ਦਾਰਕਾ ''ਤਾਤ, ਅਜ੍ਜ ਭਤ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤੁਣ੍ਡੁਲਂ, ਅਜ੍ਜ ਕਿਲਿਨ੍ਨਂ, ਅਜ੍ਜ ਸੁਪਕ੍ਕਂ, ਅਜ੍ਜ ਅਤਿਕਿਲਿਨ੍ਨਂ, ਅਜ੍ਜ ਅਲੋਣਕਂ, ਅਜ੍ਜ ਅਤਿਲੋਣਕ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਆਮ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮੇ ਦਾਰਕਾ ਇਦਾਨਿ ਆਮਪਕ੍ਕਲੋਣਿਕਅਤਿਲੋਣਿਕਾਨਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਜੀਵਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਞਾਤਕਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮਤਾਤਾ, ਇਮੇ ਦਾਰਕੇ ਸਾਧੁਕਂ ਪੋਸੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੋ ਞਾਤਕਾਨਂ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਸ੍ਸ ਸਾਮਨ੍ਤੇਯੇਵ ਵਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਦਾਰਕਾ ਤੇ ਨਾਸਿਤਾ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਨਾਹਂ ਦਾਰਕੇ ਨਾਸੇਮਿ, ਤੇਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਯਾਨਯਜਾਨਨਕਾਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਮ੍ਹਿ , ਤ੍ਵਂ ਤੇਸਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਅਭਿਰਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੯੭. ''ਆਮਂ ਪਕ੍ਕਞ੍ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਥੋ ਲੋਣਂ ਅਲੋਣਕਂ।
ਤਮਹਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪਬ੍ਬਜਿਂ, ਚਰੇਵ ਤ੍ਵਂ ਚਰਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਹਂ ਦਾਰਕਾਨਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। **ਚਰੇਵ ਤ੍ਵਂ ਚਰਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਮੇਵ ਚਰ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਮੇਵ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸਾਪਿ ਓਵਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਤਂ ਠਾਨਂ ਗਤਾ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਿਰ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਨ ਤੇ ਪੁਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਧੀਤਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰੋ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੪੦੯] ੪. ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਹਂ ਚੇ ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਂ ਹਤ੍ਥਿਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਹਤ੍ਥਿਨਿਯਾ ਲਦ੍ਧਵਿਧਾਨਞ੍ਚ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਰਾਜਵਂਸੋ ਚ **ਮਾਤਙ੍ਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਨ ਸਾ ਹਤ੍ਥਿਨੀ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਾਤੋਵ ਅਰਿਯਗਣਪਰਿਵੁਤਂ ਅਨੋਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਨਗਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਭਗਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣ ਉਦੇਨੋ ਵਂਸਰਾਜਾ ਮਂ ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਕਮ੍ਮਂ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਕਾਲੇ 'ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਜੀਵਿਤਞ੍ਚ ਰਜ੍ਜਞ੍ਚ

ਦੇਵੀ ਚ ਲਦ੍ਧਾ’ਤਿ ਪਿਯਾਯਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਰਿਹਾਰੰ ਅਦਾਸਿ, ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਧੇਨ ਪਰਿਭਣ੍ਡੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਸੁਵਣ੍ਣਤਾਰਕਖਚਿਤਵਿਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸਾਣਿੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਤੇਲੇਨ ਦੀਪੰ ਜਾਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧੂਮਤਟ੍ਟਕੰ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਰੀਸਛਡ੍ਡਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਾਹੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੰ ਚਿਤ੍ਤਤ੍ਥਰਣਪਿਟ੍ਠੇ ਠਪੇਸਿ, ਰਾਜਾਰਹਞ੍ਚ ਮੇ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਕਮ੍ਮੰ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁੰ ਅਸਮਤ੍ਥਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਪਰਿਹਾਰੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿ, ਅਨਾਥਾ ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕੇਤਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੀ ਜੀਵਾਮਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਮਯ੍ਹੰ ਪਟਿਸਰਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਉਦੇਨੰ ਮਮ ਗੁਣੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੋਰਾਣਕਪਰਿਹਾਰੰ ਮੇ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਕਾਰੇਥ ਭਗਵਾ’’ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਤਥਾਗਤੰ ਯਾਚਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵੰ, ਅਹੰ ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਯਸੰ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾਗਤੰ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾ ਕਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਉਪਕਾਰਕਾਨੰ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਗਹੇਤੁੰ ਨਾਮ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਕਤਞ੍ਞੁਨਾ ਕਤਵੇਦਿਨਾ ਭਵਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾ ਇਦਾਨਿ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਾ ਅਨਾਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕੇਤਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੀ ਜੀਵਤਿ, ਤੰ ਜਿਣ੍ਣਕਾਲੇ ਅਨਾਥੰ ਕਾਤੁੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯ ਗੁਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਬ੍ਬੰ ਪੋਰਾਣਕਪਰਿਹਾਰੰ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ‘‘ਤਥਾਗਤੇਨ ਕਿਰ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯ ਗੁਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪੋਰਾਣਕਯਸੋ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੋ ਕਾਰਿਤੋ’’ਤਿ ਸਕਲਨਗਰੰ ਪਤ੍ਥਰਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਪਿ ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਕਿਰ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯ ਗੁਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪੋਰਾਣਕਯਸੋ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੋ ਕਾਰਿਤੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਗੁਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਨਟ੍ਠਯਸੰ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਕਾਰੇਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤੰ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਰਤਨਟ੍ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਦਾ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਏਕਾ ਓਟ੍ਠਿਬਜਾਧਿ ਹਤ੍ਥਿਨੀ ਥਾਮਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮਹਬ੍ਬਲਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਯੋਜਨਸਤੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਦੂਤੇਯ੍ਯਹਰਣਕਿਚ੍ਚੰ ਕਰੋਤਿ, ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਯੁਦ੍ਧੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤੁ ਮਦ੍ਦਨੰ ਕਰੋਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਅਯੰ ਮੇ ਬਹੂਪਕਾਰਾ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਦੇਨੇਨ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯ ਦਿਨ੍ਨਸਦਿਸੰ ਸਬ੍ਬੰ ਪਰਿਹਾਰੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਜਿਣ੍ਣਦੁਬ੍ਬਲਕਾਲੇ ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬੰ ਯਸੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨਾਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਤਿਣਪਣ੍ਣਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੀ ਜੀਵਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਰਾਜਕੁਲੇ ਭਾਜਨੇਸੁ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੇਸੁ ਰਾਜਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਾਜਨਾਨਿ ਕਿਰ ਨਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਗੋਮਯਾਹਰਣਯਾਨਕੇ ਯੋਜੇਤੁੰ ਗੋਣੇ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਓਟ੍ਠਿਬਜਾਧਿ ਕਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਚਰਤਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗੋਮਯੰ ਆਹਰਾ’’ਤਿ ਤੰ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਮਾਨਾ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ‘‘ਸਾਮਿ, ਰਾਜਾ ਮੰ ‘ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਬਹੂਪਕਾਰਾ’ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਯਿ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਅਹੰ ਪਨ ਅਨਾਥਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਤਿਣਪਣ੍ਣਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੀ ਜੀਵਾਮਿ, ਏਵੰ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਮੰ ਇਦਾਨਿ ਯਾਨਕੇ ਯੋਜੇਤੁੰ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਞ੍ਞੰ ਮਯ੍ਹੰ ਪਟਿਸਰਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕਤੂਪਕਾਰੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਾਨਾਥ, ਸਾਧੁ ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਨਟ੍ਠੰ ਯਸੰ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੮. ‘‘ਅਹੰ ਚੇ ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਵਹਨ੍ਤੀ ਨਾਭਿਰਾਧਯਿੰ।
ਧਰਨ੍ਤੀ ਉਰਸਿ ਸਲ੍ਲੰ, ਯੁਦ੍ਧੇ ਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਚਾਰਿਨੀ॥

੯੯. ''ਨੂਨ ਰਾਜਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਮ ਵਿਕ੍ਕਮਪੋਰਿਸਂ।
ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਸੁਕਤਨ੍ਤਾਨਿ, ਦੂਤਵਿਪ੍ਪਹਿਤਾਨਿ ਚ॥

੧੦੦.''ਸਾ ਨੂਨਾਹਂ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਬਨ੍ਧੁ ਅਪਰਾਯਿਨੀ।
ਤਦਾ ਹਿ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ, ਦਿਨ੍ਨਾ ਛਕਣਹਾਰਿਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦੂਤੇਯਜਹਰਣਂ ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਭਿਨ੍ਦਨਂ ਤਂ ਤਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਵਹਨ੍ਤੀ ਨਿਤ੍ਥਰਨ੍ਤੀ। **ਧਰਨ੍ਤੀ ਉਰਸਿ ਸਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਉਰਸ੍ਮਿਂ ਬਦ੍ਧਂ ਕਣ੍ਡਂ ਵਾ ਅਸਿਂ ਵਾ ਸਤ੍ਤਿਂ ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਸਤ੍ਤੂਨਂ ਉਪਰਿ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤੀ। **ਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਚਾਰਿਨੀ**ਤਿ ਵਿਕ੍ਕਮਂ ਪਰਕ੍ਕਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਬਲਵਿਜਯੇਨ ਯੁਦ੍ਧੇ ਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਗਾਮਿਨੀ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਚੇ ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਇਮਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਰਞ੍ਞੋ ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਰਾਧਯਿਂ ਨ ਪਰਿਤੋਸੇਸਿਂ, ਕੋ ਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞੋ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਰਾਧਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਮਮ ਵਿਕ੍ਕਮਪੋਰਿਸਨ੍ਤਿ ਮਯਾ ਕਤਂ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮਂ। **ਸੁਕਤਨ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਸੁਕਤਾਨਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਕਮ੍ਮਾਨੇਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਨਿ, ਵਨਾਨੇਵ ਵਨਨ੍ਤਾਨਿ, ਏਵਮਿਧ ਸੁਕਤਾਨੇਵ ''ਸੁਕਤਨ੍ਤਾਨੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਦੂਤਵਿਪ੍ਪਹਿਤਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਗਲੇ ਪਣ੍ਣਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਰਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਪਹਿਤਾਯ ਮਯਾ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਯੋਜਨਸਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਾਨਿ ਦੂਤਪੇਸਨਾਨਿ ਚ। **ਨੂਨ ਰਾਜਾ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਨੂਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਏਸ ਰਾਜਾ ਏਤਾਨਿ ਮਯਾ ਕਤਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਅਪਰਾਯਿਨੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਰਣਾ। **ਤਦਾ ਹੀ**ਤਿ ਤਥਾ ਹਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਦਿਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਅਹਂ ਰਞ੍ਞਾ ਛਕਣਹਾਰਿਕਾ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਸੋਚਿ, ਅਹਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਯਸਂ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਨਨੁ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਸੁਕਾ ਨਾਮ ਓਟ੍ਠਿਬਜਾਧਿ ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਉਰੇ ਸਲ੍ਲਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਾਮਂ ਨਿਤ੍ਥਰਿ, ਅਸੁਕਦਿਵਸਂ ਨਾਮ ਗੀਵਾਯ ਪਣ੍ਣਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪੇਸਿਤਾ ਯੋਜਨਸਤਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿਸ੍ਸਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਤ੍ਥ, ਸਾ ਇਦਾਨਿ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਤਮਹਂ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਗੋਮਯਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਅਦਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਤਂ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਯਾਨਕੇ ਯੋਜਨਤ੍ਥਾਯ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੧.''ਯਾਵਤਾਸੀਸਤੀ ਪੋਸੋ, ਤਾਵਦੇਵ ਪਵੀਣਤਿ।
ਅਤ੍ਥਾਪਾਯੇ ਜਹਨ੍ਤਿ ਨਂ, ਓਟ੍ਠਿਬਜਾਧਿਂਵ ਖਤ੍ਤਿਯੋ॥

੧੦੨.''ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਲਜਾਣੋ, ਕਤਤ੍ਥੋ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਅਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਪਲੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਭਿਪਤ੍ਥਿਤਾ॥

੧੦੩.''ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਲਜਾਣੋ, ਕਤਤ੍ਥੋ ਮਨੁਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਅਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਪਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਭਿਪਤ੍ਥਿਕਾ॥

੧੦੪.''ਤਂ ਵੋ ਵਦਾਮਿ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਯਾਵਨ੍ਤੇਤ੍ਥ ਸਮਾਗਤਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਕਤਞ੍ਞੁਨੋ ਹੋਥ, ਚਿਰਂ ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਠਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਤਾਵ ਅਤ੍ਥੋ – ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਞ੍ਞਾਣਜਾਤਿਕੋ ਪੋਸੋ **ਯਾਵਤਾਸੀਸਤੀ,** ਯਾਵ ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਮੇ ਅਯਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ, **ਤਾਵਦੇ**ਵ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ **ਪਵੀਣਤਿ** ਭਜਤਿ ਸੇਵਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ **ਅਤ੍ਥਾਪਾਯੇ** ਵਡ੍ਢਿਯਾ ਅਪਗਮਨੇ ਪਰਿਹੀਨਕਾਲੇ ਤਂ ਨਾਨਾਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਪੋਸਂ ਏਕਚ੍ਚੇ ਬਾਲਾ ਇਮਂ ਓਟ੍ਠਿਬਜਾਧਿਂ ਅਯਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਵਿਯ ਜਹਨ੍ਤਿ।

ਕਤਕਲ੍ਯਾਣੋਤਿ ਪਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮੋ। **ਕਤਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਕਿਚ੍ਚੋ। **ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਤੰ ਪਰੇਨ ਕਤੰ ਉਪਕਾਰੰ ਤਸ੍ਸ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਕਾਲੇ ਅਸਮਤ੍ਥਕਾਲੇ ਨ ਸਰਤਿ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਯਸੰ ਪੁਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਪਲੁਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਯੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਭਿਪਤ੍ਥਿਤਾ**ਤਿ ਯੇ ਕੇਚਿ ਅਤ੍ਥਾ ਇਚ੍ਛਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਿ ਪਤ੍ਥਿਤਪਤ੍ਥਿਤੰ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਬੀਜੰ ਵਿਯ ਨਸ੍ਸਤਿ। **ਕਤਤ੍ਥੋ ਮਨੁਬੁਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਕਤਤ੍ਥੋ ਅਨੁਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਮ-ਕਾਰੋ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਗਹਿਤੋ। **ਤੰ ਵੋ ਵਦਾਮੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਦਾਮਿ। **ਠਸ੍ਸਥਾ**ਤਿ ਕਤਞ੍ਞੂਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਰਕਾਲੰ ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਥ।

ਏਵੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਓਵਾਦੰ ਅਦਾਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਓਟ੍ਠਿਬ੍ਯਾਧਿਯਾ ਯਸੰ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਅਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਓਟ੍ਠਿਬ੍ਯਾਧਿ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੪੧੦] ੫. ਸੋਮਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਮੰ ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਚੁਡ੍ਡੇਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਮਹਲ੍ਲਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰੇਕੰ ਸਾਮਣੇਰੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ, ਸਾਮਣੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਰੋਗੇਨ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲਕਤੇ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਮਹਲ੍ਲਕੋ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਰਹਿਤੋ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਮਤੇ ਰੋਦਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਸਿਗਾਮਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਞ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਵਨਮੂਲਫਲਾਫਲੇਹਿ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸੰ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਤੋ ਏਕੰ ਹਤ੍ਥਿਛਾਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਮਦਤ੍ਤੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਣਪਣ੍ਣਾਨਿ ਖਾਦਾਪੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਬਹੁੰ ਭੋਜਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਜੀਰਕੇਨ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਤੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਕਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਤੋ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਫਲਾਫਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਗਤੋ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਯੋ ਮੰ ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਚੁਡ੍ਡੇਤਿ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਦੂਰਮਾਯਤੋ।
ਸੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਮਾਤਙ੍ਗੋ, ਸੋਮਦਤ੍ਤੋ ਕੁਹਿੰ ਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਰੇ**ਤਿ ਇਤੋ ਪੁਰੇ। **ਪਚ੍ਚੁਡ੍ਡੇਤੀ**ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਅਰਞ੍ਞੇ ਦੂਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਮੰ ਦੂਰੰ ਪਚ੍ਚੁਡ੍ਡੇਤਿ। **ਆਯਤੋ**ਤਿ ਆਯਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ।

ਏਵੰ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯੰ ਪਤਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਲੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੬.‘‘ਅਯਂ ਵਾ ਸੋ ਮਤੋ ਸੇਤਿ, ਅਲ੍ਲਸਿਙ੍ਗੰਵ ਵਚ੍ਛਿਤੋ।
ਭੂਮਜਾ ਨਿਪਤਿਤੋ ਸੇਤਿ, ਅਮਰਾ ਵਤ ਕੁਞ੍ਜਰੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਯਂ** ਵਾਤਿ ਵਿਭਾਵਨਤ੍ਥੇ ਵਾ-ਸਦ੍ਦੋ। ਅਯਮੇਵ ਸੋ, ਨ ਅਞ੍ਞੋਤਿ ਤਂ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਅਲ੍ਲਸਿਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਲੁਵਲਤਾਯ ਅਗ੍ਗਪਵਾਲਂ। ਵ**ਚ੍ਛਿਤੋ**ਤਿ ਛਿਨ੍ਨੋ, ਗਿਮ੍ਹਕਾਲੇ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਸਮਯੇ ਤਤ੍ਤਵਾਲਿਕਾਪੁਲਿਨੇ ਨਖੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਤੋ ਮਾਲੁਵਲਤਾਯ ਅਙ੍ਕੁਰੋ ਵਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਭੂਮਜਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ। **ਅਮਰਾ** ਵ**ਤਾ**ਤਿ ਮਤੋ ਵਤ, ‘‘ਅਮਰੀ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕੋ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਤਾਪਸੋ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੇ ਪੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਸਂਵੇਜੇਤ੍ਵਾ ਨਂ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋਵ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੭.‘‘ਅਨਗਾਰਿਯੁਪੇਤਸ੍ਸ , ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਸਤੋ।
ਸਮਣਸ੍ਸ ਨ ਤਂ ਸਾਧੁ, ਯਂ ਪੇਤਮਨੁਸੋਚਸੀ’’ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.‘‘ਸਂਵਾਸੇਨ ਹਵੇ ਸਕ੍ਕ, ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਿਗਸ੍ਸ ਵਾ।
ਹਦਯੇ ਜਾਯਤੇ ਪੇਮਂ, ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਸੋਚਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਿਗਸ੍ਸ** ਵਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾ ‘‘ਮਿਗਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਯਾਯਿਤਂ ਸਤ੍ਤਂ।

ਅਥ ਨਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੯.‘‘ਮਤਂ ਮਰਿਸ੍ਸਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਰੁਦਨ੍ਤਿ ਲਪਨ੍ਤਿ ਚ।
ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਸਿ ਮਾ ਰੋਦਿ, ਰੋਦਿਤਂ ਮੋਘਮਾਹੁ ਸਨ੍ਤੋ॥

੧੧੦.‘‘ਕਨ੍ਦਿਤੇਨ ਹਵੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਮਤੋ ਪੇਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇ।
ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਰੋਦਾਮ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਞਾਤਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਰੁਦਨ੍ਤਿ ਲਪਨ੍ਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ ਯੇ ਸਤ੍ਤਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਿ ਚ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਮਤਂ, ਯੋ ਚ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਏਵਂ ਰੋਦਨ੍ਤਾਨਂ ਅਸ੍ਸੁਸੁਕ੍ਖਨਕਾਲੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਸਿ ਮਾ ਰੋਦਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਰੋਦਿਤਂ ਮੋਘਮਾਹੁ ਸਨ੍ਤੋ,** ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿ ‘‘ਰੋਦਿਤਂ ਨਿਪ੍ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਮਤੋ ਪੇਤੋ**ਤਿ ਯਦਿ ਏਸ ਪੇਤੋਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ ਮਤੋ ਰੋਦਿਤੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਮਯਂ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਞਾਤਕੇ ਰੋਦਾਮ, ਕਿਂ ਨਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ ਅਚ੍ਛਾਮਾਤਿ।

ਤਾਪਸੋ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਸੋਕੋ ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਥੁਤਿਵਸੇਨ ਸੇਸਗਾਥਾ ਆਹ –

੧੧੧.‘‘ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਵਤ ਮਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਘਤਸਿਤ੍ਤਂਵ ਪਾਵਕਂ।
ਵਾਰਿਨਾ ਵਿਯ ਓਸਿਞ੍ਚਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ ਦਰਂ॥

੧੧੨.''ਅਬ੍ਬਹੀ ਵਤ ਮੇ ਸਲ੍ਲਂ, ਯਮਾਸਿ ਹਦਯਸ੍ਸਿਤਂ।
ਯੋ ਮੇ ਸੋਕਪਰੇਤਸ੍ਸ, ਪੁਤ੍ਤਸੋਕਂ ਅਪਾਨੁਦਿ॥

੧੧੩.''ਸੋਹਂ ਅਬ੍ਬੂਲ੍ਹਸਲ੍ਲੋਸ੍ਮਿ, ਵੀਤਸੋਕੋ ਅਨਾਵਿਲੋ।
ਨ ਸੋਚਾਮਿ ਨ ਰੋਦਾਮਿ, ਤਵ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਾਸਵਾ''ਤਿ॥

ਤਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯੇਵ। ਏਵਂ ਸਕ੍ਕੋ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੋਮਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੪੧੧] ੬. ਸੁਸੀਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਲ਼ਾਨਿ ਕੇਸਾਨਿ ਪੁਰੇ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਵਣ੍ਣਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਯਾ ਦਾਨਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਕਪ੍ਪਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪੂਰਿਤਪਾਰਮਿਨਾ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹਂ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਰਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋਪਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਯਿ। ਤੇਸਂ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਸੀਮਕੁਮਾਰੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋਤਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ''ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਮੇ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਦਿਵਸੇ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਾਤਿਯੋ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਵਡ੍ਢੇਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦੇਵਕੁਮਾਰਵਣ੍ਣਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ। ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਿਵਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ ਸਯਨ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨਗਰਂ ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਏਰਾਵਣਪਟਿਭਾਗਸ੍ਸ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਛਾਸਨੇ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਅਕਾਸਿ। ਮਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ''ਪੁਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਨਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਅਲਭਨ੍ਤੀ ਏਤ੍ਥੇਵ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹਾਰਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਰਾਜਾ ਮਾਤਰਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਕੁਹਿਂ ਮੇ ਮਾਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਗਿਲਾਨਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਅਮ੍ਮ, ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਲਜ੍ਜਾਯ ਨ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਅਮ੍ਮਾਯ ਅਫਾਸੁਕਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੀ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਰਹਸ੍ਸਂ ਨ ਨਿਗੁਹਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਇਤਰਾਪਿ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਹੋਤੁ, ਗਚ੍ਛ ਨਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਹਿ, ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਮਾਤੁ ਮੇ ਜੀਵਿਤਂ ਦੇਹਿ, ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ,

ਅਹਂ ਉਪਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਵਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਰਾਜਾਨਂ, ਮਾਤਰਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਉਪਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ।

ਤੇਸਂ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਪਰਭਾਗੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਨਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਰਤਿਂ ਅਨਲ੍ਲੀਯਨ੍ਤੋ ਏਕਕੋਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਕਕੋਵ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਏਕਕੋਵ ਸਯਤਿ, ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਬਦ੍ਧੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਜਰੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਵਿਯ ਚ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ''ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਾਭਿਰਮਤਿ, ਏਕਕੋਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨਿਸੀਦਤਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਅਯਂ ਖੋ ਪਨ ਦਹਰੋ ਤਰੁਣੋ, ਅਹਂ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ, ਸੀਸੇ ਮੇ ਪਲਿਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ 'ਸੀਸੇ ਤੇ ਦੇਵ, ਏਕਂ ਪਲਿਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ'ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਰਾਜਾਨਂ ਪਤ੍ਤਿਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਾਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸੇ ਊਕਾ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਮਹਲ੍ਲਕੋਸਿ ਜਾਤੋ, ਸੀਸੇ ਤੇ ਏਕਂ ਪਲਿਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਏਤਂ ਪਲਿਤਂ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸਤੋ ਏਕਂ ਕੇਸਂ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸੇ ਪਲਿਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੇ, ਦੇਵ, ਪਲਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਭੀਤਤਸਿਤਸ੍ਸ ਕਞ੍ਚਨਪਟ੍ਟਸਦਿਸਾ ਨਲਾਟਾ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ।

ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ''ਸੁਸੀਮ, ਤ੍ਵਂ ਦਹਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਜਾਤੋ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਗੂਥਕਲਲੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗੋ ਗਾਮਸੂਕਰੋ ਵਿਯ ਕਾਮਕਲਲੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਲਲਂ ਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਨਨੁ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਸ੍ਸ ਤੇ ਕਾਲੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੪.''ਕਾਲ਼ਾਨਿ ਕੇਸਾਨਿ ਪੁਰੇ ਅਹੇਸੁਂ, ਜਾਤਾਨਿ ਸੀਸਮ੍ਹਿ ਯਥਾਪਦੇਸੇ।
ਤਾਨਜ੍ਜ ਸੇਤਾਨਿ ਸੁਸੀਮ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਂ ਚਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਾਲੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਪਦੇਸੇ**ਤਿ ਤਵ ਸੀਸੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੇਸਾਨਂ ਅਨੁਰੂਪੇ ਪਦੇਸੇ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਾਲ਼ਾਨਿ ਭਮਰਪਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨਿ ਕੇਸਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਾ**ਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਧਮ੍ਮਂ ਚਰਾਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਆਣਾਪੇਤਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿਯਾ ਤੇ ਕਾਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਵਣ੍ਣਿਤੇ ਇਤਰਾ ''ਅਹਂ 'ਇਮਸ੍ਸ ਲਗ੍ਗਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਮੇਵ ਕਰਿ''ਨ੍ਤਿ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ''ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਅਪਬ੍ਬਜ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਂ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੧੫.''ਮਮੇਵ ਦੇਵ ਪਲਿਤਂ ਨ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਮਮੇਵ ਸੀਸਂ ਮਮ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ।
'ਅਤ੍ਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸ'ਨ੍ਤਿ ਮੁਸਾ ਅਭਾਣਿਂ, ਏਕਾਪਰਾਧਂ ਖਮ ਰਾਜਸੇਟ੍ਠ॥

੧੧੬.''ਦਹਰੋ ਤੁਵਂ ਦਸ੍ਸਨਿਯੋਸਿ ਰਾਜ, ਪਠਮੁਗ੍ਗਤੋ ਹੋਤਿ ਯਥਾ ਕਲ਼ੀਰੋ।
ਰਜ੍ਜਞ੍ਚ ਕਾਰੇਹਿ ਮਮਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸ, ਮਾ ਕਾਲਿਕਂ ਅਨੁਧਾਵੀ ਜਨਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਮੇਵ ਸੀਸ**ਨ੍ਤਿ ਮਮੇਵ ਸੀਸੇ ਸਞ੍ਜਾਤਂ ਪਲਿਤਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਇਤਰਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਅਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮੁਸਾ ਕਥੇਸਿਂ। **ਏਕਾਪਰਾਧ**ਨ੍ਤਿ। ਇਮਂ ਮਯ੍ਹਂ ਏਕਂ ਅਪਰਾਧਂ। **ਪਠਮੁਗ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਪਠਮਵਯੇਨ ਉਗ੍ਗਤੋ। **ਹੋਹੀ**ਤਿ ਹੋਸਿ, ਪਠਮਵਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਹੋਸੀ''ਤਿਯੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਯਥਾ ਕਲ਼ੀਰੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਿਨਿਦ੍ਧਛਵਿਤਰੁਣਕਲ਼ੀਰੋ ਮਨ੍ਦਵਾਤੇਰਿਤੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਏਵਰੂਪੋਸਿ ਤ੍ਵਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ''ਪਠਮੁਗ੍ਗਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਪਠਮੁਗ੍ਗਤੋ ਤਰੁਣਕਲ਼ੀਰੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋਤਿ। **ਮਮਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਮਞ੍ਚ ਓਲੋਕੇਹਿ, ਮਾ ਮਂ ਅਨਾਥਂ ਵਿਧਵਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਲਿਕ**ਨ੍ਤਿ

ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਚਰਣੰ ਨਾਮ ਦੁਤਿਯੇ ਵਾ ਤਤਿਯੇ ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਵਿਪਾਕਦਾਨਤੋ ਕਾਲਿਕੰ ਨਾਮ, ਰਜ੍ਜੰ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਾਮਗੁਣਸੁਖੁਪ੍ਪਾਦਨਤੋ ਅਕਾਲਿਕੰ, ਸੋ ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਅਕਾਲਿਕੰ ਪਹਾਯ ਮਾ ਕਾਲਿਕੰ ਅਨੁਧਾਵੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਤ੍ਵੰ ਭਵਿਤਬ੍ਬਮੇਵੇਤੰ ਕਥੰ ਕਥੇਸਿ, ਪਰਿਣਮਨ੍ਤੇ ਹਿ ਮਮ ਵਯੇ ਇਮੇਹਿ ਕਾਲ਼ਕੇਸੇਹਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਾਣਵਾਕਸਦਿਸੇਹਿ ਪਣ੍ਡਰੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਾਦਿਕੁਸੁਮਦਾਮਸਦਿਸਕੁਮਾਰਾਨੰ ਕਞ੍ਚਨਰੂਪਪਟਿਭਾਗਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮਯੋਬ੍ਬਨਵਿਲਾਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਖਤ੍ਤਿਯਕਞ੍ਞਾਦੀਨੰ ਵਯੇ ਪਰਿਣਮਨ੍ਤੇ ਜਰੰ ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਵੇਵਣ੍ਣਿਯਞ੍ਚੇਵ ਸਰੀਰਭਙ੍ਗਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਏਵੰ ਵਿਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯੋਸਾਨੋਵੇਸ ਭਦ੍ਦੇ, ਜੀਵਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੧੭.''ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਵੋਹੰ ਦਹਰਿੰ ਕੁਮਾਰਿੰ, ਸਾਮਟ੍ਠਪਸ੍ਸੰ ਸੁਤਨੁੰ ਸੁਮਜ੍ਝੰ।
ਕਾਲ਼ਪ੍ਪਵਾਲ਼ਾਵ ਪਵੇਲ੍ਲਮਾਨਾ, ਪਲੋਭਯਨ੍ਤੀਵ ਨਰੇਸੁ ਗਚ੍ਛਤਿ॥

੧੧੮.''ਤਮੇਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿਪਰੇਨ ਨਾਰਿੰ, ਆਸੀਤਿਕੰ ਨਾਵੁਤਿਕੰਵ ਜਚ੍ਚਾ।
ਦਣ੍ਡੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ ਪਵੇਧਮਾਨੰ, ਗੋਪਾਨਸੀਭੋਗ੍ਗਸਮੰ ਚਰਨ੍ਤਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ। **ਸਾਮਟ੍ਠਪਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਪਸ੍ਸੰ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਸਬ੍ਬਪਸ੍ਸੇਸੁ ਮਟ੍ਠਛਵਿਵਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਤਨੁ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਸਰੀਰੰ। **ਸੁਮਜ੍ਝ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਸਣ੍ਠਿਤਮਜ੍ਝੰ। **ਕਾਲ਼ਪ੍ਪਵਾਲ਼ਾਵ ਪਵੇਲ੍ਲਮਾਨਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਸੁਸਮੁਗ੍ਗਤਾ ਕਾਲ਼ਵਲ੍ਲੀ ਪਵਾਲ਼ਾ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਦਵਾਤੇਰਿਤਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਵੇਲ੍ਲਤਿ, ਏਵੰ ਪਵੇਲ੍ਲਮਾਨਾ ਇਤ੍ਥਿਵਿਲਾਸੰ ਦਸ੍ਸਯਮਾਨਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ **ਪਲੋਭਯਨ੍ਤੀਵ ਨਰੇਸੁ ਗਚ੍ਛਤਿ**। ਸਮੀਪਤ੍ਥੇ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨੰ, ਪੁਰਿਸਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਪਲੋਭਯਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਤਮੇਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿਪਰੇਨ ਨਾਰਿਨ੍ਤਿ ਤਮੇਨੰ ਨਾਰਿੰ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਜਰੰ ਪਤ੍ਤੰ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਰੂਪੇ ਅਸ੍ਸਾਦੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਆਦੀਨਵੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਆਸੀਤਿਕੰ ਨਾਵੁਤਿਕੰਵ ਜਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਸੀਤਿਸੰਵਚ੍ਛਰੰ ਵਾ ਨਵੁਤਿਸੰਵਚ੍ਛਰੰ ਵਾ ਜਾਤਿਯਾ। **ਗੋਪਾਨਸੀਭੋਗ੍ਗਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਪਾਨਸੀਸਮੰ ਭੋਗ੍ਗੰ, ਗੋਪਾਨਸੀਆਕਾਰੇਨ ਭਗ੍ਗਸਰੀਰੰ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਨਟ੍ਠਕਾਕਣਿਕੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਿੰ ਵਿਯ ਚਰਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਮਞ੍ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਦਹਰਕਾਲੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਾਵੁਤਿਕਕਾਲੇ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਞਾਣੇਨ ਦਿਟ੍ਠਭਾਵੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਨੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਰੂਪਸ੍ਸ ਆਦੀਨਵੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਭਿਰਤਿੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੧੯.''ਸੋਹੰ ਤਮੇਵਾਨੁਵਿਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤੋ, ਏਕੋ ਸਯਾਮਿ ਸਯਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ।
'ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਵੰ' ਇਤਿ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ, ਨ ਗਹੇ ਰਮੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਾਲੋ॥

੧੨੦.''ਰਜ੍ਜੁਵਾਲਮ੍ਬਨੀ ਚੇਸਾ, ਯਾ ਗੇਹੇ ਵਸਤੋ ਰਤਿ।
ਏਤਮ੍ਪਿ ਛੇਤ੍ਵਾਨ ਵਜਨ੍ਤਿ ਧੀਰਾ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਨੋ ਕਾਮਸੁਖੰ ਪਹਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਅਹੰ। **ਤਮੇਵਾਨੁਵਿਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਮੇਵ ਰੂਪਾਨੰ ਅਸ੍ਸਾਦਞ੍ਚ ਆਦੀਨਵਞ੍ਚ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ। **ਏਵੰ ਇਤਿ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ**ਤਿ ''ਯਥਾ ਏਸਾ ਪਰਿਣਤਾ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਜਰੰ ਪਤ੍ਤੋ ਭਗ੍ਗਸਰੀਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ। **ਨ ਗਹੇ ਰਮੇ**ਤਿ ਗੇਹੇ ਨ ਰਮਾਮਿ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਾਲੋ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਲੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਰਜ੍ਜੁਵਾਲਮ੍ਬਨੀ ਚੇਸਾਤਿ ਚ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋ, ਆਲਮ੍ਬਨਰਜ੍ਜੁ ਵਿਯ ਏਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਤਰਾ? **ਯਾ ਗੇਹੇ ਵਸਤੋ ਰਤਿ,** ਯਾ ਗੇਹੇ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਕਾਮਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਨਾ ਕਾਮਾਨਂ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਯਂ ਏਤ੍ਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਯਥਾ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ''ਇਮਂ ਆਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਲਮ੍ਬਨਰਜ੍ਜੁਂ ਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਆਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਵੇਕਸੁਖਵਸੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਨਂ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਠਪਿਤਾਨਿ ਕਾਮਰਤਿਦਾਯਕਾਨਿ ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਤੇਸਂ ਕਿਲੇਸਪਰਿਲ਼ਾਹਕਾਲੇ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਪਟਿਸੇਵਨਵਸੇਨ ਤਾਨਿ ਆਰਬ੍ਭ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਂ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਸਙ੍ਖਾਤਾ ਕਾਮਰਤਿ ਨਾਮ ਤਂ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾਤਿ। **ਏਤਮ੍ਪਿ ਛੇਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਕਾਮਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਆਦੀਨਵਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਏਤਮ੍ਪਿ ਰਜ੍ਜੁਂ ਛੇਤ੍ਵਾ ਗੂਥਕੂਪੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਪਜਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਨੋ ਏਤਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਂ ਕਾਮਸੁਖਂ **ਪਹਾਯ ਵਜਨ੍ਤਿ,** ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਨੋਰਮਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਅਸ੍ਸਾਦਞ੍ਚ ਆਦੀਨਵਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਸੁਹਜ੍ਜਾਨਂ ਰੋਦਨ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਾਨਮੇਵ ਸਿਰਿਵਿਭਵਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਞਾਨਾਭਿਞ੍ਞਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਜਨੇ ਅਮਤਪਾਨਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਹਾਯਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਸੁਸੀਮਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਸੀਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੪੧੨] ੭. ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਹਂ ਦਸਸਤਂਬ੍ਯਾਮਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਨਿਗ੍ਗਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ **ਪਾਨੀਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੫੯ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਧਾਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨ੍ਤੋਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਾਭਿਭੂਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਆਸਙ੍ਕਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਕਿਲੇਸਾ ਨਾਮ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਵਨੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਦਯੋ ਵਿਯ ਰੁਕ੍ਖਂ, ਪੁਰਿਸਂ ਭਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾ ਏਕਂ ਸਕੁਣਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਬੀਜਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਨ੍ਤਰੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਇਤੋ ਮੇ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਵਿਨਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਯਂ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਵਾਤੇਹਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਉਦਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਬ੍ਯਾਮਸਹਸ੍ਸਾਯਾਮਂ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨਸ੍ਸ ਗਹਿਤਗੋਚਰਂ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਨਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪਾਯਾਸਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ''ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਭੋਗਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਂ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੁਪਣ੍ਣਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਬਲਤਾਯ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਚ ਮਹਾਸਰੀਰਤਾਯ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੋ ਸਮੁਗ੍ਘਾਟਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਨੇਵ ਰੁਕ੍ਖਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇਨ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਖਨ੍ਧਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਰਮਸ੍ਸ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਮੇਦਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਕਲ਼ੇਵਰਂ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਏਕਾ ਸਕੁਣਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਯਾ ਸਾਖਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸਕੁਣਿਕਾ ਮਮ ਰੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਨਿਗ੍ਰੋਧਗਚ੍ਛੋ ਵਾ ਪਿਲਕ੍ਖਗਚ੍ਛੋ ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਰੁਕ੍ਖਂ

ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਮੇ ਵਿਮਾਨਂ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ਪਵੇਧਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਵੇਧਨ੍ਤਿਯਾ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲੀਪਿ ਯਾਵ ਮੂਲਾ ਪਵੇਧਿ। ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਤਂ ਪਵੇਧਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੧.''ਅਹਂ ਦਸਸਤਂਬ੍ਯਾਮਂ, ਉਰਗਮਾਦਾਯ ਆਗਤੋ।
ਤਞ੍ਚ ਮਞ੍ਚ ਮਹਾਕਾਯਂ, ਧਾਰਯਂ ਨਪ੍ਪਵੇਧਸਿ॥

੧੨੨.''ਅਥਿਮਂ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਪਕ੍ਖਿਂ, ਅਪ੍ਪਮਂਸਤਰਂ ਮਯਾ।
ਧਾਰਯਂ ਬ੍ਯਥਸਿ ਭੀਤਾ, ਕਮਤ੍ਥਂ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਸਸਤਂਬ੍ਯਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਬ੍ਯਾਮਮਤ੍ਤਾਯਾਮਂ। **ਉਰਗਮਾਦਾਯ ਆਗਤੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਉਰਗਂ ਆਦਾਯ ਇਧ ਆਗਤੋ। **ਤਞ੍ਚ ਮਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਉਰਗਂ ਮਞ੍ਚ। **ਧਾਰਯ**ਨ੍ਤਿ ਧਾਰਯਮਾਨਾ। **ਬ੍ਯਥਸੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਪਸਿ। **ਕਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਕਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲੀ**ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਨਾਮੇਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਸਿਮ੍ਬਲਿਰੁਕ੍ਖੋ ਖਨ੍ਧਸਾਖਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਨਾਮਂ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਵਤ੍ਥਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਤਦੇਵ ਨਾਮਂ।

ਅਥਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੩.''ਮਂਸਭਕ੍ਖੋ ਤੁਵਂ ਰਾਜ, ਫਲਭਕ੍ਖੋ ਅਯਂ ਦਿਜੋ।
ਅਯਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਬੀਜਾਨਿ, ਪਿਲਕ੍ਖੁਦੁਮ੍ਬਰਾਨਿ ਚ।
ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਾਨਿ ਚ ਭਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ, ਖਨ੍ਧੇ ਮੇ ਓਹਦਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੨੪.''ਤੇ ਰੁਕ੍ਖਾ ਸਂਵਿਰੂਹਨ੍ਤਿ, ਮਮ ਪਸ੍ਸੇ ਨਿਵਾਤਜਾ।
ਤੇ ਮਂ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਰੁਕ੍ਖਂ ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਰੇ॥

੧੨੫.''ਸਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਰੁਕ੍ਖਾ ਸੇ, ਮੂਲਿਨੋ ਖਨ੍ਧਿਨੋ ਦੁਮਾ।
ਇਮਿਨਾ ਸਕੁਣਜਾਤੇਨ, ਬੀਜਮਾਹਰਿਤਾ ਹਤਾ॥

੧੨੬.''ਅਜ੍ਝਾਰੂਹਾਭਿਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਬ੍ਰਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਨਪ੍ਪਤਿਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਰਾਜ ਪਵੇਧਾਮਿ, ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਂਨਾਗਤਂ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਓਹਦਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਸ੍ਸਤਿ। **ਤੇ ਰੁਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਬੀਜੇਹਿ ਜਾਤਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਦਯੋ ਰੁਕ੍ਖਾ। **ਸਂਵਿਰੂਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਂਵਿਰੁਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਮਮ ਪਸ੍ਸੇ**ਤਿ ਮਮ ਸਾਖਨ੍ਤਰਾਦੀਸੁ। **ਨਿਵਾਤਜਾ**ਤਿ ਮਮ ਸਾਖਾਹਿ ਵਾਤਸ੍ਸ ਨਿਵਾਰਿਤਤ੍ਤਾ ਨਿਵਾਤੇ ਜਾਤਾ। **ਤੇ ਮਂ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤੇ ਏਵਂ ਵਡ੍ਢਿਤਾ ਮਂ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਕਰਿਸ੍ਸਰੇ**ਤਿ ਅਥੇਵਂ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਰੁਕ੍ਖਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਭਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਰੁਕ੍ਖਾ ਸੇ**ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਾ। **ਮੂਲਿਨੋ ਖਨ੍ਧਿਨੋ**ਤਿ ਮੂਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਖਨ੍ਧਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ। **ਦੁਮਾ**ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਵੇਵਚਨਮੇਵ। **ਬੀਜਮਾਹਰਿਤਾ**ਤਿ ਬੀਜਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ। **ਹਤਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਨੇ ਰੁਕ੍ਖਾ ਵਿਨਾਸਿਤਾ ਸਨ੍ਤਿ। **ਅਜ੍ਝਾਰੂਹਾਭਿਵਡ੍ਢਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਦਯੋ ਰੁਕ੍ਖਾ ਅਜ੍ਝਾਰੂਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਨਪ੍ਪਤਿਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਵਨੇ ਪਤਿ, ਵਨਸ੍ਸ ਪਤਿ, ਵਨਪ੍ਪਤੀਤਿ ਤਯੋਪਿ ਪਾਠਾਯੇਵ। **ਰਾਜਾ**ਤਿ ਸੁਪਣ੍ਣਂ ਆਲਪਤਿ।

ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਯ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੭.''ਸङ੍ਕੇਯ੍ਯ ਸङ੍ਕਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਨਾਗਤਂ ਭਯਂ।
ਅਨਾਗਤਭਯਾ ਧੀਰੋ, ਉਭੋ ਲੋਕੇ ਅਵੇਕ੍ਖਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਾਗਤਂ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਹਿ ਵਿਰਮਨ੍ਤੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਮ੍ਪਿ ਅਨਾਗਤਂ ਭਯਂ ਰਕ੍ਖਤਿ ਨਾਮ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤੇ ਵੇਰਿਪੁਗ੍ਗਲੇ ਚ ਅਨੁਪਸङ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਅਨਾਗਤਭਯਂ ਰਕ੍ਖਤਿ ਨਾਮ। ਏਵਂ ਅਨਾਗਤਂ ਭਯਂ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ। **ਅਨਾਗਤਭਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤਭਯਕਾਰਣਾ ਤਂ ਭਯਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਧੀਰੋ ਇਧਲੋਕਞ੍ਚ ਪਰਲੋਕਞ੍ਚ ਅਵੇਕ੍ਖਤਿ ਓਲੋਕੇਤਿ ਨਾਮ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਪਕ੍ਖਿਂ ਤਮ੍ਹਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਪਲਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਆਸङ੍ਕਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਆਸङ੍ਕਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ।

ਤਦਾ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੪੧੩] ੮. ਧੂਮਕਾਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਰਾਜਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿ ਵਿਧੁਰਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸङ੍ਗਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਵੇਣਿਆਗਤਾਨਂ ਪੋਰਾਣਕਯੋਧਾਨਂ ਸङ੍ਗਹਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਵਾਗਤਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਕੁਪਿਤੇ ਯੁਜ੍ਝਨਤ੍ਥਾਯ ਗਤਸ੍ਸ ''ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਲਦ੍ਧਸਕ੍ਕਾਰਾ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਯੋਧਾ ਨ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ, ''ਪੋਰਾਣਕਯੋਧਾ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ। ਚੋਰਾ ਰਾਜਾਨਂ ਜਿਨਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਰਾਜਿਤੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸङ੍ਗਹਦੋਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਾਜਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਮੇਵ ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਰਾਜਿਤੋ, ਉਦਾਹੁ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਪਰਾਜਿਤਪੁਬ੍ਬਾਤਿ ਦਸਬਲਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਮੇਵੇਕੋ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸङ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਾਜਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕੁਰੁਰਟ੍ਠੇ ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਥਨਗਰੇ ਯੁਧਿਟ੍ਠਿਲਗੋਤ੍ਤੋ ਧਨਞ੍ਚਯੋ ਨਾਮ ਕੋਰਬ੍ਯਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਥਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਿਧੁਰਪਣ੍ਡਿਤੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਧਨਞ੍ਚਯਰਾਜਾ ਪੋਰਾਣਕਯੋਧੇ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸङ੍ਗਹਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਕੁਪਿਤੇ ਯੁਜ੍ਝਨਤ੍ਥਾਯ ਗਤਸ੍ਸ ''ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਨੇਵ ਪੋਰਾਣਕਾ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ, ''ਪੋਰਾਣਕਾ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਨ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਰਾਜਿਤੋ ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਥਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਆਗਨ੍ਤੁਕਸङ੍ਗਹਸ੍ਸ ਕਤਭਾਵੇਨ ਪਰਾਜਿਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਮੇਵ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸङ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਾਜਿਤੋ, ਉਦਾਹੁ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਪਰਾਜਿਤਪੁਬ੍ਬਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਿਧੁਰਪਣ੍ਡਿਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਨਾਕਾਰਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾ ਉਪਡ੍ਢਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''**੧੨੮**.ਰਾਜਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿ ਵਿਧੁਰਂ, ਧਮ੍ਮਕਾਮੋ ਯੁਧਿਟ੍ਠਿਲੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮਕਾਮੋ**ਤਿ ਸੁਚਰਿਤਧਮ੍ਮਪ੍ਪਿਯੋ।

‘‘ਅਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਜਾਨਾਸਿ, ਕੋ ਏਕੋ ਬਹੁ ਸੋਚਤੀ’’ਤਿ –
ਸੇਸਉਪਡ੍ਢਗਾਥਾਯ ਪਨ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਅਪਿ ਨਾਮ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤ੍ਵੰ ਜਾਨਾਸਿ ‘‘ਕੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ

ਏਕੋ ਬਹੁ ਸੋਚਤਿ, ਨਾਨਾਕਾਰਣੇਨ ਸੋਚਤੀ’’ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਕਿਂ ਸੋਕੋ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੋਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਧੂਮਕਾਰੀ ਨਾਮੇਕੋ ਅਜਪਾਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਜਯੂਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਜਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਞ੍ਚ ਧੂਮਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਅਜਯੂਥਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਖੀਰਾਦੀਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਆਗਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇ ਸਰਭੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਸਿਨੇਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਜਾ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਅਜਾਨਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਸਰਭਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਰਦਕਾਲੇ ਸਰਭੇਸੁ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਤੇਸੁ ਅਜਾਸੁਪਿ ਨਟ੍ਠਾਸੁ ਸਰਭੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਸੋਕੇਨ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਯਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸਙ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਸੋਚਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਇਦਂ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੧੨੯.‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਜਯੂਥੇਨ, ਪਹੂਤੇਜੋ ਵਨੇ ਵਸਂ।
ਧੂਮਂ ਅਕਾਸਿ ਵਾਸੇਟ੍ਠੋ, ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਮਤਨ੍ਦਿਤੋ॥

੧੩੦.‘‘ਤਸ੍ਸ ਤਂਧੂਮਗਨ੍ਧੇਨ, ਸਰਭਾ ਮਕਸਡ੍ਡਿਤਾ।
ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਉਪਗਚ੍ਛੁਂ, ਧੂਮਕਾਰਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੧੩੧.‘‘ਸਰਭੇਸੁ ਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਅਜਾ ਸੋ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਥ।
ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਵਜਨ੍ਤੀ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਤਾ ਵਿਨਸੁਂ ਅਜਾ॥

੧੩੨.‘‘ਸਰਭਾ ਸਰਦੇ ਕਾਲੇ, ਪਹੀਨਮਕਸੇ ਵਨੇ।
ਪਾਵਿਸੁਂ ਗਿਰਿਦੁਗ੍ਗਾਨਿ, ਨਦੀਨਂ ਪਭਵਾਨਿ ਚ॥

੧੩੩.‘‘ਸਰਭੇ ਚ ਗਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਜਾ ਚ ਵਿਭਵਂ ਗਤਾ।
ਕਿਸੋ ਚ ਵਿਵਣ੍ਣੋ ਚਾਸਿ, ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ॥

੧੩੪.‘‘ਏਵਂ ਯੋ ਸਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ, ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਕੁਰੁਤੇ ਪਿਯਂ।
ਸੋ ਏਕੋ ਬਹੁ ਸੋਚਤਿ, ਧੂਮਕਾਰੀਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਹੂਤੇਜੋ**ਤਿ ਪਹੂਤਇਨ੍ਧਨੋ। **ਧੂਮਂ ਅਕਾਸੀ**ਤਿ ਮਕ੍ਖਿਕਪਰਿਪਨ੍ਥਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਅਗ੍ਗਿਞ੍ਚ ਧੂਮਞ੍ਚ ਅਕਾਸਿ। **ਵਾਸੇਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗੋਤ੍ਤਂ। **ਅਤਨ੍ਦਿਤੋ**ਤਿ ਅਨਲਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਤਂਧੂਮਗਨ੍ਧੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਧੂਮਗਨ੍ਧੇਨ। **ਸਰਭਾ**ਤਿ ਸਰਭਮਿਗਾ। **ਮਕਸਡ੍ਡਿਤਾ**ਤਿ ਮਕਸੇਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਪੀਲ਼ਿਤਾ। ਸੇਸਮਕ੍ਖਿਕਾਪਿ ਮਕਸਗ੍ਗਹਣੇਨੇਵ ਗਹਿਤਾ। **ਵਸ੍ਸਾਵਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਾਰਤ੍ਤਵਾਸਂ ਵਸਿਂਸੁ। **ਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਿਨੇਹਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ। **ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਥਾ**ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਜਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਚੇਵ ਵਜਤੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਚ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਾ ਆਗਤਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਅਨਾਗਤਾ’’ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਤਸ੍ਸ ਤਾ ਵਿਨਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਾ ਏਵਂ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਹਪਰਿਪਨ੍ਥਾਦਿਤੋ ਅਰਕ੍ਖਿਯਮਾਨਾ ਅਜਾ ਸੀਹਪਰਿਪਨ੍ਥਾਦੀਹਿ ਵਿਨਸ੍ਸਿਂਸੁ, ਸਬ੍ਬਾਵ ਵਿਨਟ੍ਠਾ।

ਨਦੀਨਂ ਪਭਵਾਨਿ ਚਾਤਿ ਪਬ੍ਬਤੇਯਜਾਨਂ ਨਦੀਨਂ ਪਭਵਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਚ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। **ਵਿਭਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਾਵਂ। ਅਜਾ ਚ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਕਿਸੋ ਚ ਵਿਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਖੀਰਾਦਿਦਾਯਿਕਾ ਅਜਾ ਪਹਾਯ ਸਰਭੇ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਪਿ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਉਭਤੋ ਪਰਿਹੀਨੋ

ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਕਿਸੋ ਚੇਵ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ ਚ ਅਹੋਸਿ। **ਏਵਂ ਯੋ ਸਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਯੋ ਸਕਂ ਪੋਰਾਣਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਂ ਜਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਹਾਯ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਂ ਪਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, **ਸੋ** ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੋ **ਏਕੋ ਬਹੁ ਸੋਚਤਿ,** ਅਯਂ ਤੇ ਮਯਾ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਧੂਮਕਾਰੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਿਯ ਬਹੁ ਸੋਚਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਕਥੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੋਰਬ੍ਯਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਧੂਮਕਾਰੀ ਪਸੇਨਦਿਕੋਸਲੋ, ਵਿਧੁਰਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਧੂਮਕਾਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੪੧੪] ੯. ਜਾਗਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋਧ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਸਕਟਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਨ੍ਤਾਰਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਤਤ੍ਥ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਪਿਂਸੁ, ਉਪਾਸਕੋ ਪਨ ਸਤ੍ਥਵਾਹਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਚਙ੍ਕਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤੁਕਾਮਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ਨਾਨਾਵੁਧਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤੇ ਤਂ ਉਪਾਸਕਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨਕਾਲੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਸੋਪਿ ਤਿਯਾਮਰਤ੍ਤਿਂ ਚਙ੍ਕਮਿਯੇਵ। ਚੋਰਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਗਹਿਤਗਹਿਤਾ ਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰਾਦਯੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹ, ਇਮਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋ ਜਾਤੋ, ਏਤਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਤੇਹਿ ਛਡ੍ਡਿਤਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰਾਦਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਕਂਸੁ। ਉਪਾਸਕੋਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਕਿਚ੍ਚੋ ਪੁਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਕਿਂ, ਉਪਾਸਕ, ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਤ੍ਵਂਯੇਵ ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਿਸੇਸਂ ਲਭਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤਾ ਵਿਸੇਸਂ ਗੁਣਂ ਲਭਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਠਾਨਚਙ੍ਕਮਿਰਿਯਾਪਥੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਅਨੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਚਙ੍ਕਮਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਵਿਟਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੫.''ਕੋਧ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ, ਕੋਧ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਜਾਗਰੋ।
ਕੋ ਮਮੇਤਂ ਵਿਜਾਨਾਤਿ, ਕੋ ਤਂ ਪਟਿਭਣਾਤਿ ਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋਧਾ**ਤਿ ਕੋ ਇਧ। **ਕੋ ਮਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੋ ਮਮ ਏਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਵਿਜਾਨਾਤਿ। **ਕੋ ਤਂ ਪਟਿਭਣਾਤਿ ਮੇ**ਤਿ ਏਤਂ ਮਯਾ ਪੁਟ੍ਠਂ ਪਞ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹਂ ਕੋ ਪਟਿਭਣਾਤਿ, ਕੋ ਬ੍ਯਾਕਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ –

੧੩੬.‘‘ਅਹਂ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ, ਅਹਂ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਜਾਗਰੋ।
ਅਹਮੇਤਂ ਵਿਜਾਨਾਮਿ, ਅਹਂ ਪਟਿਭਣਾਮਿ ਤੇ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਾਯ –

੧੩੭.‘‘ਕਥਂ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ, ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਜਾਗਰੋ।
ਕਥਂ ਏਤਂ ਵਿਜਾਨਾਸਿ, ਕਥਂ ਪਟਿਭਣਾਸਿ ਮੇ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਬ੍ਯਾਕਰੋਨ੍ਤੋ –

੧੩੮.‘‘ਯੇ ਧਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸਂਯਮੋਤਿ ਦਮੋਤਿ ਚ।
ਤੇਸੁ ਸੁਪ੍ਪਮਾਨੇਸੁ, ਅਹਂ ਜਗ੍ਗਾਮਿ ਦੇਵਤੇ॥

੧੩੯.‘‘ਯੇਸਂ ਰਾਗੋ ਚ ਦੋਸੋ ਚ, ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਚ ਵਿਰਾਜਿਤਾ।
ਤੇਸੁ ਜਾਗਰਮਾਨੇਸੁ, ਅਹਂ ਸੁਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ ਦੇਵਤੇ॥

੧੪੦.‘‘ਏਵਂ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਜਾਗਰੋ।
ਏਵਮੇਤਂ ਵਿਜਾਨਾਮਿ, ਏਵਂ ਪਟਿਭਣਾਮਿ ਤੇ’’ਤਿ॥ – ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਥਂ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਥਂ ਤ੍ਵਂ ਜਾਗਰਤਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਸੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਸਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। **ਯੇ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਸਤ੍ਤਾ ਨਵਵਿਧਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਂ ਨ ਪਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਸਂਯਮੋਤਿ ਦਮੋਤਿ ਚਾ**ਤਿ ‘‘ਅਯਂ ਸਂਯਮੋ, ਅਯਂ ਦਮੋ’’ਤਿ ਏਵਞ੍ਚ ਯੇ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਤਂ ਸੀਲਞ੍ਚੇਵ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰੋ ਹਿ ਮਨਚ੍ਛਟ੍ਠਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਦਮਨਤੋ ‘‘ਦਮੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤੇਸੁ ਸੁਪ੍ਪਮਾਨੇਸੂ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਕਿਲੇਸਨਿਦ੍ਦਾਵਸੇਨ ਸੁਪਨ੍ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਹਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਸੇਨ ਜਗ੍ਗਾਮਿ।

‘‘ਯੇਸਂ ਰਾਗੋ ਚਾ’’ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਯੇਸਂ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਪਦਸਤੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਦਿਯਡ੍ਢਸਹਸ੍ਸਤਣ੍ਹਾਲੋਭਸਙ੍ਖਾਤੋ ਰਾਗੋ ਚ ਨਵਆਘਾਤਵਤ੍ਥੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ ਦੋਸੋ ਚ ਦੁਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਅਞ੍ਞਾਣਭੂਤਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਕਿਲੇਸਾ ਵਿਰਾਜਿਤਾ ਪਹੀਨਾ, ਤੇਸੁ ਅਰਿਯੇਸੁ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਜਾਗਰਮਾਨੇਸੁ ਤੇ ਉਪਾਦਾਯ ਅਹਂ ਸੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਦੇਵਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਵਂ ਜਾਗਰਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਦੇਵਤੇ ਅਹਂ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮਾਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਪਦੇਸੁ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਹੇ ਕਥਿਤੇ ਤੁਟ੍ਠਾ ਦੇਵਤਾ ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੧.‘‘ਸਾਧੁ ਜਾਗਰਤਂ ਸੁਤ੍ਤੋ, ਸਾਧੁ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਜਾਗਰੋ।
ਸਾਧੁ ਮੇਤਂ ਵਿਜਾਨਾਸਿ, ਸਾਧੁ ਪਟਿਭਣਾਸਿ ਮੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਭਦ੍ਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਨਂ ਏਵਮੇਵ ਕਥੇਮਾਤਿ। ਏਵਂ ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਜਾਗਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੪੧੫] ੧੦. ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਕਿਰਤ੍ਥੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਲ੍ਲਿਕੰ ਦੇਵਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਹਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਏਕਸ੍ਸ ਮਾਲਾਕਾਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਏਕਦਿਵਸੰ ਕੁਮਾਰਿਕਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਤਯੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਪਚ੍ਛਿਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲੇ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੰ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਯੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਚਤੁਮਹਾਰਾਜਦਤ੍ਤਿਯੰ ਪਤ੍ਤੰ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸਾਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪੀਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਿਤੰ ਪਾਤ੍ਵਾਕਾਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਹੇਤੁ ਕੋ ਪਚ੍ਚਯੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਿਤਕਰਣੇ''ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ''ਆਨਨ੍ਦ, ਅਯੰ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਇਮੇਸੰ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਾਨੰ ਫਲੇਨ ਅਜ੍ਜੇਵ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਿਤਕਾਰਣੰ ਕਥੇਸਿ।

ਕੁਮਾਰਿਕਾਪਿ ਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮੰ ਗਤਾ । ਤੰ ਦਿਵਸਮੇਵ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਯੁਦ੍ਧਪਰਾਜਿਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਗੀਤਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸੰ ਤੰ ਆਰਾਮਾਭਿਮੁਖੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਰਾਜਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਨਾਸਰਜ੍ਜੁਯਾ ਗਣ੍ਹਿ, ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ''ਸਸਾਮਿਕਾਸਿ, ਅਸਾਮਿਕਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਸਾਮਿਕਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਵਾਤਾਤਪਕਿਲਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਸ੍ਸਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਲਕਾਯਪਰਿਵੁਤੋ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਘਰੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਯਾਨੰ ਪਹਿਣਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੇਨ ਕੁਲਘਰਤੋ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੇਕੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿੰ ਅਕਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪਾ, ਪੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਾਯਿਕਾਦੀਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਪਤਿਦੇਵਤਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਮ੍ਪਿ ਵਲ੍ਲਭਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਤ੍ਥੁ ਤਯੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਧਿਗਤਭਾਵੋ ਸਕਲਨਗਰੰ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦੇਵੀ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਤਯੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਫਲੇਨ ਤੰ ਦਿਵਸਞ੍ਞੇਵ ਅਭਿਸੇਕੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਮਹਾਗੁਣਤਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਨਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਏਕਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਤਯੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਦਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਭਾਵਾਧਿਗਮੋ। ਕਸ੍ਮਾ? ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਗੁਣਮਹਨ੍ਤਤਾਯ। ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਨ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਲੋਣਕੰ ਅਸ੍ਨੇਹੰ ਅਫਾਣਿਤੰ ਕੁਮ੍ਮਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲੇਨ ਦੁਤਿਯੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਰਜ੍ਜਸਿਰਿੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਦਲਿਦ੍ਦਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਏਕੰ ਸੇਟ੍ਠਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ''ਪਾਤਰਾਸਤ੍ਥਾਯ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਪਣਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਤ੍ਥਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਾਭਿਮੁਖੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ , ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਨ੍ਨੂਨਾਹੰ ਇਮੇ ਇਮੇਸੰ ਦਦੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੇ ਮੇ ਹਤ੍ਥੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਾ, ਅਹੰ ਇਮੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦਦਾਮਿ, ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥ, ਏਵਮਿਦੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਮਯ੍ਹੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤੰ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਅਧਿਵਾਸਨੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਵਾਲਿਕੰ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਉਪਰਿ ਸਾਖਾਭਙ੍ਗੇ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਪੁਟੇਨ ਉਦਕੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕੰ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ

‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਦਲਿਦ੍ਦਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਮਾ ਹੋਤੁ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਪ੍ਪਟਿਵੇਧਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਆਹ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ, ਪਰਿਭੋਗਾਵਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਗਤਂ ਪੀਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਚਕ੍ਖੁਪਥਂ ਅਤੀਤੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਦਾਨਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਦਸਾ ਗਮਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਭਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਸ੍ਸ ਫਲੇਨ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਾਦਾਸੇ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਕਿਰਿਯਂ ਜਾਤਿਸ੍ਸਰਞ੍ਞਾਣੇਨ ਪਾਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਪ੍ਪਂ ਪਿਤੁ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠੇਨ ਪਿਤਰਾ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤੋ, ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਂ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਰਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਂਸੁ, ਛਤ੍ਤਮਙ੍ਗਲਦਿਵਸੇ ਪਨਸ੍ਸ ਸਕਲਨਗਰਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਰਿਂਸੁ।

ਸੋ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲਮਜ੍ਝੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਏਕਤੋ ਅਮਚ੍ਚੇ, ਏਕਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਆਦਯੋ ਨਾਨਾਵਿਭਵੇ ਸਿਰਿਵਿਲਾਸਸਮੁਜ੍ਜਲੇ, ਏਕਤੋ ਨਾਨਾਵਿਧਪਣ੍ਣਾਕਾਰਹਤ੍ਥੇ ਨਾਗਰਮਨੁਸ੍ਸੇ, ਏਕਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਦੇਵਚ੍ਛਰਸਙ੍ਘਂ ਵਿਯ ਸੋਲ਼ਸਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਂ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਗਣਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਅਤਿਮਨੋਰਮਂ ਸਿਰਿਵਿਭਵਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਕਞ੍ਚਨਮਾਲਂ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ, ਇਮਾਨਿ ਚ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਹਤ੍ਥਿਵਾਹਨਅਸ੍ਸਵਾਹਨਰਥਵਾਹਨਾਨਿ, ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦਿਪੂਰਿਤਾ ਸਾਰਗਬ੍ਭਾ, ਨਾਨਾਵਿਧਧਞ੍ਞਪੂਰਿਤਾ ਮਹਾਪਥਵੀ, ਦੇਵਚ੍ਛਰਪਟਿਭਾਗਾ ਨਾਰਿਯੋ ਚਾਤਿ ਸਬ੍ਬੋਪੇਸ ਮਯ੍ਹਂ ਸਿਰਿਵਿਭਵੋ ਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕੋ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚਤੁਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਦਾਨਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਕੋ, ਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਏਸ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਗੁਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪੀਤਿਯਾ ਪੂਰਿ। ਸੋ ਪੀਤਿਯਾ ਤੇਮਿਤਹਦਯੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਨਗੀਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੪੨.‘‘ਨ ਕਿਰਤ੍ਥਿ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸੁ, ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਅਪ੍ਪਿਕਾ।
ਸੁਕ੍ਖਾਯ ਅਲੋਣਿਕਾਯ ਚ, ਪਸ੍ਸ ਫਲਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯਾ॥

੧੪੩.‘‘ਹਤ੍ਥਿਗਵਾਸ੍ਸਾ ਚਿਮੇ ਬਹੂ, ਧਨਧਞ੍ਞਂ ਪਥਵੀ ਚ ਕੇਵਲਾ।
ਨਾਰਿਯੋ ਚਿਮਾ ਅਚ੍ਛਰੂਪਮਾ, ਪਸ੍ਸ ਫਲਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸੂ**ਤਿ ਅਨੋਮਸ੍ਸ ਅਲਾਮਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਨੋ ਨਾਮ। **ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ**ਤਿ ਅਭਿਵਾਦਨਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਾਦਿਭੇਦਾ ਸਾਮੀਚਿਕਿਰਿਯਾਪਿ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਅਪ੍ਪਂ ਵਾ ਬਹੁਂ ਵਾ ਲੂਖਂ ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਵਾ ਦੇਯਧਮ੍ਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗੁਣਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚੇਤਨਾ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਫਲਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨਕਿਰਿਯਾਪਿ । **ਬੁਦ੍ਧੇਸੂ**ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਸੁ। **ਅਪ੍ਪਿਕਾ**ਤਿ ਮਨ੍ਦਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਰ। **ਸੁਕ੍ਖਾਯਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਨੇਹਾਯ। **ਅਲੋਣਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਫਾਣਿਤਵਿਰਹਿਤਾਯ। ਨਿਪ੍ਫਾਣਿਤਤ੍ਤਾ ਹਿ ਸਾ ‘‘ਅਲੋਣਿਕਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਮਾਹ। ਗੁਣਵਨ੍ਤਾਨਂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਗੁਣਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਮਾਨਾਨਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚੇਤਨਾ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਪਦਕ੍ਖਿਣਾ ਅਪ੍ਪਿਕਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮੇਵ ਦੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਹੋਤਿ ਚੇਤ੍ਥ –

‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪਿਕਾ ਨਾਮ ਦਕ੍ਖਿਣਾ।

ਤਥਾਗਤੇ ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਅਥ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕੇ॥

‘‘ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਚਾਪਿ, ਸਮੇ ਚਿਤ੍ਤੇ ਸਮਂ ਫਲਂ।
ਚੇਤੋਪਣਿਧਿਹੇਤੁ ਹਿ, ਸਤ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸੁਗ੍ਗਤਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੮੦੪, ੮੦੬)।

ਇਮਸ੍ਸ ਪਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦੀਪਨਤ੍ਥਾਯ –

‘‘ਖੀਰੋਦਨਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ। (ਵਿ॰ ਵ॰ ੪੧੩)।
ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਪਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਂ, ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨੀਹਮਸ੍ਮਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੩੩੪)।

‘‘ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸਾਹਂ , ਪਵਰਾ ਪਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਵਿਪਾਕਂ।
ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ॥

‘‘ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੩੩੪-੩੩੬) –

ਏਵਮਾਦੀਨਿ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੂਨਿ ਆਹਰਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਧਨਧਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਦਿਧਨਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤ ਧਞ੍ਞਾਨਿ ਚ। **ਪਥਵੀ ਚ ਕੇਵਲਾ**ਤਿ ਸਕਲਾ ਚੇਸਾ ਮਹਾਪਥਵੀਤਿ ਸਕਲਪਥਵਿਂ ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਵਦਤਿ। **ਪਸ੍ਸ ਫਲਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਨਫਲਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਦਾਨਫਲਂ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਚ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਯੇਵ ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਸਤ੍ਥਾ ਇਤਿਵੁਤ੍ਤਕੇ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ –

‘‘ਏਵਞ੍ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ, ਯਥਾਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਨ ਅਦਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਨ ਚ ਨੇਸਂ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ। ਯੋਪਿ ਨੇਸਂ ਅਸ੍ਸ ਚਰਿਮੋ ਆਲੋਪੋ ਚਰਿਮਂ ਕਬਲ਼ਂ, ਤਤੋਪਿ ਨ ਅਸਂਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਸਚੇ ਨੇਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਾ ਅਸ੍ਸੁ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਾ ਨ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ, ਯਥਾਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਦਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਞ੍ਚ ਨੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ (ਇਤਿਵੁ॰ ੨੬)।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਛਤ੍ਤਮਙ੍ਗਲਦਿਵਸੇ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜੋ ਇਮਾਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਉਦਾਨਗੀਤਂ ਗਾਯਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯਗੀਤ’’ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਚ ਸੇਸਨਾਟਕਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾਦਯੋਪਿ ਚ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਜਨੋਪਿ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਬਹਿਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਪਾਨਾਗਾਰੇਸੁਪਿ ਅਮਚ੍ਚਮਣ੍ਡਲੇਸੁਪਿ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯਗੀਤ’’ਨ੍ਤਿ ਤਦੇਵ ਗੀਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਅਦ੍ਧਾਨੇ ਗਤੇ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਤਸ੍ਸ ਗੀਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਜਾਨਿਤੁਕਾਮਾ ਅਹੋਸਿ, ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਪਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗੁਣੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਵਰਂ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਰਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਦੇਵ, ਗਣ੍ਹਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਤੇ ਕਿਂ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਨ ਮੇ ਏਤੇਹਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਸਚੇ ਪਨ ਦਾਤੁਕਾਮਾਤ੍ਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੀਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਕੋ ਤੇ ਇਮਿਨਾ ਵਰੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਞ੍ਞਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਤਦੇਵ ਗਣ੍ਹਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਭਦ੍ਦੇ, ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ ਏਕਿਕਾਯ ਰਹੋ ਨ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਰਤਨਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਦੀਹਿ ਚ ਨਾਗਰੇਹਿ ਚੇਵ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਚ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਰਤਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਾ ‘‘ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮਰਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਯ ਮਹਾਜਨਕਾਯਪਰਿਵੁਤੋ ਰਤਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਦੇਵੀਪਿ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਕਞ੍ਚਨਭਦ੍ਦਪੀਠਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਅਕ੍ਖਿਕੋਟਿਯਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਨਮਙ੍ਗਲਗੀਤਸ੍ਸ ਤਾਵ ਮੇ ਅਤ੍ਥਂ ਗਗਨਤਲੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਾਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੪.''ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਰਾਜਕੁਞ੍ਜਰ, ਗਾਥਾ ਭਾਸਸਿ ਕੋਸਲਾਧਿਪ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਰਟ੍ਠਵਡ੍ਢਨ, ਬਾਲ੍ਹਂ ਪੀਤਿਮਨੋ ਪਭਾਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋਸਲਾਧਿਪਾ**ਤਿ ਨ ਸੋ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠਾਧਿਪੋ, ਕੁਸਲੇ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਤੇਨ ਨਂ ਆਲਪਨ੍ਤੀ ਏਵਮਾਹ, ਕੁਸਲਾਧਿਪ ਕੁਸਲਜ੍ਝਾਸਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਾਲ੍ਹਂ ਪੀਤਿਮਨੋ ਪਭਾਸਸੀ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਪੀਤਿਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਾਸਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਕਥੇਥ ਤਾਵ ਮੇ ਏਤਾਸਂ ਗਾਥਾਨਂ ਅਤ੍ਥਨ੍ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਗਾਥਾਨਮਤ੍ਥਂ ਆਵਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੪੫.''ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ, ਕੁਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰੇ ਅਹੁਂ।
ਪਰਕਮ੍ਮਕਰੋ ਆਸਿਂ, ਭਤਕੋ ਸੀਲਸਂਵੁਤੋ॥

੧੪੬.''ਕਮ੍ਮਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋਹਂ, ਚਤੁਰੋ ਸਮਣੇਦ੍ਦਸਂ।
ਆਚਾਰਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਸੀਤਿਭੂਤੇ ਅਨਾਸਵੇ॥

੧੪੭.''ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ, ਨਿਸੀਦੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਤੇ।
ਅਦਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੧੪੮.''ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ, ਇਦਂ ਮੇ ਏਦਿਸਂ ਫਲਂ।
ਅਨੁਭੋਮਿ ਇਦਂ ਰਜ੍ਜਂ, ਫੀਤਂ ਧਰਣਿਮੁਤ੍ਤਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰੇ**ਤਿ ਨਾਮੇਨ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਅਪਾਕਟੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕੁਲੇ। **ਅਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂ। **ਪਰਕਮ੍ਮਕਰੋ ਆਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਜਾਤੋਵਾਹਂ ਦਲਿਦ੍ਦਤਾਯ ਪਰਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਪਰਕਮ੍ਮਕਰੋ ਆਸਿਂ। **ਭਤਕੋ**ਤਿ ਪਰਵੇਤਨਭਤੋ। **ਸੀਲਸਂਵੁਤੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਸਂਵਰੇ ਠਿਤੋ, ਭਤਿਯਾ ਜੀਵਨ੍ਤੋਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਜਂ ਪਹਾਯ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਕਮ੍ਮਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਹਂ। **ਚਤੁਰੋ ਸਮਣੇਦ੍ਦਸ**ਨ੍ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਂ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਮਹਾਮਗ੍ਗਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਭੂਮਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇ ਸਮਿਤਪਾਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਅਦ੍ਦਸਂ। **ਆਚਾਰਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਏਕਵੀਸਤਿਯਾ ਅਨੇਸਨਾਹਿ ਜੀਵਿਕਕਪ੍ਪਨਂ ਅਨਾਚਾਰੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਨ ਆਚਾਰੇਨ ਚੇਵ ਮਗ੍ਗਫਲੇਹਿ ਆਗਤੇਨ ਸੀਲੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। **ਸੀਤਿਭੂਤੇ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਪਰਿਲ਼ਾਹਵੂਪਸਮੇਨ ਚੇਵ ਏਕਾਦਸਅਗ੍ਗਿਨਿਬ੍ਬਾਪਨੇਨ ਚ ਸੀਤਿਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੇ। **ਅਨਾਸਵੇ**ਤਿ ਕਾਮਾਸਵਾਦਿਵਿਰਹਿਤੇ। **ਨਿਸੀਦੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਾਲਿਕਾਸਨਾਨਂ ਉਪਰਿ ਸਨ੍ਥਤੇ ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ। ਸਨ੍ਥਰੋ ਹਿ ਇਧ ਸਨ੍ਥਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਅਦ**ਨ੍ਤਿ ਨੇਸਂ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਸਕੇਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਅਦਾਸਿਂ। **ਕੁਸਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਰੋਗਜਾਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਸ੍ਸ। **ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਫਲਂ। **ਫੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਫੁਲ੍ਲਿਤਂ।

ਏਵਞ੍ਚ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵੀ ਪਸਨ੍ਨਮਨਾ ''ਸਚੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਾਨਫਲਂ ਜਾਨਾਥ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਂ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾਵ

ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ –

੧੪੯.''ਦਦਂ ਭੁਞ੍ਜ ਮਾ ਚ ਪਮਾਦੋ, ਚਕ੍ਕਂ ਵਤ੍ਤਯ ਕੋਸਲਾਧਿਪ।
ਮਾ ਰਾਜ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਅਹੁ, ਧਮ੍ਮਂ ਪਾਲਯ ਕੋਸਲਾਧਿਪਾ''ਤਿ॥ – ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਦਦਂ ਭੁਞ੍ਜਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਤ੍ਵਾਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਞ੍ਜ। **ਮਾ ਚ ਪਮਾਦੋ**ਤਿ ਦਾਨਾਦੀਸੁ ਪੁਞ੍ਞੇਸੁ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜਿ। **ਚਕ੍ਕਂ ਵਤ੍ਤਯ ਕੋਸਲਾਧਿਪਾ**ਤਿ ਕੁਸਲਜ੍ਝਾਸਯ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਤਿਰੂਪਦੇਸਵਾਸਾਦਿਕਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਹਿ। ਪਕਤਿਰਥੋ ਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਚਕ੍ਕੇਹਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਕਾਯੋ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਚਕ੍ਕੇਹਿ ਦੇਵਲੋਕਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ''ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਾ, ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਹਿ। **ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਲੋਕਂ ਉਪ੍ਪੀਲੇਨ੍ਤਾ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤੇ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਧਨਮੇਵ ਸਂਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਅਹੁ। **ਧਮ੍ਮਂ ਪਾਲਯਾ**ਤਿ –

''ਦਾਨਂ ਸੀਲਂ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ, ਅਜ੍ਜਵਂ ਮਦ੍ਦਵਂ ਤਪਂ।
ਅਕ੍ਕੋਧਂ ਅਵਿਹਿਂਸਞ੍ਚ, ਖਨ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਵਿਰੋਧਨ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੧੭੬) –

ਇਮਂ ਪਨ ਦਸਵਿਧਂ ਰਾਜਧਮ੍ਮਮੇਵ ਪਾਲਯ ਰਕ੍ਖ, ਮਾ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੧੫੦.''ਸੋਹਂ ਤਦੇਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ, ਵਟੁਮਂ ਆਚਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸੋਭਨੇ।
ਅਰਿਯਾਚਰਿਤਂ ਸੁਕੋਸਲੇ, ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਮੇ ਮਨਾਪਾਵ ਪਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਵਟੁਮ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ। **ਅਰਿਯਾਚਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਆਚਿਣ੍ਣਂ। **ਸੁਕੋਸਲੇ**ਤਿ ਸੋਭਨੇ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਰਹਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਆਰਕਤ੍ਤਾ, ਅਰਾਨਞ੍ਚ ਅਰੀਨਞ੍ਚ ਹਤਤ੍ਤਾ, ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਅਰਹਤ੍ਤਾ ਏਵਂਲਦ੍ਧਨਾਮਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਭਦ੍ਦੇ, ਕੋਸਲਰਾਜਧੀਤੇ ਸੋ ਅਹਂ ''ਦਾਨਂ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਿਤ੍ਤਿਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਤਦੇਵ ਅਰਿਯਾਚਰਿਤਂ ਦਾਨਮਗ੍ਗਂ ਆਚਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਮਯ੍ਹਞ੍ਹਿ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਤ੍ਤਾ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪਦਸ੍ਸਨਾ, ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਦਾਤੁਕਾਮਤਾਯ ਤੇਯੇਵ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਦੇਵਿਯਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯਾ ਤਾਵ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਂ, ਇਮਾਸਂ ਪਨ ਨਾਰੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਰੂਪੇਨ ਵਾ ਲੀਲਾਵਿਲਾਸੇਨ ਵਾ ਤਯਾ ਸਦਿਸੀ ਏਕਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਾ ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਲਭੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੧.''ਦੇਵੀ ਵਿਯ ਅਚ੍ਛਰੂਪਮਾ, ਮਜ੍ਝੇ ਨਾਰਿਗਣਸ੍ਸ ਸੋਭਸਿ।
ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਮਕਾਸਿ ਭਦ੍ਦਕਂ, ਕੇਨਾਸਿ ਵਣ੍ਣਵਤੀ ਸੁਕੋਸਲੇ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਦ੍ਦੇ **ਸੁਕੋਸਲੇ** ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਸੁਧੀਤੇ ਤ੍ਵਂ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ **ਅਚ੍ਛਰੂਪਮਾ** ਤਿਦਸਪੁਰੇ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਵਿਯ ਇਮਸ੍ਸ ਨਾਰੀਗਣਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਸੋਭਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਂ ਨਾਮ **ਭਦ੍ਦਕਂ** ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ, ਕੇਨਾਸਿ ਕਾਰਣੇਨ ਏਵਂ ਵਣ੍ਣਵਤੀ ਜਾਤਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ ਸੇਸਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੫੨.''ਅਮ੍ਬਟ੍ਠਕੁਲਸ੍ਸ ਖਤ੍ਤਿਯ, ਦਾਸ੍ਯਾਹਂ ਪਰਪੇਸਿਯਾ ਅਹੁਂ।

सव्वता च धम्मजीविनी, सीलवती च अपापदस्सना॥

१५३.''उद्धटभत्तं अहं तदा, चरमानस्स अदासिं भिक्खुनो।
वित्ता सुमना सयं अहं, तस्स कम्मस्स फलं ममेदिस''न्ति॥

सापि किर जातिस्सराव अहोसि, तस्मा अत्तनो जातिस्सरञाणेन परिच्छिन्दित्वाव कथेसि।

तत्थ **अम्बट्ठकुलस्सा**ति कुटुम्बियकुलस्स। **दासजाह**न्ति दासी अहं, ''दासाह''न्तिपि पाठो। **परपेसिया**ति परेहि तस्स तस्स किच्चस्स करणत्थाय पेसितब्बा पेसनकारिका। **सव्वता**ति दासियो नाम दुस्सीला होन्ति, अहं पन तीहि द्वारेहि सव्वता सीलसम्पन्ना। **धम्मजीविनी**ति परवञ्चनादीनि अकत्वा धम्मेन समेन पवत्तितजीविका। **सीलवती**ति आचारसम्पन्ना गुणवती। **अपापदस्सना**ति कलजाणदस्सना पियधम्मा।

उद्धटभत्तन्ति अत्तनो पत्तकोट्ठासवसेन उद्धरित्वा लद्धभागभत्तं। **भिक्खुनो**ति भिन्नकिलेसस्स पच्चेकबुद्धस्स। **वित्ता सुमना**ति तुट्ठा सोमनस्सजाता कम्मफलं सद्दहन्ती। **तस्स कम्मस्सा**ति तस्स एकभिक्खादानकम्मस्स। इदं वुत्तं होति – अहं, महाराज, पुब्बे सावत्थियं अञ्ञतरस्स कुटुम्बियकुलस्स दासी हुत्वा अत्तनो लद्धभागभत्तं आदाय निक्खमन्ती एकं पच्चेकबुद्धं पिण्डाय चरन्तं दिस्वा अत्तनो तण्हं मिलापेत्वा सव्वतादिगुणसम्पन्ना कम्मफलं सद्दहन्ती तस्स तं भत्तं अदासिं, साहं यावतायुकं ठत्वा कालं कत्वा तत्थ सावत्थियं कोसलरञ्ञो अग्गमहेसिया कुच्छिम्हि निब्बत्तित्वा इदानि तव पादे परिचरमाना एवरूपं सम्पत्तिं अनुभवामि, तस्स मम कम्मस्स इदमीदिसं फलन्ति। तत्थ गुणसम्पन्नानं दिन्नदानस्स महप्फलभावदस्सनत्थं –

''अग्गतो वे पसन्नान''न्ति (इतिवु॰ ९०) च॥
''एस देवमनुस्सानं, सब्बकामददो निधी''ति (खु॰ पा॰ ८.१०) च॥ –

आदिगाथा वित्थारेतब्बा।

इति ते उभोपि अत्तनो पुरिमकम्मं वित्थारतो कथेत्वा ततो पट्ठाय चतूसु नगरद्वारेसु नगरमज्झे निवेसनद्वारेति छ दानसालायो कारेत्वा सकलजम्बुदीपं उन्नङ्गलं कत्वा महादानं पवत्तेत्वा सीलं रक्खित्वा उपोसथकम्मं कत्वा जीवितपरियोसाने सग्गपरायणा अहेसुं।

सत्था इमं धम्मदेसनं आहरित्वा जातकं समोधानेसि – ''तदा देवी राहुलमाता अहोसि, राजा पन अहमेव अहोसि''न्ति।

कुम्मासपिण्डिजातकवण्णना दसमा।

[४१६] ११. परन्तपजातकवण्णना

आगमिस्सति मे पापन्ति इदं सत्था वेळुवने विहरन्तो देवदत्तस्स वधाय परिसक्कनं आरब्भ कथेसि। तदा हि धम्मसभायं कथं समुट्ठापेसुं ''आवुसो, देवदत्तो तथागतस्स मारणत्थमेव परिसक्कति, धनुग्गहे पयोजेसि, सिलं पविज्झि, नालागिरिं विस्सज्जापेसि, तथागतस्स विनासत्थमेव उपायं करोती''ति। सत्था आगन्त्वा ''काय नुत्थ, भिक्खवे,

ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮਮ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿ, ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਨ ਕਾਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਿ, ਸਬ੍ਬਰੁਤਜਾਨਨਮਨ੍ਤੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਨੁਯੋਗੰ ਦਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਿ, ਪਿਤਾ ਤੰ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਠਪੇਸਿ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਠਪੇਤਿ, ਮਾਰਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਪਨ ਨੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਟ੍ਠੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਅਥੇਕਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਦ੍ਵੇ ਪੋਤਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨੇਸੁ ਨਿਦ੍ਧਮਨੇਨ ਨਗਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਪਾਸਾਦੇ ਸਯਨਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਾ ਸਾਲਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਅਦ੍ਧਿਕਮਨੁਸ੍ਸੋ ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਭੂਮਿਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਫਲਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਨ ਤਾਵ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਪੋਤਕਾ ਛਾਤਾ ਵਿਰਵਿੰਸੁ। ਅਥ ਤੇਸੰ ਮਾਤਾ ‘‘ਤਾਤਾ, ਮਾ ਸਦ੍ਦੰ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਸਾਲਾਯ ਏਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਲਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨ ਤਾਵ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨਕਾਲੇ ਏਤਾ ਉਪਾਹਨਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਸਾਯ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਨ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਸੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਗਬ੍ਭਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਵਾਤਪਾਨੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਹੰ, ਦੇਵ, ਅਦ੍ਧਿਕਮਨੁਸ੍ਸੋ’’ਤਿ। ‘‘ਉਪਾਹਨਾ ਤੇ ਕੁਹਿ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਭੂਮਿਯੰ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਹੀ’’ਤਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿ।

ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸੰ ਸਾ ਤਥੇਵ ਨਗਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਦਾ ਚੇਕੋ ਮਤ੍ਤਮਨੁਸ੍ਸੋ ‘‘ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮੁਗ੍ਗੋ ਨਿਰਸ੍ਸਾਸੋ ਮਰਿ। ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਪਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਸਾਟਕਾ ਨਿਵਾਸਨਨ੍ਤਰੇ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਚ ਮੁਦ੍ਦਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਦਾਪਿ ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ‘‘ਛਾਤਮ੍ਹਾ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਵਿਰਵਨ੍ਤੇ ‘‘ਤਾਤਾ, ਮਾ ਸਦ੍ਦੰ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਮਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਪਨ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਸੋਪਾਨੇਯੇਵ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾਤਪਾਨੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਲਾਯ ਕੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨੁਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਅਹੰ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਾਟਕੇ ਚ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਮਸ੍ਸ ਯਥਾ ਨ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਏਵੰ ਉਦਕੇ ਓਸੀਦਾਪੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਪੁਨਪਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪੁਰਿਮਦਿਵਸੇ ਤਾਵ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨੰ ਉਪਾਹਨਾ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਅਦਾਸਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਦੇਤਿ, ਹੋਤੁ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਏਕੋ ਸਪਤ੍ਤਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਪਿਤਾ ਯੁਦ੍ਧਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਤੇ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਤੇ ਗਲਲੋਹਿਤੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਵੇਰੰ ਮੁਞ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਤ੍ਵੰ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵੇਰੰ ਬਨ੍ਧਸਿ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਰਵਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ।

ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਏਕੋ ਸਪਤ੍ਤਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਤਾਤ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਜ੍ਝਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਯਾ, ਦੇਵ, ਏਕੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਵਿਸਹਾਮਿ, ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੰ ਭਾਯਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਤਯਿ ਮਤੇ ਵਾ ਅਮਤੇ ਵਾ ਕਿੰ, ਗਚ੍ਛਾਹੇਵ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ? ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਰਿਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਪਤ੍ਤਰਞ੍ਞੋ ਠਿਤਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਕਲਨਗਰੰ ਤੁਚ੍ਛੰ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਕ੍ਖਮਿੰਸੁ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਸਭਾਗਟ੍ਠਾਨੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਉਪਰਾਜਾ ਨਗਰੰ ਤੁਚ੍ਛੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ, ਸਪਤ੍ਤਰਾਜਾਪਿ ਨਗਰੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹੰ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਜੀਵਿਤੰ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਦੇਵਿਞ੍ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਞ੍ਚ ਪਰਨ੍ਤਪੰ ਨਾਮੇਕੰ ਪਾਦਮੂਲਿਕਞ੍ਚ ਦਾਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਲਾਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਪਤ੍ਤੰ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਪਿਤਾਪਿਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਨਦੀਤੀਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਸਿ। ਰਾਜਾ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਚ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਰਨ੍ਤਪਦਾਸੋ ਦੇਵਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਰਾਜਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਅਭਿਣ੍ਹਸੰਸਗ੍ਗਵਸੇਨ ਪਰਨ੍ਤਪੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਤਿਚਰਿ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਰਨ੍ਤਪੰ ਆਹ ‘‘ਰਞ੍ਞਾ ਞਾਤੇ ਨੇਵ ਤਵ, ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਜੀਵਿਤੰ ਅਤ੍ਥਿ,

ਤਸ੍ਮਾ ਮਾਰੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਥੰ ਮਾਰੇਮੀ''ਤਿ? ਏਸ ਤੰ ਖਗ੍ਗਞ੍ਚ ਨ੍ਹਾਨਸਾਟਕਞ੍ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਰਸ੍ਸ ਨ੍ਹਾਨਟ੍ਠਾਨੇ ਪਮਾਦੰ ਞਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗੇਨ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੰ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਨਿਖਣਾਹੀਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਪੁਰੋਹਿਤੋਯੇਵ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥਸਾਮਨ੍ਤੇ ਏਕੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਫਲਾਫਲੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਰਨ੍ਤਪੰ ਖਗ੍ਗਞ੍ਚ ਨ੍ਹਾਨਸਾਟਕਞ੍ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਨੰ ਨ੍ਹਾਨਕਾਲੇ ਪਮਾਦਮਾਪਨ੍ਨੰ ''ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਰਨ੍ਤਪੋ ਗੀਵਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿ। ਸੋ ਮਰਣਭਯੇਨ ਵਿਰਵਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਤੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਰਨ੍ਤਪੰ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਰੇਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਸਾਖੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਏਕੰ ਗੁਮ੍ਬੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਯਿ। ਪਰਨ੍ਤਪੋ ਤਸ੍ਸ ਸਾਖਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਸਾਖਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਸਦ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਕਞ੍ਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਗਤਕਾਲੇ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਰੀਰੰ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਵਾਟੇ ਨਿਖਾਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਧਭਯੇਨ ਅਨ੍ਧਵੇਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਨ੍ਤਪੋ ''ਕਿੰ ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ''ਦੇਵ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਮੇ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਾਸੀਵਿਸੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਵਮ੍ਮਿਕਪਸ੍ਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿੰ, ਤਤ੍ਰੇਕੇਨ ਆਸੀਵਿਸੇਨ ਨਾਸਵਾਤੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਪਰਨ੍ਤਪੋ ''ਨ ਮੰ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ, 'ਦੇਵਾ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਅਹੰ ਤੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਰਨ੍ਤਪਦਾਸੋ ਫਲਾਫਲੰ ਆਹਰਿ, ਦੇਵੀਪਿ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਸਣਿਕੰ ਪਰਨ੍ਤਪਦਾਸੰ ਏਤਦਵੋਚ ''ਤ੍ਵੰ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਰੇਨ੍ਤੋ ਕੇਨਚਿ ਦਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ। ''ਨ ਮੰ ਕੋਚਿ ਅਦ੍ਦਸ, ਸਾਖਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਸਦ੍ਦੰ ਪਨ ਅਸ੍ਸੋਸਿੰ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਖਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੇਨ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਯਦਾ ਕਦਾਚਿ ਪਨ ਮੇ ਭਯੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਸਾਖਾਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੪.''ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ ਮੇ ਪਾਪੰ, ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ ਮੇ ਭਯੰ।
ਤਦਾ ਹਿ ਚਲਿਤਾ ਸਾਖਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਮਿਗੇਨ ਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕੰ ਅਨਿਟ੍ਠੰ ਅਕਨ੍ਤੰ। **ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁਤ੍ਰਾਸਭਯਮ੍ਪਿ ਮੇ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨਾਗਨ੍ਤੁੰ। ਕਿੰਕਾਰਣਾ? **ਤਦਾ ਹਿ ਚਲਿਤਾ ਸਾਖਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਮਿਗੇਨ** ਵਾਤਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਤੋ ਮੰ ਭਯੰ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ।

ਤੇ ''ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਿੰਸੁ। ਸੋ ਪਨ ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨੋਵ ਤੇਸੰ ਕਥੰ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਰਨ੍ਤਪਦਾਸੇ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਲਪਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੫.''ਭੀਰੁਯਾ ਨੂਨ ਮੇ ਕਾਮੋ, ਅਵਿਦੂਰੇ ਵਸਨ੍ਤਿਯਾ।
ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਕਿਸੰ ਪਣ੍ਡੁੰ, ਸਾਵ ਸਾਖਾ ਪਰਨ੍ਤਪ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੀਰੁਯਾ**ਤਿ ਇਤ੍ਥੀ ਚ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨਾਪਿ ਭਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਭੀਰੂ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਵਿਦੂਰੇ**ਤਿ ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਇਤੋ ਕਤਿਪਯਯੋਜਨਮਤ੍ਥਕੇ ਵਸਨ੍ਤਿਯਾ ਭੀਰੁਯਾ ਮਯ੍ਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਯੋ ਮਮ ਕਾਮੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਨੂਨ ਮੰ ਕਿਸਞ੍ਚ ਪਣ੍ਡੁਞ੍ਚ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **"ਸਾਵ ਸਾਖਾ"**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਓਪਮ੍ਮੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਯਥਾ ਸਾਖਾ ਪਰਨ੍ਤਪੰ ਕਿਸੰ ਪਣ੍ਡੁੰ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਗਾਥਮੇਵ ਵਦਤਿ, ਅਤ੍ਥੰ ਪਨ ਨ ਕਥੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੇਵਿਯਾ ਅਪਾਕਟੰ। ਅਥ ਨੰ ''ਕਿੰ ਕਥੇਸਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋਪਿ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤੰ ਮੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸੰ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੬.''ਸੋਚਯਿਸ੍ਸਤਿ ਮं ਕਨ੍ਹਾ, ਗਾਮੇ ਵਸਮਨਿਨ੍ਦਿਤਾ।
ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਕਿਸं ਪਣ੍ਡੁं, ਸਾਵ ਸਾਖਾ ਪਰਨ੍ਤਪ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋਚਯਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਸੋਕੁਪ੍ਪਾਦਨੇਨ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਸ੍ਸਤਿ। **ਕਨ੍ਹਾ**ਤਿ ਇਟ੍ਠਭਰਿਯਾ। **ਗਾਮੇ ਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯं ਵਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਨਿਨ੍ਦਿਤਾ**ਤਿ ਅਗਰਹਿਤਾ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ।

ਪੁਨੇਕਦਿਵਸं ਚਤੁਤ੍ਥं ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੭.''ਤਯਾ ਮं ਅਸਿਤਾਪਙ੍ਗਿ, ਸਿਤਾਨਿ ਭਣਿਤਾਨਿ ਚ।
ਕਿਸं ਪਣ੍ਡੁं ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਾਵ ਸਾਖਾ ਪਰਨ੍ਤਪ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਯਾ ਮं ਅਸਿਤਾਪਙ੍ਗੀ**ਤਿ ਤਯਾ ਮं ਅਸਿਤਾ ਅਪਙ੍ਗਿ। ਇਦं ਵੁਤ੍ਤं ਹੋਤਿ – ਭਦ੍ਦੇ, ਅਕ੍ਖਿਕੋਟਿਤੋ ਅਞ੍ਜਨਸਲਾਕਾਯ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਅਸਿਤਾਪਙ੍ਗਿ ਤਯਾ ਪਵਤ੍ତਿਤਾਨਿ ਮਨ੍ਦਹਸਿਤਾਨਿ ਚ ਮਧੁਰਭਾਸਿਤਾਨਿ ਚ ਮं ਸਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਸਾਖਾ ਵਿਰਵਮਾਨਾ ਪਰਨ੍ਤਪं ਵਿਯ ਕਿਸं ਪਣ੍ਡੁं ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਪ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਵ-ਕਾਰं ਕਤ੍ਵਾ ''ਵਙ੍ਗੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋਯੇਵ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਕੁਮਾਰੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ। ਅਥ ਨं ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਯਟ੍ਠਿਕੋਟਿं ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥं ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ''ਨਨੁ ਤ੍ਵं ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਨ੍ਧੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਨਾਹं ਅਨ੍ਧੋ, ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਉਪਾਯੇਨ ਜੀਵਿਤं ਰਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤਵ ਪਿਤਰं ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਯं ਮੇ ਪਿਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨਾਯं ਤਵ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਪਨ ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ, ਅਯं ਤੁਮ੍ਹਾਕं ਦਾਸੋ, ਸੋ ਮਾਤਰਿ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿं ਠਾਨੇ ਤਵ ਪਿਤਰं ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਖਣੀ''ਤਿ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਬਲਵਕੋਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨं ''ਇਦਾਨਿ ਕਿं ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਯं ਤੇ ਇਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਤਿਤ੍ਥੇ ਪਿਤੁ ਤੇਨ ਕਤं, ਤं ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬं ਪਵਤ੍ਤਿं ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰं ਕਤਿਪਾਹं ਥਰੁਗਣ੍ਹਨं ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸं ਕੁਮਾਰੋ ਖਗ੍ਗਞ੍ਚ ਨ੍ਹਾਨਸਾਟਕਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਨ੍ਹਾਯਿਤੁं ਗਚ੍ਛਾਮ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ਪਰਨ੍ਤਪੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿं ਗਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁं ਓਤਿਣ੍ਣਕਾਲੇ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੇਨ ਅਸਿं, ਵਾਮਹਤ੍ਥੇਨ ਚੂਲ਼ं ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵं ਕਿਰ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਤਿਤ੍ਥੇ ਮਮ ਪਿਤਰं ਚੂਲ਼ਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤं ਮਾਰੇਸਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤं ਤਥੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੫੮.''ਆਗਮਾ ਨੂਨ ਸੋ ਸਦ੍ਦੋ, ਅਸंਸਿ ਨੂਨ ਸੋ ਤਵ।
ਅਕ੍ਖਾਤं ਨੂਨ ਤं ਤੇਨ, ਯੋ ਤं ਸਾਖਮਕਮ੍ਪਯਿ॥

੧੫੯.''ਇਦं ਖੋ ਤं ਸਮਾਗਮ੍ਮ, ਮਮ ਬਾਲਸ੍ਸ ਚਿਨ੍ਤਿਤं।
ਤਦਾ ਹਿ ਚਲਿਤਾ ਸਾਖਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਮਿਗੇਨ ਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਗਮਾ**ਤਿ ਸੋ ਸਾਖਸਦ੍ਦੋ ਨੂਨ ਤं ਆਗਤੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਅਸंਸਿ ਨੂਨ ਸੋ ਤਵਾ**ਤਿ ਸੋ ਸਦ੍ਦੋ ਤਵ ਆਰੋਚੇਸਿ ਮਞ੍ਞੇ। **ਅਕ੍ਖਾਤं ਨੂਨ ਤं ਤੇਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਸਤ੍ਤੋ ਤਦਾ ਤं ਸਾਖं ਅਕਮ੍ਪਯਿ, ਤੇਨ ''ਏਵं ਤੇ ਪਿਤਾ ਮਾਰਿਤੋ''ਤਿ ਨੂਨ ਤं ਕਾਰਣं ਅਕ੍ਖਾਤं। **ਸਮਾਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ, ਸਮਾਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯं ਮਮ ਬਾਲਸ੍ਸ ''ਤਦਾ ਚਲਿਤਾ ਸਾਖਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਮਿਗੇਨ ਵਾ, ਤਤੋ ਮੇ ਭਯं ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤं ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਿਤं ਅਹੋਸਿ, ਇਦं ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿं ਸਮਾਗਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤं ਹੋਤਿ।

ਤਤੋ ਕੁਮਾਰੋ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੦.''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵं ਅਵੇਦੇਸਿ, ਅਵਞ੍ਚਿ ਪਿਤਰं ਮਮ।

ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਹਿ ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ, ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ ਮੇ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਥੇ**ਵ **ਤ੍ਵਂ ਅਵੋਦੇਸੀ**ਤਿ ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਅਵ੍ਵਾਸਿ। **ਅਵਧ੍ਹਿ ਪਿਤਰਂ ਮਮਾ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਪਿਤਰਂ ''ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਖਣਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਕੋਚਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪਂ ਭਯਂ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਦ੍ਦੇਸਿ, ਇਦਂ ਖੋ ਪਨ ਮਰਣਭਯਂ ਇਦਾਨਿ ਤਵਾਗਤਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਤਂ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਖਣਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਾਰਿਤਭਾਵਂ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ''ਇਧ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਯੋ ਜਨਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਓਪਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਦਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਿਤੁਰਾਜਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪੁਤ੍ਤੁਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਰਨ੍ਤਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਏਕਾਦਸਮਾ।

ਗਨ੍ਧਾਰਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਜਾਤਕੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕੁਕ੍ਕੁ ਮਨੋਜ ਸੁਤਨੋ, ਗਿਜ੍ਝ ਦਬ੍ਭਪੁਪ੍ਫ ਪਣ੍ਣਕੋ।
ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤ ਅਟ੍ਠਿਸੇਨੋ, ਕਪਿ ਬਕਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਦਸ॥

ਗਨ੍ਧਾਰੋ ਮਹਾਕਪਿ ਚ, ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮੋ।
ਸੋਮਦਤ੍ਤੋ ਸੁਸੀਮੋ ਚ, ਕੋਟਸਿਮ੍ਬਲਿ ਧੂਮਕਾਰੀ।
ਜਾਗਰੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡੋ, ਪਰਨ੍ਤਪਾ ਏਕਾਦਸ॥

ਸਤ੍ਤਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਟ੍ਠਕਨਿਪਾਤੋ

[੪੧੭] ੧. ਕਚ੍ਚਾਨਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਓਦਾਤਵਤ੍ਥਾ ਸੁਚਿ ਅਲ੍ਲਕੇਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਮਾਤੁਪੋਸਕਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕੁਲਦਾਰਕੋ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪਿਤਰਿ ਕਾਲਕਤੇ ਮਾਤੁਦੇਵਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਖਧੋਵਨਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਦਾਨਨ੍ਹਾਪਨਪਾਦਧੋਵਨਾਦਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਮ੍ਮੇਨ ਚੇਵ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਚ ਮਾਤਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ ''ਤਾਤ, ਤਵ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਘਰਾਵਾਸਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਕਂ ਸਮਜਾਤਿਕਂ ਕੁਲਕੁਮਾਰਿਕਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਸਾ ਮਂ ਪੋਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਮ੍ਮ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਸੁਖਂ ਅਪਚ੍ਚਾਸੀਸਮਾਨੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਹਾਮਿ, ਕੋ ਅਞ੍ਞੋ ਏਵਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਕੁਲਵਡ੍ਢਨਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਤਾਤ, ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧੂਮਕਾਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾਪਿ ਮਨਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਜਾਤਿਕਂ ਕੁਲਕੁਮਾਰਿਕਂ ਆਨੇਸਿ। ਸੋ ਮਾਤਰਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸਾਪਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਮਿਕੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਮਾਤਰਂ ਉਪਟ੍ਠਹਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਪਿਯਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ''ਅਯਂ ਮੇ ਮਾਤਰਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹੀ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲਦ੍ਧਲਦ੍ਧਾਨਿ ਮਧੁਰਖਾਦਨੀਯਾਦੀਨਿ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਦੇਤਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਲਦ੍ਧਲਦ੍ਧਾਨਿ ਮਧੁਰਖਾਦਨੀਯਾਦੀਨਿ ਮਯ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਦੇਤਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਮਾਤਰਂ ਨੀਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨੀਹਰਣੂਪਾਯਮਸ੍ਸਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਯੋਨਿਸੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਦਿਵਸਂ ਆਹ – ''ਸਾਮਿ, ਤਯਿ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਤਵ ਮਾਤਾ ਮਂ ਅਕ੍ਕੋਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ।

ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਂ ਮਹਲ੍ਲਿਕਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਕੂਲਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਗੁਂ ਦਦਮਾਨਾ ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਂ ਵਾ ਅਤਿਸੀਤਲਂ ਵਾ ਅਤਿਲੋਣਂ ਵਾ ਅਲੋਣਂ ਵਾ ਦੇਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਅਤਿਲੋਣਾ''ਤਿ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੀਤੋਦਕਂ ਪਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਪੁਨ ''ਅਤਿਸੀਤਲਾ , ਅਲੋਣਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਇਦਾਨੇਵ 'ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾ, ਅਤਿਲੋਣਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ 'ਅਤਿਸੀਤਲਾ, ਅਲੋਣਾ'ਤਿ ਵਦਸਿ, ਕਾ ਤਂ ਤੋਸੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਤਿ। ਨ੍ਹਾਨੋਦਕਮ੍ਪਿ ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਆਸਿਞ੍ਚਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਪਿਟ੍ਠਿ ਮੇ ਦਹਤੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਨ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੀਤੋਦਕਂ ਪਕ੍ਖਿਪਤਿ। ''ਅਤਿਸੀਤਂ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਇਦਾਨੇਵ 'ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹ'ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ 'ਅਤਿਸੀਤ'ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ, ਕਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਵਮਾਨਂ ਸਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕਾਨਂ ਕਥੇਸਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਮਞ੍ਚਕੇ ਮੇ ਬਹੂ ਮਙ੍ਗੁਲਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਞ੍ਚਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਞ੍ਚਕਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ''ਪੋਥਿਤੋ ਮੇ''ਤਿ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾ ਦਿਗੁਣੇਹਿ ਮਙ੍ਗੁਲੇਹਿ ਖਜ੍ਜਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਮਙ੍ਗੁਲੇਹਿ ਖਾਦਿਤਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਇਤਰਾ ''ਹਿਯ੍ਯੋ ਤੇ ਮਞ੍ਚਕੋ ਪੋਥਿਤੋ, ਕਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ ਪਟਿਵਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਖੇਲਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਦੀਨਿ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ''ਕਾ ਇਮਂ ਸਕਲਗੇਹਂ ਅਸੁਚਿਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਮਾਤਾ ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੋਤਿ, 'ਮਾ ਕਰੀ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਕਲਹਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਹਂ ਏਵਰੂਪਾਯ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਗੇਹੇ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਤਂ ਵਾ ਘਰੇ ਵਸਾਪੇਹਿ, ਮਂ ਵਾ''ਤਿ ਆਹ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਤ੍ਵਂ ਤਰੁਣਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ, ਮਾਤਾ ਪਨ ਮੇ ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲਾ, ਅਹਮੇਵਸ੍ਸਾ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਤ੍ਵਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਮਂ ਮਾਤੁ ਅਨ੍ਤਰੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ, ਏਕਂਸੇਨਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਪਿਯਾ, ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਕੁਲਘਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਂ, ਵਿਧਵਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤੀ ਦੁਕ੍ਖਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਸਸ੍ਸੁਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ । ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ ਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੋ ਉਪੋਸਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ''ਕਿਂ, ਉਪਾਸਕ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਸੁ ਨ ਪਮਜ੍ਜਸਿ, ਮਾਤੁਉਪਟ੍ਠਾਨਕਮ੍ਮਂ ਪੂਰੇਸੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੋ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾ ਪਨ ਮਮ ਮਾਤਾ ਮਯ੍ਹਂ ਅਰੁਚਿਯਾਯੇਵ ਏਕਂ

ਕੁਲਦਾਰਿਕਂ ਆਨੇਸਿ, ਸਾ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਅਨਾਚਾਰਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਸਤ੍ਥੁ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਨੇਵ ਮਂ ਮਾਤੁ ਅਨ੍ਤਰੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿ, ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਤ੍ਵਂ ਉਪਾਸਕ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨੇਤਿਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ਤਵ ਮਾਤਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰਿ ਕਾਲਕਤੇ ਮਾਤੁਦੇਵਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਮਾਤਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ''ਅਹਂ ਏਵਰੂਪਾਯ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਤਂ ਵਾ ਘਰੇ ਵਸਾਪੇਹਿ, ਮਂ ਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਤੁਯੇਵ ਮੇ ਦੋਸੋ''ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਆਹ ''ਅਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਘਰੇ ਕਲਹਂ ਕਰੋਸਿ, ਇਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਯਥਾਰੁਚਿਤੇ ਠਾਨੇ ਵਸਾਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਰੋਦਮਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸਮਿਦ੍ਧਕੁਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ਸੁਣਿਸਾਯ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਾ ''ਤਾਯ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਯਾ ਗੇਹੇ ਵਸਮਾਨਾਯ ਗਬ੍ਭਮ੍ਪਿ ਨ ਪਟਿਲਭਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਗਬ੍ਭੋ ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਪਤਿਨੋ ਚ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕਾਨਞ੍ਚ ਕਥੇਨ੍ਤੀ ਵਿਚਰਤਿ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਂ ਆਹ ''ਤਵ ਮਾਤਰਿ ਗੇਹੇ ਵਸਮਾਨਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨ ਲਭਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਲਦ੍ਧੋ, ਇਮਿਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਭਾਵਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਇਤਰਾ ''ਮਮ ਕਿਰ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਕਾਲੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਦ੍ਧਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਧਮ੍ਮੋ ਮਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਹਿ ਧਮ੍ਮੋ ਮਤੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਮਾਤਰਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨ ਲਭੇਯ੍ਯੁਂ, ਸੁਖਂ ਨ ਜੀਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਿਲਪਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਤਣ੍ਡੁਲਞ੍ਚ ਪਚਨਥਾਲਿਞ੍ਚ ਦਬ੍ਬਿਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਆਮਕਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੀਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਸੀਸੇਹਿ ਉਦ੍ਧਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਓਰੁਯ੍ਹ ਸਸੀਸਂ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੇਸੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਧੋਵਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਚ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ''ਧਮ੍ਮੋ ਮਤੋ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਦਾਤੁਕਾਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵੇਸੇਨ ਮਹਾਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਸੁਸਾਨੇ ਆਹਾਰਂ ਪਚਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਿਨਾ ਇਧ ਪਕ੍ਕੇਨ ਤਿਲੋਦਨੇਨ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. ''ਓਦਾਤਵਤ੍ਥਾ ਸੁਚਿ ਅਲ੍ਲਕੇਸਾ, ਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਿਂ ਕੁਮ੍ਭਿਮਧਿਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ।
ਪਿਟ੍ਠਾ ਤਿਲਾ ਧੋਵਸਿ ਤਣ੍ਡੁਲਾਨਿ, ਤਿਲੋਦਨੋ ਹੇਹਿਤਿ ਕਿਸ੍ਸਹੇਤੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਚ੍ਚਾਨੀ**ਤਿ ਤਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਕੁਮ੍ਭਿਮਧਿਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਚਨਥਾਲਿਕਂ ਮਨੁਸ੍ਸਸੀਸੁਦ੍ਧਨਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ। **ਹੇਹਿਤੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਤਿਲੋਦਨੋ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਰਣਮਤ੍ਥੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨. ''ਨ ਖੋ ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਭੋਜਨਤ੍ਥਾ, ਤਿਲੋਦਨੋ ਹੇਹਿਤਿ ਸਾਧੁਪਕ੍ਕੋ।
ਧਮ੍ਮੋ ਮਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਹੁਤ੍ਤਮਜ੍ਜ, ਅਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸੁਸਾਨਮਜ੍ਝੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਨਧਮ੍ਮੋ ਚੇਵ ਤਿਵਿਧਸੁਚਰਿਤਧਮ੍ਮੋ ਚ। **ਤਸ੍ਸ ਪਹੁਤ੍ਤਮਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਇਦਂ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩. ‘‘ਅਨੁਵਿਚ੍ਚ ਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਹਿ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਧਮ੍ਮੋ ਮਤੋ ਕੋ ਨੁ ਤਵੇਵ ਸਂਸਿ।
ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤੋ ਅਤੁਲਾਨੁਭਾਵੋ, ਨ ਮਿਯ੍ਯਤੀ ਧਮ੍ਮਵਰੋ ਕਦਾਚੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਵਿਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਕੋ ਨੁ ਤਵੇਵ ਸਂਸੀ**ਤਿ ਕੋ ਨੁ ਤਵ ਏਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। **ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਵਰਂ ਉਤ੍ਤਮਧਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੪. ‘‘ਦਲ੍ਹਪ੍ਪਮਾਣਂ ਮਮ ਏਤ੍ਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਧਮ੍ਮੋ ਮਤੋ ਨਤ੍ਥਿ ਮਮੇਤ੍ਥ ਕਙ੍ਖਾ।
ਯੇ ਯੇਵ ਦਾਨਿ ਪਾਪਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਤੇਵ ਦਾਨਿ ਸੁਖਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ॥

੫. ‘‘ਸੁਣਿਸਾ ਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਵਞ੍ਝਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਾ ਮਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾਨ ਵਿਜਾਯਿ ਪੁਤ੍ਤਂ।
ਸਾ ਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਾ, ਅਹਂ ਪਨਮ੍ਹਿ ਅਪਵਿਦ੍ਧਾ ਏਕਿਕਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਲ੍ਹਪ੍ਪਮਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਦਲ੍ਹਂ ਥਿਰਂ ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਏਤ੍ਥ ਮਮ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਯੇ ਯੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਤਭਾਵੇ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਏਵਮਾਹ। **ਵਧਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ। **ਅਪਵਿਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਛਡ੍ਡਿਤਾ ਅਨਾਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਿਕਾ ਵਸਾਮਿ।

ਤਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬. ‘‘ਜੀਵਾਮਿ ਵੋਹਂ ਨ ਮਤੋਹਮਸ੍ਮਿ, ਤਵੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ ਇਧਾਗਤੋਸ੍ਮਿ।
ਯਾ ਤਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾਨ ਵਿਜਾਯਿ ਪੁਤ੍ਤਂ, ਸਹਾਵ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਕਰੋਮਿ ਭਸ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ।

ਇਤਰਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਧੀ ਅਹਂ ਕਿਂ ਕਥੇਸਿਂ, ਮਮ ਨਤ੍ਤੁ ਅਮਰਣਕਾਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭. ‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਦੇਵਰਾਜ, ਮਮੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ ਇਧਾਗਤੋਸਿ।
ਅਹਞ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਣਿਸਾ ਚ ਨਤ੍ਤਾ, ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਘਰਮਾਵਸੇਮਾ’’ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਕ੍ਕੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮. ‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਕਾਤਿਯਾਨਿ, ਹਤਾਪਿ ਸਨ੍ਤਾ ਨ ਜਹਾਸਿ ਧਮ੍ਮਂ।
ਤੁਵਞ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਣਿਸਾ ਚ ਨਤ੍ਤਾ, ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਘਰਮਾਵਸੇਥਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਤਾਪਿ ਸਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਤ੍ਵਂ ਪੋਥਿਤਾਪਿ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਤਵ ਦਾਰਕੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਨ ਜਹਾਸਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਥਾ ਹੋਤੁ, ਅਹਂ ਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੁਣੇ ਪਸਨ੍ਨੋਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਚ੍ਚਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਭਾਯਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਤੇ ਸੁਣਿਸਾ ਚ ਮਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਤਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ

ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਤੇਪਿ ਸਕ੍ਕਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਣੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਕਹੰ ਨੋ ਮਾਤਾ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸੁਸਾਨਾਭਿਮੁਖੰ ਗਤਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਸੁਸਾਨਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੋਸੰ ਖਮਾਹੀ''ਤਿ ਤੰ ਖਮਾਪੇਸੁੰ। ਸਾਪਿ ਨਤ੍ਤਾਰੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੁ।

੯. ''ਸਾ ਕਾਤਿਯਾਨੀ ਸੁਣਿਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ, ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਘਰਮਾਵਸਿਤ੍ਥ।
ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਨਤ੍ਤਾ ਚ ਉਪਟ੍ਠਹਿੰਸੁ, ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਅਧਿਗ੍ਗਹੀਤਾ''ਤਿ॥ –

ਅਯੰ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਾ ਕਾਤਿਯਾਨੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾ ਕਚ੍ਚਾਨਗੋਤ੍ਤਾ। **ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਅਧਿਗ੍ਗਹੀਤਾ**ਤਿ ਦੇਵਿਨ੍ਦੇਨ ਸਕ੍ਕੇਨ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੂਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਮਾਤੁਪੋਸਕੋ ਏਤਰਹਿ ਮਾਤੁਪੋਸਕੋ ਅਹੋਸਿ , ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ਤਦਾ ਭਰਿਯਾਯੇਵ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕਚ੍ਚਾਨਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੪੧੮] ੨. ਅਟ੍ਠਸਦ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦੰ ਪੁਰੇ ਨਿਨ੍ਨਮਾਹੂਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਸੁਤੰ ਭਿੰਸਨਕੰ ਅਵਿਨਿਬ੍ਭੋਗਸਦ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੪.੫੩ ਆਦਯੋ) ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਯ੍ਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੇਸੰ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਸੁਤਤ੍ਤਾ ਕਿਨ੍ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨ ਤੇ ਏਤੇਸੰ ਸੁਤਪਚ੍ਚਯਾ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਰੂਪੰ ਭਯਾਨਕੰ ਅਵਿਨਿਬ੍ਭੋਗਸਦ੍ਦੰ ਤ੍ਵਮੇਵੇਕੋ ਸੁਣਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਏਵਰੂਪੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਕਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤੁਕਾਮਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਹਿਤਸਤ੍ਤੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਮਾਘਾਤਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਤਨਵਿਲੋਕਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਵਿਭਵਜਾਤੰ ਦਾਨਮੁਖੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠ ਸਦ੍ਦੇ ਅਸ੍ਸੋਸਿ – ਪਠਮੰ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਸਾਮਨ੍ਤਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਏਕੋ ਬਕੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਦੁਤਿਯੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਦ੍ਦੇ ਅਨੁਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਯੇਵ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯ ਤੋਰਣਨਿਵਾਸਿਨੀ ਕਾਕੀ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤਿਯੰ ਰਾਜਗੇਹੇ ਕਣ੍ਣਿਕਾਯੰ ਨਿਵੁਤ੍ਥਘੁਣਪਾਣਕੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਰਾਜਗੇਹੇ ਪੋਸਾਵਨਿਯਕੋਕਿਲੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਪਞ੍ਚਮੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪੋਸਾਵਨਿਯਮਿਗੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਛਟ੍ਠੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪੋਸਾਵਨਿਯਵਾਨਰੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਸਤ੍ਤਮੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪੋਸਾਵਨਿਯਕਿਨ੍ਨਰੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਅਟ੍ਠਮੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਦ੍ਦੇ ਅਨੁਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਯੇਵ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਮਤ੍ਥਕੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਏਕੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ।

ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਸਦ੍ਦੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ''ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ''ਯਥਾਰੁਚਿਤੰ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾ ਰਾਜਕੁਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਕਮ੍ਮੰ ਆਰਭਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੇਸੰ ਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਯਞ੍ਞਕਾਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸੀ ਮਾਣਵੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ

ਬਜਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯਂ ਆਹ – ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਫਰੁਸਂ ਅਸਾਤਂ ਬਹੂਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਨਾਸਕਮ੍ਮਂ ਮਾ ਕਰੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਜਾਨਾਸਿ, ਸਚੇਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਤਾਵ ਬਹੁਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਕਮ੍ਮਂ ਮਾ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਸਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ‘‘ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਂਸੁ। ਮਾਣਵੋ ਤੇਸਂ ਭਯੇਨ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਮਚ੍ਛਮਂਸਖਾਦਨੂਪਾਯਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਨਗਰੇ ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਵਾਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਰਾਜਾ ਬਹੂ ਸਤ੍ਤੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਾਪੇਤਿ, ਕਿਂ ਵੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਾਣਵ, ਏਤ੍ਥ ਨੇਵ ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਹੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਨ ਮਯਂ ਰਾਜਾਨਂ ਜਾਨਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਜਾਨਾਥ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਞ੍ਞਾ ਸੁਤਸਦ੍ਦਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਕਥੇਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਮਾਣਵ ਕਿਂ ਸਕ੍ਕਾ ‘ਅਹਂ ਜਾਨਾਮੀ’ਤਿ ਨਲਾਟੇ ਸਿਙ੍ਗਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚਰਿਤੁਂ, ਸਚੇ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਮਾਣਵੋ ਵੇਗੇਨ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸੁਤਸਦ੍ਦਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਨਕੋ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘ਸਚੇ ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਵੇਗੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯਾ ਸੁਤਸਦ੍ਦਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਕਥੇਥ ਤਂ ਮੇ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਤੇਸਂ ਸੁਤਪਚ੍ਚਯਾ ਤਵ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਨਤ੍ਥਿ , ਪੋਰਾਣੁਯ੍ਯਾਨੇ ਪਨ ਤੇ ਏਕੋ ਬਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਗੋਚਰਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਜਿਘਚ੍ਛਾਯ ਪਰੇਤੋ ਪਠਮਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੦.** ‘‘ਇਦਂ ਪੁਰੇ ਨਿਨ੍ਨਮਾਹੁ, ਬਹੁਮਚ੍ਛਂ ਮਹੋਦਕਂ।
>
> ਆਵਾਸੋ ਬਕਰਾਜਸ੍ਸ, ਪੇਤ੍ਤਿਕਂ ਭਵਨਂ ਮਮ।
>
> ਤ੍ਯਜ੍ਜ ਭੇਕੇਨ ਯਾਪੇਮ, ਓਕਂ ਨ ਵਿਜਹਾਮਸੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਸਾ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਉਦਕਤੁਮ੍ਬੇਨ ਉਦਕੇ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇ ਮਹੋਦਕਾ ਬਹੁਮਚ੍ਛਾ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਨ ਮਹੋਦਕਾ ਜਾਤਾ। **ਤ੍ਯਜ੍ਜ ਭੇਕੇਨਾ**ਤਿ ਤੇ ਮਯਂ ਅਜ੍ਜ ਮਚ੍ਛੇ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਮਣ੍ਡੂਕਮਤ੍ਤੇਨ ਯਾਪੇਮ। **ਓਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਜਿਘਚ੍ਛਾਯ ਪੀਲ਼ਿਤਾਪਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਵਿਜਹਾਮ।

ਇਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਬਕੋ ਜਿਘਚ੍ਛਾਪੀਲ਼ਿਤੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਸਚੇਪਿ ਤਂ ਜਿਘਚ੍ਛਾਤੋ ਮੋਚੇਤੁਕਾਮੋ, ਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਸੋਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰੇਹੀਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਤੁਂ ਏਕਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਣਾਪੇਸਿ।

‘‘ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਤੋਰਣੇ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਾ ਕਾਕੀ ਵਸਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੇਨ ਦੁਤਿਯਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੧.** ‘‘ਕੋ ਦੁਤਿਯਂ ਅਸੀਲਿਸ੍ਸ, ਬਨ੍ਧਰਸ੍ਸਕ੍ਖਿ ਭੇਚ੍ਛਤਿ।
>
> ਕੋ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਕੁਲਾਵਕਂ, ਮਞ੍ਚ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ‘‘ਕੋ ਨਾਮ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯ ਹਤ੍ਥਿਮੇਣ੍ਡੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਬਨ੍ਧਰੋ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਏਕਕ੍ਖਿਕਾਣੋ ਸੋ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯ ਤੇ ਦ੍ਵਾਰਤੋਰਣੇ ਏਕਾ ਕਾਕੀ ਕੁਲਾਵਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਣ੍ਡਕਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਤਾਨਿ ਪਰਿਣਤਾਨਿ ਕਾਕਪੋਤਕਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਹਤ੍ਥਿਮੇਣ੍ਡੋ ਹਤ੍ਥਿਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਾਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਚ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਚ ਅਙ੍ਕੁਸਕੇਨ ਕਾਕਿਮ੍ਪਿ ਪੁਤ੍ਤਕੇਪਿਸ੍ਸਾ ਪਹਰਤਿ, ਕੁਲਾਵਕਮ੍ਪਿ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤਾ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਿਭੇਦਨਂ ਆਯਾਚਨ੍ਤੀ

ਏਵਮਾਹ, ਸਚੇ ਤੇ ਕਾਕਿਯਾ ਮੇਤ੍ਤੁਚਿਤ੍ਤੁਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਤਂ ਬਨ੍ਧਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਾਵਕਵਿਦ੍ਧਂਸਨਤੋ ਵਾਰੇਹੀਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਦਾਸਿ।

''ਪਾਸਾਦਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕੋ ਘੁਣਪਾਣਕੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਫੇਗ੍ਗੁਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੀਣੇ ਸਾਰਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸੋ ਭਕ੍ਖਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਮ੍ਪਿ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਤਤਿਯਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨. ''ਸਬ੍ਬਾ ਪਰਿਕ੍ਖਤਾ ਫੇਗ੍ਗੁ, ਯਾਵ ਤਸ੍ਸਾ ਗਤੀ ਅਹੁ।
ਖੀਣਭਕ੍ਖੋ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਾਰੇ ਨ ਰਮਤੀ ਘੁਣੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਵ ਤਸ੍ਸਾ ਗਤੀ ਅਹੂ**ਤਿ ਯਾਵ ਤਸ੍ਸਾ ਫੇਗ੍ਗੁਯਾ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਸਾ ਸਬ੍ਬਾ ਖਾਦਿਤਾ। **ਨ ਰਮਤੀ**ਤਿ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਪਾਣਕੋ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਨੀਹਰਾਪੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨ ਨਂ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ।

''ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਾ ਪੋਸਾਵਨਿਯਾ ਕੋਕਿਲਾ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਨਿਵੁਤ੍ਥਪੁਬ੍ਬਂ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ 'ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਇਮਮ੍ਹਾ ਪਞ੍ਜਰਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਰਮਣੀਯਂ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩. ''ਸਾ ਨੂਨਾਹਂ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਰਞ੍ਞੋ ਮੁਤ੍ਤਾ ਨਿਵੇਸਨਾ।
ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਮਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੁਮਸਾਖਨਿਕੇਤਿਨੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਮਸਾਖਨਿਕੇਤਿਨੀ**ਤਿ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਾਸੁ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਸੁ ਸਕਨਿਕੇਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਾ ਕੋਕਿਲਾ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ।

''ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕੋ ਪੋਸਾਵਨਿਯੋ ਮਿਗੋ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਏਕੋ ਯੂਥਪਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਿਗਿਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪. ''ਸੋ ਨੂਨਾਹਂ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਰਞ੍ਞੋ ਮੁਤ੍ਤੋ ਨਿਵੇਸਨਾ।
ਅਗ੍ਗੋਦਕਾਨਿ ਪਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੂਥਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਵਜ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਗ੍ਗੋਦਕਾਨੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਉਦਕਾਨਿ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਮਿਗੇਹਿ ਪਠਮਤਰਂ ਅਪੀਤਾਨਿ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠੋਦਕਾਨਿ ਯੂਥਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਮ੍ਪਿ ਮਿਗਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪੋਸਾਵਨਿਯੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸੋਪਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਯੂਥਪਤਿ ਮਕ੍ਕਟੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਾਮਗਿਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਭਰਤੇਨ ਨਾਮ ਲੁਦ੍ਦੇਨ ਇਧ ਆਨੀਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਛਟ੍ਠਂ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫. ''ਤਂ ਮਂ ਕਾਮੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਂ, ਰਤ੍ਤਂ ਕਾਮੇਸੁ ਮੁਚ੍ਛਿਤਂ।

ਆਨਯੀ ਭਰਤੋ ਲੁਦ੍ਦੋ, ਬਾਹਿਕੋ ਭਦ੍ਦਮਤ੍ਥੁ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਾਹਿਕੋ**ਤਿ ਬਾਹਿਕਰਟ੍ਠਵਾਸੀ। **ਭਦ੍ਦਮਤ੍ਥੁ ਤੇ**ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਸੋ ਵਾਨਰੋ ਆਹ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਨ ਭਦ੍ਦਮਤ੍ਥੁ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਨਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਵਾਨਰੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪੋਸਾਵਨਿਯੋ ਕਿਨ੍ਨਰੋ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਨ੍ਨਰਿਯਾ ਕਤਗੁਣੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰੋ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਤੁਙ੍ਗਪਬ੍ਬਤਸਿਖਰੰ ਆਰੁਹਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਓਚਿਨਨ੍ਤਾ ਪਿਲਨ੍ਧਨ੍ਤਾ ਸੂਰਿਯੰ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੰ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸੁੰ, ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਓਤਰਨ੍ਤਾਨੰ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਰ ਨੰ ਕਿਨ੍ਨਰੀ 'ਸਾਮਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਪਕ੍ਖਲਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਓਤਰਾਹੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਤਾਰੇਸਿ, ਸੋ ਤਾਯ ਤੰ ਵਚਨੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਤੇ ਭਯੰ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣਬਲੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬. ''ਅਨ੍ਧਕਾਰਤਿਮਿਸਾਯੰ, ਤੁਙ੍ਗੇ ਉਪਰਿਪਬ੍ਬਤੇ।
ਸਾ ਮੰ ਸਣ੍ਹੇਨ ਮੁਦੁਨਾ, ਮਾ ਪਾਦੰ ਖਲਿ ਯਸ੍ਮਨੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਧਕਾਰਤਿਮਿਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਧਭਾਵਕਾਰਕੇ ਤਮੇ। **ਤੁਙ੍ਗੇ**ਤਿ ਤਿਖਿਣੇ। **ਸਣ੍ਹੇਨ ਮੁਦੁਨਾ**ਤਿ ਮਟ੍ਠੇਨ ਮੁਦੁਕੇਨ ਵਚਨੇਨ। **ਮਾ ਪਾਦੰ ਖਲਿ ਯਸ੍ਮਨੀ**ਤਿ ਯ-ਕਾਰੋ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਗਹਿਤੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਸਾ ਮੰ ਕਿਨ੍ਨਰੀ ਸਣ੍ਹੇਨ ਮੁਦੁਕੇਨ ਵਚਨੇਨ ''ਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਮਾ ਪਾਦੰ ਖਲਿ ਅਸ੍ਮਨਿ, ਯਥਾ ਤੇ ਉਪਕ੍ਖਲਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੋ ਪਾਸਾਣਸ੍ਮਿੰ ਨ ਖਲਤਿ, ਤਥਾ ਓਤਰਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਤਾਰੇਸੀਤਿ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਕਿਨ੍ਨਰੇਨ ਕਤਸਦ੍ਦਕਾਰਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਟ੍ਠਮੋ ਉਦਾਨਸਦ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ। ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਏਕੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਞਤ੍ਵਾ 'ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰਨਿਕ੍ਖੇਪੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਧਾਤੁਪੂਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਥੰ ਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਵ ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਖਨ੍ਧਭਾਰੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪੁਰਪਵੇਸਨਦੀਪਨੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭. ''ਅਸੰਸਯੰ ਜਾਤਿਖਯਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ, ਨ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯੰ ਪੁਨਰਾਵਜਿਸ੍ਸੰ।
ਅਯਮਨ੍ਤਿਮਾ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਾ, ਖੀਣੋ ਮੇ ਸੰਸਾਰੋ ਪੁਨਬ੍ਭਵਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਜਾਤਿਯਾ ਖਯਨ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ **ਜਾਤਿਖਯਨ੍ਤਦਸ੍ਸੀ** ਅਹੰ **ਅਸੰਸਯੰ** ਪੁਨ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯੰ ਨ ਆਵਜਿਸ੍ਸੰ, ਅਯੰ ਮੇ ਅਨ੍ਤਿਮਾ ਜਾਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਾ, ਖੀਣੋ ਮੇ ਪੁਨਬ੍ਭਵਾਯ ਖਨ੍ਧਪਟਿਪਾਟਿਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸੰਸਾਰੋਤਿ।

''ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਸੋ ਉਦਾਨੰ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਉਯ੍ਯਾਨਵਨੰ ਆਗਮ੍ਮ ਏਕਸ੍ਸ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਸ੍ਸ ਸਾਲਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਏਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਮਸ੍ਸ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਬਲਕਾਯੇਨ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਯਞ੍ਞੰ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਮਾਘਾਤਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਸਾਧੁਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਗਨ੍ਧਚਿਤਕੇ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਰੀਰੰ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਾਤੁਯੋ ਚਤੁਮਹਾਪਥੇ ਥੂਪੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇਸੁ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਸੁਤਕਾਰਣਾ ਤਵ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਯਞ੍ਞਂ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਧਮ੍ਮਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਣਵੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਸਦ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੪੧੯] ੩. ਸੁਲਸਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦਂ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਯੂਰਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਦਾਸਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਦਾਸਿਗਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਨਿਂ ਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਦੇਵਿਂ ਆਭਰਣਂ ਯਾਚਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮੂਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਭਰਣਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਗਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਚੋਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਭਰਣੇ ਲੋਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਭਰਣਂ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਸੁਰਾਦੀਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ''ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਦੇਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਾਯ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਦਾਸਿਗਣੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਥੋਕਂ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਕ੍ਕਾ ਰਹਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ, ਅਯਂ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਭਣ੍ਡਂ ਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਹੋਤੁ, ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਸੁਰਾਮਦੇਨ ਮੇ ਸੁਕ੍ਖਂ ਸਰੀਰਂ, ਪਾਨੀਯਂ ਤਾਵ ਮਂ ਪਾਯੇਹੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਕੂਪਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਮੇ ਪਾਨੀਯਂ ਓਸਿਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ ਘਟਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਚੋਰੋ ਰਜ੍ਜੁਂ ਕੂਪੇ ਓਤਾਰੇਸਿ, ਅਥ ਨਂ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਓਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਂ ਮਹਬ੍ਬਲਦਾਸੀ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਆਣਿਸਦਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੂਪੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਮਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਇਟ੍ਠਕਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਸੁਮ੍ਭਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਸਾਪਿ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਨਿਯਾ ਆਭਰਣਂ ਦਦਮਾਨਾ ''ਮਨਮ੍ਹਿ ਅਜ੍ਜ ਇਮਂ ਆਭਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਤਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਸਾਪਿ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਸਾ ਦਾਸੀ ਠਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਵ, ਨ ਚ ਇਦਾਨੇਵ ਤਾਯ ਸੋ ਮਾਰਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਂ ਮਾਰੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਸੁਲਸਾ ਨਾਮ ਨਗਰਸੋਭਿਨੀ ਪਞ੍ਚਸਤਵਣ੍ਣਦਾਸਿਪਰਿਵਾਰਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਰਤ੍ਤਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਸਤ੍ਤੁਕੋ ਨਾਮ ਚੋਰੋ ਅਹੋਸਿ ਨਾਗਬਲੋ, ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਇਸ੍ਸਰਘਰਾਨਿ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿ। ਨਾਗਰਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਕ੍ਕੋਸਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਗੁਮ੍ਬਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਕਸਾਹਿ ਤਾਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਆਘਾਤਨਂ ਨੇਨ੍ਤਿ। ''ਚੋਰੋ ਕਿਰ ਗਹਿਤੋ''ਤਿ ਸਕਲਨਗਰਂ ਸਙ੍ਖੁਭਿ। ਤਦਾ ਸੁਲਸਾ ਵਾਤਪਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਇਮਂ ਚੋਰੋਤਿ ਗਹਿਤਪੁਰਿਸਂ ਮੋਚੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਦਂ ਕਿਲਿਟ੍ਠਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਕਣਵੇਰਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੪.੬੯ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿ। ਚੋਰੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੇਨ ਪਲਾਯਿਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਸੁਲਸਾਯ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਭਣ੍ਡਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਸੁਲਸਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਂ ਤਦਾ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਹਿ ਨੀਯਮਾਨੋ ਅਸੁਕਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਯ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਂ, ਸਾ ਮਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਭਾਯਾਪੇਤਿ, ਬਲਿਕਮ੍ਮਮਸ੍ਸਾ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਸਾਮਿ, ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਹੀ''ਤਿ। ''ਭਦ੍ਦੇ, ਪੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮਯਂ ਉਭੋਪਿ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਸਾਮਿ, ਤਥਾ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਤਥਾ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਗਤਕਾਲੇ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਹਾਜਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਂ ਉਭੋਵ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਦੇਮਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਾਯ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੋ ਤਂ ਬਲਿਪਾਤਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਪਞ੍ਚਾਵੁਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸਤਪੋਰਿਸਪਪਾਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜਾਤਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਬਲਿਭਾਜਨਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਨਾਹਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋ, ਤਂ ਪਨ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਤਵ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਸਾਟਕੇਨ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਮਿ, ਮਂ ਕਸ੍ਮਾ ਮਾਰੇਸੀ''ਤਿ? ''ਧਨਕਾਰਣਾ''ਤਿ। ''ਸਾਮਿ, ਮਯਾ ਕਤਗੁਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰ, ਅਹਂ ਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੀਯਮਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਾਪੇਸਿਂ, ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਮਾਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਂ ਨ ਓਲੋਕੇਮਿ, ਏਵਞ੍ਹਿ ਤਵ ਉਪਕਾਰਿਕਂ ਮਾ ਮਂ ਮਾਰੇਹਿ, ਬਹੁਞ੍ਚ ਤੇ ਧਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਵ ਦਾਸੀ ਚ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਯਾਚਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮. ''ਇਦਂ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਯੂਰਂ, ਮੁਤ੍ਤਾ ਵੇਲੁਰਿਯਾ ਬਹੂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਹਰਸ੍ਸੁ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਮਞ੍ਚ ਦਾਸੀਤਿ ਸਾਵਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਯੂਰ**ਨ੍ਤਿ ਗੀਵਾਯਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਪਸਾਧਨਂ ਕਾਯੂਰਂ। **ਸਾਵਯਾ**ਤਿ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ।

ਤਤੋ ਸਤ੍ਤੁਕੇਨ –

੧੯. ''ਓਰੋਪਯਸ੍ਸੁ ਕਲ੍ਯਾਣਿ, ਮਾ ਬਾਲ੍ਹਂ ਪਰਿਦੇਵਸਿ।
ਨ ਚਾਹਂ ਅਭਿਜਾਨਾਮਿ, ਅਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਨਮਾਭਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਰੂਪਂ ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਸੁਲਸਾ ਠਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਚੋਰੋ ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਨ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਉਪਾਯੇਨ ਨਂ ਪਠਮਤਰਂ ਪਪਾਤੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੨੦. ''ਯਤੋ ਸਰਾਮਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ, ਯਤੋ ਪਤ੍ਤਾਸ੍ਮਿ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ।
ਨ ਚਾਹਂ ਅਭਿਜਾਨਾਮਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਪਿਯਤਰਂ ਤਯਾ॥

੨੧. ''ਏਹਿ ਤਂ ਉਪਗੂਹਿਸ੍ਸਂ, ਕਰਿਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ।
ਨ ਹਿ ਦਾਨਿ ਪੁਨ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਮ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਮੋ''ਤਿ॥

ਸਤ੍ਤੁਕੋ ਤਸ੍ਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਸਾਧੁ, ਭਦ੍ਦੇ, ਏਹਿ ਉਪਗੂਹਸ੍ਸੁ ਮ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੁਲਸਾ ਤਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਗੂਹਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤਂ, ਸਾਮਿ, ਚਤੂਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਸੀਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਹੁਪਸ੍ਸੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਪਸ੍ਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਮਾਨਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਾਗਬਲਾ ਗਣਿਕਾ ਚੋਰਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਚ੍ਛਾਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤਪੋਰਿਸੇ ਨਰਕੇ ਖਿਪਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਰਿ। ਤਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੨. ''ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ, ਪੁਰਿਸੋ ਹੋਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਕ੍ਖਣਾ॥

੨੩. ''ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ, ਪੁਰਿਸੋ ਹੋਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਲਹੁਂ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਚਿਨ੍ਤਿਕਾ॥

੨੪. ''ਲਹੁਞ੍ਞ ਵਤ ਖਿਪ੍ਪਞ੍ਞ, ਨਿਕਟ੍ਠੇ ਸਮਚੇਤਯਿ।
ਮਿਗਂ ਪੁਣ੍ਣਾਯਤੇਨੇਵ, ਸੁਲਸਾ ਸਤ੍ਤੁਕਂ ਵਧਿ॥

੨੫. ''ਯੋਧ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਨ ਖਿਪ੍ਪਮਨੁਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਸੋ ਹਞ੍ਞਤਿ ਮਨ੍ਦਮਤਿ, ਚੋਰੋਵ ਗਿਰਿਗਬ੍ਭਰੇ॥

੨੬. ''ਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ, ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਨਿਬੋਧਤਿ।
ਮੁਚ੍ਚਤੇ ਸਤ੍ਤੁਸਮ੍ਬਾਧਾ, ਸੁਲਸਾ ਸਤ੍ਤੁਕਾਮਿਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਕ੍ਖਣਾ ਹੋਤਿ, ਅਥ ਵਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਚੇਵ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਕ੍ਖਣਾ ਚ ਹੋਤਿ। **ਲਹੁਂ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਚਿਨ੍ਤਿਕਾ**ਤਿ ਲਹੁਂ ਖਿਪ੍ਪਂ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਚਿਨ੍ਤਿਕਾ। **ਲਹੁਞ੍ਞ ਵਤਾ**ਤਿ ਅਦਨ੍ਧਞ੍ਞ ਵਤ। **ਖਿਪ੍ਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਅਚਿਰੇਨੇਵ। **ਨਿਕਟ੍ਠੇ ਸਮਚੇਤਯੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਾਵ ਤਸ੍ਸ ਮਰਣੂਪਾਯਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। **ਪੁਣ੍ਣਾਯਤੇਨੇ**ਵਾਤਿ ਪੂਰਿਤਧਨੁਸ੍ਮਿਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਛੇਕੋ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕੋ ਸਕਣ੍ਡਪੁਣ੍ਣਧਨੁਸ੍ਮਿਂ ਖਿਪ੍ਪਂ ਮਿਗਂ ਵਧਤਿ, ਏਵਂ ਸੁਲਸਾ ਸਤ੍ਤੁਕਂ ਵਧੀਤਿ। **ਯੋਧਾ**ਤਿ ਯੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤਲੋਕੇ। **ਨਿਬੋਧਤੀ**ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ। **ਸਤ੍ਤੁਕਾਮਿ**ਵਾਤਿ ਸਤ੍ਤੁਕਾ ਇਵ, ਯਥਾ ਸੁਲਸਾ ਮੁਤ੍ਤਾ, ਏਵਂ ਮੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਸੁਲਸਾ ਚੋਰਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਜਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਟ੍ਠਾ ''ਮਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਇਮੇਯੇਵ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਲਸਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੪੨੦] ੪. ਸੁਮਙ੍ਗਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਭੁਸਮ੍ਹਿ ਕੁਦ੍ਧੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਰਞ੍ਞਾ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਮੇਨਂ ਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੇਹਿ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਮਙ੍ਗਲਂ ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਰਾਜਗੇਹੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਚਿਰਂ ਵਸਿ, ਸੁਮਙ੍ਗਲੋਪਿ ਨਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਸੁਮਙ੍ਗਲਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਕਤਿਪਾਹਂ ਅਸੁਕਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੁਮਙ੍ਗਲੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਕਤਿਪਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਸੂਰਿਯੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿ। ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ

ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਚਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਫਲਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਪਨ ਉਯਜਾਨਪਾਲਸ੍ਸ ਘਰੰ ਪਾਹੁਨਕਾ ਆਗਮਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੇਸੰ ਸੂਪਬਜ੍ਞਜਨਤ੍ਥਾਯ ‘‘ਉਯਜਾਨੇ ਅਭਯਲਦ੍ਧੰ ਮਿਗੰ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਧਨੁੰ ਆਦਾਯ ਉਯਜਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਿਗੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਮਿਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਸਰੰ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਸੀਸੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਮਙ੍ਗਲਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਸੰਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਆਗਤਭਾਵੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘ਮਿਗੋ’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਵਿਜ੍ਝਿੰ, ਖਮਥ ਮੇ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਹੋਤੁ ਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਹਿ ਸਰੰ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਹੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰੰ ਲੁਞ੍ਚਿ, ਮਹਤੀ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਉਯਜਾਨਪਾਲੋ ‘‘ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਾਸੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋਵ ਪਲਾਯਿ। ਤਾਵਦੇਵ ‘‘ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ’’ਤਿ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਕਲਨਗਰੰ ਏਕਕੋਲਾਹਲੰ ਜਾਤੰ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਯਜਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਉਯਜਾਨਪਾਲੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤੋ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥਯਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਯਜਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਸਰੀਰਪੂਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਾਤੁਯੋ ਆਦਾਯ ਚੇਤਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪੂਜੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੁਮਙ੍ਗਲੋਪਿ ਏਕਸੰਵਚ੍ਛਰੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਞ੍ਞੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਅਮਚ੍ਚੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਿ ਰਞ੍ਞੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਜਾਨਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਮਚ੍ਚੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਭਾਵੰ ਸੁਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯਸੰਵਚ੍ਛਰੇਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਰਾਜਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਤਤਿਯਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਆਗਮਿ। ਅਮਚ੍ਚੋ ਰਞ੍ਞੋ ਚਿਤ੍ਤਮੁਦੁਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੰ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਗਤਭਾਵੰ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਮਙ੍ਗਲ, ਕਸ੍ਮਾ ਤਯਾ ਮਮ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਮਾਰਿਤੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ‘‘ਨਾਹੰ, ਦੇਵ, ‘ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੰ ਮਾਰੇਮੀ’ਤਿ ਮਾਰੇਸਿੰ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨ ਇਦੰ ਨਾਮ ਅਕਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਮਾ ਭਾਯੀ’’ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਯਜਾਨਪਾਲਮੇਵ ਅਕਾਸਿ।

ਅਥ ਨੰ ਸੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਦੇਵ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵੇ ਵਾਰੇ ਸੁਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਕਥਯਿਤ੍ਥ, ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ਰਾਜਾ ‘‘ਤਾਤ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਕੁਦ੍ਧੇਨ ਸਹਸਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤੇਨਾਹੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਸੁਮਙ੍ਗਲੇ ਮਮ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਦੁਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਵਤ੍ਤੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੨੭. ‘‘ਭੁਸਮ੍ਹਿ ਕੁਦ੍ਧੋਤਿ ਅਵੇਕ੍ਖਿਯਾਨ, ਨ ਤਾਵ ਦਣ੍ਡੰ ਪਣਯੇਯ੍ਯ ਇਸ੍ਸਰੋ।
ਅਟ੍ਠਾਨਸੋ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਮਤ੍ਤਨੋ, ਪਰਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਭੁਸੰ ਉਦੀਰਯੇ॥

੨੮. ‘‘ਯਤੋ ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ ਪਸਾਦਮਤ੍ਤਨੋ, ਅਤ੍ਥੰ ਨਿਯੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਪਰਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ।
ਤਦਾਯਮਤ੍ਥੋਤਿ ਸਯੰ ਅਵੇਕ੍ਖਿਯ, ਅਥਸ੍ਸ ਦਣ੍ਡੰ ਸਦਿਸੰ ਨਿਵੇਸਯੇ॥

੨੯. ‘‘ਨ ਚਾਪਿ ਝਾਪੇਤਿ ਪਰੰ ਨ ਅਤ੍ਤਨੰ, ਅਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਯੋ ਨਯਤੇ ਨਯਾਨਯੰ।
ਯੋ ਦਣ੍ਡਧਾਰੋ ਭਵਤੀਧ ਇਸ੍ਸਰੋ, ਸ ਵਣ੍ਣਗੁਤ੍ਤੋ ਸਿਰਿਯਾ ਨ ਧੰਸਤਿ॥

੩੦. ‘‘ਯੇ ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਸੇ ਅਨਿਸਮ੍ਮਕਾਰਿਨੋ, ਪਣੇਨ੍ਤਿ ਦਣ੍ਡੰ ਸਹਸਾ ਪਮੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਅਵਣ੍ਣਸੰਯੁਤਾ ਜਹਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤੰ, ਇਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਪਿ ਚ ਯਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ॥

੩੧. ‘‘ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਯੇ ਅਰਿਯਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਰਤਾ, ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ ਤੇ ਵਚਸਾ ਮਨਸਾ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਚ।
ਤੇ ਸਨ੍ਤਿਸੋਰਚ੍ਚਸਮਾਧਿਸਣ੍ਠਿਤਾ, ਵਜਨ੍ਤਿ ਲੋਕੰ ਦੁਭਯੰ ਤਥਾਵਿਧਾ॥

੩੨. ''ਰਾਜਾਹਮਸ੍ਮਿ ਨਰਪਮਦਾਨਮਿਸ੍ਸਰੋ, ਸਚੇਪਿ ਕੁਜ੍ਝਾਮਿ ਠਪੇਮਿ ਅਤ੍ਤਨਂ।
ਨਿਸੇਧਯਨ੍ਤੋ ਜਨਤਂ ਤਥਾਵਿਧਂ, ਪਣੇਮਿ ਦਣ੍ਡਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪ ਯੋਨਿਸੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਵੇਕ੍ਖਿਯਾਨਾ**ਤਿ ਅਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਤਾਤ, ਪਥਵਿਸ੍ਸਰੋ ਰਾਜਾ ਨਾਮ ''ਅਹਂ ਭੁਸਂ ਕੁਦ੍ਧੋ ਬਲਵਕੋਧਾਭਿਭੂਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾਦਿਭੇਦਂ ਦਣ੍ਡਂ ਪਰਸ੍ਸ ਨ ਪਣਯੇਯ੍ਯ ਨ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਕੁਦ੍ਧੋ ਹਿ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਂ ਸੋਲ਼ਸਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਨੇਨ ਅਕਾਰਣੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਾਜਭਾਵਸ੍ਸ ਅਨਨੁਰੂਪਂ ''ਇਮਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਆਹਰਥ, ਇਦਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਭੁਸਂ ਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਬਲਵਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਉਦੀਰਯੇ।

ਯਤੋਤਿ ਯਦਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਦਾ ਪਨ ਰਾਜਾ ਪਰਸ੍ਮਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਸਾਦਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਪਰਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਅਤ੍ਥਂ ਨਿਯੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਤਦਾ ਏਵਂ ਨਿਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਨਾਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਯਂ ਏਤਸ੍ਸ ਦੋਸੋ''ਤਿ ਸਯਂ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਥਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਕਾਰਕਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਹੇਤੁ ਅਟ੍ਠੇਵ, ਸੋਲ਼ਸਵਤ੍ਥੁਕਹੇਤੁ ਸੋਲ਼ਸੇਵ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਮਾਨੋ ਦਣ੍ਡਂ ਸਦਿਸਂ ਕਤਦੋਸਾਨੁਰੂਪਂ ਨਿਵੇਸਯੇ ਠਪੇਯ੍ਯ ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਅਮੁਚ੍ਛਿਤੋਤਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਅਗਤਿਕਿਲੇਸੇਹਿ ਅਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਅਨਭਿਭੂਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੋ ਨਯਾਨਯਂ ਨਯਤੇ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਤਿ, ਸੋ ਨੇਵ ਪਰਂ ਝਾਪੇਤਿ, ਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ। ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਹਿ ਅਹੇਤੁਕਂ ਦਣ੍ਡਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਤੇਨ ਦਣ੍ਡੇਨ ਝਾਪੇਤਿ ਦਹਤਿ ਪੀਲ਼ੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਤਤੋਨਿਦਾਨੇਨ ਪਾਪੇਨ। ਅਯਂ ਪਨ ਨ ਪਰਂ ਝਾਪੇਤਿ, ਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ। **ਯੋ ਦਣ੍ਡਧਾਰੋ ਭਵਤੀਧ ਇਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਯੋ ਇਧ ਪਥਵਿਸ੍ਸਰੋ ਰਾਜਾ ਇਧ ਸਤ੍ਤਲੋਕੇ ਦੋਸਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਦਣ੍ਡਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਦਣ੍ਡਧਾਰੋ ਹੋਤਿ। **ਸ ਵਣ੍ਣਗੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਗੁਣਵਣ੍ਣੇਨ ਚੇਵ ਯਸਵਣ੍ਣੇਨ ਚ ਗੁਤ੍ਤੋ ਰਕ੍ਖਿਤੋ ਸਿਰਿਯਾ ਨ ਧਂਸਤਿ ਨ ਪਰਿਹਾਯਤਿ । **ਅਵਣ੍ਣਸਂਯੁਤਾ ਜਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਲੋਲਰਾਜਾਨੋ ਅਵਣ੍ਣੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਜਹਨ੍ਤਿ।

ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਯੇ ਅਰਿਯਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇਤਿ ਯੇ ਰਾਜਾਨੋ ਆਚਾਰਅਰਿਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜੂਹਿ ਪਵੇਦਿਤੇ ਦਸਵਿਧੇ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਰਤਾ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ ਤੇ**ਤਿ ਤੇ ਵਚਸਾ ਮਨਸਾ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਚ ਤੀਹਿਪਿ ਏਤੇਹਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ ਜੇਟ੍ਠਕਾ। **ਤੇ ਸਨ੍ਤਿਸੋਰਚ੍ਚਸਮਾਧਿਸਣ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਤੇ ਅਗਤਿਪਹਾਨੇਨ ਕਿਲੇਸਸਨ੍ਤਿਯਞ੍ਚ ਸੁਸੀਲ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤੇ ਸੋਰਚ੍ਚੇ ਚ ਏਕਗ੍ਗਤਾਸਮਾਧਿਮ੍ਹਿ ਚ ਸਣ੍ਠਿਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾਨੋ। **ਵਜਨ੍ਤਿ ਲੋਕਂ ਦੁਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਤੋ ਦੇਵਲੋਕਂ, ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਨ੍ਤਿ ਉਭਯਲੋਕਮੇਵ ਵਜਨ੍ਤਿ, ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਨਰਪਮਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਰਾਨਞ੍ਚ ਨਾਰੀਨਞ੍ਚ। **ਠਪੇਮਿ ਅਤ੍ਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਦ੍ਧੋਪਿ ਕੋਧਵਸੇਨ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪੋਰਾਣਕਰਾਜੂਹਿ ਠਪਿਤਨਯਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਠਪੇਮਿ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਧਮ੍ਮਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਾਮੀਤਿ।

ਏਵਂ ਛਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਰਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇ ਕਥਿਤੇ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਰਾਜਪਰਿਸਾ ਤੁਟ੍ਠਾ ''ਅਯਂ ਸੀਲਾਚਾਰਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਞੇਵ ਅਨੁਰੂਪਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਗੁਣੇ ਕਥੇਸੁਂ। ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਪਨ ਪਰਿਸਾਯ ਕਥਿਤਾਵਸਾਨੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਰਞ੍ਞੋ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੩. ''ਸਿਰੀ ਚ ਲਕ੍ਖੀ ਚ ਤਵੇਵ ਖਤ੍ਤਿਯ, ਜਨਾਧਿਪ ਮਾ ਵਿਜਹਿ ਕੁਦਾਚਨਂ।
ਅਕ੍ਕੋਧਨੋ ਨਿਚ੍ਚਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਅਨੀਘੋ ਤੁਵਂ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਪਾਲਯ॥

੩੪. ''ਗੁਣੇਹਿ ਏਤੇਹਿ ਉਪੇਤ ਖਤ੍ਤਿਯ, ਠਿਤਮਰਿਯਵਤ੍ਤੀ ਸੁਵਚੋ ਅਕੋਧਨੋ।
ਸੁਖੀ ਅਨੁਪ੍ਪੀਲ਼ ਪਸਾਸ ਮੇਦਿਨਿਂ, ਇਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋਪਿ ਚ ਯਾਹਿ ਸੁਗ੍ਗਤਿਂ॥

੩੫. ''ਏਵਂ ਸੁਨੀਤੇਨ ਸੁਭਾਸਿਤੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਞਾਯੇਨ ਉਪਾਯਸੋ ਨਯਂ।

ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ ਸਙ੍ਖੁਭਿਤਂ ਮਹਾਜਨਂ, ਮਹਾਵ ਮੇਘੋ ਸਲਿਲੇਨ ਮੇਦਿਨਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਿਰੀ ਚ ਲਕ੍ਖੀ ਚਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਪਞ੍ਞਾ ਚ। **ਅਨੀਘੋ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਉਪੇਤ ਖਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਉਪੇਤੋ ਖਤ੍ਤਿਯ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਠਿਤਮਰਿਯਵਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਠਿਤਅਰਿਯਵਤ੍ਤਿ, ਅਰਿਯਵਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਦਸਰਾਜਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪੋਰਾਣਰਾਜਵਤ੍ਤਂ, ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਠਿਤਰਾਜਧਮ੍ਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਪ੍ਪੀਲ਼ ਪਸਾਸ ਮੇਦਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪ੍ਪੀਲ਼ਂ ਪਸਾਸ ਮੇਦਿਨਿਞ੍ਚ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸੁਨੀਤੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਨਯੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਾਰਣੇਨ। **ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਧਮ੍ਮੇਨ। **ਞਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਪਦਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਉਪਾਯਸੋ**ਤਿ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੇਨ। **ਨਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਯਨ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜਂ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾ। **ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ**ਤਿ ਇਮਾਯ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਂ ਦਰਥਂ ਅਪਨੇਨ੍ਤੋ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਸਙ੍ਖੁਭਿਤਮ੍ਪਿ ਮਹਾਜਨਂ ਮਹਾਮੇਘੋ ਸਲਿਲੇਨ ਮੇਦਿਨਿਂ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਯ੍ਯ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਹੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਮਙ੍ਗਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੪੨੧] ੫. ਗਙ੍ਗਮਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਙ੍ਗਾਰਜਾਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਉਪੋਸਥਿਕੇ ਉਪਾਸਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਉਪਾਸਕਾ ਸਾਧੁਰੂਪਂ ਵੋ ਕਤਂ ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਨ੍ਤੇਹਿ, ਦਾਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਕੋਧੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਮੇਤ੍ਤਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਉਪੋਸਥਵਾਸੋ ਵਸਿਤਬ੍ਬੋ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿ ਏਕਂ ਉਪਡ੍ਢੁਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਯਸਂ ਲਭਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਸੁਚਿਪਰਿਵਾਰੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਵਿਭਵੋ ਦਾਨਾਦਿਪੁਞ੍ਞਾਭਿਰਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾਪਿ ਪਰਿਜਨੋਪਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਘਰੇ ਵਚ੍ਛਪਾਲਕਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਮਾਸਸ੍ਸ ਛ ਦਿਵਸੇ ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਲਿਦ੍ਦਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਜੀਵਤਿ। ਸੋ ''ਭਤਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ''ਕਿਂ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਭਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮਕਰਣਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭਤਿਕਾਨਂ ਆਗਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੀਲਰਕ੍ਖਣਆਚਿਕ੍ਖਣੇ ਸਞ੍ਞਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ , ਤਾਤ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਤਿਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਵਚੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਲਮਥਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਪਾਤੋਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਨਗਰੇ ਛਣਂ ਘੋਸੇਸੁਂ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਦਾਸਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥਦਿਵਸੋ, ਗੇਹੇ ਕਮ੍ਮਕਰਾਨਂ ਪਾਤੋਵ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦੇਹਿ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਗਮਾਸਿ, ''ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥਿਕੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਨਾਰੋਚੇਸਿ। ਸੇਸਕਮ੍ਮਕਰਾ ਪਾਤੋਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਿਕਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੇਟ੍ਠਿਪਿ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਸਪਰਿਜਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਉਪੋਸਥਿਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕਲਦਿਵਸਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਆਗਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਕਾਰਿਕਾ ਹਤ੍ਥਧੋਵਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਯਂ ਭਤ੍ਤਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਇਮਾਯ ਵੇਲਾਯ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਕਹਂ ਗਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਬ੍ਬੇ ਉਪੋਸਥਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਗਤਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ

ਅਹਂ ਏਕੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਉਪੋਸਥਙ੍ਗੇਸੁ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੇਸੁ ਹੋਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ, ਨੋ''ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ''ਤਾਤ ਪਾਤੋਵ ਅਨਧਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਸਕਲਂ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਉਪਡ੍ਢੁਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਸੋ ''ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸੀਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨੋਕਾਸਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕਲਦਿਵਸਂ ਨਿਰਾਹਾਰਤਾਯ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਸਤ੍ਥਕਵਾਤਾ ਸਮੁਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਪਿ ''ਉਪੋਸਥਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜੀਵਿਤਪਰਿਯਨ੍ਤਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਬਲਵਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਸਤਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨਂ ''ਇਦਾਨਿ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਓਸਾਰਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਰਥਵਰਗਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਿਰਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਲੋਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਥੇਸਿ। ਸੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢੁਪੋਸਥਕਮ੍ਮਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਸਾ ਲਦ੍ਧਗਬ੍ਭਪਰਿਹਾਰਾ ਦਸਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ, ''ਉਦਯਕੁਮਾਰੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਜਾਤਿਸ੍ਸਰਞਾਣੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਮਮ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਸੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਿਰਿਵਿਭਵਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਦੇਵ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਨਗਰੇ ਛਣਂ ਸਜ੍ਜਯਿਂਸੁ, ਮਹਾਜਨੋ ਕੀਲ਼ਾਪਸੁਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰਵਾਸੀ ਏਕੋ ਭਤਿਕੋ ਉਦਕਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਂ ਪਾਕਾਰਿਟ੍ਠਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਉਦਕਭਤਿਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਮਾਨਾਯ ਏਕਾਯ ਕਪਣਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਆਹ – ''ਸਾਮਿ, ਨਗਰੇ ਛਣੋ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਸਚੇ ਤੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਕੀਲ਼ੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਕਿਤ੍ਤਕਂ, ਸਾਮੀ''ਤਿ? ''ਅਡ੍ਢਮਾਸਕੋ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਸੋ''ਤਿ? ''ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇ ਇਟ੍ਠਕਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਠਪਿਤੋਤਿ ਇਤੋ ਮੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਨ੍ਤਰੇ ਨਿਧਾਨਂ, ਤਵ ਪਨ ਹਤ੍ਥੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਕਿਤ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਡ੍ਢਮਾਸਕੋਵਾ''ਤਿ। ''ਇਤਿ ਤਵ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕੋ, ਮਮ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕੋਤਿ ਮਾਸਕੋਵ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਏਕੇਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਨ ਮਾਲਂ, ਏਕੇਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਨ ਗਨ੍ਧਂ, ਏਕੇਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਨ ਸੁਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮ, ਗਚ੍ਛ ਤਯਾ ਠਪਿਤਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਭਰਿਯਾਯ ਮੇ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਕਥਾ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਨਾਗਬਲੋ ਭਤਿਕੋ ਛ ਯੋਜਨਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਸਮਯੇ ਵੀਤਚ੍ਚਿਕਙ੍ਗਾਰਸਨ੍ਥਤਂ ਵਿਯ ਉਣ੍ਹਂ ਵਾਲੁਕਂ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਧਨਲੋਭੇਨ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠੋ ਕਸਾਵਰਤ੍ਤਨਿਵਾਸਨੋ ਕਣ੍ਣੇ ਤਾਲਪਣ੍ਣਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਆਯੋਗਵਤ੍ਤੇਨ ਗੀਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤੋ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇਨ ਪਾਯਾਸਿ।

ਉਦਯਰਾਜਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਤਂ ਤਥਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾਤਾਤਪਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਗਾਯਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਨਤ੍ਥਾਯ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਪਹਿਣਿ। ਤੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਰਾਜਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਹੋਤਿ, ਨਾਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਨੀਤੋ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੩੬. ''ਅਙ੍ਗਾਰਜਾਤਾ ਪਥਵੀ, ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਾਨੁਗਤਾ ਮਹੀ।
ਅਥ ਗਾਯਸਿ ਵਤ੍ਤਾਨਿ, ਨ ਤਂ ਤਪਤਿ ਆਤਪੋ॥

੩੭. ''ਉਦ੍ਧਂ ਤਪਤਿ ਆਦਿਚ੍ਚੋ, ਅਧੋ ਤਪਤਿ ਵਾਲੁਕਾ।
ਅਥ ਗਾਯਸਿ ਵਤ੍ਤਾਨਿ, ਨ ਤਂ ਤਪਤਿ ਆਤਪੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਙ੍ਗਾਰਜਾਤਾ**ਤਿ ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਅਯਂ ਪਥਵੀ ਵੀਤਚ੍ਚਿਕਙ੍ਗਾਰਾ ਵਿਯ ਉਣ੍ਹਜਾਤਾ। **ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਾਨੁਗਤਾ**ਤਿ ਆਦਿਤ੍ਤਛਾਰਿਕਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ੇਨ ਵਿਯ ਉਣ੍ਹਵਾਲੁਕਾਯ ਅਨੁਗਤਾ। **ਵਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਆਯੋਗਵਤ੍ਤਾਨਿ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਗੀਤਂ ਗਾਯਸੀਤਿ।

ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੮. ‘‘ਨ ਮਂ ਤਪਤਿ ਆਤਪੋ, ਆਤਪਾ ਤਪਯਨ੍ਤਿ ਮਂ।
ਅਤ੍ਥਾ ਹਿ ਵਿਵਿਧਾ ਰਾਜ, ਤੇ ਤਪਨ੍ਤਿ ਨ ਆਤਪੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਤਪਾ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮਾ। ਪੁਰਿਸਞ੍ਹਿ ਤੇ ਅਭਿਤਪਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਆਤਪਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਤ੍ਥਾ ਹਿ ਵਿਵਿਧਾ**ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹਂ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਨਾਨਾਕਿਚ੍ਚਸਙ੍ਖਾਤਾ ਵਿਵਿਧਾ ਅਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਮਂ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਆਤਪੋਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ‘‘ਕੋ ਨਾਮ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਆਹ ‘‘ਅਹਂ, ਦੇਵ, ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇ ਕਪਣਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿਂ, ਸਾ ਮਂ ‘ਛਣਂ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮ, ਅਤ੍ਥਿ ਤੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਹਤ੍ਥੇ’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਥ ਨਂ ਅਹਂ ‘ਮਮ ਨਿਧਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਕਾਰਨ੍ਤਰੇ ਠਪਿਤ’ਨ੍ਤਿ ਅਵਚਂ, ਸਾ ‘ਗਚ੍ਛ ਤਂ ਆਹਰ, ਉਭੋਪਿ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਮਂ ਪਹਿਣਿ, ਸਾ ਮੇ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਾ ਹਦਯਂ ਨ ਵਿਜਹਤਿ, ਤਂ ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਂ ਕਾਮਤਪੋ ਤਪਤਿ, ਅਯਂ ਮੇ, ਦੇਵ, ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ। ਅਥ ‘‘ਏਵਰੂਪਂ ਵਾਤਾਤਪਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਤੇ ਤੁਸ੍ਸਨਕਾਰਣਂ, ਯੇਨ ਗਾਯਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਦੇਵ, ਤਂ ਨਿਧਾਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਟ੍ਠੋ ਗਾਯਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ, ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਪਿਤਨਿਧਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨਤ੍ਥਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਸ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ, ਤਿਂਸ, ਵੀਸ, ਦਸ, ਸਹਸ੍ਸਂ, ਪਞ੍ਚ ਸਤਾਨਿ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਤੀਣਿ, ਦ੍ਵੇ, ਏਕਂ, ਸਤਂ, ਪਞ੍ਞਾਸਂ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਂ, ਤਿਂਸਂ, ਵੀਸਂ, ਦਸ, ਪਞ੍ਚ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਤਯੋ, ਦ੍ਵੇ, ਏਕੋ ਕਹਾਪਣੋ, ਅਡ੍ਢੋ, ਪਾਦੋ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸਕਾ, ਤਯੋ, ਦ੍ਵੇ, ਏਕੋ ਮਾਸਕੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਡ੍ਢਮਾਸਕੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਆਮ, ਦੇਵ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਮਯ੍ਹਂ ਧਨਂ, ਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਤੇਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਨ ਮਂ ਏਸ ਵਾਤਾਤਪੋ ਤਪਤੀ’’ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ‘‘ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਏਵਰੂਪੇ ਆਤਪੇ ਤਤ੍ਥ ਮਾ ਗਮਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਦੇਵ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਚ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਤਰਞ੍ਚ ਧਨਂ ਨ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਮ ਗਮਨਂ ਅਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਨਿਵਤ੍ਤ, ਮਾਸਕਂ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਕੇਹਿ ਏਵਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਂ ਕੋਟਿਸਤਂ ਅਪਰਿਮਿਤਂ ਧਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਿਵਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ‘‘ਦੇਵ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ’’ਇਚ੍ਚੇਵ ਆਹ। ਤਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਾਦੀਹਿ ਠਾਨਨ੍ਤਰੇਹਿ ਪਲੋਭਿਤੋ ਯਾਵ ਉਪਰਜ੍ਜਾ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜਂ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਿਵਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ ਮਮ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਥ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜਂ ਅਦਾਸਿ। ‘‘ਸੋ ਪਨ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਪਿ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਪੇਮੇਨ ਉਤ੍ਤਰਪਸ੍ਸਂ ਗਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਰਾਜਾ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਮਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਕੀਲਿਤ੍ਵਾ ਉਦਯਰਾਜਾ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਰਞ੍ਞੋ ਅਙ੍ਕੇ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕੀਲਾਨੁਭਵਨਵਸੇਨ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਂਸੁ।

ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਂ ਮੇ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜੇਨ, ਇਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਹਮੇਵ ਸਕਲਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਖਗ੍ਗਂ ਅਬ੍ਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ‘‘ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਮਂ ਦਲਿਦ੍ਦਕਪਣਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਯਸਦਾਯਕਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਮਮ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਵਤ ਮੇ ਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਸਿਂ ਪਵੇਸੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਮਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇ ਨਿਯੋਜੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਅਸਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਖਮਾਹਿ ਮੇ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿ। ‘‘ਨਨੁ ਸਮ੍ਮ, ਤਵ ਮਮਨ੍ਤਰੇ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਇਦਂ ਨਾਮ ਅਕਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਸਮ੍ਮ, ਖਮਾਮਿ ਤੇ, ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਹਿ, ਅਹਂ ਉਪਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਨ ਮੇ, ਦੇਵ, ਰਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥੋ,

ਅਯਞ੍ਹਿ ਤਣ੍ਹਾ ਮੰ ਅਪਾਯੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਵ ਰਜ੍ਜੰ ਤ੍ਵਮੇਵ ਗਣ੍ਹ, ਅਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇ ਕਾਮਸ੍ਸ ਮੂਲੰ, ਅਯਞ੍ਹਿ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਨ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਨ ਦਾਨਿ ਨੰ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੯. ''ਅਦ੍ਦਸੰ ਕਾਮ ਤੇ ਮੂਲੰ, ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ ਕਾਮ ਜਾਯਸਿ।
ਨ ਤੰ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵੰ ਕਾਮ ਨ ਹੇਹਿਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਮਮਨ੍ਤਰੇ। **ਨ ਹੇਹਿਸੀ**ਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਸੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਕਾਮੇਸੁ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੦. ''ਅਪ੍ਪਾਪਿ ਕਾਮਾ ਨ ਅਲੰ, ਬਹੂਹਿਪਿ ਨ ਤਪ੍ਪਤਿ।
ਅਹਹਾ ਬਾਲਲਪਨਾ, ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਥ ਜਗ੍ਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹਹਾ**ਤਿ ਸੰਵੇਗਦੀਪਨੰ। **ਜਗ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਕਾਪਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮਾ ਨ ਅਲੰ ਪਰਿਯਤ੍ਤਾਵ, ਬਹੂਹਿਪਿ ਚ ਤੇਹਿ ਨ ਤਪ੍ਪਤੇਵ, ''ਅਹੋ ਇਮੇ ਮਮ ਰੂਪਾ ਮਮ ਸਦ੍ਦਾ''ਤਿ ਲਪਨਤੋ ਬਾਲਲਪਨਾ ਕਾਮਾ, ਇਮੇ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਥ, ਪਰਿਞ੍ਞਾਪਹਾਨਾਭਿਸਮਯੇਹਿ ਅਭਿਸਮੇਤ੍ਵਾ ਪਜਹੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਏਵੰ ਸੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਉਦਯਰਾਜਾਨੰ ਰਜ੍ਜੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੰ ਰੋਦਮਾਨੰ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲੇ ਰਾਜਾ ਤੰ ਉਦਾਨੰ ਸਕਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਛਟ੍ਠੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੧. ''ਅਪ੍ਪਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲੰ ਮਮੇਦੰ, ਉਦਯੋ ਅਜ੍ਝਾਗਮਾ ਮਹਤ੍ਤਪਤ੍ਤੰ।
ਸੁਲਦ੍ਧਲਾਭੋ ਵਤ ਮਾਣਵਸ੍ਸ, ਯੋ ਪਬ੍ਬਜੀ ਕਾਮਰਾਗੰ ਪਹਾਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਦਯੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਮਹਤ੍ਤਪਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਵਿਪੁਲੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਅਜ੍ਝਾਗਮਾ। **ਮਾਣਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹੰ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਸੁਲਦ੍ਧਲਾਭੋ, ਯੋ ਕਾਮਰਾਗੰ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨੇਵਮਾਹ।

ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਪਨ ਗਾਥਾਯ ਨ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਥੰ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਰਾਜਾ ਨ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਪਨਸ੍ਸ ਗਙ੍ਗਮਾਲੋ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਹਾਪਿਤੋ, ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਮਸ੍ਸੁੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਖੁਰਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਲੋਮਾਨਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਖੁਰਪਰਿਕਮ੍ਮਕਾਲੇ ਸੁਖੰ ਹੋਤਿ, ਲੋਮਹਰਣਕਾਲੇ ਦੁਕ੍ਖੰ। ਸੋ ਪਠਮੰ ਤਸ੍ਸ ਵਰੰ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਸੀਸਚ੍ਛੇਦਨਮਾਕਙ੍ਖਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗਙ੍ਗਮਾਲਕਪ੍ਪਕੋ ਬਾਲੋ''ਤਿ ਦੇਵਿਯਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿ ਪਨ, ਦੇਵ, ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਪਠਮੰ ਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਲੋਮਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੁਰਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤੰ ਕਪ੍ਪਕੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਇਦਾਨਿ ਰਞ੍ਞੋ ਮਸ੍ਸੁਕਰਣਦਿਵਸੇ ਪਠਮੰ ਲੋਮਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੁਰਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਰਞ੍ਞਾ ਚ 'ਵਰੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ 'ਅਞ੍ਞੇਨ, ਦੇਵ, ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਦਾਨਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ'ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਹੰ ਤੇ ਬਹੁੰ ਧਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਸ੍ਸੁਕਰਣਦਿਵਸੇ ਪਠਮੰ ਸਣ੍ਡਾਸੰ ਗਣ੍ਹਿ। ''ਕਿੰ, ਭਣੇ ਗਙ੍ਗਮਾਲ, ਅਪੁਬ੍ਬੰ ਤੇ ਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਦੇਵ, ਕਪ੍ਪਕਾ ਨਾਮ ਅਪੁਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਲੋਮਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੁਰਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਵਰੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਦੇਵ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਦਾਨਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਲਿਦ੍ਦਕਾਲੇ ਕਤੰ ਕਥੇਤੁੰ ਲਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ''ਤਾਤ, ਇਮਿਨਾ ਤੇ ਵਰੇਨ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਞ੍ਞੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਏਤਮੇਵ ਦੇਹਿ,

ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਮੁਸਾਵਾਦਭਯੇਨ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਸਂਵਿਦਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਗਙ੍ਗਮਾਲ, ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਕਿਰਿਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਂ, 'ਸਹਾਯੋ ਪਨ ਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਅਹਂ ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਮੇਵ ਕਾਰੇਮੀ'ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਪਚ੍ਛਾ ਉਪਡ੍ਢਗਾਥਂ ਵਦਾਮੀ''ਤਿ ਉਦਾਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਕਥੇਸਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਕੋ ''ਉਪਡ੍ਢੁਪੋਸਥਕਮ੍ਮੇਨ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞਾ ਅਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਾ, ਕੁਸਲਂ ਨਾਮ ਕਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਕਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਭੋਗਪਰਿਵਟ੍ਟਂ ਪਹਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਿਲਕ੍ਖਣਂ ਆਰੋਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰੋ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਪਬ੍ਬਤੇ ਪਞ੍ਚਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ''ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾਨਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ ''ਦੇਵ, ਗਙ੍ਗਮਾਲੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਰਾਜਮਾਤਾ ਚ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ। ਸੋ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਕੁਲਨਾਮੇਨ ਆਲਪਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਤਾ ''ਅਯਂ ਹੀਨਜਚ੍ਚੋ ਮਲਮਜ੍ਜਕੋ ਨ੍ਹਾਪਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਥਵਿਸ੍ਸਰਂ ਜਾਤਿਖਤ੍ਤਿਯਂ 'ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਾ'ਤਿ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੨. ''ਤਪਸਾ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ, ਤਪਸਾ ਨ੍ਹਾਪਿਤਕੁਮ੍ਭਕਾਰਭਾਵਂ।
ਤਪਸਾ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਗਙ੍ਗਮਾਲ, ਨਾਮੇਨਾਲਪਸਜ੍ਜ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਇਮੇ ਤਾਵ ਸਤ੍ਤਾ **ਤਪਸਾ** ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤੇਨ ਤਪੋਗੁਣੇਨ **ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ** ਜਹਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਪਨੇਤੇ ਤਪਸਾ **ਨ੍ਹਾਪਿਤਕੁਮ੍ਭਕਾਰਭਾ**ਵਮ੍ਪਿ ਜਹਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਗਙ੍ਗਮਾਲ, ਅਤ੍ਤਨੋ **ਤਪਸਾ** ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਂ ਨਾਮੇਨਾਲਪਸਿ, ਪਤਿਰੂਪਂ ਨੁ ਤੇ ਏਤਨ੍ਤਿ?

ਰਾਜਾ ਮਾਤਰਂ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਕਮੇਵ ਅਮ੍ਮ ਪਸ੍ਸਥ, ਖਨ੍ਤੀਸੋਰਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਯਂ ਵਿਪਾਕੋ।
ਯੋ ਸਬ੍ਬਜਨਸ੍ਸ ਵਨ੍ਦਿਤੋਹੁ, ਤਂ ਵਨ੍ਦਾਮ ਸਰਾਜਿਕਾ ਸਮਚ੍ਚਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਖਨ੍ਤੀਸੋਰਚ੍ਚਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸੋਰਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚ। **ਤਂ ਵਨ੍ਦਾਮਾ**ਤਿ ਤਂ ਇਦਾਨਿ ਮਯਂ ਸਰਾਜਿਕਾ ਸਮਚ੍ਚਾ ਸਬ੍ਬੇ ਵਨ੍ਦਾਮ, ਪਸ੍ਸਥ ਅਮ੍ਮ, ਖਨ੍ਤੀਸੋਰਚ੍ਚਾਨਂ ਵਿਪਾਕਨ੍ਤਿ।

ਰਞ੍ਞਾ ਮਾਤਰਿ ਵਾਰਿਤਾਯ ਸੇਸਮਹਾਜਨੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਵਤ, ਦੇਵ, ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਹੀਨਜਚ੍ਚਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਮੇਨਾਲਪਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਜਨਮ੍ਪਿ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਤੁਂ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ''ਮਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥ ਗਙ੍ਗਮਾਲਂ, ਮੁਨਿਨਂ ਮੋਨਪਥੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ।
ਏਸੋ ਹਿ ਅਤਰਿ ਅਣ੍ਣਵਂ, ਯਂ ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ ਵੀਤਸੋਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮੁਨਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਗਾਰਿਕਾਨਗਾਰਿਕਸੇਕ੍ਖਾਸੇਕ੍ਖਪਚ੍ਚੇਕਮੁਨੀਸੁ ਪਚ੍ਚੇਕਮੁਨਿਂ। **ਮੋਨਪਥੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਟਿਪਦਾਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਮੋਨਪਥੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ। **ਅਣ੍ਣ**ਵਨ੍ਤਿ ਸਂਸਾਰਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤੁ ਖਮਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਖਮਾਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਰਾਜਪਰਿਸਾਪਿ ਨਂ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਯਾਚਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾਵ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਏਵਞ੍ਚ ਉਪਾਸਕਾ ਉਪੋਸਥਵਾਸੋ ਨਾਮ ਵਸਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ, ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਉਦਯਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਙ੍ਗਮਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੪੨੨] ੬. ਚੇਤਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਮ੍ਮੋ ਹਵੇ ਹਤੋ ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਥਵਿਪਵੇਸਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਅਵੀਚਿਪਰਾਯਣੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਪਠਮਕਪ੍ਪੇ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯਜਾਯੁਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਰੋਜੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰਰੋਜੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣੋ ਨਾਮ, ਕਲ੍ਯਾਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰਕਲ੍ਯਾਣੋ ਨਾਮ, ਵਰਕਲ੍ਯਾਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪੋਸਥੋ ਨਾਮ, ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰਉਪੋਸਥੋ ਨਾਮ, ਵਰਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਨ੍ਧਾਤਾ ਨਾਮ, ਮਨ੍ਧਾਤੁਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰਮਨ੍ਧਾਤਾ ਨਾਮ, ਵਰਮਨ੍ਧਾਤੁਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰੋ ਨਾਮ, ਵਰਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਵਰੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਉਪਰਿਵਰੋਤਿਪਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਂ। ਸੋ ਚੇਤਿਯਰਟ੍ਠੇ ਸੋਤ੍ਥਿਯਨਗਰੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਚਤੂਹਿ ਰਾਜਿਦ੍ਧੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਹੋਸਿ ਉਪਰਿਚਰੋ ਆਕਾਸਗਾਮੀ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਨਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਖਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਤੋ ਚਨ੍ਦਨਗਨ੍ਧੋ ਵਾਯਤਿ, ਮੁਖਤੋ ਉਪ੍ਪਲਗਨ੍ਧੋ। ਤਸ੍ਸ ਕਪਿਲੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਕਪਿਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਨ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਕੋਰਕਲਮ੍ਬੋ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਚਰਿਯਕੁਲੇ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਬਾਲਸਹਾਯੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਕਾਲੇਯੇਵ ''ਅਹਂ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਿ। ਸੋ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਕਪਿਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਚਾਵੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੇ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਰਵੇਨ ਅਪਚਿਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਰਜ੍ਜਂ ਨਾਮ ਸਮਵਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੁਪਰਿਹਾਰਂ ਹੋਤਿ, ਅਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਅਹਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਗੇਹੇ ਕੁਮਾਰਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਕਰੋਹਿ, ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਕੋਰਕਲਮ੍ਬੋ ''ਅਯਂ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਦਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਭਾਤਰਿ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੁਖਕਥਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸਮਯੇ ਰਞ੍ਞਾ ''ਕੋਰਕਲਮ੍ਬ ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਮ, ਦੇਵ, ਨ ਕਰੋਮਿ, ਭਾਤਾ ਮੇ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨਨੁ ਤੇ ਭਾਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ? ''ਆਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਪਵੇਣਿਯਾ ਆਗਤਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਮਮ ਭਾਤਰਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਅਹਂ ਤਂ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਾਤਰਂ ਤੇ ਕਨਿਟ੍ਠਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਥਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਦੇਵ, ਨ ਜਾਨਾਥ, ਯਦਾ ਮਮ ਭਾਤਾ

ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਅਬ੍ਭੁਤਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋ, ਸੋ ਅਬ੍ਭੁਤਧਮ੍ਮੇਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਞ੍ਚੇਸ੍ਸਤਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਵਿਯ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਾਯਤੋ ਚ ਮੁਖਤੋ ਚ ਸੁਗਨ੍ਧਂ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਵਿਯ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਕਾਸਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੇ ਵਿਯ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਥ, ਤਦਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਸਞ੍ਞਂ ਮਾ ਕਰਿ, ਅਹਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਦਾ ਕਰਿਸ੍ਸਥ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ''ਤਿ। ਸਾ ਕਥਾ ਸਕਲਨਗਰੇ ਪਾਕਟਾ ਅਹੋਸਿ। ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਖੁਦ੍ਦਕਂ, ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਖੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਦਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਕੀਦਿਸੋ ਨੁ ਖੋ ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਨਾਮ, ਕਿਂ ਨੀਲਕੋ, ਉਦਾਹੁ ਪੀਤਕਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਵਣ੍ਣੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ । ਤਦਾ ਕਿਰ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਵਾਦੀਕਾਲੋ, ''ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੋ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ।

ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਤਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ ''ਤਾਤ, ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਮਮ ਚੂਲ਼ਪਿਤੁਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਰਾਜਾ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਹਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਤਰਦਿਵਸੇ ਪਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਇਤੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤਦਾ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਮਹਾਜਨਾ ''ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਾਤਿਮਞ੍ਚੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਨਚਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਠਾਨਨ੍ਤਰਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮ ਆਚਰਿਯ, ਏਵਂ ਮੇ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਨਾਮ ਭਾਰਿਯੋ ਗੁਣਪਰਿਧਂਸਕੋ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪੇਤਿ। ਰਾਜਾ ਨਾਮ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਹਨਤਿ, ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਹਨਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਹਞ੍ਞਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੫. ''ਧਮ੍ਮੋ ਹਵੇ ਹਤੋ ਹਨ੍ਤਿ, ਨਾਹਤੋ ਹਨ੍ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਨਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਹਨੇ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਧਮ੍ਮੋ ਹਤੋ ਹਨੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਨਧਮ੍ਮੋ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

ਅਥ ਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ''ਸਚੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਇਦ੍ਧਿਯੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ''ਅਲਿਕਂ ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸ, ਅਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ।
ਪੂਤਿਕਞ੍ਚ ਮੁਖਂ ਵਾਤਿ, ਸਕਟ੍ਠਾਨਾ ਚ ਧਂਸਤਿ।
ਯੋ ਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਂ ਵਿਯਾਕਰੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਚੇ ਅਲਿਕਂ ਭਣਿਸ੍ਸਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨੇਤਂ ਵਦਤਿ। **ਪੂਤਿਕਞ੍ਚ ਮੁਖਂ ਵਾਤੀ**ਤਿ ਮੁਖਞ੍ਚ ਤੇ ਕਾਯੋ ਚ ਉਭੋ ਪੂਤਿਗਨ੍ਧਂ ਵਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਸਕਟ੍ਠਾਨਾ ਚ ਧਂਸਤੀ**ਤਿ ਆਕਾਸਤੋ ਭਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਭੀਤੋ ਕੋਰਕਲਮ੍ਬਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨਨੁ ਮਯਾ ਪਠਮਮੇਵ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤਂ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਕਪਿਲਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਥਿਤਮੇਵ ਪੁਰਤੋ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਤ੍ਵਂਸਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ, ਕੋਰਕਲਮ੍ਬੋ ਜੇਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਹ ਮੁਸਾਵਾਦੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ''ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਮੁਸਾਵਾਦਿਨੋ ਆਰਕ੍ਖਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਖਗ੍ਗੇ ਪਾਦਮੂਲੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਂਸੁ, ਮੁਖਂ ਭਿਨ੍ਨਕੁਕ੍ਕੁਟਣ੍ਡਪੂਤਿ ਵਿਯ, ਕਾਯੋ ਵਿਵਟਵਚ੍ਚਕੁਟੀ ਵਿਯ

ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਵਾਯਿ, ਆਕਾਸਤੋ ਭਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਇਦ੍ਧਿਯੋ ਪਰਿਹਾਯਿਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਪੁਰੋਹਿਤੋ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਚੇ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਤੇ ਪਾਕਤਿਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਸਚੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਸਿ, ਹੋਹਿ ਰਾਜ ਯਥਾ ਪੁਰੇ।
ਮੁਸਾ ਚੇ ਭਾਸਸੇ ਰਾਜ, ਭੂਮਿਯਂ ਤਿਟ੍ਠ ਚੇਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੂਮਿਯਂ ਤਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਯਂਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠ, ਪੁਨ ਆਕਾਸਂ ਲਙ੍ਘਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ''ਪਸ੍ਸ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਠਮਂ ਮੁਸਾਵਾਦੇਨੇਵ ਤੇ ਚਤਸ੍ਸੋ ਇਦ੍ਧਿਯੋ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਾ, ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਸਕ੍ਕਾ ਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਪਿ ''ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਂ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ''ਤਿ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਭਣਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਗੋਪ੍ਫਕਾ ਪਥਵਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਨਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਸਕ੍ਕਾ ਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੮. ''ਅਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਤੀ ਤਸ੍ਸ, ਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ।
ਯੋ ਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਂ ਵਿਯਾਕਰੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯੋ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ ਵਿਜਿਤੇ ਦੇਵੋ ਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਅਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਨਪਿ ਮੁਸਾਵਾਦਫਲੇਨ ਯਾਵ ਜਙ੍ਘਾ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ''ਸਚੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਸਿ, ਹੋਹਿ ਰਾਜ ਯਥਾ ਪੁਰੇ।
ਮੁਸਾ ਚੇ ਭਾਸਸੇ ਰਾਜ, ਭੂਮਿਂ ਪਵਿਸ ਚੇਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਸੋ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ''ਤ੍ਵਂਸਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ, ਜੇਟ੍ਠੋ ਕੋਰਕਲਮ੍ਬੋ''ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਜਾਣੁਕਾ ਪਥਵਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਨਪਿ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੫੦. ''ਜਿਵ੍ਹਾ ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਧਾ ਹੋਤਿ, ਉਰਗਸ੍ਸੇਵ ਦਿਸਮ੍ਪਤਿ।
ਯੋ ਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਂ ਵਿਯਾਕਰੇ॥

੫੧. ''ਸਚੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਸਿ, ਹੋਹਿ ਰਾਜ ਯਥਾ ਪੁਰੇ।
ਮੁਸਾ ਚੇ ਭਾਸਸੇ ਰਾਜ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਪਵਿਸ ਚੇਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਸਕ੍ਕਾ ਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂਸਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ, ਜੇਟ੍ਠੋ ਕੋਰਕਲਮ੍ਬੋ''ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਕਟਿਤੋ ਪਥਵਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੫੨. ''ਜਿਵ੍ਹਾ ਤਸ੍ਸ ਨ ਭਵਤਿ, ਮਚ੍ਛਸ੍ਸੇਵ ਦਿਸਮ੍ਪਤਿ।
ਯੋ ਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਂ ਵਿਯਾਕਰੇ॥

੫੩. ''ਸਚੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਸਿ, ਹੋਹਿ ਰਾਜ ਯਥਾ ਪੁਰੇ।
ਮੁਸਾ ਚੇ ਭਾਸਸੇ ਰਾਜ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਪਵਿਸ ਚੇਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਚ੍ਛਸ੍ਸੇ**ਵਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਮੁਸਾਵਾਦਿਨੋ ਮਚ੍ਛਸ੍ਸ ਵਿਯ ਕਥਨਸਮਤ੍ਥਾ ਜਿਵ੍ਹਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਮੂਗੋਵ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਪਞ੍ਚਮਮ੍ਪਿ ''ਤ੍ਵੰਸਿ ਕਨਿਟ੍ਠੋ, ਜੇਟ੍ਠੋ ਕੋਰਕਲਮ੍ਬੋ''ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਨਾਭਿਤੋ ਪਥਵਿ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪੁਨਪਿ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੫੪. ''ਥਿਯੋਵ ਤਸ੍ਸ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਪੁਮਾ ਜਾਯਰੇ ਕੁਲੇ।
ਯੋ ਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਂ ਵਿਯਾਕਰੇ॥

੫੫. ''ਸਚੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਸਿ, ਹੋਹਿ ਰਾਜ ਯਥਾ ਪੁਰੇ।
ਮੁਸਾ ਚੇ ਭਾਸਸੇ ਰਾਜ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਪਵਿਸ ਚੇਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਥਿਯੋ**ਵਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਮੁਸਾਵਾਦਿਸ੍ਸ ਧੀਤਰੋਵ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਪੁਤ੍ਤਾ ਨ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਭਣਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਥਨਾ ਪਥਵਿ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਨਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੫੬. ''ਪੁਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਦਿਸੋਦਿਸਂ।
ਯੋ ਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਞ੍ਹਂ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਂ ਵਿਯਾਕਰੇ॥

੫੭. ''ਸਚੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਸਿ, ਹੋਹਿ ਰਾਜ ਯਥਾ ਪੁਰੇ।
ਮੁਸਾ ਚੇ ਭਾਸਸੇ ਰਾਜ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਪਵਿਸ ਚੇਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਚੇ ਮੁਸਾਵਾਦਿਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਨੁਪਕਾਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਸਂਸਗ੍ਗਦੋਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਥਵੀ ਵਿਵਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਵੀਚਿਤੋ ਜਾਲਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ।

੫੮. ''ਸ ਰਾਜਾ ਇਸਿਨਾ ਸਤ੍ਤੋ, ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਚਰੋ ਪੁਰੇ।
ਪਾਵੇਕ੍ਖਿ ਪਥਵਿ ਚੇਚ੍ਚੋ, ਹੀਨਤ੍ਤੋ ਪਤ੍ਵ ਪਰਿਯਾਯਂ॥

੫੯. ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਛਨ੍ਦਾਗਮਨਂ, ਨਪ੍ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਗਿਰਂ ਸਚ੍ਚੂਪਸਂਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸ ਰਾਜਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਰਾਜਾ ਚੇਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨੁਲਿਕ੍ਖਚਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਇਸਿਨਾ ਅਭਿਸਤ੍ਤੋ ਪਰਿਹੀਨਸਭਾਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਪਤ੍ਵ ਪਰਿਯਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਲਪਰਿਯਾਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਪਾਵਿਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਚੇਤਿਯਰਾਜਾ ਛਨ੍ਦਾਗਮਨੇਨ ਅਵੀਚਿਪਰਾਯਣੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਅਦੂਸਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

ਮਹਾਜਨੋ ‘‘ਚੇਤਿਯਰਾਜਾ ਇਸਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਪਞ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਤਾਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਸਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਂ ਉਪਪਨ੍ਨੋ, ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮੇਸ ਹਤੋ ਹਨਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਧ ਵਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਜੇਟ੍ਠਕਂ ‘‘ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਤਾਤ, ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤਂ ਸਤ੍ਤਪਤਿਟ੍ਠਂ ਹਤ੍ਥਿਰਤਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸ, ਤਂ ਨਗਰਂ **ਹਤ੍ਥਿਪੁਰਂ** ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਦੁਤਿਯਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ, ਤਾਤ, ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤਂ ਅਸ੍ਸਰਤਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸ, ਤਂ ਨਗਰਂ **ਅਸ੍ਸਪੁਰਂ** ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਤਿਯਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ, ਤਾਤ, ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਕੇਸਰਸੀਹਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸ, ਤਂ ਨਗਰਂ **ਸੀਹਪੁਰਂ** ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ, ਤਾਤ, ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਕਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯਂ ਚਕ੍ਕਪਞ੍ਜਰਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸ, ਤਂ ਨਗਰਂ **ਉਤ੍ਤਰਪਞ੍ਚਾਲਂ** ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਪਞ੍ਚਮਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਤਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਮਹਾਥੂਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮੁਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਉਜੁਕਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਦ੍ਦਰਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸ, ਤਂ ਨਗਰਂ **ਦਦ੍ਦਰਪੁਰਂ** ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਜਨਾ ਤਾਯ ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਗਰਾਨਿ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਚੇਤਿਯਰਾਜਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਪਿਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚੇਤਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੪੨੩] ੭. ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤੁਂ, ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਘਰੇ ਵਿਭਵਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤੋ ਨਵਕਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬਹੁਭਾਵੇਨ ਚ ਕੁਲਘਰੇ ਵਾ ਆਸਨਸਾਲਾਯ ਵਾ ਆਸਨਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਨਵਕਾਨਂ ਕੋਟਿਯਂ ਪੀਠਕਂ ਵਾ ਫਲਕਂ ਵਾ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਆਹਾਰੋਪਿ ਉਲ੍ਲਙ੍ਕਪਿਟ੍ਠੇਨ ਘਟ੍ਟਿਤਾ ਭਿਨ੍ਨਸਿਤ੍ਥਕਯਾਗੁ ਵਾ ਪੂਤਿਸੁਕ੍ਖਖਜ੍ਜਕਂ ਵਾ ਝਾਮਸੁਕ੍ਖਕੂਰੋ ਵਾ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਯਾਪਨਪਮਾਣਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਤੋ ਭਤ੍ਤਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਮ੍ਪਾਦਿਤਾਨਿ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਨਿ ਦੇਤਿ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਂ ਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਬਦ੍ਧੋ ਨੁ ਖੋ, ਨੋਤਿ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਜਨਪਦਮਨੁਸ੍ਸਂ ਸੇਤਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਪਿਸ੍ਸ ਕਤਿਪਯੇ ਪਰਿਵਾਰਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਥੋਕਂ ਪਾਨਭੋਜਨਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਚ ਚਕ੍ਕੇਸੁ ਗੋਣੇ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ

ਸਕਟਮ੍ਪਿ ਠਪਾਪੇਸਿ, ਸਯਂ ਪਨ ਪਿਟ੍ਠਿਗਬ੍ਭੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੂਵੇ ਪਚਿ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕਪੁਰਿਸੋ ''ਅਯਜੇ, ਏਕੋ ਥੇਰੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਚ੍ਛਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਅਤਿਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾਪਿ ਤਂ ਅਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਜੇ, ਥੇਰੋ ਨ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਅਯਂ ਮਮ ਦਾਰਕਪਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਧੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਥ, ਮਯਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਅਞ੍ਞਂ ਕੁਲਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿਮ੍ਹ, ਅਸਾਮਿਕੇ ਪਨ ਘਰੇ ਘਰਾਵਾਸੋ ਨ ਸਣ੍ਠਾਤਿ, ਮਯਂ ਅਞ੍ਞਂ ਕੁਲਂ ਗਣ੍ਹਾਮ, ਦੂਰਂ ਜਨਪਦਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥ, ਸਚੇ ਮੇ ਦੋਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਖਮਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਹਦਯਫਾਲਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ''ਅਹਂ ਤਂ ਜਹਿਤ੍ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਮਾ ਗਚ੍ਛ, ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਮੇ ਸਾਟਕਂ ਪੇਸੇਹਿ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਨ੍ਤੋ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਆਵੁਸੋ, ਏਵਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਂ ਜਹਿਤ੍ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਆਨਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕੋ ਤਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪੇਸੀ''ਤਿ? ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਤੂਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਪਰਿਹੀਨੋ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਟ੍ਠਜ੍ਝਾਨਂ ਪਟਿਲਭੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ਸਕਲਨਗਰੇ ਆਵੁਧਾਨਿ ਪਜ੍ਜਲਿਂਸੁ, ਤੇਨਸ੍ਸ ''ਜੋਤਿਪਾਲਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਪਹਾਯ ਕਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਦਤ੍ਤਿਯੇ ਕਵਿਟ੍ਠਕਅਸ੍ਸਮੇ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤਂ ਅਨੇਕਾਨਿ ਇਸਿਸਤਾਨਿ ਪਰਿਵਾਰੇਸੁਂ, ਮਹਾਸਮਾਗਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸਰਭਙ੍ਗਸਤ੍ਥਾ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਜੇਟ੍ਠਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸੁ ਸਾਲਿਸ੍ਸਰੋ ਨਾਮ ਇਸਿ ਕਵਿਟ੍ਠਕਅਸ੍ਸਮਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਟ੍ਠਜਨਪਦੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਜਨਪਦੇ ਸਾਤੋਦਿਕਾਯ ਨਾਮ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਇਸਿਪਰਿਵਾਰੋ ਵਸਿ। ਮੇਣ੍ਡਿਸ੍ਸਰੋ ਨਾਮ ਇਸਿ ਪਜ੍ਜੋਤਕਪਞ੍ਚਾਲਰਞ੍ਞੋ ਵਿਜਿਤੇ ਕਲਬ੍ਬਚੂਲਕਂ ਨਾਮ ਨਿਗਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਇਸਿਪਰਿਵਾਰੋ ਵਸਿ। ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਇਸਿ ਏਕਂ ਅਟਵਿਜਨਪਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਇਸਿਪਰਿਵਾਰੋ ਵਸਿ। ਕਾਲਦੇਵਿਲੋ ਨਾਮ ਇਸਿ ਅਵਨ੍ਤਿਦਕ੍ਖਿਣਾਪਥੇ ਏਕਗ੍ਘਨਸੇਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਇਸਿਪਰਿਵਾਰੋ ਵਸਿ। ਕਿਸਵਚ੍ਛੋ ਨਾਮ ਇਸਿ ਏਕਕੋਵ ਦਣ੍ਡਕਿਰਞ੍ਞੋ ਕੁਮ੍ਭਵਤੀਨਗਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿ। ਅਨੁਪਿਯਤਾਪਸੋ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿ। ਨਾਰਦੋ ਨਾਮ ਇਸਿ ਕਾਲਦੇਵਿਲਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੇ ਆਰਞ੍ਜਰਗਿਰਿਮ੍ਹਿ ਪਬ੍ਬਤਜਾਲਨ੍ਤਰੇ ਏਕਕੋਵ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗੁਹਾਲੇਣੇ ਵਸਿ।

ਆਰਞ੍ਜਰਗਿਰਿਨੋ ਨਾਮ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਆਕਿਣ੍ਣਮਨੁਸ੍ਸੋ ਨਿਗਮੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਮਹਤੀ ਨਦੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਨਦਿਂ ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਓਤਰਨ੍ਤਿ। ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਯੋਪਿ ਪੁਰਿਸੇ ਪਲੋਭਯਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਨਾਰਦਤਾਪਸੋ ਤਾਸੁ ਏਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਝਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਵਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਾਤਾ ਕਾਲਦੇਵਿਲੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਲੇਣਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਨਾਰਦੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਭਵਂ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭਵਂ 'ਅਕਲ੍ਲਕੋ'ਤਿ ਭਵਨ੍ਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਤਂ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ''ਅਭੂਤਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਅਲਿਕਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦੇਨ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ''ਨੇਤਂ ਪਹਾਤ੍ਤਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸਾਲਿਸ੍ਸਰਂ ਆਨੇਸਿ, ਮੇਣ੍ਡਿਸ੍ਸਰਂ ਆਨੇਸਿ, ਪਬ੍ਬਤਮ੍ਪਿ ਆਨੇਸਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਤੇ ਤਯੋ ਮੁਸਾਵਾਦੇਨ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਕਾਲਦੇਵਿਲੋ ''ਸਰਭਙ੍ਗਸਤ੍ਥਾਰਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਨੇਸਿ। ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਸਂ ਗਤੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਕਚ੍ਚਿ ਨਾਰਦ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵਸਂ

ਗਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਇਤਰੇਨ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨਾਰਦ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਸਂ ਗਤਾ ਨਾਮ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ''ਯੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਕਾਮੇਨ, ਵਸਂ ਨਾਰਦ ਗਚ੍ਛਤਿ।
ਸੋ ਪਰਿਚ੍ਚਜ੍ਜੁਭੋ ਲੋਕੇ, ਜੀਵਨ੍ਤੋਵ ਵਿਸੁਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਰਦ, ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਸੁਭਾਕਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਕਾਮਵਸੇਨ ਛਨ੍ਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਪਰਿਚ੍ਚਜ੍ਜੁਭੋ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਞ੍ਚ ਦੇਵਲੋਕਞ੍ਚਾਤਿ ਉਭੋਲੋਕੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜੀਵਨ੍ਤੋਵ ਵਿਸੁਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਜੀਵਨ੍ਤੋਯੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਇਚ੍ਛਿਤਂ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੁਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਸੋਕੇਨ ਵਿਸੁਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਰਦੋ ''ਆਚਰਿਯ, ਕਾਮਸੇਵਨਂ ਨਾਮ ਸੁਖਂ, ਏਵਰੂਪਂ ਸੁਖਂ ਕਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵਦਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਰਭਙ੍ਗੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਣਾਹੀ''ਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੧. ''ਸੁਖਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਰਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਰਂ ਸੁਖਂ।
ਸੋਸਿ ਪਤ੍ਤੋ ਸੁਖਾ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਪਾਟਿਕਙ੍ਖ ਵਰਂ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਖਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਸੁਖਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਨਿਰਯਦੁਕ੍ਖਂ। **ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੀਲਰਕ੍ਖਣਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਦਿਬ੍ਬਮਾਨੁਸਕਸੁਖਞ੍ਚੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸੁਖਞ੍ਚ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਨਾਰਦ, ਇਮੇ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਮਸੇਵਨਸਮਯੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖੇ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਬਲੇਨ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸੁਖਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹਂ ਏਵਂ ਵਦਾਮੀਤਿ। **ਸੋਸਿ ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਨਾਰਦ, ਇਦਾਨਿ ਝਾਨਸੁਖਂ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਸੁਖਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਾਮਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਕਿਲੇਸਦੁਕ੍ਖਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਦੇਵ ਵਰਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਝਾਨਸੁਖਂ ਇਚ੍ਛ ਪਤ੍ਥੇਹੀਤਿ।

ਨਾਰਦੋ ''ਇਦਂ ਆਚਰਿਯ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਦੁਸ੍ਸਹਂ, ਨ ਤਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਨਾਰਦ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਾਮ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਮੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੨. ''ਕਿਚ੍ਛਕਾਲੇ ਕਿਚ੍ਛਸਹੋ, ਯੋ ਕਿਚ੍ਛਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤਿ।
ਸ ਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਸੁਖਂ ਧੀਰੋ, ਯੋਗਂ ਸਮਧਿਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਨਾਨੁਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਨਾਰਦ, ਯੋ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਹਰਣੂਪਾਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕਿਚ੍ਛਸਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਿਚ੍ਛਂ ਨਾਨੁਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਸੇ ਅਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਤੇਹਿ ਉਪਾਯੇਹਿ ਤਂ ਕਿਚ੍ਛਂ ਅਭਿਭਵਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤਿ, ਸੋ ਧੀਰੋ ਕਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਿਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਰਾਮਿਸਸੁਖਸਙ੍ਖਾਤਂ ਝਾਨਸੁਖਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਵਾ ਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਯੋਗਸੁਖਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਕਿਲਮਨ੍ਤੋਵ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ।

ਸੋ ''ਆਚਰਿਯ, ਕਾਮਸੁਖਂ ਨਾਮ ਉਤ੍ਤਮਸੁਖਂ, ਨ ਤਂ ਜਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਨਾਰਦ, ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਨ ਕੇਨਚਿ ਕਾਰਣੇਨ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੩. ''ਨ ਹੇਵ ਕਾਮਾਨ ਕਾਮਾ, ਨਾਨਤ੍ਥਾ ਨਾਤ੍ਥਕਾਰਣਾ।
ਨ ਕਤਞ੍ਚ ਨਿਰਙ੍ਕਤ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਾ ਚਵਿਤੁਮਰਹਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਮਾਨ ਕਾਮਾ**ਤਿ ਕਾਮਾਨਂ ਕਾਮਾ, ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਾਨਂ ਪਤ੍ਥਨਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਨਤ੍ਥਾ ਨਾਤ੍ਥਕਾਰਣਾ**ਤਿ ਨ ਅਨਤ੍ਥਤੋ ਨ ਅਤ੍ਥਕਾਰਣਾ। **ਨ ਕਤਞ੍ਚ ਨਿਰਙ੍ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਤਞ੍ਚ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਂ ਝਾਨਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਨਾਰਦ, ਨ ਹੇਵ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਪਤ੍ਥਨਾਯ ਧਮ੍ਮਾ ਚਵਿਤੁਮਰਹਸਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਨਤ੍ਥੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਂ ਪਟਿਹਨਿਤੁਕਾਮੋ ਨਾਨਤ੍ਥਾ ਨ ਅਤ੍ਥੇਨਪਿ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ ਧਮ੍ਮਾ ਚਵਿਤੁਮਰਹਸਿ, ''ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਕਾਰਣਾਪਿ ਨ ਧਮ੍ਮਾ ਚਵਿਤੁਮਰਹਸਿ, ਕਤਂ ਪਨ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਂ ਝਾਨਸੁਖਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਧਮ੍ਮਾ ਚਵਿਤੁਮਰਹਸੀਸਿ।

ਏਵਂ ਸਰਭਙ੍ਗੇਨ ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਧਮ੍ਮੇ ਦੇਸਿਤੇ ਕਾਲ਼ਦੇਵਿਲੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੪. ''ਦਕ੍ਖਂ ਗਹਪਤੀ ਸਾਧੁ, ਸਂਵਿਭਜ੍ਜਞ੍ਚ ਭੋਜਨਂ।
ਅਹਾਸੋ ਅਤ੍ਥਲਾਭੇਸੁ, ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਥੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖਂ ਗਹਪਤੀ**ਤਿ ਨਾਰਦ ਘਰਾਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਗਹਪਤੀਨਂ ਭੋਗੁਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਅਨਲਸਜਛੇਕਕੁਸਲਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦਕ੍ਖਂ ਨਾਮ ਸਾਧੁ, ਦਕ੍ਖਭਾਵੋ ਭਦ੍ਦਕੋ। **ਸਂਵਿਭਜ੍ਜਞ੍ਚ ਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਭੋਗਾਨਂ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੋਗਕਰਣਂ ਦੁਤਿਯਂ ਸਾਧੁ। **ਅਹਾਸੋ ਅਤ੍ਥਲਾਭੇਸੂ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਸੇਨ ਅਹਾਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਿਲਾਵਿਤਤ੍ਤਂ ਤਤਿਯਂ ਸਾਧੁ। **ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਦਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਯਸਵਿਨਾਸੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ **ਅਬ੍ਯਥੋ** ਅਕਿਲਮਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਸਾਧੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ, ਨਾਰਦ, ''ਝਾਨਂ ਮੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਮਾ ਸੋਚਿ, ਸਚੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵਸਂ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਨਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਤੇ ਝਾਨਂ ਪੁਨ ਪਾਕਤਿਕਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਤਂ ਪੁਨ ਕਾਲ਼ਦੇਵਿਲੇਨ ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਓਵਦਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੫. ''ਏਤ੍ਤਾਵਤੇਤਂ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ, ਅਪਿ ਸੋ ਦੇਵਿਲੋ ਬ੍ਰਵਿ।
ਨ ਯਿਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪਿਯੋ, ਯੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵਸਂ ਵਜੇ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਏਤਂ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਸੋਯਂ ਦੇਵਿਲੋ ਅਬ੍ਰਵਿ। ਯੋ ਪਨ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵਸਂ ਵਜਤਿ, ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਪਾਪਿਯੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਰਭਙ੍ਗੋ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਨਾਰਦ, ਇਦਂ ਤਾਵ ਸੁਣ, ਯੋ ਹਿ ਪਠਮਮੇਵ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠਮਾਣਵਕੋ ਵਿਯ ਸੋਚਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਨਿਗਮੇ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਅਹੋਸਿ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਗਬਲੋ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਂ ਮੇ ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਪੁਟ੍ਠੇਹਿ, ਕਿਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇਨ, ਕਿਂ ਦਾਨਾਦੀਹਿ ਪੁਞ੍ਞੇਹਿ ਕਤੇਹਿ, ਕਞ੍ਚਿ ਅਪੋਸੇਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪੁਞ੍ਞਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਪੋਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ਸੋ ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਸਨ੍ਨਦ੍ਧੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਿਧਵਾਯ ਨਾਮ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਗਿਰਿਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਬ੍ਬਤਜਾਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਪਕ੍ਕਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਸਬ੍ਬਦਾ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੁਬ੍ਬਲਕਾਲੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਚਰਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣੇ ਮਿਗੇ ਪਬ੍ਬਤਜਾਲਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਅਨਾਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋਵ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਕਾਲੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਮਤ੍ਥਕਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯਂ ਜਾਤਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇਹਿ ਨ ਲਭਿ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਅਪਰਾਪਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਨੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਖਾਦਨੀਯਂ

ਭੋਜਨੀਯਂ, ਨ ਪਾਨੀਯਂ ਪਸ੍ਸਿ, ਸਰੀਰਂ ਮਿਲਾਯਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਗਿਮ੍ਹਕਾਲੇ ਪਥਵੀ ਵਿਯ ਸਰੀਰਂ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਿਯੋ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਸੋ ਦੁਰੂਪੋ ਦੁਸ੍ਸਣ੍ਠਿਤੋ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿ।

ਏਵਂ ਅਦ੍ਧਾਨੇ ਗਤੇ ਸਿਵਿਰਟ੍ਠੇ ਸਿਵਿਰਾਜਾ ਨਾਮ ''ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਙ੍ਗਾਰਪਕ੍ਕਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਸਨ੍ਨਦ੍ਧੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਮਾਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤੋਪਿ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਾਮਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਅਹਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਅਨੁਭੋਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਕੋਸੀ''ਤਿ? ''ਸਿਵਿਰਾਜਾਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਇਧਾਗਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਮਿਗਮਂਸਂ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਿਨਾਵ ਕਾਰਣੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਿਤਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਆਹ –

੬੬. ''ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂਵ ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਂ, ਸਿਵਿ ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਮਾਮਿਵ।
ਕਮ੍ਮਂ ਵਿਜ੍ਜਞ੍ਚ ਦਕ੍ਖੇਯ੍ਯਂ, ਵਿਵਾਹਂ ਸੀਲਮਦ੍ਦਵਂ।
ਏਤੇ ਚ ਯਸੇ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਸੇਹਿ ਕਮ੍ਮੇਹਿ॥

੬੭. ''ਸੋਹਂ ਸਹਸ੍ਸਜੀਨੋਵ, ਅਬਨ੍ਧੁ ਅਪਰਾਯਣੋ।
ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਾ ਅਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ, ਯਥਾ ਪੇਤੋ ਤਥੇਵਹਂ॥

੬੮. ''ਸੁਖਕਾਮੇ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਆਪਨ੍ਨੋਸ੍ਮਿ ਪਦਂ ਇਮਂ।
ਸੋ ਸੁਖਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਠਿਤੋ ਭਾਣੁਮਤਾਮਿਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂਵ ਹਤ੍ਥਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਅਤ੍ਥਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਯ। **ਸਿਵੀ**ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। **ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਮਾਮਿ**ਵਾਤਿ ਮਾਦਿਸੋ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦਿਭੇਦਂ ਆਜੀਵਸਾਧਕਂ ਕਿਚ੍ਚਂ। **ਵਿਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਹਤ੍ਥਿਸਿਪ੍ਪਾਦਿਕਂ ਸਿਪ੍ਪਂ। **ਦਕ੍ਖੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਭੋਗੁਪ੍ਪਾਦਨਕੋਸਲ੍ਲਂ। **ਵਿਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ। **ਸੀਲਮਦ੍ਦਵ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਸੀਲਞ੍ਚੇਵ ਮੁਦੁਵਚਨਂ ਹਿਤਕਾਮਂ ਪਾਪਨਿਵਾਰਣਂ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਤਞ੍ਚ। ਸੋ ਹਿ ਇਧ ਮਦ੍ਦਵੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਏਤੇ ਚ ਯਸੇ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਏਤ੍ਤਕੇ ਯਸਦਾਯਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ। **ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਸੇਹਿ ਕਮ੍ਮੇਹੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮੇਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯਦਾਯਕਂ ਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨ ਭੋਗੇ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਅਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਪਾਪਨਿਵਾਰਣਸਮਤ੍ਥੇ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇ ਅਭਜਿਤ੍ਵਾ ਇਮੇ ਏਤ੍ਤਕੇ ਯਸਦਾਯਕਤ੍ਤਾ ''ਯਸੇ''ਤਿ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਤੇ ਲੋਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਕਤੇਹਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਹਿ ਇਦਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀਤਿ।

ਸਹਸ੍ਸਜੀਨੋਵਾਤਿ ਸਹਸ੍ਸਜੀਨਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸ੍ਵਾਹਂ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭੋਗੇ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯਂ, ਤੇਹਿ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਭੋਗੇਹਿ ਜਿਤੋਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪਰਾਯਣੋ**ਤਿ ਅਸਰਣੋ, ਨਿਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਤੋ। **ਯਥਾ ਪੇਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਤੋ ਪੇਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਜੀਵਮਾਨੋਯੇਵ ਤਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਜਾਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਖਕਾਮੇ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸੁਖਕਾਮੇ ਸਤ੍ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ। ''ਸੁਖਕਾਮੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸਯਂ ਸੁਖਕਾਮੋ ਪਰਂ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਪਨ੍ਨੋਸ੍ਮਿ ਪਦਂ ਇਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ। ਪਥਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਥਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਠਿਤੋ ਭਾਣੁਮਤਾਮਿ**ਵਾਤਿ ਭਾਣੁਮਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਗ੍ਗਿ, ਵੀਤਚ੍ਚਿਕਙ੍ਗਾਰੇਹਿ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਕਿਣ੍ਣੋ ਵਿਯ ਸਰੀਰੇ ਉਟ੍ਠਿਤੇਨ ਮਹਾਦਾਹੇਨ ਦਯ੍ਹਨ੍ਤੋ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਂ ਨ ਵਿਨ੍ਦਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਹੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਖਕਾਮੋ ਪਰੰ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਪਾਪੰ ਮਾ ਕਰਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰੰ ਪੂਰੇਸਿ। ਸਰਭਙ੍ਗਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਕਾਰਣੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੰ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਸੰਵੇਗੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਟ੍ਠੰ ਝਾਨੰ ਪਟਿਪਾਕਤਿਕੰ ਅਕਾਸਿ। ਸਰਭਙ੍ਗੋ ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤੁੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਨਾਰਦੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਨਗਰਸੋਭਿਣੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ, ਸਾਲਿਸ੍ਸਰੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮੇਣ੍ਡਿਸ੍ਸਰੋ ਕਸ੍ਸਪੋ, ਪਬ੍ਬਤੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ, ਕਾਲਦੇਵਿਲੋ ਕਚ੍ਚਾਯਨੋ, ਅਨੁਪਿਯੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਕਿਸਵਚ੍ਛੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਸਰਭਙ੍ਗੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੪੨੪] ੮. ਆਦਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਦਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਸਦਿਸਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਸਦਿਸਦਾਨੰ **ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾਤੋ** (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨੯੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬੰ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦਿਨ੍ਨਦਿਵਸਤੋ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾਵ , ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਸਦਿਸਦਾਨੰ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਨਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਦਾਨਪਤਿਟ੍ਠਾਪਨੰ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾਵ ਮਹਾਦਾਨੰ ਅਦੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਸਿਵਿਰਟ੍ਠੇ ਰੋਰੁਵਨਗਰੇ ਰੋਰੁਵਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਮ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਜਨੰ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕਪਣਦ੍ਧਿਕਵਨਿਬ੍ਬਕਯਾਚਕਾਦੀਨੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਮੁਦ੍ਦਵਿਜਯਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਦਾਨਗ੍ਗੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਦਾਨੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਲੋਲਸਤ੍ਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਮੰ ਨ ਹਾਸੇਤਿ, ਅਹੰ ਖੋ ਪਨ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨੰ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾਨੰ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਤੇ ਚ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਸ੍ਸਤਿ, ਕੰ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਦੇਵਿਯਾ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਾ ਆਹ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਤਬ੍ਬਦਾਨਬਲੇਨ ਸੀਲਬਲੇਨ ਸਚ੍ਚਬਲੇਨ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਆਗਤਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਸੀਲੰ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸਪਰਿਜਨੋ ਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾਨਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੁਮਨਪੁਪ੍ਫਪੁਣ੍ਣੰ ਸੁਵਣ੍ਣਸਮੁਗ੍ਗੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਾਨਿ ਪਥਵਿਯੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਚੀਨਦਿਸਾਭਿਮੁਖੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਪਾਚੀਨਦਿਸਾਯ ਅਰਹਨ੍ਤੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ, ਸਚੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕੋਚਿ ਗੁਣੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਅਨੁਕਮ੍ਪੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਪੁਪ੍ਫਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਖਿਪਿ। ਪਾਚੀਨਦਿਸਾਯ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਭਾਵੇਨ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਾਗਮਿੰਸੁ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸੰ ਨਮਸ੍ਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਨਾਗਤਾ। ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸੰ ਨਮਸ੍ਸਿ, ਤਤੋਪਿ ਨਾਗਤਾ। ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸੰ ਨਮਸ੍ਸਿ, ਨਮਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ''ਉਤ੍ਤਰਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸਵਾਸਿਨੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਸਤ੍ਤ ਪੁਪ੍ਫਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰੇ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸਤਾਨੰ ਉਪਰਿ ਪਤਿੰਸੁ।

ਤੇ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨਾ ਰਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਤ੍ਤ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਰਿਸਾ, ਰਾਜਾ ਵੋ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਤ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਓਤਰਿਂਸੁ। ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪੁਨਦਿਵਸਤ੍ਥਾਯ ਪੁਨਦਿਵਸਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਛ ਦਿਵਸੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਰਤਨਖਚਿਤਾਨਿ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਚੀਵਰਾਦਿਕੇ ਸਬ੍ਬਸਮਣਪਰਿਭੋਗੇ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਇਮੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਰਾਜਾ ਚ ਦੇਵੀ ਚ ਉਭੋਪਿ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੯. ''ਆਦਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਗਾਰਸ੍ਮਿਂ, ਯਂ ਨੀਹਰਤਿ ਭਾਜਨਂ।
ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਨੋ ਚ ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਡਯ੍ਹਤਿ॥

੭੦. ''ਏਵਮਾਦੀਪਿਤੋ ਲੋਕੋ, ਜਰਾਯ ਮਰਣੇਨ ਚ।
ਨੀਹਰੇਥੇਵ ਦਾਨੇਨ, ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੁਨੀਹਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਦਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਙ੍ਖਣੇ ਪਜ੍ਜਲਿਤੇ। **ਭਾਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਕਰਣਂ। **ਨੋ ਚ ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਡਯ੍ਹਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਡਯ੍ਹਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰੋਪਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪਕਰਣਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਜਰਾਯ ਮਰਣੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤਂ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨੇਸ ਏਕਾਦਸਹਿ ਅਗ੍ਗੀਹਿ ਆਦੀਪਿਤੋ ਨਾਮ। **ਨੀਹਰੇਥੇ**ਵਾਤਿ ਤਤੋ ਏਕਾਦਸਤਿ ਅਗ੍ਗੀਹਿ ਪਜ੍ਜਲਿਤਲੋਕਾ ਦਸਵਿਧਦਾਨਵਤ੍ਥੁਭੇਦਂ ਤਂ ਤਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨਂ ਚੇਤਨਾਯ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਥੇਵ। **ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਂ ਵਾ ਬਹੁਂ ਵਾ ਯਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਦੇਵ ਸੁਨੀਹਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਕਣ੍ਣਿਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰੇਯੇਵ ਓਤਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋਪਿ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਮੂਲਕਪਬ੍ਭਾਰੇਯੇਵ ਓਤਰਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਦੇਵਿਯਾ ਚ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪੀਤਿਯਾ ਪੁਣ੍ਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਤੇ ਅਵਸੇਸਾਪਿ –

੭੧. ''ਯੋ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਦਾਤਿ ਦਾਨਂ, ਉਟ੍ਠਾਨਵੀਰਿਯਾਧਿਗਤਸ੍ਸ ਜਨ੍ਤੁ।
ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸੋ ਵੇਤਰਣਿਂ ਯਮਸ੍ਸ, ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਠਾਨਾਨਿ ਉਪੇਤਿ ਮਚ੍ਚੋ॥

੭੨. ''ਦਾਨਞ੍ਚ ਯੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸਮਾਨਮਾਹੁ, ਅਪ੍ਪਾਪਿ ਸਨ੍ਤਾ ਬਹੁਕੇ ਜਿਨਨ੍ਤਿ।
ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਚੇ ਸਦ੍ਦਹਾਨੋ ਦਦਾਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਸੋ ਹੋਤਿ ਸੁਖੀ ਪਰਤ੍ਥ॥

੭੩. ''ਵਿਚੇਯ੍ਯ ਦਾਨਂ ਸੁਗਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥਂ, ਯੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ ਇਧ ਜੀਵਲੋਕੇ।
ਏਤੇਸੁ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਮਹਪ੍ਫਲਾਨਿ, ਬੀਜਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਯਥਾ ਸੁਖੇਤ੍ਤੇ॥

੭੪. ''ਯੋ ਪਾਣਭੂਤਾਨਿ ਅਹੇਠਯਂ ਚਰਂ, ਪਰੂਪਵਾਦਾ ਨ ਕਰੋਤਿ ਪਾਪਂ।
ਭੀਰੁਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ ਨ ਤਤ੍ਥ ਸੂਰਂ, ਭਯਾ ਹਿ ਸਨ੍ਤੋ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਪਾਪਂ॥

੭੫. ''ਹੀਨੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ, ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ।
ਮਜ੍ਝਿਮੇਨ ਚ ਦੇਵਤ੍ਤਂ, ਉਤ੍ਤਮੇਨ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤਿ॥

੧੬. ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਹਿ ਦਾਨਂ ਬਹੁਧਾ ਪਸਤ੍ਥਂ, ਦਾਨਾ ਚ ਖੋ ਧਮ੍ਮਪਦਂਵ ਸੇਯ੍ਯੋ।
ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬਤਰੇਵ ਸਨ੍ਤੋ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵਜ੍ਝਗਮੁਂ ਸਪਞ੍ਞਾ’’ਤਿ॥ –

ਏਵਮੇਕੇਕਾਯ ਗਾਥਾਯ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਅਗਮਿਂਸੁ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕਯੋਗਾਵਚਰੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਸ੍ਵੇਵ ਉਟ੍ਠਾਨਵੀਰਿਯੇਨ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਧਿਗਤਤ੍ਤਾ ਉਟ੍ਠਾਨਵੀਰਿਯਾਧਿਗਤੋ ਨਾਮ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਯੋ ਜਨ੍ਤੁ ਦਦਾਤਿ ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਉਟ੍ਠਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵੀਰਿਯੇਨ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਜਨ੍ਤੁ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇਸੁ ਦਾਨਂ ਦਦਾਤੀਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਵਾ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਕਤ੍ਵਾਪੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਵੇਤਰਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤਂ, ਅਟ੍ਠ ਮਹਾਨਿਰਯੇ ਸੋਲ਼ਸ ਚ ਉਸ੍ਸਦੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਠਾਨਾਨਿ ਉਪੇਤੀ**ਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਮਾਨਮਾਹੂਤਿ ਸਦਿਸਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਖਯਭੀਰੁਕਸ੍ਸ ਹਿ ਦਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਯਭੀਰੁਕਸ੍ਸ ਯੁਦ੍ਧਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਜੀਵਿਤੇ ਆਲਯਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਜਨ੍ਤੋਵ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਭੋਗੇਸੁ ਆਲਯਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਯਕੋ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਤਂ ਉਭਯਂ ‘‘ਸਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਅਪ੍ਪਾਪਿ ਸਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਥੋਕਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਜੀਵਿਤਾ ਬਹੁਕੇ ਜਿਨਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਅਪ੍ਪਾਪਿ ਮੁਞ੍ਚਚੇਤਨਾ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਮਚ੍ਛੇਰਚਿਤ੍ਤਂ ਲੋਭਾਦਿਂ ਵਾ ਕਿਲੇਸਗਹਨਂ ਜਿਨਾਤਿ। **ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਚੇ**ਤਿ ਥੋਕਮ੍ਪਿ ਚੇ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਫਲਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੋ ਦੇਤਿ। **ਤੇਨੇਵ ਸੋ**ਤਿ ਤੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਵਤ੍ਥੁਕੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇਨਾਪਿ ਚਾਗੇਨ ਸੋ ਪਰਤ੍ਥ ਸੁਖੀ ਹੋਤਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ।

ਵਿਚੇਯ੍ਯ ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਞ੍ਚ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਂ ਪਣੀਤਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਦਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਵਿਚਿਨਾਤਿ ਨਾਮ, ਯੇਸਂ ਤੇਸਂ ਵਾ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦਦਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਂ ਵਿਚਿਨਾਤਿ ਨਾਮ। **ਸੁਗਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਦਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਪਸਤ੍ਥਂ। ਤਤ੍ਥ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਵਿਚਿਨਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **“ਯੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ”**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ।

ਪਾਣਭੂਤਾਨੀਤਿ ਪਾਣਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਭੂਤਾਨਿ। **ਅਹੇਠਯਂ ਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞੇਨ ਅਵਿਹੇਠਯਨ੍ਤੋ ਚਰਮਾਨੋ। **ਪਰੂਪਵਾਦਾ**ਤਿ ਪਰੂਪਵਾਦਭਯੇਨ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। **ਭੀਰੁ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਵਾਦਭੀਰੁਕਂ। **ਨ ਤਤ੍ਥ ਸੂਰ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਪਨ ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਵਾਦੇ ਸੂਰੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਨਪ੍ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ। **ਭਯਾ ਹੀ**ਤਿ ਉਪਵਾਦਭਯੇਨ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

ਹੀਨੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨਾਤਿ ਬਾਹਿਰਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨੇ ਤਾਵ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿਸੀਲਮਤ੍ਤਕਂ ਹੀਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਨਾਮ, ਤੇਨ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਝਾਨਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਮਜ੍ਝਿਮਂ, ਤੇਨ ਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਉਤ੍ਤਮਂ, ਤੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਵਿਸੁਜ੍ਝਤਿ ਨਾਮ। ਸਾਸਨੇ ਪਨ ਸੀਲਵਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਏਕਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯਂ ਪਣਿਧਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਹੀਨਂ ਨਾਮ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਸ੍ਸੇਵ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਂ ਮਜ੍ਝਿਮਂ ਨਾਮ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਂ ਨਾਮ।

ਓਸਾਨਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਦਾਨਂ ਬਹੁਧਾ ਪਸਤ੍ਥਂ ਵਣ੍ਣਿਤਂ, ਦਾਨਤੋ ਪਨ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਕੋਟ੍ਠਾਸਭੂਤਂ ਧਮ੍ਮਪਦਮੇਵ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਕਸ੍ਸਪਦਸਬਲਾਦਯੋ ਪੁਬ੍ਬਤਰੇਵ ਵੇਸ੍ਸਭੂਦਸਬਲਾਦਯੋ ਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਸਪਞ੍ਞਾ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਅਜ੍ਝਗਮੁਂ ਅਧਿਗਤਾਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਤੁ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਅਨੁਮੋਦਨਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤਾ। ਰਾਜਾਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਠਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਏਵਂ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵਿਚੇਯ੍ਯ ਦਾਨਂ ਅਦਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਂਸੁ, ਸਮੁਦ੍ਦਵਿਜਯਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਰੋਰੁਵਮਹਾਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਦਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੪੨੫] ੯. ਅਟ੍ਠਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਗਙ੍ਗਾ ਕੁਮੁਦਿਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਿਲੇਸਵਸੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਨੀਯੋ। ਅਤੀਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾਪਿ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਤੋਸੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਮਤ੍ਤਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਤੇ ਗੀਵਾਯਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ , ਏਵਂ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਾਤੁਗਾਮੋ, ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਕਿਲੇਸਵਸਂ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਚ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਚ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਧਨਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਹਪਂਸੁਕੀਲ਼ਕਾ ਸਹਾਯਕਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਏਕਾਚਰਿਯਕੁਲੇਯੇਵ ਸਿਪ੍ਪਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋਪਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇਯੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਯਞ੍ਚ ਏਕਾ ਨਗਰਸੋਭਿਣੀ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਅਭਿਰੂਪਾ ਅਹੋਸਿ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੇ ਤਾਯੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਤਂ ਵਿਜਹਿ, ਤਥੇਵ ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰਮਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮੁਲ੍ਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਜਾਤਂ। ਸੋ ਰਾਜਕੁਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਵੇਲਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਗਰਸੋਭਿਣਿਯਾਯੇਵ ਗੇਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਤਸ੍ਸਾ ਗੇਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਸਹਸ੍ਸਂ ਆਭਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਂ ਅਜ੍ਜੇਵ ਅਤਿਵਿਕਾਲੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਗੇਹਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਪਵਿਟ੍ਠੋਸ੍ਮਿ, ਸ੍ਵੇ ਪਨ ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚਾਹਂ ਅਜ੍ਜ ਓਕਾਸਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਞ੍ਞੇਸੁਪਿ ਦਿਵਸੇਸੁ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥਕੋਵ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਧਨਂ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਦਾਨਿਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਵਮਾਹ ''ਸਾਮਿ, ਮਯਂ ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਯੋ ਨਾਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਕੇਲ਼ਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਭਦ੍ਦੇ, ਸ੍ਵੇ ਦਿਗੁਣਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿ। ਨਗਰਸੋਭਿਣੀ ਦਾਸਿਯੋ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਏਤਸ੍ਸ ਇਧ ਠਤ੍ਵਾ ਮਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਮਾ ਅਦਤ੍ਥ, ਗੀਵਾਯਂ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਥਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਯੋ ਤਥਾ ਕਰਿਂਸੁ। ਅਥ ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਇਮਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਂ ਖਾਦਿਂ, ਸਾ ਮਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ, ਅਹੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਪਾਪੋ ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ''ਤਿ। ਸੋ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਅਗੁਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋਵ ਵਿਰਜ੍ਜਿ, ਪਟਿਕੂਲਸਞ੍ਞਂ ਪਟਿਲਭਿ, ਘਰਾਵਾਸੇਪਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ''ਕਿਂ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਮ੍ਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਅਸ੍ਸਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਕਹਂ ਮਮ ਸਹਾਯੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਨਗਰਸੋਭਿਣਿਯਾਪਿ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਸਕਲਨਗਰੇ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤਿ ਤੇ ਦੇਵ, ਸਹਾਯੋ ਲਜ੍ਜਾਯ ਘਰਮ੍ਪਿ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ

ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਗਰਸੋਭਿਣਿੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਹਾਯੰ ਗੀਵਾਯੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਚ੍ਚੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਪਾਪੇ ਜਮ੍ਮੀ, ਸੀਘੰ ਮਮ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਗਤਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਨੇਹਿ, ਨੋ ਚੇ ਆਨੇਸ੍ਸਸਿ, ਜੀਵਿਤੰ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਰਥੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੀ ਸੁਤਵਸੇਨ ਤੰ ਠਾਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਜ, ਮਯਾ ਅਨ੍ਧਬਾਲਭਾਵੇਨ ਕਤੰ ਦੋਸੰ ਖਮਥ, ਅਹੰ ਨ ਪੁਨੇਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ, ਖਮਾਮਿ ਤੇ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਤਯਿ ਆਘਾਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਚੇ ਮੇ ਖਮਥ, ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਥੰ ਅਭਿਰੁਹਥ, ਨਗਰੰ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ, ਗਤਕਾਲੇ ਯੰ ਮਮ ਘਰੇ ਧਨੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਇਦਾਨਿ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਯਦਾ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ ਯੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਪਿ ਨਾਮ ਤਦਾ ਗਚ੍ਛੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੭. ''ਗਙ੍ਗਾ ਕੁਮੁਦਿਨੀ ਸਨ੍ਤਾ, ਸਙ੍ਖਵਣ੍ਣਾ ਚ ਕੋਕਿਲਾ।
ਜਮ੍ਬੂ ਤਾਲਫਲੰ ਦਜ੍ਜਾ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਦ੍ਦੇ, ਯਥਾ ਹਿ ਕੁਮੁਦਸਰਾ ਕੁਮੁਦੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਤਥੇਵ ਸਚੇ ਸਕਲਾਪਿ ਮਹਾਗਙ੍ਗਾ ਕੁਮੁਦਿਨੀ ਸੀਘਸੋਤੰ ਪਹਾਯ ਸਨ੍ਤਾ ਉਪਸਨ੍ਤਾ ਸਿਯਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਕੋਕਿਲਾ ਚ ਸਙ੍ਖਵਣ੍ਣਾ ਭਵੇਯਜੁੰ, ਸਬ੍ਬੋ ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖੋ ਚ ਤਾਲਫਲੰ ਦਦੇਯਜ। **ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਅਥ ਤਾਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਸਮਾਗਮੋ ਨੂਨ ਸਿਯਾ, ਭਵੇਯਜ ਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਤਾਯ ''ਏਹਿ, ਅਯਜ, ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੭੮. ''ਯਦਾ ਕਚ੍ਛਪਲੋਮਾਨੰ, ਪਾਵਾਰੋ ਤਿਵਿਧੋ ਸਿਯਾ।
ਹੇਮਨ੍ਤਿਕੰ ਪਾਵੁਰਣੰ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੭੯. ''ਯਦਾ ਮਕਸਪਾਦਾਨੰ, ਅਟ੍ਟਾਲੋ ਸੁਕਤੋ ਸਿਯਾ।
ਦਲ੍ਹੋ ਚ ਅਵਿਕਮ੍ਪੀ ਚ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੦. ''ਯਦਾ ਸਸਵਿਸਾਣਾਨੰ, ਨਿਸ੍ਸੇਣੀ ਸੁਕਤਾ ਸਿਯਾ।
ਸਗ੍ਗਸ੍ਸਾਰੋਹਣਤ੍ਥਾਯ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੧. ''ਯਦਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਮਾਰੁਯ੍ਹ, ਚਨ੍ਦੰ ਖਾਦੇਯਜੁ ਮੂਸਿਕਾ।
ਰਾਹੁਞ੍ਚ ਪਰਿਪਾਤੇਯਜੁੰ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੨. ''ਯਦਾ ਸੁਰਾਘਟੰ ਪਿਤ੍ਵਾ, ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਗਣਚਾਰਿਣੀ।
ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਯਜੁੰ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੩. ''ਯਦਾ ਬਿਮ੍ਬੋਟ੍ਠਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਗਦ੍ਰਭੋ ਸੁਮੁਖੋ ਸਿਯਾ।
ਕੁਸਲੋ ਨਚ੍ਚਗੀਤਸ੍ਸ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੪. ''ਯਦਾ ਕਾਕਾ ਉਲੂਕਾ ਚ, ਮਨ੍ਤਯੇਯਜੁੰ ਰਹੋਗਤਾ।
ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਪਿਹਯਜੇਯਜੁੰ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੫. ‘‘ਯਦਾ ਮੁਲ਼ਾਲਪਤ੍ਤਾਨਂ, ਛਤ੍ਤੁਂ ਥਿਰਤਰਂ ਸਿਯਾ।
ਵਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤਾਯ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੬. ‘‘ਯਦਾ ਕੁਲਕੋ ਸਕੁਣੋ, ਪਬ੍ਬਤਂ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨਂ।
ਤੁਣ੍ਡੇਨਾਦਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ॥

੮੭. ‘‘ਯਦਾ ਸਾਮੁਦ੍ਦਿਕਂ ਨਾਵਂ, ਸਯਨ੍ਤਂ ਸਵਟਾਕਰਂ।
ਚੇਟੋ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਿਵਿਧੋ**ਤਿ ਏਕੋ ਕਚ੍ਛਪਲੋਮਮਯੇਨ ਪੁਪ੍ਫੇਨ, ਏਕੋ ਤੂਲੇਨ, ਏਕੋ ਉਭਯੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਤਿਪ੍ਪਕਾਰੋ। **ਹੇਮਨ੍ਤਿਕਂ ਪਾਵੁਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਹਿਮਪਾਤਸਮਯੇ ਪਾਵੁਰਣਾਯ ਭਵਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ। **ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਮ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਸਂਸਗ੍ਗੋ ਸਿਯਾ। ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਪਦਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। **ਅਟ੍ਟਾਲੋ ਸੁਕਤੋ**ਤਿ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਸਤਂ ਧਾਰੇਤੁਂ ਯਥਾ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਂ ਸੁਕਤੋ। **ਪਰਿਪਾਤੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਪਲਾਪੇਯ੍ਯੁਂ। **ਅਙ੍ਗਾਰੇ**ਤਿ ਵੀਤਚ੍ਚਿਕਙ੍ਗਾਰਸਨ੍ਥਰੇ। **ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਂ ਸੁਰਾਘਟਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਾ ਵਸੇਯ੍ਯੁਂ। **ਬਿਮ੍ਬੋਟ੍ਠਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਬਿਮ੍ਬਫਲਸਦਿਸੇਹਿ ਓਟ੍ਠੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਸੁਮੁਖੋ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਆਦਾਸਸਦਿਸੋ ਮੁਖੋ। **ਪਿਹਯੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪਿਹਯੇਯ੍ਯੁਂ ਪਤ੍ਥੇਯ੍ਯੁਂ। **ਮੁਲ਼ਾਲਪਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਣ੍ਹਾਨਂ ਮੁਲ਼ਾਲਗਚ੍ਛਪਤ੍ਤਾਨਂ। **ਕੁਲਕੋ**ਤਿ ਏਕੋ ਖੁਦ੍ਦਕਸਕੁਣੋ। **ਸਾਮੁਦ੍ਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਮਹਾਨਾਵਂ। **ਸਯਨ੍ਤਂ ਸਵਟਾਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਨ੍ਤੇਨ ਚੇਵ ਵਟਾਕਰੇਨ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰਯੁਤ੍ਤਂ। **ਚੇਟੋ ਆਦਾਯਾ**ਤਿ ਯਦਾ ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਵਂ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਗਾਮਦਾਰਕੋ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮਿਨਾ ਅਟ੍ਠਾਨਪਰਿਕਪ੍ਪੇਨ ਏਕਾਦਸ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਗਰਸੋਭਿਣੀ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੪੨੬] ੧੦. ਦੀਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਖਮਨੀਯਂ ਯਾਪਨੀਯਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਏਲ਼ਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਗਿਰਿਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਏਕਦ੍ਵਾਰੇ ਗਿਰਿਬ੍ਬਜਸੇਨਾਸਨੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪੇਯੇਵਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਏਲ਼ਕਪਾਲਕਾ ‘‘ਏਲ਼ਕਾ ਏਤ੍ਥ ਚਰਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਗਿਰਿਬ੍ਬਜਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਯਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਾ ਏਲ਼ਿਕਾ ਦੂਰੇ ਚਰਮਾਨਾ ਏਲ਼ਕੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਓਹੀਯਿ। ਤਂ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿਂ ਏਕੋ ਦੀਪਿਕੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਗਿਰਿਬ੍ਬਜਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾਪਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਏਸ ਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਠਿਤੋ, ਸਚੇ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਮੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਪੁਰਿਸਕਾਰਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਨਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਮੁਖਂ ਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪਿਕਸ੍ਸ ‘‘ਇਤੋ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਤੋ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਗਹਣਂ ਅਨੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਤਂ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾ ਏਲ਼ਿਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਾਯਕੁਸਲਤਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਂ

ਕਤ੍ਵਾ ਦੀਪਿਕਤੋ ਮੁਚ੍ਚੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਸੋ ਦੀਪਿਕੋ ਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਨਂ ਵਿਰਵਨ੍ਤਿਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਮਹਾਭੋਗਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਿਰਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਰਾਜਗਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਗਿਰਿਬ੍ਬਜੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਏਲ਼ਕਪਾਲਕੇਸੁ ਏਲ਼ਕੇ ਚਰਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਦਿਵਸਂ ਏਵਮੇਵ ਏਕਂ ਏਲ਼ਿਕਂ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕੋ ਦੀਪਿਕੋ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾਪਿ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਧੁਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹਦਯਮਸ੍ਸ ਮੁਦੁਕਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੂਰਤੋਵ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਆਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੮. ''ਖਮਨੀਯਂ ਯਾਪਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਮਾਤੁਲ ਤੇ ਸੁਖਂ।
ਸੁਖਂ ਤੇ ਅਮ੍ਮਾ ਅਵਚ, ਸੁਖਕਾਮਾਵ ਤੇ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਖਂ ਤੇ ਅਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾਪਿ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਖਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਮਂ ਅਵਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤੁਲ ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਖਂ ਏਵ ਇਚ੍ਛਾਮਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੀਪਿਕੋ ''ਅਯਂ ਧੁਤ੍ਤਿਕਾ ਮਂ ਮਾਤੁਲਵਾਦੇਨ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ, ਨ ਮੇ ਕਕ੍ਖਲ਼ਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੯. ''ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਮੇ ਅਵਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਹੇਠਯਿਤ੍ਵਾਨ ਏਲ਼ਿਕੇ।
ਸਾਜ੍ਜ ਮਾਤੁਲਵਾਦੇਨ, ਮੁਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਾ ਨੁ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਮਣ੍ਡਲਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਹੇਠਯਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਸਿ, ਸਾ ਤ੍ਵਂ ''ਅਜ੍ਜ ਮਾਤੁਲਵਾਦੇਨ ਮੁਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਾਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ ਨੁ, ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਸਿ ਮਞ੍ਞੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ''ਮਾਤੁਲ, ਮਾ ਏਵਂ ਕਰੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੦. ''ਪੁਰਤ੍ਥਾਮੁਖੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਮੁਖਮਾਗਤਾ।
ਪਚ੍ਛਤੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ, ਕਥਂ ਖ੍ਵਾਹਂ ਅਵਕ੍ਕਮਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਮੁਖਂ। **ਕਥਂ ਖ੍ਵਾਹਂ ਅਵਕ੍ਕਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਪਚ੍ਛਤੋ ਠਿਤਂ ਅਹਂ ਕਥਂ ਅਵਕ੍ਕਮਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਨਂ ਸੋ ''ਕਿਂ ਕਥੇਸਿ ਏਲ਼ਿਕੇ, ਮਮ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੧. ''ਯਾਵਤਾ ਚਤੁਰੋ ਦੀਪਾ, ਸਸਮੁਦ੍ਦਾ ਸਪਬ੍ਬਤਾ।
ਤਾਵਤਾ ਮਯ੍ਹਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ, ਕਥਂ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਵਿਵਜ੍ਜਯੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਤਾਵਤਾਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ ਮਮ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਿਕਾ ‘‘ਅਯਂ ਪਾਪੋ ਮਧੁਰਕਥਾਯ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ, ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੨. ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮੇਤਮਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਚ ਭਾਤਰੋ।
ਦੀਘਂ ਦੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ, ਸਾਮ੍ਹਿ ਵੇਹਾਯਸਾਗਤਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕ੍ਖਿਂਸੂ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮੇ ਏਤਂ ਮਾਤਾ ਚ ਪਿਤਾ ਚ ਭਾਤਰੋ ਚ ਆਚਿਕ੍ਖਿਂਸੁ। **ਸਾਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਸਾ ਅਹਂ ਞਾਤਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਤਵ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਦੀਘਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਵ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੀ **ਵੇਹਾਯਸਾ** ਆਕਾਸੇਨ ਆਗਤਾਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸੋ ‘‘ਜਾਨਾਮਿ ਤੇ ਅਹਂ ਆਕਾਸੇਨ ਆਗਤਭਾਵਂ, ਏਵਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਭਕ੍ਖੇ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੩. ‘‘ਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਆਯਨ੍ਤਿਂ, ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਸ੍ਮਿ ਏਲ਼ਿਕੇ।
ਮਿਗਸਙ੍ਘੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਥ, ਭਕ੍ਖੋ ਮੇ ਨਾਸਿਤੋ ਤਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਰਣਂ ਆਹਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ‘‘ਮਾਤੁਲ, ਮਾ ਏਵਰੂਪਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਮੇ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਵਿਲਪਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਨਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤਿਯੇਵ ਖਨ੍ਧੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ।

੯੪. ‘‘ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤਿਯਾ, ਏਲ਼ਕਿਯਾ ਰੁਹਗ੍ਘਸੋ।
ਗਲਕਂ ਅਨ੍ਵਾਵਮਦ੍ਦਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਦੁਟ੍ਠੇ ਸੁਭਾਸਿਤਂ॥

੯੫. ‘‘ਨੇਵ ਦੁਟ੍ਠੇ ਨਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਧਮ੍ਮੋ ਨ ਸੁਭਾਸਿਤਂ।
ਨਿਕ੍ਕਮਂ ਦੁਟ੍ਠੇ ਯੁਞ੍ਜੇਥ, ਸੋ ਚ ਸਬ੍ਭਿਂ ਨ ਰਞ੍ਜਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ –

ਤਤ੍ਥ **ਰੁਹਗ੍ਘਸੋ**ਤਿ ਰੁਹਿਰਭਕ੍ਖੋ ਲੋਹਿਤਪਾਯੀ ਸਾਹਸਿਕਦੀਪਿਕੋ। **ਗਲਕਂ ਅਨ੍ਵਾਵਮਦ੍ਦੀ**ਤਿ ਗੀਵਂ ਮਦ੍ਦਿ, ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਫਾਲੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਯੋ**ਤਿ ਕਾਰਣਂ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਸਭਾਵੋ। **ਸੁਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਕਥਿਤਵਚਨਂ, ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਦੁਟ੍ਠੇ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਕ੍ਕਮਂ ਦੁਟ੍ਠੇ ਯੁਞ੍ਜੇਥਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੁਟ੍ਠਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਰਕ੍ਕਮਮੇਵ ਯੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ। **ਸੋ ਚ ਸਬ੍ਭਿਂ ਨ ਰਞ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਬ੍ਭਿਂ ਸੁਨੂਰਂ ਸੁਭਾਸਿਤਂ ਨ ਰਞ੍ਜਤਿ, ਨ ਪਿਯਾਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਾਪਸੋ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਦ੍ਦਸ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਏਲ਼ਿਕਾਵ ਏਤਰਹਿ ਏਲ਼ਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਦੀਪਿਕੋਪਿ ਏਤਰਹਿ ਦੀਪਿਕੋਵ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦੀਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਜਾਤਕੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕਚ੍ਚਾਨੀ ਅਟ੍ਠਸਦ੍ਦਞ੍ਚ, ਸੁਲਸਾ ਚ ਸੁਮਙ੍ਗਲਂ।
ਗਙ੍ਗਮਾਲਞ੍ਚ ਚੇਤਿਯਂ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚੇਵ ਆਦਿਤ੍ਤਂ।

ਅਟ੍ਠਾਨਵ੍ਹੇਵ ਦੀਪਿ ਚ, ਦਸ ਅਟ੍ਠਨਿਪਾਤਕੇ॥

ਅਟ੍ਠਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਨਵਕਨਿਪਾਤੋ

[੪੨੭] ੧. ਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਰਿਸङ੍ਕੁਪਥੋ ਨਾਮਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਏਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਥਕਾਮੇਹਿ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਚੇਵ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਹਿ ਚ ''ਏਵੰ ਤੇ ਅਭਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਆਲੋਕਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਵਿਲੋਕਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਪਸਾਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਪਾਰੁਪਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਪਤ੍ਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਪਨਮਤ੍ਤੰ ਭਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੇਨ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਨਾ ਜਾਗਰਿਯਮਨੁਯੁਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਇਦੰ ਆਗਨ੍ਤੁਕਵਤ੍ਤੰ ਨਾਮ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੰ, ਇਦੰ ਗਮਿਕਵਤ੍ਤੰ ਨਾਮ, ਇਮਾਨਿ ਚੁਦ੍ਦਸ ਖਨ੍ਧਕਵਤ੍ਤਾਨਿ, ਅਸੀਤਿ ਮਹਾਵਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਤੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ, ਇਮੇ ਤੇਰਸ ਧੁਤਙ੍ਗਗੁਣਾ ਨਾਮ, ਏਤੇ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਅਹੋਸਿ ਅਕ੍ਖਮੋ ਅਪ੍ਪਦਕ੍ਖਿਣਗ੍ਗਾਹੀ ਅਨੁਸਾਸਨਿੰ। ''ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਵਦਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਮੰ ਕਸ੍ਮਾ ਵਦਥ, ਅਹਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥੰ ਵਾ ਅਨਤ੍ਥੰ ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਵਚਨੀਯੰ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਅਗੁਣਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਚੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਕਾਮਾਨੰ ਵਚਨੰ ਨ ਕਰੋਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵੰ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਮੁਖੇ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਿਜ੍ਝਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਸੁਪਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਗਿਜ੍ਝਰਾਜਾ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਗਿਜ੍ਝਪਰਿਵਾਰੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਸਿ, ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਪਨ ਅਤਿਦੂਰੰ ਉਪ੍ਪਤਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਪਿਤਾ ''ਤਾਤ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਨਾਮ ਠਾਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਓਵਦਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਨ ਵੁਟ੍ਠੇ ਦੇਵੇ ਗਿਜ੍ਝੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸੇ ਓਹਾਯ ਅਤਿਭੂਮਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਮੁਖੰ ਪਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਭਾਵੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧. ''ਪਰਿਸङ੍ਕੁਪਥੋ ਨਾਮ, ਗਿਜ੍ਝਪਨ੍ਥੋ ਸਨਨ੍ਤਨੋ।
ਤਤ੍ਰਾਸਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਗਿਜ੍ਝੋ ਪੋਸੇਸਿ ਜਿਣ੍ਣਕੇ।
ਤੇਸੰ ਅਜਗਰਮੇਦੰ, ਅਚ੍ਚਹਾਸਿ ਬਹੁਤ੍ਤਸੋ॥

੨. ''ਪਿਤਾ ਚ ਪੁਤ੍ਤੰ ਅਵਚ, ਜਾਨੰ ਉਚ੍ਚੰ ਪਪਾਤਿਨੰ।
ਸੁਪਤ੍ਤੰ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਤੇਜਸ੍ਸਿੰ ਦੂਰਗਾਮਿਨੰ॥

੩. ''ਪਰਿਪ੍ਲਵਨ੍ਤੰ ਪਥਵਿੰ, ਯਦਾ ਤਾਤ ਵਿਜਾਨਹਿ।
ਸਾਗਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ, ਚਕ੍ਕੰਵ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ।
ਤਤੋ ਤਾਤ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਮਾਸ੍ਸੁ ਏਤ੍ਤੋ ਪਰੰ ਗਮਿ॥

੪. ''ਉਦਪਤ੍ਤੋਸਿ ਵੇਗੇਨ, ਬਲੀ ਪਕ੍ਖੀ ਦਿਜੁਤ੍ਤਮੋ।
ਓਲੋਕਯਨ੍ਤੋ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗੋ, ਪਬ੍ਬਤਾਨਿ ਵਨਾਨਿ ਚ॥

੫. ''ਅਦ੍ਦਸ੍ਸ ਪਥਵਿੰ ਗਿਜ੍ਝੋ, ਯਥਾਸਾਸਿ ਪਿਤੁਸ੍ਸੁਤੰ।

ਸਾਗਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ, ਚਕ੍ਕਂਵ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ॥

੬. ‘‘ਤਞ੍ਞ ਸੋ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਪਰਮੇਵਚ੍ਚੁਵਤ੍ਤੁਥ।
ਤਞ੍ਞ ਵਾਤਸਿਖਾ ਤਿਕ੍ਖਾ, ਅਚ੍ਚੁਹਾਸਿ ਬਲਿਂ ਦਿਜਂ॥

੭. ‘‘ਨਾਸਕ੍ਖਾਤਿਗਤੋ ਪੋਸੋ, ਪੁਨਦੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁਂ।
ਦਿਜੋ ਬ੍ਯਸਨਮਾਪਾਦਿ, ਵੇਰਮ੍ਭਾਨਂ ਵਸਂ ਗਤੋ॥

੮. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਾ ਚ ਦਾਰਾ ਚ, ਯੇ ਚਞ੍ਞੇ ਅਨੁਜੀਵਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇ ਬ੍ਯਸਨਮਾਪਾਦੁਂ, ਅਨੋਵਾਦਕਰੇ ਦਿਜੇ॥

੯. ‘‘ਏਵਮ੍ਪਿ ਇਧ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ, ਯੋ ਵਾਕ੍ਯਂ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਅਤਿਸੀਮਚਰੋ ਦਿਤ੍ਤੋ, ਗਿਜ੍ਝੋਵਾਤੀਤਸਾਸਨੋ।
ਸ ਵੇ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਪ੍ਪੋਤਿ, ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਸਾਸਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਰਿਸਙ੍ਕੁਪਥੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਕੁਪਥੋ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਖਾਣੁਕੇ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਰਜ੍ਜੁਯੋ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਸੋ ਗਿਜ੍ਝਪਬ੍ਬਤੇ ਜਙ੍ਘਮਗ੍ਗੋ ‘‘ਸਙ੍ਕੁਪਥੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਗਿਜ੍ਝਪਨ੍ਥੋ**ਤਿ ਗਿਜ੍ਝਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਮਹਾਮਗ੍ਗੋ। **ਸਨਨ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਪੋਰਾਣੋ। **ਤਤ੍ਰਾਸੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਿਜ੍ਝਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਸਙ੍ਕੁਪਥੇ ਏਕੋ ਗਿਜ੍ਝੋ ਆਸਿ, ਸੋ ਜਿਣ੍ਣਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਸਿ। **ਅਜਗਰਮੇਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਜਗਰਾਨਂ ਮੇਦਂ। **ਅਚ੍ਚੁਹਾਸੀ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਆਹਰਿ। **ਬਹੁਤ੍ਤਸੋ**ਤਿ ਬਹੁਸੋ। **ਜਾਨਂ ਉਚ੍ਚਂ ਪਪਾਤਿਨ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਅਤਿਉਚ੍ਚਂ ਠਾਨਂ ਲਙ੍ਘਤੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਚ੍ਚੇ ਪਪਾਤੀ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ। **ਤੇਜਸ੍ਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਸਤੇਜਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਦੂਰਗਾਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਤੇਜੇਨ ਦੂਰਗਾਮਿਂ। **ਪਰਿਪ੍ਲਵਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਲਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਉਦਕੇ ਉਪ੍ਲਵਮਾਨਂ। **ਵਿਜਾਨਹੀ**ਤਿ ਵਿਜਾਨਾਸਿ। **ਚਕ੍ਕਂਵ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਤੇ ਪਦੇਸੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸਮੁਦ੍ਦੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਚਕ੍ਕਮਣ੍ਡਲਂਵ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਤੋ ਤਾਤ ਨਿਵਤ੍ਤਾਹੀਤਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਉਦਪਤ੍ਤੋਸੀਤਿ ਪਿਤੁ ਓਵਾਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਿਜ੍ਝੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤੋ ਤੇ ਓਹਾਯ ਪਿਤਰਾ ਕਥਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। **ਓਲੋਕਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ। **ਵਕ੍ਕਙ੍ਗੋ**ਤਿ ਵਙ੍ਕਗੀਵੋ। **ਯਥਾਸਾਸਿ ਪਿਤੁਸ੍ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਸ੍ਸ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਸੁਤਂ ਆਸਿ, ਤਥੇਵ ਅਦ੍ਦਸ, ‘‘ਯਥਾਸ੍ਸਾਸੀ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਪਰਮੇਵਚ੍ਚੁਵਤ੍ਤੁਥਾ**ਤਿ ਪਿਤਰਾ ਅਕ੍ਖਾਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਰਂ ਅਤਿਵਤ੍ਤੋਵ। **ਤਞ੍ਞ ਵਾਤਸਿਖਾ ਤਿਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਤਂ ਅਨੋਵਾਦਕਂ ਬਲਿਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨਂ ਦਿਜਂ ਤਿਖਿਣਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਸਿਖਾ ਅਚ੍ਚੁਹਾਸਿ ਅਤਿਹਰਿ, ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਅਕਾਸਿ। **ਨਾਸਕ੍ਖਾਤਿਗਤੋ**ਤਿ ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਅਤਿਗਤੋ। **ਪੋਸੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤੋ। **ਅਨੋਵਾਦਕਰੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਜੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। **ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਸਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਹਿਤਕਾਮਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮੇਵ ਬ੍ਯਸਨਂ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾ ਗਿਜ੍ਝਸਦਿਸੋ ਭਵ, ਅਤ੍ਥਕਾਮਾਨਂ ਵਚਨਂ ਕਰੋਹੀਤਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਏਵਂ ਓਵਦਿਤੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਵਚੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੁਬ੍ਬਚਗਿਜ੍ਝੋ ਏਤਰਹਿ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਗਿਜ੍ਝਪਿਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੪੨੮] ੨. ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੁਥੁਸਦ੍ਦੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯੰ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਕੋਸਮ੍ਬਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ** (ਮਹਾਵ॰ ੪੫੧ ਆਦਯੋ) ਆਗਤਮੇਵ, ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਆਵਾਸੇ ਵਸਿੰਸੁ ਵਿਨਯਧਰੋ ਚ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ ਚ। ਤੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਕੋਟ੍ਠਕੇ ਆਚਮਨਉਦਕਾਵਸੇਸੰ ਭਾਜਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਵਿਨਯਧਰੋ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਤੰ ਉਦਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਤਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਆਵੁਸੋ, ਤਯਾ ਉਦਕੰ ਠਪਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਆਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮਾਵੁਸੋ ਨ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ। ''ਹੋਤਿ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਚੇ ਪਨ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਸਤਿਯਾ ਕਤੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਦਿਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਵਿਨਯਧਰੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸ੍ਸਿਤਕਾਨੰ ''ਅਯੰ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਮਾਨੋਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਿਤਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਯੰ ਵਿਨਯਧਰੋ ਪੁਬ੍ਬੇ 'ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ 'ਆਪਤ੍ਤੀ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਮੁਸਾਵਾਦੀ ਏਸੋ''ਤਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਮੁਸਾਵਾਦੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਲਹੰ ਵਡ੍ਢਯਿੰਸੁ। ਤਤੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਓਕਾਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇਸੰ ਪਚ੍ਚਯਦਾਯਕਾ ਉਪਾਸਕਾਪਿ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਓਵਾਦਪਟਿਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾਪਿ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤਾਸੰ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਆਕਾਸਟ੍ਠਦੇਵਤਾਪਿ ਯਾਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਦ੍ਵੇ ਪਕ੍ਖਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਯਾਵ ਅਕਨਿਟ੍ਠਭਵਨਾ ਪਨ ਇਦੰ ਕੋਲਾਹਲੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਥੇਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਗਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਕਾਨੰ ''ਧਮ੍ਮਿਕੇਨੇਵ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਯੰ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾਨੰ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਿੰ, ਉਕ੍ਖੇਪਕੇਹਿ ਵਾਰਿਯਮਾਨਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸੰ ਤੰ ਅਨੁਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਰਣਭਾਵਞ੍ਚ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ''ਸਮਗ੍ਗਾ ਕਿਰ ਹੋਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਵਾਰੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਨ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਭਨ੍ਤੇ ਸਮਗ੍ਗਾ ਭਵਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਵਾਰੇ ''ਭਿਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਕਾਨੰ ਉਕ੍ਖੇਪਨੇ, ਇਤਰੇਸਞ੍ਚ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਆਦੀਨਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਪੁਨ ਤੇਸੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਏਕਸੀਮਾਯੰ ਉਪੋਸਥਾਦੀਨਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਾਦੀਸੁ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ''ਆਸਨਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਵਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿਪਿ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਲੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾ ਭਣ੍ਡਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨਾ ਭਗਵਤੋ ਵਿਹੇਸੰ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ''ਆਗਮੇਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰੰ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤੁ, ਮਯੰ ਤੇਨ ਭਣ੍ਡਨੇਨ ਕਲਹੇਨ ਵਿਗ੍ਗਹੇਨ ਵਿਵਾਦੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ –

ਭੂਤਪੁਬ੍ਬੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਕਾਸਿਰਾਜਾ ਅਹੋਸੀਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇਨ ਦੀਘੀਤਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਰਜ੍ਜੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਰਿਤਭਾਵਞ੍ਚੇਵ ਦੀਘਾਵੁਕੁਮਾਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇਸੰ ਸਮਗ੍ਗਭਾਵਞ੍ਚ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜੂਨੰ ਆਦਿਨ੍ਨਦਣ੍ਡਾਨੰ ਆਦਿਨ੍ਨਸਤ੍ਥਾਨੰ ਏਵਰੂਪੰ ਖਨ੍ਤਿਸੋਰਚ੍ਚੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਧ ਖੋ ਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋਭੇਥ, ਯੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵੰ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਮਾਨਾ ਖਮਾ ਚ ਭਵੇਯਜਾਥ ਸੋਰਤਾ ਚਾ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ''ਅਲੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾ ਭਣ੍ਡਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨੋਰਮਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਪਰਿਯਾਦਿਣ੍ਣਰੂਪਾ ਖੋ ਇਮੇ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਨ ਯਿਮੇ ਸੁਕਰਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਥੋਕੰ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੰ ਸੰਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦. ''ਪੁਥੁਸਦ੍ਦੋ ਸਮਜਨੋ, ਨ ਬਾਲੋ ਕੋਚਿ ਮਞ੍ਞਥ।
ਸਙ੍ਘਸ੍ਮਿੰ ਭਿਜ੍ਜਮਾਨਸ੍ਮਿੰ, ਨਾਞ੍ਞੰ ਭਿਯ੍ਯੋ ਅਮਞ੍ਞਰੁੰ॥

੧੧. ''ਪਰਿਮੁਟ੍ਠਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਭਾਸਾ, ਵਾਚਾਗੋਚਰਭਾਣਿਨੋ।

ਯਾਵਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਮੁਖਾਯਾਮਂ, ਯੇਨ ਨੀਤਾ ਨ ਤਂ ਵਿਦੂ॥

੧੨. ‘‘ਅਕ੍ਕੋਚ੍ਛਿ ਮਂ ਅਵਧਿ ਮਂ, ਅਜਿਨਿ ਮਂ ਅਹਾਸਿ ਮੇ।
ਯੇ ਚ ਤਂ ਉਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਵੇਰਂ ਤੇਸਂ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ॥

੧੩. ‘‘ਅਕ੍ਕੋਚ੍ਛਿ ਮਂ ਅਵਧਿ ਮਂ, ਅਜਿਨਿ ਮਂ ਅਹਾਸਿ ਮੇ।
ਯੇ ਚ ਤਂ ਨੁਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਵੇਰਂ ਤੇਸੂਪਸਮ੍ਮਤਿ॥

੧੪. ‘‘ਨ ਹਿ ਵੇਰੇਨ ਵੇਰਾਨਿ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੀਧ ਕੁਦਾਚਨਂ।
ਅਵੇਰੇਨ ਚ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸਨਨ੍ਤਨੋ॥

੧੫. ‘‘ਪਰੇ ਚ ਨ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਮਯਮੇਤ੍ਥ ਯਮਾਮਸੇ।
ਯੇ ਚ ਤਤ੍ਥ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਮੇਧਗਾ॥

੧੬. ‘‘ਅਟ੍ਠਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਪਾਣਹਰਾ, ਗਵਾਸ੍ਸਧਨਹਾਰਿਨੋ।
ਰਟ੍ਠਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਮਾਨਾਨਂ, ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਗਤਿ।
ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕ ਨੋ ਸਿਯਾ॥

੧੭. ‘‘ਸਚੇ ਲਭੇਥ ਨਿਪਕਂ ਸਹਾਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਂਚਰਂ ਸਾਧੁਵਿਹਾਰਿਧੀਰਂ।
ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਨਿ, ਚਰੇਯ੍ਯ ਤੇਨਤ੍ਤਮਨੋ ਸਤੀਮਾ॥

੧੮. ‘‘ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ ਨਿਪਕਂ ਸਹਾਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਂਚਰਂ ਸਾਧੁਵਿਹਾਰਿਧੀਰਂ।
ਰਾਜਾਵ ਰਟ੍ਠਂ ਵਿਜਿਤਂ ਪਹਾਯ, ਏਕੋ ਚਰੇ ਮਾਤਙ੍ਗਰਞ੍ਞੇਵ ਨਾਗੋ॥

੧੯. ‘‘ਏਕਸ੍ਸ ਚਰਿਤਂ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਬਾਲੇ ਸਹਾਯਤਾ।
ਏਕੋ ਚਰੇ ਨ ਪਾਪਾਨਿ ਕਯਿਰਾ, ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਮਾਤਙ੍ਗਰਞ੍ਞੇਵ ਨਾਗੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਪੁਥੁ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਪੁਥੁਸਦ੍ਦੋ। ਸਮਜਨੋ**ਤਿ ਸਮਾਨੋ ਏਕਸਦਿਸੋ ਜਨੋ, ਸਬ੍ਬੋਵਾਯਂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਜਨੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਦ੍ਦਨਿਚ੍ਛਾਰਣੇਨ ਪੁਥੁਸਦ੍ਦੋ ਚੇਵ ਸਦਿਸੋ ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਨ ਬਾਲੋ ਕੋਚਿ ਮਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਏਕੋਪਿ ‘‘ਅਹਂ ਬਾਲੋ’’ਤਿ ਨ ਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥ, ਸਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨਿਨੋ, ਸਬ੍ਬੋਵਾਯਂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਜਨੋਯੇਵ। **ਨਾਞ੍ਞਂ ਭਿਯ੍ਯੋ ਅਮਞ੍ਞਰੁ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਚਿ ਏਕੋਪਿ ‘‘ਅਹਂ ਬਾਲੋ’’ਤਿ ਨ ਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚ ਸਙ੍ਘਸ੍ਮਿਂ ਭਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਕਾਰਣਾ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਇਦਂ ਕਾਰਣਂ ਨ ਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਰਿਮੁਟ੍ਠਾਤਿ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿਨੋ। **ਪਣ੍ਡਿਤਾਭਾਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਸਦਿਸਾ। **ਵਾਚਾਗੋਚਰਭਾਣਿਨੋ**ਤਿ ਰਾ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਰਸ੍ਸਾਦੇਸੋ ਕਤੋ, ਵਾਚਾਗੋਚਰਾ ਚ ਨ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਅਰਿਯਧਮ੍ਮਗੋਚਰਾ, ਭਾਣਿਨੋ ਚ। ਕਥਂ ਭਾਣਿਨੋ? **ਯਾਵਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਮੁਖਾਯਾਮ**ਨ੍ਤਿ, ਯਾਵ ਮੁਖਂ ਪਸਾਰੇਤੁਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਪਾਦੇਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ਭਾਣਿਨੋ, ਏਕੋਪਿ ਸਙ੍ਘਗਾਰਵੇਨ ਮੁਖਸਙ੍ਕੋਚਨਂ ਨ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇਨ ਨੀਤਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਭਣ੍ਡਨੇਨ ਇਮਂ ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜਭਾਵਂ ਨੀਤਾ। **ਨ ਤਂ ਵਿਦੂ**ਤਿ ਏਵਂ ‘‘ਆਦੀਨਵਂ ਇਦ’’ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ।

ਯੇ ਚ ਤਂ ਉਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਤਂ ''ਅਕ੍ਕੋਚ੍ਛਿ ਮ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਕਂ ਆਕਾਰਂ ਯੇ ਉਪਨਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। **ਸਨਨ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਪੋਰਾਣੋ। **ਪਰੇ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞੇ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਪਰੇ ਨਾਮ। ਤੇ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਕੋਲਾਹਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ''ਮਯਂ ਯਮਾਮਸੇ ਉਪਯਮਾਮ ਨਸ੍ਸਾਮ, ਸਤਤਂ ਸਮਿਤਂ ਮਚ੍ਚੁਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਯੇ ਚ ਤਤ੍ਥ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ''ਮਯਂ ਮਚ੍ਚੁਸਮੀਪਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਤਤੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਮੇਧਗਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਞ੍ਹਿ ਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮੇਧਗਾਨਂ ਕਲਹਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਞ੍ਚ ਦੀਘਾਵੁਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਗਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨ ਹੋਤਿ? ਯੇਸਂ ਵੋ ਨੇਵ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਛਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਨ ਪਾਣਾ ਹਟਾ, ਨ ਗਵਾਸ੍ਸਧਨਾਨਿ ਹਟਾਨਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਦਿਨ੍ਨਦਣ੍ਡਾਨਂ ਆਦਿਨ੍ਨਸਤ੍ਥਾਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਏਵਰੂਪਾ ਸਙ੍ਗਤਿ ਸਮਾਗਮੋ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਪਾਨਭੋਜਨਂ ਹੋਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵਰੂਪੇ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਰਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਥ, ਕੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੋਤਿ।

ਸਚੇ ਲਭੇਥਾਤਿਆਦਿਗਾਥਾਯੋ ਪਣ੍ਡਿਤਸਹਾਯਸ੍ਸ ਚ ਬਾਲਸਹਾਯਸ੍ਸ ਚ ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਨੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਾਕਟਪਰਿਸ੍ਸਯੇ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਸ੍ਸਯੇ ਚ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਸਤਿਮਾ ਚਰੇਯ੍ਯ। **ਰਾਜਾਵ ਰਟ੍ਠਂ ਵਿਜਿਤਂ ਪਹਾਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਜਿਤਂ ਰਟ੍ਠਂ ਮਹਾਜਨਕਰਾਜਾ ਚ ਅਰਿਨ੍ਦਮਰਾਜਾ ਚ ਪਹਾਯ ਏਕਕੋਵ ਚਰਿਂਸੁ, ਏਵਂ ਚਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਤਙ੍ਗਰਞ੍ਞੇਵ ਨਾਗੋ**ਤਿ ਮਾਤਙ੍ਗੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਨਾਗੋਵ। **ਮਾਤਙ੍ਗੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, **ਨਾਗੋ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਾਧਿਵਚਨਮੇਤਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਮਾਤੁਪੋਸਕੋ ਮਾਤਙ੍ਗਨਾਗੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਕੋ ਚਰਿ, ਨ ਚ ਪਾਪਾਨਿ ਅਕਾਸਿ, ਯਥਾ ਚ ਸੀਲਵਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ। ਯਥਾ ਚ ਪਾਲਿਲੇਯ੍ਯਕੋ, ਏਵਂ ਏਕੋ ਚਰੇ, ਨ ਚ ਪਾਪਾਨਿ ਕਯਿਰਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਏਵਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾਪਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਗ੍ਗੇ ਕਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਬਾਲਕਲੋਣਕਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗੁਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਏਕੀਭਾਵੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਵਾਸੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਾਲਿਲੇਯ੍ਯਕਵਨਸਣ੍ਡਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤੇਮਾਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਕੋਸਮ੍ਬਿਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਕੋਸਮ੍ਬਿਵਾਸਿਨੋਪਿ ਉਪਾਸਕਾ ''ਇਮੇ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾ, ਕੋਸਮ੍ਬਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਨੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਕਾਰਕਾ, ਇਮੇਹਿ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਭਗਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ, ਇਮੇਸਂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਉਪਗਤਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਏਵਂ ਇਮੇ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵੇਰਂ ਵਿਰਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਾ ਪਸਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਅਕਂਸੁ। ਤੇ ਤੇਨ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਖਮਾਪੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ, ਦੀਘਾਵੁਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੪੨੯] ੩. ਮਹਾਸੁਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਮੋ ਯਦਾ ਹੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਜਨਪਦੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਾਗਮਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਠਾਨੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸੂਪਗਤਸ੍ਸ ਪਠਮਮਾਸੇਯੇਵ ਸੋ ਗਾਮੋ ਝਾਯਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਬੀਜਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵਸਿਟ੍ਠਂ ਨਾਹੋਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪਣੀਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਪ੍ਪਾਯਸੇਨਾਸਨੇਪਿ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਂ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨਂ ਤੇਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਆਗਤਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਚ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇਨ ਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋਸਿ, ਸੇਨਾਸਨਸਪ੍ਪਾਯਞ੍ਚ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਂ ਸਪ੍ਪਾਯ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਣੇਨ ਨਾਮ ਸੇਨਾਸਨਸਪ੍ਪਾਯੇ ਸਤਿ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਂ ਪਹਾਯ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਯਥਾਲਦ੍ਧਂ

ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੇਨ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਰੁਕ੍ਖਰੁਕ੍ਖੇ ਚੁਣ੍ਣਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾਪਿ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਂ ਪਹਾਯ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਅਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨ ਗਮਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ 'ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤੋ ਲੂਖੋ'ਤਿ ਸਪ੍ਪਾਯਸੇਨਾਸਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਵਨੇ ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਸੁਕਾ ਵਸਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਰ ਏਕੋ ਸੁਵਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਫਲੇਸੁ ਖੀਣੇਸੁ ਯਦੇਵ ਅਵਸਿਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ ਅਙ੍ਕੁਰੋ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਤਚੋ ਵਾ ਪਪਟਿਕਾ ਵਾ, ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਮਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਭਾਵਗੁਣੇਨ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਕਮ੍ਪਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਸਿ। ਰੁਕ੍ਖੋ ਖਾਣੁਕਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਛਿਦ੍ਦਾਵਛਿਦ੍ਦੋ ਵਾਤੇ ਪਹਰਨ੍ਤੇ ਆਕੋਟਿਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਛਿਦ੍ਦੇਹਿ ਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। ਸੁਵਰਾਜਾ ਤਾਨਿ ਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਤਾਤਪਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਖਾਣੁਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਪ੍ਪਿਚ੍ਛਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਗੁਣਂ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਰਮਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ ਅਮਤਫਲਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕੋ ਹਂਸਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਜਂ ਅਸੁਰਕਞ੍ਞਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੦. ''ਦੁਮੋ ਯਦਾ ਹੋਤਿ ਫਲੂਪਪਨ੍ਨੋ, ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਨਂ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ ਸਮ੍ਪਤਨ੍ਤਾ।
ਖੀਣਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਨ ਦੁਮਂ ਫਲਚ੍ਚਯੇ, ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਯਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸੁਵਰਾਜ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮ ਯਦਾ ਫਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਤਂ ਸਾਖਤੋ ਸਾਖਂ ਸਮ੍ਪਤਨ੍ਤਾਵ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪਨ ਖੀਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਫਲਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤਤੋ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤੁਂ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੧. ''ਚਰ ਚਾਰਿਕਂ ਲੋਹਿਤਤੁਣ੍ਡ ਮਾ ਮਰਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਸੁਵ ਸੁਕ੍ਖਦੁਮਮ੍ਹਿ ਝਾਯਸਿ।
ਤਦਿਙ੍ਘ ਮਂ ਬ੍ਰੂਹਿ ਵਸਨ੍ਤਸਨ੍ਨਿਭ, ਕਸ੍ਮਾ ਸੁਵ ਸੁਕ੍ਖਦੁਮਂ ਨ ਰਿਞ੍ਚਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਝਾਯਸੀ**ਤਿ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਸੁਕ੍ਖਖਾਣੁਮਤ੍ਤਕੇ ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਪਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਸਿ। **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਚੋਦਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਵ**ਸਨ੍ਤਸਨ੍ਨਿਭਾ**ਤਿ ਵਸਨ੍ਤਕਾਲੇ ਵਨਸਣ੍ਡੋ ਸੁਵਗਣਸਮੋਕਿਣ੍ਣੋ ਵਿਯ ਨੀਲੋਭਾਸੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਤਂ ''ਵਸਨ੍ਤਸਨ੍ਨਿਭਾ''ਤਿ ਆਲਪਤਿ। **ਨ ਰਿਞ੍ਚਸੀ**ਤਿ ਨ ਛਡ੍ਡੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸੁਵਰਾਜਾ ''ਅਹਂ ਹਂਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਞ੍ਞੁਕਤਵੇਦਿਤਾਯ ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਨ ਜਹਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੨. ''ਯੇ ਵੇ ਸਖੀਨਂ ਸਖਾਰੋ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਾਣਚ੍ਚਯੇ ਦੁਕ੍ਖਸੁਖੇਸੁ ਹਂਸ।
ਖੀਣਂ ਅਖੀਣਮ੍ਪਿ ਨ ਤਂ ਜਹਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤੋ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ॥

੨੩. ''ਸੋਹਂ ਸਤਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋਸ੍ਮਿ ਹਂਸ, ਞਾਤੀ ਚ ਮੇ ਹੋਤਿ ਸਖਾ ਚ ਰੁਕ੍ਖੋ।
ਤਂ ਨੁਸ੍ਸਹੇ ਜੀਵਿਕਤ੍ਥੋ ਪਹਾਤੁਂ, ਖੀਣਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਨ ਨ ਹੇਸ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਵੇ ਸਖੀਨਂ ਸਖਾਰੋ ਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਸਹਾਯਾਨਂ ਸਹਾਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਖੀਣਂ ਅਖੀਣਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਂ ਭੋਗਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਖੀਣਮ੍ਪਿ ਅਖੀਣਮ੍ਪਿ ਨ ਜਹਨ੍ਤਿ। **ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਪਵੇਣਿਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਮਾਨਾ। **ਞਾਤੀ ਚ**

ਮੇਤਿ ਹੰਸਰਾਜ, ਅਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਨਟ੍ਠੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਞਾਤਿ ਚ ਸਮਾਚਿਣ੍ਣਚਰਣਤਾਯ ਸਖਾ ਚ। **ਜੀਵਿਕਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਤਮਹਂ ਜੀਵਿਕਾਯ ਅਤ੍ਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਹਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਪਸੰਸਿਤ੍ਵਾ ਵਰਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੨੪. ''ਸਾਧੁ ਸਕ੍ਖਿ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਿ ਸੰਸਤਿ ਸਨ੍ਥਵੋ।
ਸਚੇਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਰੋਚੇਸਿ, ਪਾਸੰਸੋਸਿ ਵਿਜਾਨਤਂ॥

੨੫. ''ਸੋ ਤੇ ਸੁਵ ਵਰਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਪਤ੍ਤਯਾਨ ਵਿਹਙ੍ਗਮ।
ਵਰਂ ਵਰਸ੍ਸੁ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗ, ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਸਿਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸਨਂ। **ਸਕ੍ਖਿ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਿ ਸੰਸਤਿ ਸਨ੍ਥ**ਵੋਤਿ ਸਖਿਭਾਵੋ ਚ ਮੇਤ੍ਤਿ ਚ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਸਨ੍ਥਵੋ ਚਾਤਿ ਤਯਾ ਮਿਤ੍ਤਂ ਕਤਂ ਸਾਧੁ ਹੋਤਿ ਲਦ੍ਧਕਂ ਭਦ੍ਦਕਮੇਵ। **ਸਚੇਤਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਏਤਂ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ। **ਵਿਜਾਨਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਵਿਞ੍ਞੂਨਂ ਪਸੰਸਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋ ਤੇ**ਤਿ ਸੋ ਅਹਂ ਤੁਯ੍ਹਂ। **ਵਰਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਸ੍ਸੁ। **ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਸਿਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਸਾ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਵਰਂ ਦਦਾਮਿ ਤੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਵਰਾਜਾ ਵਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੬. ''ਵਰਞ੍ਚ ਮੇ ਹੰਸ ਭਵਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਅਯਞ੍ਚ ਰੁਕ੍ਖੋ ਪੁਨਰਾਯੁਂ ਲਭੇਥ।
ਸੋ ਸਾਖਵਾ ਫਲਿਮਾ ਸਂਵਿਰੂਲ੍ਹੋ, ਮਧੁਤ੍ਥਿਕੋ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਸੋਭਮਾਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਖਵਾ**ਤਿ ਸਾਖਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਫਲਿਮਾ**ਤਿ ਫਲੇਨ ਉਪੇਤੋ। **ਸਂਵਿਰੂਲ੍ਹੋ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਵਿਰੂਲ੍ਹਪਤ੍ਤੋ ਤਰੁਣਪਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਮਧੁਤ੍ਥਿਕੋ**ਤਿ ਸਂਵਿਜ੍ਜਮਾਨਮਧੁਰਫਲੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਧੁ ਵਿਯ ਮਧੁਰਫਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਵਰਂ ਦਦਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੭. ''ਤਂ ਪਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮ ਫਲਿਮਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਸਹਾਵ ਤੇ ਹੋਤੁ ਉਦੁਮ੍ਬਰੇਨ।
ਸੋ ਸਾਖਵਾ ਫਲਿਮਾ ਸਂਵਿਰੂਲ੍ਹੋ, ਮਧੁਤ੍ਥਿਕੋ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਸੋਭਮਾਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਹਾਵ ਤੇ ਹੋਤੁ ਉਦੁਮ੍ਬਰੇਨਾ**ਤਿ ਤਵ ਉਦੁਮ੍ਬਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹ ਏਕਤੋਵ ਵਾਸੋ ਹੋਤੁ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਸੁਜਾਯ ਚ ਆਨੁਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੋ ਹਤ੍ਥੇਨ ਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਖਾਣੁਕਂ ਪਹਰਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਮਧੁਰਫਲੋ ਰੁਕ੍ਖੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਮੁਣ੍ਡਮਣਿਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਵਿਲਾਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੁਵਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਵਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੮. ''ਏਵਂ ਸਕ੍ਕ ਸੁਖੀ ਹੋਹਿ, ਸਹ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਞਾਤਿਭਿ।
ਯਥਾਹਮਜ੍ਜ ਸੁਖਿਤੋ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਫਲਂ ਦੁਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸਕ੍ਕੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ ਅਮਤਫਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੁਜਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਤਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪਯਮਾਨਾ ਓਸਾਨੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਠਪਿਤਾ –

੨੯. ‘‘ਸੁਵਸ੍ਸ ਚ ਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਕਤ੍ਵਾਨ ਸਫਲਂ ਦੁਮਂ।
ਪਕ੍ਕਾਮਿ ਸਹ ਭਰਿਯਾਯ, ਦੇਵਾਨਂ ਨਨ੍ਦਨਂ ਵਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪਿ ਅਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪੇ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਂ ਚਰਸਿ, ਗਚ੍ਛ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਾਹੀ’’ਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਵਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਸੁਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੪੩੦] ੪. ਚੂਲ਼ਸੁਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਨ੍ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵੇਰਞ੍ਜਕਣ੍ਡਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਵੇਰਞ੍ਜਾਯਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਤਥਾਗਤੋ ਖਤ੍ਤਿਯਸੁਖੁਮਾਲੋ ਬੁਦ੍ਧਸੁਖੁਮਾਲੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਪਿ ਵੇਰਞ੍ਜਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤੇਮਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਮਾਰਾਵਟ੍ਟਨਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਂ ਪਹਾਯ ਤੇਮਾਸਂ ਪਤ੍ਥਪੁਲਕਪਿਟ੍ਠੋਦਕੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨ ਅਗਮਾਸਿ, ਅਹੋ ਤਥਾਗਤਾਨਂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਭਾਵੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਇਦਾਨਿ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਪ੍ਪਹਾਨਂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਂ ਪਹਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

੩੦. ‘‘ਸਨ੍ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਾ ਹਰਿਪਤ੍ਤਾ, ਦੁਮਾ ਨੇਕਫਲਾ ਬਹੂ।
ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਸੁਕ੍ਖੇ ਕੋਲ਼ਾਪੇ, ਸੁਵਸ੍ਸ ਨਿਰਤੋ ਮਨੋ॥

੩੧. ‘‘ਫਲਸ੍ਸ ਉਪਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ, ਨੇਕਵਸ੍ਸਗਣੇ ਬਹੂ।
ਅਫਲਮ੍ਪਿ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਾਵ ਮੇਤ੍ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਰੇ॥

੩੨. ‘‘ਸੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਰੁਕ੍ਖਂ ਕੋਲ਼ਾਪਂ, ਓਪਤ੍ਤਮਫਲਂ ਦੁਮਂ।
ਓਹਾਯ ਸਕੁਣਾ ਯਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਦੋਸਂ ਪਸ੍ਸਸੇ ਦਿਜ॥

੩੩. ‘‘ਯੇ ਫਲਤ੍ਥਾ ਸਮ੍ਭਜਨ੍ਤਿ, ਅਫਲੋਤਿ ਜਹਨ੍ਤਿ ਨਂ।
ਅਤ੍ਤਤ੍ਥਪਞ੍ਞਾ ਦੁਮ੍ਮੇਧਾ, ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਪਾਤਿਨੋ॥

੩੪. ‘‘ਸਾਧੁ ਸਕ੍ਖਿ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਿ ਸਂਸਤਿ ਸਨ੍ਥਵੋ।
ਸਚੇਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਰੋਚੇਸਿ, ਪਾਸਂਸੋਸਿ ਵਿਜਾਨਤਂ॥

੩੫. ‘‘ਸੋ ਤੇ ਸੁਵ ਵਰਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਪਤ੍ਤਯਾਨ ਵਿਹਙ੍ਗਮ।
ਵਰਂ ਵਰਸ੍ਸੁ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗ, ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਸਿਚ੍ਛਸਿ॥

੩੬. ‘‘ਅਪਿ ਨਾਮ ਨਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਂ, ਸਪਤ੍ਤਂ ਸਫਲਂ ਦੁਮਂ।

ਦਲਿਦ੍ਦੋਵ ਨਿਧਿਂ ਲਦ੍ਧਾ, ਨਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਹਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ॥

੩੭. ‘‘ਤਤੋ ਅਮਤਮਾਦਾਯ, ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿ ਮਹੀਰੁਹਂ।
ਤਸ੍ਸ ਸਾਖਾ ਵਿਰੂਹਿਂਸੁ, ਸੀਤਚ੍ਛਾਯਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੩੮. ‘‘ਏਵਂ ਸਕ੍ਕ ਸੁਖੀ ਹੋਹਿ, ਸਹ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਞਾਤਿਭਿ।
ਯਥਾਹਮਜ੍ਜ ਸੁਖਿਤੋ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਫਲਂ ਦੁਮਂ॥

੩੯. ‘‘ਸੁਵਸ੍ਸ ਚ ਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਕਤ੍ਵਾਨ ਸਫਲਂ ਦੁਮਂ।
ਪਕ੍ਕਾਮਿ ਸਹ ਭਰਿਯਾਯ, ਦੇਵਾਨਂ ਨਨ੍ਦਨਂ ਵਨ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਪਞ੍ਹਪਟਿਪਞ੍ਹਾਪਿ ਅਤ੍ਥੋਪਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਪਦਮੇਵ ਪਨ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਹਰਿਪਤ੍ਤਾਤਿ ਨੀਲਪਤ੍ਤਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ। **ਕੋਲ਼ਾਪੋ**ਤਿ ਵਾਤੇ ਪਹਰਨ੍ਤੇ ਆਕੋਟਿਤਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਮੁਞ੍ਚਮਾਨੋ ਨਿਸ੍ਸਾਰੋ। **ਸੁਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸੁਵਰਾਜਸ੍ਸ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪੇ ਰੁਕ੍ਖੇ ਮਨੋ ਨਿਰਤੋ। **ਫਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਫਲਂ ਅਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ। **ਨੇਕਵਸ੍ਸਗਣੇ**ਤਿ ਅਨੇਕਵਸ੍ਸਗਣੇ। **ਬਹੂ**ਤਿ ਸਮਾਨੇਪਿ ਅਨੇਕਸਤੇ ਨ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ, ਅਥ ਖੋ ਬਹੂਵ। **ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਹਂਸਰਾਜ ਇਦਾਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਫਲਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਪਿ ਯਥਾ ਪੁਰੇ ਏਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮੇਤ੍ਤਿ, ਸਾਵ ਮੇਤ੍ਤਿ, ਤਞ੍ਹਿ ਮਯਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਾਮ, ਮੇਤ੍ਤਿਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਹਿ ਅਨਰਿਯਾ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਓਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਵਪਤ੍ਤਂ ਨਿਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਪਤਿਤਪਤ੍ਤਂ। **ਕਿਂ ਦੋਸਂ ਪਸ੍ਸਸੇ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਸਕੁਣਾ ਏਤਂ ਓਹਾਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਗਮਨੇ ਕਿਂ ਨਾਮ ਦੋਸਂ ਪਸ੍ਸਸਿ। **ਯੇ ਫਲਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯੇ ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਫਲਤ੍ਥਾਯ ਫਲਕਾਰਣਾ ਸਮ੍ਭਜਨ੍ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਫਲੋਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਜਹਨ੍ਤਿ। **ਅਤ੍ਤਤ੍ਥਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਞਾ, ਪਰਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਿਯੇਵ ਵਾ ਠਿਤਾ ਏਤੇਸਂ ਪਞ੍ਞਾਤਿ ਅਤ੍ਤਤ੍ਥਪਞ੍ਞਾ। **ਪਕ੍ਖਪਾਤਿਨੋ**ਤਿ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋਯੇਵ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਮਾਨਾ ਮਿਤ੍ਤਪਕ੍ਖਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ ਨਾਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਪਕ੍ਖਪਾਤਿਨੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਪਕ੍ਖੇਯੇਵ ਵਾ ਪਤਨ੍ਤੀਤਿ **ਪਕ੍ਖਪਾਤਿਨੋ**।

ਅਪਿ ਨਾਮ ਨਨ੍ਤਿ ਹਂਸਰਾਜ, ਸਚੇ ਮੇ ਮਨੋਰਥੋ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤਯਾ ਦਿਨ੍ਨੋ ਵਰੋ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਪਿ ਨਾਮ ਅਹਂ ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਸਪਤ੍ਤਂ ਸਫਲਂ ਪੁਨ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਂ, ਤਤੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਨਿਧਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਏਤਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦੇਯ੍ਯਂ, ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਮੋਦੇਯ੍ਯਂ। **ਅਮਤਮਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਠਿਤੋ ਗਙ੍ਗੋਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਯੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਾਤਕੇ ਇਮਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦ੍ਵੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਵਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਸੁਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੪੩੧] ੫. ਹਰਿਤਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਤਂ ਮੇਤਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਂ ਦੀਘਕੇਸਨਖਲੋਮਂ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤੁਕਾਮਂ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਅਰੁਚਿਯਾ ਆਨੀਤਂ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤਮਾਤੁਗਾਮਂ

ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਿਲੇਸੋ ਨਾਮ ਗੁਣਵਿਦ੍ਧਂਸਕੋ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦੋ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪੇਤਿ, ਏਸ ਪਨ ਕਿਲੇਸੋ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਤਂ ਨ ਕਿਲਮੇਸ੍ਸਤਿ? ਨ ਹਿ ਸਿਨੇਰੁਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰਣਵਾਤੋ ਪੁਰਾਣਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜਤਿ, ਇਮਞ੍ਹਿ ਕਿਲੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬੋਧਿਞਾਣਸ੍ਸ ਅਨੁਪਦਂ ਚਰਮਾਨਾ ਪਞ੍ਚਅਭਿਞ੍ਞਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਮਹਾਪੁਰਿਸਾਪਿ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਝਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਕਞ੍ਚਨਛਵਿਤਾਯ ਪਨਸ੍ਸ ''ਹਰਿਤਚਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਧਨਵਿਲੋਕਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਧਨਮੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਧਨਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕਾ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਯਾਪਿ ਮਰਣਮੁਖੇ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਚਿਰਂ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਾਵਸਾਨੇ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਉਪਧਾਰੇਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਪਰਿਚਾਰਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਰਞ੍ਞੋ ਗੇਹੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਕੁਪਿਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜੀ''ਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਦੇਵਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਰਿਵਿਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਾ ਭੋਜਨਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਿਰਾਯਮਾਨੇ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਸਣ੍ਹਂ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੇ ਵਾਤਂ ਪਹਰਾਪੇਨ੍ਤੀ ਖੁਦ੍ਦਕਮਞ੍ਚਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦਿਵਾਤਰਂ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੋ ਸੁਪਾਰੁਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਆਦਾਯ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਦੇਵਿਯਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾਕਚਿਰਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿਯਾ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕੋ ਭਸ੍ਸਿ, ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਸਭਾਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਚਕ੍ਖੁਂ ਪਟਿਹਞ੍ਞਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨੇਕਵਸ੍ਸਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਕਾਲੇ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਕਿਲੇਸੋ ਕਰਣ੍ਡਕੇ ਸਯਿਤਆਸੀਵਿਸੋ ਵਿਯ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਸਾਣਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੋਕਧਮ੍ਮਂ ਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦੇਵਸਿਕਂ ਤਥੇਵ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੋਕਧਮ੍ਮਪਟਿਸੇਵਨਂ ਸਕਲਨਗਰੇ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। ਅਮਚ੍ਚਾ ''ਹਰਿਤਚਤਾਪਸੋ ਏਵਮਕਾਸੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਂ ਪਹਿਣਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਮਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਕਿਰ ਮਮ ਅਯ੍ਯੋ ਹਰਿਤਚਤਾਪਸੋ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੋਕਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਤਮੇਵ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੦. ''ਸੁਤਂ ਮੇਤਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਕਾਮੇ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਹਾਰਿਤੋ।
ਕਚ੍ਚੇਤਂ ਵਚਨਂ ਤੁਚ੍ਛਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਸੁਦ੍ਧੋ ਇਰਿਯ੍ਯਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਚ੍ਚੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਚ੍ਚਿ ਏਤਂ ''ਹਾਰਿਤੋ ਕਾਮੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸੁਤਂ ਵਚਨਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਅਭੂਤਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਤ੍ਵਂ ਸੁਦ੍ਧੋ ਇਰਿਯ੍ਯਸਿ ਵਿਹਰਸੀਤਿ।

ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਰਾਜਾ 'ਨਾਹਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾਮੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਮਮ ਸਦ੍ਦਹਿਸ੍ਸਤੇਵ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸਚ੍ਚਸਦਿਸੀ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਉਜ੍ਝਿਤਸਚ੍ਚਾ ਹਿ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਮਯਾ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਕਥੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਏਕਚ੍ਚੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋਪਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਮ੍ਪਿ ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋਪਿ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਾਨਮ੍ਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵ, ਅਤ੍ਥਭੇਦਕਵਿਸਂਵਾਦਨਂ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੧. ''ਏਵਮੇਤਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਯਥਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਸੁਤਂ।
ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋਸ੍ਮਿ, ਮੋਹਨੇਯ੍ਯੇਸੁ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮੋਹਨੇਯ੍ਯੇਸੂ**ਤਿ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ। ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਹਿ ਲੋਕੋ ਮੁਯ੍ਹਤਿ, ਤੇ ਚ ਲੋਕਂ ਮੋਹਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ''ਮੋਹਨੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੨. ''ਅਦੁ ਪਞ੍ਞਾ ਕਿਮਤ੍ਥਿਯਾ, ਨਿਪੁਣਾ ਸਾਧੁਚਿਨ੍ਤਿਨੀ।
ਯਾਯ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਰਾਗਂ, ਕਿਂ ਮਨੋ ਨ ਵਿਨੋਦਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਦੂ**ਤਿ ਨਿਪਾਤੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਭਨ੍ਤੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਨਾਮ ਭੇਸਜ੍ਜਂ, ਪਿਪਾਸਿਤਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯਂ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨੇਸਾ ਨਿਪੁਣਾ ਸਾਧੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਨਂ ਚਿਨ੍ਤਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ ਕਿਮਤ੍ਥਿਯਾ, ਯਾਯ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਤਿਤਂ ਰਾਗਂ **ਕਿਂ ਮਨੋ ਨ ਵਿਨੋਦਯੇ,** ਕਿਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੋਦੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਹਾਰਿਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਲੋਕੇ ਅਤਿਬਲਾ ਭੁਸਾ।
ਰਾਗੋ ਦੋਸੋ ਮਦੋ ਮੋਹੋ, ਯਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਗਾਧਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯੇਸੁ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਮਹੋਘੇ ਪਤਿਤਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾ ਗਾਧਂ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਨ ਲਭਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ''ਅਰਹਾ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੁਦ੍ਧੋ ਚਰਤਿ ਹਾਰਿਤੋ।
ਮੇਧਾਵੀ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਚੇਵ, ਇਤਿ ਨੋ ਸਮ੍ਮਤੋ ਭਵ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਤਿ ਨੋ ਸਮ੍ਮਤੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਮ੍ਭਾਵਿਤੋ ਭਵਂ।

ਤਤੋ ਹਾਰਿਤੋ ਛਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੫. ''ਮੇਧਾਵੀਨਮ੍ਪਿ ਹਿਂਸਨ੍ਤਿ, ਇਸਿਂ ਧਮ੍ਮਗੁਣੇ ਰਤਂ।
ਵਿਤਕ੍ਕਾ ਪਾਪਕਾ ਰਾਜ, ਸੁਭਾ ਰਾਗੂਪਸਂਹਿਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਭਾ**ਤਿ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਹਣੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨੇ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯਂ ਸਰੀਰਜੋ, ਰਾਗੋ ਵ॑ਣ੍ਣਵ॑ਿਦੂਸਨੋ ਤਵ।
ਤਂ ਪਜਹ ਭਦ੍ਦਮਤ੍ਥੁ ਤੇ, ਬਹੁਨ੍ਨਾਸਿ ਮੇਧਾਵ॑ਿਸਮ੍ਮਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਣ੍ਣਵ॑ਿਦੂਸਨੋ ਤਵ**॑ਾਤਿ ਤਵ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਗੁਣਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਵ॑ਿਦੂਸਨੋ। **ਬਹੁਨ੍ਨਾਸੀ**ਤਿ ਬਹੂਨਂ ਆਸਿ ਮੇਧਾਵ॑ੀਤਿ ਸਮ੍ਮਤੋ।

ਤਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਤਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵ॑ਾ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵ॑ਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵ॑ਾ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਤੇ ਅਨ੍ਧਕਾਰਕੇ ਕਾਮੇ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖੇ ਮਹਾਵ॑ਿਸੇ।
ਤੇਸਂ ਮੂਲਂ ਗਵ॑ੇਸਿਸ੍ਸਂ, ਛੇਚ੍ਛਂ ਰਾਗਂ ਸਬਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਧਕਾਰਕੇ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਵ॑ਿਨਾਸਨਤੋ ਅਨ੍ਧਭਾਵਕਰੇ। **ਬਹੁਦੁਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ''ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੪; ਪਾਚਿ॰ ੪੧੭; ਚੂਲਵ॰ ੬੫) ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਹਰਿਤ੍ਵ॑ਾ ਤੇਸਂ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਤਾ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ। **ਮਹਾਵ॑ਿਸੇ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਿਲੇਸਵ॑ਿਸਸ੍ਸ ਚੇਵ ਵ॑ਿਪਾਕਵ॑ਿਸਸ੍ਸ ਚ ਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਮਹਾਵ॑ਿਸੇ। **ਤੇਸਂ ਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਵ॑ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਕਾਮੇ ਪਹਾਤੁਂ ਤੇਸਂ ਮੂਲਂ ਗਵ॑ੇਸਿਸ੍ਸਂ ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਤੇਸਂ ਮੂਲਨ੍ਤਿ? ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ। **ਛੇਚ੍ਛਂ ਰਾਗਂ ਸਬਨ੍ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਾਨੇਵ ਪਞ੍ਞਾਖਗ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵ॑ਾ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਬਨ੍ਧਨੇਨ ਸਬਨ੍ਧਨਂ ਰਾਗਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵ॑ਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਓਕਾਸਂ ਤਾਵ ਮੇ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵ॑ਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵ॑ਿਸਿਤ੍ਵ॑ਾ ਕਸਿਣਮਣ੍ਡਲਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵ॑ਾ ਪੁਨ ਨਟ੍ਠਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵ॑ਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵ॑ਾ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵ॑ਾ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵ॑ਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵ॑ੁਤ੍ਥਕਾਰਣਾ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਗਰਹਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਪੁਨ ਦਾਨਿ ਅਹਂ ਅਨਿਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧਵਨਸਣ੍ਡਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਰੋਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵ॑ਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵ॑ਾ –

੪੮. ''ਇਦਂ ਵਤ੍ਵ॑ਾਨ ਹਾਰਿਤੋ, ਇਸਿ ਸਚ੍ਚਪਰਕ੍ਕਮੋ।
ਕਾਮਰਾਗਂ ਵ॑ਿਰਾਜੇਤ੍ਵ॑ਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥ –

ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵ॑ਾ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵ॑ਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵ॑ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਹਰਿਤਚਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਹਰਿਤਚਜਾਤਕਵ॑ਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੪੩੨] ੬. ਪਦਕੁਸਲਮਾਣਵਜਾਤਕਵ॑ਣ੍ਣਨਾ

ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵ॑ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦਾਰਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਕਾਲੇਯੇਵ ਪਦਕੁਸਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ''ਇਮਂ ਵ॑ੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਿਤ੍ਤਘਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਪਿਤੁ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ॑ਾਵ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵ॑ਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਿਤਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵ॑ਂ ਮਯਿ ਤਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵ॑ਾ ਗਤੇਪਿ ਮਮ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਕਿਂ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ''ਤਾਤ , ਪਦਂ ਤੇ ਸਞ੍ਜਾਨਾਮਿ, ਪਦਕੁਸਲੋ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਵੀਮੰਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਿਤਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕਘਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਦੁਤਿਯੰ, ਤਤੋ ਤਤਿਯੰ ਘਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਵਾਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਜੇਤਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਦਾਰਕੋ ‘‘ਕਹੰ ਮੇ ਪਿਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ ਜਾਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਅਨਨ੍ਤਰਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕਸ੍ਸ ਘਰੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਗਤਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਜੇਤਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਿਤਰਾ ਚ ‘‘ਕਥੰ ਤਾਤ, ਮਮ ਇਧਾਗਤਭਾਵੰ ਅਞ੍ਞਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਪਦੰ ਤੇ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਕਿੰ ਕਥੇਸਿ ਉਪਾਸਕਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯੰ ਦਾਰਕੋ ਪਦਕੁਸਲੋ, ਅਹੰ ਇਮੰ ਵੀਮੰਸਨ੍ਤੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਉਪਾਯੇਨ ਆਗਤੋ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਮੰ ਗੇਹੇ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਮਮ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਆਗਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਅਨਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਉਪਾਸਕ, ਭੂਮਿਯੰ ਪਦਸਞ੍ਜਾਨਨੰ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਆਕਾਸੇ ਪਦੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿੰਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਤਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ‘‘ਸਚੇ ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤਿਚਰਾਮਿ, ਅਸ੍ਸਮੁਖੀ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਹੋਮੀ’’ਤਿ ਸਪਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਅਸ੍ਸਮੁਖੀ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲੇਣਗੁਹਾਯੰ ਵਸਮਾਨਾ ਮਹਾਅਟਵਿਯੰ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਤੋ ਅਪਰਨ੍ਤੰ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਅਨੁਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵੇਸ੍ਸਵਣੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਮਤੋ ਤਿੰਸਯੋਜਨੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨੇ ਠਾਨੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਖਾਦਿਤੁੰ ਲਭਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਏਕੋ ਅਡ੍ਢੋ ਮਹਦ੍ਧਨੋ ਮਹਾਭੋਗੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬਹੂਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤੰ ਮਗ੍ਗੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ, ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਲਾਯਿੰਸੁ। ਸਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੁਹੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪੁਰਿਸਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਿਨੇਹੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕੰ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਮਗ੍ਗਸੰਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੁ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਵਤ੍ਥਤਣ੍ਡੁਲਤੇਲਾਦੀਨਿਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨੰ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮੰਸੰ ਖਾਦਤਿ। ਗਮਨਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਪਲਾਯਨਭਯੇਨ ਮਹਤਿਯਾ ਸਿਲਾਯ ਗੁਹਾਦ੍ਵਾਰੰ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵੰ ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਸੁ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਸਾ ਦਸਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਚ ਬਲਵਸਿਨੇਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਪੋਸੇਸਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਿਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਨ੍ਤੋਗੁਹਾਯੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਪਿਦਹਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਕਾਲੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਿਲੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰੰ ਬਹਿ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੇਨ ਸਿਲਾ ਅਪਨੀਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਮਯਾ ਅਪਨੀਤਾ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵੋਚ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹੰ ਮਾਤੁ ਮੁਖੰ ਅਞ੍ਞਾਦਿਸੰ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਮੁਖੰ ਅਞ੍ਞਾਦਿਸੰ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਤਾਤ, ਤਵ ਮਾਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮੰਸਖਾਦਿਕਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ, ਮਯੰ ਉਭੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਯਦਿ ਏਵੰ, ਇਧ ਕਸ੍ਮਾ ਵਸਾਮ, ਏਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਸਚੇ ਮਯੰ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮ, ਉਭੋਪਿ ਅਮ੍ਹੇ ਤਵ ਮਾਤਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਤਾਤ, ਤਵ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਸਮ੍ਪਾਪਨੰ ਮਮ ਭਾਰੋ’’ਤਿ ਪਿਤਰੰ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਾਤਰਿ ਗਤਾਯ ਪਿਤਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿੰ ਪਲਾਯਸਿ, ਕਿੰ ਤੇ ਇਧ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਮਾ ਮਯ੍ਹੰ ਕੁਜ੍ਝਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਪੁਨਪਿ ਕਤਿਪਯੇ ਦਿਵਸੇ ਪਲਾਯਨ੍ਤੇ ਆਨੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਮਾਤੁ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਨ ਓਕਾਸੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਆਣਾਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਸੀਮੰ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯੰ, ਅਥ ਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮਾਤਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਮਾਤੁਸਨ੍ਤਕੰ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਤਾਵ ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਪਬ੍ਬਤਨਦੀਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦੀਨਿ

ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਆਯਾਮਤੋ ਤਿਂਸਯੋਜਨਂ, ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ ਪੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਅਟਵਿਗਤਕਾਲੇ ਪਿਤਰਂ ਖਨ੍ਧਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾਯ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਨਦੀਤੀਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸਾਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਮਜ੍ਝਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਪਿਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿ, ਕੋ ਮਯ੍ਹਂ ਦੋਸੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਿਂ ਨਾਮ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨਿਵਤ੍ਤ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਤਿਞ੍ਚ ਯਾਚਿ। ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਦਿਂ ਉਤ੍ਤਰਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਮੇਵ ਯਾਚਨ੍ਤੀ ‘‘ਤਾਤ, ਮਾ ਏਵਂ ਕਰਿ, ਨਿਵਤ੍ਤਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਮਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਤ੍ਵਂ ਯਕ੍ਖਿਨੀ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਨੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਯਦਿ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਜੀਵਿਤਂ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਸਿਪ੍ਪਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਜੀਵਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਏਕਂ ਚਿਨ੍ਤਾਮਣਿਂ ਨਾਮ ਵਿਜ੍ਜਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਸਂਵਚ੍ਛਰਮਤ੍ਥਕੇ ਹਟਭਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਪਦਾਨੁਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁਂ। ਅਯਂ ਤੇ ਜੀਵਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਗ੍ਗਣ੍ਹ, ਤਾਤ, ਅਨਗ੍ਘਂ ਮਨ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਅਭਿਭੂਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਮਨ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਦਿਯਾ ਠਿਤਕੋਵ ਮਾਤਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਸੁਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤਾਤ, ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ –

‘‘ਏਹਿ ਪੁਤ੍ਤ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਮਾ ਅਨਾਥਂ ਕਰੋਹਿ ਮੇ।
ਅਜ੍ਜ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ, ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਮਰਣਂ ਗਤਾ’’ਤਿ॥

ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਉਰਂ ਪਹਰਿ, ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੇਨ ਹਦਯਂ ਫਲਿ। ਸਾ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿਤਾ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਲ੍ਹਾਹਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਦਕੁਸਲੋ ਮਾਣਵੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਟਿਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਆਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਕਿਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਦੇਵ, ਦ੍ਵਾਦਸਸਂਵਚ੍ਛਰਮਤ੍ਥਕੇ ਹਟਭਣ੍ਡਂ ਪਦਾਨੁਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਾਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਤਾਤ, ਉਪਟ੍ਠਹਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਾਪੇਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ – ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯਂ ਤਸ੍ਸ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪਾਨੁਭਾਵੇਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕਤਤ੍ਤਾ ‘ਸਿਪ੍ਪਂ ਅਤ੍ਥਿ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ ਵਾ’ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮ ਤਾਵ ਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਜਨਾ ਨਾਨਾਰਤਨਗੋਪਕਾਨਂ ਸਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਰਤਨਸਾਰਭਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਨ੍ਤਰੇ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਬਹਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਂਸੁ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ‘‘ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਤੋ ਕਿਰ ਰਤਨਂ ਹਰਿਂਸੂ’’ਤਿ ਏਕਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਤੋ ਬਹੁਰਤਨਭਣ੍ਡਂ ਹਟਂ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਅਨੁਵਿਚਿਨਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ । ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਦ੍ਵਾਦਸਸਂਵਚ੍ਛਰਮਤ੍ਥਕੇ ਹਟਭਣ੍ਡਂ ਚੋਰਾਨਂ ਪਦਾਨੁਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਹਰਣਸਮਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਮ ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ ਅਜ੍ਜ ਰਤ੍ਤਿਂ ਹਟਭਣ੍ਡਂ ਆਹਰਿਤੁਂ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਂ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਆਹਰਾ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲੇ ਠਿਤੋਵ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਚੋਰਾਨਂ ਪਦਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਚ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਨ੍ਤਰੇ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਰਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ

ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਪਾਕਾਰਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਾਕਾਰਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਦਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਅਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਅਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਚੋਰਾ ਇਮਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਓਤਿਣ੍ਣਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਠਪਿਤਂ ਵਿਯ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਚੋਰਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਮਹਾਚੋਰਾ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਜਨਾ ਤੁਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਫੋਟੇਸੁਂ, ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਮਾਣਵੋ ਪਦਾਨੁਸਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇਹਿ ਠਪਿਤਭਣ੍ਡਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਮਞ੍ਞੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਚੋਰੇ ਪਨ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਹ ''ਚੋਰੇਹਿ ਹਟਭਣ੍ਡਂ ਤਾਵ ਨੋ ਤਯਾ ਆਹਟਂ, ਚੋਰਾ ਪਨ ਨ ਆਹਟਾ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਧੇਵ ਚੋਰਾ, ਨ ਦੂਰੇ''ਤਿ। ''ਕੋ ਚ ਕੋ ਚਾ''ਤਿ। ''ਯੋ ਮਹਾਰਾਜ, ਇਚ੍ਛਤਿ, ਸੋਵ ਚੋਰੋ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚੋਰੇਹਿ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਅਹਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਚੋਰੇ ਮੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਧਨੇ ਲਦ੍ਧੇ ਕਿਂ ਚੋਰੇਹੀ''ਤਿ। ''ਧਨਤੋਪਿ ਨੋ, ਤਾਤ, ਚੋਰੇ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, 'ਇਮੇ ਨਾਮ ਚੋਰਾ'ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਤੀਤੇ ਪਵਤ੍ਤਕਾਰਣਂ ਪਨ ਤੇ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ, ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਸੋ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਦੀਤੀਰਗਾਮਕੇ ਪਾਟਲਿ ਨਾਮ ਏਕੋ ਨਟੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਭਰਿਯਮਾਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵੀਣਂ ਵਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਵਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੁਂ ਸੁਰਾਭਤ੍ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਵੋਦਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਮਹਾਵੀਣਂ ਗੀਵਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਦਿਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਰਿਯਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿਂ ਓਤਰਿ। ਵੀਣਾਛਿਦ੍ਦੇਹਿ ਉਦਕਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਵੀਣਾ ਉਦਕੇ ਓਸੀਦਾਪੇਸਿ । ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਓਸੀਦਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਨਟਪਾਟਲਿ ਸਕਿਂ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਤਿ, ਸਕਿਂ ਨਿਮੁਜ੍ਜਤਿ, ਉਦਕਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਉਦਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਮਿਕੋ ਇਦਾਨਿ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਕਂ ਨਂ ਗੀਤਕਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤੀ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਸਿ, ਏਕਂ ਮੇ ਗੀਤਕਂ ਦੇਹਿ, ਤੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ''ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਚਿਤ੍ਤਕਥਿਂ, ਗਙ੍ਗਾ ਵਹਤਿ ਪਾਟਲਿਂ।
ਵੁਯ੍ਹਮਾਨਕ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਮੇ ਦੇਹਿ ਗਾਥਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਾਥਕ**ਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਗਾਥਂ।

ਅਥ ਨਂ ਨਟਪਾਟਲਿ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਕਥਂ ਤਵ ਗੀਤਕਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਭੂਤਂ ਉਦਕਂ ਮਂ ਮਾਰੇਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ''ਯੇਨ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ, ਯੇਨ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਆਤੁਰਂ।
ਤਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਯਥਾ ਉਦਕਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਤਥਾ ਰਾਜਾਨੋਪਿ, ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਭਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਂ ਭਯਂ ਕੋ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਂ ਕਾਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਮਯਾ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤਵੇਦਨੀਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਂ, ਜਾਨਾਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ ਅਹਂ ਏਵਰੂਪਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਥਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਚੋਰੇ ਮੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ

“ਤੇਨ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਜਾਨਾਹੀ”ਤਿ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਕਾਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਦੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਿਸ੍ਸਾਵ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਦ੍ਵਾਰਗਾਮੇ ਏਕੋ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਭਾਜਨਤ੍ਥਾਯ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਆਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਪਬ੍ਭਾਰਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਆਵਾਟਂ ਖਣਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਾਲਮਹਾਮੇਘੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵੁਟ੍ਠਿਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਉਦਕਂ ਅਵਤ੍ਥਰਮਾਨਂ ਆਵਾਟਂ ਪਾਤੇਸਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੋ ਭਿਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੧. “ਯਤ੍ਥ ਬੀਜਾਨਿ ਰੂਹਨ੍ਤਿ, ਸਤ੍ਤਾ ਯਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ।
ਸਾ ਮੇ ਸੀਸਂ ਨਿਪੀਲ਼ੇਤਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ”ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਪੀਲ਼ੇਤੀ**ਤਿ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤਿ ਭਿਨ੍ਦਤਿ।

ਯਥਾ ਹਿ ਦੇਵ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਭੂਤਾ ਮਹਾਪਥਵੀ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਏਵਮੇਵ ਮਹਾਪਥਵੀਸਮੇ ਸਬ੍ਬਲੋਕਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣੇ ਨਰਿਨ੍ਦੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਚੋਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਕੋ ਬਾਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਂ ਚੋਰਂ ਜਾਨਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਕਾਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯਂ ਚੋਰੋਤਿ ਏਵਂ ਮੇ ਚੋਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀਤਿ। ਸੋ ਰਾਜਾਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ “ਤ੍ਵਂ ਚੋਰੋ”ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਆਦਿਤ੍ਤਂ। ਸੋ “ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਕਂ ਨੀਹਰਾ”ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਨ੍ਤੇ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿ। ਸੋ ਧੂਮਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਮਗ੍ਗਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਡਾਹਦੁਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਠਿਤੋਵ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੨. “ਯੇਨ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਸੀਤਂ ਯੇਨ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਸੋ ਮਂ ਡਹਤਿ ਗਤ੍ਤਾਨਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ”ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਮਂ ਡਹਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਮੇ ਡਹਤਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

“ਮਹਾਰਾਜ, ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਭੂਤੋ ਏਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਰਤਨਭਣ੍ਡਿਕਂ ਹਰਿ, ਮਾ ਮਂ ਚੋਰਂ ਪੁਚ੍ਛਾ”ਤਿ। “ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਚੋਰਂ ਦੇਹਿਯੇਵਾ”ਤਿ। ਸੋ ਰਾਜਾਨਂ “ਤ੍ਵਂ ਚੋਰੋ”ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਦੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਤਿਬਹੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਰਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੩. “ਯੇਨ ਭੁਤ੍ਤੇਨ ਯਾਪਨ੍ਤਿ, ਪੁਥੂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਖਤ੍ਤਿਯਾ।
ਸੋ ਮਂ ਭੁਤ੍ਤੋ ਬਜਾਪਾਦੇਤਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ”ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਮਂ ਭੁਤ੍ਤੋ ਬਜਾਪਾਦੇਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਓਦਨੋ ਭੁਤ੍ਤੋ ਮਂ ਬਜਾਪਾਦੇਤਿ ਮਾਰੇਤਿ।

“ਮਹਾਰਾਜ, ਭਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਭੂਤੋ ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਂ ਹਰਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਲਦ੍ਧੇ ਕਿਂ ਚੋਰਂ ਪੁਚ੍ਛਸੀ”ਤਿ? “ਤਾਤ, ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਚੋਰਂ ਮੇ ਦੇਹੀ”ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾਪਨਤ੍ਥਂ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਮਹਾਰਾਜ , ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਏਕਸ੍ਸ ਵਾਤੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਭਞ੍ਜਿ। ਸੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੪. “ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਮਾਸੇ, ਵਾਤਮਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
ਸੋ ਮਂ ਭਞ੍ਜਤਿ ਗਤ੍ਤਾਨਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ”ਨ੍ਤਿ॥

ਇਤਿ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਰਣਤੋ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਜਾਨਾਹਿ ਤਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ। ਤਾਤ, ਚੋਰਂ ਮੇ ਦੇਹੀਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾਪਨਤ੍ਥਂ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਦੇਵ, ਅਤੀਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ ਪੁਪ੍ਫਫਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਸਕੁਣਾਨਂ ਨਿਵਾਸੋ ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਸਾਖਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਿਂਸੁ, ਤਤੋ ਧੂਮੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਅਗ੍ਗਿਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਪਤਿਂਸੁ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੫. ''ਯਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਜਗਤਿਰੁਹਂ, ਸ੍ਵਾਯਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਮੁਞ੍ਚਤਿ।
ਦਿਸਾ ਭਜਥ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗਾ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਗਤਿਰੁਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਹੀਰੁਹਂ।

ਯਥਾ ਹਿ, ਦੇਵ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਪਕ੍ਖੀਨਂ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਏਵਂ ਰਾਜਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਚੋਰਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਕੋ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਦੇਵਾਤਿ। ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਚੋਰਮੇਵ ਦੇਹੀਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਗਾਮੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਲਘਰਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਭਾਗੇ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ ਸੁਸੁਮਾਰਨਦੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਚ ਕੁਲਸ੍ਸ ਏਕੋਵ ਪੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਿਤਰਿ ਕਾਲਕਤੇ ਮਾਤਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਸ੍ਸੇਵ ਏਕਂ ਕੁਲਧੀਤਰਂ ਆਨੇਸਿ। ਸਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਸਸ੍ਸੁਂ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਤਂ ਨੀਹਰਿਤੁਕਾਮਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਘਰੇ ਵਸਤਿ। ਸਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦੋਸਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਤੇ ਮਾਤਰਂ ਪੋਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਮਾਰੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮਨੁਸ੍ਸਮਾਰਣਂ ਨਾਮ ਭਾਰਿਯਂ, ਕਥਂ ਨਂ ਮਾਰੇਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨਿਦ੍ਦੋਕ੍ਕਮਨਕਾਲੇ ਨਂ ਮਞ੍ਚਕੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸੁਮਾਰਨਦਿਯਂ ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮ, ਅਥ ਨਂ ਸੁਸਮਾਰਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ ਮਾਤਾ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ? ''ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੁਪਤੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛ, ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਪਨ੍ਨਮਞ੍ਚਕੇ ਰਜ੍ਜੁਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਞਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਤਾ ਮੇ ਸਞ੍ਞਾ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ''ਥੋਕਂ ਅਧਿਵਾਸੇਹਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਾਵ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰਜ੍ਜੁਕਂ ਭਰਿਯਾਯ ਮਾਤੁ ਮਞ੍ਚਕੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਞ੍ਚਕੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਦਿਯਂ ਖਿਪਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨਂ ਸੁਸੁਮਾਰਾ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੁ।

ਸਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਾਤੁ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਮਮ ਮਾਤਾਵ ਮਾਰਿਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਤਵ ਮਾਤਰਂ ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਸਾਧੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸੁਸਾਨੇ ਚਿਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਨਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨਂ ਉਭੋਪਿ ਸੁਸਾਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਠਪਯਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਸਾਮਿਕੋ ਭਰਿਯਂ ਆਹ ''ਅਗ੍ਗਿ ਤੇ ਆਭਤੋ''ਤਿ? ''ਪਮੁਟ੍ਠਾਸ੍ਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ। ''ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਸਾਮਿ, ਗਨ੍ਤੁਂ, ਤਯਿ ਗਤੇਪਿ ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਉਭੋਪਿ ਮਯਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇਸੁ ਗਤੇਸੁ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਸੀਤਵਾਤੇਨ ਪਬੋਧਿਤਾ ਸੁਸਾਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਮਂ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮਾ ਅਗ੍ਗਿਅਤ੍ਥਾਯ ਗਤਾ''ਤਿ ਚ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਨ ਮੇ ਬਲਂ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਮਤਕਲ਼ੇਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਪਿਲੋਤਿਕਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਲੇਣਗੁਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਇਤਰੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਕਲ਼ੇਵਰਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਏਕੇਨ ਚੋਰੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੁਹਾਲੇਣੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਣ੍ਡਿਕਾ ਠਪਿਤਾ, ਸੋ ''ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਕਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਭਣ੍ਡਿਕਾ ਮੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ''ਤਿ ਏਕਂ ਭੂਤਵੇਜ੍ਜਂ ਆਨੇਸਿ। ਵੇਜ੍ਜੋ ਮਨ੍ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਗੁਹਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਆਹ ''ਨਾਹਂ ਯਕ੍ਖਿਨੀ, ਏਹਿ ਉਭੋਪਿ ਇਮਂ ਧਨਂ ਭਾਜੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕਥਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ''ਤਵ ਜਿਵ੍ਹਂ ਮਮ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਠਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਜਿਵ੍ਹਂ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸਿ। ਭੂਤਵੇਜ੍ਜੋ ''ਅਦ੍ਧਾ ਏਸਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ''ਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਲੋਹਿਤਂ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤਿਯਾ ਵਿਰਵਮਾਨੋ ਪਲਾਯਿ। ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ

ਨਾਨਾਰਤਨਭਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੁਣਿਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਤੇ, ਅਮ੍ਮ, ਇਦਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸੁਸਾਨੇ ਦਾਰੁਚਿਤਕਾਯ ਝਾਪਿਤਾ ਏਵਰੂਪਂ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਮਯਾਪਿ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਮਾਦਿਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਸਾ ਲਦ੍ਧਭਣ੍ਡਿਕਲੋਭੇਨ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਝਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਾਮਿਕੋ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਅਮ੍ਮ, ਇਮਾਯਪਿ ਵੇਲਾਯ ਤ੍ਵਂ ਆਗਤਾ, ਸੁਣਿਸਾ ਤੇ ਨਾਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ ਪਾਪਪੁਰਿਸ, ਕਿਂ ਮਤਾ ਨਾਮ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੬. ''ਯਮਾਨਯਿਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਮਾਲਿਨਿਂ ਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦਂ।
ਸਾ ਮਂ ਘਰਾ ਨਿਚ੍ਛੁਭਤਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋਮਨਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ। ''ਸੋਮਨਸ੍ਸਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਵਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਮਹਂ ''ਇਮਂ ਮੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਡ੍ਢਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਞ੍ਚ ਮਹਲ੍ਲਿਕਕਾਲੇ ਪੋਸੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਾਲਿਨਿਂ ਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਆਨੇਸਿਂ। ਸਾ ਮਂ ਅਜ੍ਜ ਘਰਾ ਨੀਹਰਤਿ, ਸਰਣਤੋਯੇਵ ਮੇ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ।

''ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਣਿਸਾ ਵਿਯ ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਤਤੋ ਭਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਿਂ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਂ, ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ''ਤਾਤ, ਨਾਹਂ ਤਯਾ ਆਨੀਤਕਾਰਣਾਨਿ ਜਾਨਾਮਿ, ਚੋਰਮੇਵ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਰਾਜਾਨਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਉਦਾਹਰਣਂ ਆਹਰਿ। ਦੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਤ੍ਥਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਜਾਤਕਾਲੇ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਤਂ ਪੋਸੇਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਦਾਰੇਨ ਸਂਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਜਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ''ਤ੍ਵਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਇਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਾ''ਤਿ ਗੇਹਤੋ ਨੀਹਰਿ । ਸੋ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੭. ''ਯੇਨ ਜਾਤੇਨ ਨਨ੍ਦਿਸ੍ਸਂ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਭਵਮਿਚ੍ਛਿਸਂ।
ਸੋ ਮਂ ਘਰਾ ਨਿਚ੍ਛੁਭਤਿ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਂ ਘਰਤੋ ਨਿਚ੍ਛੁਭਤਿ ਨੀਹਰਤਿ। ਸ੍ਵਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਜੀਵਾਮਿ, ਸਰਣਤੋਯੇਵ ਮੇ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ।

''ਮਹਾਰਾਜ, ਯਥਾ ਪਿਤਾ ਨਾਮ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਪਟਿਬਲੇਨ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਜਨਪਦੋ ਰਞ੍ਞਾ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ, ਇਦਞ੍ਚ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ 'ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਚੋਰੋ'ਤਿ ਜਾਨਾਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਨਾਹਂ ਕਾਰਣਂ ਵਾ ਅਕਾਰਣਂ ਵਾ ਜਾਨਾਮਿ, ਚੋਰਂ ਵਾ ਮੇ ਦੇਹਿ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਵਾ ਚੋਰੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਰਾਜਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮਾਣਵਂ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਏਵਮਾਹ ''ਕਿਂ ਪਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਂਸੇਨ ਚੋਰਗਹਣਂ ਰੋਚੇਥਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ''ਅਸੁਕੋ ਚ ਅਸੁਕੋ ਚ ਚੋਰੋ''ਤਿ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਪਕਾਸੇਮੀਤਿ। ''ਏਵਂ ਕਰੋਹਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦਾਨਿ ਚੋਰ''ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇ ਮਹਾਜਨੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੫੮. ''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਜਾਨਪਦਾ, ਨੇਗਮਾ ਚ ਸਮਾਗਤਾ।
ਯਤੋਦਕਂ ਤਦਾਦਿਤ੍ਤਂ, ਯਤੋ ਖੇਮਂ ਤਤੋ ਭਯਂ॥

੫੯. ''ਰਾਜਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੇ ਰਟ੍ਠਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤੋ।
ਅਤ੍ਤਗੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਥ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤੋਦਕਂ ਤਦਾਦਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਉਦਕਂ ਤਦੇਵ ਆਦਿਤ੍ਤਂ। **ਯਤੋ ਖੇਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਤੋ ਰਾਜਤੋ ਖੇਮੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਤੋਵ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਅਤ੍ਤਗੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰਥਾ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਦਾਨਿ ਅਨਾਥਾ ਜਾਤਾ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮਾ ਵਿਨਾਸੇਥ, ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਗੁਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਧਞ੍ਞਂ ਰਕ੍ਖਥ, ਰਾਜਾ ਨਾਮ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਰਣਂ, ਤਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਰਾਜਾ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਚ ਵਿਲੋਪਖਾਦਕਚੋਰਾ, ਸਚੇ ਚੋਰੇ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਤ੍ਥ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਰਣਂ ਕਰੋਥਾਤਿ।

ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ ‘‘ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਰਕ੍ਖਣਾਰਹੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਦੋਸਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਸਯਮੇਵ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰਂ ਪਰਿਯੇਸਾਪੇਤਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਚੋਰਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਮਾਰੇਮ ਨਂ ਪਾਪਰਾਜਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਦਣ੍ਡਮੁਗ੍ਗਰਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥੇਵ ਰਾਜਾਨਞ੍ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਞ੍ਚ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਉਪਾਸਕ, ਪਥਵਿਯਂ ਪਦਸਞ੍ਜਾਨਨਂ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਏਵਂ ਆਕਾਸੇ ਪਦਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਾਸਕੋ ਚ ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਤਦਾ ਪਿਤਾ ਕਸ੍ਸਪੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਦਕੁਸਲਮਾਣਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਪਦਕੁਸਲਮਾਣਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੪੩੩] ੭. ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦਸਮੋ ਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਿਨੇਰੁਕਮ੍ਪਨਵਾਤੋ ਕਿਂ ਪੁਰਾਣਪਣ੍ਣਾਨਿ ਨ ਕਮ੍ਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਯਸਸਮਙ੍ਗਿਨੋਪਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਆਯਸਕ੍ਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਕਿਲੇਸਾ ਨਾਮੇਤੇ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸਤ੍ਤੇਪਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੇ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਪਗੇਵ ਤਾਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਕਸ੍ਸਪੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਾਚਰਿਯਕੁਲੇ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਕਸ੍ਸਪੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯੋ ਰਾਜਾ ਜਾਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇਨ, ਅਹਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਰਾਜਾਨਞ੍ਚ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਰਾਜਾਨਞ੍ਚ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਞ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਸਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਪਨ ਨਂ ‘‘ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪੋ’’ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਰਮਜਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਘੋਰਤਪੋ ਤਾਪਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੇਜੇਨ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਕਮ੍ਪਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਤਾਪਸੋ ਅਤਿਵਿਯ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ ਸਕ੍ਕਭਾਵਾਪਿ ਮਂ ਚਾਵੇਯ੍ਯ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਪਮਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਸਕ੍ਕਾਨੁਭਾਵੇਨ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਗਬ੍ਭਂ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ‘‘ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪਬੋਧੇਸਿ। ‘‘ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਏਕਰਜ੍ਜਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਨ ਇਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਨ ਇਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ? ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਸੁਘਾਤਯਞ੍ਞਂ ਯਜਾਪੇਹਿ, ਸਕ੍ਕਸਮੋ ਅਜਰਾਮਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ‘‘ਅਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦਸਮੋ ਰਾਜ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਅਜਰਾਮਰੋ।
ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਯਞ੍ਞਂ ਯਾਜੇਯ੍ਯ, ਇਸਿਂ ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ। **ਯਾਜੇਯਜਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨਤੋ ਇਸਿਂ ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜੇਯਜਾਸੀਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਸਕ੍ਕੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਾ ਪਪਞ੍ਚਂ ਕਰੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਰਾਜਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸੇਯਜਂ ਨਾਮ ਅਮਚ੍ਚਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਯਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਏਵਂ ਵਦੇਹਿ 'ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਪਸੁਘਾਤਯਞ੍ਞਂ ਯਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਏਕਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਯਤ੍ਤਕਂ ਪਦੇਸਂ ਇਚ੍ਛਥ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤੁਂ ਆਗਚ੍ਛਥਾ'''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਸਨੋਕਾਸਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਵਨਚਰਕੇਨ ''ਅਹਂ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਂ ਸਾਸਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ''ਸੇਯਜ ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੧. ''ਸਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯਂ, ਮਹਿਂ ਸਾਗਰਕੁਣ੍ਡਲਂ।
ਨ ਇਚ੍ਛੇ ਸਹ ਨਿਨ੍ਦਾਯ, ਏਵਂ ਸੇਯਜ ਵਿਜਾਨਹਿ॥

੬੨. ''ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਯਸਲਾਭਂ, ਧਨਲਾਭਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ, ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ॥

੬੩. ''ਅਪਿ ਚੇ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ, ਅਨਗਾਰੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ।
ਸਾਯੇਵ ਜੀਵਿਕਾ ਸੇਯਜੋ, ਯਾ ਚਾਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ॥

੬੪. ''ਅਪਿ ਚੇ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ, ਅਨਗਾਰੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ।
ਅਞ੍ਞਂ ਅਹਿਂਸਯਂ ਲੋਕੇ, ਅਪਿ ਰਜ੍ਜੇਨ ਤਂ ਵਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ। **ਸਾਗਰਕੁਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੀਪੇ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸਾਗਰੇਹਿ ਕਣ੍ਣਵਲਿਯਾ ਠਪਿਤਕੁਣ੍ਡਲੇਹਿ ਵਿਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਸਹ ਨਿਨ੍ਦਾਯਾ**ਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਪਸੁਘਾਤਕਮ੍ਮਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਯ ਨਿਨ੍ਦਾਯ ਸਹ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਮਹਾਪਥਵਿਂ ਨ ਇਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨਾ**ਤਿ ਨਰਕੇ ਵਿਨਿਪਾਤਕਮ੍ਮੇਨ ਯਾ ਚ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਧਿਰਤ੍ਥੁ, ਗਰਹਾਮਿ ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸਾਯੇ**ਵ **ਜੀਵਿਕਾ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਪਰਘਰਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਪਰਿਯੇਸਨਜੀਵਿਕਾਵ ਯਸਧਨਲਾਭਤੋ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਵਰਤਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ **ਅਪਿ ਰਜ੍ਜੇਨ ਤਂ** ਵ**ਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਨਗਾਰਸ੍ਸ ਸਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਅਵਿਹਿਂਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਜਨਂ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਰਜ੍ਜੇਨਪਿ ਵਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਮਚ੍ਚੋ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ''ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਸਕ੍ਕੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਂ ਨ ਯਜਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਯਾ ਪੇਸਿਤੋਪਿ ਨਾਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰਂ ਚਨ੍ਦਵਤਿਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸੇਯਜਂ ਤਥੇਵ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ 'ਸਚੇ ਕਿਰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਸ੍ਸਸਿ, ਰਾਜਾ ਤੇ ਇਮਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਦਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਵਦਾਪੇਹਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਸੋ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸੇਯਜਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਧੀਤਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਪਟਿਭਾਗਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਇਸਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਸਹ ਓਲੋਕਨੇਨੇਵ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾ ਪਰਿਹਾਯਿ। ਅਮਚ੍ਚੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸਚੇ ਕਿਰ ਯਞ੍ਞਂ

ਯਜਿਸ੍ਸਥ, ਰਾਜਾ ਤੇ ਇਮਂ ਦਾਰਿਕਂ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤੋ ''ਇਮਂ ਕਿਰ ਮੇ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ ਇਮਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਹੇਵ ਜਟਾਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਰਥਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ''ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਕਿਰਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਵਾਟੇ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵੇ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਾਹਿ, ਅਹਂ ਇਨ੍ਦਸਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਞ੍ਞਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤੇ ਧੀਤਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਕਸ੍ਸਪੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਂ ਆਦਾਯ ਚਨ੍ਦਵਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਯਞ੍ਞਵਾਟਂ ਗਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਉਸਭਾਦਿਸਬ੍ਬਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਪਿਤਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਕਸ੍ਸਪੋ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਹਨਿਤ੍ਵਾਵ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਮਹਾਜਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੇ ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੬੫. ''ਬਲਂ ਚਨ੍ਦੋ ਬਲਂ ਸੁਰਿਯੋ, ਬਲਂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਬਲਂ ਵੇਲਾ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ, ਬਲਾਤਿਬਲਮਿਤ੍ਥਿਯੋ॥

੬੬. ''ਯਥਾ ਉਗ੍ਗਤਪਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਇਸਿਂ ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਂ।
ਪਿਤੁ ਅਤ੍ਥਾ ਚਨ੍ਦਵਤੀ, ਵਾਜਪੇਯ੍ਯਂ ਅਯਾਜਯੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਲਂ ਚਨ੍ਦੋ ਬਲਂ ਸੁਰਿਯੋ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਧਕਾਰਵਿਧਮਨੇ ਅਞ੍ਞਂ ਬਲਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਵੇਤ੍ਥ ਬਲਵਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਵਿਸਯਵੇਗਸਹਨੇ ਖਨ੍ਤਿਬਲਞਾਣਬਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਮਿਤਪਾਪਬਾਹਿਤਪਾਪਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ। **ਬਲਂ ਵੇਲਾ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਆਵਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਵੇਲਾ ਬਲਂ ਨਾਮ। **ਬਲਾਤਿਬਲਮਿਤ੍ਥਿਯੋ**ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪਨ ਵਿਸਦਞਾਣੇਪਿ ਅਵੀਤਰਾਗੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਤੇਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਬਲੇਹਿਪਿ ਅਤਿਬਲਾ ਨਾਮ, ਸਬ੍ਬਬਲੇਹਿ ਇਤ੍ਥਿਬਲਮੇਵ ਮਹਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ। **ਪਿਤੁ ਅਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਪਿਤੁ ਵੁਡ੍ਢਿਅਤ੍ਥਾਯ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਸ੍ਮਾ ਇਮਂ ਉਗ੍ਗਤਪਂ ਸਮਾਨਂ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਾਨਂ ਏਸਿਤਤ੍ਤਾ ਇਸਿਂ ਅਯਂ ਚਨ੍ਦਵਤੀ ਨਿਸ੍ਸੀਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਵੁਡ੍ਢਿਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾਜਪੇਯ੍ਯਂ ਯਞ੍ਞਂ ਯਾਜੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਮੇਤਂ ''ਬਲਾਤਿਬਲਮਿਤ੍ਥਿਯੋ''ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਸ੍ਸਪੋ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਨਤ੍ਥਾਯ ''ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ ਗੀਵਾਯਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਖਗ੍ਗਰਤਨਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਮਹਾਰਵਂ ਰਵਿ। ਤਸ੍ਸ ਰਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਪਿ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਉਸਭਾਦਯੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਭਯੇਨ ਵਿਰਵਿਸੁ। ਮਹਾਜਨੋਪਿ ਵਿਰਵਿ। ਕਸ੍ਸਪੋ ਤਂ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਟਾਦੀਨਿ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਜਟਾਮਸ੍ਸੁਕਚ੍ਛਲੋਮਾਨਿ ਪਾਕਟਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਨਨੁਰੂਪਂ ਵਤ ਮੇ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਂਵੇਗਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੭. ''ਤਂ ਲੋਭਪਕਤਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਕਟੁਕਂ ਕਾਮਹੇਤੁਕਂ।
ਤਸ੍ਸ ਮੂਲਂ ਗਵੇਸਿਸ੍ਸਂ, ਛੇਚ੍ਛਂ ਰਾਗਂ ਸਬਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਯਂ ਏਤਂ ਮਯਾ ਚਨ੍ਦਵਤਿਯਾ ਲੋਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਲੋਭੇਨ ਪਕਤਂ ਕਾਮਹੇਤੁਕਂ ਪਾਪਕਂ, ਤਂ ਕਟੁਕਂ ਤਿਖਿਣਵਿਪਾਕਂ। ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਅਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰਸਙ੍ਖਾਤਂ ਮੂਲਂ ਗਵੇਸਿਸ੍ਸਂ, ਅਲਂ ਮੇ ਇਮਿਨਾ ਖਗ੍ਗੇਨ, ਪਞ੍ਞਾਖਗ੍ਗਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਬਨ੍ਧਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਬਨ੍ਧਨਂ ਰਾਗਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਮਾ ਭਾਯਿ ਸਮ੍ਮ, ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਚਨ੍ਦਵਤਿਂ ਕੁਮਾਰਿਞ੍ਚ ਰਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਰਤਨਰਾਸਿਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਜਾਹਿ ਯਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਪੋ ''ਨ ਮੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਿਨਾ ਕਿਲੇਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ –

੬੮. ''ਯਿਰਤ੍ਥੁ ਕਾਮੇ ਸੁਬਹੂਪਿ ਲੋਕੇ, ਤਪੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਰਾਜ।
ਤਪੋ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਪਹਾਯ ਕਾਮੇ, ਤਵੇਵ ਰਟ੍ਠੰ ਚਨ੍ਦਵਤੀ ਚ ਹੋਤੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਬਹੂਪੀ**ਤਿ ਅਤਿਬਹੁਕੇਪਿ। **ਤਪੋ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਸੀਲਸੰਯਮਤਪਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ।

ਸੋ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣੰ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਟ੍ਠੰ ਵਿਸੇਸੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਵਾਟੰ ਵਿਦ੍ਧੰਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਅਭਯਦਾਨੰ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਯਾਚਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਠਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਸੇਯ੍ਯੋ ਮਹਾਅਮਚ੍ਚੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੪੩੪] ੮. ਚਕ੍ਕਵਾਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਲੋਲੋ ਅਹੋਸਿ ਪਚ੍ਚਯਲੁਦ੍ਧੋ, ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਵਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਾਯ ਗੇਹੇ ਅਨੇਕਖਾਦਨੀਯਪਰਿਵਾਰੰ ਯਾਗੁੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਸਾਲਿਮੰਸੋਦਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਤੇਨ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ਤਤੋ ਚੂਲਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਮਹਾਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋਤਿ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਨਿਵੇਸਨਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਿਚਰਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਤਸ੍ਸ ਲੋਲਭਾਵੰ ਆਰਬ੍ਭ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੋਲੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਸ੍ਮਾ ਲੋਲੋਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵੰ ਲੋਲਭਾਵੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਹਤ੍ਥਿਕੁਣਪਾਦੀਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤੇਹਿ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਲੋਲਕਾਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਹਤ੍ਥਿਕੁਣਪਾਦੀਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤੇਹਿ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ''ਗਙ੍ਗਾਕੂਲੇ ਮਚ੍ਛਮਤੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਤਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਕਤਿਪਾਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਫਲਾਫਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਬਹੁਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਦੁਮਸਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇ ਦ੍ਵੇ ਚਕ੍ਕਵਾਕੇ ਸੇਵਾਲੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਅਤਿਵਿਯ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਇਮੇਸੰ ਭੋਜਨੰ ਮਨਾਪੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮੇਸੰ ਭੋਜਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਤਦੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਸਾਖਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਪਸੰਸਨਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ ਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੯. ''ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥੇ ਸਕੁਣੇ ਵਦਾਮਿ, ਦੁਵੇ ਦੁਵੇ ਨਨ੍ਦਮਨੇ ਚਰਨ੍ਤੇ।
ਕੰ ਅਣ੍ਡਜੰ ਅਣ੍ਡਜਾ ਮਾਨੁਸੇਸੁ, ਜਾਤਿੰ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ ਤਦਿਙ੍ਘ ਬ੍ਰੂਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥੇ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇ ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥੇ ਵਿਯ। **ਦੁਵੇ ਦੁਵੇ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਨਨ੍ਦਮਨੇ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੇ। **ਕੰ ਅਣ੍ਡਜੰ ਅਣ੍ਡਜਾ ਮਾਨੁਸੇਸੁ ਜਾਤਿੰ ਪਸੰਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਮ੍ਭੋ ਅਣ੍ਡਜਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਸੰਸਨ੍ਤਾ ਕੰ ਅਣ੍ਡਜੰ ਜਾਤਿੰ ਕਤਰੰ ਨਾਮ ਅਣ੍ਡਜਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ, ਕੰ ਸਕੁਣੰ ਨਾਮਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਕੰ ਅਣ੍ਡਜੰ ਅਣ੍ਡਜਮਾਨੁਸੇਸੂ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਣ੍ਡਜੇਸੁ ਚ ਮਾਨੁਸੇਸੁ ਚ ਕਤਰੰ ਅਣ੍ਡਜਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਸੰਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਾਕੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦. ''ਅਮ੍ਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਹਿਂਸ, ਅਨੁਬ੍ਬਤੇ ਚਕ੍ਕਵਾਕੇ ਵਦਨ੍ਤਿ।
ਕਲ੍ਯਾਣਭਾਵਮ੍ਹੇ ਦਿਜੇਸੁ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਅਭਿਰੂਪਾ ਵਿਚਰਾਮ ਅਣ੍ਣਵੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਨੁਸ੍ਸਹਿਂਸਾ**ਤਿ ਕਾਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਹਿਂਸਤਿ ਵਿਹੇਠੇਤਿ, ਤੇਨ ਨਂ ਏਵਂ ਆਲਪਤਿ। **ਅਨੁਬ੍ਬਤੇ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਨੁਗਤੇ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇ ਪਿਯਸਂਵਾਸੇ। **ਚਕ੍ਕਵਾਕੇ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਕਾ ਨਾਮ ਸਾ ਅਣ੍ਡਜਜਾਤੀਤਿ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਦਿਜੇਸੂ**ਤਿ ਯਤ੍ਤਕਾ ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਨਾਮ, ਤੇਸੁ ਮਯਂ ''ਕਲ੍ਯਾਣਭਾਵਾ''ਤਿਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸਮ੍ਮਤਾ। ਦੁਤਿਯੇ ਅਤ੍ਥਵਿਕਪ੍ਪੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਮ੍ਹੇ ''ਚਕ੍ਕਵਾਕਾ''ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਦਿਜੇਸੁ ਪਨ ਮਯਂ ''ਕਲ੍ਯਾਣਭਾਵਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਤਾ, ''ਕਲ੍ਯਾਣਭਾਵਾ''ਤਿ ਨੋ ਦਿਜਾ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਣ੍ਣਵੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਰੋ ''ਅਣ੍ਣਵੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਦੁਮਸਰੇ ਮਯਮੇਵ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਪਰੇਸਂ ਅਹਿਂਸਨਤੋ ਅਭਿਰੂਪਾ ਵਿਚਰਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਸ੍ਸਾਯ ਪਨ ਗਾਥਾਯ ਚਤੁਤ੍ਥਪਦਂ ''ਨ ਘਾਸਹੇਤੂਪਿ ਕਰੋਮ ਪਾਪ''ਨ੍ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਮਾ ਮਯਂ ਘਾਸਹੇਤੂਪਿ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਮ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਕਲ੍ਯਾਣਭਾਵਾ''ਤਿ ਅਮ੍ਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਚ ਦਿਜੇਸੁ ਚ ਸਮ੍ਮਤਾ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧. ''ਕਿਂ ਅਣ੍ਣਵੇ ਕਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜੇ, ਮਂਸਂ ਕੁਤੋ ਖਾਦਥ ਚਕ੍ਕਵਾਕਾ।
ਕਿਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਥ ਵੋ ਅਨੋਮਾ, ਬਲਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਅਨਪ੍ਪਰੂਪਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਆਲਪਨਂ, ਕਿਂ ਭੋ ਚਕ੍ਕਵਾਕਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਅਣ੍ਣਵੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ। **ਭੁਞ੍ਜੇ**ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਥ, ਕਿਂ ਭੁਞ੍ਜਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ **ਮਂਸਂ ਕੁਤੋ ਖਾਦਥਾ**ਤਿ ਕਤਰਪਾਣਾਨਂ ਸਰੀਰਤੋ ਮਂਸਂ ਖਾਦਥ। **ਭੁਞ੍ਜਥ ਵੋ**ਤਿ ਵੋਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਪਰਪਦੇਨ ਵਾਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ''ਬਲਞ੍ਚ ਵਾ ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਅਨਪ੍ਪਰੂਪਾ''ਤਿ।

ਤਤੋ ਚਕ੍ਕਵਾਕੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨. ''ਨ ਅਣ੍ਣਵੇ ਸਨ੍ਤਿ ਫਲਾਨਿ ਧਙ੍ਕ, ਮਂਸਂ ਕੁਤੋ ਖਾਦਿਤੁਂ ਚਕ੍ਕਵਾਕੇ।
ਸੇਵਾਲਭਕ੍ਖਮ੍ਹ ਅਪਾਣਭੋਜਨਾ, ਨ ਘਾਸਹੇਤੂਪਿ ਕਰੋਮ ਪਾਪ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਕ੍ਕਵਾਕੇ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਕਸ੍ਸ। **ਅਪਾਣਭੋਜਨਾ**ਤਿ ਪਾਣਕਰਹਿਤਉਦਕਭੋਜਨਾ। ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਹਿ ਸੇਵਾਲਞ੍ਚੇਵ ਉਦਕਞ੍ਚ ਭੋਜਨਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਨ ਘਾਸਹੇਤੂ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਵਿਯ ਮਯਂ ਘਾਸਹੇਤੁ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਮਾਤਿ।

ਤਤੋ ਕਾਕੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੩. ''ਨ ਮੇ ਇਦਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਕ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਭੋਜਨਸਨ੍ਨਿਕਾਸੋ।
ਅਹੋਸਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਤੋ ਮੇ ਅਞ੍ਞਥਾ, ਇਚ੍ਚੇਵ ਮੇ ਵਿਮਤਿ ਏਤ੍ਥ ਜਾਤਾ॥

੧੪. ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਂਸਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜੇ, ਅਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਲੋਣਿਯਤੇਲਿਯਾਨਿ।
ਰਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਲਭਾਮਿ ਭੋਤ੍ਤੁਂ, ਸੂਰੋਵ ਸਙ੍ਗਾਮਮੁਖਂ ਵਿਜੇਤ੍ਵਾ।
ਨ ਚ ਮੇ ਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਚਕ੍ਕਵਾਕ ਯਥਾ ਤਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਦਨ੍**ਤਿ ਇਦੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਭੁਞ੍ਜਨਭੋਜਨੰ ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਭੋਜਨਸਨ੍ਨਿਕਾਸੋ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਭੋਜਨਸਨ੍ਨਿਕਾਸੋ ਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਕ੍ਕਵਾਕਭਵੇ ਭੋਜਨੰ, ਤ੍ਵੰ ਤੇਨ ਸਨ੍ਨਿਕਾਸੋ ਤੰਸਦਿਸੋ ਤਦਨੁਰੂਪੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਪਸਨ੍ਨਸਰੀਰੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤੋ ਮੇ ਅਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਏਤੇ ਏਤ੍ਥ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਚੇਵ ਮਚ੍ਛਮੰਸਞ੍ਚ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਏਵੰ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਚ੍ਚੇਵ ਮੇ**ਤਿ ਏਤੇਨੇਵ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਏਤ੍ਥ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੇ ਵਿਮਤਿ ਜਾਤਾ ''ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇ ਏਵਰੂਪੰ ਲੂਖਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤੋ ਜਾਤਾ''ਤਿ। **ਅਹਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਹਞ੍ਹਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਭੁਞ੍ਜੇ**ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਾਮਿ। **ਅਨ੍ਨਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਚ। **ਲੋਣਿਯਤੇਲਿਯਾਨੀ**ਤਿ ਲੋਣਤੇਲਯੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਰਸ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਰਿਭੋਗੰ ਪਣੀਤਰਸੰ। **ਵਿਜੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸੂਰੋ ਵੀਰਯੋਧੋ ਸਙ੍ਗਾਮਮੁਖੰ ਵਿਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਥਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾ ਤਵਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਪਣੀਤੰ ਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਮਮ ਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਾਦਿਸੋ ਤਵ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਤਵ ਵਚਨੰ ਨ ਸਦ੍ਦਹਾਮੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਭਾਵਕਾਰਣੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਭਾਵਕਾਰਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਚਕ੍ਕਵਾਕੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੫. ''ਅਸੁਦ੍ਧਭਕ੍ਖੋਸਿ ਖਣਾਨੁਪਾਤੀ, ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਤੇ ਲਬ੍ਭਤਿ ਅਨ੍ਨਪਾਨੰ।
ਨ ਤੁਸ੍ਸਸੀ ਰੁਕ੍ਖਫਲੇਹਿ ਧਙ੍ਕ, ਮੰਸਾਨਿ ਵਾ ਯਾਨਿ ਸੁਸਾਨਮਜ੍ਝੇ॥

੧੬. ''ਯੋ ਸਾਹਸੇਨ ਅਧਿਗਮ੍ਮ ਭੋਗੇ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ ਧਙ੍ਕ ਖਣਾਨੁਪਾਤੀ।
ਤਤੋ ਉਪਕ੍ਕੋਸਤਿ ਨੰ ਸਭਾਵੋ, ਉਪਕ੍ਕੁਟ੍ਠੋ ਵਣ੍ਣਬਲੰ ਜਹਾਤਿ॥

੧੭. ''ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ ਯਦਿ, ਅਸਾਹਸੇਨ ਅਪਰੂਪਘਾਤੀ।
ਬਲਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤਦਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੋ ਆਹਾਰਮਯੇਨ ਵਣ੍ਣੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸੁਦ੍ਧਭਕ੍ਖੋਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਥੇਨੇਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਭਕ੍ਖਨਤੋ ਅਸੁਦ੍ਧਭਕ੍ਖੋ ਅਸਿ। **ਖਣਾਨੁਪਾਤੀ**ਤਿ ਪਮਾਦਕ੍ਖਣੇ ਅਨੁਪਤਨਸੀਲੋ। **ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਤੇ**ਤਿ ਤਯਾ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਅਨ੍ਨਪਾਨੰ ਲਬ੍ਭਤਿ। **ਮੰਸਾਨਿ ਵਾ ਯਾਨੀ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਵਾ ਸੁਸਾਨਮਜ੍ਝੇ ਮੰਸਾਨਿ, ਤੇਹਿ ਨ ਤੁਸ੍ਸਸਿ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ। **ਉਪਕ੍ਕੋਸਤਿ ਨੰ ਸਭਾਵੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਵ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਗਰਹਿ। **ਉਪਕ੍ਕੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਪਰੇਹਿਪਿ ਉਪਕ੍ਕੁਟ੍ਠੋ ਗਰਹਿਤੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਤਾਯ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਬਲਞ੍ਚ ਜਹਾਸਿ। **ਨਿਬ੍ਬੁਤਿੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ ਯਦੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਪਨ ਪਰੰ ਅਵਿਹੇਠੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਲਦ੍ਧੰ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। **ਤਦਸ੍ਸ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤਦਾ ਅਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਬਲਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਹੋਤਿ। **ਆਹਾਰਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਆਹਾਰੇਨੇਵ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਭੋ ਕਾਕ, ਵਣ੍ਣੋ ਨਾਮੇਸ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ, ਸੋ ਨ ਆਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਹੋਤਿ, ਉਤੁਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮੇਹਿਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ।

ਏਵੰ ਚਕ੍ਕਵਾਕੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਕਾਕੰ ਗਰਹਿ। ਕਾਕੋ ਹਰਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਤਵ ਵਣ੍ਣੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਕਾ ਕਾ''ਤਿ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਚਕ੍ਕਵਾਕੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਚਕ੍ਕਵਾਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਚਕ੍ਕਵਾਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੪੩੫] ੯. ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਤਿਤਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਤੇਰਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਚੂਲ਼ਨਾਰਦਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੪੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਪਨ ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸੀਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਰੂਪਾਦਿਕਾਮਗੁਣਵਿਰਹਿਤੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰਕ੍ਖਿਤਸੀਲਂ ਨਾਮ ਨ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨੇ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ, ਏਹਿ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਾਹਿ, ਕਿਂ ਤੇ ਅਰਞ੍ਞੇਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੮. ''ਸੁਤਿਤਿਕ੍ਖਂ ਅਰਞ੍ਞਮ੍ਹਿ, ਪਨ੍ਤਮ੍ਹਿ ਸਯਨਾਸਨੇ।
ਯੇ ਚ ਗਾਮੇ ਤਿਤਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਉਲ਼ਾਰਤਰਾ ਤਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਤਿਤਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਧਿਵਾਸਨਂ। **ਤਿਤਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੀਤਾਦੀਨਿ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰੋ ''ਪਿਤਾ ਮੇ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਤੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਤੇ ਤਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਪਿਤਾ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਚੇ ਮਂ ਸੋ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਾਜਕੋਟਿਯਾ ਮਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਪਠਮਮੇਵ ਗਨ੍ਤੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਹਂ ਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਪਠਮਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਕਾਲੇ ਨੇਵ ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਿ, ਨ ਪਾਨੀਯਂ, ਨ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਕੇਵਲਂ ਪਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋਵ ਨਿਸੀਦਿ, ਪਿਤੁ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਨਾਕਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਿਤਾ ''ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਵਸਂ ਗਤੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ''ਕਸ੍ਮਾ ਤਾਤ, ਨੇਵ ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਿ, ਨ ਪਾਨੀਯਂ, ਨ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਪਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋਯੇਵ ਪਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰੋ ''ਤਾਤ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਕਿਰ ਰਕ੍ਖਿਤਸੀਲਂ ਨਾਮ ਨ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਮਹਪ੍ਫਲਂ , ਅਹਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਹਾਯੋ ਮੇ ਮਂ 'ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਤੋ, ਅਹਂ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਮਯਾ ਕਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੯. ''ਅਰਞ੍ਞਾ ਗਾਮਮਾਗਮ੍ਮ, ਕਿਂਸੀਲਂ ਕਿਂਵਤਂ ਅਹਂ।
ਪੁਰਿਸਂ ਤਾਤ ਸੇਵੇਯ੍ਯਂ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੮੦. ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਯੇ ਤਾਤ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਞ੍ਚ ਖਮੇਯ੍ਯ ਤੇ।
ਸੁਸ੍ਸੂਸੀ ਚ ਤਿਤਿਕ੍ਖੀ ਚ, ਤਂ ਭਜੇਹਿ ਇਤੋ ਗਤੋ॥

੮੧. ''ਯਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਮਨਸਾ ਨਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ।
ਉਰਸੀਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ, ਤਂ ਭਜੇਹਿ ਇਤੋ ਗਤੋ॥

੮੨. ''ਯੋ ਚ ਧਮ੍ਮੇਨ ਚਰਤਿ, ਚਰਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ।
ਵਿਸੁਦ੍ਧਕਾਰਿਂ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਂ, ਤਂ ਭਜੇਹਿ ਇਤੋ ਗਤੋ॥

੮੩. ''ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗਂ ਕਪਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਿਸਂ ਰਾਗਵਿਰਾਗਿਨਂ।
ਤਾਦਿਸਂ ਤਾਤ ਮਾ ਸੇਵਿ, ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਚੇ ਸਿਯਾ॥

੮੪. ''ਆਸੀਵਿਸਂਵ ਕੁਪਿਤਂ, ਮੀਲ੍ਹਲਿਤ੍ਤਂ ਮਹਾਪਥਂ।

ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਹਿ, ਯਾਨੀਵ ਵਿਸਮਂ ਪਥਂ॥

੮੫. ‘‘ਅਨਤ੍ਥਾ ਤਾਤ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਬਾਲਂ ਅਚ੍ਚੁਪਸੇਵਤੋ।
ਮਾਸ੍ਸੁ ਬਾਲੇਨ ਸਂਗਚ੍ਛਿ, ਅਮਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਦਾ॥

੮੬. ‘‘ਤਂ ਤਾਹਂ ਤਾਤ ਯਾਚਾਮਿ, ਕਰਸ੍ਸੁ ਵਚਨਂ ਮਮ।
ਮਾਸ੍ਸੁ ਬਾਲੇਨ ਸਂਗਚ੍ਛਿ, ਦੁਕ੍ਖੋ ਬਾਲੇਹਿ ਸਙ੍ਗਮੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੋ ਤੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਯੇ**ਤਿ ਯੋ ਤਵ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਯ੍ਯ। **ਖਮੇਯ੍ਯ ਤੇ**ਤਿ ਯੋ ਚ ਤਵ ਅਤ੍ਤਨਿ ਤਯਾ ਕਤਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਖਮੇਯ੍ਯ। **ਸੁਸ੍ਸੂਸੀ ਚ ਤਿਤਿਕ੍ਖੀ ਚਾ**ਤਿ ਤਵ ਵਚਨਂ ਸੁਸ੍ਸੂਸਾਯ ਚੇਵ ਵਚਨਾਧਿਵਾਸਨੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਰਸੀ**ਵ **ਪਤਿਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਾਤੁ ਉਰਸਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਏਵਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤਰਂ ਵਿਯ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਤਂ ਭਜੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਯੋ ਚ ਧਮ੍ਮੇਨ ਚਰਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਤਿਵਿਧੇਨ ਸੁਚਰਿਤੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਇਰਿਯਤਿ। **ਨ ਮਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਤਥਾ ਚਰਨ੍ਤੋਪਿ ‘‘ਅਹਂ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਾਮੀ’’ਤਿ ਮਾਨਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। **ਵਿਸੁਦ੍ਧਕਾਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਨਂ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾਨਂ ਕਾਰਕਂ।

ਰਾਗਵਿਰਾਗਿਨਨ੍ਤਿ ਰਾਗਿਨਞ੍ਚ ਵਿਰਾਗਿਨਞ੍ਚ ਰਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂਖਣਞ੍ਞੇਵ ਵਿਰਜ੍ਜਨਸਭਾਵਂ। **ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਚੇ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲਂ ਨਿਮ੍ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਹੋਤਿ, ਸੋਯੇਵ ਏਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਥਾਪਿ ਤਾਦਿਸਂ ਮਾ ਸੇਵਿ। **ਮਹਾਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਵਿਯ। **ਯਾਨੀ**ਵਾਤਿ ਯਾਨੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ। **ਵਿਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਨ੍ਨਉਨ੍ਨਤਖਾਣੁਪਾਸਾਣਾਦਿਵਿਸਮਂ। **ਬਾਲਂ ਅਚ੍ਚੁਪਸੇਵਤੋ**ਤਿ ਬਾਲਂ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਂ ਅਤਿਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਸਬ੍ਬਦਾ**ਤਿ ਤਾਤ, ਬਾਲੇਨ ਸਹ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ ਅਮਿਤ੍ਤਸਂਵਾਸੋ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਦਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮੇਵ ਦੁਕ੍ਖੋ। **ਤਂ ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਂ ਅਹਂ।

ਸੋ ਏਵਂ ਪਿਤਰਾ ਓਵਦਿਤੋ ‘‘ਤਾਤ, ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਂ ਭਾਯਾਮਿ, ਇਧੇਵ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਿਯ੍ਯੋਪਿ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਿਤਰਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਵ, ਪਿਤਾ ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਹਲਿਦ੍ਦਿਰਾਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੪੩੬] ੧੦. ਸਮੁਗ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਚ੍ਛਥਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਪਤ੍ਥੇਸਿ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮੇਸ ਅਸਬ੍ਭੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਦਾਨਵਰਕ੍ਖਸਾ ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਾਪਿ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਏਕਪੁਰਿਸਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਕਥਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲੇਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ

ਦਾਨਵਰਕ੍ਖਸੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਅਟਵਿਯਂ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਞ੍ਚਰਣਮਗ੍ਗੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਗਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਕੁਲਧੀਤਾ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮੇ ਨਿਵੁਟ੍ਠਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਨਕਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋ ਦਾਨਵੋ ਭੇਰਵਰੂਪੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭੀਤਾ ਗਹਿਤਗਹਿਤਾਵੁਧਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਦਾਨਵੋ ਯਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਅਭਿਰੂਪਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਤਣ੍ਡੁਲਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਮਧੁਰਫਲਾਫਲਾਨਿ ਚ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੋਸੇਸਿ, ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਚ ਨਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਰਣ੍ਡਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਪਰਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਏਕਂ ਸਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਉਗ੍ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਲਿਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਥੋਕਂ ਤਵ ਸਰੀਰਂ ਉਤੁਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਕਰਣ੍ਡਕਸਮੀਪੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਨਾਸਙ੍ਕਮਾਨੋ ਥੋਕਂ ਦੂਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਵਾਯੁਸ੍ਸਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋ ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਖਗ੍ਗੋ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਹੀ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਂ ਅਕਾਸਿ, ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਓਤਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਕਰਣ੍ਡਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਵਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਕਰਣ੍ਡਕੂਪਰਿ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਰਣ੍ਡਕਸਮੀਪਂ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇਯੇਵ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਟਕਂ ਪਾਰੁਪਿ। ਦਾਨਵੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਅਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਤੁਗਾਮੋਯੇਵ ਮੇ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤਾਪਸੋ ਮੇ ਚਿਰਂ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਅਜ੍ਜ ਤਾਵ ਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਾਪਸੋਪਿ ਨਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਜਨਾਨਂ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੭. ''ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਚ੍ਛਥ ਭੋ ਤਯੋ ਜਨਾ, ਸ੍ਵਾਗਤਾ ਏਥ ਨਿਸੀਦਥਾਸਨੇ।
ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ, ਭੋਨ੍ਤੋ ਕੁਸਲਂ ਅਨਾਮਯਂ, ਚਿਰਸ੍ਸਮਬ੍ਭਾਗਮਨਞ੍ਹਿ ਵੋ ਇਧਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੋ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ। **ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਕਚ੍ਚਿ ਹੋਥ ਭਵਥ ਵਿਜ੍ਜਥ। **ਭੋਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪੁਨ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਕੁਸਲਂ ਅਨਾਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਚ੍ਚਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਸਲਂ ਆਰੋਗ੍ਯਂ। **ਚਿਰਸ੍ਸਮਬ੍ਭਾਗਮਨਞ੍ਹਿ** ਵੋ **ਇਧਾ**ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਧ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਞ੍ਚ ਚਿਰਂ ਜਾਤਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਵੋ ''ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਏਕਕੋਵ ਆਗਤੋ, ਅਯਞ੍ਚ ਤਾਪਸੋ 'ਤਯੋ ਜਨਾ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਸ ਕਥੇਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਲਪਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੮. ''ਅਹਮੇਵ ਏਕੋ ਇਧ ਮਜ੍ਜ ਪਤ੍ਤੋ, ਨ ਚਾਪਿ ਮੇ ਦੁਤਿਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਕਿਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਤੇ ਭਾਸਿਤਂ ਇਸੇ, ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਚ੍ਛਥ ਭੋ ਤਯੋ ਜਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਧ ਮਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਇਧ ਅਜ੍ਜ। **ਕਿਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਤੇ ਭਾਸਿਤਂ ਇਸੇ**ਤਿ ਭਨ੍ਤੇ, ਇਸਿ ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਤਯਾ ਭਾਸਿਤਂ, ਪਾਕਟਂ ਤਾਵ ਮੇ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਹੀਤਿ।

ਤਾਪਸੋ ''ਏਕਂਸੇਨੇਵਾਵੁਸੋ ਸੋਤੁਕਾਮੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਣਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੯. ‘‘ਤੁਵ੍ਵ ਏਕੋ ਭਰਿਯਾ ਚ ਤੇ ਪਿਯਾ, ਸਮੁਗ੍ਗਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਨਿਕਿਣ੍ਣਮਨ੍ਤੁਰੇ।
ਸਾ ਰਕ੍ਖਿਤਾ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤਾਵ ਤੇ ਸਦਾ, ਵਾਯੁਸ੍ਸਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਹਾ ਤਹਿਂ ਰਤਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੁਵ੍ਵ ਏਕੋ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਤਾਵ ਤ੍ਵਂ ਏਕੋ ਜਨੋ। **ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਨਿਕਿਣ੍ਣਮਨ੍ਤੁਰੇ**ਤਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿਕਿਣ੍ਣਅਨ੍ਤੁਰੇ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਭਰਿਯਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮੇਨ ਸਦਾ ਤਯਾ ਸਮੁਗ੍ਗੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮੁਗ੍ਗੇਨ ਨਿਕਿਣ੍ਣਾ ਅਨ੍ਤੁਰੇ, ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਠਪਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਾਯੁਸ੍ਸਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਹਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇਨ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ। **ਤਹਿਂ ਰਤਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਵ ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਯਞ੍ਞੇਵ ਕਿਲੇਸਰਤਿਯਾ ਰਤਾ। ਸੋ ਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ‘‘ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾਪਿ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਜਾਰਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਰਸੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਵੋ ‘‘ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਾ ਨਾਮ ਬਹੁਮਾਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਚਸ੍ਸ ਖਗ੍ਗੋ ਹਤ੍ਥਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਮੇ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾਪਿ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਂ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਉਗ੍ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੦. ‘‘ਸਂਵਿਗ੍ਗਰੂਪੋ ਇਸਿਨਾ ਵਿਯਾਕਤੋ, ਸੋ ਦਾਨਵੋ ਤਤ੍ਥ ਸਮੁਗ੍ਗਮੁਗ੍ਗਿਲਿ।
ਅਦ੍ਦੂਕ੍ਖਿ ਭਰਿਯਂ ਸੁਚਿਮਾਲਧਾਰਿਨਿਂ, ਵਾਯੁਸ੍ਸਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਹਾ ਤਹਿਂ ਰਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਦ੍ਦੂਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਸੋ ਕਰਣ੍ਡਕਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦ੍ਦਸ।

ਕਰਣ੍ਡਕੇ ਪਨ ਵਿਵਟਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੋ ਵਿਜ੍ਜਂ ਜਪ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਾਨਵੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਥੁਤਿਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੯੧. ‘‘ਸੁਦਿਟ੍ਠਰੂਪਮੁਗ੍ਗਤਪਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨਾ, ਹੀਨਾ ਨਰਾ ਯੇ ਪਮਦਾਵਸਂ ਗਤਾ।
ਯਥਾ ਹਵੇ ਪਾਣਰਿਵੇਤ੍ਥ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, ਦੁਟ੍ਠਾ ਮਯੀ ਅਞ੍ਞਮਭਿਪ੍ਪਮੋਦਯਿ॥

੯੨. ‘‘ਦਿਵਾ ਚ ਰਤ੍ਤੋ ਚ ਮਯਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ, ਤਪਸ੍ਸਿਨਾ ਜੋਤਿਰਿਵਾ ਵਨੇ ਵਸਂ।
ਸਾ ਧਮ੍ਮਮੁਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਧਮ੍ਮਮਾਚਰਿ, ਅਕਿਰਿਯਰੂਪੋ ਪਮਦਾਹਿ ਸਨ੍ਥਵੋ॥

੯੩. ‘‘ਸਰੀਰਮਜ੍ਝਮ੍ਹਿ ਠਿਤਾਤਿ ਮਞ੍ਞਹਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਯਨ੍ਤਿ ਅਸਤਿਂ ਅਸਞ੍ਞਤਂ।
ਸਾ ਧਮ੍ਮਮੁਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਧਮ੍ਮਮਾਚਰਿ, ਅਕਿਰਿਯਰੂਪੋ ਪਮਦਾਹਿ ਸਨ੍ਥਵੋ॥

੯੪. ‘‘ਸੁਰਕ੍ਖਿਤਂ ਮੇਤਿ ਕਥਂ ਨੁ ਵਿਸ੍ਸਸੇ, ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਾਸੁ ਨ ਹਤ੍ਥਿ ਰਕ੍ਖਣਾ।
ਏਤਾ ਹਿ ਪਾਤਾਲਪਪਾਤਸਨ੍ਨਿਭਾ, ਏਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਬ੍ਯਸਨਂ ਨਿਗਚ੍ਛਤਿ॥

੯੫. ‘‘ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਤੇ ਸੁਖਿਨੋ ਵੀਤਸੋਕਾ, ਯੇ ਮਾਤੁਗਾਮੇਹਿ ਚਰਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਟਾ।
ਏਤਂ ਸਿਵਂ ਉਤ੍ਤਮਮਾਭਿਪਤ੍ਥਯਂ, ਨ ਮਾਤੁਗਾਮੇਹਿ ਕਰੇਯ੍ਯ ਸਨ੍ਥਵ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਦਿਟ੍ਠਰੂਪਮੁਗ੍ਗਤਪਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨਾ**ਤਿ ਭਨ੍ਤੇ, ਇਸਿ ਉਗ੍ਗਤਪਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨਾ ਤਯਾ ਸੁਦਿਟ੍ਠਰੂਪਂ ਇਦਂ ਕਾਰਣਂ। **ਹੀਨਾ**ਤਿ ਨੀਚਾ। **ਯਥਾ ਹਵੇ ਪਾਣਰਿਵੇਤ੍ਥ ਰਕ੍ਖਿਤਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਣਾ ਵਿਯ ਏਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਾ। **ਦੁਟ੍ਠਾ ਮਯੀ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਮਯਿ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਟ੍ਠਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਂ ਅਭਿਪ੍ਪਮੋਦਤਿ। **ਜੋਤਿਰਿਵਾ ਵਨੇ ਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਵਨੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਤਪਸ੍ਸਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਮਯਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਪਰਿਚਰਿਤਾ। **ਸਾ ਧਮ੍ਮਮੁਕ੍ਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਾ ਏਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ।

ਅਕਿਰਿਯਰੂਪੋਤਿ ਅਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਰੂਪੋ। **ਸਰੀਰਮਜ੍ਝਮ੍ਹਿ ਠਿਤਾਤਿ ਮਞ੍ਞਹਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਯਨ੍ਤਿ ਅਸਤਿਂ ਅਸਞ੍ਞਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਅਸਤਿਂ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਅਸਞ੍ਞਤਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਂ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਰੀਰਮਜ੍ਝਮ੍ਹਿ ਠਿਤਾ''ਤਿ ਚ ''ਮਯ੍ਹਂ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਮਞ੍ਞਾਮਿ।

ਸੁਰਕ੍ਖਿਤਂ ਮੇਤਿ ਕਥਂ ਨੁ ਵਿਸ੍ਸਸੇਤਿ ਅਯਂ ਮਯਾ ਸੁਰਕ੍ਖਿਤਾਤਿ ਕਥਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਮਾਦਿਸੋਪਿ ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। **ਪਾਤਾਲਪਪਾਤਸਨ੍ਨਿਭਾ**ਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸਾਦੇਨ ਦੁਪ੍ਪੂਰਣੀਯਤ੍ਤਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਾਤਾਲਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਪਪਾਤੇਨ ਸਦਿਸਾ। **ਏਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਏਤਾਸੁ ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਨਿਗ੍ਗੁਣਾਸੁ ਪਮਤ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਮਹਾਬ੍ਯਸਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਹੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਮਾਤੁਗਾਮਵਸਂ ਗਤਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਮਾਤੁਗਾਮੇਹਿ ਨਿਸ੍ਸਟਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸੁਖਿਨੋ। **ਏਤਂ ਸਿ**ਵਨ੍ਤਿ ਯਦੇਤਂ ਮਾਤੁਗਾਮਤੋ ਨਿਸ੍ਸਟਾਨਂ ਵਿਸਂਸਟ੍ਠਾਨਂ ਚਰਣਂ, ਏਤਂ ਝਾਨਸੁਖਮੇਵ ਸਿਵਂ ਖੇਮਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਅਭਿਪਤ੍ਥੇਤਬ੍ਬਂ, ਏਤਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਮਾਤੁਗਾਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਦਾਨਵੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧਂ, ਅਹਂ ਇਮਾਯ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾਯ ਵਿਜ੍ਜਾਧਰੇਨ ਮਾਰਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿ। ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਮਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪਂ ਅਕਾਸਿ, ਸੀਲਾਨਿ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਦਾਨਵੋ ''ਅਹਂ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋਪਿ ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਅਞ੍ਞੋ ਕੋ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਦਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਤਾਪਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸਮੁਗ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

[੪੩੭] ੧੧. ਪੂਤਿਮਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਖੋ ਮੇ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਅਸਂਵਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨਿਯਮਵਸੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰਮਜ੍ਝਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਚੇ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤਿ, ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਮਾ ਗਣ੍ਹਥ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪਾਦਿਗੋਚਰੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਰੂਪਾਦਿਗੋਚਰਾ ਹਿ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਤ੍ਤਾਯ ਅਯੋਸਲਾਕਾਯ ਆਦਿਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਲਿਤਾਯ ਸਜੋਤਿਭੂਤਾਯ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮ੍ਪਲਿਮਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰੂਪਂ ਓਲੋਕਨਕਾਲੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਲੋਕਨਕਾਲੇਪਿ। ਓਲੋਕਨਕਾਲੇ ਸੁਭਵਸੇਨ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਸੁਭਵਸੇਨੇਵ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯਾਥ, ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਾ ਨ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਥ। ਕੋ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੋਚਰੋਤਿ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ, ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਨਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾ। ਏਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਵੋ ਗੋਚਰੇ ਚਰਨ੍ਤਾਨਂ ਨ ਲਚ੍ਛਤਿ ਮਾਰੋ ਓਤਾਰਂ, ਸਚੇ ਪਨ ਕਿਲੇਸਵਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਥ, ਪੂਤਿਮਂਸਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਾ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯਂ ਅਨੇਕਸਤਾ ਏਲ਼ਕਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਗੁਹਾਯ ਪੂਤਿਮਂਸੋ ਨਾਮ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵੇਣਿਯਾ ਨਾਮ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤੇ ਏਲ਼ਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਕੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਇਮੇਸਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨ ਏਕੇਕਂ ਏਲ਼ਕਂ ਮਾਰੇਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਏਲ਼ਕਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਥੂਲਸਰੀਰਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਏਲ਼ਕਾ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਮੇਣ੍ਡਮਾਤਾ ਨਾਮ ਏਕਾ ਏਲ਼ਿਕਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ ਉਪਾਯਕੁਸਲਾ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ

ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਏਲ਼ਕਾ ਖੀਣਾ, ਇਮਂ ਏਲ਼ਿਕਂ ਏਕੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਖਾਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਉਪਾਯੋ, ਤ੍ਵਂ ਏਕਿਕਾਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਖੀ ਹੋਹਿ, ਅਥ ਤੇ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਹਂ ਮਤਾਲਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ 'ਏਲ਼ਿਕੇ ਸਾਮਿਕੋ ਮੇ ਮਤੋ, ਅਹਞ੍ਚ ਅਨਾਥਾ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਞ੍ਞੋ ਮੇ ਞਾਤਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਹਿ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਥ ਨਂ ਅਹਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਖਿਭਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਏਲ਼ਿਕਂ ਤਥਾ ਅਵੋਚ। ਏਲ਼ਿਕਾ ''ਆਲ਼ਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿ ਤਵ ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਮਮ ਞਾਤਕਾ ਖਾਦਿਤਾ, ਭਾਯਾਮਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਆਲ਼ਿ, ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਤਕੋ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਖਰਮਨ੍ਤੋ ਤੇ ਸਾਮਿਕੋ, ਭਾਯਾਮੇਵਾਹ''ਨ੍ਤਿ ਸਾ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ਤਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨਾ ''ਅਦ੍ਧਾ ਮਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਯਾਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਨ ''ਕੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਸਙ੍ਕਾਯ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਯੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਾਸਂ ਪਦਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਆਗਤਾ ਨੁ ਖੋ ਏਲ਼ਿਕਾ''ਤਿ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਏਲ਼ਿਕਾ ਤਂ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ ਮਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਮਤਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤੀ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਪਲਾਯਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੬. ''ਨ ਖੋ ਮੇ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਆਲ਼ਿ, ਪੂਤਿਮਂਸਸ੍ਸ ਪੇਕ੍ਖਨਾ।
ਏਤਾਦਿਸਾ ਸਖਾਰਸ੍ਮਾ, ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਲ਼ੀ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ, ਸਖਿ ਸਹਾਯਿਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਤਾਦਿਸਾ ਸਖਾਰਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾ ਸਹਾਯਕਾ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਹਾਯਕਂ ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤਾ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਜ੍ਝਾਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੭. ''ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਅਯਂ ਵੇਣੀ, ਵਣ੍ਣੇਤਿ ਪਤਿਨੋ ਸਖਿਂ।
ਪਜ੍ਝਾਯਿ ਪਟਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ, ਆਗਤਂ ਮੇਣ੍ਡਮਾਤਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵੇਣੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਨਾਮਂ। **ਵਣ੍ਣੇਤਿ ਪਤਿਨੋ ਸਖਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਖਿਂ ਏਲ਼ਿਕਂ ''ਮਯਿ ਸਿਨੇਹਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ ਨੇ ਸਨ੍ਤਿਕਂ, ਮਤਾਲਯਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਪਤਿਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਣ੍ਣੇਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਇਦਾਨਿ ਆਗਤਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਪਟਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ ਮੇਣ੍ਡਮਾਤਰਂ ਪਜ੍ਝਾਯਤਿ ਅਨੁਸੋਚਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੮. ''ਤ੍ਵਂ ਖੋਸਿ ਸਮ੍ਮ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤੋ, ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ ਅਵਿਚਕ੍ਖਣੋ।
ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਮਤਾਲਯਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਅਕਾਲੇਨ ਵਿਪੇਕ੍ਖਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਵਿਚਕ੍ਖਣੋ**ਤਿ ਵਿਚਾਰਣਪਞ੍ਞਾਰਹਿਤੋ। **ਅਕਾਲੇਨ ਵਿਪੇਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਏਲ਼ਿਕਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਨਾਗਤਾਯੇਵ ਓਲੋਕੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੯੯. ''ਨ ਅਕਾਲੇ ਵ਼ਿਪੇਕ੍ਖਯਜ, ਕਾਲੇ ਪੇਕ੍ਖੇਯਜ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਪੂਤਿਮਂਸੋਵ਼ ਪਜ੍ਝਾਯਿ, ਯੋ ਅਕਾਲੇ ਵ਼ਿਪੇਕ੍ਖਤੀ''ਤਿ॥ – ਅਯਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਾਲੇ**ਤਿ ਕਾਮਗੁਣੇ ਆਰਬ੍ਭ ਸੁਭਵ਼ਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਕਾਲੇ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰੂਪਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਅਕਾਲੋ ਨਾਮ। **ਕਾਲੇ**ਤਿ ਅਸੁਭਵ਼ਸੇਨ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿਵ਼ਸੇਨ ਕਸਿਣਵ਼ਸੇਨ ਵ਼ਾ ਰੂਪਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰੂਪਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਕਾਲੋ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਅਕਾਲੇ ਸਾਰਤ੍ਤਕਾਲੇ ਰੂਪਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਮਹਾਵ਼ਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਹਰਿਤਚਜਾਤਕਲੋਮਸਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕਾਦੀਹਿ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਕਾਲੇ ਅਸੁਭਵ਼ਸੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਸੁਭਕਮ੍ਮਿਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਵ਼ਤ੍ਥੁਨਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਂ। **ਪੂਤਿਮਂਸੋ**ਵ਼ **ਪਜ੍ਝਾਯੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਯਥਾ ਪੂਤਿਮਂਸਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਕਾਲੇ ਏਲ਼ਿਕਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਾ ਪਰਿਹੀਨੋ ਪਜ੍ਝਾਯਤਿ, ਏਵ਼ਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕਾਲੇ ਸੁਭਵ਼ਸੇਨ ਰੂਪਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵ਼ਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦਿਗੋਚਰਾ ਪਰਿਹੀਨੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇਪਿ ਸੋਚਤਿ ਪਜ੍ਝਾਯਤਿ ਕਿਲਮਤੀਤਿ।

ਵ਼ੇਣੀਪਿ ਖੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਪੂਤਿਮਂਸਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵ਼ਾ ''ਸਾਮਿ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਪੁਨਪਿ ਉਪਾਯੇਨ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵ਼ਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵ਼ਤ੍ਵ਼ਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ ''ਆਲ਼ਿ, ਤਵ਼ ਆਗਤਕਾਲੇਯੇਵ਼ ਨੋ ਅਤ੍ਥੋ ਜਾਤੋ, ਤਵ਼ ਆਗਤਕਾਲਸ੍ਮਿਂਯੇਵ਼ ਹਿ ਮੇ ਸਾਮਿਕੋ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿ, ਇਦਾਨਿ ਜੀਵ਼ਤਿ, ਏਹਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵ਼ਤ੍ਵ਼ਾ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੦.''ਪਿਯਂ ਖੋ ਆਲ਼ਿ ਮੇ ਹੋਤੁ, ਪੁਣ੍ਣਪਤ੍ਤਂ ਦਦਾਹਿ ਮੇ।
ਪਤਿ ਸਞ੍ਜੀਵ਼ਿਤੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਏਯ੍ਯਾਸਿ ਪਿਯਪੁਚ੍ਛਿਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਣ੍ਣਪਤ੍ਤਂ ਦਦਾਹਿ ਮੇ**ਤਿ ਪਿਯਕ੍ਖਾਨਂ ਅਕ੍ਖਾਯਿਕਾ ਮਯ੍ਹਂ ਤੁਟ੍ਠਿਦਾਨਂ ਦੇਹਿ। **ਪਤਿ ਸਞ੍ਜੀ**ਵ਼**ਿਤੋ ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਸਾਮਿਕੋ ਸਞ੍ਜੀਵ਼ਿਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤੋ ਅਰੋਗੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਯ੍ਯਾਸੀ**ਤਿ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਚ੍ਛ।

ਏਲ਼ਿਕਾ ''ਅਯਂ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਮਂ ਵ਼ਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ, ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਖੋ ਪਨ ਪਟਿਪਕ੍ਖਕਰਣਂ, ਉਪਾਯੇਨੇਵ਼ ਨਂ ਵ਼ਞ੍ਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੧.''ਪਿਯਂ ਖੋ ਆਲ਼ਿ ਤੇ ਹੋਤੁ, ਪੁਣ੍ਣਪਤ੍ਤਂ ਦਦਾਮਿ ਤੇ।
ਮਹਤਾ ਪਰਿਵ਼ਾਰੇਨ, ਏਸ੍ਸਂ ਕਯਿਰਾਹਿ ਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਆਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵ਼ਾਰੇਨ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਪਰਿਵ਼ਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਸਤ੍ਤਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੨.''ਕੀਦਿਸੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਰਿਵ਼ਾਰੋ, ਯੇਸਂ ਕਾਹਾਮਿ ਭੋਜਨਂ।
ਕਿਂ ਨਾਮਕਾ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ, ਤੇ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ''ਤਿ॥

ਸਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਅਟ੍ਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੩.''ਮਾਲਿਯੋ ਚਤੁਰਕ੍ਖੋ ਚ, ਪਿਙ੍ਗਿਯੋ ਅਥ ਜਮ੍ਬੁਕੋ।
ਏਦਿਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਵ਼ਾਰੋ, ਤੇਸਂ ਕਯਿਰਾਹਿ ਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇ ਮੇ**ਤਿ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰੇ ਮਯ੍ਹੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। **ਮਾਲਿਯੋ**ਤਿਆਦੀਨਿ ਚਤੁੰਨ੍ਨੰ ਸੁਨਖਾਨੰ ਨਾਮਾਨਿ। ''ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚ ਸੁਨਖਸਤਾਨਿ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸੁਨਖਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਤੇ ਭੋਜਨੰ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਭੀਤਾ ''ਅਲੰ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਗਮਨੇਨ, ਉਪਾਯੇਨਸ੍ਸਾ ਅਨਾਗਮਨਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਵਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੪.''ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਯ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ, ਭਣ੍ਡਕਮ੍ਪਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ।
ਆਰੋਗਜੰ ਆਲ਼ਿਨੇ ਵਜ੍ਜੰ, ਇਧੇਵ ਵਸ ਮਾਗਮਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਆਲ਼ਿ, ਤਵ ਗੇਹੇ ਬਹੁਭਣ੍ਡਕੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਤੇ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਯ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਾਰਕ੍ਖੰ ਭਣ੍ਡਕੰ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਮੇਵ ਤੇ ਆਲ਼ਿਨੋ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਆਰੋਗਜੰ ਵਜ੍ਜੰ ਵਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਇਧੇਵ ਵਸ ਮਾਗਮਾਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਵੇਗੇਨ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਤੇ ਪੁਨ ਤੰ ਠਾਨੰ ਆਗਨ੍ਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਅਹੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਵਨਜੇਟ੍ਠਕਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪੂਤਿਮੰਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਏਕਾਦਸਮਾ।

[੪੩੮] ੧੨. ਦਦ੍ਦੂਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਕੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਅਹੋ ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜੋ ਅਨਰਿਯੋ ਏਵੰ ਉਤ੍ਤਮਗੁਣਧਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਯੋਜਨਸਿਲਾਪਵਿਜ੍ਝਨਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਹਿ ਵਧਾਯ ਉਪਾਯੰ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨੰ ਮਾਣਵਕਾਨੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾਚੇਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹੰ ਇਧ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਲਿਬੋਧੋ ਹੋਤਿ, ਮਾਣਵਕਾਨਮ੍ਪਿ ਸਿਪ੍ਪੰ ਨ ਨਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ਵਾਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਮਾਣਵਕਾਨੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਤੇਲਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਾਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ, ਮਾਣਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਕਰਿੰਸੁ। ਮਾਣਵਕਾਨੰ ਞਾਤਕਾ ਤੇਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋਪਿ ''ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਕਿਰ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਕਨ੍ਤਾਰਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾਪਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਪੁਰਿਸੋ ਖੀਰਪਾਨਤ੍ਥਾਯ ਸਵਚ੍ਛੰ ਧੇਨੁੰ ਅਦਾਸਿ। ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪੋਤਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਾ ਗੋਧਾ ਵਸਤਿ, ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾਪਿਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮਾਣਵਾਨੰ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਯੋਪਿ ਵੇਦੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਮਾਣਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਤਿਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ ਅਹੇਸੁੰ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਾਣਵੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤੇਸੁਯੇਵ ਆਚਰਿਯੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਮਾਣਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕਾਯ ਥੂਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨੇ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ''ਕਸ੍ਮਾ ਰੋਦਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਚਰਿਯੋ ਨੋ ਸਿਪ੍ਪੇ ਅਨਿਟ੍ਠਿਤੇਯੇਵ ਕਾਲਕਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਰੋਦਾਮਾ''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਮਾ ਸੋਚਿਤ੍ਥ, ਅਹਂ ਵੋ ਸਿਪ੍ਪਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਕਥਂ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ''ਅਹਂ ਆਚਰਿਯੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤੇ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਪਗੁਣੇ ਅਕਾਸਿਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਗੁਣਭਾਵਂ ਅਮ੍ਹੇ ਜਾਨਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਣਾਥਾ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਗਣ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਾ ਨਦਿਂ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਓਸਾਰੇਸਿ। ਮਾਣਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸੁਂ। ਸੋਪਿ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਵਾਚੇਸਿ। ਮਾਣਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਿਤਾਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇ ਮਧੁਲਾਜਾਦੀਨਿ ਉਪਹਰਨ੍ਤਾ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਨ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਂਸੁ। ''ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਕਿਰ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਮਾਣਵਕੇ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਤੀ''ਤਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤਦਾ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜਸਦਿਸਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਛਣਂ ਘੋਸਯਿਂਸੁ। ਮਾਣਵਾਨਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ''ਛਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਮਾਣਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਗੋਧਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਮੇਵ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਨਿਕ੍ਕਾਰੁਣਿਕੋ ਦੁਟ੍ਠਤਾਪਸੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਗੋਧਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਤਣ੍ਡੁਲਾ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਤੇਲਾਦੀਨਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਤ੍ਥਾਯ ਗਤਾ। ਤਾਪਸੋ ਪਾਤੋਵ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਗੋਧਾਪੁਤ੍ਤਕੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ, ਦਿਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਞ੍ਚ ਵਚ੍ਛਕਞ੍ਚ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ, ਸਾਯਂ ਧੇਨੁਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਘੁਰੁਘੁਰਾਯਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਗੋਧਾ ਸਾਯਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਉਪਧਾਰਯਮਾਨਾ ਵਿਚਰਿ। ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਗੋਧਂ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਵਿਟਪਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਠਤ੍ਵਾ ''ਗੋਧੇ ਮਾ ਕਮ੍ਪਿ, ਇਮਿਨਾ ਪਾਪਪੁਰਿਸੇਨ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਕਾ ਚ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਚ ਵਚ੍ਛੋ ਚ ਧੇਨੁ ਚ ਮਾਰਿਤਾ, ਗੀਵਾਯ ਨਂ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੀ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਯੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਅਖਾਦਿ, ਦਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਦੂਸਕੇ।
ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਾਠਂ ਨਿਪਾਤੇਹਿ, ਮਾ ਤੇ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਜੀਵਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀਤਿ ਤਯਾ ਦਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ। **ਅਦੂਸਕੇ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸੇ ਨਿਰਪਰਾਧੇ। **ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਾਠਂ ਨਿਪਾਤੇਹੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਪਪੁਰਿਸੇ ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਦਾਠਾ ਨਿਪਾਤੇਹੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਮਾ ਤੇ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਜੀ**ਵਤੋਤਿ ਜੀਵਨ੍ਤੋ ਸਜੀਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਵ ਹਤ੍ਥਤੋ ਏਸੋ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ ਮਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਥ, ਮੋਕ੍ਖਂ ਮਾ ਲਭਤੁ, ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤੋ ਗੋਧਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੬.''ਆਕਿਣ੍ਣਲੁਦ੍ਦੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਧਾਤਿਚੇਲਂਵ ਮਕ੍ਖਿਤੋ।
ਪਦੇਸਂ ਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤ੍ਥ ਦਾਠਂ ਨਿਪਾਤਯੇ॥

੧੦੭.''ਅਕਤਞ੍ਞੁਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਵਿਵਰਦਸ੍ਸਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬਂ ਚੇ ਪਥਵਿਂ ਦਜ੍ਜਾ, ਨੇਵ ਨਂ ਅਭਿਰਾਧਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਕਿਣ੍ਣਲੁਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਗਾਲ੍ਹਲੁਦ੍ਦੋ। ਵਿ**ਵਰਦਸ੍ਸਿਨੋ**ਤਿ ਛਿਦ੍ਦਂ ਓਤਾਰਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਨੇਵ ਨਂ ਅਭਿਰਾਧਯੇ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਕਲਪਥਵਿਂ ਦੇਨ੍ਤੋਪਿ ਤੋਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯ, ਕਿਮਙ੍ਗਂ ਪਨਾਹਂ ਭਤ੍ਤਮਤ੍ਤਦਾਯਿਕਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਗੋਧਾ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ੍ਪਿ ਖਾਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਪਲਾਯਿ। ਤੇਪਿ ਪਨ ਸੀਹਬਜਗ੍ਘਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾਵ, ਕਦਾਚਿ ਤੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਸੀਹੋ ਬਜਗ੍ਘਂ ਆਹ – ''ਸਮ੍ਮ, ਚਿਰਂ ਦਿਟ੍ਠੋ ਨੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ, ਅਜ੍ਜ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਦਿਵਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਏਹੀ''ਤਿ। ਬਜਗ੍ਘੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗੋਧਾਯ ਪਲਾਯਨਕਾਲੇ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਾਪਪੁਰਿਸਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਜਟਨ੍ਤਰੇ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਲੋਮਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਧੇਨੁਯਾ ਚ ਵਚ੍ਛਕਸ੍ਸ ਚ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਬਜਗ੍ਘਰਾਜਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰੇ ਚ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਪਾਪਪੁਰਿਸੇਨ ਏਤੇ ਮਾਰਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬਜਗ੍ਘੋ ''ਤ੍ਵਂ ਏਤੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨੇਵ ਮਾਰੇਮਿ, ਨ ਖਾਦਾਮੀ''ਤਿ। ''ਪਾਪਧਮ੍ਮ ਤਯਿ ਅਮਾਰੇਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤਿ, ਕਥੇਹਿ ਤਾਵ ਕਾਰਣਂ, ਅਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ''ਆਮ, ਸਾਮਿ, ਗੋਧਾਪੁਤ੍ਤਕੇ ਚ ਵਚ੍ਛਕਞ੍ਚ ਧੇਨੁਞ੍ਚ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਾਮਿ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਪਨ ਨ ਮਾਰੇਮੀ''ਤਿਆਹ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਅਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠਤੋ ਵਾਣਿਜਕਾਨਂ ਭਣ੍ਡਂ ਵਹਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕਹੇਤੁ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿਮ੍ਹਿ ਇਧਾਗਤੋ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮੇ ਕਥਿਤੇ ''ਪਾਪਧਮ੍ਮ ਤਯਿ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਅਮਾਰੇਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਹਿ ਸੀਹਸ੍ਸ ਮਿਗਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਤਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੀਹਰਾਜਾ ਤਂ ਆਨੇਨ੍ਤਂ ਬਜਗ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.''ਕਿਂ ਨੁ ਸੁਬਾਹੁ ਤਰਮਾਨਰੂਪੋ, ਪਚ੍ਚਾਗਤੋਸਿ ਸਹ ਮਾਣਵੇਨ।
ਕਿਂ ਕਿਚ੍ਚਮਤ੍ਥਂ ਇਧਮਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਬਾਹੂ**ਤਿ ਬਜਗ੍ਘਂ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਹਿ ਪੁਰਿਮਕਾਯੋ ਮਨਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਤਂ ਏਵਮਾਹ। **ਕਿਂ ਕਿਚ੍ਚਮਤ੍ਥਂ ਇਧਮਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਂ ਕਰਣੀਯਂ ਅਤ੍ਥਸਞ੍ਞਿਤਂ ਇਮਿਨਾ ਮਾਣਵੇਨ ਇਧ ਅਤ੍ਥਿ। ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਿਂ ਕਿਚ੍ਚਮਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਜਗ੍ਘੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੯.''ਯੋ ਤੇ ਸਖਾ ਦਦ੍ਦਰੋ ਸਾਧੁਰੂਪੋ, ਤਸ੍ਸ ਵਧਂ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਮਿ ਅਜ੍ਜ।
ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨਾਨਿ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਨਾਹਂ ਸੁਖਿਂ ਦਦ੍ਦਰਂ ਅਜ੍ਜ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਦ੍ਦਰੋ**ਤਿ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ। **ਤਸ੍ਸ ਵਧ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਇਮਮ੍ਹਾ ਪੁਰਿਸਮ੍ਹਾ ਅਜ੍ਜ ਵਧਂ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਮਿ। **ਨਾਹਂ ਸੁਖਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਅਜ੍ਜ ਦਦ੍ਦਰਂ ਸੁਖਿਂ ਅਰੋਗਂ ਨ ਮਞ੍ਞਾਮਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸੀਹੋ ਛਟ੍ਠਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੦.''ਕਾਨਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨਾਨਿ ਅਸ੍ਸੁ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਿਸਮੋਧਾਨਤਾਯ।
ਕਂ ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਪਰਿਸਙ੍ਕਸਿ ਦਦ੍ਦਰਂ ਮਾਣਵੇਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੋਸਿ। **ਵੁਤ੍ਤਿਸਮੋਧਾਨਤਾਯਾ**ਤਿ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਸਮੋਧਾਨਤਾਯ, ਕਾਨਿ ਨਾਮ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਥਿਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਣਵੇਨਾ**ਤਿ ਕਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਮਾਣਵੇਨ ਮਾਰਿਤਂ ਪਰਿਸਙ੍ਕਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਬਜਗ੍ਘਰਾਜਾ ਸੇਸਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੧੧.''ਚਿਣ੍ਣਾ ਕਲਿਙ੍ਗਾ ਚਰਿਤਾ ਵਣਿਜ੍ਜਾ, ਵੇਤ੍ਤਾਚਰੋ ਸਙ੍ਕੁਪਥੋਪਿ ਚਿਣ੍ਣੋ।

ਨਟੇਹਿ ਚਿਣ੍ਣਂ ਸਹ ਵਾਕੁਰੇਹਿ, ਦਣ੍ਡੇਨ ਯੁਦ੍ਧਮ੍ਪਿ ਸਮਜ੍ਜਮਜ੍ਝੇ॥

੧੧੨.‘‘ਬਦ੍ਧਾ ਕੁਲੀਕਾ ਮਿਤਮਾਲ਼ਕੇਨ, ਅਕ੍ਖਾ ਜਿਤਾ ਸਂਯਮੋ ਅਬ੍ਭਤੀਤੋ।
ਅਬ੍ਬਾਹਿਤਂ ਪੁਬ੍ਬਕਂ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਂ, ਹਤ੍ਥਾ ਦਡ੍ਢਾ ਪਿਣ੍ਡਪਟਿਗ੍ਗਹੇਨ॥

੧੧੩.‘‘ਤਾਨਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨਾਨਿ ਅਸ੍ਸੁ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਿਸਮੋਧਾਨਤਾਯ।
ਯਥਾ ਅਯਂ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਲੋਮਪਿਣ੍ਡੋ, ਗਾਵੋ ਹਤਾ ਕਿਂ ਪਨ ਦਦ੍ਦੂਰਸ੍ਸਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਿਣ੍ਣਾ ਕਲਿਙ੍ਗਾ**ਤਿ ਵਾਣਿਜਕਾਨਂ ਭਣ੍ਡਂ ਵਹਨ੍ਤੇਨ ਕਿਰ ਤੇਨ ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਚਿਣ੍ਣਾ। **ਚਰਿਤਾ ਵਣਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਵਣਿਜ੍ਜਾਪਿ ਤੇਨ ਕਤਾ। **ਵੇਤ੍ਤਾਚਰੋ**ਤਿ ਵੇਤ੍ਤੇਹਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤਬ੍ਬੋ। **ਸਙ੍ਕੁਪਥੋਪਿ ਚਿਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਖਾਣੁਕਮਗ੍ਗੋਪਿ ਵਲਞ੍ਜਿਤੋ। **ਨਟੇਹੀ**ਤਿ ਜੀਵਿਕਹੇਤੁਯੇਵ ਨਟੇਹਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ। **ਚਿਣ੍ਣਂ ਸਹ ਵਾਕੁਰੇਹੀ**ਤਿ ਵਾਕੁਰਂ ਵਹਨ੍ਤੇਨ ਵਾਕੁਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਰਿਤਂ। **ਦਣ੍ਡੇਨ ਯੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਦਣ੍ਡੇਨ ਯੁਦ੍ਧਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਤੇਨ ਯੁਜ੍ਝਿਤਂ।

ਬਦ੍ਧਾ ਕੁਲੀਕਾਤਿ ਸਕੁਣਿਕਾਪਿ ਕਿਰ ਤੇਨ ਬਦ੍ਧਾ। **ਮਿਤਮਾਲ਼ਕੇਨਾ**ਤਿ ਧਞ੍ਞਮਾਪਕਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਤੇਨ ਕਤਂ। **ਅਕ੍ਖਾ ਜਿਤਾ**ਤਿ ਅਕ੍ਖਧੁਤ੍ਤਾਨਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਅਕ੍ਖਾ ਹਟਾ। **ਸਂਯਮੋ ਅਬ੍ਭਤੀਤੋ**ਤਿ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੇਨੇਵ ਸੀਲਸਂਯਮੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। **ਅਬ੍ਬਾਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਗ੍ਘਰਣਂ ਕਤਂ। **ਪੁਬ੍ਬਕ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਹਿਤਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮਿਨਾ ਕਿਰ ਜੀਵਿਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਰਾਜਾਪਰਾਧਿਕਾਨਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਾਯ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤਂ ਲੋਹਿਤਂ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਣ੍ਡਕਧੂਮਂ ਦਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਨ੍ਤਿ। **ਹਤ੍ਥਾ ਦਡ੍ਢਾ**ਤਿ ਆਜੀਵਿਕਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲੇ ਉਣ੍ਹਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਹਤ੍ਥਾਪਿ ਕਿਰਸ੍ਸ ਦਡ੍ਢਾ।

ਤਾਨਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨਾਨੀਤਿ ਤਾਨਿ ਅਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਨਿ। **ਅਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਅਸ੍ਸੋਸਿਂ। **ਯਥਾ ਅਯ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਏਸ ਏਤਸ੍ਸ ਜਟਨ੍ਤਰੇ ਤਿਤ੍ਤਿਰਲੋਮਪਿਣ੍ਡੋਪਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਮੇਤਂ ‘‘ਏਤੇਨੇਵ ਸੋ ਮਾਰਿਤੋ’’ਤਿ। **ਗਾਵੋ ਹਤਾ ਕਿਂ ਪਨ ਦਦ੍ਦੂਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗਾਵੋਪਿ ਏਤੇਨ ਹਤਾ, ਦਦ੍ਦੂਰਸ੍ਸ ਪਨ ਕਿਂ ਨ ਹਨਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਸ ਤਂ ਨ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਸੀਹੋ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਮਾਰਿਤੋ ਤੇ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹੋ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਬਜਗ੍ਘਰਾਜਾ ਪਨ ‘‘ਮਾਰੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਦਾਠਾਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਟਂ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਮਾਣਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਕਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਗੋਧਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਬਜਗ੍ਘੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਸੀਹੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦਦ੍ਦੂਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾ।

ਜਾਤਕੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਗਿਜ੍ਝਕੋਸਮ੍ਬੀ ਸੁਵਞ੍ਚ, ਚੂਲ਼ਸੂਵਂ ਹਰਿਤ੍ਤਚਂ।
ਕੁਸਲਂ ਲੋਮਕਸ੍ਸਪਂ, ਚਕ੍ਕਵਾਕਂ ਹਲਿਦ੍ਦਿ ਚ॥

ਸਮੁਗ੍ਗਂ ਪੂਤਿਮਂਸਞ੍ਚ, ਦਦ੍ਦੂਰਞ੍ਚੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸ।
ਜਾਤਕੇ ਨਵਨਿਪਾਤੇ, ਗੀਯਿਂਸੁ ਗੀਤਿਕਾਰਕਾ॥

ਨਵਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

(ਤਤਿਯੋ ਭਾਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।)